

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
УКРАЇНСЬКИЙ ІНСТИТУТ НАУКОВО-ТЕХНІЧНОЇ ЕКСПЕРТИЗИ ТА ІНФОРМАЦІЇ



**ЗБІРНИК
РЕФЕРАТИВ, ДИСЕРТАЦІЙ,
НДР ТА ДКР**

№5'2018

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
УКРАЇНСЬКИЙ ІНСТИТУТ НАУКОВО-ТЕХНІЧНОЇ ЕКСПЕРТИЗИ
ТА ІНФОРМАЦІЇ
(УКРІНТЕІ)

ЗБІРНИК РЕФЕРАТІВ ДИСЕРТАЦІЙ, НДР ТА ДКР

№ 05'2018

Видається з квітня 2003 року

Виходить 12 разів на рік

Київ - 2018

УДК 082.1:82-991

Реєстраційне свідоцтво: Сер. КВ №22631-12531ПР, від 24.03.2017 р.

Редакційна колегія: Л.М. Миронова, Т.А. Юрченко

Періодичні видання УкрІНТЕІ:

Бюлетень реєстрації НДР та ДКР (6 випусків на рік) – містить назви розпочатих науково-дослідних і дослідно-конструкторських робіт, зареєстрованих в УкрІНТЕІ, які систематизовано за рубриками. Посилаючись на номер державної реєстрації, можна одержати додаткові відомості про наукову роботу, зазначену в реєстраційній картці. Номер у Каталогі Укрпошти – **23554**

Збірник рефератів дисертацій, НДР та ДКР – періодичне видання, в якому подано інформацію щодо виконаних науково-дослідних, дослідно-конструкторських робіт, докторських та кандидатських дисертацій, які надходять до УкрІНТЕІ від наукових установ – виконавців робіт. Збірник рефератів призначено для фахівців наукових, проектних, конструкторських, технологічних установ та організацій, вищих навчальних закладів. Це дозволяє вести облік робіт аналогічного напрямку та встановлювати контакти з організаціями, які виконують близькі за тематикою роботи. Перед кожним документом наведено інвентарний номер документа, який має такий вигляд 0200U000257: перші дві цифри позначають тип документа (02 – інформаційна картка зі звітом, 03 – інформаційна картка без звіту, 04 – облікова картка кандидатської дисертації, 05 – облікова картка докторської дисертації); наступні дві – рік надходження роботи до фондів УкрІНТЕІ; останні – порядковий номер документа; далі – назва теми, вид звітнього документа, назва організації – виконавця робіт, прізвище керівника робіт, реєстраційний номер теми, індекс УДК, кількісна характеристика. Реферат публікується в авторській редакції. В кінці реферату вказано умови розповсюдження. Дані відносно договірної ціни надає організація-виконавець. За інвентарним номером, наведеним у бібліографічному описі, в УкрІНТЕІ можна замовити копію потрібного документа, для одержання якого необхідно надіслати лист-замовлення, наведений в кінці збірника та перерахувати відповідну суму на наш розрахунковий рахунок.

Номер у Каталогі Укрпошти – **23683**

Передплата на видання здійснюється через УкрІНТЕІ або Укрпошту.

Розрахунковий рахунок УкрІНТЕІ: р/р **312 572 741 97044** в ДКСУ код ЄДРПОУ 40814998, МФО 820172, ІПН 408149926502

Тел./факс: (044) 521-00-39; (044) 521-09-48

E-mail: sale@uintei.kiev.ua

Додаткову інформацію можна одержати за адресою:

УкрІНТЕІ, вул. Антоновича, 180, м. Київ, 03150. Відділ створення електронних інформаційних ресурсів; відділ створення та реалізації інформаційної продукції.

Тел./факс: (044) 521-00-68, тел. (044) 521-00-39.

E-mail: nddkr@uintei.kiev.ua

Підписано до друку 30.05.2018 р. Формат 60x84 1/8.

Ум.- друк. арк. 27,32

Обл.- вид. арк. 21.32. Тир. 40 прим.

Ціна договірна. Зам. 0105

Видавництво УкрІНТЕІ. 03150, Київ, вул. Антоновича, 180

©УкрІНТЕІ, 2018

02 ФІЛОСОФІЯ

02.11 Загальні проблеми сучасної філософії

02.05.18.0001/0217U001569

Антропологічні ідеї східних філософій: традиції та інновації: Заключний звіт /Інститут філософії імені Г.С.Сковороди НАН України; Керівник Ярош О.А. – ДР 0114U001835. УДК 140.8:21:141.319.8:1(091)(5).

99 с.

Об'єкт дослідження: традиційні філософії країн Сходу (корпус текстів, традиційні коментарі). Предмет дослідження: становлення, розвиток та трансформація антропологічної проблематики в східних філософіях. Мета дослідження: проаналізувати філософські тексти, у яких найбільш повно розкриваються ключові антропологічні ідеї східних філософій; визначити роль і місце вчення про людину у релігійно-філософських традиціях Сходу; здійснити історико-філософську реконструкцію антропологічних ідей у східних філософіях. Методи дослідження: при виконанні НДР були використані методи історико-філософського аналізу, зокрема, компаративний та історико-філософської реконструкції, історико-філософської персоналогії, а також соціології філософії. Результати та їхня новизна: вперше у вітчизняній філософії проаналізовані та виявлені особливості розуміння феномену людського буття у філософських традиціях Сходу у компаративній перспективі; вперше досліджено особливості впливу рецепції та синтезу ідей західної та східної філософії в контексті антропологічної проблематики.

02.05.18.0002/0217U001571

Трансформація засад філософії в добу постмодерну: Заключний звіт /Інститут філософії імені Г.С.Сковороди НАН України; Керівник Лях Віталій Васильович. – ДР 0115U002971. УДК 101.1:1(091)"654".

81 с.

В дослідженні здійснена експлікація багатопланового поняття "доба постмодерну" крізь призму протилежній щодо "доби модерну" сукупності ідей та принципів, які визначають спосіб існування та цінності західноєвропейської культури, а також істотно трансформують засади філософського осмислення сучасного глобалізованого та кризового соціального буття. До того ж постмодерна перспектива сучасного світу проявляється через феномен віртуальної реальності та симуляцію реальних процесів, де суб'єкт постає як нестабільний, з множинними ідентичностями, а виникнення віртуальних, хоча і деколонізованих, співтовариств свідчить про занепад співтовариств реальних. Поступове перетворення сучасного суспільства в суспільство постмодерне, в "суспільство ризику" принципово змінили основні акценти в тлумаченні цілої низки засадничих філософських проблем: свободи, справедливості, ідентичності, спільноти, прав людини та можливостей маніпулювання нею. Визначення "доби постмодерну" через сутнісний зв'язок з феноменом глобалізації (який знову актуалізує проблему універсалізму/партикуляризму) втілюється в сучасній філософії, по-перше, як спроба критики різних форм універсалізму: універсальності людських цінностей (у філософії постструктуралізму), лінійної схеми розвитку людства (антропологія, політична філософія), теоретичного розуму, який витісняє практичний розум (аналітична філософія дії) тощо; а, по-друге, йдеться про необхідність виходу за межі зорієнтованих переважно на кантіанство нормативних понять та принципів. Адже соціальне та індивідуальне буття мають розглядатися не лише універсально, а й контексту-

ально, через реалістичну нормативну реконструкцію: наші уявлення мусять виводитися не апіорним шляхом, а реконструюватися як умови можливості відтворення вільного та гідного людини соціального буття. Тобто моральні норми та цінності висновуються не лише з гіпотетичної угоди, а й з життєвого світу людини. Гостра соціальна та цивілізаційна криза, що розгорнулася у сучасному "постмодерновому" світі приводить багатьох інтелектуалів до необхідності поглибленого осмислення світу та трансформації засад філософії. Відбувається поступове розчарування у постмодерністських підходах осягнення світу в добу Постмодерну та усвідомлення необхідності дотримання глибинних людських цінностей в умовах прискорення технологічного розвитку та активізації автономної і, водночас, солідаристської самоорганізаційної мережевої практичної діяльності людей, що сприяє, зокрема, інтенсифікації досліджень в сфері практичної філософії. В роботі запропоновано цілісний історико-філософський підхід до концептуального спадку філософії Постмодерну, згідно з яким деконструкція постає однією з найпріоритетніших версій трансцендентальної філософії, поряд із такими визначальними трансцендентальними проектами, як Кантова критика й Гусерлева феноменологія. Дане дослідження сприяє поглибленню актуальних на сьогодні історико-філософських постмодерних студій в аспекті компаративного аналізу сучасних філософських підходів та традиційних засад філософського мислення. Підґрунтям такого стану речей у сучасній історико-філософській науці, пов'язаний з дослідженням філософського Постмодерну, стала тенденція до заперечення представниками цього напрямку дієвості загальнонаукових методів у філософському мисленні, їхнє намагання "звільнити філософську мову" від "явних і прихованих абсолютних смислів, знаків через конотування, диференціацію таких смислів, перформацію мови". Зрештою, пошук основних і додаткових аргументів на захист семіотичної методології пізнання, сутності культури, її різноманітних форм існування - це основа постмодерністських соціогуманітарних та культурологічних операцій. Водночас, оскільки дослідження філософського Постмодерну на сьогодні пов'язані з різноманітними проблемами розвитку соціально-економічної, соціально-політичної реальності, проблемами історичного та культурного розвитку цивілізації, у дослідженні підкреслюється необхідність створення парадигмально різних "комплексів дослідницьких методологій", які б адекватно відтворювали історично і типологічно відмінні типи реальності людського буття, людської свідомості та мислення, про які почали говорити у зв'язку з виникнення феномену філософського Постмодерну. У висновках дослідження стверджується, що сьогодні є очевидною й потреба модернізації історико-філософських методик, які дозволяли б досліджувати історико-філософський процес у його констеляції надзвичайно складного синтезу досвіду мислення, досвіду свідомості і духовних практик, синтезу, який у відповідних історичних, соціальних і персонально-антропологічних конотаціях може мати різні ментальні і світоглядні наслідки. Робота передається за кордон за договірною ціною.

02.15 Загальнофілософські проблеми

02.05.18.0003/0217U001426

Насилля і культура в сучасних суспільствах:

Заключний звіт /Інститут філософії імені Г.С.Сковороди НАН України; Керівник Бистрицький Євген Костянтинович. – ДР 0115U000742. УДК 130.2.

70 с.

Визначено, що кінцевим підґрунтям та головним мотивуючим фактором масових форм насилля є зіткнення культур: протиріччя, що виникають на рівні етно- і національно-культурних ідентичностей. Виявлені особливості існування

та способи дії прихованих (soft) форм масового насилля у політиці, системі права, ЗМІ – в опорі культурних традицій новаційним змінам, у пропаганді ідеологій, у маніпулятивних формах комунікації. Даються методологічні рекомендації по виявленню чинників насилля у наявних дискурсивних практиках та протидії його актуалізації на рівні політичних проектів та державних рішень.

02.31 Філософія і методологія науки

02.05.18.0004/0217U001457

Меганаука XXI століття: революційні прориви і соціогуманітарні загрози: Заключний звіт /Інститут філософії імені Г.С.Сковороди НАН України; Керівник Лук'янець Валентин Сергійович. – ДР 0114U006148. УДК 1:001.

63 с.

Здійснено системний аналіз складного комплексу методологічних, соціально-гуманітарних, морально-етичних і світоглядних проблем, породжених сучасним етапом розвитку меганауки.

02.41 Соціальна філософія

02.05.18.0005/0217U000991

Інформаційні чинники інтеграції Донбасу і Криму в політико-правовий і соціокультурний простір України: Заключний звіт /Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського; Керівник Горювий Валерій Микитович. – ДР 0116U005328. УДК 316.3(4УКР):323.174:004.713.

59 с.

Досліджено зростаюче значення інформаційної основи підвищення ефективності впливу системи інтеграторів Криму і Донбасу в загальноукраїнській єдності в умовах розвитку інформаційного суспільства, обґрунтовано актуалізацію у зв'язку з цим необхідності утвердження духовно-ціннісних орієнтирів громадянського суспільства в Україні. Розглянуто шляхи посилення впливу вітчизняних електронних інформаційних комунікацій на інформаційну ситуацію на Донбасі та в Криму, підвищення їх дієвості в донесенні об'єктивної інформації, спрямованої на розвиток національної консолідації українського суспільства в умовах ведення російсько-української інформаційної війни.

02.91 Історія філософії

02.05.18.0006/0417U000902

Ковальчук Юлія Василівна. Феномен любові у європейській філософії XIX-XX століть: онтологічно-екзистенційний вимір: Дис... к.філос.н. /Львівський національний університет імені Івана Франка. – Захищена 12.04.2017.

УДК 141.32(4)"18/20»:17.023.31:2-423.79.

198 с. – Бібліогр.: 212 назви.

Розкрито значення любові: як екзистенційного шляху до своєї ідентичності; як передумови екзистенційного діалогу між "Я" і "Ти"; як містичної єдності двох крізь призму ідеї андрогіна. У дисертаційній роботі досліджено та здійснена диференціація між любов'ю-еросом, любов'ю-агапе і карітативною любов'ю, а також, між духовною та статевою любов'ю. Встановлено, що найвищим рівнем любові є релігійна любов, яка здійснюється через два образи: Божий та людський. Досліджується проблема відтворення андрогіного образу Божого в людині, внаслідок віднайдення істинної любові.

02.05.18.0007/0217U001414

Взаємовпливи східних і західних інтелектуальних традицій в дискурсі філософської думки середньовічної та ранньомодерної України: Заключний звіт /Національний університет "Острозька академія"; Керівник Крालюк Петро Михайлович. – ДР 0114U000575. УДК 1 (091).

36 с.

Об'єкт дослідження - філософська думка на українських землях. Мета науково-дослідної роботи "Взаємовпливи східних і західних інтелектуальних традицій в дискурсі філософської думки середньовічної та ранньомодерної України" полягає в комплексній історико-філософській реконструкції множини філософських традицій, представлених у світоглядному дискурсі культури українських земель в період середньовіччя та раннього модерну. Для реалізації завдань наукового проекту використовуються загальнонаукові та спеціальні методи: герменевтичний, метод категоріального аналізу, спеціальні історичні методи, метод порівняльного аналізу. Кожна з означених філософських традицій розглядається у перспективі як внутрішнього, окремішнього розвитку, так і в зв'язку із іншими. Проект підтверджує базове уявлення про те, що, незважаючи на суттєві культурні та релігійні відмінності, напрями філософської думки в середньовічній та ранньомодерній Україні формувалися в схожих суспільно- та етно-політичних умовах, відображаючи світоглядні процеси в Східній Європі загалом. Завдяки цим традиціям етнорелігійні культури в Україні мали інтенсивний обмін науковими та філософськими ідеями з важливими центрами знання (Рим, Падуя, Болонья, Краків, Ляйпціг, Константинополь, Каір, Дамаск та ін.), що сприяло зростанню ролі українських земель у розвитку світового наукового та освітнього простору. За період виконання НДР було видано 17 монографій, 3 наукових збірники, 1 підручник, надруковано 56 статей, з яких 4 - у виданнях Web of Science / Index Scopus. Проведено наукові читання (3); виконавці НДР апробували результати досліджень на 41 конференції, з них за кордоном - 10 (США, Німеччина, Латвія, Польща). Результати НДР використовуються для розробки лекційних курсів, навчальних посібників та підручників для спеціальностей "Релігієзнавство", "Культурологія", "Історія України", зокрема: "Середньовічна філософія на українських землях", "Ісламська філософія в Україні", "Єврейська філософія в Україні". Також відбувається підготовка курсових і кваліфікаційних робіт студентами зазначених спеціальностей з метою вивчення окремих аспектів фундаментальної проблеми (за методикою case-studies), зокрема опрацювання конкретних джерел (арабововних, польськомовних та ін.). Прогнозні припущення щодо розвитку об'єкта дослідження: отримані результати наукового дослідження дають можливість по-новому трактувати взаємовпливи східних і західних інтелектуальних традицій в дискурсі філософської думки середньовічної та ранньомодерної України.

03 ІСТОРІЯ. ІСТОРИЧНІ НАУКИ

03.01 Загальні питання історичних наук

03.05.18.0008/0217U001157

Документальні джерела з історії Православної Церкви в Україні козацької доби:

Заключний звіт /Інститут української археографії та джерелознавства ім. М. С. Грушевського НАН України; Керівник Мицик Юрій Андрійович. – ДР 0113U007629. УДК 930.2:94(477)281.93"14/17".

142 с.

Основним завданням проекту є науково-дослідна робота, що полягає у виявленні джерельної бази, вивченні, архе-

ографічному опрацюванні та впровадженні в науковий обіг матеріалів, пов'язаних з діяльністю православної Церкви в Україні, культурних та церковних діячів козацької доби.

03.05.18.0009/0217U001158

Корпус джерел з історії української еліти середини XVI - кінця XVIII ст.: склад, хронологічна й територіальна репрезентативність: Заключний звіт /Інститут української археографії та джерелознавства ім. М. С. Грушевського НАН України; Керівник Брехуненко Віктор Анатолійович. – ДР 0114U003038. УДК 930.2.94 (477)316.344.42"15/17".

131 с.

Дослідження, археографічне опрацювання та публікація документальних джерел з історії української еліти XVI - кінця XVIII ст. Передбачається видання збірників документів та монографій, написання статей.

03.05.18.0010/0217U001193

Соціальна історія XVI-XVII ст. як складова українського повсякдення ранньомодерної доби України: Заключний звіт /Науково-дослідний інститут українознавства; Керівник Ворончук Ірина Олексіївна. – ДР 0114U002037. УДК 361.61(477):39.

30 с.

Об'єктом дослідження є реальне людське життя, предметом - сфера соціальної взаємодії людей різних верств у повсякденному житті. Метою є подолання відірваності вивчення суспільства від вивчення індивіда. Методи дослідження: фронтальне вивчення джерел масового характеру XVI-XVII ст., критика, контекстуальний аналіз, герменевтична інтерпретація документального матеріалу на підставі комплексного інтегративного та антропологічного підходів. Одержано нові відмінні від попереднього знання щодо структури українського соціуму XVI-XVII ст., його повсякденного життя, соціальної взаємодії, зокрема внутрішньородинних і міжродинних контактів і стосунків, повсякденних практик, зокрема інститутів шлюбу, родини, опіки та ін., що надає можливість переглянути застарілі стереотипи вітчизняної історіографії.

03.09 Загальна історія

03.05.18.0011/0417U000967

Мельничук Ольга Вікторівна. Німецько-українське співробітництво у гуманітарній сфері (1990-і рр. – поч. XXI ст.): Дис... к.і.н. /Львівський національний університет імені Івана Франка. – Захищена 25.04.2017.

УДК 94(430+477)"199/200"-048.87.

295 с. – Бібліогр.: 804 назви.

На основі широкого кола джерел у дисертації проаналізовано співробітництво Німеччини та України у гуманітарній сфері упродовж 90-х років XX ст. – на початку XXI ст. Охарактеризовано зміст та особливості співпраці Німеччини та України у галузі вищої, професійно-технічної та шкільної освіти. З'ясовано особливості німецько-української науково-технічної співпраці, відзначено розширення двосторонніх контактів у різних галузях науки. Розкрито особливості сучасних німецько-українських літературних, музичних, театральних та кінематографічних взаємин. Проаналізовано двосторонні контакти у сфері образотворчого мистецтва. У дисертації розкрито суть та особливості німецько-українського медійного співробітництва.

03.05.18.0012/0217U001544

Історичний розвиток світової периферії як чинник суспільних трансформацій людства в

XXI ст: Заключний звіт /Державна установа "Інститут всесвітньої історії Національної академії наук України"; Керівник Швед В'ячеслав Олександрович. – ДР 0114U000639. УДК 94(100):327(5+6).

234 с.

В результаті дослідження виявлено фундаментальні закономірності, рушійні сили та історичні закономірності досягнення авангардною афро-азійською периферією форсованих темпів соціально-економічного піднесення. Досліджені та обґрунтовані перспективи відносин між ареалами процвітаючої та відсталі периферії. Визначені основи їх взаємодії. Встановлені формати та ступені розвитку азійських культурних, економічних моделей. З'ясовано значення цивілізаційного чинника в процесах розвитку Азії та Африки. Визначена глибина трансформаційного ефекту перетворень з боку прогресуючих зон світової периферії.

03.19 Історія окремих країн

03.05.18.0013/0517U000831

Савченко Віктор Анатолійович. Анархістський рух в Україні в 1903-1929 рр.: організаційні форми, комунікації і механізми функціонування: Дис... д.і.н. /Чорноморський національний університет імені Петра Могили. – Захищена 01.12.2017.

УДК 94:329.285(043.3)(477)"1903/1929".

564 с.: 1 табл. – Бібліогр.: 2030 назв.

Дисертація присвячена комплексному, усебічному аналізу політичної практики анархістського руху, його організаційних форм і механізмів функціонування в рамках суспільно-політичних трансформацій в Україні першої третини XX ст. На основі критичного аналізу здобутків історіографії, нових архівних джерел здійснено комплексне дослідження феномену й еволюції анархістського руху в Україні від зародження до згасання, що дозволило поглянути на нього як на цілісне суспільно-політичне явище.

03.05.18.0014/0417U000669

Погребенник Андрій Іванович. Духовно-світоглядні засади народно-релігійних рухів на півдні Франції у XII-XIV ст: Дис... к.і.н. /Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича. – Захищена 17.03.2017.

УДК [94:27-876.2](449.1:43)"12/14".

227 с. – Бібліогр.: 410 назв.

У дисертаційній роботі на основі аналізу широкого кола середньовічних писемних джерел, вітчизняної та зарубіжної наукової літератури комплексно розглянуто витоки, передумови й причини виникнення народно-релігійних рухів на півдні Франції, спрямованих проти Римо-Католицької Церкви, висвітлено перебіг подій та наслідки Альбігойського хрестового походу 1209-1229 рр., охарактеризовано ціннісні орієнтири, догматичні засади та організаційну структуру домінуючих релігійних течій Лангедоку протягом XII-XIV ст.

03.05.18.0015/0417U000766

Чура Олександра Василівна. Трансформація комуністичних структур Львова в роки перебудови: Дис... к.і.н. /Інститут українознавства ім. І. Крип'якевича, Інститут народознавства НАН України. – Захищена 07.03.2017.

УДК 94:329.15-044.922[(477.83-25)"1985/1991"(043.3).

182 с. – Бібліогр.: 564 назви.

Об'єкт: компартійні структури Львова, які становили основу політичного та соціально-економічного ладу в місті. Мета: аналіз процесів трансформації комуністичних

структур Львова внаслідок сприйняття економічних, демократичних, релігійних та національно-визвольних вимог львівського соціуму у другій половині 80-х – початку 90-х рр. ХХ століття. Методи: проблемно-хронологічний, порівняльно-історичний та інші. Результати: уперше досліджено сприйняття львівськими компартійними осередками соціально-економічного реформування господарського комплексу міста, розгортання внутріпартійної адміністративної реформи та скорочення партійної чисельності і фінансової потуги, різновекторну рецепцію національно-демократичного руху на різних щаблях компартійної конструкції, ставлення до релігійного ренесансу, причини та шляхи відродження націонал-комуністичної спілки, сприйняття опозиційності та участь у виступі ДКНС, удосконалено принципи наукового аналізу причин, процесів та наслідків розпаду комуністичної влади на локальному рівні, практику вивчення національно-визвольного руху та релігійного відродження на зламі 80-х–90-х рр. ХХ ст. Сфера використання: при написанні узагальнюючих наукових праць з новітньої історії України, при підготовці навчально-методичних посібників, навчальних програм і спеціальних курсів, в діяльності вищих та місцевих інституцій державної влади для вдосконалення національної політики в церковно-релігійній сфері, збереження міжконфесійної толерантності, забезпечення реалізації Закону України "Про свободу совісті та релігійні організації".

03.05.18.0016/0417U000767

Козачок Ольга Богданівна. Відносини Галицького князівства з Візантією у контексті міжнародних зв'язків середини – другої половини XII століття: Дис... к.і.н. /Інститут українознавства ім. І. Крип'якевича, Інститут народознавства НАН України. – Захищена 07.03.2017.

УДК 94:327(477.83/.86:930.85(100)"0395/1453".

158 с. – Бібліогр.: 595 назв.

Об'єкт: міжнародне становище як тло і сукупність чинників для формування стосунків галицьких князів і представників правлячих у Візантії династій Комнінів та перших Ангелів. Мета: окреслити межі візантійсько-галицької взаємодії середини – другої половини XII ст. та розглянути їх у комплексі тогочасних міжнародних відносин. Методи: індукція, дедукція, аналіз, синтез, класифікація, узагальнення, хронологічний, проблемний, джерелознавчий, порівняльно-історичний, просопографічний. Результати: уперше розглянуто окремо роль Галицького князівства у зовнішньополітичних відносинах Візантії, поставлено питання про умови формування провізантійської коаліції на межі 40–50-х років XII ст. та належності до неї Галицького князівства, висунуто нову гіпотезу щодо мотивів та перебігу галицько-візантійських відносин, на основі ретельно аналізу візантійських наративів переглянуто конкретне наповнення титулів та характеристик, якими ромей наділяли галицьких князів, застосовано найновіші дослідження з русько-візантійських та міжнародних відносин, залучено угорські, арабські, болгарські джерела, які до того не використовувалися у комплексі для дослідження нез'ясованих і спірних моментів міжнародних відносин, удосконалено систему підходів, яка склалася в історіографії дослідження візантійсько-русських зв'язків у XII ст., сукупність поглядів на уявлення ромей про Галицьке князівство та його роль у Візантійській Співдружності Націй, бачення політики галицьких князів щодо Нижнього Подунав'я. Сфера використання: у рамках навчальних курсів історії України, історії Візантії, Болгарії, Румунії, Угорщини та міжнародних відносин у східноєвропейському регіоні, синтетичних оглядах проблематики, монографічних дослідженнях відповідних аспектів історії України, Візантії та інших причетних до тогочасних подій країн Центрально-

Східної Європи, багатьох народів півдня України відповідного часу.

03.05.18.0017/0417U000964

Цимбала Ольга Стефанівна. Громадська та наукова діяльність Миколи Голубця (1891–1942): Дис... к.і.н. /Інститут українознавства ім. І.Крип'якевича НАН України. – Захищена 27.04.2017.

УДК 009(477):929М.Голубець"1891/1942".

199 с. – Бібліогр.: 1250 назв.

Об'єкт: життєвий шлях Миколи Голубця, його громадська і професійна діяльність, наукова спадщина в контексті головних віх української національної історії першої половини ХХ ст. Мета: комплексне вивчення, реконструкція життя і діяльності М. Голубця в контексті суспільно-політичних та культурно-мистецьких процесів Галичини першої половини ХХ ст.; з'ясування пріоритетних напрямів його наукової діяльності, оцінка місця та ролі вченого в історії української науки. Методи: історико-генетичний, проблемно-хронологічний, біографічний та порівняльно-історичний, аналіз, синтез, аналогія, дедукція та індукція. Результати: вперше із залученням нових джерел реконструйовано життєвий шлях М. Голубця, розкрито суспільно-політичні умови формування його світогляду, зібрано комплексну інформацію про родинне оточення вченого та долю членів його сім'ї, узагальнено інформацію про діяльність М. Голубця під час Першої світової війни, зокрема у Легіоні УСС і у концентраційному таборі Фрайштадт серед українських військово-полонених, проаналізовано діяльність М. Голубця у громадських, мистецьких, наукових організаціях Львова міжвоєнного періоду, систематизовано інформацію про видавничо-редакторську роботу М. Голубця, досліджено основні напрямки наукової діяльності вченого та проаналізовано його роботи з історії, краєзнавства, львовознавства, історії українського мистецтва та просопографії. Сфера використання: при написанні праць з історії України, української історіографії, просопографічних, краєзнавчих та львовознавчих видань, енциклопедичної і довідкової літератури, у практичній викладацькій та краєзнавчій роботі.

03.05.18.0018/0217U000884

Війна, революція та модернізація в Україні: впливи на навколишнє середовище (1914–1923 рр.): Заключний звіт /Інститут історії України НАН України; Керівник Скальський Віталій Валерійович. – ДР 0115U005187. УДК 94(477)"1914-1923":502.3.

24 с.

Проведена науково-дослідна робота дозволила розробити загальну концепцію та запропонувати оригінальні дослідницькі підходи та інтерпретації щодо низки важливих наукових питань в контексті створення цілісного уявлення про взаємовпливи та взаємозалежності між подіями в політичній та екологічній історіях у переломні історичні моменти.

03.05.18.0019/0217U000940

"Історія України" (турецькою мовою): Заключний звіт /Інститут сходознавства ім. А. Кримського НАН України; Керівник Дрига Ірина Миколаївна. – ДР 0116U005576. УДК 94(477).

24 с.

Вивчено потреби читачької аудиторії в Туреччині щодо історії України, серед існуючої літератури з комплексної історії України обрано коло робіт, що максимально відповідають потребам аудиторії та розумінню предмета в Україні. На їх основі здійснено реферативний переклад на турецьку мову обраних частин наукових праць; створено завершений інтелектуальний продукт у формі нарисів з історії України турецькою мовою.

03.05.18.0020/0217U001159

Писемні та зображувальні джерела XVI-XX ст. про модернізацію соціально-культурного та релігійного життя західноукраїнського регіону:

Заключний звіт /Інститут української археології та джерелознавства ім. М. С. Грушевського НАН України; Керівник Капраль Мирон Миколайович. – ДР 0114U006115. УДК 930.2:(304.44+2914)(477.8)"15/19".

52 с.

Об'єкт дослідження - масив актових, наративних та зображувальних (картографічних, сфрагістичних, геральдичних та інших) джерел з соціальної історії, економіки, релігії, культури західноукраїнських земель XVII-XXI ст., історіографічна та епістолярна спадщина визначних істориків України XX ст. Михайла Грушевського, Ярослава Дашкевича та ін.

03.05.18.0021/0217U001242

Історичні передумови та сучасні суспільні наслідки агресії Російської Федерації проти України:

Заключний звіт /Науково-дослідний інститут українознавства; Керівник Гай-Нижник Павло Павлович. – ДР 0116U005427. УДК 94(477).

31 с.

Об'єкт дослідження - Україна як суб'єкт сучасного історичного процесу. Предмет дослідження - історичні передумови та сучасні суспільні наслідки агресії Російської Федерації проти України. Головна мета роботи - дослідити історичні передумови та сучасні суспільні наслідки агресії Російської Федерації проти України 2014-2016 років та оприлюднити результати дослідження в наукових та науково-публіцистичних працях. Для здійснення мети будуть вивчені відповідні джерела, враховані новітні досягнення гуманітарних і суспільних наук. Завдання дослідження: - вивчити, систематизувати і проаналізувати наявні історіографічні праці, встановити стан наукової розробки теми, окреслити основні етапи та тенденції її вивчення; - сформулювати репрезентативний джерельний комплекс щодо агресії Російської Федерації проти України 2014-2016 років; - проаналізувати зібрану інформацію на предмети, визначені виконавцями дослідження, (економічний, політичний, безпековий, правовий, міжнародний тощо) а також у контексті загальної теми дослідження, зокрема: - дати об'єктивну, науково обґрунтовану оцінку передумов та наслідків агресії Російської Федерації проти України у комплексному вимірі: 1) історичному, 2) етнодемографічному, 3) гуманітарному, 4) геополітичному, 5) національній безпеці; - розробити концепцію шляхів та напрямків реінтеграції анексованого Криму та окупованих частин Донецької й Луганської областей до України. - підготувати колективну наукову монографію "Історичні передумови та сучасні суспільні наслідки агресії Російської Федерації проти України 2014-2016 років". При підготовці досліджень з даної НДР використовувалися принципи історизму, об'єктивності, системного підходу, науковості, а також методи аналізу, синтезу, порівняльний, логічний, структурно-функціональний, історико-хронологічний, біографічний тощо наукового пізнання. Використання вищезазначених принципів і методів дало змогу максимально об'єктивно дослідити проблему і розв'язати поставлені завдання. Дослідження спрямоване на розв'язання загальної проблеми подолання негативних наслідків агресії Російської Федерації проти України, підвищення рівня національної безпеки. Дослідження є важливим компонентом для розв'язання проблем нижчого ієрархічного рівня: 1) млявості (повільності) наукового осмислення агресії Російської Федерації проти України 2014-2016 років сучасними засобами українознавства; 2) недостатнього використання наукового інструментарію українознавства для виявлення,

характеристики, систематизації сучасних суспільних наслідків агресії Російської Федерації проти України 2014-2016 років; 3) незабезпеченості найвищих органів державної влади України експертною українознавчою оцінкою історичних передумов та сучасних суспільних наслідків агресії Російської Федерації проти України, а також концепційним баченням шляхів, напрямів і стратегій реінтеграції анексованого Росією Криму й окупованих частин Донецької та Луганської областей, запобігання ескалації російської атаки на Україну.

03.05.18.0022/0217U001576

Соціокультурна інтеграція та адаптація переселенців Донбасу та Криму: західноукраїнський вектор:

Заключний звіт /Інститут українознавства ім. І.Крип'якевича НАН України; Керівник Литвин Микола Романович. – ДР 0116U005534. УДК 930.2(477.84)"09/14".

52 с.

Основна мета науково-дослідної роботи - виявити особливості соціокультурної адаптації переселенців Донбасу та Криму у західноукраїнському регіоні. У науковій праці розглядаються: проблеми реалізації трудового потенціалу вимушених переселенців; зовнішні та внутрішні чинники, які впливають на адаптацію різних соціально-професійних груп переселенців; причини, що перешкоджають повноцінній реалізації соціокультурного потенціалу переселенців; шляхи відновлення історичної / національної пам'яті; заходи щодо забезпечення соціальної, медичної, психологічної та матеріальної підтримки внутрішньо переміщених осіб; можливості для добровільного повернення на місце попереднього проживання переселенців (за умови повного фактичного припинення бойових дій на територіях, на яких органи державної влади тимчасово не здійснюють свої повноваження). Робота розповсюджується за договірною ціною.

03.05.18.0023/0217U001632

Феномен пограниччя у долі України: історичні витоки, рефлексії, ментальні впливи:

Заключний звіт /Інститут історії України НАН України; Керівник Верменич Ярослава Володимирівна. – ДР 0113U005889. УДК 93/94[321.013:001.12](477).

81 с.

Досліджено особливості процесу формування прикордонних територій України як історико-культурних зон і специфіки їх транскордонного співробітництва на сучасному етапі, створено об'єктивну картину формування приграничних ареалів, простежено відповідні історіографічні рефлексії у межах XIX - початку XXI ст., осмислено наслідки "пограничних" культурних взаємовпливів і політичних протистоянь. За результатами дослідження опубліковано 12 монографій і брошур, 3 навчальних посібники і підручники, 7 розділів у колективних монографіях, 3 збірники наукових праць, 3 збірники документів і матеріалів, 129 наукових статей загальним обсягом 316,8 др. арк., видано 14 книг "Реабілітовані історією".

03.05.18.0024/0217U001655

Енциклопедичні ресурси у системі історичного знання новітньої доби:

Заключний звіт /Інститут історії України НАН України; Керівник Борjak Геннадій Володимирович. – ДР 0114U002063. УДК 94(477)(031):001.102.

32 с.

У результаті проведеного дослідження, зіпертого на ґрунтовну джерельну та методологічну базу, проведено науково-редакційне забезпечення та методологічний супровід видання одного з пріоритетних академічних проєктів - десяти томної "Енциклопедії історії України", а також

вивчення розвитку місця енциклопедистики у сучасному інформаційному середовищі та ролі в цьому процесі "Енциклопедії історії України". Під час виконання теми основна увага була зосереджена на вивченні особливостей, форм і методів репрезентації історичного знання на сучасному етапі в Україні і світі, зважаючи на формування в останні десятиліття нового інформаційного середовища, розширення умов доступу до інформації та обміну нею. Загальний обсяг праць по темі складає 78 др. арк.

03.05.18.0025/0217U002159

Соціальні і професійні верстви українського суспільства в умовах сталінської "революції згори" (1929 - 1938 рр.): Заключний звіт /Інститут історії України НАН України; Керівник Кульчицький Станіслав Владиславович. – ДР 0113U007252. УДК 94(477)."712"."1929-1328".

57 с.

Здійснений комплексний аналіз соціально-економічних перетворень в Україні на етапі сталінської "революції згори" - 1929-1938 рр. На основі архівних джерел досліджено: а) як засобами терору і репресій здійснювалася другий "комуністичний штурм"; б) яких тотальних трансформацій зазнало українське суспільство внаслідок спрямованого геноциду проти різних соціальних, професійних, національних і конфесійних груп; в) теоретичні аспекти соціальної історії та історіографія проблеми.

03.29 Історія окремих процесів, сторін і явищ людської діяльності

03.05.18.0026/0217U001197

Соціокультурні та етнічні процеси в Україні у XIX-XX ст. за архівними джерелами: Заключний звіт /Інститут української археографії та джерелознавства ім. М. С. Грушевського НАН України; Керівник Наулко Всеволод Іванович. – ДР 0114U006114. УДК 930.2(304.44+392)(477)"18/19".

139 с.

Виявлення джерельної бази, вивчення, археографічне опрацювання та впровадження у науковий обіг матеріалів, пов'язаних із соціокультурними та етнічними процесами в Україні у XIX-XX ст.; виявлення культурно-ціннісних орієнтацій у розвитку та модернізації суспільства в цілому й окремих спільнот і особистостей.

03.05.18.0027/0217U001547

Європейський і світовий досвід досягнення консенсусу та національної єдності: алгоритм для України: Заключний звіт /Державна установа "Інститут всесвітньої історії Національної академії наук України"; Керівник Кудряченко Андрій Іванович. – ДР 0116U007150. УДК 323.2(061ЄС+477).

179 с.

Здійснено аналіз та концептуалізацію історичного досвіду формування алгоритмів і моделей досягнення національного консенсусу. Виявлено слушні для України моделі досягнення консенсусу та національної єдності, що успішно застосовувались у країнах Європи та світу. Показано які саме складові досвіду консолідації Німеччини, Франції, Австрії, Іспанії, країн Центрально-Східної та Південної Європи, Євросоюзу в цілому, Канади, США, Індії, Австралії та арабських країн можуть бути адаптованими для антикризового розвитку України.

03.81 Допоміжні історичні дисципліни

03.05.18.0028/0517U000843

Шологон Лілія Іванівна. Джерела україн-

ського походження з історії національно-культурного руху в Східній Галичині (1848-1914 рр.): Дис... д.і.н. /Черкаський національний університет імені Богдана Хмельницького. – Захищена 29.11.2017.

УДК 930.2 : 94(477.81/86) "1848/1914".

515 с. – Бібліогр.: 978 назв.

У дисертації вперше досліджено комплекс джерел українського походження з історії національно-культурного руху в Східній Галичині у 1848-1914 рр. Об'єктом наукової уваги стали матеріали органів влади та навчальних закладів, програмні документи політичних партій та громадських організацій, загальнодержавна статистика в реценції українських дослідників, звіти про діяльність українських громадських організацій та навчальних закладів, публіцистика та матеріали громадсько-політичної полеміки, наукові праці другої половини XIX - початку XX ст., мемуари, щоденники, епістолярні джерела, суспільно-політична преса, видання українських національно-культурних товариств, наукова і науково-популярна періодика.

03.05.18.0029/0217U001155

Комплекси джерел з історії суспільного життя в Україні першої половини XX століття: Заключний звіт /Інститут української археографії та джерелознавства ім. М. С. Грушевського НАН України; Керівник Піскун Валентина Миколаївна. – ДР 0113U008418. УДК 930.2:94(477)"19".

178 с.

Виявлення джерельної бази, вивчення, археографічне опрацювання та впровадження в науковий обіг матеріалів, пов'язаних з суспільними перетвореннями в Україні в першій половині XX ст.; виявлення культурно-ціннісних орієнтацій суспільства в цілому й окремих фондоутворювачів, зокрема; узагальнення соціального нормотворення та його суспільної сприйнятності, охарактеризування діяльності українських громадсько-політичних та культурних діячів XX ст. У ході виконання проекту планується дослідити фонди українських і зарубіжних архівів для виявлення та підготовки до друку документів з особових фондів окремих українських діячів, а також закордонних архівів. На основі віднайдених джерел та опрацювання попереднього наукового доробку вчених з даної тематики передбачається написання статей, видання збірників документів та монографій.

03.05.18.0030/0217U001156

Джерела до історії національної суспільно-політичної думки кінця XIX - першої третини XX ст.: наукова та епістолярна спадщина Михайла Грушевського, Дмитра Багалія, Олександра Кониського та Андрія Жука: Заключний звіт /Інститут української археографії та джерелознавства ім. М. С. Грушевського НАН України; Керівник Гирич Ігор Борисович. – ДР 0113U008419. УДК 930.2:(82-6+001)(477) "18/19" Грушевський Багалий Кониський Жук.

88 с.

Виявлення джерельної бази, вивчення, археографічне опрацювання та впровадження в науковий обіг публіцистичних праць, мемуарів, епістолярію визначних українських суспільно-політичних діячів М.Грушевського, Д.Багалія, О.Кониського, А.Жука та ін.

04 СОЦІОЛОГІЯ

04.11 Загальні проблеми сучасної соціології

04.05.18.0031/0417U001046

Пасісниченко Антон Вікторович. Європей-

ська ідентичність як дискурсивний феномен: особливості конструювання: Дис... к.соц.н. /Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна. – Захищена 15.12.2016.

УДК 316.32:061.1ЄС.

187 с.: 12 табл. – Бібліогр.: 305 назв.

Об'єкт: дискурсивні проекти європейської ідентичності. Мета: соціологічна концептуалізація особливостей конструювання європейської ідентичності як дискурсивного феномену. Методи дослідження: абстрагування, узагальнення, аналіз, синтез, пояснення, систематизація, критичний та міждисциплінарний підходи, фокусовані групові інтерв'ю. Теоретичні та практичні результати: доведено, що дискурсивно-конструктивістський підхід є найбільш плідним для аналізу європейської ідентичності; виявлено, як у дискурсивному конструюванні європейської ідентичності "працює" механізм "іншування"; визначено актуальні дискурсивні проекти та особливості конструювання/деконструкції сучасної європейської ідентичності в рамках цих проектів; стверджується, що наявність європейської ідентичності не послаблює національну чи локальну ідентичність, оскільки за сучасних умов конструювання європейської ідентичності відбувається паралельно з реконструюванням національних ідентичностей. Новизна: концептуалізація особливостей конструювання європейської ідентичності як дискурсивного феномену. Ступінь впровадження: отримані теоретичні та емпіричні результати сприяли вдосконаленню навчальних курсів з соціологічних дисциплін, зокрема вони були використані у таких курсах: "Соціологія молоді", "Етносоціологія", "Політики ідентичності", що викладаються на IV курсі, "Новітні соціологічні теорії" - на V курсі соціологічного факультету, "Соціологія" - на IV курсі історичного факультету Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна.

04.21 Суспільство як система. Соціальні відносини і процеси

04.05.18.0032/0217U001548

Особливості суспільно-політичної модернізації країн пострадянського простору : Заключний звіт /Державна установа "Інститут всесвітньої історії Національної академії наук України"; Керівник Бульвінський Андрій Григорович. – ДР 0115U000756. УДК 316.422. 250 с.

У результаті дослідження з'ясовано комплекс історичних, політичних, соціально-економічних та культурно-цивілізаційних причин, які впливали і зараз продовжують впливати на перебіг, характер, спрямованість, зміст та напрям модернізаційних процесів у країнах пострадянського простору; визначено ключові тенденції та перспективи їх суспільно-політичної модернізації; спрогнозовано вплив модернізаційних процесів у пострадянських країнах на їх взаємини з Україною. Обґрунтовано положення про ключовий вплив на характер та спрямованість політико-трансформаційних процесів країн пострадянського простору їх історичного спадку та культурно-цивілізаційної самобутності.

04.41 Соціальні класи, спільності і групи

04.05.18.0033/0417U000873

Борисов Роман Ігорович. Аскриптивні статуси як фактор професійної соціалізації студентів: Дис... к.соц.н. /Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна. – Захищена 28.03.2017.

УДК 316.614:316.662:316.74.

204 с.: 17 табл., 2 іл. – Бібліогр.: 195 назв.

Об'єкт: професійна соціалізація студентів. Мета: концептуалізація ролі аскриптивних статусів у професійній соціалізації студентів. Методи дослідження: порівняльно-історичний метод, системно-структурний метод, аналіз, типологізація, порівняльний аналіз та синтез, структуроване інтерв'ю, анкетування, фокусоване групове інтерв'ю, аналіз документальних джерел, факторний, типологічний, а також кореляційний аналіз. Теоретичні та практичні результати: з позицій конструктивістського структуралізму визначено професійну соціалізацію студентів як багаторівневий та багатфакторний процес формування професійних компетентностей особистості; розроблено та схарактеризовано типологію професійних стратегій студентів: монопрофесійну, поліпрофесійну та конформістську стратегії; виявлено кумулятивний вплив аскриптивних статусів на формування професійних стратегій студентів; розроблено систему показників рівня услаєності професійної стратегії. Новизна: концептуалізація ролі аскриптивних статусів у професійній соціалізації студентів. Ступінь впровадження: результати дисертаційного дослідження впроваджені у навчальний процес соціологічним факультетом Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна на постійній основі у вигляді лекційних та практичних занять з курсів "Вступ до соціології", "Історія класичної соціології", "Соціологія освіти", "Новітні соціологічні теорії".

04.05.18.0034/0217U001318

Інституційно-комунікативна модель політики регіонального розвитку та територіальної інтеграції: Заключний звіт /Київський національний університет будівництва і архітектури; Керівник Перегуда Євген Вікторович. – ДР 0115U000333. УДК 316.34 316.35. 365 с.

Вивчено сучасний стан реформування адміністративно-територіального устрою та становлення нової регіональної політики, досліджено основні напрями впливу регіональної політики на формування національної ідентичності, проаналізовано особливості формування виборчої системи в умовах соціокультурного розколу суспільства, розроблені концептуальні положення мовної політики в Україні.

04.51 Соціологія сфер соціального життя, соціальних явищ і інститутів

04.05.18.0035/0417U000874

Петренко Ольга Сергіївна. Інтернет як субпростір суспільства: структури та процеси: Дис... к.соц.н. /Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна. – Захищена 28.03.2017.

УДК 004.738.5:316.772.5.

227 с.: 16 табл., 9 іл. – Бібліогр.: 192 назви.

Об'єкт: Інтернет як субпростір суспільства. Мета: концептуалізація Інтернету як субпростору суспільства, що володіє структурними та процесуальними характеристиками. Методи дослідження: узагальнення, аналіз і синтез, порівняльно-історичний метод, систематизація, методи інституціонального та системно-структурного аналізу, анкетне опитування, стандартизоване інтерв'ю за місцем проживання, фокусовані групові інтерв'ю, програмний аналіз за допомогою сервісу Google Trends та програми OSoMe; кореляційний та факторний аналіз, методи змістовного аналізу текстової інформації. Теоретичні та практичні результати: запропоновано концептуальні засади дослідження Інтернету крізь оптику релятивістського підходу до соціального простору; виявлено особливості взаємодії Інтернету як віртуальної реальності з офлайн-соціальними структурами; виявлено та схарактеризовано технології інформаційної війни в інтернет-просторі в період 2013-2016 років на прикладі

українсько-російського конфлікту; виявлено зміни у стані суспільної думки в умовах гібридного конфлікту через аналіз динаміки пошукових запитів та хештегів у соціальних мережах. Новизна: концептуалізація Інтернету як субпростору суспільства, що володіє структурними та процесуальними характеристиками. Ступінь впровадження: результати дисертаційного дослідження впроваджено в навчальний процес Луганського національного університету імені Тараса Шевченка (м. Старобільськ) при викладанні дисципліни "Соціологія масових комунікацій та Інтернету" студентам II курсу спеціальності "Соціологія" та "Соціологія масових комунікацій" для студентів IV курсу спеціальності "Реклама і зв'язки з громадськістю (у медіа галузі)".

04.05.18.0036/0217U000961

Роль науки в модернізації українського суспільства: Заключний звіт /Інститут соціології НАН України; Керівник Петрушина Тетяна Олегівна. – ДР 0114U006010. УДК 316.4.

52 с.

Визначено, що в масовій свідомості населення є розуміння вирішальної ролі науки в розвитку суспільства, а довіра громадян України до вітчизняних вчених залишається найвищою серед основних соціальних інститутів. Проте, загальний стан справ в сфері науки в сучасній Україні й населенням, й самими науковцями оцінюється як незадовільний, відзначено суттєве відставання української науки від світового рівня, прогнозується подальше погіршення стану науки. Визначено чинники, які гальмують розвиток вітчизняної науки: соціально-економічні чинники, основним серед яких є катастрофічно низький рівень фінансування; соціально-політичні чинники (нерозуміння та недооцінка можновладцями ролі науки в сучасному суспільстві) та інституційні чинники (недоліки в організації й управлінні наукою), а також низька активність самих науковців у спробах змінити ситуацію на краще.

04.05.18.0037/0217U001497

Соціальний порядок у сучасному українському суспільстві: модернізація, самоорганізація та легітимація: Заключний звіт /Інститут соціології НАН України; Керівник Резнік Володимир Станіславович. – ДР 0114U000202. УДК 316.4.

128 с.

Розроблено соціологічні концептуалізації соціального порядку, його модернізації, громадянської самоорганізації та легітимації у перехідному нестабільному суспільстві. Досліджено історичну генезу теоретичних концептуалізацій громадянського суспільства. З використанням емпіричних даних проаналізовано становлення, інституціоналізацію та розвиток громадянського суспільства в Україні. Розкрито евристичний потенціал поняття "символічний універсум". Розроблено концепції перманентної боротьби символічних універсумів, ієрархії доменів символічного універсуму, символічних анклавів. Емпірично досліджено тенденції (де)легітимації та сприйняття перспектив модернізації соціального порядку в сучасній Україні.

04.61 Соціологія особистості і поведіння

04.05.18.0038/0217U001610

Формування підвалін національного консенсусу засобами культури та мистецтва (історичний досвід, сучасні виклики): Заключний звіт /Інститут літератури ім. Т.Г.Шевченка НАН України; Керівник Жулинський Микола Григорович. – ДР 0116U006573. УДК 316.7+7.01+008.

13 с.

Досліджено ключові моменти української історії з погляду мобілізації суспільних ресурсів для подолання соціально-політичних криз. Осмислено та узагальнено історичний досвід формування суспільного консенсусу в кризові періоди української історії з метою використання уроків минулого, для вироблення на цій основі стратегії створення культурної моделі консоціальної демократії в Україні. У ході реалізації проекту здійснено підготовку аналітичних матеріалів та практичних рекомендацій для органів державної влади щодо практичної реалізації історичного досвіду та культурно-мистецьких засобів у процесі формування національного консенсусу (аналітичні матеріали для Міністерства інформаційної політики, Міністерства культури, Міністерства освіти і науки), а також підготовлено до друку колективну монографію за темою проекту "Формування підвалін національного консенсусу засобами культури та мистецтва (історичний досвід, сучасні виклики)" (загальний обсяг - 8 др. арк.).

04.81 Прикладна соціологія

04.05.18.0039/0217U001475

Статистичне забезпечення стратегій соціально-економічного розвитку регіону на інвестиційно-інноваційній основі: Заключний звіт /Донецький національний університет імені Василя Стуса; Керівник Сидорова Антоніна Василівна. – ДР 0111U008156. УДК 303.4:330.341.1: 330.322(477.62).

75 с.

Об'єкт дослідження - інвестиційно-інноваційна діяльність регіону. Мета даного етапу НДР - систематизація методичних підходів розробки інвестиційно-інноваційної стратегії розвитку регіону. Методи дослідження - система загальнонаукових та спеціальних методів: методи узагальнюючих показників та багатомірної середньої, методи стратегічного позиціонування, методи статистичного моделювання та прогнозування. Визначені теоретико-методологічні основи інноваційно-інвестиційної діяльності, її основні принципи, умови та об'єкти, класифікація інновацій за різними критеріями, та система факторів інноваційного розвитку. Для вивчення науково-технічної й інноваційної діяльності розроблена інформаційно-аналітична підсистема, яка включає форми статистичного спостереження, систему показників дослідження. Розроблено методичні підходи до визначення та розробки інвестиційно-інноваційної стратегії розвитку, які включають ієрархічну систему цілеполягання стратегії з визначенням головної мети стратегії цілей та перелік конкретних задач для досягнення визначених цілей. Розробка стратегію базуються на SWOT-аналізу науково-інноваційної сфери регіону. Наведена статистична оцінка ефективності науково-технічної й інноваційної діяльності регіону за 2000-2011рр. Проведено комплексний аналіз інноваційної діяльності, визначена інтегральна оцінка науково-технічного й інноваційного розвитку регіону, визначені основні де стимулятори та потенційні резерви науково-технічного й інноваційного розвитку. Розроблена прогнозна оцінка інноваційної діяльності регіону на основі інтегрального показника. Систематизовані програми інвестиційно-інноваційного розвитку регіону. Результати наукового дослідження можуть бути запропоновані при коригуванні стратегій соціально-економічного розвитку регіону та в навчальному процесі при вивченні дисципліни "Статистичне забезпечення управління" для магістрів спеціальності "Прикладна статистика", при формуванні тематики магістерських робіт.

04.05.18.0040/0217U001498

Регіональні чинники політичної свідомості та поведінки громадян сучасної України:

Заключний звіт /Інститут соціології НАН України; Керівник Вишняк Олександр Іванович. – ДР 0115U002184. УДК 316.62.

78 с.

В дослідженні обґрунтовано чотири критерії історичної типології регіонів України, на матеріалах масштабних соціологічних досліджень проведено типологію культурно-історичних регіонів України, виявлено моделі масової історичної свідомості громадян культурно-історичних регіонів України, вивчено вплив культурно-історичних регіонів на політичні та ідеологічні орієнтації громадян та їх електоральну поведінку.

06 ЕКОНОМІКА. ЕКОНОМІЧНІ НАУКИ

06.01 Загальні питання економічних наук

06.05.18.0041/0517U000847

Слободянюк Наталя Олександрівна. Інвестиційні стратегії розвитку національної економіки та механізми їх реалізації: Дис... д.е.н. /Класичний приватний університет. – Захищена 20.12.2017.

УДК 330.322+338.2.

683 с.: 52 табл., 33 іл. – Бібліогр.: 535 назв.

Узагальнено економічні теорії інвестиційних стратегій розвитку національної економіки та механізми їх реалізації. Розроблено механізми інвестиційного стратегічного розвитку національної економіки в категоріях технологічних укладів. Запропоновано джерела ресурсного забезпечення інвестиційних стратегій розвитку реального сектору національної економіки. Узагальнено й оцінено інноваційність інвестиційних проєктів державно-приватного партнерства в Україні. Визначено шляхи підвищення ролі фінансових інвестицій у системі стратегічного розвитку національної економіки. Удосконалено механізми фінансування стратегій інвестиційного розвитку національної економіки депозитними корпораціями. Узагальнено інвестиційні стратегії страхових компаній та розроблено заходи з активізації їх впливу на розвиток національної економіки.

06.03 Економічні теорії

06.05.18.0042/0517U000848

Скоморович Ірина Георгіївна. Еволюція та функціонування грошової системи в Україні: Дис... д.е.н. /Львівський національний університет імені Івана Франка. – Захищена 29.11.2017.

УДК 336.7(477)“.../20”(043.5).

545 с.: 8 табл., 21 іл. – Бібліогр.: 597 назв.

Розкрито сутність та структурні елементи грошової системи, її функціональне призначення та види. Досліджено світову та вітчизняну еволюцію грошової системи залежно від економічних та політичних умов. Проаналізовано погляди зарубіжних та вітчизняних учених на теоретичні і практичні засади функціонування грошової системи. Розроблено критерії оцінювання рівня ефективності функціонування грошової системи. Сформульовано концептуальні принципи ефективного функціонування грошової системи.

06.05.18.0043/0417U000559

Самусь Ганна Іванівна. Трансформація аграрних відносин в умовах соціально-економічних перетворень: Дис... к.е.н. /Київський національний торговельно-економічний університет. – Захищена 15.03.2017.

УДК 338.432(043.3).

198 с.: 26 табл., 12 іл. – Бібліогр.: 244 назви.

Дисертаційна робота присвячена дослідженню теоретико-методологічних та практичних аспектів процесу трансформації аграрних відносин в умовах соціально-економічних перетворень. Автором на основі існуючих теоретичних підходів розкривається зміст трансформації аграрних відносин. З'ясовано характер аграрних відносин у дореформений період та доведена необхідність їх ринкової трансформації. Обґрунтовано концептуальні засади, критерії та принципи ринкових перетворень аграрного сектора. Висвітлюється практика формування ринкової моделі аграрних відносин в Україні: утвердження ринкового механізму землеволодіння та землекористування, здійснення інституційних перетворень в аграрному секторі, аналіз його економічної та соціальної ефективності з урахуванням конкурентоспроможності та здатності забезпечувати продовольчу безпеку країни. Розкриваються основні напрями поглиблення ринкових трансформацій аграрних відносин. У зв'язку з цим обґрунтовується необхідність розвитку ефективних ринкових форм господарювання в аграрному секторі, подальші шляхи матеріально-технічної модернізації, необхідність удосконалення механізму державного регулювання аграрних відносин в економіці України.

06.35 Наука управління економікою. Обліково-економічні науки

06.05.18.0044/0517U000846

Шерстенников Юрій Всеволодович. Моделювання процесів розвитку структури і властивостей малого підприємства на основі динамічних моделей параметрів логістичної системи: Дис... д.е.н. /Класичний приватний університет. – Захищена 15.12.2017.

УДК 330.4:519.876.5.

578 с.: 25 табл., 236 іл. – Бібліогр.: 268 назв.

У дисертаційній роботі подано теоретичне узагальнення й нове вирішення наукової проблеми створення методологічних основ і розробки моделей динамічних процесів розвитку структури і властивостей малого підприємства, які забезпечують підтримку управлінських рішень щодо підвищення ефективності роботи МП шляхом розробки структурних і організаційно-управлінських заходів, спрямованих на інноваційну модернізацію виробництва. Розроблений методологічний підхід до моделювання розвитку структури і властивостей малого підприємства визначає цілі й стратегії розвитку МП, розробку комплексу моделей для досягнення стратегічних цілей та управління поточною діяльністю МП, а також етапи реалізації поставлених завдань.

06.05.18.0045/0417U000995

Чернін Олександр Якович. Бухгалтерський облік і контроль товарів підприємства: Дис... к.е.н. /Житомирський державний технологічний університет. – Захищена 28.04.2017.

УДК 657.12.

180 с.: 39 табл., 23 іл. – Бібліогр.: 184 назви.

У роботі уточнено сутність поняття "товари", удосконалено їх класифікацію. На основі критичного аналізу наукових здобутків систематизовані детермінанти зовнішнього та внутрішнього середовища формування товарної політики підприємства та визначено їх вплив на систему бухгалтерського обліку операцій з товарами. Розроблено комплексний організаційно-методичний підхід до бухгалтерського обліку операцій з товарами шляхом виокремлення складових облікової політики, розробки первинної документації за операціями з товарами, а також удосконалення порядку відображення таких операцій на рахунках бухгалтерського обліку та у внутрішній звітності підприємства. Надано рекомендації з

удосконалення внутрішньогосподарського (управлінського) обліку товарів за центрами відповідальності. Представлені в роботі розробки впроваджені в практичну діяльність таких суб'єктів господарювання: ТОВ "ІМР", ТОВ "ФЕС УКР", ТОВ "Група Рітейлу України", ПП "Франксервіс", Національна академія статистики, аналізу та аудиту

06.05.18.0046/0417U000996

Макурін Андрій Андрійович. Бухгалтерський облік і внутрішній аудит витрат на утримання та поліпшення основних засобів на вуглеводобувних підприємствах: Дис...

к.е.н. /Житомирський державний технологічний університет. – Захищена 28.04.2017.

УДК 657.1:657.6:657.421:658.1:622.

180 с.: 17 табл., 21 іл. – Бібліогр.: 210 назв.

Дисертація присвячена науковому обґрунтуванню теоретичних положень та розробці практичних рекомендацій з удосконалення теоретичних, методологічних та організаційних засад бухгалтерського обліку і внутрішнього аудиту витрат на утримання та поліпшення основних засобів на вуглеводобувних підприємствах. Уточнено поняття підприємства-реципієнт і підприємства-донора при передачі основних засобів, що дозволило удосконалити документальне забезпечення передачі основних засобів від одного підприємства до іншого. Досліджено склад готової продукції у вуглеводобувній промисловості, що дозволило удосконалити виробничий метод нарахування амортизації на основні засобів за рахунок урахування "корисних копалин" та "порожніх порід". Запропоновано певний порядок і послідовність процедур в ході проведення внутрішнього аудиту для отримання необхідних доказів при формуванні доказової бази аудиту. Представлені в роботі розробки впроваджені в практичну діяльність таких суб'єктів господарювання: ШУ "Дніпровське" ПАТ "ДТЕК Павлоградвугілля", ВСП "Шахтоуправління Тернівське" ПАТ "ДТЕК Павлоградвугілля", ДВНЗ "Національний гірничий університет".

06.05.18.0047/0217U001474

Моделювання і логістика фінансово-виробничих та транспортних систем і зв'язку: Заключний звіт /Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя; Керівник Рогатинський Роман Михайлович. – ДР 0112U002211. УДК 330.4.

243 с.

Розроблено математичні та логістичні моделі транспортної системи для міжнародних вантажних перевезень та дорожнього господарства. Проведено ймовірнісне моделювання автомобільних вантажопотоків через кордон. Розроблено моделі виробничих систем з використанням сучасних інформаційних технологій, зокрема нейронних мереж, експертних систем, теорії марківських процесів. Розроблено моделі розвитку та функціонування підприємств будівельного комплексу, оцінено вплив мотивації трудових ресурсів на ділову активність підприємств. Робота розповсюджується за договірною ціною.

06.51 Світова економіка. Міжнародні економічні відносини

06.05.18.0048/0417U000934

Гхайт Сарі Омар Сулайман. Соціальні фактори економічного розвитку країн Євро-середземноморського партнерства в умовах глобалізації: Дис... к.е.н. /Маріупольський державний університет. – Захищена 20.04.2017.

УДК [330.341-029:3]:[339.923:061(ЕС+(262))]:339.9.

177 с.: 21 табл., 14 іл. – Бібліогр.: 283 назви.

Об'єкт дослідження: економічний розвиток країн Євро-середземноморського партнерства в умовах глобалізації. Мета: поглиблення теоретико-методичних основ дослідження соціальних факторів економічного розвитку країн в умовах глобалізації та розробка науково-практичних рекомендацій щодо удосконалення соціальної політики країн Євро-середземноморського партнерства. Методи дослідження: теоретичне узагальнення, метод індукції та дедукції, абстрактно-логічний, інституційно-компаративний та системно-структурний підхід, методи системного аналізу, синтезу та аналогії, статистичні методи. Наукова новизна: розвинуто теоретико-методологічні засади дослідження соціальних факторів економічного розвитку; удосконалено концептуальний підхід до дослідження співробітництва у соціальній сфері в межах Євро-середземноморського партнерства; розвинуто систематизацію проблем соціального розвитку країн Євро-середземноморського партнерства; визначено стратегічні пріоритети розвитку та організаційно-економічні засади розробки соціальної політики в країнах Євро-середземноморського партнерства; запропоновано концептуальні засади удосконалення співробітництва ЄС та Палестини в соціальній сфері. Результати дослідження впроваджені в практичну діяльність Управління економіки виконкому Криворізької міської ради, Запорізької торгово-промислової палати, ТОВ "Альянс+", ТОВ "Інформаційні технології", ТОВ "Альбїон"; в навчальний процес Донецького національного університету економіки і торгівлі імені Михайла Туган-Барановського. Сфера використання: міжгалузева.

06.05.18.0049/0417U000935

Басем Ф А Абудавуд. Міжнародні інтеграційні процеси в країнах Йорданського басейну: Дис... к.е.н. /Маріупольський державний університет. – Захищена 20.04.2017.

УДК 339.92:061(282.254.23)(043).

177 с.: 18 табл., 20 іл. – Бібліогр.: 198 назв.

Об'єкт дослідження: процеси міжнародної економічної інтеграції. Мета: розвиток теоретико-методологічних основ дослідження інтеграційних процесів та розробка науково-практичних рекомендацій щодо поглиблення міжнародної інтеграційної взаємодії країн Йорданського басейну. Методи дослідження: методи наукової дедукції та індукції, системного аналізу та синтезу, систематизації та узагальнення, аналогії, історичний, абстрактно-логічний, інституційно-компаративний методи, статистичні та економіко-математичні методи. Наукова новизна: розвинуто теоретико-методологічні засади дослідження механізму формування інтеграційного об'єднання; удосконалено категоріально-понятійний апарат дослідження міжнародної економічної інтеграції в частині визначення поняття "трансрегіональна інтеграція"; удосконалено концептуальні засади дослідження інтеграційної взаємодії країн Йорданського басейну; визначено закономірності розвитку інтеграційної взаємодії країн Йорданського басейну; обґрунтовано необхідність розробки нової парадигми розвитку інтеграційної стратегії країн Йорданського басейну; удосконалено кількісний інструментарій оцінки глибини та напрямів інтеграційного розвитку та обґрунтовано алгоритм стратегії інтеграційного розвитку Палестини. Результати дослідження впроваджені в практичну діяльність Управління економіки виконкому Криворізької міської ради, Запорізької торгово-промислової палати, ТОВ "Альянс+", ТОВ "Інформаційні технології", ТОВ "Альбїон"; в навчальний процес Донецького національного університету економіки і торгівлі імені Михайла Туган-Барановського. Сфера використання: міжгалузева.

06.05.18.0050/0417U001050

Дяченко Анастасія Леонідівна. Розвиток міжнародної діяльності підприємницьких університетів: Дис... к.е.н. /Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана. – Захищена 20.12.2016.

УДК 339.9:330.101.

196 с.: 32 табл., 21 іл. – Бібліогр.: 166 назв.

Дисертація присвячена розвитку теоретичних, методичних і прикладних засад розвитку міжнародної діяльності підприємницьких університетів. Уточнено понятійний апарат за досліджуваною тематикою, розкрито сутність та особливості підприємницьких університетів. Визначено сутність та структуру глобального освітнього середовища. Обґрунтовано передумови та напрями розширення підприємницьких функцій сучасних вищих навчальних закладів. Значну вагу приділено аналізу тенденцій розвитку світового ринку освітніх послуг, динаміці і структурі експорту-імпорту освітніх послуг, конкурентним позиціям країн світу. Системно розкрито напрями та особливості міжнародної дослідницької діяльності університетів. Проведено оцінку позицій українських вищих навчальних закладів у світових рейтингах та ступеню присутності на світовому ринку освітніх послуг. Досліджено можливості розвитку міжнародної і підприємницької діяльності та обґрунтовано напрями активізації присутності університетів України в глобальному освітньому середовищі.

06.05.18.0051/0417U00

Петько Станіслав Михайлович. Організаційно-корпоративний компонент розвитку глобального ринку фінансових послуг: Дис... к.е.н. /Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана. – Захищена 20.12.2016.

УДК 339.7/.9:005.35.

208 с.: 39 табл., 29 іл. – Бібліогр.: 281 назва.

Дисертація присвячено дослідженню передумов, факторів та особливостей розвитку глобального ринку фінансових послуг та його організаційно-корпоративного компоненту. У дисертації розкрито характер та ідентифіковано структуру фінансових послуг у постіндустріальній економіці, охарактеризовано організацію й механізми функціонування ринку фінансових послуг у парадигмі економічного глобалізму. Проаналізовано моделі організаційного розвитку багатонаціональних фінансових корпорацій ключових мегарегіонів світу, досліджено мотиваційну складову та форми їхньої експансії на глобальному ринку фінансових послуг. На підставі теоретичного та практичного аналізу визначено глобальні імперативи організаційних корпоративних трансформацій, окреслено стратегічні орієнтири та організаційний профіль ТНК-фінансових лідерів та оцінено потенціал їх результативності засобами матричного моделювання на прикладі американських банківських корпорацій.

06.05.18.0052/0417U001107

Нерода-Березка Катерина Ігорівна. Інтернаціоналізація створення та трансферту знань в системі міжнародного виробництва ТНК:

Дис... к.е.н. /Київський національний університет імені Тараса Шевченка. – Захищена 26.12.2016.

УДК 339.942.

198 с.: 20 табл., 24 іл. – Бібліогр.: 248 назв.

У дисертації досліджуються теоретичні основи інтернаціоналізації створення та трансферту знань в системі міжнародного виробництва ТНК. Розкрито теоретико-методологічні засади дослідження ролі знань та інновацій в процесі транснаціоналізації. Виявлено, що використані транснаціональними фірмами нових механізмів, моделей

та форм інтернаціоналізації науково-дослідних робіт свідчить про сучасну парадигму цього процесу. Проаналізовано динаміку інвестицій ТНК в науково-дослідну діяльність. Розкрито масштаби та детермінанти інтернаціоналізації науково-дослідної діяльності транснаціональних фірм. Виявлено інтервальні та екстервальні форми інтернаціоналізації науково-дослідної діяльності ТНК. Досліджено функціональну гетерогенність науково-дослідницьких підрозділів ТНК та фактори їх міжнародної локалізації. Розкрито механізм "ефекту переливу" знань ТНК в економіку країн, що приймають. Розроблена теоретична модель взаємозв'язку інвестицій ТНК та інноваційного потенціалу країни, що приймає. Досліджено місце України в глобальних мережах науково-дослідної діяльності ТНК.

06.05.18.0053/0417U001108

Заліско Ольга Ігорівна. Вплив глобальної корпоративної структури капіталу на фінансовий леверидж сучасних ТНК: Дис... к.е.н. /Київський національний університет імені Тараса Шевченка. – Захищена 26.12.2016.

УДК 339.72.015:339.92.

198 с.: 18 табл., 9 іл. – Бібліогр.: 217 назв.

У дисертації досліджено джерела фінансування ТНК. Проведено порівняльний аналіз наявних теорій корпоративної структури капіталу, здійснено їх класифікацію. Визначено економічний зміст терміну "глобальна корпоративна структура капіталу". Розглянуто ключові напрями транскордонного фінансового левериджу. Проаналізовано основні чинники глобальної корпоративної структури капіталу. Аргументовано вирішальне значення податкового фактора як ключової детермінанти глобальної корпоративної структури капіталу ТНК. Розглянуто стратегію транскордонної оптимізації залучення позикових коштів сучасними ТНК. Обґрунтовано новий чинник впливу на глобальну корпоративну структуру капіталу - схильність до інвестування в акції під впливом валютних ризиків. Проведено багатокритеріальний кластерний аналіз вибірки з 68 ТНК дев'яти галузей за даними періоду від 2000 по 2014 рік, що дозволило здійснити економетричну ідентифікацію двох установлених моделей транскордонного фінансового левериджу. Проведено кореляційний аналіз показників структури капіталу та результатів господарської діяльності ТНК, на основі чого встановлено найбільш значущі напрями транскордонного фінансового левериджу.

06.05.18.0054/0217U000982

Соціально-економічні умови реалізації стратегії інноваційного розвитку економіки України:

Заключний звіт /Харківський національний педагогічний університет імені Г.С.Сковороди; Керівник Прокопенко Іван Федорович. – ДР 0112U002006. УДК 330.3. 48 с.

Об'єкт дослідження - національна економіка в умовах переходу до інноваційної моделі розвитку. Предмет - процеси формування та реалізації соціально-економічних умов інноваційного розвитку економіки України. Мета роботи - комплексне дослідження соціально-економічних умов реалізації стратегії інноваційного розвитку національної економіки, виявлення проблем, що його гальмують, та визначення шляхів їх подолання. У дослідженні проаналізовано концепцію інноваційного розвитку національної економіки в сучасній економічній теорії, інноваційну політику держави, складові механізми забезпечення інноваційного розвитку української економіки. На основі розроблених положень підготовлені монографії, збірники наукових праць, посібники і методичні рекомендації для студентів ВНЗ. Результати НДР упроваджено в практику роботи ХНПУ імені Г.С. Сково-

роди. Отримані результати можуть бути використані спеціалізованими фондами, органами місцевого самоврядування при розробці стратегії інноваційного розвитку економіки регіону.

06.52 Тенденції і проблеми економічного розвитку і зростання. Планування економіки. Економічні цикли і кризи

06.05.18.0055/0217U001464

Теоретико-методологічні засади формування в Україні постіндустріальної економічної системи: Заключний звіт /Національний університет "Киево-Могилянська академія"; Керівник Бажал Юрій Миколайович. – ДР 0113U001654. УДК 330.342:330.341.426(477).

69 с.

Мета роботи - дослідити теоретичні і практичні проблеми формування в Україні постіндустріальної економічної системи для різних управлінських рівнів, секторів і ринків, з урахуванням особливостей впливу процесів глобалізації, інтелектуалізації економіки, зростання конкуренції, прискорення інноваційних технологічних змін та посилення соціальної відповідальності на економічний розвиток і виробити відповідні практичні рекомендації. Об'єктом дослідження є соціально-економічні процеси постіндустріальної економічної системи в Україні та світі у контексті сучасного етапу цивілізаційного розвитку. Предметом дослідження були обрані сучасні теоретичні та практичні проблеми формування в Україні постіндустріальної соціально-економічної системи. Методи дослідження: загальні концепції наукового пізнання та спеціальні методи економічних досліджень, зокрема аналіз і синтез, історичний та логічний, використовувались наукова абстракція, індукція і дедукція, аналітичне та графічне моделювання, кореляційно-регресійний аналіз, сценарний підхід. Робота передається за кордон за договірною ціною.

06.58 Відтворювальна структура економіки. Нагромадження і споживання. Добробут

06.05.18.0056/0217U000973

Діагностика перешкод розвитку інновацій в Україні: Заключний звіт /Кіровоградський національний технічний університет; Керівник Гамалій Володимир Федорович. – ДР 0111U000307. УДК 338.312:330.44.

5 с.

Розглянуті тенденції занепаду інноваційної активності в Україні. Антиінноваційні реалії, що склалися, розглянуті як наслідок відсутності визначальної ролі необхідних макро-економічних чинників, що впливають на формування попиту на інноваційну діяльність, та перешкоджають залученню персоналу до трудової діяльності з елементами творчості. Дослідженні причини такої ситуації які є багатоаспектними коріняться в деформаціях, до яких привів екстенсивний характер розвитку радянської економіки. Поряд з чинниками загальної всеохоплюючої економічної кризи перешкодами інноваційної активності працівників стали досить велике скорочення обсягів державного фінансування науково-технічних робіт, недосконалість діючої законодавчої бази, яка стимулює інноваційну діяльність і не захищає інтереси інноваторів, незадоволена політика оплати праці у науково-технічній сфері, погіршення структури та якості кадрового потенціалу, значна кількість збанкрутілих підприємств. Робота розповсюджується за договірною ціною.

06.61 Територіальна структура економіки. Просторова (регіональна) економіка

06.05.18.0057/0417U000522

Гринів Юрій Олексійович. Інноваційний розвиток малого підприємництва регіону:

Дис... к.е.н. /Державна установа "Інститут регіональних досліджень імені М.І. Долишнього Національної академії наук України". – Захищена 17.02.2017.

УДК 332:330.341.1:334.012.64.

201 с.: 15 табл., 44 іл. – Бібліогр.: 151 назва.

Об'єкт дослідження: процеси інноваційного розвитку малого підприємництва регіону. Мета: поглиблення теоретико-методологічних засад та розробка практичних рекомендацій щодо активізації інноваційного розвитку малого підприємництва регіону. Методи: логічне узагальнення, аналіз, порівняння та синтез, структурний, факторний, економіко-статистичний аналіз, декомпозиція, стратегічний та структурно-функціональний аналіз, графічні та графоаналітичні. Новизна: удосконалено концептуальні засади управління інноваційною діяльністю малого підприємства регіону в частині визначення та обґрунтування стратегічних цілей інноваційного розвитку малих підприємств, трактування поняття "інноваційний розвиток малого підприємства регіону", методичні підходи до оцінювання впливу чинників формування інституційного середовища ділової активності на інноваційний розвиток малих підприємств регіону на основі кореляційно-регресійного моделювання, організаційний інструментарій стимулювання інноваційного розвитку малого підприємства на регіональному рівні. Сфера використання: в діяльності Дрогобицької об'єднаної державної податкової інспекції Головного управління ДФС у Львівській області при нарахуванні та справлянні місцевих податків відносно малих суб'єктів господарювання, Департаменту економічної політики Львівської ОДА для покращення інноваційного розвитку малих бізнес-структур, Департаменту агропромислового розвитку Львівської ОДА при впровадженні моделі інноваційного розвитку малих підприємств регіону, ТзОВ "Перше травня" при розробці регіональних програм розвитку малого підприємства.

06.05.18.0058/0417U000523

Рісна Роксолана Романівна. Трудова рееміграція в системі забезпечення соціально-економічного розвитку регіону: Дис... к.е.н.

/Державна установа "Інститут регіональних досліджень імені М.І. Долишнього Національної академії наук України". – Захищена 17.02.2017.

УДК 331.556.4:330.341:332(477.83).

187 с.: 13 табл., 37 іл. – Бібліогр.: 209 назв.

Об'єкт дослідження: процеси трудової рееміграції у регіоні. Мета: обґрунтування теоретико-методичних та практичних основ стимулювання трудової рееміграції в системі забезпечення соціально-економічного розвитку регіону. Методи: аналіз і синтез, класифікація, діалектичний, історичні, економіко-статистичний аналіз, компаративний аналіз, кореляційно-регресійний аналіз, інституційний аналіз, соціологічні, графічні. Новизна: вперше обґрунтовано концептуальний підхід до цільового програмування у сфері регулювання трудової рееміграції в регіоні, який передбачає диференціацію способів ефектизації використання міграційного капіталу в економіці регіону (у розрізі активних і пасивних її форм) та врахування можливих "ефектів рикошету" міграційних процесів у процесі реалізації регіональних програм трудової рееміграції, удосконалено понятійно-термінологічні основи вивчення процесів трудової рееміграції у регіоні у різних зрізах дослідження категорій і понять, класифікацію функцій трудової рееміграції, яка, на відміну від існуючих, передбачає виділення базових (мобільна,

демовідтворювальна, перерозподільча, економічна, працезабезпечуюча, соціо- та націотворча) і розширених (інформаційна, стимулююча, селективна, інтеграційна) функцій, що розкривають необхідність сприйняття мігранта як рушія і потенціал розвитку, типологію механізмів регулювання трудової реєміграції у регіоні з обґрунтуванням модерних їх форм, поточної пріоритетної функціональності, селективного підходу до застосування за інтелектуально-віковим, професійним, фінансовим, статусним і спадковим критеріями. Сфера використання: в діяльності Комітету Верховної Ради України з питань соціальної політики та праці під час проведення комітетських слухань на тему "Закордонне українство: сучасний стан та перспективи", Львівської обласної державної адміністрації при підготовці проекту "Програма зайнятості населення Львівської області на 2010-2011 роки", у навчальному процесі Національного лісотехнічного університету України при викладанні нормативних курсів "Державне та регіональне управління", "Економіка праці деревообробних підприємств".

06.05.18.0059/0217U001624

Інфраструктурне забезпечення активізації міжрегіонального співробітництва в Україні: Заключний звіт /Інститут економіко-правових досліджень НАН України; Керівник Заблудська Інна Володимирівна. – ДР 0114U001180. УДК 338.49:334.752 (477).

106 с.

Об'єкт дослідження - інфраструктура міжрегіонального (транскордонного) співробітництва в Україні. Мета дослідження - розвиток науково-методичних та правових положень інфраструктурного забезпечення активізації міжрегіонального (транскордонного) співробітництва в Україні. Методи дослідження - комплексний і системний підхід, методи тактичного, стратегічного, ретроспективного, факторного аналізу, елімінування тощо. Результат дослідження - підготовлено 4 комплекти науково-методичної документації: науково-методичні положення інфраструктурного забезпечення активізації міжрегіонального співробітництва в Україні та його активізації; законодавчі пропозиції щодо удосконалення діючої нормативно-правової бази для активізації міжрегіонального (транскордонного) співробітництва в Україні; науково-методичні рекомендації щодо використання організаційних форм міжрегіонального (транскордонного) співробітництва в Україні; карта-схема інфраструктури міжрегіонального співробітництва (на прикладі Луганської області). 7 наукових доповідей, понад 50 доповідних і аналітичних записок, 4 монографії, 1 навчальний посібник з грифом МОН. Сфера використання - державне управління розвитком економіки регіонів України.

06.71 Галузева структура економіки. Галузеві і спеціальні економічні науки

06.05.18.0060/0517U000715

Паляничко Ніна Іванівна. Наукові основи формування фінансово-економічного механізму збалансованого використання земель сільськогосподарського призначення: Дис... д.е.н. /Інститут агроєкології і природокористування Національної академії аграрних наук України. – Захищена 27.10.2017.

УДК 504.062:332:631.1.

435 с.: 14 табл., 36 іл. – Бібліогр.: 302 назви.

У дисертаційній роботі обґрунтовано теоретико-методологічні основи, опрацьовано науково-практичні рекомендації формування фінансово-економічного механізму збалансованого використання земель сільськогосподарського призначення як ключового фактору відтворення і збе-

реження агроресурсного потенціалу регіонів та розвитку сільських територій України, та уточнено зміст дефініцій згідно тематики дослідження. На основі обґрунтованої структурно-логічної моделі функціонування фінансово-економічного механізму впровадження стратегії регулювання обігу земельних ділянок сільськогосподарського призначення за умов вільної конкуренції опрацьовано систему детермінант фінансової підтримки збалансованого землекористування. Зазначене відрізняється фундаментальними методологічними засадами інституціонального забезпечення формування фінансово-кредитної інфраструктури. На цьому підґрунті розвинуто алгоритм організаційно-управлінських дій щодо досягнення збалансованого землекористування з визначенням його етапів. Запропоновано напрями розвитку фінансово-економічного інструменту страхування ризиків сільськогосподарського землекористування, який дозволяє узгодити різноспрямовані інтереси агровиробників з еколого-економічними запитами суспільства. Проведено аналіз сучасного стану екологічної стабільності регіонів у розрізі природно-кліматичних зон та систематизовано основні ризики і загрози агроєкологічної безпеки землекористування. Опрацьовано стратегічні імперативи удосконалення фінансово-економічних інструментів збалансованого використання земель сільськогосподарського призначення.

06.05.18.0061/0517U000832

Никитюк Юрій Андрійович. Еколого-економічні засади розвитку ринку лікарської рослинної сировини в Україні: Дис... д.е.н. /Інститут агроєкології і природокористування Національної академії аграрних наук України. – Захищена 15.12.2017.

УДК 504.03 : 339.13 : 633.8.

452 с.: 34 табл., 55 іл. – Бібліогр.: 364 назви.

У дисертаційній роботі досліджено сутність і зміст ринку лікарської рослинної сировини та уточнено понятійно-категоріальний апарат за темою дослідження. Узагальнено та поглиблено концептуальні положення еколого-економічного забезпечення збалансованого розвитку ринку лікарської рослинної сировини. Обґрунтовано теоретико-методологічні положення збалансованого функціонування ринку лікарської рослинної сировини. Удосконалено теоретико-методичний підхід до аналізу ринку лікарської рослинної сировини. Здійснено еколого-економічний аналіз сучасного стану та проблем розвитку ринку лікарської рослинної сировини України. Обґрунтовано пропозиції щодо підвищення еколого-економічної фективності функціонування ринку лікарської рослинної сировини. Систематизовано організаційно-економічні важелі державного стимулювання імпортозаміщення на ринку лікарської рослинної сировини. Запропоновано науково-методичний підхід до формування агрофармацевтичного кластера. Удосконалено істемо еколого-економічного забезпечення заготівлі лікарської рослинної сировини. Запропоновано стратегічні пріоритети збалансованого розвитку ринку лікарської рослинної сировини в Україні.

06.05.18.0062/0417U000624

Чернова Наталія Сергіївна. Розвиток методичних підходів до оцінювання вартості залізничного рухомого складу: Дис... к.е.н. /Дніпропетровський національний університет залізничного транспорту імені академіка В.А. Лазаряна. – Захищена 03.03.2017.

УДК 656.2:657.922.

169 с.: 20 табл., 11 іл. – Бібліогр.: 195 назв.

Об'єкт - процес оцінки залізничного рухомого складу як для внутрішніх, так і для зовнішніх потреб підприємств. Мета - теоретичне обґрунтування та розробка практичних

рекомендацій щодо удосконалення методичних підходів до оцінювання вартості залізничного рухомого складу. Методи - загальнонаукові та спеціальні: системний підхід, методи наукової абстракції, методи економічного аналізу, методи економетричного моделювання, методи фінансової математики, методи теорії надійності технічних систем, теорії ймовірностей, диференціального та інтегрального числення, методи планування робочого парку рухомого складу та метод одиничних витратних ставок. Новизна - удосконалено методичні підходи до оцінювання вартості залізничного рухомого складу. Результати - розроблені методичні підходи до оцінки залізничного рухомого складу шляхом застосування регресійного аналізу при неповній інформації щодо технічного стану об'єктів порівняння, стохастична модель, впровадження якої дозволяє визначати коефіцієнт придатності фізичного зносу за параметрами щільностей розподілів напруження до відмови, методичний підхід до визначення функціонального зносу вантажних вагонів з урахуванням їх функціонування в єдиному технологічному процесі залізничних перевезень з магістральними локомотивами, методичні підходи до прогнозування чистого операційного доходу та визначення ставки дисконту, імплементація якого дозволить реалізувати метод дисконтування грошового потоку дохідного методичного підходу стосовно залізничного рухомого складу. Впроваджено - на підприємствах залізничного транспорту. Галузь - залізничний транспорт.

06.05.18.0063/0417U000674

Стефанюк Уляна Федорівна. Формування та використання трудового потенціалу фермерських господарств: Дис... к.е.н. /Львівський національний аграрний університет. - Захищена 14.03.2017.

УДК 631.115.1:331.101.262:338.43.

220 с.: 35 табл., 9 іл. - Бібліогр.: 190 назв.

У дисертаційній роботі розглянуто сутність та особливості фермерства як виду підприємництва і форми господарювання в системі аграрного виробництва. З'ясовано сутність трудового потенціалу фермерських господарств, висвітлено його роль у формуванні соціально-економічної ефективності їх діяльності. Окреслено систему чинників формування трудового потенціалу фермерських господарств. Встановлено тенденції розвитку фермерських господарств Львівської області. Досліджено особливості демографічного середовища в сільській місцевості як основи формування їх трудового потенціалу. Проаналізовано використання трудового потенціалу у фермерських господарствах. Встановлено вплив основних чинників на його формування і розвиток. Здійснено прогнозування параметрів розвитку трудового потенціалу фермерських господарств області за існуючих тенденцій та за умов зміни моделі розвитку сільського господарства. Опрацьовані питання удосконалення формування і використання трудового потенціалу фермерських господарств. Обґрунтовані напрями і принципи удосконалення соціально-трудових відносин у фермерських господарствах.

06.05.18.0064/0417U000694

Масло Андрій Ігорович. Організаційно-економічні засади управління цінovими ризиками з використанням біржових інструментів на аграрному ринку України: Дис... к.е.н. /Національний університет біоресурсів і природокористування України. - Захищена 23.03.2017.

УДК 336.764:339.172:338.439.5(477).

173 с.: 22 табл., 66 іл. - Бібліогр.: 205 назв.

У дисертації розкрито теоретичні аспекти організаційно-економічних засад управління цінovими ризиками з використанням біржових інструментів на аграрному ринку України. Здійснено оцінку сучасного стану вітчизняної та сві-

тової біржової торгівлі деривативами на сільськогосподарську продукцію. Проведено міжринковий аналіз і визначено вплив світових фундаментальних факторів на формування внутрішніх цін на сільськогосподарську продукцію. Розроблено пропозиції щодо удосконалення організаційно-економічних засад розвитку біржового ринку строкових біржових інструментів на сільськогосподарську продукцію в Україні, як передумови для управління цінovими ризиками вітчизняними суб'єктами аграрного ринку. Запропоновано поетапну структурно-логічну схему хеджування цінovих ризиків на аграрному ринку України. Запропоновано спредові стратегії з метою мінімізації цінovих ризиків для вітчизняних учасників аграрного ринку, які передбачають торгівлю ф'ючерсами на сою та пшеницю на американській біржовій платформі СВОТ.

06.05.18.0065/0417U000885

Лихогруд Олександра Миколаївна. Грошова оцінка земель населених пунктів в умовах ринкових відносин: Дис... к.е.н. /Національний університет біоресурсів і природокористування України. - Захищена 25.04.2017.

УДК 332.64 : 332.14.

286 с.: 20 табл., 15 іл. - Бібліогр.: 181 назва.

У дисертаційному дослідженні виконано комплексний теоретичний аналіз грошової оцінки земель у містобудівних системах на сучасному етапі розвитку країни. Удосконалено її методичні засади та визначення еколого-економічної ефективності механізму такої оцінки земель населених пунктів у ринкових умовах. Проаналізовано теоретичні основи земельної ренти й особливості її формування на тлі урбанізації. Досліджено питання цінності земельних ресурсів містобудівних систем та підходи до її визначення в умовах ринку. Досліджено світовий досвід оцінки земель у межах урбанізованих територій та історичні передумови оцінювання земель населених пунктів в Україні. Розглянуто питання приватизації земель і їх розмежування на державну та комунальну власність як передумову вдосконалення підходів до їх оцінки. Розглянуто проблемні аспекти грошового оцінювання земель населених пунктів, зокрема його інформаційне та методичне забезпечення, застосування показників оцінки для фіскальних і регуляторних цілей та особливості їх моніторингу. Обґрунтовано напрями вдосконалення методичних засад оцінки зазначених земель, а саме: моделювання нормативів капіталізованого рентного доходу, формування системи коригувальних коефіцієнтів та організаційно-правовий механізм оцінювання. Здійснено економіко-математичне моделювання нормативів капіталізованого рентного доходу, запропоновано інтегрувати систему оцінювання земель населених пунктів в інформаційну систему Державного земельного кадастру. Виконано апробацію та оцінювання рівня ефективності вдосконалення грошової оцінки земель у населених пунктах різного статусу. Сформульовано перспективні напрями покращення методики визначення нормативів капіталізованого рентного доходу на основі даних моніторингу ринку земель.

06.05.18.0066/0417U000911

Парубок Наталія Василівна. Розвиток інтегрованих структур в цукробуряковому підкомплексі аграрного сектору: Дис... к.е.н. /Білоцерківський національний аграрний університет. - Захищена 27.04.2017.

УДК 338.436:631.151.6:633.63.006.3.

216 с.: 49 табл., 22 іл. - Бібліогр.: 233 назви.

Об'єктом дослідження є процес формування та забезпечення ефективного функціонування інтегрованих структур цукробурякового підкомплексу. Теоретико-методичним

підґрунтям дослідження стали основні положення економічної теорії, наукові праці вітчизняних і зарубіжних учених у галузі дослідження проблематики розвитку і функціонування інтегрованих структур у межах цукробурякового підкомплексу аграрного сектору. У процесі дослідження використано широкий спектр економічних методів, а саме: діалектичний, абстрактно-логічний, аналітичних групувань, системно-структурного і порівняльного аналізу, індексний, монографічний, кореляційно-регресійного аналізу, економіко-математичного моделювання, прогнозування, графічний метод. Висвітлено практичні аспекти розвитку і функціонування інтегрованих структур у цукробуряковому підкомплексі аграрного сектору. Узагальнено існуючі погляди щодо сутності категорії "аграрно-промислова інтеграція" та запропоновано власне бачення змісту поняття "аграрно-промислова інтеграція підприємств окремої продуктової вертикалі". Висвітлено аграрно-промисловий виробничий цикл через призму його складових: аграрної, переробної, торговельної. Розкрито методичні підходи до оцінки ефективності функціонування інтегрованих структур та запропоновано графічну схему проведення їх комплексної діагностики.

06.05.18.0067/0417U000918

Ярова Богдана Миколаївна. Економічна ефективність використання земель сільськогосподарського призначення державної власності в Україні: Дис... к.е.н. /Національний університет біоресурсів і природокористування України. – Захищена 25.04.2017.

УДК 332.33:332.012.332(477).

277 с.: 14 табл., 19 іл. – Бібліогр.: 271 назва.

У дисертаційній роботі проведено системне дослідження із розв'язання наукового завдання економічної ефективності використання земель сільськогосподарського призначення державної власності в Україні. Запропоновано модель довірчого управління землекористуванням Національної академії аграрних наук України, створенням трасту, що передаватиме землі сільськогосподарського призначення державної власності в оренду з подальшим використанням одержаних коштів на фінансування аграрної науки та освіти. Удосконалено методичні засади нормативної грошової оцінки земель сільськогосподарського призначення, які, на відміну від існуючих, ґрунтуються на використанні масових даних щодо чистого операційного доходу на ринку оренди земель сільськогосподарського призначення.

06.05.18.0068/0417U000963

Зоря Павло Сергійович. Виробництво органічної продукції у підвищенні ефективності господарської діяльності аграрних підприємств: Дис... к.е.н. /ПВНЗ "Європейський університет". – Захищена 27.04.2017.

УДК 336.027:338.43.

186 с.: 35 табл., 37 іл. – Бібліогр.: 250 назв.

Дослідження присвячене розробці теоретичних, методичних аспектів виробництва органічної продукції у підвищенні ефективності господарської діяльності аграрних підприємств. Автором здійснено теоретичне узагальнення та запропоновано вирішення важливої науково-прикладної проблеми, що полягає у розробці концептуальних, теоретико-методичних та прикладних положень щодо виробництва органічної продукції у підвищення ефективності господарської діяльності аграрних підприємств

06.05.18.0069/0417U001060

Ряснянська Альона Миколаївна. Власність

на землі сільськогосподарського призначення та її вплив на діяльність сільськогосподарських підприємств: Дис... к.е.н. /Харківський національний аграрний університет ім. В.В. Докучаєва. – Захищена 20.12.2020.

УДК 332.2.012.3:631.11.

183 с.: 47 табл., 16 іл. – Бібліогр.: 161 назва.

Об'єктом дослідження є процеси реалізації відносин власності на землі сільськогосподарського призначення в сільськогосподарських підприємствах. Метою дисертаційної роботи є обґрунтування теоретико-методичних засад та практичних рекомендацій щодо вдосконалення відносин власності на землі сільськогосподарського призначення в сільськогосподарських підприємствах. Наукова новизна одержаних результатів полягає в теоретичному узагальненні й обґрунтуванні впливу відносин власності на землі сільськогосподарського призначення на діяльність сільськогосподарських підприємств, а також у розробці шляхів щодо їх удосконалення. Дослідження виконано з використанням методів: абстрактно-логічний, системний, історико-логічний, метод аналізу і синтезу, метод економіко-статистичного аналізу, метод групувань, метод опитування, графічний метод. Основні положення доведено до рівня конкретних методичних розробок і практичних рекомендацій. Сфера використання - сільськогосподарські підприємства, органи державного управління, вищі навчальні заклади.

06.05.18.0070/0417U001084

Варламова Марія Леонідівна. Забезпечення інвестиційно-інноваційних процесів в переробних галузях системи АПК: Дис... к.е.н. /Вінницький національний аграрний університет. – Захищена 29.12.2016.

УДК [330.322:330.341.1]:338.432.

216 с.: 11 табл., 48 іл. – Бібліогр.: 250 назв.

Дисертація присвячена обґрунтуванню теоретико-методичних підходів і розробці заходів із забезпечення інвестиційно-інноваційних процесів в переробних галузях системи АПК України. Розкрито сутність та зміст інвестиційно-інноваційних процесів. Запропоновано механізм реалізації інвестиційно-інноваційних процесів в переробній сфері АПК на національному рівні, сформований на основі інтеграції удосконалених механізмів реалізації інвестиційно-інноваційних процесів на рівні підприємства і регіональному рівні. Обґрунтовано доцільність використання кластерного підходу в реалізації інвестиційно-інноваційних процесів. Проаналізовано сучасний стан розвитку переробних галузей системи АПК, а також інвестиційно-інноваційних процесів у цих галузях. З використанням кластерного аналізу здійснено сегментацію областей України за рівнем інвестиційно-інноваційної активності, що дозволило виділити регіони, які вимагають першочергових дій на національному та регіональному рівні з метою стимулювання інвестиційно-інноваційних процесів.

06.05.18.0071/0417U001085

Соколюк Катерина Юріївна. Формування та розвиток ринку інвестиційних ресурсів в аграрному секторі економіки: Дис... к.е.н. /Вінницький національний аграрний університет. – Захищена 29.12.2016.

УДК УДК 330.332:338.432(043.5).

254 с.: 25 табл., 45 іл. – Бібліогр.: 254 назви.

Дисертація присвячена розробці теоретико-методологічних основ формування та розвитку ринку інвестиційних ресурсів в аграрному секторі економіки з урахуванням особливостей економічного розвитку країни, впливу факторів макро- та мікросередовища й стану аграрно-

промислового комплексу. Обґрунтовано визначення поняття "ринку інвестиційних ресурсів" в аграрному секторі економіки, як сукупність економічних відносин, пов'язаних із формуванням попиту та пропозиції на інвестиційні ресурси. Розроблено механізм функціонування та розвитку ринку інвестиційних ресурсів, в основу якого покладено системність залучення інвестицій за факторами виробництва в аграрному секторі, а саме: основний капітал, людський капітал, капітал землі, оборотний капітал. Обґрунтовано структуру інвестиційних ресурсів за функціональною їх спрямованістю. Визначено, що ринок інвестиційних ресурсів, з одного боку, необхідно розглядати як сферу товарообороту інвестиційних ресурсів у процесі їх виробництва, купівлі-продажу, а з іншого - як систему товарно-грошових відносин, метою яких є прискорення обороту інвестиційних ресурсів. Основні результати проведеного дослідження поглиблюють теоретичні, методичні та практичні основи формування та розвитку ринку інвестиційних ресурсів в аграрному секторі економіки, що сприятиме підвищенню ефективності.

06.73 Фінансова наука. Грошові та податкові теорії. Кредитно-фінансові інститути

06.05.18.0072/0517U000851

Онищенко Світлана Володимирівна. Бюджетная безопасность Украины в условиях финансовой глобализации: Дис... д.е.н. /Київський національний університет імені Тараса Шевченка. – Захищена 05.12.2017.

УДК 336.14-049.5:347.37 (477):339.7.

475 с.: 30 табл., 66 іл. – Бібліогр.: 485 назв.

Диссертация посвящена разработке теоретико-методологических основ, методических и практических рекомендаций по обеспечению бюджетной безопасности государства под влиянием финансовой глобализации. Раскрыта сущность бюджетной безопасности государства, определено ее место в общей системе экономической безопасности государства. Освещены основные характеристики, объективные предпосылки и факторы влияния финансовой глобализации на бюджетную безопасность. Предложены методологические основы оценки бюджетной безопасности государства с учетом влияния финансовой глобализации, и на их основе проведен анализ современных реалий бюджетной безопасности. Идентифицированы факторы финансовой глобализации, которые обусловлены наличием внешних и внутренних рисков и оказываются в зависимости от источника возникновения рисков. Выделены проблемы использования бюджетных средств на региональном уровне, и аргументированы особенности влияния межбюджетных средств на бюджетную безопасность Украины. Разработан с использованием методов уменьшения рисков, инструментов и рычагов государственного регулирования организационно-экономический механизм упреждения угроз бюджетной безопасности Украины. Обосновано институциональное обеспечение и определены стратегические приоритеты укрепления бюджетной безопасности государства в условиях углубления процессов финансовой глобализации.

06.05.18.0073/0417U000521

Черевко Ольга Ігорівна. Трансфертне ціноутворення в податковій системі України:

Дис... к.е.н. /Тернопільський національний економічний університет. – Захищена 02.03.2017.

УДК 336.227.2.

214 с.: 14 табл., 31 іл. – Бібліогр.: 156 назв.

Об'єкт - процес застосування та регулювання трансфертних цін в операціях між пов'язаними особами. Мета - теоретичні засади та практичні рекомендації щодо підвищен-

ня ефективності використання та регулювання трансфертного ціноутворення в податковій системі України. Методи - семантичний аналіз, індукція та дедукція, системно-структурний аналіз, економіко-статистичний та аналітичний, факторний аналіз, динамічні порівняння, графічне зображення, коефіцієнтний метод; кореляційний, регресійний аналіз і метод статистичних оцінок. Результати - обґрунтовано феномен трансфертного ціноутворення та здійснено розробку практичних заходів щодо підвищення ефективності використання та регулювання трансфертного ціноутворення в податковій системі України. Новизна - вдосконалено сутність трансфертного ціноутворення, що визначено як установлення у внутрішньокорпоративних операціях між пов'язаними особами цін для товарів, послуг, нематеріальних активів, фінансових активів, страхових тарифів, які орієнтовані на перерозподіл фінансових ресурсів із відповідною мотивацією адміністративного персоналу і поглибленням автономії підрозділів. Удосконалено підходи щодо вибору методу трансфертного ціноутворення платником податків у кожній контрольованій операції. Поглиблено підходи до аналізу та оцінювання ризиків, які виникають при застосуванні транснаціональними корпораціями трансфертного ціноутворення шляхом їх виокремлення із загальної сукупності податкових ризиків. Конкретизовано характеристики щодо становлення та розвитку трансфертного ціноутворення в Україні з урахуванням особливостей впливу на цей процес макроекономіки, глобальної економіки та позиції страховика. Запропоновано шляхи покращення взаємовідносин між фіскальними органами та платниками податків у контексті трансфертного ціноутворення. Обґрунтовано доцільність впровадження досвіду розвинених країн в контексті державного контролю за трансфертним ціноутворенням у вітчизняну податкову практику. Виокремлено напрями фіскального регулювання трансфертного ціноутворення. Впроваджено у діяльність Головного управління Державної фіскальної служби України в Тернопільській області, ТОВ "Цифро Трейд", ТОВ "Грант Торнтон Легіс", а також у навчальний процес Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича. Сфера використання - діяльність Державної фіскальної служби України, Комітету Верховної ради України з питань податкової та митної політики

06.05.18.0074/0417U000739

Алексеева Наталя Ігорівна. Фінансування суспільних потреб: європейський досвід і українські перспективи: Дис... к.е.н. /Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана. – Захищена 16.03.2017.

УДК 336.027:336.144.38:330.163(4:477)(043.3).

195 с.: 42 табл., 79 іл. – Бібліогр.: 358 назв.

У дисертаційній роботі розкрито теоретичні підходи до визначення поняття "потреба" через його тлумачення у вузькому та широкому значенні, сформульовано авторське розуміння понять "суспільна потреба", "суспільний інтерес". Розроблена система критеріїв потреб та суспільних потреб на основі виявлення їх характерних рис. Виділено та систематизовано три етапи процесу задоволення суспільних потреб, визначено роль держави на кожному з них крізь призму теорії суспільного договору. Проведено дослідження переваг та недоліків альтернативних державному варіантів фінансування суспільних потреб на прикладі Франції. Проаналізовано практику стратегічного та середньострокового планування, щорічного затвердження бюджетів у Франції. Досліджено проблематику боргових фінансів у Франції. Визначено умови задоволення, насичення суспільних потреб, запропоновано підходи до оцінювання рівня їх задоволення. Сформульовано шляхи вирішення основних проблем у бюджетному фінансуванні суспільних потреб. Окреслено коло

ключових "вузьких місць" у процесі стратегічного й тактичного управління. Розроблено варіанти визначення пріоритетності у фінансуванні суспільних потреб, підходи до визначення вартості суспільних благ. Для оцінки рівня задоволення суспільних потреб дисертантом висвітлено досвід Франції щодо оцінювання ефективності публічної діяльності в частині визначення рівня виконання бюджетних програм та індикаторів прогресу суспільства. Розглянуто досвід Франції з управління державним боргом, обґрунтовано важливість його використання в Україні. З урахуванням проблем хронічної нестачі бюджетних коштів розглянуті альтернативні джерела фінансування суспільних потреб.

06.05.18.0075/0417U000740

Шаховалова Єлизавета Олегівна. Фінансове забезпечення відтворення основних засобів аграрних підприємств: Дис... к.е.н. /Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана. – Захищена 16.03.2017.

УДК 338.434:330.31:657.421:631.11/.12(043.3).

176 с.: 48 табл., 30 іл. – Бібліогр.: 188 назв.

Дисертація присвячена поглибленню теоретико-методичних засад фінансового забезпечення відтворення основних засобів підприємств, вивченню і оцінці фінансового забезпечення відтворення основних засобів аграрних підприємств та розробці рекомендацій щодо його удосконалення і підвищення ефективності. Розкрито і поглиблено з'ясування сутності та засад фінансового забезпечення відтворення основних засобів, досліджено та доповнено форми відтворення основних засобів, систематизовано методи і джерела їх фінансового забезпечення, з'ясовано особливості відтворення основних засобів та його фінансового забезпечення в аграрних підприємствах. Досліджено забезпеченість основними засобами, стан та фінансове забезпечення їх відтворення за рахунок власних коштів та отриманих із зовнішніх джерел в аграрних підприємствах України в цілому, а також по сукупності досліджуваних аграрних підприємств. Розроблено пропозиції по стимулюванню аграрних підприємств щодо використання амортизаційних відрахувань і прибутку, а також, залучення коштів на фінансове забезпечення відтворення основних засобів. Розроблено методику прогнозування обсягу доступних фінансових ресурсів та впливу на ефективність діяльності аграрних підприємств на основі зміни частки використаних фінансових ресурсів на капітальні інвестиції у загальному обсязі фінансових ресурсів з використанням економіко-математичного моделювання. Обґрунтовано стратегію фінансового забезпечення відтворення основних засобів. Досліджено механізми державної підтримки фінансового забезпечення відтворення основних засобів аграрних підприємств та надано рекомендації щодо його удосконалення.

06.05.18.0076/0417U000976

Закутняя Альона Олександрівна. Розвиток грошово-кредитної політики на основі формування транспарентного середовища її реалізації: Дис... к.е.н. /Сумський державний університет. – Захищена 25.04.2017.

УДК 336.711:338.23:336.74(043.5).

232 с.: 31 табл., 25 іл. – Бібліогр.: 234 назви.

У дисертації досліджено зміст та складові транспарентності грошово-кредитної політики (ГКП), формалізовано структуру середовища її реалізації; проаналізовано інструментарій забезпечення транспарентності ГКП; обґрунтовано важливість публікації експліцитного монетарного правила в контексті формування транспарентного середовища реалізації монетарної політики; розроблено методику розрахунку індексу транспарентності ГКП; обґрунтовано значення

інфляційного звіту для забезпечення транспарентності ГКП; проведено аналіз транспарентності монетарної політики НБУ; розроблено підхід до оцінки впливу рівня транспарентності середовища реалізації монетарної політики на рівень інфляції; здійснено оцінку інфляційних звітів центральних банків країн світу та НБУ з позиції забезпечення транспарентності монетарної політики; структуровано механізм формування транспарентного середовища реалізації ГКП.

06.05.18.0077/0417U001049

Ройко Ігор Михайлович. Біржовий ринок акцій в Україні: стан та пріоритети розвитку: Дис... к.е.н. /Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана. – Захищена 22.12.2016.

УДК 336.761(477)(043.3).

166 с.: 28 табл., 35 іл. – Бібліогр.: 229 назв.

Дисертація присвячена поглибленню теоретичних засад та розробці практичних рекомендацій щодо пріоритетів розвитку та вдосконалення функціонування біржового ринку акцій в Україні. Обґрунтовано нові підходи до дослідження біржового ринку акцій. Удосконалено оцінку стану біржового ринку акцій України на основі стандартів Світової федерації бірж. Досліджено еволюцію біржового ринку акцій в Україні, проведено аналіз його сучасного стану. За допомогою методів економіко-математичного моделювання побудовано модель, використання якої дозволить прогнозувати динаміку біржового індексу. Вивчено перспективи розвитку альтернативного ринку залучення капіталу, досліджено можливість та обґрунтовано необхідність використання на ринку інверсійних біржових фондів акцій для хеджування ризиків на падаючому ринку. Визначено пріоритети розвитку біржового ринку акцій в Україні, зокрема: вдосконалення його нормативно-правового забезпечення, підвищення захисту прав акціонерів і консолідація ринку.

06.05.18.0078/0217U001283

Інституціональні аспекти конкурентного розвитку сегментів споживчого ринку: Заключний звіт /Донецький національний університет економіки і торгівлі імені Михайла Туган-Барановського.; Керівник Чернега Оксана Богданівна. – ДР 0115U005049. УДК 399.

463 с.

Предметом дослідження є інститути, механізми та моделі конкурентного розвитку сегментів споживчого ринку. Об'єкт дослідження - процеси конкурентного розвитку сегментів споживчого ринку (ринки продовольчих товарів, ринок непродовольчих товарів, ринок туристичних послуг, електронна торгівля, ринок транспортних послуг). Мета науково-дослідної роботи полягає у розробці методології формування механізмів та моделей конкурентного розвитку сегментів споживчого ринку України на інституціональних засадах. Основні завдання, які необхідно було вирішити для досягнення мети: - дослідити теоретичні аспекти трансформаційних змін на споживчому ринку України; - обґрунтувати конкурентний розвиток споживчого ринку на основі інституціонального підходу; - проаналізувати вплив соціальних факторів та забезпечення соціалізації споживчого ринку; - розробити концепцію формування механізму конкурентного розвитку сегментів споживчого ринку України на інституціональних засадах; - обґрунтувати концепцію розвитку електронної торгівлі як сегменту споживчого ринку; - розробити рекомендації щодо оцінки конкурентної напруженості в окремих сегментах; - дослідити вплив соціальної складової на розвиток споживчого ринку; - розробити та використати моделі конкурентної динаміки сегментів споживчого ринку; - здійснити оцінку соціально-економічного роз-

виту макросегменту "транспорт" споживчого ринку України, оцінити ефективність роботи його суб'єктів; - розробити концепцію конкурентного розвитку макросегменту споживчого ринку "транспорт" у умовах активізації євроінтеграційних процесів; - розробити комплексний науково-методичний підхід до аналізу туристичної галузі держави як сегменту споживчого ринку України, оцінено ефективність підприємств продуцентів, підприємств виробників та дистриб'юторів комплексного туристичного продукту; - запропонувати механізм взаємодії міжнародних, регіональних туристських організацій та державних органів виконавчої влади, які забезпечують формування державної політики у сфері туризму та курортів; - запропонувати науково-методичний підхід до аналізу стану та особливостей (у т.ч. динаміки, моделі) конкурентного розвитку операторів ринку продовольства як макросегменту споживчого ринку; - визначити моделі конкурентної динаміки світового ринку споживачів та виробників продовольства; - обґрунтувати методичний підхід до аналізу стану та динаміки розвитку електронної торгівлі як сегменту споживчого ринку України.

06.05.18.0079/0217U001558

Розробка системи ключових показників ефективності фінансового забезпечення Збройних Сил України в рамках короткострокового оборонного планування: Заключний звіт /Національний університет оборони України імені Івана Черняховського; Керівник Федоренко Руслан Миколайович. – ДР 0115U000724. УДК 336.144.3:355.

114 с.

Об'єкт дослідження - стан фінансового забезпечення Збройних Сил України. Мета роботи - забезпечення інформаційно-аналітичної підтримки процесу прийняття управлінських рішень на основі системи ключових показників ефективності фінансового забезпечення Збройних Сил України. Методи досліджень - для вирішення поставлених завдань застосовувалися методи системного аналізу, методи синтезу, узагальнення та класифікації, системного управління. В результаті досліджень були проаналізовані праці вітчизняних та закордонних вчених з питань удосконалення бюджетного процесу, визначені основні виклики та загрози фінансово-бюджетній дисципліні у Збройних Силах України, розроблені рекомендації щодо запровадження системи внутрішнього контролю та управління, запропоновані можливі шляхи удосконалення бюджетного процесу у Збройних Силах України, визначені ключові показники ефективності фінансового забезпечення та розроблена система ключових показників ефективності фінансового забезпечення Збройних Сил України. Розроблено макет робочого місця керівника щодо моніторингу процесів фінансового забезпечення Збройних Сил України для підтримки прийняття управлінських рішень на основі розробленої системи ключових показників ефективності.

06.05.18.0080/0217U001680

Фінансування державних цільових програм: Заключний звіт /НДІ економіки і менеджменту агропромислового виробництва, іННІ бізнесу Національного університету біоресурсів і природокористування України.; Керівник Худолій Любов Михайлівна. – ДР 0115U003446. УДК 336.5:504.

194 с.

Об'єкт дослідження - процес реалізації екологічних державних цільових програм України. Мета дослідження є поглиблення теоретичних і методичних засад та розробка практичних рекомендацій щодо удосконалення механізму фінансування екологічних державних цільових програм в Україні на засадах співфінансування з альтернативних

джерел та дієвого контролю за їх виконанням. Методи дослідження: теоретико-методологічною основою дослідження стали напрацювання вітчизняних і зарубіжних вчених щодо сутності і ролі програмно-цільового методу в управлінні видатковою частиною державного бюджету та державними цільовими програми, механізмів фінансування державних екологічних державних цільових програм та поліпшення контролю за їх виконанням. Для реалізації поставлених у дослідженні завдань використовувалися загальнонаукові й спеціальні методи дослідження. Із загальнонаукових використано: метод дедукції - для загальної схеми побудови дослідження; індукції - при побудові висновків до розділів та в цілому до роботи; діалектичний метод - для встановлення етапності в розвитку програмно-цільового методу як одного із сучасних методів управління бюджетом у розвинутих країнах; метод синтезу - для визначення сутності екологічних державних цільових програм, метод аналізу - при удосконаленні класифікації державних цільових програм; метод розробки дескриптивних моделей - при формуванні ефективного механізму фінансування державних цільових програм. Із спеціальних методів дослідження використано: групування - при дослідженні ступеню виконання різних державних цільових програм; структурний аналіз та темпи росту - при аналізі структури та динаміки фінансування державних цільових програм; кореляційний аналіз - для встановлення кількісних залежностей показників соціального розвитку країни від фінансування витрат на екологічні державні цільові програми; моделювання - при розробці ефективної моделі фінансування екологічних державних цільових програм; розрахунково-конструктивний - при розробці пропозицій щодо запровадження різних інструментів фінансування програм. Для наочності матеріали подавалися графічним і табличним способами. Галузь застосування - державне управління в галузі національної економіки. Робота розповсюджується за договірною ціною.

06.75 Економічні проблеми організації і управління економікою країни

06.05.18.0081/0417U000659

Огінок Соломія Василівна. Франчайзинг як інструмент формування єдиного ринку ЄС: Дис... к.е.н. /Львівський національний університет імені Івана Франка. – Захищена 28.02.2017.

УДК 339.13:061.1ЄС:[339.187.44:330.341].

197 с.: 21 табл., 23 іл. – Бібліогр.: 304 назви.

Досліджено вплив державного регулювання у сфері захисту прав власності на зростання франчайзингу в країні. Виявлено вплив франчайзингу на формування єдиного ринку ЄС. Визначено місце франчайзингової стратегії провадження бізнесу у системі європейської економічної інтеграції. Доведено вплив франчайзингу на економічне зростання країн – членів ЄС та України.

06.05.18.0082/0417U000912

Джегур Геннадій Васильович. Механізм державного регулювання зайнятості населення в Україні: Дис... к.е.н. /Білоцерківський національний аграрний університет. – Захищена 27.04.2017.

УДК 331:5; 331634.

212 с.: 11 табл., 28 іл. – Бібліогр.: 224 назви.

Об'єктом дослідження є процес державного регулювання зайнятості населення в Україні. У процесі наукового дослідження автор керувався положеннями, принципами та методами сучасної економічної теорії, працями вітчизняних та зарубіжних учених, закономірностями та особливостями генезису механізму державного регулювання зайнятості населення. Зокрема, серед загальнонаукових методів викори-

стані такі: діалектичний - забезпечив системно-ситуаційний розгляд механізму державного регулювання зайнятості населення в динаміці, у взаємозв'язку та взаємозалежності усіх його елементів; структурно-функціональний - використав у розробці питань щодо поліпшення структури механізму державного регулювання зайнятості населення, визначення регулювальних функцій та пріоритетних напрямів подальшого удосконалення організаційно-економічного механізму державного регулювання ринку праці; економіко-математичний - забезпечив органічне поєднання кількісного та якісного аналізу стану державного регулювання зайнятості населення. Використання спеціальних економічних методів - аналізу і синтезу (для оцінювання складових державного механізму регулювання зайнятості населення), балансового (для оцінювання попиту та пропозиції на ринку праці), монографічного (при дослідженні ситуації із зайнятістю сільського населення) - забезпечило розгляд зайнятості населення як системної економічної категорії, зумовило можливість аналізу впливу попиту та пропозиції робочої сили на стан зайнятості населення, а також їх системну взаємодію на рівень державного регулювання, дало змогу здійснити наочне структурно-логічне зображення викладених положень. Досліджено теоретико-методичні й прикладні аспекти функціонування механізму державного регулювання зайнятості населення в Україні та визначено пріоритетні напрями його удосконалення. Висвітлено результати дослідження генезису механізму державного регулювання зайнятості населення залежно від різних чинників.

06.05.18.0083/0217U001201

Розвиток інфраструктурних секторів як чинник реалізації пріоритетних напрямів економічної політики України: Заключний звіт /Інститут економічного прогнозування; Керівник Никифорова Олена Ігорівна. – ДР 0113U003954. УДК [338.49:338.2] (477).

376 с.

Поглиблено методологічні підходи до розвитку інфраструктурних секторів для реалізації пріоритетних напрямів економічної політики та обґрунтовано ефективні механізми інвестування для транспортної та енергетичної інфраструктури

06.77 Економіка праці. Трудові ресурси

06.05.18.0084/0217U001394

Удосконалення військової кадрової політики у Збройних Силах України, як складової сектора національної безпеки і оборони України: Заключний звіт /Науково-методичний центр кадрової політики Міністерства оборони України; Керівник Малюга Андрій Вячеславович. – ДР 0116U000632. УДК 331.5:355.1:355.2.

163 с.

Заключний звіт про науково-дослідну роботу "Удосконалення військової кадрової політики у Збройних Силах України, як складової сектора національної безпеки і оборони України" (шифр "Вектор-КП"): дві частини, 339 с., 3 додатки, 108 джерел. Об'єкт дослідження - військова кадрова політика у Збройних Силах України. Предмет дослідження - науково-методичні підходи щодо удосконалення військової кадрової політики у Збройних Силах України. Метою науково-дослідної роботи є науково-методичне обґрунтування напрямів та шляхів удосконалення військової кадрової політики у Збройних Силах України. Методами дослідження є системний аналіз, методи багатомірного порівняльного аналізу, методи експертних оцінок та математичного моделювання. У ході роботи на підставі проведеного

аналізу наукової літератури, нормативно-правових актів та інших документів щодо проблем удосконалення кадрової політики у збройних силах, розробки концептуальних документів у цій сфері обґрунтовано науково-теоретичні підходи щодо аналізу чинників і факторів, що впливають на розробку концептуальних документів з проблем кадрового забезпечення Збройних Сил України. Новизна роботи полягає в тому, що на основі аналізу отриманих результатів досліджень обґрунтовано науково-методичні підходи щодо розробки концептуальних документів з формування та реалізації військової кадрової політики у Збройних Силах України, розроблені моделі Концепції військової кадрової політики у ЗСУ та організації оцінювання та контролю за реалізацією стратегії (концепції), надані пропозиції щодо напрямів та шляхів удосконалення військової кадрової політики. Ця робота логічно пов'язана з попередніми дослідженнями, проведеними в межах науково-дослідних робіт "Обґрунтування критеріїв оцінки якості та моніторингу розвитку кадрової політики в Збройних Силах України" (шифр "Каскад СКМ"), "Розроблення науково-методичного апарату оцінки ефективності функціонування системи кадрового менеджменту" (шифр "Ефективність СКМЦТ"), "Науково-теоретичні підходи щодо аналізу факторів, які впливають на стан кадрової політики у Збройних Силах з питань комплектування особовим складом та управління його кар'єрою" (шифр "Крок"), "Науково-методичне забезпечення формування кадрової політики у Збройних Силах України: понятійно-категоріальний апарат" (шифр "Проспект"), "Вплив мотиваційних чинників щодо залучення громадян на військову службу як основа системи кадрового забезпечення Збройних Сил України" (шифр "Мотив"), "Дослідження умов, що впливають на стан забезпечення потреб Збройних Сил України в персоналі" (шифр "Залучення"). У подальшому матеріали дослідження можуть бути використані під час обґрунтування та розроблення концептуальних документів з питань військової кадрової політики у Збройних Силах України. Робота розповсюджується за договірною ціною.

06.81 Економіка й організація підприємства. Управління підприємством

06.05.18.0085/0417U000608

Пустовий Олександр Юрійович. Організаційно-економічний механізм енергозбереження на машинобудівних підприємствах: Дис... к.е.н. /Одеський національний політехнічний університет. – Захищена 27.02.2017.

УДК 65.014.1:658.26:621(043.3/.5).

283 с.: 26 табл., 31 іл. – Бібліогр.: 236 назв.

Об'єкт - процеси енергоспоживання та енергозбереження на підприємствах машинобудування; мета - наукове обґрунтування та розробка методичних підходів щодо удосконалення організаційно-економічного механізму енергозбереження підприємств машинобудування; методи - абстрактно-логічний, системний, методи деталізації та синтезу, системно-структурний, статистичний і порівняльний, економіко-статистичні методи, кореляційно-регресійний аналіз, графічний і графічно-аналітичний методи; новизна - полягає у проведенні теоретичного обґрунтування та розробленні методичних й практичних рекомендацій з формування організаційно-економічного механізму енергозбереження на підприємствах машинобудування України; результати - розробка методичної бази, яка може бути використана для удосконалення організаційно-економічного механізму енергозбереження на підприємствах машинобудування; впроваджено - ТОВ "СВЕКО" (довідка про впровадження № 18/04 від 18.04.2016 р.), ТОВ "АДІЗІС" (довід-

ка про впровадження № 18 від 27.04.2016 р.), Інститут проблем машинобудування імені А.М. Підгорного НАН України (довідка про впровадження № 52/289 від 10.05.2016 р.), у навчальному процесі Харківського національного університету радіоелектроніки (довідка про впровадження № 5 від 20.04.2016 р.).

06.05.18.0086/0417U000609

Роженко Олександра Вікторівна. Управління підприємством на основі забезпечення його економічної безпеки: Дис... к.е.н. /Одеський національний політехнічний університет. – Захищена 27.02.2017.

УДК 65.014.1:061.5(043.3/.5).

241 с.: 26 табл., 48 іл. – Бібліогр.: 192 назви.

Об'єкт - процес управління підприємством на основі забезпечення його економічної безпеки; мета - обґрунтування теоретико-методичних засад і розробка рекомендацій щодо управління підприємством на основі забезпечення його економічної безпеки; методи - діалектичний метод наукового пізнання; метод декомпозиції; методи причинно-наслідкового аналізу; аксіоматичний метод; методи аналізу й синтезу, експертних оцінок, анкетування; методи порівняльного аналізу; економіко-математичні методи; метод побудови 3D бізнес-моделі; новизна - розвиток теоретичних положень та розробка науково обґрунтованих рекомендацій щодо управління підприємством на основі забезпечення його економічної безпеки; результати - теоретичні та методичні положення, висновки й рекомендації дисертаційної роботи доведені до рівня конкретних методичних розробок і практичних рекомендацій щодо управління підприємством на основі забезпечення його економічної безпеки; впроваджено - ТОВ "Наш бізнес" (довідка № 72 від 04.04.2016 р.), ТОВ "Аскольд" (довідка № 27 від 14.04.2016 р.); ТОВ "Восход-11" (довідка № 113 від 18.05.2016 р.); ТОВ "МЕТКОМ ІНВЕСТ" (довідка № 15 від 27.05.2016 р.); ПП "ДИЗАЙНСЕРВІС" (довідка № 48 від 16.06.2016 р.), у навчальному процесі Донецького національного університету економіки і торгівлі імені М. Туган-Барановського (довідка № 457 від 06.06.2016 р.).

06.05.18.0087/0417U000655

Семенютіна Тетяна Вікторівна. Організаційно-економічне забезпечення процесу управління ризиками газотранспортних підприємств: Дис... к.е.н. /Івано-Франківський національний технічний університет нафти і газу. – Захищена 01.03.2017.

УДК 005.52:005.334:622.691.4.

228 с.: 32 табл., 25 іл. – Бібліогр.: 189 назв.

Дисертація присвячена науковому обґрунтуванню та поглибленню теоретико-методичних засад і розробці практичних рекомендацій щодо організаційно-економічного забезпечення процесу формування ефективної системи управління ризиками на газотранспортних підприємствах. У роботі розвинуто понятійно-категоріальний апарат ризикології. Удосконалено методичні підходи до діагностики та оцінки ризиків газотранспортних підприємств. Розроблено концептуальні основи та обґрунтовано методичні рекомендації щодо організаційно-економічного забезпечення процесу формування комплексної системи ризик-менеджменту, інтегрованої в загальну систему управління газотранспортним підприємством.

06.05.18.0088/0417U000673

Гуцало Андрій Віталійович. Економіко-управлінський реінжиніринг бізнес-процесів підрядного підприємства: Дис... к.е.н. /Київський національний університет будівництва і архітектури. – Захищена 16.03.2017.

УДК 69.003:658.157:330.33.01.

223 с.: 37 табл., 38 іл. – Бібліогр.: 208 назв.

Дисертація присвячена розробленню теоретичних та методологічних засад управління вибором ефективних напрямів реінжинірингу бізнес-процесів на підприємствах будівельного комплексу. З позицій системного підходу розвинуто сутність поняття "реінжиніринг бізнес-процесів". Удосконалено теоретико-методологічні засади управління вибором напрямів реінжинірингу бізнес-процесів, що характеризують принципи його проведення. Розроблено теоретико-методологічні положення механізму управління вибором напрямів реінжинірингу бізнес-процесів підрядних підприємств. Удосконалено методологічні засади формування системи ризик-менеджменту реінжинірингу бізнес-процесів підрядних підприємств у системі управління вибором напрямів його проведення. Розроблено науково-методичні положення щодо обґрунтування вибору ефективних напрямів реінжинірингу бізнес-процесів підрядних підприємств на основі витратного та результатного підходів з використанням інструментарію нейромережних технологій. Розвинуто методичний підхід до вибору стратегічних напрямів реінжинірингу бізнес-процесів. Запропоновано методологічні положення щодо формування механізму інвестиційного забезпечення реінжинірингу бізнес-процесів підрядних підприємств при управлінні вибором напрямів його проведення.

06.05.18.0089/0417U000875

Бондарук Юлія Василівна. Управління інноваційним розвитком машинобудівних підприємств: Дис... к.е.н. /ДВНЗ "Приазовський державний технічний університет". – Захищена 31.03.2017.

УДК 334.716.001.76 (043.3).

263 с.: 11 табл., 11 іл. – Бібліогр.: 158 назв.

Об'єктом дослідження є процеси управління інноваційним розвитком машинобудівних підприємств. Мета - розробка науково-методичних підходів, методів, моделей, механізмів, інструментів і практичних пропозицій щодо вдосконалення управління інноваційним розвитком машинобудівних підприємств. Методи дослідження: монографічного та історичного дослідження; діалектичне та теоретичне узагальнення; абстрактно-логічний, системного аналізу; фінансово-економічний аналіз; науково-технічного прогнозування та статистики; економіко-математичне моделювання; кореляційно-регресійний, факторний та графічний аналіз. Основні наукові результати полягають у наступному: удосконалено: механізм процесу створення інновацій; методологічний підхід до оцінювання необхідності та можливості інноваційного розвитку машинобудівних підприємств на основі інтегральних показників; поняття "інноваційний розвиток", що передбачає цілеспрямованість процесу змін стану підприємства. Дістало подальшого розвитку: понятійно-категоріальний апарат із теорії інновації та управління організацією; систематизація чинників інноваційного розвитку підприємства, в залежності від місця функціонування; підхід до застосування принципів щодо функціонування системи управління інноваційним розвитком підприємства; методичний підхід щодо оцінки рівня впливу чинників та показників на необхідність та можливість інноваційного розвитку машинобудівних підприємств; систематизація заходів щодо ефективності управління інноваційним розвитком машинобудівного підприємства. Практична значущість роботи визначається запровадженням її результатів у діяльність машинобудівних підприємств.

06.05.18.0090/0417U000926

Корецька Ольга Володимирівна. Конкурен-тоспроможність підприємств машинобудува-

ння: Дис... к.е.н. /ПрАТ "ВНЗ "Міжрегіональна Академія управління персоналом". – Захищена 20.04.2017.

УДК 621:005.332.4.

281 с.: 47 табл., 25 іл. – Бібліогр.: 193 назви.

У дисертації визначені сутність та фактори конкурентоспроможності промислових підприємств. Надано оцінку та проведено класифікацію поняття технологічний потенціал підприємства. Визначена його роль у підвищенні конкурентоспроможності. Розкриті основні методичні підходи до визначення конкурентоспроможності підприємств машинобудування. Проаналізовано стан та динаміку конкурентного середовища діяльності машинобудівних підприємств. Досліджено конкурентоспроможність підприємств машинобудування. Визначено основні проблеми вітчизняних підприємств. Запроваджено методику оцінки інноваційної спрямованості підприємств машинобудування шляхом розрахунку інтегрального показника. Проведено апробацію методики на п'яти підприємствах машинобудування. Розроблено рекомендації та управлінські рішення з підвищення ефективності діяльності промислових підприємств. Запропоновано стратегії підвищення конкурентоспроможності підприємств шляхом активізації механізму комплексного управління конкурентним технологічним потенціалом промислового підприємства. Для активізації інноваційної діяльності запропоновано формування інтегрованої структури промислових технологічних кластерів в системі виробничих комплексів. Розглянуті основні характеристики технологічного кластеру та його можливості для промислового підприємства. Визначено коло проблемних питань з цієї теми для подальших досліджень.

06.05.18.0091/0417U000933

Ал-Ламі Хайдер Мухсін Абдулазіз. Формування організаційно-економічного механізму антикризового управління підприємством:

Дис... к.е.н. /Херсонський національний технічний університет. – Захищена 28.03.2017.

УДК 658.5:338.24.

166 с.: 40 табл., 30 іл. – Бібліогр.: 170 назв.

Об'єктом дослідження є організаційно-економічні процеси на переробних підприємствах, які забезпечують захист від деструктивного впливу кризових явищ. Предметом дослідження є теоретичні, науково-методичні та прикладні аспекти формування та реалізації організаційно-економічного механізму антикризового управління підприємством. Дисертаційну роботу присвячено комплексній роботі теоретичних, науково-методичних і прикладних питань формування організаційно-економічного механізму антикризового управління підприємством. У процесі вирішення поставлених завдань використано такі методи наукового дослідження: монографічний, історичний, абстрактно-логічний, соціологічний, розрахунково-конструктивний, матричний. Висунуто та, на основі інтегрального індексу узгодженості інтересів, доведено гіпотезу про залежність рівня узгодженості інтересів підприємств із інтересами суб'єктів зовнішнього середовища від життєвого циклу підприємства. Удосконалено організаційно-економічний механізм антикризового управління підприємством. Визначено економічну результативність діяльності підприємств як комплексну систему дій організаційно-економічного характеру, спрямовану на передбачення та подолання деструктивних наслідків кризових явищ, спричинених впливом змін зовнішнього та внутрішнього середовища, яка реалізується керівництвом підприємства на основі використання принципів, процедур і методів, спрямованих на його стабілізацію та розвиток. Обґрунтовано науково-методичний підхід щодо оцінювання організаційно-економічного механізму антикризового управління підприємством з застосуванням критеріїв впли-

ву груп ресурсів на кожну із цілей антикризового управління. Розвинуто науково-методичний підхід до визначення рівня державної, регіональної та внутрішньої підтримки при визначенні динаміки можливостей та загроз підприємств, зумовлених їх підтримкою. Удосконалено матрицю ключових компетенцій персоналу в контексті впливу на зростання рівня узгодженості інтересів з кожним з учасників зовнішнього середовища. Основні теоретичні узагальнення, висновки і пропозиції, що містяться у дисертації, мають науково-прикладне значення і використано Департаментом агропромислового розвитку Луганської обласної державної адміністрації, Луганським відділенням Українського державного фонду підтримки фермерських господарств, Луганською обласною громадською організацією "Аграрна дорадча служба", СФГ "Крот", Луганським національним аграрним університетом (м. Харків).

06.05.18.0092/0417U001063

Назарова Тетяна Юрївна. Управління фінансовим потенціалом промислових підприємств на засадах синергетичного підходу:

Дис... к.е.н. /Національний технічний університет "Харківський політехнічний інститут". – Захищена 28.12.2020.

УДК 336.1131.621.

251 с.: 47 табл., 53 іл. – Бібліогр.: 189 назв.

Об'єктом дослідження: процес формування механізму управління фінансовими ресурсами промислових підприємств на засадах синергетичного підходу. Предметом дослідження: сукупність теоретичних, науково-методичних і прикладних положень щодо управління фінансовим потенціалом промислових підприємств на засадах синергетичного підходу. Мета дослідження: наукове обґрунтування теоретико-методичних положень та розробка практичних рекомендацій щодо управління промисловими підприємствами на основі синергетичного підходу оцінки фінансового потенціалу. Методи дослідження: структурно-логічного аналізу; методи теоретичного узагальнення (абстрактно-логічний і діалектичний); економіко-статистичні (факторний аналіз, кластерний аналіз, метод таксономії); експертного оцінювання; графічного. Теоретичні та практичні результати: полягають в удосконаленні теоретичних положень та методичних рекомендацій щодо визначення рівня фінансового потенціалу промислових підприємств та ефективності його використання, які направлені на розробку та реалізацію заходів щодо забезпечення фінансової стійкості підприємства. Наукова новизна: Розроблено науково-методичний підхід до оцінки рівня фінансового потенціалу промислових підприємств з використанням методу головних компонент і ранжирування підприємств за рівнем розвитку (високий, середній, низький), який базується на застосуванні економіко-математичної моделі інтегрального індексу рівня ФППП; обґрунтований і впроваджений науково-практичний підхід до оцінки ефективності реалізації стратегії забезпечення зростання фінансового потенціалу, заснований на комплексній і прогностичній оцінці факторів, що впливають на рівень фінансового потенціалу промислових підприємств. Запропоновано формування матриці поточного фінансування з виділенням зони надлишків, збалансованого поточного фінансування і дефіциту, створює основу для оптимізації поточного фінансування. На основі комплексної оцінки визначені пріоритетні заходи, що формують план реалізації стратегії забезпечення зростання фінансового потенціалу промислових підприємств. Ступінь впровадження: ВАТ "Харківхолодмаш", ТОВ "Харківський завод будівельних дорожніх і комунальних машин", ТОВ "Машгідропривод". Рекомендовані до використання у Департаменті економіки та комунального майна Харківської міської ради та у навчальному процесі НТУ

"ХП". Сфера використання: практика фінансової діяльності машинобудівних підприємств.

06.05.18.0093/0417U001076

Скальський Юрій Сергійович. Контролінг фінансових ризиків підприємств: Дис... к.е.н. /Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана. – Захищено 22.12.2016.

УДК 658.14/.17:330.137.7:005.52:005.334:658.5 (043.3).

186 с.: 42 табл., 37 іл. – Бібліогр.: 168 назв.

Дисертацію присвячено дослідженню теоретичних основ та методичних підходів до контролінгу фінансових ризиків для підвищення ефективності прийняття фінансово-інвестиційних рішень. Запропоновано класифікацію підприємницьких ризиків на основі проєкцій збалансованої системи показників (BSC). Уточнено дефініцію фінансового ризику та обґрунтовано його дуалізм. Уточнено сутність контролінгу фінансових ризиків та підкреслено його стратегічну направленість. Проведено критично-порівняльний аналіз сучасної концепції управління ризиками та основних міжнародних і національних стандартів управління ризиками підприємств. Обґрунтовано необхідність використання біхевіористичних особливостей в процесі первинної ідентифікації фінансових ризиків підприємств. Імплементовано використання методології вартості під ризиком (VaR) для комплексної оцінки систематичних фінансових ризиків підприємств. Здійснено аналіз та оцінку основних несистематичних фінансових ризиків підприємств. Запропоновано підхід до стратегічного управління фінансовими ризиками підприємств на основі збалансованої системи показників. Обґрунтовано управлінський підхід до оперативного управління ринковими ризиками на основі моделювання показника чистого доходу під ризиком. Визначено шляхи покращення інформаційної підтримки прийняття управлінських рішень на базі ризик-орієнтованого внутрішнього аудиту.

06.05.18.0094/0217U001311

Формування, оцінка та управління економічним потенціалом енергетичного підприємства: Заключний звіт /Національний технічний університет "Харківський політехнічний інститут"; Керівник Віхляєва Світлана Іванівна. – ДР 0112U000418. УДК 658.5:658.012.2.

54 с.

Об'єкт дослідження - формування економічного потенціалу підприємств електроенергетичної галузі. Мета роботи: теоретичне узагальнення підходів до вибору системи інструментів з формування та державної підтримки економічного потенціалу енергетичних підприємств та розробка рекомендацій щодо формування складових підтримки економічного потенціалу. Методи - системного, структурного та порівняльного аналізу, метод експертних, сценарний метод. Результат - розроблено методичні підходи до сценаріїв застосування інструментарію формування та підтримки економічного потенціалу енергетичних підприємств та до вибору системи інструментів підтримки сталого розвитку електроенергетики. Новизна - методичні підходи, на відміну від існуючих, ґрунтуються на їх розподілі в залежності від характеру поставлених цілей та регламентують прийняття управлінських рішень щодо змін. Галузь застосування - науково-методичні розробки можуть бути використані для формування та управління економічним потенціалом енергетичних підприємств.

06.05.18.0095/0217U001626

Правові засади здійснення державної політики з реконструкції економіки: Заключний

звіт /Інститут економіко-правових досліджень НАН України; Керівник Устименко Володимир Анатолійович. – ДР 0116U005288. УДК 346:338.246.88.

167 с.

Об'єкт дослідження: суспільні відносини, що виникають у сфері здійснення державної економічної політики. Мета дослідження: обґрунтування теоретичних пропозицій та практичних рекомендацій щодо вдосконалення правового механізму реалізації основних напрямів державної економічної політики, правових засобів стимулювання розвитку галузей, які визначають науково-технічний прогрес, забезпечують конкурентоспроможність вітчизняної продукції та зростання рівня життя населення. Методи дослідження: порівняльно-правовий, діалектичний, системно-структурний, формально-логічний тощо. Результат дослідження: підготовлено рекомендації щодо визначення пріоритетів здійснення державної політики з реконструкції економіки. Підготовлено 1 наукову доповідь, 9 доповідних, науково-аналітичних записок та пропозицій до законодавства України. Сфера застосування: державне регулювання економіки.

10 ДЕРЖАВА І ПРАВО. ЮРИДИЧНІ НАУКИ

10.01 Загальні питання

10.05.18.0096/0217U000885

Проблеми інформаційно-правового забезпечення нормотворчої і правозастосовної діяльності на базі правового сегменту мережі Інтернет: Заключний звіт /Науково-дослідний інститут інформатики і права Національної академії правових наук України; Керівник Ланде Дмитро Володимирович. – ДР 0114U001338. УДК 004.738.5:34.

188 с.

Звіт про результати НДР (заключний) "Проблеми інформаційно-правового забезпечення нормотворчої і правозастосовної діяльності на базі правового сегменту мережі Інтернет": висвітлено проблеми інформаційно-правового забезпечення нормотворчої і правозастосовної діяльності, які виникають у зв'язку зі стрімким розвитком інформаційно-комунікаційних технологій та вимушеною необхідністю знаходження і опрацювання надзвичайно великих обсягів визначеної інформації, що циркулює у мережі Інтернет, а також теоретичні та прикладні механізми та інструментарії щодо їх подолання - 188 с., 3 додатки. Об'єкт дослідження: інформаційні ресурси визначеної спрямованості в мережі Інтернет та механізми поведінки з ними, які мають сприяти інформаційно-правовому забезпеченню нормотворчої і правозастосовної діяльності в умовах глобалізації інформаційного простору. Предмет дослідження: теоретичні і технологічні засади, методи і програмно-технічні засоби інтеграції та моніторингу інформаційних потоків з правової тематики, збір, обробка, узагальнення та аналіз яких проводиться у глобальній комп'ютерній мережі Інтернет. Основна мета досліджень полягає у створенні теоретичної бази для розробки автоматизованих систем інтеграції, моніторингу, узагальнення та аналізу інформаційних документальних потоків у правовому сегменті мережі Інтернет та розробці пропозиції і рекомендації щодо застосування ресурсів мережі Інтернет для підтримки нормотворчої і правозастосовної діяльності, концепції системи моніторингу ресурсів мережі Інтернет для підтримки нормотворчої і правозастосовної діяльності на основі досліджень упорядкування відносин щодо діяльності у інформаційній сфері, інформаційних ресурсів. Наукова новизна одержаних результатів: формування наукових і практичних засад у сфері інформаційних відносин, інформаційних ресурсів в мережі Інтернет

і засобів моделювання, узагальнення інформаційних потоків, інтеграції інформаційних ресурсів, які мають сприяти вирішенню проблем інформаційно-правового забезпечення, забезпеченню надійної інформаційної підтримки нормотворчої і правозастосовної діяльності. Результати реалізації проекту складають теоретичну базу для розробки автоматизованих систем інтеграції, моніторингу, узагальнення та аналізу інформаційних документальних потоків у правовому сегменті мережі Інтернет. Результати роботи: створення моделі правового сегменту мережі Інтернет, методичних засад інформаційно-правового забезпечення на базі моніторингу правового сегменту мережі Інтернет, а також розробка методів і програмно-технічних засобів інтеграції та моніторингу інформаційних потоків з правової тематики, збір, обробка, узагальнення та аналіз яких проводиться у глобальній комп'ютерній мережі Інтернет.

10.05.18.0097/0217U000887

Державно-правові проблеми інформаційної безпеки людини і суспільства в умовах інтеграції України у світовий інформаційний простір: Заключний звіт /Науково-дослідний інститут інформатики і права Національної академії правових наук України; Керівник Фурашев Володимир Миколайович. – ДР 0112U002073. УДК 340.116+001.2.

534 с.

Звіт про результати НДР (заключний) "Державно-правові проблеми інформаційної безпеки людини і суспільства в умовах інтеграції України у світовий інформаційний простір": висвітлено ключові державно-правові проблеми інформаційної безпеки людини і суспільства, які виникають або можуть виникнути в умовах інтеграції України у світовий інформаційний простір, а також теоретичні і прикладні рекомендації щодо їх розв'язання - 366с., 3 додатки. Об'єкт дослідження: суспільні відносини, що виникають, функціонують та змінюються у зв'язку із необхідністю забезпечення інформаційної безпеки людини і громадянина, суспільства, держави. Предмет дослідження - теоретичні і прикладні рекомендації щодо науково-методологічного забезпечення визначення та розв'язання основних державно-правових проблем інформаційної безпеки людини і суспільства, які виникають або можуть виникнути в умовах інтеграції України у світовий інформаційний простір. Очікувані кінцеві результати роботи передбачають створення науково-методологічного апарату забезпечення інформаційної безпеки людини і суспільства в умовах інтеграції України у світовий інформаційний простір на організаційно-правовому рівні на основі: систематизації норм міжнародного інформаційного права, актів Європейського Союзу і законодавства України щодо прав і свобод людини та суспільства в інформаційній сфері; дослідження міжнародно-правових і державно-правових проблем запобігання, виявлення і припинення (нейтралізації) глобальних викликів і загроз правам і свободам людини та суспільству в інформаційній сфері; уточнення ролі держави і права, а також завдань, функцій і повноважень суб'єктів забезпечення інформаційної безпеки, зокрема, в надзвичайних та кризових ситуаціях, що створюють загрози національній безпеці; визначення пріоритетних напрямів державної політики та розвитку законодавства у сфері інформаційної безпеки в умовах інтеграції України у світовий інформаційний простір.

10.07 Загальна теорія держави і права

10.05.18.0098/0417U000986

Гордієнко Олександр Сергійович. Поняття і види конкретизації в українському праві: Дис... к.ю.н. /Міжнародний гуманітарний університет. – Захищена 13.05.2017.

УДК 34.01.

200 с. – Бібліогр.: 275 назв.

Проаналізовано історіографію становлення та розвитку, теоретичні підходи до конкретизації права. Розкрито поняття, ознаки та основні види конкретизації права. Розглянуто місце конкретизації права в категоріальному апараті юриспруденції. Охарактеризовано особливості правотворчої та правозастосовної конкретизації права. Досліджено основні види правотворчої конкретизації права, специфіку їх здійснення, визначено значення правотворчої конкретизації права для підвищення точності і визначеності правової регламентації суспільних відносин.

10.05.18.0099/0417U001077

Кміта Олександр Вікторович. Законність у процесі постання правової держави в Україні: Дис... к.ю.н. /Вищий навчальний заклад "Університет економіки та права "КРОК". – Захищена 29.12.2016.

УДК 340.13:342.12(477).

210 с. – Бібліогр.: 307 назв.

Дисертацію присвячено комплексному дослідженню законності в контексті теорії правової держави, її співвідношення з іншими базовими принципами праводержавності, а також ролі та значущості в процесі реалізації в сучасній Україні моделі правової держави. Автором обґрунтовується низка пропозицій щодо вдосконалення окремих нормативно-правових актів та прийняття певних важливих законів, які б утворили фундамент реалізації принципу законності та сприяли встановленню режиму законності. Особливу увагу в дисертації приділено дослідженню системи гарантій законності та правопорядку в процесі становлення правової держави в Україні.

10.05.18.0100/0417U001113

Смілік Андрій Сергійович. Свобода і відповідальність як філософсько-правові засади формування законослухняності особи:

Дис... к.ю.н. /Львівський державний університет внутрішніх справ. – Захищена 28.12.2016.

УДК 340.12:[340.132.1:316.64].

195 с. – Бібліогр.: 224 назви.

Представлено оригінальне розуміння "законослухняності" – це відповідальна правомірна поведінка, що характеризується свідомим підпорядкуванням людей вимогам закону. На підставі виконаного дослідження автором сформульовано висновки з досліджуваних питань і практичні пропозиції, спрямовані на вдосконалення нормативного закріплення законослухняності, свободи, відповідальності та сприяння подальшим науковим дослідженням у сфері аналізу первинних основ права та вирішення низки теоретичних і практичних науково-правових проблем.

10.05.18.0101/0417U001114

Калітинський Василь Михайлович. Сучасні різновиди правових ідеологій: філософсько-правовий вимір: Дис... к.ю.н. /Львівський державний університет внутрішніх справ. – Захищена 27.12.2016.

УДК 340.12.

212 с. – Бібліогр.: 280 назв.

У дисертаційній роботі сформульовано низку висновків і пропозицій, спрямованих на вирішення наукової проблеми

– виявлення сучасних різновидів правових ідеологій шляхом співвідношення їх із правовим ідеалом. Правовий ідеал трактується як семантичне втілення правових ідей та цінностей, образу права та мети права у правосвідомості. Методологічною основою дослідження є теза про те, що права ідеологія формується на основі правового ідеалу. Оскільки правовий ідеал, залежно від своєї структури, може мати різне наповнення, то розрізняються різні види правових ідеологій. Вид правового ідеалу залежить від образу права (типу праворозуміння).

10.05.18.0102/0217U001832

Правове регулювання відносин у мережі Інтернет: Заключний звіт /Науково-дослідний інститут правового забезпечення інноваційного розвитку Національної академії правових наук України; Керівник Єфремова Катерина Вікторівна. – ДР 0114U002467. УДК 346.7:004.77. 430 с.

Звіт про НДР: обсяг - 430 с., 4 розділи, 488 джерела. Об'єкт дослідження становили правові відносини, що виникають при організації і користуванні мережею Інтернет, які виникають на території України так і за її межами. Мета роботи - дослідження особливостей та стану правового регулювання суспільних відносин, що виникають при організації і користуванні мережею Інтернет, з'ясувати співвідношення приватних і публічних інтересів у ній з метою визначення оптимальних правових механізмів забезпечення та захисту; підготовка рекомендацій щодо удосконалення чинних нормативно-правових актів з питань регулювання відносин у мережі Інтернет з метою усунення наявних прогалин та колізій у правовому регулюванні та забезпечення однаковості їх застосування. Методи дослідження: Для досягнення поставленої мети у процесі дослідження застосовані загальнонаукові та спеціальні методи пізнання: діалектичний, формально-логічний, порівняльно-правовий, системно-структурний, правового моделювання, аналітичний, логічний, формально-логічний тощо. У рамках зазначеної проблематики проведено дослідження комплексу питань та заходів, спрямованих на визначення правової природи відносин у мережі Інтернет, зокрема, досліджено особливості правового статусу суб'єктів цих відносин, правові засади здійснення господарської діяльності у мережі Інтернет; окремо особливості здійснення електронних правочинів, досліджено проблематику господарсько-правового регулювання договірної забезпечення відносин, що виникають у мережі та засоби захисту прав інтелектуальної власності у мережі Інтернет; наведені пропозиції щодо удосконалення чинного законодавства України та правозастосовчої практики, а також розроблені нові нормативно-правові акти щодо регулювання Інтернет-відносин із врахуванням загальноновизнаних та європейських підходів та стандартів. Форма впровадження результатів: (відповідно до проведених процедур закупівель і показників паспорту бюджетної програми) наукові розробки, рекомендації та висновки виконаної науково-дослідної роботи використані при розробці та експертизі проектів правових актів, монографії, збірники матеріалів конференцій, наукові статті, проекти законів та інших правових актів, експертні висновки; організація наукових конференцій, семінарів, "круглих столів" тощо. Протягом трьох років після завершення теми буде відслідковуватись впровадження означених напрацювань у практичній діяльності органів державної влади та місцевого самоврядування, які займаються правовим забезпеченням інноваційної політики держави. Ключові слова: Інтернет, Інтернет-відносини, Інтернет-торгівля, правочини в мережі Інтернет, правове регулювання Інтернет-відносин, електронна комерція, інформація. Умови одержання звіту: за договором. 03680, Київ, вул. Антоновича, 180, УкрІНТЕІ.

10.09 Історія держави і права

10.05.18.0103/0417U000639

Казак Ріната Алімівна. Правові основи охорони біорізноманіття в Україні та Європейському Союзі у другій половині ХХ ст.: історико-правове дослідження: Дис... к.ю.н. /Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого. – Захищена 13.03.2017.

УДК 340.15:349.6"19"(477)+061.1ЄС.
239 с. – Бібліогр.: 383 назви.

Дисертацію присвячено всебічному дослідженню законодавчого матеріалу, архівних документів та іноземних джерел задля узагальнення історико-правового досвіду регулювання охорони біорізноманіття в Україні та Європейському Союзі у другій половині ХХ ст. Окреслено і проаналізовано головні етапи, напрями та історичні закономірності розвитку правових основ охорони біорізноманіття. Відзначено особливості підходу до охорони основних елементів БР за концепціями ex-situ й in-situ та їх історико-правове становлення. Зроблено висновок про totoжність головних принципів і векторів в охороні БР в українському законодавстві та нормативному матеріалі ЄС, таких як: 1) принцип планування; 2) комплексний характер; 3) принцип субсидіарності; 4) принцип гласності; 5) наукова обґрунтованість; 6) принцип забезпечення екосистемної рівноваги, що можливо порівняти з сучасною світовою природоохоронною концепцією сталого розвитку (sustainable development).

10.15 Державне (конституційне) право і управління

10.05.18.0104/0417U000575

Наконечний Сергій Олександрович. Фінансово-правове регулювання адміністрування єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування в Україні: Дис... к.ю.н. /Класичний приватний університет. – Захищена 27.02.2017.

УДК 342:351(336).
210 с. – Бібліогр.: 195 назв.

Дисертацію присвячено розкриттю суті адміністрування єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування як окремого напрямку фінансової діяльності держави; визначенню його місця в системі фіскального адміністрування та характеристик стану його правового регулювання, правового механізму адміністрування єдиного внеску; розкриттю теоретико-правових засад та сутності функцій адміністрування єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування, їх видів; здійсненню аналізу теоретико-правових засад процесу адміністрування єдиного соціального внеску в Україні.

10.05.18.0105/0417U000635

Кондрацька Наталія Миколаївна. Місцеве самоврядування в Україні: конституційна модель системно-структурної організації:

Дис... к.ю.н. /Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого. – Захищена 28.02.2017.

УДК 342.25(477).
236 с.: 14 іл. – Бібліогр.: 236 назв.

Дисертацію присвячено розробці цілісної концепції системно-структурної організації місцевого самоврядування в Україні на сучасному етапі та визначенню перспектив її подальшого розвитку в межах реформування територіальної організації влади. Розкрито сутність системно-структурного підходу як методологічної основи дослідження організації місцевого самоврядування, виявлено основні ознаки місцевого самоврядування як соціальної системи.

Охарактеризовано основні концепції місцевого самоврядування у системно-структурному аспекті, розглянуто основні системи і моделі місцевого самоврядування як різновиди системно-структурної організації муніципальної влади. З'ясовано основні етапи еволюції системно-структурної організації місцевого самоврядування в Україні. Розкрито особливості сучасної системно-структурної організації місцевого самоврядування в Україні. Визначено перспективи розвитку системно-структурної організації місцевого самоврядування в Україні в аспекті конституційної реформи. Сформульовано конкретні пропозиції щодо удосконалення системно-структурної організації місцевого самоврядування в Україні

10.05.18.0106/0417U000636

Смоляр Олександр Андрійович. Державний та громадський контроль у сфері місцевого самоврядування: Дис... к.ю.н. /Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого. – Захищена 28.02.2017.

УДК 342.9.35.

227 с. – Бібліогр.: 203 назви.

У роботі здійснено комплексне наукове дослідження державного та громадського контролю у сфері місцевого самоврядування, обґрунтовано низку концептуальних понять, теоретичних положень і висновків, практичних рекомендацій щодо вдосконалення конституційно-правового регулювання контролю за діяльністю органів та посадових осіб місцевого самоврядування. Проаналізовані системи контролю за діяльністю муніципальних органів у зарубіжних державах, компетенція контролюючих органів та форми її реалізації, сформульовано пропозиції щодо запозичення позитивного зарубіжного досвіду. Визначено контроль у сфері місцевого самоврядування як різновид соціального контролю, що являє собою систему перевірки уповноваженими суб'єктами (органами державної влади, громадськістю) діяльності органів та посадових осіб місцевого самоврядування з метою своєчасного виявлення порушень чинного законодавства, невідповідності отриманих результатів поставленим завданням, попередження можливих відхилень у їх роботі, усунення причин, які породжують таку невідповідність, та негативних наслідків. З'ясовано контрольні повноваження територіальних громад та форми участі громадськості у здійсненні контролю за діяльністю органів та посадових осіб місцевого самоврядування. Запропоновано утворити в Україні інститут муніципальних омбудсменів, які мають обиратися населенням, для захисту муніципальних прав громадян і контролю за діяльністю органів та посадових осіб місцевого самоврядування, на законодавчому рівні врегулювати процедуру громадського моніторингу за діяльністю органів місцевого самоврядування.

10.05.18.0107/0417U000957

Віткова Валентина Сергіївна. Конституційне право на медичну допомогу та його юридичне забезпечення в Україні: Дис... к.ю.н. /ДВНЗ "Ужгородський національний університет". – Захищена 30.03.2017.

УДК 342.72/73:(347.15/17:616-082)(477).

208 с. – Бібліогр.: 235 назв.

У дисертації досліджено особливості поняття та змісту конституційного права на медичну допомогу. Автор розкриває зміст об'єкта конституційного права на медичну допомогу та обґрунтовує доцільність розширення кола об'єктів за рахунок включення до їх переліку евтаназії. Визначено, що заключним етапом у визначенні можливості проведення активної або пасивної евтаназії є обґрунтоване рішення суду.

10.05.18.0108/0417U000958

Фаловська Ірина Миколаївна. Конституційний принцип рівності: правозастосовчі аспекти: Дис... к.ю.н. /ДВНЗ "Ужгородський національний університет". – Захищена 30.03.2017.

УДК 342(477+430).

228 с. – Бібліогр.: 245 назв.

У дисертації здійснено комплексне наукове дослідження конституційного принципу рівності та особливостей його застосування в ході практичної діяльності. Проведено детальний аналіз формування та розвитку ідеї правової рівності, а також трансформації у нормативно закріпленій принцип рівності. Досліджуються питання розуміння конституційного принципу рівності як елементу конституційних принципів правового статусу людини і громадянина, а також як складової частини груп принципів, що пов'язані із захистом прав і свобод людини і громадянина.

10.05.18.0109/0417U001070

Таран Дмитро Павлович. Форми захисту конституції на сучасному етапі: порівняльно-правовий аспект: Дис... к.ю.н. /Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого. – Захищена 19.12.2016.

УДК 342.4.

216 с. – Бібліогр.: 238 назв.

Дисертація присвячена комплексному дослідженню форм захисту конституції на сучасному етапі в порівняльно-правовому аспекті. Обґрунтовується необхідність щодо внесення змін до чинного законодавства, пов'язаних з врахуванням зарубіжного досвіду в сфері застосування окремих форм захисту конституції. Обґрунтовано перелік форм захисту конституції, який включає в себе: конструктивні форми захисту (особливий порядок внесення змін до конституції і її прийняття, заборона звуження і спотворення основних прав законом); блокуючі форми (вето президента, вето верхньої палати парламенту, народне вето тощо); репресивні форми (заборона політичних партій та інших об'єднань, позбавлення прав, люстраційні обмеження, конституційна відповідальність тощо); контрольно-наглядові форми (попередній і наступний конституційний контроль, а також конституційний нагляд і офіційне тлумачення конституції); надзвичайні форми (право на повстання (опір/непокору), надзвичайне законодавство, надзвичайний і воєнний стан). Висловлюється пропозиція про використання в науці конституційного права термінів "захист конституції" і "форми захисту конституції" замість термінів "охорона конституції" і "форми охорони конституції".

10.05.18.0110/0417U001073

Фокіна Марія Олександрівна. Права і свободи людини як об'єкт конституційно-правового регулювання: Дис... к.ю.н. /Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого. – Захищена 19.12.2016.

УДК 342.72 /. 73.

229 с. – Бібліогр.: 346 назв.

У роботі здійснено комплексне наукове дослідження прав і свобод людини як об'єкта конституційно-правового регулювання, обґрунтовано низку концептуальних понять, теоретичних положень і висновків, практичних рекомендацій щодо вдосконалення конституційно-правового регулювання прав і свобод людини і громадянина. Інститут прав і свобод людини розуміється як система базових норм і принципів, які відображені на конституційному і законодавчому рівні, регулюють та охороняють взаємини держави й особистості, правовий статус людини з метою визначення її місця, реалізації та гарантування її прав у відносинах з державою,

спільнотами та окремими індивідами в процесі задоволення їх потреб та інтересів. Розкрито зміст сучасних теоретичних підходів до розуміння прав і свобод, зокрема функціонування, визначення складу та структури, що регламентують підстави й порядок їх застосування, та запропоновано новий підхід до цього правового інституту й побудовано його відповідно до міжнародних та європейських стандартів. Набули подальшого розвитку аргументи щодо необґрунтованості пропозиції закріплення в Конституції України положення про застосування в разі колізії міжнародно-правових зобов'язань України і норм закону правил загальноновизначених принципів і норм міжнародного права.

10.05.18.0111/0217U000886

Проблеми юридичної відповідальності за правопорушення в інформаційній сфері в умовах формування інформаційного суспільства: Заключний звіт /Науково-дослідний інститут інформатики і права Національної академії правових наук України; Керівник Беляков Костянтин Іванович. – ДР 0112U002074. УДК 341:342:343:346:347+001.2.

398 с.

Звіт про НДР : "Проблеми юридичної відповідальності за правопорушення в інформаційній сфері в умовах формування інформаційного суспільства" Предмет дослідження : стан та перспективи юридичної відповідальності за правопорушення в інформаційній сфері. Мета роботи : розробка теоретико-методологічних засад та практичних рекомендацій щодо юридичної відповідальності за правопорушення в інформаційній сфері на основі аналітико-синтетичного осмислення здобутків учених і практиків різних галузей права, правотворчої та правозастосовної практики в Україні, а також міжнародного досвіду. Завдання роботи : полягає у визначенні теоретико-правових засад, шляхів удосконалення чинного законодавства України та механізмів їх реалізації у процесі юридичної відповідальності за правопорушення в інформаційній сфері (інформаційні правопорушення) в умовах формування інформаційного суспільства. Дослідження включає проведення систематизації та класифікації правопорушень в інформаційній сфері в умовах впровадження нових інформаційних технологій та різновидів інформаційної діяльності, опрацювання проблем адміністративної та цивільно-правової відповідальності за правопорушення, а також кримінальної відповідальності за злочини в інформаційній сфері, шляхів удосконалення відповідних процесуальних норм, дослідження положень міжнародного інформаційного права і правових актів ЄС та стану їх імплементації в законодавство України щодо відповідальності за правопорушення в інформаційній сфері, а також формування на цій основі пропозицій теоретичного, методологічного, організаційного та нормативно-правового змісту, підготовку науково-обґрунтованих рекомендацій. Результати проведення НДР : комплексний, міжгалузевий аналіз положень та вимог чинного законодавства України, міжнародного інформаційного права, міжнародних правових актів і стандартів ЄС щодо правового забезпечення та реалізації юридичної відповідальності за правопорушення в інформаційній сфері, стану та перспектив їх імплементації в законодавство України, опрацювання судової практики із зазначеної проблематики, а також розроблення теоретичних пропозицій та практичних рекомендацій щодо удосконалення чинного законодавства України.

10.05.18.0112/0217U001212

Правове забезпечення регіональних інтеграційних стратегій України в контексті модернізаційної політики держави: Заключний звіт /Науково-дослідний інститут приватного права і підприєм-

ництва імені академіка Ф.Г. Бурчака Національної академії правових наук України; Керівник Король Володимир Іванович. – ДР 0113U001118. УДК 347.151.

148 с.

Об'єкт дослідження - правові аспекти модернізаційної політики держави України. Предмет дослідження - правове забезпечення регіональних інтеграційних стратегій України в контексті модернізаційної політики держави. Метою роботи є розроблення науково-обґрунтованих пропозицій та рекомендацій щодо удосконалення правових інструментів у сфері міжнародного приватного та міжнародного публічного права, спрямованих на системне узгодження та належне забезпечення регіональних інтеграційних стратегій України у контексті пріоритетів проголошеної державою політики модернізації. Методи дослідження - порівняльно-правовий, системний, аналіз та синтез, індукція та дедукція. У результаті проведеного дослідження здійснено аналіз та охарактеризовано правовий режим експорту та імпорту товарів у межах зони вільної торгівлі ЄС і України, законодавчі засади трансферного ціноутворення у зовнішньоекономічній сфері, правові аспекти приведення у відповідність до вимог ЄС системи технічного регулювання України, окреслено правові передумови модернізації регіональної зовнішньоекономічної політики України (Східно-азійський вектор), теорії та практики застосування іноземного права, форми реалізації основоположних принципів європейського права у відносинах цивільно-правової відповідальності. Особливо досліджувалося приватноправове регулювання особистих немайнових відносин у медичній сфері. Основні результати проведеної науково-дослідної роботи відображені у наукових виданнях, що вийшли друком.

10.05.18.0113/0217U001625

Правові засади регіоналізації державного управління економікою: Заключний звіт /Інститут економіко-правових досліджень НАН України; Керівник Устименко Володимир Анатолійович. – ДР 0114U004338. УДК 342.22.332.012.332.

274 с.

Об'єкт дослідження: суспільні відносини, що виникають у сфері державного управління економікою. Мета дослідження: обґрунтування напрямів правового забезпечення регіоналізації державного управління різними сферами суспільних відносин, обумовлюючих належне функціонування економічної системи та посилення економічного суверенітету України. Методи дослідження: діалектичний, історико-правовий, порівняльно-правовий, системно-структурний, аналітико-синтетичний, формально-логічний та ін. Результати дослідження: поглиблено теоретико-методологічні засади та розроблено рекомендації з активізації правотворчої діяльності у напрямку вдосконалення правового регулювання відносин з регіоналізації державного управління економікою. Підготовлено аналітичні записки, пропозиції щодо внесення змін до актів чинного законодавства України, експертні висновки (всього - 31), 5 наукових доповідей, які представлено комплексною науковою доповіддю, підготовленою науковими установами Відділення економіки НАН України, підрозділами до 2 національних доповідей та аналітичної доповіді до Щорічного Послання Президента України до Верховної Ради України. Сфера застосування: державне регулювання економіки.

10.17 Адміністративне право

10.05.18.0114/0517U000765

Ільков Василь Васильович. Джерела права в адміністративному судочинстві України: Дис... д.ю.н. /Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ. – Захищена 31.10.2017.

УДК 342.9: 351.7.

478 с. – Бібліогр.: 384 назви.

У дисертації на основі комплексного дослідження науково-теоретичних підходів, а також аналізу чинного законодавства і практики його реалізації запропоновано нове вирішення наукової проблеми щодо формування сучасної концепції джерел права в адміністративному судочинстві України, висвітлення особливості реалізації останніх в адміністративному судочинстві, а також пропозицій та рекомендацій з удосконалення законодавства у цій сфері.

10.05.18.0115/0417U000534

Чемадурова Наталія Олександрівна. Адміністративно-правові засади реалізації принципу незалежності суддів в адміністративному судочинстві: Дис... к.ю.н. /Науково-дослідний інститут публічного права. – Захищена 22.02.2017.

УДК 342.56:342.7.

197 с. – Бібліогр.: 246 назв.

Наукова цінність дисертації полягає у тому, що вперше в у вітчизняній адміністративно-правовій науці на монографічному рівні, з урахуванням положень чинного законодавства, міжнародно-правових стандартів і правозастосовної практики здійснено комплексний аналіз принципу незалежності суддів адміністративних судів, визначено недоліки адміністративно-правового регулювання гарантій його забезпечення, а також зроблено спробу обґрунтувати шляхи їх усунення.

10.05.18.0116/0417U000535

Нікітін Володимир Вікторович. Адміністративно-правовий статус державних (публічних) реєстраторів в Україні: Дис... к.ю.н. /Науково-дослідний інститут публічного права. – Захищена 21.02.2017.

УДК 342.132 (477).

179 с. – Бібліогр.: 190 назв.

У дисертації наведено розв'язання наукового завдання щодо розвитку засад й адміністративного інструментарію стосовно адміністративно-правового статусу державних (публічних) реєстраторів. Доведено, що провідними елементами адміністративно-правового статусу державного (публічного) реєстратора є підстави виникнення та припинення його правосуб'єктності, що включають правові аспекти легалізації, завдання державних (публічних) реєстраторів, адміністративні обов'язки та права, адміністративну відповідальність у сфері державної реєстрації. Визначено основні адміністративні обов'язки та права державних (публічних) реєстраторів, яких вони мають дотримуватися, виконувати на основі норм адміністративного права щодо здійснення державної реєстрації.

10.05.18.0117/0417U000536

Гарбуз Тетяна Олександрівна. Організаційно-правові засади охорони прав на об'єкти промислової власності: Дис... к.ю.н. /Науково-дослідний інститут публічного права. – Захищена 22.02.2017.

УДК 342.9:347.77.

178 с. – Бібліогр.: 237 назв.

Дисертація присвячена дослідженню організаційно-правових засад охорони прав на об'єкти промислової власності. На основі сучасних методологічних підходів, докториального аналізу теоретичних джерел адміністративно-правової науки, узагальнення нормотворчої та правозастосовної практики в сфері охорони прав на об'єкти промислової власності як складової інтелектуальної власності запропоновано нові або уточнено визначення низки

адміністративно-правових категорій і понять. Здійснено дослідження правових аспектів становлення та розвитку державної системи охорони прав на об'єкти промислової власності в Україні.

10.05.18.0118/0417U000537

Макогонюк Юлія Юріївна. Організаційно-правове забезпечення права на доступ до публічної інформації в екологічній сфері України: Дис... к.ю.н. /Науково-дослідний інститут публічного права. – Захищена 21.02.2017.

УДК 342.951:504(477).

213 с. – Бібліогр.: 233 назви.

Дисертацію присвячено комплексному дослідженню адміністративно-правового, інформаційно-правового, організаційного та інституційного забезпечення

права на доступ до публічної інформації в екологічній сфері України. Запропоновано та обґрунтовано доцільність розробки організаційно-правового механізму забезпечення права особи на доступ до публічної інформації в екологічній сфері, який включає організаційно-правовий механізм реалізації та організаційно-правовий механізм охорони зазначеного права особи. Встановлено, що органи виконавчої влади, що функціонують в екологічній сфері, реалізують управлінську та інформаційну функції і наділені адміністративно-правовими та інформаційно-правовими повноваженнями. Доведено, що зазначені органи є учасниками інформаційних відносин як розпорядники публічної інформації в екологічній сфері.

10.05.18.0119/0417U000590

Малишко Денис Вікторович. Адміністративно-правове регулювання у галузі муніципального транспорту в Україні: Дис... к.ю.н. /Запорізький національний університет. – Захищена 02.03.2017.

УДК 342:351.81:347.763(477) (043.3).

253 с. – Бібліогр.: 315 назв.

У роботі вперше комплексно проаналізовано адміністративно-правове регулювання у галузі муніципального транспорту в Україні. Розкрито історіографію дослідження адміністративно-правового регулювання у галузі вітчизняного муніципального транспорту у правовій доктрині. Визначено сутність, поняття і специфічні ознаки адміністративно-правового регулювання у зазначеній галузі.

10.05.18.0120/0417U000592

Журавльов Андрій Вікторович. Судові прецеденти в адміністративному судочинстві України: Дис... к.ю.н. /Запорізький національний університет. – Захищена 01.03.2017.

УДК 342.95 (477).

214 с. – Бібліогр.: 222 назви.

Дисертацію присвячено теоретичним і практичним проблемам існування прецеденту в адміністративному судочинстві, що є елементом еволюційного розвитку правової системи країни загалом; аналізу здатності прецеденту як джерела права оперативно реагувати на зміну соціально-політичної кон'юнктури в Україні та на міжнародній арені.

10.05.18.0121/0417U000593

Власенко Олександр Григорович. Адміністративні послуги у сфері громадянства, імміграції та реєстрації фізичних осіб: Дис... к.ю.н. /Запорізький національний університет. – Захищена 01.03.2017.

УДК УДК 342.922.

218 с. – Бібліогр.: 162 назви.

Дисертацію присвячено теоретичним проблемам надання адміністративних послуг у сфері громадянства, імміграції та реєстрації фізичних осіб, обґрунтуванню необхідності введення у національне правове поле категорії "адміністративні послуги у сфері громадянства, імміграції та реєстрації фізичних осіб"; оптимізації діяльності органів публічної адміністрації з надання адміністративних послуг у сфері громадянства, імміграції та реєстрації фізичних осіб з метою забезпечення прав і свобод людини та громадянина.

10.05.18.0122/0417U000594

Ільницький Володимир Олегович. Адміністративно-процесуальна діяльність органів Національної поліції: Дис... к.ю.н. /Запорізький національний університет. – Захищена 28.02.2017.

УДК 342.951:351.741.

224 с. – Бібліогр.: 257 назв.

Дисертація присвячена комплексному дослідженню адміністративно-процесуальної діяльності органів Національної поліції в Україні. У роботі визначено поняття і сутність адміністративно-процесуальної діяльності органів Національної поліції як об'єкта адміністративного права, запропоновано класифікацію на підставі законодавства України; проаналізовано систему вітчизняного законодавства з питань адміністративно-процесуальної діяльності органів Національної поліції.

10.05.18.0123/0417U000656

Мусієнко Олександра Петрівна. Адміністративно-правові заходи запобігання та протидії корупції в органах виконавчої влади і місцевого самоврядування в Україні: Дис... к.ю.н. /Вищий навчальний заклад "Відкритий міжнародний університет розвитку людини "Україна". – Захищена 28.02.2017.

УДК 342.95.

242 с. – Бібліогр.: 231 назва.

Вирішення питань щодо запобігання та протидії корупції на різних рівнях і в різних сферах функціонування органів державної та місцевої влади є однією з найбільш актуальних правових і соціальних проблем сучасності для багатьох країн світу, зокрема й України. Відтак, в останні роки питання, пов'язані з корупцією та шляхами її подолання, у тому числі з використанням адміністративно-правових заходів привертають увагу не лише теоретиків-дослідників адміністративного, а й практиків, насамперед працівників новостворених антикорупційних державних органів, а також громадськості, міжнародної спільноти тощо.

10.05.18.0124/0417U000907

Крашмальова Катерина Олексіївна. Адміністративно-правове забезпечення статусу внутрішньо переміщених осіб в Україні: Дис... к.ю.н. /Інститут держави і права ім. В. М. Корецького НАН України. – Захищена 21.04.2017.

УДК 342.9.

210 с. – Бібліогр.: 227 назв.

Дисертація присвячена дослідженню адміністративно-правового забезпечення статусу внутрішньо переміщених осіб в Україні на сучасному етапі. Проаналізовано стан наукових досліджень, історико-правовий генезис, еволюцію поняття "внутрішньо переміщені особи" у законодавстві України. Сформульовано критерії розмежування поняття "внутрішньо переміщені особи" і "біженці", запропоновано його уніфікацію у всіх нормативно-правових актах України.

10.05.18.0125/0417U000916

Будзинський Микола Петрович. Адміністративно-правове регулювання у сфері кадрового забезпечення Національної поліції України: Дис... к.ю.н. /Державний науково-дослідний інститут МВС України. – Захищена 28.04.2017.

УДК 342.9:351.741](477).

251 с. – Бібліогр.: 382 назви.

Дисертацію присвячено комплексному дослідженню сутності та особливостей адміністративно-правового регулювання у сфері кадрового забезпечення Національної поліції України. На основі аналізу доктринальних та нормативних джерел сформульовано поняття й розкрито зміст адміністративно-правового регулювання у сфері кадрового забезпечення Національної поліції України, а також здійснено історико-правовий огляд передумов його розвитку.

10.05.18.0126/0417U000917

Тригубенко Марина Володимирівна. Правове забезпечення надання державної підтримки науковим установам в Україні: Дис... к.ю.н. /Державний науково-дослідний інститут МВС України. – Захищена 28.04.2017.

УДК 340.13:35.078.51:061.6(477).

231 с. – Бібліогр.: 391 назва.

Дисертацію присвячено комплексному дослідженню правового забезпечення надання державної підтримки науковим установам в Україні. В роботі розкриваються загальнотеоретичні аспекти надання державної підтримки, визначаються її поняття та ознаки. Проаналізовано форми надання прямої державної підтримки науковим установам. Охарактеризовано правові основи та стан базового бюджетного фінансування наукових установ в Україні.

10.05.18.0127/0417U000954

Пеховський Андрій Юрійович. Адміністративна відповідальність за порушення правил перевезення пасажирів та вантажів морським транспортом в Україні: Дис... к.ю.н. /Запорізький національний університет. – Захищена 22.04.2017.

УДК 342.922.

198 с. – Бібліогр.: 202 назви.

Дисертацію присвячено теоретичному узагальненню й новому вирішенню наукового завдання, що полягає у розкритті правової сутності адміністративної відповідальності за порушення перевезень пасажирів та вантажу морським транспортом, визначенні особливостей її застосування та виокремленні напрямів удосконалення чинного законодавства в досліджуваній сфері. У роботі з'ясовано теоретико-правові засади адміністративної відповідальності за порушення правил перевезення пасажирів та вантажів морським транспортом в Україні, виокремлено діяльність із перевезення пасажирів та вантажів морським транспортом як об'єкт адміністративно-правового регулювання.

10.05.18.0128/0417U000959

Ільницький Михайло Петрович. Адміністративно-правове регулювання електронного урядування у сфері публічного управління в Україні: Дис... к.ю.н. /ДВНЗ "Ужгородський національний університет". – Захищена 05.05.2017.

УДК 342.9.

215 с. – Бібліогр.: 217 назв.

Дисертація присвячена комплексному дослідженню проблематики адміністративно-правового регулювання електронного урядування у сфері публічного управління в Україні. У ній досліджено концепцію належного урядування

та електронного уряду; визначено засади електронного урядування у сфері публічного управління в Україні; охарактеризовано адміністративно-правове забезпечення доступу до адміністративних послуг у рамках електронного урядування в Україні; проаналізовано адміністративно-правове регулювання електронної форми правових актів; з'ясовано участь громадськості у розробленні електронної форми правових актів в Україні; охарактеризовано адміністративно-правове забезпечення доступу до баз даних у публічному управлінні в Україні.

10.05.18.0129/0417U001087

Пудрик Наталя Сергіївна. Податкове провадження: Дис... к.ю.н. /Класичний приватний університет. – Захищена 27.12.2016.

УДК 347.73.

209 с. – Бібліогр.: 195 назв.

У роботі розкривається сутність та специфіка податкових проваджень як особливої податково-процесуальної форми. Досліджено характер співвідношення суміжних податково-процесуальних категорій "податковий процес", "податкові процедури" та "податкові провадження". З'ясовано, що податкові провадження отримують свою право-реалізацію тільки у разі розвитку податкових відносин із певним ступенем "дефекту", який зумовлюється їх спірністю або ж деліктністю. На основі наукового аналізу визначаються основні риси податкових проваджень. Окрема увага приділена визначенню підстав виникнення податкових проваджень.

10.21 Фінансове право

10.05.18.0130/0417U000576

Гребенюк Наталя Володимирівна. Функції податково-правового примусу: Дис... к.ю.н. /Класичний приватний університет. – Захищена 28.02.2017.

УДК 347.73.

199 с. – Бібліогр.: 204 назви.

Дисертацію присвячено характеристиці функцій податково-правового примусу. Розкрито сутність державного примусу, вказано на нерозривність зв'язку держави та відносин оподаткування, констатовано багатоманітність ролей публічного територіального суб'єкта в оподаткуванні. Визначено принцип верховенства права як основу, що встановлює межі застосування податково-правового примусу до платників податків та сприяє забезпеченню балансу публічного та приватного інтересів.

10.05.18.0131/0417U000581

Яськів Богдан Андрійович. Правове регулювання грошового обігу в Україні: Дис... к.ю.н. /Класичний приватний університет. – Захищена 27.02.2017.

УДК 347.73:336.

225 с. – Бібліогр.: 180 назв.

Дисертацію присвячено визначенню сутності грошового обігу в Україні, особливостей його правового регулювання, розробці наукових та практичних пропозицій щодо розвитку правового регулювання грошового обігу, а також нових теоретичних положень щодо вдосконалення понятійного апарату фінансово-правової науки в Україні. Удосконалено класифікацію правовідносин, які охоплені предметом права грошового обігу. Охарактеризовано фінансово-правове значення грошового обігу в сучасних умовах розвитку держави. Удосконалено понятійний апарат фінансово-правової науки. Визначено поняття та предмет права грошового обігу.

10.05.18.0132/0417U000955

Мінаєва Катерина Володимирівна. Звернення до суду як повноваження органу державної фіскальної служби: Дис... к.ю.н. /Запорізький національний університет. – Захищена 21.04.2017.

УДК 347.73.

190 с. – Бібліогр.: 207 назв.

У роботі всебічно проаналізовано звернення до суду органу державної фіскальної служби в розумінні його як повноваження органу. Надано визначення звернення до суду фіскального органу як повноваження в розумінні обов'язку реалізувати право звернення до суду. Досліджено особливості підстав звернення суб'єкту владних повноважень - фіскального органу - до суду, що полягає у поєднанні існування факту порушення публічного інтересу в оподаткуванні з обов'язковою наявністю закріплення таких підстав у законі.

10.05.18.0133/0417U000956

Курило Володимир Олександрович. Правова природа процедур вирішення податкових спорів: порівняльно-правовий аналіз: Дис... к.ю.н. /Запорізький національний університет. – Захищена 24.04.2017.

УДК 347.73.

199 с. – Бібліогр.: 210 назв.

У роботі розкривається специфіка та сутність податкових процедур із вирішення податкових спорів. Розмежовано такі категорії, як "компетенція" та "юрисдикція". У рамках даного дослідження встановлено специфіку реалізації адміністративних та судових процедур із вирішення податкових спорів як в Україні, так і в країнах-членах Європейського Союзу. Детерміновано такі різновиди процедур вирішення податкових спорів: адміністративні, судові та альтернативні процедури.

10.05.18.0134/0417U001088

Лісняк Владислав Ігоревич. Правові форми реалізації стимулюючої функції податків: Дис... к.ю.н. /Класичний приватний університет. – Захищена 28.12.2016.

УДК 347.73.

220 с. – Бібліогр.: 202 назви.

Дисертацію присвячено дослідженню природи стимулюючої функції податків та наданню характеристики правових форм її реалізації. З'ясовано зміст поняття "функції податків", визначено склад функції податку як правової категорії. Проведено відмежування регулюючої і стимулюючої функції податків, розкрито сутність та особливості стимулюючої функції податків, вказано на правові та економічні межі податкового стимулювання. Сформовано основні підходи до виявлення особливостей закріплення стимулюючої функції податку у правову форму, з'ясовано місце податкового стимулювання у податковій політиці держави, визначено найбільш оптимальну модель податкової політики для України.

10.23 Господарське право

10.05.18.0135/0417U000631

Симонян Асмінна Вазгенівна. Господарсько-правовий статус суб'єкта медичної практики: Дис... к.ю.н. /Донецький національний університет імені Василя Стуса. – Захищена 27.02.2017.

УДК 346.2.

260 с. – Бібліогр.: 220 назв.

Об'єкт дослідження - відносини, що виникають у процесі створення, функціонування та припинення суб'єктів медичної практики. Мета дисертаційного дослідження - розроб-

ка й обґрунтування нових положень, спрямованих на удосконалення господарсько-правового статусу суб'єкта медичної практики на основі комплексного аналізу вітчизняного та іноземного законодавства, теоретичних джерел та практики господарювання суб'єктів медичної практики. Методи дослідження: загальнонаукові та спеціально-наукові методи пізнання, а саме: системний метод, сходження від абстрактного до конкретного, формально-логічний та аналітико-синтетичний, порівняльно-правовий, індукції і дедукції, аналізу і синтезу та інші. Теоретичні та практичні результати полягають в тому, що вперше у вітчизняній науці господарського права проведено комплексне дослідження господарсько-правового статусу суб'єктів медичної практики, на основі якого розроблено нові та доопрацьовано раніше відомі положення щодо такого статусу і підготовлено пропозиції, спрямовані на його удосконалення. Наукова новизна одержаних у дисертації результатів конкретизується в наступних положеннях. Вперше запропоновано поняття суб'єкта медичної практики, здійснено їх класифікацію за критеріями: а) організаційна форма здійснення господарської діяльності з медичної практики і б) напрям надання медичної допомоги та іншого медичного обслуговування; проведено періодизацію розвитку законодавства України щодо формування господарсько-правового статусу суб'єкта медичної практики на три періоди; сформульовано та запропоновано принципи застосування до суб'єкта медичної практики форм господарсько-правової відповідальності. Удосконалено положення щодо: визначення закладу охорони здоров'я; уточнення значення акредитації закладу охорони здоров'я у набутті статусу суб'єкта медичної практики і при провадженні цієї діяльності; визначення управлінських прав і обов'язків суб'єкта медичної практики; визначення майна, необхідного для здійснення господарської діяльності з медичної практики і щодо якого виникають майнові права та обов'язки у суб'єкта господарювання та об'єднання його поняттям майнових медичних ресурсів; підстав, які звільняють суб'єкта медичної практики від господарсько-правової відповідальності, або унеможливають цю відповідальність; застосування анулювання ліцензії за грубе порушення Ліцензійних умов провадження господарської діяльності з медичної практики; встановлення фактів порушення суб'єктами медичної практики прав споживачів медичних послуг та/або вимог Ліцензійних умов провадження господарської діяльності з медичної практики. Дістали розвиток положення щодо: визначення поняття медичної практики як виду господарської діяльності у сфері охорони здоров'я; класифікації закладів охорони здоров'я; набуття і припинення статусу суб'єкта медичної практики; визначення організаційних і майнових прав і обов'язків суб'єкта медичної практики; підстав господарсько-правової відповідальності суб'єкта медичної практики; обґрунтування введення адміністративно-господарського штрафу та зупинення діяльності закладу охорони здоров'я як адміністративно-господарських санкцій за порушення правил здійснення медичної практики. Певні положення роботи впроваджені в діяльність Медичного центру "Універсальна клініка "Оберіг" (ТОВ "Капітал") (довідка № 05 від 12.01.2015р.) та використовуються у діяльності Державної установи "Інститут невідкладної і відновної хірургії імені В.К. Гусака Національної академії медичних наук України" (довідка № 88 від 01.04.2015 р.). Проект Положення "Про основні засади організації та управління діяльністю суб'єкта медичної практики", підготовлений за результатами дисертаційного дослідження, взятий до уваги для використання у законотворчій діяльності Верховної Ради України (довідка № 6/н від 16.07.2015 р.). Теоретичні висновки та пропозиції можуть сприяти удосконаленню законодавства щодо створення і забезпечення функціонування суб'єктів медичної практики, зокрема, стати підґрунтям для

розробки нових законодавчих актів, а також при підготовці пропозицій по внесенню змін і доповнень у чинне законодавство. Положення дисертації можуть використовуватися при викладанні дисциплін "Господарське право", "Медичне право", розробці та викладанні спецкурсу "Правове регулювання медичної практики", підготовці відповідних розділів у підручниках, навчальних посібниках тощо.

10.05.18.0136/0417U000632

Петренко Наталія Олегівна. Підсудність справ господарським судам України: Дис... к.ю.н. /Донецький національний університет імені Василя Стуса. – Захищена 27.02.2017.

УДК 346.91:347.92.

244 с. – Бібліогр.: 268 назв.

Об'єкт дослідження - суспільні відносини, які виникають під час визначення підсудності справи при зверненні до господарських судів та у процесі здійснення правосуддя у вітчизняному господарському судочинстві. Мета дисертаційного дослідження - розробка нових теоретичних положень про підсудність справ господарським судам України та обґрунтування пропозицій щодо внесення змін і доповнень до господарського процесуального законодавства України. Методи дослідження: загальнонаукові та спеціально-наукові методи пізнання, а саме: діалектичний та аналітико-синтетичний, системно-структурний, формально-логічний, логіко-юридичний, порівняльно-правовий та інші методи. Теоретичні та практичні результати полягають в тому, що на основі комплексного дослідження підсудності справ обґрунтовано нові теоретичні положення та розроблено пропозиції щодо вдосконалення правового регулювання застосування підсудності справ господарським судам України. Наукова новизна одержаних у дисертації результатів конкретизується в наступних положеннях. Уперше обґрунтовано введення в науковий обіг дефініції "правила визначення підсудності справ господарським судам" як обов'язкових до виконання керівних положень щодо розподілу господарських справ у системі господарських судів, а також запропоновано систему таких правил; аргументовано змістовні завдання застосування підсудності справ у господарському процесуальному праві; розмежовано поняття "імперативна підсудність", "виняткова підсудність" та "родова підсудність"; обґрунтовано поняття інстанційної (ланкової) підсудності справ; аргументовано підстави кваліфікації дій учасників господарського процесу як зловживання процесуальними правами з метою штучної зміни підсудності господарської справи. Удосконалено положення щодо: визначення на підставі виявлених ознак поняття підсудності справ господарським судам; дефініції "територіальна підсудність справ господарським судам" та "договірна підсудність справ господарським судам"; визначення понять імперативної підсудності справ господарським судам та визначення підсудності за зв'язком справ у господарському процесі. Дістали розвиток положення щодо: класифікації підсудності справ господарським судам: 1) за видом провадження по справі, 2) за суб'єктом складом спору і за 3) за підставою визначення підсудності; класифікації законної підсудності залежно від особливостей господарської справи - на: а) територіальну підсудність, яка поділяється на загальну та альтернативну підсудність; б) імперативну підсудність, яка, в свою чергу, поділяється на виняткову та родову підсудність; в) підсудність за зв'язком справ; г) інстанційну (ланкову) підсудність; передачі справ з одного господарського суду до іншого господарського суду у разі невідсудності справи. Пропозиції щодо підсудності справ господарським судам використані у роботі ТОВ "Капітал юрист плюс" (довідка від 07.11.2016 р. № 6/н) для досягнення його цілей та завдань. Певні результати дослідження використані в навчально-

му процесі Херсонського інституту "Міжрегіональної Академії управління персоналом" при викладанні дисциплін "Адміністративний процес" і "Господарський процес" (акт впровадження від 08.11.2016 р. № 6/н). Положення дисертації можуть бути використані при розробці відповідних розділів підручників та навчальних посібників з господарського процесуального права, а також при підготовці лекцій для студентів юридичних спеціальностей вищих навчальних закладів, у навчально-методичній роботі, при підготовці науково-практичних коментарів.

10.05.18.0137/0417U000633

Новошицька Валерія Ігорівна. Відшкодування збитків у сфері господарювання: Дис... к.ю.н. /Донецький національний університет імені Василя Стуса. – Захищена 28.02.2017.

УДК 346.9 (043.3).

288 с. – Бібліогр.: 291 назва.

Об'єкт дослідження - суспільні відносини, що складаються з приводу відшкодування збитків. Мета дисертаційного дослідження - розробка й обґрунтування пропозицій з удосконалення відшкодування збитків у сфері господарювання на основі дослідження законодавства України та інших країн, практики його застосування і відповідних теоретичних засад щодо вказаних відносин у сфері господарювання та відшкодування збитків у цілому. Методи дослідження: загальнонаукові та спеціально-наукові методи пізнання, а саме: діалектичний, формально-логічний, системний методи, метод аналізу і синтезу, порівняльно-правовий, формально-юридичний та інші. Теоретичні та практичні результати полягають в тому, що вперше у вітчизняній науці господарського права на основі комплексного дослідження відшкодування збитків у сфері господарювання доопрацьовано раніше відомі та розроблено нові положення стосовно цих відносин і підготовлено пропозиції, направлені на удосконалення відповідного законодавства. Наукова новизна одержаних у дисертації результатів конкретизується в наступних положеннях. Уперше запропоновано введення принципу компенсації втрати сприятливої можливості пропорційно ймовірності її виникнення, який полягає у стягненні збитків при порушенні договору у тих випадках, коли прямого доказу втраченої вигоди немає, але управлена сторона мала вірогідність отримати прибуток від договору; запропоновано в межах дефініції "спосіб захисту майнових прав суб'єктів господарювання" розмежовувати відшкодування збитків та стягнення збитків. Удосконалено положення щодо: визначення поняття "збитки у сфері господарювання" з використанням категорії "прибуток"; заздалегідь визначеного за згодою сторін погодженого розміру збитків; додаткових витрат у складі збитків; вартості пошкодженого майна у складі збитків; складу "збитків (з вини споживача)" та "збитків споживача", закріпленого щодо користування електричною енергією; порядку добровільного відшкодування збитків у сфері господарювання шляхом виокремлення відповідних стадій; предмету позову у справах щодо стягнення збитків у сфері господарювання; розгляду господарськими судами позовів про стягнення вартості недорахованої електричної енергії за правилами, встановленими для спорів щодо стягнення збитків. Дістали розвитку положення щодо: поділу збитків на види за: за характером втрат управленої сторони, які стали наслідком правопорушення; за порядком визначення розміру збитків в договорі; за формою відшкодування; за суб'єктами відповідальності; переважного застосування норм ГК України відносно норм ЦК України щодо відшкодування збитків; доцільності розроблення методик розрахунку збитків щодо найбільш усталених господарських відносин; обчислення розміру збитків у сфері господарювання шляхом надання кредиторів права нарахування встановленого

індексу інфляції на суму збитків; фактичної підстави відшкодування збитків; загальних і спеціальних умов відшкодування збитків у сфері господарювання; розподілу обов'язку доказування і подання доказів у справах щодо стягнення збитків у господарському судочинстві; доказів у справах про стягнення збитків, які можуть бути прийняті господарським судом з конкретизацією їх переліку щодо вартості втраченого, пошкодженого або знищеного майна та щодо матеріальної компенсації моральної (немайнової) шкоди. Теоретичні узагальнення, висновки та пропозиції, сформульовані в роботі, можуть бути використані для подальшого удосконалення чинного законодавства щодо відшкодування збитків у сфері господарювання, стати підґрунтям для подальших наукових досліджень, можуть бути використані при підготовці відповідних підручників, навчальних посібників, коментарів до нормативно-правових актів щодо відшкодування збитків у сфері господарювання, а також у практичній діяльності суб'єктів господарювання. Окремі положення результатів дисертаційної роботи використовуються при викладанні навчальної дисципліни "Господарське право" (загальна частина), "Господарське процесуальне право" в Донецькому національному університеті імені Василя Стуса (довідка № 207/02-1/01.1.3 від 04.10.2016). Певні результати рекомендовано до використання в практичній діяльності ТОВ "Київський завод напоїв "Росинка" (довідка № 39 від 10.12.2016) та Приватного підприємства "Кольчуга комплексна система безпеки" (довідка № 008/10 від 07.10.2016).

10.05.18.0138/0417U000634

Руцивська Тетяна Петрівна. Господарсько-правовий статус громадських організацій: Дис... к.ю.н. /Донецький національний університет імені Василя Стуса. – Захищена 28.02.2017.

УДК 346.2.

254 с. – Бібліогр.: 243 назви.

Об'єкт дослідження - суспільні відносини, що виникають у процесі організації і здійснення громадськими організаціями господарської діяльності. Мета дисертаційного дослідження - наукова розробка теоретичних і практичних питань господарсько-правового статусу громадських організацій (ГО) та обґрунтування пропозицій з удосконалення відповідного законодавства, направлених на підвищення ефективності їх господарської діяльності та забезпечення конституційних прав і свобод у сфері господарювання. Методи дослідження: методологічну основу дисертаційної роботи складають сучасні методи наукового пізнання. У роботі використано у поєднанні такі загальні та спеціальні методи, як діалектичний, формально-логічний, історико-правовий, порівняльно-правовий, системно-структурний. Теоретичні та практичні результати полягають в тому, що дисертація є першим в Україні комплексним дослідженням господарсько-правового статусу ГО, проведеним з урахуванням європейських стандартів та потреб господарської практики, на основі якого здійснено наукову розробку теоретичних і практичних питань господарсько-правового статусу громадських організацій та обґрунтовано пропозиції з удосконалення відповідного законодавства, направлених на підвищення ефективності їх господарської діяльності та забезпечення конституційних прав і свобод у сфері господарювання. Наукова новизна одержаних у дисертації результатів конкретизується в наступних положеннях. Уперше обґрунтовано поняття громадського підприємництва; запропоновано визначення суспільних потреб, призначене для цілей правового регулювання діяльності ГО; здійснено класифікацію ГО як суб'єктів господарської діяльності; обґрунтовано встановлення взаємозв'язку між процесом регіоналізації відносин у громадському секторі з процесом регіоналізації суспільних відносин у сфері державного управління еконо-

мікою, застосування принципу субсидіарності при визначенні господарсько-правового статусу місцевих осередків ГО, виокремлення за критерієм господарсько-правового статусу регіональних ГО та їх створення на базі нині діючих місцевих осередків всеукраїнських ГО. Удосконалено положення щодо: визначення поняття ГО як суб'єкта господарської діяльності з урахуванням формулювання мети здійснення нею господарської діяльності; порядку внесення змін до статуту ГО. Дістали розвитку положення щодо: визначення загального поняття ГО, зокрема, аргументовано його розширення з урахуванням надання права створення її як фізичними, так і юридичними особами у контексті обох варіантів тлумачення юридичної особи (як у якості колективного члена, так і ні) у комплексі із резервуванням поняття громадської спілки для об'єднань громадських організацій; змісту статуту ГО; права власності ГО; правового режиму майна ГО; порядку управління ГО; прав та обов'язків ГО; господарсько-правової відповідальності ГО; участі ГО у прийнятті рішень органами державної влади та органами місцевого самоврядування; державної реєстрації ГО, зокрема, запропоновано доповнення підстав відмови у її здійсненні; підстав припинення ГО і правової долі майна у разі припинення ГО. Теоретичні узагальнення, висновки та пропозиції, сформульовані в роботі, можуть бути використані: в законотвірчій діяльності під час внесення доповнень і змін до законодавства про ГО та інших нормативно-правових актів; під час формування правозастосовної практики судів при розгляді і вирішенні справ з питань господарсько-правового статусу ГО; при підготовці посібників, підручників та методичних матеріалів з навчального курсу господарського права; скласти підґрунтя для подальших наукових досліджень. Результати дослідження розглянуті Донецькою обласною громадською організацією "Центр законодавчих ініціатив" і визнані такими, що мають практичне значення, доцільні до використання в законотвірчій, а також правозастосовній діяльності ГО як суб'єктів господарювання (довідка № 3091/05.0-7.3 від 20.04.2016 р.).

10.05.18.0139/0417U000637

Гембара Олена Юріївна. Правове регулювання ціноутворення в господарській діяльності: Дис... к.ю.н. /Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого. – Захищена 27.02.2017.

УДК 346.61.

242 с. – Бібліогр.: 292 назви.

В роботі надано комплексну характеристику правового регулювання ціноутворення в господарській діяльності. Визначено поняття ціни та наведено основні підходи до класифікації цін, проаналізовано їх функції в умовах ринкової економіки. Особливу увагу приділено ролі ціноутворення у процесі господарювання. Надано характеристику джерел правового регулювання ціноутворення в Україні та окреслено перспективи їх подальшого розвитку. Автором наведено характеристику ціни як істотної умови господарського договору й огляд відповідних законодавчих положень та практики їх застосування. Особливу увагу приділено питанню щодо можливості визначення ціни в еквіваленті іноземної валюти, з приводу якого сформувалася суперечлива судова практика. Узагальнено судову практику щодо тлумачення судами можливості встановлювати вільні ціни, зокрема виділено такі правові позиції: 1) суб'єкти господарювання є вільними у визначенні умов договору, у т.ч. визначенні ціни догово-

ру, за виключенням цін на товар, ціни на який підлягають державному регулюванню, - жодним нормативно-правовим актом України не передбачено обов'язків сторін договору обґрунтовувати ціну договору; 2) законодавцем надано платнику податків право здійснювати господарську діяльність на власний ризик і можливість самостійно оцінювати її ефективність та доцільність з огляду на мету отримання економічного ефекту і приросту активів в майбутньому; тому збитковість окремих операцій не може свідчити про недоцільність їх здійснення; 3) суб'єкти господарювання мають право встановлювати ціни за своїм власним переконанням та визначати їх з метою отримання прибутку з урахуванням власних економічних інтересів; 4) якщо суду не надано доказів державного регулювання ціни на той чи інший товар (продукцію, послугу), суд виходить із того, що ціни на такий товар (продукцію, послугу) є вільними.

10.05.18.0140/0417U000670

Тарнавський Роман Віталійович. Господарсько-правове стимулювання венчурного інвестування в Україні: Дис... к.ю.н. /Національний університет "Одеська юридична академія". – Захищена 10.03.2017.

УДК 346.5+336.76.

235 с. – Бібліогр.: 206 назв.

Дисертацію присвячено дослідженню господарсько-правового стимулювання венчурного інвестування в Україні як ефективного інституту фінансування розвитку інновацій та їх подальшої комерціалізації суб'єктами господарювання в Україні. Відзначено особливу роль, яку займає венчурне інвестування в розвитку інноваційних галузей економіки та національної інноваційної системи держави. Запропоновано механізми поліпшення поточного правового регулювання венчурного інвестування та заходи щодо забезпечення ефективного господарсько-правового стимулювання розвитку венчурного інвестування в Україні.

10.05.18.0141/0417U001071

Денисов Андрій Ігорович. Господарсько-правове забезпечення технологічної безпеки держави: Дис... к.ю.н. /Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого. – Захищена 20.12.2016.

УДК 346.7:001.895.

229 с. – Бібліогр.: 150 назв.

Дисертація є самостійною і завершеною науковою працею, що містить нові теоретично обґрунтовані результати, які в сукупності розв'язують наукове завдання, що полягає в розробці практичних шляхів господарського забезпечення усунення основних дисфункцій правового механізму у сфері національної технологічної безпеки, що забезпечує реалізацію публічних та приватних інтересів, поєднуючи законні інтереси держави і суб'єктів інноваційної сфери. Дисертацію присвячено дослідженню господарсько-правового забезпечення національної технологічної безпеки. Надано всебічну характеристику функціонування національної технологічної безпеки України та виділено низку актуальних проблем, що супроводжують цей процес. Визначені основні загрози національній технологічній безпеці України та господарсько-правові засоби забезпечення захисту національної технологічної безпеки України.

10.05.18.0142/0217U000871

Методика проведення економічних експертиз по господарських операціях з інвестиційною нерухомістю: Заключний звіт /Львівський науково-дослідний інститут судових експертиз Міністерства юстиції України; Керівник Тимкович Петро Васильович. – ДР 0116U004834. УДК 343.148.5.

53 с.

Визначено порядок проведення судових експертиз та експертних досліджень по господарських операціях із використання підприємствами, установами, організаціями об'єктів інвестиційної нерухомості, а також узагальнено методичні підходи стосовно дослідження експертами облікових документів із вказаного виду господарських операцій.

10.27 Цивільне право

10.05.18.0143/0417U000595

Саєнко Андрій Іванович. Адміністративні послуги у сфері інтелектуальної власності:

Дис... к.ю.н. /Запорізький національний університет. – Захищена 28.02.2017.

УДК УДК 342.9+347.77.

245 с. – Бібліогр.: 293 назви.

Дисертація присвячена комплексному дослідженню теоретичних та практичних аспектів надання адміністративних послуг у сфері інтелектуальної власності в Україні. У дослідженні з'ясовано сутність адміністративних послуг у сфері інтелектуальної власності. Сформовано перелік адміністративних послуг у цій сфері та здійснено їх класифікацію.

10.05.18.0144/0417U000603

Білик Олександра Олегівна. Інститут окремого проживання подружжя в сімейному праві: порівняльно-правовий аспект:

Дис... к.ю.н. /Київський національний університет імені Тараса Шевченка. – Захищена 15.03.2017.

УДК 347.627.3.

258 с. – Бібліогр.: 195 назв.

У ній розкрито поняття, ознаки та особливості режиму окремого проживання, порядок його встановлення та припинення, а також правові наслідки такого режиму. Визначено його співвідношення з конструкцією "фактичного припинення шлюбних відносин". У роботі обґрунтовано наявність у світовій практиці договірної порядку встановлення і регулювання режиму окремого проживання подружжя. Виходячи з тяжіння до регулювання сімейних відносин загалом на договірних засадах, сформульовано поняття і особливості сепараційного договору в системі сімейно-правових договорів. Дослідження чинного законодавства України, матеріалів практики та наукових праць, аналіз законодавства і судової практики зарубіжних країн дозволили виявити низку недоліків та прогалин у правовому регулюванні відносин окремого проживання подружжя. За результатами здійсненого аналізу вищезазначених джерел сформульовано рекомендації щодо вдосконалення змісту нормативно-правових актів України, а також сформульовано ряд теоретичних визначень для кращого розуміння інституту окремого проживання подружжя.

10.05.18.0145/0417U000726

Гоцанюк Олесь Іванович. Оборотоzдатність майнових прав на об'єкти промислової власності в Україні:

Дис... к.ю.н. /Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого. – Захищена 14.03.2017.

УДК 347.77 (477).

208 с. – Бібліогр.: 194 назви.

Дисертація присвячена дослідженню оборотоzдатності майнових прав на об'єкти промислової власності за законодавством України. Аналізуються сучасні теоретичні підходи до правової природи майнових прав на об'єкти промислової власності, встановлюються види і зміст таких прав. Розкривається зміст інтегративної концепції майнових прав

інтелектуальної власності як такої, що найбільш повно відображає особливості їх природи. Визначаються властивості, що забезпечують оборотоzдатність майнових прав промислової власності. Встановлюється, що такими властивостями є обособленість, відчужуваність, цінність, чинність та корисність. Розмежовується безпосередня і опосередкована оборотоzдатність таких прав. Досліджується механізм цивільного обороту, а також окремо механізми виникнення, переходу й обмеження майнових прав на об'єкти промислової власності, механізм припинення їх оборотоzдатності. Встановлюється природа обмежень майнових прав на об'єкти промислової власності і обмежень оборотоzдатності таких прав.

10.05.18.0146/0417U000727

Корчак Тетяна Володимирівна. Цивільно-правові наслідки оголошення фізичної особи померлою за законодавством України:

Дис... к.ю.н. /Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого. – Захищена 14.03.2017.

УДК 347.155-053.18.

210 с. – Бібліогр.: 210 назв.

Дисертація присвячена комплексному дослідженню цивільно-правових наслідків оголошення фізичної особи померлою за законодавством України. Аналізуються історичні аспекти розвитку і сучасні актуальні проблеми інституту оголошення фізичної особи померлою. Розкривається зміст історичного ракурсу дослідження інституту як юридичної конструкції, який показує, що інститут оголошення особи померлою протягом періоду своєї еволюції пов'язується з конструкцією визнання особи безвісно відсутньою. Встановлюється, що оголошення фізичної особи померлою є презумпцією. З'ясовуються особливості міжнародно-правової практики використання юридичної конструкції оголошення фізичної особи померлою. Визначається вітчизняна цивільно-правова концепція наслідків оголошення фізичної особи померлою. Досліджуються майнові та немайнові наслідки оголошення фізичної особи померлою, зміна її правового статусу та наслідки появи такої особи, яка була оголошена померлою в судовому порядку.

10.05.18.0147/0217U001211

Напрямки удосконалення корпоративного законодавства в сучасних умовах:

Заключний звіт /Науково-дослідний інститут приватного права і підприємництва імені академіка Ф.Г. Бурчака Національної академії правових наук України; Керівник Васильєва Валентина Антонівна. – ДР 0113U001115. УДК 347.19.

179 с.

Об'єктом дослідження виступає наукова доктрина та корпоративне законодавство України, Польщі та Австрії, а також правовий досвід інших зарубіжних країн. Мета роботи - виявлення проблем цивільно-правового регулювання корпоративних відносин; вироблення рекомендацій щодо удосконалення корпоративного законодавства України та практики його застосування. Методи дослідження - загальнонаукові та спеціальні методи наукового пізнання, зокрема діалектичний, порівняльно-правовий та формально-юридичний методи, а також методи аналізу та синтезу, абстрагування та узагальнення. У результаті проведеного дослідження здійснено теоретичне узагальнення і нове вирішення наукового завдання, що полягає у комплексному дослідженні проблематики регулювання корпоративних відносин. Визначено та охарактеризовано систему корпоративного законодавства окремих зарубіжних країн з питань врегулювання корпоративних відносин. Класифіковано види організацій корпоративного типу України, Польщі та Австрії. Сформовано висновки та пропозиції щодо удосконале-

ння механізму правового регулювання корпоративних відносин в законодавстві України. Основні результати проведеної науково-дослідної роботи відображені у наукових виданнях, що вийшли друком.

10.05.18.0148/0217U001213

Удосконалення правового регулювання статусу невідприємницьких організацій в Україні:

Заключний звіт /Науково-дослідний інститут приватного права і підприємництва імені академіка Ф.Г. Бурчака Національної академії правових наук України; Керівник Галянтич Микола Костянтинівич. – ДР 0113U001119. УДК 347.471.01.

210 с.

У результаті проведеного дослідження здійснено теоретичне узагальнення і нове вирішення наукового завдання, що полягає в удосконаленні механізму правового регулювання статусу невідприємницьких організацій, розроблені та сформульовані єдиної, узагальної системи невідприємницьких організацій в межах інституту юридичної особи.

10.31 Цивільно-процесуальне право (цивільний процес)

10.05.18.0149/0417U000605

Невестюк Сабіна Василівна. Механізм цивільного процесуального регулювання:

Дис... к.ю.н. /Науково-дослідний інститут приватного права і підприємництва імені академіка Ф.Г. Бурчака Національної академії правових наук України. – Захищена 02.03.2017. УДК 347.9.

210 с. – Бібліогр.: 236 назв.

Дисертація являє собою системне комплексне монографічне дослідження механізму цивільного процесуального регулювання як соціально-правового явища та динамічного правового феномену. У роботі також досліджується внутрішня будова і послідовні етапи його функціонування. Розкрито поняття, особливості, критерії ефективності, складові елементи внутрішньої системи та стадії механізму цивільного процесуального регулювання. Виявлено основні доктринальні підходи до розуміння поняття та змісту цивільного процесуального регулювання, виокремлено еволюційні віхи становлення та розвитку загальнотеоретичних і галузевих уявлень про поняття, структуру і особливості функціонування МЦПР, а також проаналізовано сучасний стан наукової розробки проблеми. Окреслено методологію дослідження МЦПР, розроблено теоретичні підходи до характеристики МЦПР, сформульовано поняття МЦПР, визначено його структуру та охарактеризовано окремі його елементи. Виявлено особливості функціонування МЦПР та вироблено напрямки підвищення якості та ефективності існуючого МЦПР з формулюванням авторських пропозицій щодо вдосконалення норм цивільного процесуального законодавства.

10.05.18.0150/0417U000606

Софронкова Надія Олександрівна. Судовий захист прав боржника в іпотечних правовідносинах:

Дис... к.ю.н. /Науково-дослідний інститут приватного права і підприємництва імені академіка Ф.Г. Бурчака Національної академії правових наук України. – Захищена 02.03.2017. УДК 347.27.01.

226 с. – Бібліогр.: 268 назв.

Дисертацію присвячено дослідженню теоретичних, законодавчих і практичних проблем захисту прав боржника в іпотечних правовідносинах. У роботі з'ясовано сутність права на судовий захист цивільних прав та інтересів боржника, виявлені особливості застосування окремих цивільно-

правових способів захисту прав боржника, визначено поняття та особливості іпотечних правовідносин. Проаналізовано правовий статус суб'єктів іпотечних правовідносин за цивільним законодавством України, визначено місце боржника в іпотечних правовідносинах та його положення у порівнянні з кредитором-іпотекодержателем, окреслено слабкі сторони положення боржника. Визначені правові наслідки зміни суб'єктного складу іпотечних правовідносин. Розкрито підстави та умови звільнення від відповідальності деяких категорій боржників в іпотечних правовідносинах, сформульовані основні необхідні та обов'язкові підстави для задоволення вимог кредитору до боржника в судовому порядку. Проаналізовано судову практику, в тому числі при розгляді спорів про звернення стягнення на предмет іпотеки, виселення, визнання іпотечного договору недійсним. Сформульовано конкретні пропозиції та рекомендації з удосконалення правового регулювання у досліджуваній сфері.

10.05.18.0151/0417U000928

Черевко Сергій Павлович. Особливості судочинства у цивільних справах про відшкодування шкоди, завданої злочином, в суді першої інстанції:

Дис... к.ю.н. /Науково-дослідний інститут приватного права і підприємництва імені академіка Ф.Г. Бурчака Національної академії правових наук України. – Захищена 20.04.2017. УДК 347.921.

214 с. – Бібліогр.: 202 назв.

Дисертація присвячена дослідженню особливостей порядку здійснення цивільного судочинства в справах про відшкодування шкоди, завданої кримінальним правопорушенням (злочином). У роботі розглядаються теоретичні та практичні питання розгляду та вирішення судом першої інстанції справ досліджуваної категорії. Проведено огляд широкого кола джерел, що стосуються як загальних, так і спеціальних аспектів проблематики. Проаналізовані поняття та ознаки цивільно-правового делікту з відшкодування шкоди, завданої злочином, проведено його порівняння з кримінальним деліктом. Досліджено суб'єктний склад учасників у справах про відшкодування шкоди, завданої злочином. Детально розглянуто порядок звернення до суду з позовом про відшкодування шкоди, завданої злочином, та дії суду щодо підготовки справи до розгляду, а також безпосередні дії суду й учасників процесу під час розгляду та вирішення зазначеної категорії справ. Досліджено роль, значення й ознаки судового рішення, що ухвалюється в справах про відшкодування шкоди, завданої злочином, питання його виконання. Приділено увагу судовій практиці у вказаних справах, аналіз якої дозволив обґрунтувати окремі зроблені під час дослідження висновки практичного характеру.

10.47 Сімейне право

10.05.18.0152/0417U000927

Хобор Романа Богданівна. Шлюбний договір як регулятор майнових відносин подружжя:

Дис... к.ю.н. /Науково-дослідний інститут приватного права і підприємництва імені академіка Ф.Г. Бурчака Національної академії правових наук України. – Захищена 20.04.2017. УДК 347.626.2.

227 с. – Бібліогр.: 213 назв.

Дисертація є комплексним науковим дослідженням проблем правового регулювання майнових відносин подружжя за шлюбним договором. Визначено особливості становлення та розвитку інституту шлюбного договору як регулятора майнових відносин подружжя у вітчизняному законодавстві. Запропоновано концептуальні підходи щодо удосконалення механізму договірного регулювання майнових

відносин між подружжям. Охарактеризовано міжнародно-правовий досвід регулювання майнових відносин подружжя за шлюбним договором. Визначено правову природу шлюбного договору як регулятора майнових відносин подружжя. Виявлено особливості правового статусу учасників шлюбного договору. Визначено специфіку врегулювання майнових відносин подружжя за шлюбним договором. Охарактеризовано особливості врегулювання зобов'язальних відносин подружжя за шлюбним договором. Виявлено проблеми формування змісту шлюбного договору та оцінки його належного виконання. Визначено момент виникнення прав подружжя за шлюбним договором. Виявлено особливості та з'ясовано правові механізми повернення майна при визнанні шлюбного договору недійсним та його розірванні. Розроблені теоретичні пропозиції та практичні рекомендації щодо удосконалення діючого законодавства і судової практики у сфері договірної регулювання майнових відносин подружжя.

10.55 Земельне право

10.05.18.0153/0417U000638

Мікулін Денис Миколайович. Правове регулювання довгострокового тимчасового користування лісами: Дис... к.ю.н. /Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого. – Захищена 27.02.2017.

УДК 349.6:630(477).

222 с. – Бібліогр.: 308 назв.

Дисертацію присвячено дослідженню сутності правового регулювання довгострокового тимчасового користування лісами. Удосконалено законодавче визначення поняття довгострокового тимчасового користування лісами, з'ясовано особливості довгострокового тимчасового користування лісами, встановлено місце норм, що регулюють відносини довгострокового тимчасового користування лісами, у системі лісового права України. Особлива увага приділена висвітленню правового регулювання процедури надання права на довгострокове тимчасове користування лісами, визначенню правового статусу учасників цих правовідносин, вивченню правопорушень у сфері тимчасового користування лісами, а також відповідальності за них, ознайомленню з зарубіжним досвідом боротьби з правопорушеннями у сфері тимчасового користування лісами. Унаслідок проведеного дослідження внесено пропозиції з удосконалення чинного законодавства України, що регулює відносини довгострокового тимчасового користування лісами.

10.05.18.0154/0417U001072

Туліна Ельбіс Євгенівна. Правове забезпечення використання рослинного світу: Дис... к.ю.н. /Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого. – Захищена 20.12.2016.

УДК 349.6:502.211:582.

206 с. – Бібліогр.: 266 назв.

У роботі на підставі вивчення наукової літератури, законодавчих та інших нормативно-правових актів здійснено комплексне дослідження правових засад регулювання використання рослинного світу. Висвітлено етапи розвитку законодавства, здійснено періодизацію еволюції наукових досліджень у сфері використання рослинного світу в Україні. Проведено порівняльний аналіз законодавства національного, міжнародного та ЄС у досліджуваній царині. Сформульовано конструкцію "рослинний світ як об'єкт екологічних правовідносин у сфері використання" й названо її юридичні ознаки. Установлено місце інституту права використання рослинного світу в системі екологічного права України. Наведено класифікацію видів використання рослинного сві-

ту, класифікацію суб'єктів правовідносин у цій сфері й названо їх права й обов'язки. Визначено підстави й порядок виникнення, зміни і припинення правовідносин у досліджуваній царині. Перелічені особливості правового регулювання відносин у процесі здійснення окремих видів використання рослинного світу. Зроблено теоретичні висновки, окреслено низку проблем, які потребують невідкладного вирішення, сформульовано пропозиції стосовно внесення змін до чинного законодавства, що дозволить удосконалити правове регулювання використання рослинного світу в Україні.

10.63 Трудове право

10.05.18.0155/0417U000972

Осадько Олександр Олексійович. Ділова репутація, честь та гідність працівника як об'єкти захисту в трудовому праві: Дис... к.ю.н. /Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого. – Захищена 20.04.2017.

УДК 349.2:347:15/17(477).

231 с. – Бібліогр.: 217 назв.

Дисертація присвячена дослідженню юридичної природи, ознак таких понять у сфері трудового права, як ділова репутація, честь та гідність працівника, права на ділову репутацію, честь та гідність працівника та ін. Доведено, що право працівника на ділову репутацію, честь та гідність у науці трудового права належить до його особистих немайнових трудових прав працівника, а також до немайнового елемента трудових відносин, що пронизує більшість інститутів трудового права. Обґрунтовано належність норм про ділову репутацію, честь та гідність працівника до інституту дисципліни праці, а не до інституту охорони праці. У дисертації підкреслюється доцільність внесення змін і доповнень до чинного законодавства про працю й до проекту Трудового кодексу України з питань захисту права працівника на ділову репутацію, честь та гідність.

10.71 Правоохоронні органи

10.05.18.0156/0417U000612

Дмитрик Анастасія Богданівна. Адміністративне судочинство у справах про оскарження рішень про застосування заходів впливу за порушення бюджетного законодавства: Дис... к.ю.н. /Приватний вищий навчальний заклад "Львівський університет бізнесу та права". – Захищена 23.02.2017.

УДК 347.454 : 347.73.

197 с. – Бібліогр.: 214 назв.

Дисертацію присвячено дослідженню матеріально-правових та процесуальних аспектів розгляду адміністративними судами справ про оскарження рішень про застосування заходів впливу за порушення бюджетного законодавства. Розкрито змістовні характеристики адміністративної справи про оскарження рішень про застосування заходів впливу за порушення бюджетного законодавства та визначено поняття такої адміністративної справи; з'ясовано особливості звернення з адміністративним позовом у справі про оскарження рішень про застосування заходів впливу за порушення бюджетного законодавства; виокремлено основні проблеми діяльності адміністративного суду під час розгляду цієї категорії справ та прийняття судового рішення.

10.05.18.0157/0417U000613

Волошина Людмила Олександрівна. Теоретичні та організаційно-правові засади юридичної відповідальності адвокатів: Дис... к.ю.н. /Приватний вищий навчальний заклад "Львівський університет бізнесу та права". – Захищена 24.02.2017.

УДК 347.965.6

194 с. – Бібліогр.: 247 назв.

У дисертаційному дослідженні розглядаються теоретичні та організаційно-правові засади юридичної відповідальності адвокатів. На підставі аналізу наукових джерел, автором визначені підстави дисциплінарної відповідальності адвокатів, виділені основні етапи та особливості процедури притягнення адвокатів до дисциплінарної відповідальності та визначені характерні риси цивільно-правової відповідальності адвокатів. Встановлені основні підстави притягнення адвокатів до адміністративної та кримінальної відповідальності та виокремлені особливості цих видів юридичної відповідальності адвокатів, визначені правові гарантії діяльності адвокатів при притягненні до цивільно-правової, адміністративної та кримінальної відповідальності.

10.77 Кримінальне право

10.05.18.0158/0417U000544

Лосич Тетяна Сергіївна. Кримінальна відповідальність за погрозу або насильство щодо судді, народного засідателя чи присяжного: Дис... к.ю.н. /Харківський національний університет внутрішніх справ. – Захищена 24.02.2017.

УДК 343.36 (477).

192 с. – Бібліогр.: 218 назв.

Дисертація присвячена проблемам кримінальної відповідальності за погрозу або насильство щодо судді, народного засідателя чи присяжного і формулюванню науково обґрунтованих пропозицій щодо оптимізації чинного кримінального законодавства та практики його застосування. Досліджується соціальна обумовленість кримінальної відповідальності за погрозу або насильство щодо судді, народного засідателя чи присяжного; склад злочину, передбаченого ст. 377 КК України; висвітлюється критерії відмежування від суміжних складів злочинів; досліджуються види та розміри покарань за погрозу або насильство щодо судді, народного засідателя чи присяжного

10.05.18.0159/0417U000587

Степаненко Оксана Василівна. Принцип доцільності в кримінально-правовій доктрині та кримінальному законодавстві України:

Дис... к.ю.н. /Національний університет "Одеська юридична академія". – Захищена 04.03.2020.

УДК 343.2.01 (477).

249 с. – Бібліогр.: 399 назв.

Дисертація є першим у вітчизняній науці кримінального права спеціальним комплексним дослідженням методологічних, теоретичних та практичних аспектів принципу доцільності в кримінально-правовій доктрині та кримінальному законодавстві України. У дисертації сформульовано методологічні засади дослідження принципу доцільності в кримінально-правовій доктрині та кримінальному законодавстві України. Сформульовано поняття категорії "доцільність" в кримінальному праві та виокремлено її характерні ознаки. Визначено поняття, зміст та ознаки принципу доцільності в кримінальному праві. Досліджено генезис принципу доцільності в кримінально-правовій доктрині та кримінальному законодавстві України. Розглянуто місце і роль принципу доцільності в системі принципів кримінального права. З'ясовано проблеми реалізації принципу доцільності при здійсненні кримінально-правового регулювання та запропоновано шляхи їх вирішення. Сформульовано науково-обґрунтовані пропозиції про внесення змін та доповнень до кримінального законодавства України щодо реалізації принципу доцільності.

10.05.18.0160/0417U000985

Калімбет Ігор Леонідович. Розслідування групових корисливо-насильницьких злочинів неповнолітніх: Дис... к.ю.н. /Міжнародний гуманітарний університет. – Захищена 13.05.2017.

УДК 343.985:349.

211 с. – Бібліогр.: 209 назв.

У роботі досліджується методика розслідування групових корисливо-насильницьких злочинів неповнолітніх. Проведено аналіз теоретичних положень та визначено стан наукової розробленості проблеми розслідування корисливо-насильницької злочинності. Надано класифікації груп неповнолітніх корисливо-насильницької спрямованості, а також здійснено криміналістичний аналіз їх злочинної діяльності.

10.05.18.0161/0417U001112

Дубно Тетяна Вікторівна. Спосіб вчинення злочину за кримінальним правом України:

Дис... к.ю.н. /Львівський державний університет внутрішніх справ. – Захищена 27.12.2016.

УДК 343.23.

216 с. – Бібліогр.: 211 назв.

З'ясовано проблеми кваліфікації злочинів, ознакою складів яких є спосіб вчинення злочину. Розглянуто недоліки правозастосовної практики у частині призначення покарання за злочини, де спосіб вчинення злочину виступає ознакою складу злочину чи обставиною, що обтяжує покарання. Констатовано, що спосіб вчинення злочину повинен бути врахований у кожному випадку призначення покарання. Запропоновано зміни до статей Загальної та Особливої частин КК України, пов'язаних зі способом вчинення злочину, з метою вдосконалення практики їх застосування.

10.05.18.0162/0417U001115

Бондаренко Віктор Ярославич. Кримінальна відповідальність за незаконне поводження зі спеціальними технічними засобами негласного отримання інформації за кримінальним правом України: Дис... к.ю.н.

/Львівський державний університет внутрішніх справ. – Захищена 28.12.2016.

УДК 343.35.

205 с. – Бібліогр.: 220 назв.

Доведено необґрунтованість встановлення кримінальної відповідальності за придбання, збут або використання СТЗНОІ як за окремий самостійний склад злочину. Запропоновано відмовитись від поняття СТЗНОІ, оскільки критерії його визначення, які використовуються, та ті, що пропонують науковці, не дають змогу чітко відмежувати СТЗНОІ від будь-якого іншого засобу отримання чи фіксації інформації. Проаналізовано санкції ст. 359 КК України та покарання, встановлені вироками суду за вчинення цього злочину. Виявлено, що санкції, передбачені у ст. 359 КК України, є надто суворими, оскільки судова практика передбачає надмірне використання підстав для звільнення від фактичного відбування покарання, або призначає мінімальне покарання.

10.79 Кримінально-процесуальне право (кримінальний процес)

10.05.18.0163/0417U000588

Степаненко Андрій Сергійович. Стандарт доказування "поза розумним сумнівом" у кримінальному провадженні: Дис... к.ю.н. /Національний університет "Одеська юридична академія". – Захищена 04.03.2020.

УДК 343.141/143(477).

234 с. – Бібліогр.: 545 назв.

Дисертація є першим у вітчизняній науці спеціальним комплексним дослідженням стандарту доказування "поза розумним сумнівом" у кримінальному провадженні на основі міжнародного та європейського досвіду в умовах дії КПК України 2012 р. У дисертації з'ясовано основні вектори розвитку стандарту доказування "поза розумним сумнівом", визначено поняття стандарту доказування "поза розумним сумнівом", його місце в системі стандартів доказування, а також мету доказування з позиції стандарту доказування "поза розумним сумнівом". Проаналізовано практику застосування та визначення стандарту доказування "поза розумним сумнівом" на національному (Австралія, Грузія, Канада, КНР, Нова Зеландія, РФ, СК, США, ФР, ФРН) та міжнародному (ЄСПЛ, МКС, МТКЮ, МТР) рівнях. Окрему увагу приділено перспективам застосування стандарту доказування "поза розумним сумнівом" у вітчизняному кримінальному процесуальному законодавстві та доктрині, де було розглянуто співвідношення стандарту доказування "поза розумним сумнівом" з внутрішніми переконанням, вирішенням цивільного позову та міжгалузєвою преюдицією. Сформульовано науково-обґрунтовані пропозиції щодо внесення змін та доповнень до КПК України щодо дії стандарту доказування "поза розумним сумнівом" у кримінальному провадженні.

10.05.18.0164/0417U000950

Баганець Олексій Васильович. Доказування стороною обвинувачення прийняття пропозиції, обіцянки або одержання неправомірної вигоди службовою особою у досудовому розслідуванні: Дис... к.ю.н. /Київський національний університет імені Тараса Шевченка. – Захищена 27.04.2017.

УДК 343.13: 343.352.

269 с. – Бібліогр.: 362 назви.

У дисертаційному дослідженні розглядаються теоретичні, правові та праксеологічні засади доказування стороною обвинувачення прийняття пропозиції, обіцянки або одержання неправомірної вигоди службовою особою у досудовому розслідуванні. Охарактеризовано сучасний стан наукової розробки дослідження проблем доказування стороною обвинувачення прийняття пропозиції, обіцянки або одержання неправомірної вигоди службовою особою у досудовому розслідуванні. Визначено поняття та зміст доказування стороною обвинувачення прийняття пропозиції, обіцянки або одержання неправомірної вигоди службовою особою у досудовому розслідуванні. Встановлено типові слідчі (розшукові) та негласні слідчі (розшукові) дії як засоби отримання доказів стороною обвинувачення у досудовому розслідуванні прийняття пропозиції, обіцянки або одержання неправомірної вигоди службовою особою, та з'ясовано основні проблеми використання у доказуванні.

10.81 Кримінологія

10.05.18.0165/0417U000546

Чабаненко Сергій Миколайович. Кримінологічна характеристика та запобігання злочинам, пов'язаним із діяльністю позабюджетних цільових фондів: Дис... к.ю.н. /Харківський національний університет внутрішніх справ. – Захищена 25.02.2017.

УДК 343.85 (330.534.4).

247 с.: 13 табл. – Бібліогр.: 235 назв.

На основі методології сучасних досліджень в галузі кримінального права та кримінології здійснено аналіз теоретичних аспектів кримінологічної характеристики злочинів, пов'язаних з діяльністю позабюджетних цільових фондів, коштів з означенням кількісних та якісних показників, а також

аналіз слідчої та судової практики. Особливу увагу автором приділено вивченню законодавчої регламентації діяльності фондів, виявлення недоліків та пропозицій з удосконалення законодавства. Розглянуто підходи до розуміння запобігання злочинності, проаналізовано структуровану систему заходів запобігання, запропоновано заходи запобігання.

10.83 Виправно-трудове право. Пенітенціарія

10.05.18.0166/0417U000545

Огородник Євгеній Іванович. Механізм реалізації кримінально-виконавчої політики України та її реформування на сучасному етапі: Дис... к.ю.н. /Харківський національний університет внутрішніх справ. – Захищена 24.02.2017.

УДК 343.97 (477).

216 с. – Бібліогр.: 221 назва.

У дослідженні проаналізовано доктринальні положення щодо кримінально-виконавчої політики та механізму її реалізації, розроблено модель зазначеного механізму, визначено шляхи удосконалення кримінально-виконавчого законодавства та практики його застосування на сучасному етапі розвитку української державності. Встановлено проблеми забезпечення ефективності реалізації кримінально-виконавчої політики України, визначено структуру механізму реалізації кримінально-виконавчої політики України. Окрему увагу приділено інституційним особливостям реформування сучасної кримінально-виконавчої політики України.

10.85 Криміналістика

10.05.18.0167/0217U000866

Криміналістичні дослідження рукописних та цифрових записів, виконаних на івриті, арабській та перській мовах: Заключний звіт /Львівський науково-дослідний інститут судових експертиз Міністерства юстиції України; Керівник Гордон Людмила Вол., Савчук Олена Юріївна – ДР 0114U000609. УДК 343.148.4.

66 с.

В даній роботі розроблено методику проведення почеркознавчого дослідження рукописів, виконаних не кирилическим та не латинським письмом; систематизовано та узагальнено теоретичні, практичні та методологічні аспекти такого дослідження; розглянуто питання визначення загальних та окремих ознак у такому незвичному письмі; запропоновано рекомендації щодо проведення відповідного дослідження.

10.86 Судова статистика

10.05.18.0168/0417U000614

Качур Роксолана Петрівна. Правові та організаційні засади діяльності суду присяжних в Україні: Дис... к.ю.н. /Приватний вищий навчальний заклад "Львівський університет бізнесу та права". – Захищена 24.02.2017.

УДК 343.161 + 347.962 (477).

202 с.: 1 табл. – Бібліогр.: 180 назв.

У дисертації досліджено питання теорії та практики діяльності суду присяжних в Україні. Науково обґрунтовано пріоритетні напрями вдосконалення конституційних засад функціонування суду присяжних. Доведено, що суд присяжних повинен відроджуватись у його класичній формі; доведено про недоцільність обов'язкової згоди громадянина бути присяжним і запропоновано привести галузеве законодавство у відповідність з Конституцією України. Розроблений проект Закону України "Про присяжних засідателів", який

визначає відповідно до Конституції України правові основи участі громадян у правосудді та організацію діяльності присяжних, де закріплюються гарантії незалежності і матеріального забезпечення присяжних засідателів, встановлюються певні вимоги для реалізації зазначеного.

10.87 Міжнародне право

11.05.18.0169/0417U000671

Замула Аліна Юріївна. Міжнародно-правова заборона катування як фактор впливу на ефективність боротьби з тероризмом: Дис... к.ю.н. /Національний університет "Одеська юридична академія". – Захищена 11.03.2017.

УДК 341:343.326:343.4 (043.3).
285 с. – Бібліогр.: 455 назв.

Дисертацію присвячено дослідженню проблеми заборони катування в умовах міжнародно-правової боротьби з тероризмом. Протидію катуванню визначено одним із напрямків підвищення ефективності міжнародного права у сфері боротьби з міжнародною злочинністю (зокрема, тероризмом) - через аналіз кваліфікаційних характеристик катування і тероризму як злочинів за міжнародним правом. Запропоновано розглядати катування у широкому міжнародно-кримінологічному сенсі.

11.05.18.0170/0417U000672

Каплюченко Тетяна Вікторівна. Правове регулювання ринкового нагляду на внутрішньому споживчому ринку непродовольчих товарів ЄС: Дис... к.ю.н. /Національний університет "Одеська юридична академія". – Захищена 11.03.2017.

УДК 341.171.009.4:061.1.
254 с. – Бібліогр.: 380 назв.

Дисертація присвячена дослідженню організаційно-правових засад здійснення ринкового нагляду на внутрішньому споживчому ринку ЄС та змін у наглядовій діяльності на національному споживчому ринку з огляду на підписання Угоди про асоціацію між Україною та ЄС. Досліджено основні засади правового регулювання внутрішнього ринку ЄС. Всебічно розкрито особливості захисту споживчого ринку непродовольчих товарів ЄС як складової частини внутрішнього ринку ЄС.

11 ПОЛІТИКА. ПОЛІТИЧНІ НАУКИ

11.15 Теорія політичних систем. Внутрішня політика

11.05.18.0171/0417U000591

Коваль Вікторія Олександрівна. Захист прав, свобод та законних інтересів іноземців та осіб без громадянства в адміністративному судочинстві України: Дис... к.ю.н. /Запорізький національний університет. – Захищена 02.03.2017.

УДК 342.565.
239 с. – Бібліогр.: 182 назви.

Дисертація присвячена дослідженню захисту прав, свобод та законних інтересів іноземців та осіб без громадянства в адміністративному судочинстві України. Висвітлено розвиток та сучасний стан наукової думки з теми дослідження, визначено особливості адміністративно-правового статусу іноземців та осіб без громадянства, юрисдикцію адміністративних судів та підсудність справ за участю даної категорії осіб.

11.05.18.0172/0417U000615

Сандул Валентин Анатолійович. Професійна політична діяльність як чинник структурування пострадянського простору: Дис... к.політ.н. /Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К.Д. Ушинського. – Захищена 22.02.2017.

УДК 321/01.
198 с. – Бібліогр.: 264 назви.

Об'єкт - процес структурування пострадянського політичного простору; мета - визначенні особливостей та складових професійної політичної діяльності як чинника процесу структурування пострадянського політичного простору; методи - інституційний, історичний, структурно-функціональний; новизна - визначено специфіку професійної політичної діяльності в якості чинника структурування політичного простору у трьох взаємопов'язаних вимірах - інституційному, технологічному та комунікативному; результати - можуть бути використані в процесі наукового забезпечення професійної політичної діяльності та консультування політичних інститутів, при викладанні при викладанні курсів з політичної науки.

11.05.18.0173/0417U001048

Кліпкова Ганна Олексіївна. Дієспроможність державних інститутів: пострадянський аспект: Дис... к.політ.н. /Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна. – Захищена 16.12.2020.

УДК 321-044.922(47+57).
177 с.: 1 табл. – Бібліогр.: 174 назви.

Об'єктом дослідження є державно-інституційна система пострадянських країн. Предметом дослідження є дієспроможність владно-політичних інститутів у пострадянській державі. Метою дисертаційного дослідження є аналіз феномена держави та ролі державних інститутів у розвитку політичних систем країн пострадянського простору та пошук ефективних інструментів дослідження сили та ефективності державних інститутів в даних країнах. Методологія дослідження базується на поєднанні наукових підходів, принципів, методів всебічного та комплексного аналізу проблеми дієспроможності державних інститутів на засадах послідовності, єдності теорії і практики, об'єктивності та системності. Запропоновано авторське бачення концепту дієспроможності інститутів держави, розроблено концепцію деформалізації державних інститутів, а також висунуто концепт пострадянської держави як інструмент дослідження політико-державних трансформацій. Результати дисертаційного дослідження можуть бути використані при підготовці наукових праць, навчальних посібників і спецкурсів з питань політичної антропології та історії політичних інститутів, а також у виробленні рекомендацій щодо вдосконалення інституційного дизайну та модернізації політичного процесу.

11.25 Теорія міжнародних відносин. Зовнішня політика і дипломатія

11.05.18.0174/0417U000604

Дьомочко Марта Сергіївна. Формування зовнішньополітичних пріоритетів Республіки Південний Судан: Дис... к.політ.н. /Київський національний університет імені Тараса Шевченка. – Захищена 27.02.2017.

УДК 327 (624.1/.4).
209 с. – Бібліогр.: 222 назви.

У дисертації досліджується формування зовнішньополітичних пріоритетів Республіки Південний Судан з урахуванням ключових чинників, що визначають їхню динаміку.

З'ясовано чинники формування зовнішньополітичних пріоритетів Республіки Південний Судан, які систематизовано й поділено на дві групи: історичні та модерні. Досліджено значення окремих чинників у формуванні зовнішньополітичних пріоритетів Республіки Південний Судан. Виокремлено й обґрунтовано найважливіші зовнішньополітичні пріоритети Південного Судану, що охоплюють залучення іноземних інвестицій, співпрацю з африканськими країнами й налагодження взаємовигідних відносин з іншими міжнародними акторами, зокрема, міжнародними організаціями.

11.05.18.0175/0217U001545

Стратегічне партнерство міжнародних суб'єктів у контексті глобальних політичних трансформацій: Заключний звіт /Державна установа "Інститут всесвітньої історії Національної академії наук України"; Керівник Толстов Сергій Валеріанович. – ДР 0114U000641. УДК 327.57.

256 с.

Узагальнено досвід зарубіжних країн у використанні механізмів стратегічного партнерства як специфічної форми міжнародної взаємодії в сучасній міжнародній політичній практиці. Проведено порівняльний аналіз концепцій стратегічного партнерства, які застосовуються в політичній практиці різних країн світу. Встановлено, що за своїми ознаками стратегічні партнерства є гнучкою формою взаємодії міжнародних суб'єктів, яка може стосуватися як відносин між членами безпекових союзів, так і взаємовідносин держав і міждержавних об'єднань, що мають доволі різні інтереси, однак зацікавлені у взаємній співпраці. Проаналізовано потенційні можливості застосування інструментів стратегічного партнерства у сфері реалізації завдань зовнішньої політики, моделювання союзницьких угод та партнерської співпраці у контексті зовнішньополітичних інтересів України.

12 НАУКОЗНАВСТВО

12.41 Організація науки. Політика в галузі науки

12.05.18.0176/0217U000977

Організація та проведення державної наукової та науково-технічної експертизи заключних звітів про науково-технічні роботи за державним замовленням на науково-технічні (експериментальні) розробки та науково-технічну продукцію за договорами, виконання яких завершується у 2016 році:

Заключний звіт /ДНУ "Український інститут науково-технічної експертизи та інформації"; Керівник Ковальчук В.Б. – ДР 0117U000764. УДК 001.89.

103 с.

В ході виконання роботи була розроблена Методика проведення державної наукової та науково-технічної експертизи заключних звітів про науково-технічні роботи за державним замовленням на науково-технічні (експериментальні) розробки та науково-технічну продукцію за договорами, виконання яких завершується у 2016 році. Методика розроблена відповідно до Технічного завдання, яке є додатком до договору. Всього було проведено 90 державних наукових і науково-технічних експертиз 30 заключних звітів науково-технічних робіт за державним замовленням на науково-технічні (експериментальні) розробки та науково-технічну продукцію.

12.51 Методика і техніка дослідницької роботи

12.05.18.0177/0217U001570

Історико-філософські та релігієзнавчі дослідження Інституту філософії АН УРСР у 1980-х рр." - другий рік виконання проєкт:

Заключний звіт /Інститут філософії імені Г.С.Сковороди НАН України; Керівник Самчук Роман Володимирович. – ДР 0116U003880. УДК 1(091)+2].001.891.3.

44 с.

З'ясовано, що науково-атеїстична діяльність співробітників Інституту філософії мала подвійну спрямованість. З одного боку, ми знаходимо достатньо цікаві та досі евристично цінні дослідження релігії. Цей аспект ми можемо назвати релігієзнавством, незважаючи на обмежену методологію та негативну установку щодо релігії. З іншого боку, архівні матеріали свідчать, що відділ наукового атеїзму багато уваги приділяв практиці атеїстичної пропаганди, був залучений до діяльності партійних організацій. Цілком зрозуміло, що відділ навряд чи міг відмовитися від подібної діяльності, зважаючи на те, що існування самого наукового атеїзму в СРСР було інспіроване ЦК КПРС. Проаналізувавши дослідження проблему співвідношення релігії та культури, теоретичні та практичні аспекти обрядовості, та осмислення свободи совісті нами були здійсненні наступні висновки. По-перше, проблемі співвідношення релігії і культури приділяли в українському радянському релігієзнавстві достатньо уваги. Це свідчить про те, що для дослідників релігії недостатньо було вдовольнятися обмеженим колом тез з цієї проблеми - вони бачили напрями куди цю проблему можна було розвивати далі. Однак, ця тема розроблялася не лише у теоретичному аспекті, але й аналізувалася християнська теологія культури, визначалося місце релігії у культурному процесі вітчизняної історії. Протягом 1980-х рр. відбулася зміна при оцінці місця і ролі релігії у культурному прогресі: від однозначно негативного до амбівалентного - релігія, на думку дослідників, безумовно мала позитивний вплив на культуру, хоча були і негативні аспекти цього впливу. По-друге, дослідження обрядовості проводилося у кількох напрямках, але усі вони мали прикладний характер. Досліджувалася релігійна обрядовість у контексті тем секуляризації, модернізації релігії та еволюції релігійної свідомості, а також у контексті обрядовості в цілому. У релігієзнавчому плані цікаві окремі теоретичні положення, пов'язані із соціальними та психологічними аспектами функціонування релігійної обрядовості. При цьому прикладні аспекти дослідження обрядовості фактично виводили науковців за рамки релігієзнавчої проблематики. По-третє, поняття "свобода совісті" не надто розвивали і осмислювали у радянському релігієзнавстві, передусім, оскільки вважалося, що вичерпне його розуміння подавали класики марксизму-ленізму. Через це радянським науковим атеїстам залишалося три речі: 1) критикувати розуміння свободи совісті буржуазними (у т.ч. клерикальними) мислителями, 2) порівнювати теоретичний та практичний рівень свободи совісті у соціалістичних країнах та, зрештою, 3) осмислювати радянські практики у сфері релігії відповідно до ленінських принципів. Сучасне розуміння свободи совісті з'являється в Україні у кінці 1980-х рр., коли дозволяється критично осмислювати радянські практики. За часів перебудови ми спостерігаємо зміни у методологічних настановах. Зміна ставлення до релігії була не стільки логічним розвитком марксистського релігієзнавства, скільки результатом зміни ідеологічної політики в цілому. Трансформація у сприйнятті релігії, пов'язана як зі змінами у суспільній свідомості (бачимо інтерес серед народних мас до релігії), так і на рівні державної політики (лібералізацію державно-церковних відносин). У межах сфери академічного вивчення релігії перебудова мала по-

зитивний вплив, що проявлялося у "пом'якшенні" науково-атеїзму. У результаті цього з'явилися сприятливі умови для постання сучасного українського релігієзнавства. Щодо історико-філософських студій Інституту філософії згаданого періоду, то слід наголосити на тому, що аналіз бібліографії з теми дослідження засвідчує, що нині наявні праці присвячені з'ясуванню особливостей розвитку дослідження української філософської традиції або ж відділу історії філософії на Україні, які лише оглядово, побіжно охоплюють 80-ті рр. В той час, коли зовсім недослідженою є діяльність відділу історії зарубіжної філософії та історико-філософські студії в галузі зарубіжної філософії. З'ясовано, що протягом 80-х рр. ХХ ст. історико-філософською проблематикою в Інституті філософії АН УРСР займалися два профільні відділи - відділ історії філософії на Україні та відділ сучасної зарубіжної філософії. У 80-х рр. ХХ ст. відділ історії філософії на Україні розпочинає роботу над дослідженням філософської думки Київської Русі. Одним із чинників, який актуалізував звернення до дослідження даного періоду стало широковідзначуване у 1982 р. 1500-ліття від заснування Києва, а також ідеологічна установка про Київську Русь, як колиску трьох братніх народів (українського, білоруського та російського). Результатом проведених відділом досліджень стала ціла низка персональних та колективних монографій, збірників праць, статей, матеріалів конференцій, круглих столів. Щодо відділу сучасної зарубіжної філософії, то в цей час відбувається звернення до філософсько-антропологічної та соціально-філософської проблематики, яка значним чином розвивалася в руслі ідеологічної боротьби того часу. Найбільш інноваційним напрямом дослідження, які здійснювалися у відділі було дослідження комунікативної філософії. Варто наголосити на тому, що цей напрям дослідження на той час не мав аналогів у СРСР. Піонерами дослідження комунікативної філософії були А.Єрмоленко та Л.Ситніченко. Встановлено, що у той чи інший спосіб до історико-філософської проблематики зверталися й інші відділи інституту, що є закономірним, завдячуючи універсальному методологічному характеру історико-філософських студій та зумовлювалося потребою працювати з працями зарубіжних філософів, зокрема античних та класичних та потребою перекладів. Окремим напрямом історико-філософських досліджень, які провадилися поза фаховими історико-філософськими відділами була заснована директором Інституту - В.І. Шинкаруком традиція, яка стосувалася активного дослідження спадщини німецької класичної філософії. Зібраний В.І. Шинкаруком колектив талановитих вчених здійснює вивчення проблем діалектики, логіки та теорії пізнання на ґрунті аналізу філософії Канта, Гегеля, Фейєрбаха та інших представників німецької класичної філософії. Варто зауважити, що В.І. Шинкарук стояв також біля витоків вітчизняних філософсько-антропологічних студій, а зібраний ним колектив згодом став відомий як Київська світоглядно-антропологічна школа. Важливим елементом розвитку історико-філософських досліджень в Інституті філософії стає започаткування традиції перекладу філософських текстів. Для відділу історії зарубіжної філософії така потреба була спричинена необхідністю аналізувати праці зарубіжних авторів, а для відділу історії філософії на Україні потреба у перекладах зумовлювалася потребою працювати з текстами латинською, старогрецькою та старослов'янською мовами. Слід зазначити, що незважаючи на шалений ідеологічний тиск, науковці Інституту філософії АН УРСР у 80-х рр. ХХ століття провадили дійсно актуальні дослідження. Більше того, в цей час започатковуються напрями досліджень, які є актуальними й нині, розробка яких здійснила значний вплив на всю вітчизняну філософію та історію філософії зокрема.

13 КУЛЬТУРА

13.07 Теорія, методологія і філософія культури

13.05.18.0178/0417U000886

Поплавська Аліна Вячеславівна. Феномен гостинності у соціокультурному просторі: від витоків до сучасності: Дис... к.культурол.н. /Національна музична академія України ім. П. І. Чайковського. – Захищена 28.04.2017.

УДК 392.72:316.7.

209 с. – Бібліогр.: 386 назв.

Вперше у вітчизняній та зарубіжній дослідницькій практиці проведено систематизоване й цілісне дослідження історико-культурного процесу виникнення та становлення гостинності як соціокультурного феномену у його різноманітних етнонаціональних виявах, а також у контексті історичної еволюції його змісту і форм буття з використанням матеріалів, вперше уведених до наукового обігу. Проаналізовано історіографію проблеми, виявлено та охарактеризовано джерельну базу дослідження, узагальнено науково-теоретичні та методологічні підходи до вирішення означеної проблеми, уточнено поняття: "гостинність", "культура гостинності", "соціальна культура", "соціокультурний феномен" та ін.; з'ясовано природу гостинності як продукту соціокультурного розвитку; розглянуто еволюційні тенденції розвитку гостинності; проаналізовано сучасний стан проблеми гостинності в умовах глобалізаційних процесів.

13.09 Історія культури. Історія вивчення культури

13.05.18.0179/0517U000828

Одрехівський Роман Васильович. Мистецтво різьблення по дереву в Галичині як феномен сакральної культури України (XIX - перша третина XX століття): Дис... д.мист./Національна академія керівних кадрів культури і мистецтв. – Захищена 30.11.2017.

УДК 745.51:008(477.83/.86)"18/19".

462 с. – Бібліогр.: 377 назв.

У дисертації проаналізована історія та художні особливості різьблення по дереву культових предметів богослужбового вжитку в інтер'єрах церков у Галичині. Першоджерелом праці є матеріали, зібрані автором безпосередньо у інтер'єрах галицьких церков. Цей польовий матеріал доповнено експонатами із фондів музеїв та приватних колекцій, із церковних та приватних архівів.

13.05.18.0180/0217U001192

Культура як цілісність матеріального та духовного розвитку суспільства в умовах глобалізації та міжкультурної взаємодії: Заключний звіт /Науково-дослідний інститут українознавства; Керівник Гримич Марина Віллівна. – ДР 0114U002035. УДК 93(478).

19 с.

Об'єкт дослідження: українська сільська та міська культура ХХ - ХХІ ст. Мета роботи: вивчення впливу процесів глобалізації на українську культуру. Методи дослідження: польові (інтерв'ювання, включеного спостереження, спостереження за результатами обстежень, класифікації і систематизації тощо), історико-порівняльний, системного аналізу та інтерпретаційного синтезу. Результати та їх новизна: проаналізовано трансформаційні зміни в культурі в урбаністичному, сільському та приміському середовищах України та діаспори, що відбулися під впливом глобалізаційних

процесів; проведено дослідження з етнографії науки, професійних та молодіжних субкультур. Використовуючи міждисциплінарні підходи, здійснено дослідження повсякдення різних соціальних груп; простежено етнокультурні процеси на історичних та сучасних фронтах в українських етнокультурних анклавах Південної Америки (Аргентина, Бразилія); зроблено вагомий внесок у вивчення традиційної історико-культурної спадщини кримських татар; введено до наукового обігу раніше неактуалізовані архівні матеріали, а також низку нових імен сучасних українських учених зарубіжжя, вивчено їх внесок у світову науку та культуру; освоєно нові перспективні напрями гуманітарних досліджень - антропологію трансформацій, антропологію науки, дослідження субкультур; удосконалено методологію етнологічних опитувань. Ступінь впровадження - результати НДР висвітлені в 47 публікаціях, апробовані на численних наукових конференціях, а також у студентських аудиторіях та в просвітницькій діяльності учасників теми. Результати НДР можуть бути використані при написанні підручників та посібників, а також при розробці навчальних програм ВНЗ факультетів гуманітарного спрямування з навчальних курсів з культурології, історії та теорії культури, етнології сучасності. Значущість роботи полягає в одержанні нових знань щодо динаміки етнокультурних процесів в Україні та діаспорі в ХХ - ХХІ ст. Прогнози припущення - Глобалізація, міждержавна та міжкультурна взаємодія стали важливою ознакою сучасних культурних процесів. Це відображається на всіх рівнях людської діяльності. Тенденції свідчать про те, що комунікативні процеси між представниками різних культур будуть поглиблюватися. Зовнішні та внутрішні міграції стануть визначальним культуроутворюючим фактором. У свою чергу вони актуалізують питання збереження національної та регіональної ідентичності. Ключові слова - національна культура, традиційна культура, діаспора, трансформаційні зміни, фронтір, динаміка культури, міграції, українські етнокультурні анклав, субкультура, повсякдення, антропологія простору, антропологія науки, антропологія трансформацій. Робота розповсюджується за договірною ціною.

13.05.18.0181/0217U001562

Кінематографічна ревізія Донбасу: репрезентація прикордонних територій у радянському кіно: Заключний звіт /Державне підприємство "Національний центр Олександра Довженка"; Керівник Мензелевський Станіслав Володимирович. – ДР 0116U006910. УДК 930.85.

34 с.

Дослідження "Кінематографічна ревізія Донбасу: репрезентація прикордонних територій у радянському кіно" мало на меті систематизувати та синтезувати наукові напрацювання, які були здійснені протягом 2015 та 2016 року, а також прийти до серії практичних та наукових висновків щодо заявленої теми. Для роботи було проведено дослідження архівних зібрань Національного центру Олександра Довженка, ЦДКФФА України імені Г.С. Пшеничного, студій Укртелефільм і Київнаукфільм, особистих архівів кінематографістів. У результаті роботи над проектом було досягнуто ряд практичних і наукових висновків, сформовано новий підхід до вивчення теми Донбасу в кіно, створена фільмографія документальних та ігрових кінематографічних робіт пов'язаних із цим регіоном. Робота розповсюджується за договірною ціною.

13.31 Бібліотечна справа. Бібліотекознавство

13.05.18.0182/0417U001055

Малиновський Остап Богданович. Мультимедійні бібліотечні інформаційні ресурси

для осіб з особливими потребами: Дис... к.соц.комунік. /Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського. – Захищена 12.01.2017.

УДК 027.08+056.26.

201 с. – Бібліогр.: 179 назв.

Розроблений та сформований комплекс спеціальних інформаційних бібліотечних технологій, зорієнтованих на обслуговування осіб із особливими потребами. У дослідженні обґрунтовано та вперше вирішено наукове завдання формування ефективної системи дистанційного інформаційного обслуговування осіб із особливими потребами на основі сучасних інформаційних технологій. Обґрунтовано принципи побудови інформаційної системи обслуговування на основі мультимедіа для вирішення задачі дистанційного бібліотечного обслуговування осіб з особливими потребами, базуючись на розподілі запитів таких користувачів. Розроблено модель системи для бібліотечного обслуговування осіб з вадами зору, слуху та опорно-рухового апарату. Розроблено наукові, методичні основи та принципи інформаційного бібліотечного обслуговування користувачів з особливими потребами. Запропоновані в роботі моделі і методи доведені до практичної реалізації. Розроблено окремі компоненти системи подання мультимедійної інформації для осіб з особливими потребами та розглянуто комплекс принципів для побудови електронної бібліотеки.

13.05.18.0183/0417U001056

Веретеннікова Наталія Вячеславівна. Електронне бібліотечно-інформаційне забезпечення наукової діяльності вищих навчальних закладів: Дис... к.соц.комунік. /Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського. – Захищена 12.01.2017.

УДК 026/027:004:001.

222 с. – Бібліогр.: 393 назви.

У дисертаційній роботі подано аналіз результатів наукових досліджень, дотичних до теми роботи. Проаналізовано сучасні методи, засоби і способи лінгвістичного забезпечення, що можуть використовуватися в сучасних бібліотечних установах. Описано інтерфейси соціального комунікування у сучасній бібліотеці та засоби, що забезпечують реалізацію ефективного спілкування. Процеси розвитку соціальних комунікацій у бібліотеках розглянуто на основі аналізу інформаційних процесів у них. Подано особливості розвитку електронної науки, проаналізовано етапність та специфіку процесів бібліотечної підтримки наукових досліджень та їх інформаційно-бібліотечний супровід. Підкреслено, що необхідною умовою успішного функціонування системи електронного інформаційного забезпечення наукової діяльності вищих навчальних закладів є формування ефективних інтерфейсів комунікування. Удосконалено визначення таких понять як "лінгвістичне забезпечення бібліотечної галузі", "електронна наука", "проблемно-орієнтований бібліотекар", "віртуальний творчий колектив". Розроблено вербальну модель бібліотечно-інформаційного забезпечення електронної наукової діяльності та наукових досліджень, що проводяться територіально розподіленими науковими колективами.

13.05.18.0184/0417U001057

Ржеуський Антоній Валентинович. Моделі, методи та засоби надання інформаційних послуг у сервіс-орієнтованих бібліотечних системах: Дис... к.соц.комунік. /Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського. – Захищена 22.12.2016.

УДК 027:004.775.

201 с. – Бібліогр.: 232 назви.

Розроблено власну методологію застосування бенчмаркінгу у бібліотекознавстві. Наведено набір методів, що скла-

дають дану методологію. Методологію бенчмаркінгу використано для виявлення, аналізу та порівняння дистанційних інформаційних послуг, що надаються бібліотеками вищих навчальних закладів України та закордону: США, Канади, Австралії. Встановлено бібліотеки-еталони для запозичення кращого досвіду обслуговування користувачів. Побудовано комплексну вербальну модель соціальних комунікацій в бібліотеці. Декомпозицію даної моделі становить удосконалений алгоритм здійснення вибіркового розповсюдження інформації; вербальна модель інформаційного обслуговування користувачів засобами веб-технологій, зокрема "хмарними" сервісами. Шляхом порівняльного аналізу було досліджено та визначено "хмарні" сховища, які можуть бути впроваджені у практику роботи бібліотек на безоплатній основі. Запропоновано інноваційний підхід для управління низкою "хмарних" сховищ із використанням "хмарних" менеджерів. Розглянуто ряд технічних можливостей безкоштовних "хмарних менеджерів". Визначено найбільш оптимальний "хмарний" менеджер для використання у бібліотечно-інформаційному обслуговуванні. Проведено соціологічне дослідження серед студентів Національного університету "Львівська політехніка" методом електронного анкетування задля визначення низки веб-сервісів та ресурсів, які користувачі хотіли б отримувати в якості послуг з веб-сайту бібліотеки вищого навчального закладу.

14 НАРОДНА ОСВІТА. ПЕДАГОГІКА

14.01 Загальні питання народної освіти і педагогіки

14.05.18.0185/0417U000915

Мельник Оксана Миколаївна. Проектування електронних освітніх ресурсів з математики для учнів початкової школи: Дис... к.пед.н. /Інститут інформаційних технологій і засобів навчання НАПН України. – Захищена 27.04.2017.

УДК 373.3.016:51:004 (043.3).

295 с.: 32 табл., 48 іл. – Бібліогр.: 272 назви.

У дисертації досліджено проблему проектування електронних освітніх ресурсів з математики для учнів початкової школи. Проаналізовано термінологічний апарат з теми дослідження та уточнено дефініції понять "електронний освітній ігровий ресурс" (ЕОІР), "проектування електронного освітнього ресурсу". Здійснено аналіз зарубіжного та вітчизняного досвіду використання електронних освітніх ресурсів (ЕОР) у початковій освіті; теоретично обґрунтовано та розроблено модель проектування ЕОІР для учнів початкової школи та функціональну модель ЕОІР з математики для учнів початкової школи; розроблено факторно-критеріальні моделі оцінювання якості ЕОІР з математики для учнів початкової школи та ефективності навчання з їх використанням; розроблено модель використання ЕОІР з математики для навчання учнів початкової школи. Визначено критерії та підбрано діагностичний інструментарій для оцінювання ефективності методики використання ЕОІР для навчання математики учнів початкової школи. Розроблено основні компоненти методики використання ЕОІР з математики для навчання учнів початкової школи та експериментально перевірено її ефективність.

14.05.18.0186/0417U000998

Ястребов Микола Миколайович. Використання веб-орієнтованих технологій у здоров'язбережувальному навчанні учнів початкових класів: Дис... к.пед.н. /Інститут інформаційних технологій і засобів навчання Національної академії педагогічних наук України. – Захищена 28.04.2017.

УДК 613/614:004-053.5 (043.3).

328 с.: 24 табл., 17 іл. – Бібліогр.: 311 назва.

Проаналізовано основні категорії дослідження, вивчено зарубіжний досвід використання веб-орієнтованих технологій для підтримки здоров'язбережувального навчання, охарактеризовано педагогічний потенціал веб-орієнтованих технологій та визначено критерії, ознаки та рівні сформованості ІК-компетентності використання веб-орієнтованих технологій у здоров'язбережувальному навчанні учнів початкових класів. Розроблено та експериментально перевірено ефективність моделі використання веб-орієнтованих технологій у здоров'язбережувальному навчанні учнів початкових класів і методику навчання учителів застосовувати веб-орієнтовані технології у здоров'язбережувальному навчанні учнів початкових класів. Розроблено методичні рекомендації щодо використання веб-орієнтованих технологій у здоров'язбережувальному навчанні учнів початкових класів.

14.05.18.0187/0217U001092

Модернізація науково-інформаційної діяльності провідних книгозбірень мережі освітянських бібліотек МОН України та НАПН України: Заключний звіт /Державна науково-педагогічна бібліотека України імені В. О. Сухомлинського; Керівник Зозуля Світлана Миколаївна. – ДР 0115U002128. УДК 025.5:[026:37](477).

64 с.

Звіт про НДР: (заключний етап): 64 с. Модернізація науково-інформаційної діяльності провідних книгозбірень мережі освітянських бібліотек МОН України та НАПН України / С. М. Зозуля. - К., 2016. Об'єктом дослідження є науково-інформаційна діяльність провідних бібліотек освітянської галузі України. Мета дослідження - розроблення наукових методологічних і технологічних аспектів модернізації науково-інформаційної діяльності провідних книгозбірень мережі освітянських бібліотек. Для реалізації завдань і досягнення мети дослідження будуть використані методи соціогуманітарних і соціокомунікативних наук. Арсенал емпіричних і теоретичних методів (аналізу, синтезу, опису, спостереження, моделювання, абстрагування та ін.) дозволили узагальнити й обґрунтувати сутність, принципи, структуру науково-інформаційної діяльності бібліотеки та виявити форми, методи доступу до документальних ресурсів. На заключному етапі НДР науковцями ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського було розроблено наукові засади дослідження змісту інформаційних освітянських потреб, досліджено особливості галузевих інформаційних потреб користувачів як чинника формування системи бібліотечно-інформаційного забезпечення освітянської галузі, здійснено спробу теоретичного обґрунтування шляхів трансформації мережі освітянських бібліотек у базові документально-комунікаційні комплекси глобального інформаційного середовища. Уперше отримано комплексне обґрунтування здобутків, проблем і перспектив інформаційно-аналітичного напряму діяльності наукової бібліотеки педагогічного профілю в умовах трансформації наук про освіту, педагогіки і психології, яка триває в державі під впливом євроінтеграційних та глобалізаційних процесів, а також внутрішніх чинників, що визначають сучасний стан і тенденції розвитку гуманітарної сфери України. Розроблено науково-методичні засади забезпечення діяльності мережі освітянських бібліотек МОН України та НАПН України, обґрунтовано наукові підходи до розвитку системи науково-інформаційного забезпечення освіти в Україні за сприяння мережі галузевих провідних книгозбірень, розроблено інструктивні та методичні матеріали для інформаційного забезпечення інноваційного розвитку національної освіти та педагогічної науки і практики інформацією (бібліографічною, реферативною, аналітичною). Дістало подальшого розвитку визначення осо-

бливостей галузевих інформаційних потреб користувачів як чинника формування системи бібліотечно-інформаційного забезпечення освітньої галузі в розрізі систематичного моніторингу ефективності науково-інформаційної діяльності ДНІБ України ім. В. О. Сухомлинського. Вивчено питання нормування основних процесів науково-інформаційної діяльності педагогічних бібліотек із урахуванням застосування інноваційних технологій, виявлено пріоритетні напрями розвитку педагогічних, психологічних наук шляхом бібліометричних досліджень; Розроблено комплекс бібліографічних, реферативних та аналітичних документів із проблем науково-інформаційного забезпечення галузевими бібліотеками в розрізі актуальних питань педагогіки та психології, а також оглядово-аналітичних матеріалів з актуальних проблем педагогіки та психології освіти з метою модернізації науково-інформаційної діяльності мережі освітніх бібліотек. Здійснювався розвиток реферативної БД ЕК ДНІБ України ім. В.О. Сухомлинського через корпоративні зв'язки з книгозбірнями мережі освітніх бібліотек НАПН України.

14.05.18.0188/0217U001276

Розроблення новітньої педагогічної технології превентивної освіти та виховання студентської молоді: Заключний звіт /Національний педагогічний університет імені М.П. Драгоманова; Керівник Страшко С.В. – ДР 0115U000550. УДК 37:57(075).

156 с.

Розроблена новітня педагогічна технологія превентивної освіти і виховання учнівської і студентської молоді, яка враховує особливості сприйняття інформації сучасною "цифровою молоддю" і базується на використанні в навчальному процесі сучасних мережевих сервісів: блогів, подкастів та вікі. Здійснено їх аналіз з позиції філософії освіти. Обґрунтовані та експериментально перевірені педагогічні умови забезпечення формування готовності майбутніх вчителів основ здоров'я до здійснення здоров'яформувальної та здоров'язбережувальної діяльності.

14.05.18.0189/0217U001467

Інтеграція інженерної освіти і бізнес-освіти в технічних університетах України і Білорусі як фактор розвитку національного економіки: Заключний звіт /Національний технічний університет України "Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського"; Керівник Кутуєв Павло Володимирович. – ДР 0116U007845. УДК 378.4:62(476)(477); 378:334.012.42(476)(477).

54 с.

Уточнено зміст і вимоги до підготовки майбутніх інженерів, спираючись на існуючий досвід реалізації проектів, що дозволяють поєднувати освіту, науку та виробництво безпосередньо у стінах ВНЗ. Виявлено потенціал поєднання інженерної освіти і бізнес-освіти, який дозволить досягнути синергетичного ефекту, що полягатиме у інтеграції раціоналізаторства і винахідництва у праці інженера з раціональним вибором на ринку, характерним для праці бізнесмена.

14.07 Загальна педагогіка

14.05.18.0190/0417U000944

Улановська Анна Сергіївна. Організаційно-педагогічні засади діяльності Європейського студентського союзу як суб'єкта Болонського процесу: Дис... к.пед.н. /Сумський державний педагогічний університет імені А. С. Макаренка. – Захищена 21.04.2017.

УДК 378.013.74:[378.091.59(477):061.2ЄСС]](043.3).

298 с.: 16 табл., 15 іл. – Бібліогр.: 364 назви.

Дисертацію присвячено з'ясуванню організаційно-педагогічних засад діяльності Європейського студентського союзу як суб'єкта Болонського процесу задля виявлення можливостей використання елементів продуктивного європейського досвіду в аспекті досліджуваної проблеми в Україні. Схарактеризовано поняттєво-термінологічний апарат дослідження й концептуальні засади залучення студентства до модернізації вищої освіти. Визначено основоположні чинники євроінтеграційних процесів у сфері вищої освіти та виокремлено етапи розвитку Європейського студентського союзу як суб'єкта Болонського процесу. Окреслено організаційні, змістові й процесуальні засади діяльності Європейського студентського союзу як суб'єкта Болонського процесу; здійснено порівняльну характеристику особливостей діяльності національних студентських союзів (членів ЄСС) у контексті Болонського процесу. Обґрунтовано можливості використання у вітчизняному освітньому контексті елементів продуктивного досвіду діяльності ЄСС та найвпливовіших НСС як суб'єктів Болонського процесу. Розроблено модель залучення студентства до модернізації вищої освіти України.

14.05.18.0191/0417U000945

Заярна Вікторія Сергіївна. Організаційно-педагогічні основи міжнародного співробітництва у сфері неформальної освіти дітей та учнівської молоді у Європейському Союзі: Дис... к.пед.н. /Сумський державний педагогічний університет імені А. С. Макаренка. – Захищена 21.04.2017.

УДК 374.014.2(477:4ЄС)(043.5).

330 с.: 6 табл., 26 іл. – Бібліогр.: 486 назв.

Дисертацію присвячено з'ясуванню проблеми організаційно-педагогічних основ міжнародного співробітництва у сфері неформальної освіти дітей та учнівської молоді у Європейському Союзі для обґрунтування можливостей використання елементів позитивного досвіду у досліджуваній сфері в Україні. У роботі викладено стан розроблення досліджуваної проблеми у контексті дослідницьких тенденцій вітчизняної науки. Розкрито концептуальні основи дослідження феномену "міжнародне співробітництво у сфері неформальної освіти дітей та учнівської молоді" та виокремлено етапи його розвитку в ЄС. Охарактеризовано сучасні організаційні та процесуальні, досліджено змістові основи міжнародного співробітництва, а також узагальнено сучасні тенденції й визначено перспективи розвитку міжнародного співробітництва у сфері НФО дітей та учнівської молоді у ЄС; обґрунтовано можливість використання елементів позитивного досвіду міжнародного співробітництва ЄС у досліджуваній сфері в Україні.

14.09 Історія народної освіти і педагогіки. Персоналія

14.05.18.0192/0417U000569

Хрипун Дар'я Миколаївна. Педагогічна і науково-просвітницька спадщина Василя Дмитровича Сиповського (1844-1895 рр.): Дис... к.пед.н. /Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини. – Захищена 16.03.2017.

УДК 37(092)(47)+376.33.

230 с. – Бібліогр.: 212 назви.

У дисертації здійснено цілісне дослідження педагогічної та науково-просвітницької спадщини Василя Дмитровича Сиповського (1844-1895) - педагога, науковця, просвітника, редактора, видавця, вченого і активного громадського діяча. Визначено і проаналізовано основні періоди життєдіяльності ученого: 1) 1868-1871 р.р. - початок

педагогічної та викладацької діяльності; 2) 1871-1874 рр. - виховна та викладацька діяльність у Київській Колегії Павла Галагана; 3) 1874-1885 рр. - повернення до Санкт-Петербурга та інспекторська діяльність у Василеостровській гімназії; 4) 1885-1895 рр. - перебування на посаді директора Санкт-Петербурзького училища глухонімих. Схарактеризовано зміст і спрямованість наукової та просвітницької спадщини В. Сиповського; визначено роль просвітника у розвитку жіночої освіти; розкрито загальнопедагогічні погляди В. Сиповського та висвітлено особливості його методики викладання історії у школі.

14.05.18.0193/0417U000570

Санівський Олександр Михайлович. Українознавчий вимір педагогіки В. О. Сухомлинського: Дис... к.пед.н. /Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини. – Захищена 24.02.2017.

УДК 37(477)(092)(043.3).

217 с.: 1 табл., 2 іл. – Бібліогр.: 400 назв.

На основі опублікованих та архівних джерел уточнено періодизацію педагогічної діяльності В. Сухомлинського в українознавчому вимірі, з'ясовано провідні чинники формування особистості відомого педагога; розкрито сутність ключового поняття дослідження "українознавчий вимір педагогіки В. Сухомлинського"; окреслено предметне поле та стрижневий зміст педагогіки В. Сухомлинського як етноформульованого чинника; визначено механізми творення українського образу вчителя-українознавця на засадах педагогічної спадщини В. Сухомлинського; розкрито роль педагогіки В. Сухомлинського у контексті запитів освіти ХХІ століття. Педагогічну спадщину вченого розглянуто у контексті концентрів українознавства: "Україна - етнос", "Україна - природа", "Україна - мова", "Україна - нація, держава", "Україна - культура", "Україна - ментальність, доля".

14.05.18.0194/0417U000647

Гауряк Олена Дмитрівна. Ідеї фізичного виховання у педагогічній спадщині Григорія Ващенка: Дис... к.пед.н. /Хмельницька гуманітарно-педагогічна академія. – Захищена 01.03.2017.

УДК 37:[796.011.3:929-051(477)Ващенко Г..

310 с.: 1 табл. – Бібліогр.: 392 назви.

У дисертації здійснено історико-педагогічний аналіз ідей фізичного виховання у педагогічній спадщині Г. Ващенка. На основі історіографічного підходу до проблеми в контексті вітчизняної персоналістики обґрунтовано вплив світової теорії і практики фізичного виховання на формування й розвиток ідей Г. Ващенка. Висвітлено зміст та засадничі основи концепції тіловиховання в структурі українського виховного ідеалу. З'ясовано, що тіловиховання як педагогічна система має характерні ознаки (обґрунтовану мету, завдання, принципи, форми, методи та засоби). Проаналізовано теоретичні й практичні ідеї щодо фізичного виховання. Проаналізовано розвиток ідей фізичного виховання Г. Ващенка в сучасній теорії та практиці фізичного виховання в Україні.

14.05.18.0195/0417U000651

Ейвас Лариса Феліксівна. Розвиток системи підготовки вчителів декоративно-прикладного мистецтва (друга половина ХХ - початок ХХІ століття): Дис... к.пед.н. /Хмельницька гуманітарно-педагогічна академія. – Захищена 03.03.2017.

УДК 371.134:745/479"19/20"(09).

267 с.: 3 табл., 3 іл. – Бібліогр.: 270 назв.

У дисертації з'ясовано сутність і структуру ключових понять, виявлено специфіку ДППМ, його значення і функції,

історичні закономірності розвитку, етнохудожній та етнопедогогічний феномен як основи формування змісту підготовки вчителів ДППМ; зміст, організаційно-структурні та функціональні компоненти системи підготовки вчителів ДППМ; визначено та обґрунтовано основні етапи, досліджено динаміку змін, встановлено фактори впливу, організаційні засади системи підготовки вчителів ДППМ. Виявлено труднощі в її організації та змісті, обґрунтовано основні напрями і тенденції подальшого розвитку, визначено основні сфери використання раціональних ідей з вітчизняної історії розвитку системи підготовки вчителів ДППМ в Україні.

14.05.18.0196/0417U000896

Кошура Андрій Вікторович. Розвиток фізичного виховання в системі вищої освіти Польщі кінця ХХ - початку ХХІ століття:

Дис... к.пед.н. /Хмельницька гуманітарно-педагогічна академія. – Захищена 11.04.2017.

УДК 37.014:796.011.3(438)"19-20".

257 с.: 3 табл., 8 іл. – Бібліогр.: 275 назв.

У дисертації визначено сутність ключових понять дослідження та розкрито їхні специфічні ознаки, визначено структуру, мету, завдання та принципи функціонування, рівень розвитку системи фізичного виховання ВНЗ Польщі. Охарактеризовано історичні витоки та генезис розвитку системи фізичного виховання в сфері вищої освіти Польщі кінця ХХ - початку ХХІ ст. Визначено концептуальні засади розвитку системи фізичного виховання у ВНЗ Польщі, встановлено перспективні шляхи модернізації та впровадження інноваційних навчальних та освітніх технологій у процес фізичного виховання студентської молоді Польщі.

14.05.18.0197/0417U001061

Никифоров Андрій Михайлович. Педагогічна та культурно-просвітницька діяльність Никанора Онацького (1875-1937 рр.) на Слобожанщині: Дис... к.пед.н. /Сумський державний педагогічний університет імені А. С.

Макаренка. – Захищена 27.12.2016.

УДК 37.013Онацький(477.54/.62)"1875/1937"(043.3).

323 с.: 18 табл., 53 іл. – Бібліогр.: 424 назви.

Виявлено стан наукової розробленості проблеми вивчення педагогічної та культурно-просвітницької діяльності Никанора Онацького, здійснено авторську періодизацію розвитку вітчизняної наукової думки щодо даної проблеми. Удосконалено джерелознавче поле дослідження, введено до наукового обігу раніше не відомі та мало відомі архівні матеріали. Проведено бібліографічне впорядкування наукових праць педагога. Здійснено періодизацію життєдіяльності та встановлено провідні чинники формування його особистості. Обґрунтовано й виокремлено етапи педагогічної та культурно-просвітницької діяльності Никанора Онацького, з'ясовано їх змістову складову та освітньо-виховні ідеї національного спрямування культури та освіти. Узагальнено досвід педагогічної роботи, розглянуто внесок митця у становлення художньої освіти Слобожанщини, схарактеризовано творчу спадщину, окреслено перспективні напрями її використання в сучасному освітньо-виховному просторі Слобожанщини.

14.05.18.0198/0217U001126

Моніторинг якості навчального процесу у вищих навчальних закладах України:

Заключний звіт /Державний заклад "Луганський національний університет імені Тараса Шевченка"; Керівник Курило Віталій Семенович. – ДР 0114U004317. УДК [378.014.6:005.642.4]-047.36(043.3).

33 с.

Об'єкт дослідження - управління навчальним процесом у вищому навчальному закладі. Предмет дослідження - теоретико-методичні засади моніторингу якості навчального процесу у ВНЗ. Мета дослідження - розробка та впровадження теоретичних і методичних засад моніторингу якості навчального процесу у ВНЗ. Методи дослідження: теоретичні; емпіричні; педагогічний експеримент та методи математичної статистики для перевірки ефективності моделі моніторингу якості навчального процесу у ВНЗ. Новизна результатів полягає в тому, що вперше науково обґрунтовано, розроблено та впроваджено теоретичну модель моніторингу якості навчального процесу у ВНЗ, яка спрямована на поліпшення якості навчального процесу та підвищення компетентності випускників. Ступінь упровадження визначається науково-теоретичним, методичним та інформаційним забезпеченням процесу моніторингу якості навчального процесу у ВНЗ: ДЗ "Луганський національний університет імені Тараса Шевченка", КЗ "Харківська гуманітарно-педагогічна академія", ДВНЗ "Донбаський державний педагогічний університет", Хмельницький інститут соціальних технологій ВНЗ "Відкритий міжнародний університет розвитку людини "Україна"; узагальненням й розповсюдженням досвіду науково-дослідної роботи через матеріали Міжнародної науково-практичної конференції в іноземних та ВНЗ. Взаємозв'язок з іншими роботами: робота виконувалася на базі Науково-дослідного центру "Управління якістю освіти" НАПН України Луганського національного університету імені Тараса Шевченка в межах комплексної наукової теми "Освітні технології навчально-виховного процесу в сучасних закладах освіти" (державний реєстраційний номер 0110U000751). Рекомендації щодо використання результатів роботи: процес управління якістю навчального процесу у вищих навчальних закладах набуде ефективності, якщо в основу його організації буде покладено теоретичну модель моніторингу якості навчального процесу ВНЗ. Галузь застосування: навчальний процес ВНЗ. Економічна ефективність: досягнення мети в поліпшенні якості навчального процесу та підвищенні компетентності випускників без додаткових капіталовкладень за рахунок забезпечення всіх суб'єктів навчального процесу моніторинговими процедурами. Значущість роботи полягає в досягненні мети підвищення якості навчального процесу. Прогнозні припущення про розвиток об'єкта дослідження: підвищення ролі моніторингу в управлінні якістю навчального процесу та підготовці висококваліфікованих конкурентоспроможних фахівців.

14.05.18.0199/0217U001344

Розроблення системи формування соціокультурної компетентності майбутніх учителів засобами інформаційно-комунікаційних технологій: Заключний звіт /Глухівський національний педагогічний університет імені Олександра Довженка; Керівник Собко Валентина Олексіївна. – ДР 0115U000181. УДК 378.637.

294 с.

Об'єктом дослідження є процес підготовки та підвищення кваліфікації вчителів початкових класів та вчителів української мови і літератури. Предмет дослідження - система формування соціокультурної компетентності майбутніх учителів засобами інформаційно-комунікаційних технологій. Мета - розробити, обґрунтувати, експериментально перевірити й упровадити в навчальний процес систему формування соціокультурної компетентності майбутніх учителів початкових класів та української мови і літератури засобами інформаційно-комунікаційних технологій у педагогічних університетах та в системі післядипломної педагогічної освіти. Робота розповсюджується за договірною ціною.

14.15 Система народної освіти

14.05.18.0200/0417U000648

Гальчак Тетяна Віталіївна. Підготовка майбутніх перекладачів на засадах компетентнісного підходу у процесі вивчення фахових дисциплін: Дис... к.пед.н. /Хмельницька гуманітарно-педагогічна академія. – Захищена 02.03.2017.

УДК 371.134:81'25.

290 с.: 12 табл., 10 іл. – Бібліогр.: 248 назв.

У дисертації проаналізовано теоретичні та практичні підходи до формування професійної компетентності майбутніх перекладачів у процесі вивчення фахових дисциплін. Доведено творчий потенціал компетентнісного підходу у формуванні професійної компетентності майбутніх перекладачів. Теоретично обґрунтовано сукупність педагогічних умов. Виділені педагогічні умови покладено в основу структурно-функціональної моделі, яка складається з трьох блоків: мотиваційно-ціннісного (мета, завдання, наукові підходи, принципи освіти), операційно-діяльнісного (етапи підготовки, форми, методи, засоби та педагогічні умови), оцінювально-результативного (компоненти, критерії, рівні, результат), між якими є системний взаємозв'язок.

14.23 Дошкільне виховання. Дошкільна педагогіка

14.05.18.0201/0417U000542

Петренко Геннадій Валентинович. Організаційно-методичні засади здоров'яформування фізичного виховання дітей старшого дошкільного віку: Дис... к.пед.н. /Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки. – Захищена 24.02.2017.

УДК 37.015.3-053.4(043.3).

235 с.: 30 табл., 56 іл. – Бібліогр.: 284 назви.

У дисертації розроблено й обґрунтовано організаційно-методичні засади здоров'яформування фізичного виховання дітей старшого дошкільного віку (ігрова спрямованість фізичного виховання дітей старшого дошкільного віку, використання нових видів рухової активності та вправ з елементами спорту, індивідуалізація та диференціація фізичних навантажень з огляду на індивідуальні особливості дітей, застосування нестандартного обладнання та інвентарю, моніторинг фізичного виховання, лікарсько-педагогічний контроль і самоконтроль, підготовка вихователів до здоров'яформування діяльності в дошкільному навчальному закладі).

14.25 Загальноосвітня школа. Педагогіка загальноосвітньої школи

14.05.18.0202/0517U000855

Комарова Олена Володимирівна. Теоретичні і методичні засади формування системи знань старшокласників у процесі навчання біології: Дис... д.пед.н. /Інститут педагогіки НАПН України. – Захищена 26.12.2017.

УДК 373.5.016:57(043.3).

512 с.: 18 табл., 14 іл. – Бібліогр.: 443 назви.

Дослідження присвячено актуальній проблемі формування системи знань старшокласників у процесі навчання біології. Обґрунтовано сутність концепції, теоретико-методичних засад та методики формування системи знань старшокласників із біології. Здійснено аналіз філософської, психолого-педагогічної та науково-методичної літератури з метою визначення чинних підходів до розуміння категоріального апарату дослідження. Проаналізовано у порівняльній аспекті програми та чинні підручники з біології 10–11

класів у контексті проблеми, що досліджувалась, здійснено аналіз стану проблеми у практиці роботи сучасної української школи. Створено авторську концепцію формування системи знань старшокласників у процесі навчання біології в 10–11 класах. Розроблено та обґрунтовано методику формування системи знань старшокласників у процесі навчання біології в 10–11 класах, визначено умови її практичної реалізації. Розроблено критерії та рівні оцінювання сформованості системи знань старшокласників із біології. Визначений комплекс організаційно-методичних умов та на їх основі сформовані методичні рекомендації можуть бути використані у процесі навчання біології в школі.

14.05.18.0203/0417U000543

Ващук Людмила Миколаївна. Методика формування індивідуальних фітнес-програм для самостійних занять старшокласниць:

Дис... к.пед.н. /Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки. – Захищена 24.02.2017.

УДК 796.41-055.25-057.874(043.3).

198 с.: 38 табл., 22 іл. – Бібліогр.: 204 назви.

У дисертації обґрунтовано й експериментально перевірено ефективність методики побудови індивідуальних фітнес-програм старшокласниць у процесі самостійних занять фізичними вправами як складової частини здоров'язбережувальної компетентності. На основі морфофункціональних особливостей, мотивації та типу статури старшокласниць розроблено для реалізації в позакласній роботі загальноосвітніх навчальних закладів диференційовані оздоровчо-кондиційні фітнес-програми силової спрямованості.

14.05.18.0204/0417U001029

Оранюк Боженa Юрiївна. Формування основ інформаційної культури учнів 7-9 класів у процесі допрофільної підготовки за освітньою галуззю "Технології":

Дис... к.пед.н. /Полтавський державний педагогічний університет імені В. Г. Короленка. – Захищена 16.12.2016.

УДК 377:004-057.874(043.5).

265 с.: 16 табл., 8 іл. – Бібліогр.: 223 назви.

Дисертаційне дослідження присвячене проблемі формування основ інформаційної культури учнів 7-9 класів у процесі допрофільної підготовки за освітньою галуззю "Технології". У роботі визначено наукові засади допрофільного формування основ інформаційної культури учнів 7-9 класів у мережевому спілкуванні, з'ясовано педагогічну сутність дефініції "інформаційна культура учнів 7-9 класів у мережевому спілкуванні", критерії, показники та рівні сформованості. Розроблено та експериментально перевірено модель формування основ інформаційної культури учнів 7-9 класів у процесі допрофільної підготовки за освітньою галуззю "Технології".

14.05.18.0205/0417U001105

Ткачук Ірина Іванівна. Формування у старшокласників спрямованості на майбутній професійний успіх:

Дис... к.пед.н. /Інститут проблем виховання НАПН України. – Захищена 28.12.2016.

УДК 373.5.048:331.548.

298 с.: 24 табл., 7 іл. – Бібліогр.: 275 назв.

Дисертація присвячена актуальній проблемі формування професійного самовизначення. Дисертація присвячена формуванню у старшокласників спрямованості на майбутній професійний успіх у процесі професійної орієнтації. Шляхом теоретичного аналізу уточнено сутність спрямованості старшокласника на майбутній професійний успіх як особистісного утворення в єдності когнітивного, мотиваційного і діяльнісно-результативного складників, які на підста-

ві сформованого образу особистого професійного успіху і наміру його реалізувати в майбутньому задають вектор індивідуальної організації і постійної саморегуляції профорієнтаційної активності. Розкрито потенціал професійної орієнтації в ЗНЗ у контексті формування у старшокласників спрямованості на майбутній професійний успіх. Розроблено критерії, показники, схарактеризовано рівні сформованості у старшокласників спрямованості на майбутній професійний успіх. Обґрунтовано педагогічні умови формування у старшокласників спрямованості на майбутній професійний успіх (активізація пізнавально-пошукової сфери старшокласника для узгодження можливостей його когнітивно-особистісного розвитку і соціальної реалізації у визначеній професійній сфері; організація проектно-конструктивної профорієнтаційної діяльності шляхом виконання старшокласниками завдань згідно з визначеним стандартом образної професії; залучення старшокласників до вирішення профорієнтаційних завдань практичної реалізації емоційно привабливого образу власного професійного успіху; підсилення рефлексивно-регуляторної профорієнтаційної активності старшокласника).

14.05.18.0206/0217U001420

Упровадження європейських і світових цінностей у літературній освіті України (загальна середня освіта):

Заключний звіт /Полтавський національний педагогічний університет імені В. Г. Короленка; Керівник Ніколенко Ольга Миколаївна. – ДР 0115U002235. УДК 821(477)(07).

343 с.

Об'єкт дослідження - загальна середня освіта України, стратегії базової і повної загальної середньої освіти в нових навчальних програмах, сучасні технології й методики в підручниках і посібниках із зарубіжної літератури. Мета роботи - реформування системи літературної освіти в загальноосвітніх навчальних закладах України, створення сучасної навчально-методичної бази викладання курсу зарубіжної літератури. Розроблено стратегічні підходи до оновлення літературної освіти України на підставі досвіду зарубіжних країн. Створено нові навчальні програми із зарубіжної літератури, нові підручники й посібники нового покоління. Галузь застосування - освіта.

14.05.18.0207/0217U001528

Гігієнічне обґрунтування гранично допустимого навчального навантаження учнів у загальноосвітніх навчальних закладах:

Заключний звіт /Державна установа "Інститут гігієни та медичної екології ім. О.М. Марзеева Національної академії медичних наук України"; Керівник Гозак Світлана Вікторівна. – ДР 0114U001372. УДК 371.214:371.71/72:613.55.

271 с.

Об'єкт дослідження - вплив навчального навантаження та розпорядку дня на розумову працездатність дітей шкільного віку. Мета роботи - удосконалення гігієнічних нормативів гранично допустимого навчального навантаження учнів у загальноосвітніх навчальних закладах. Встановлено, що за період навчання у школі поширеність захворювань зростає в 1,9 рази; частка учнів з невротичними розладами - у 2,2 рази; рівень самооцінки здоров'я знижується на 33 %. Визначено, що значна частка дітей шкільного віку не має функціональних резервів для протидії втомі. За показниками розумової працездатності сильну втому вже на початку навчального дня мають 14,4 - 63,8 % дітей, що свідчить про наявність десинхронозу. На розумову працездатність та втому учнів впливають такі фактори (у порядку зменшення ізоляованого впливу фактору): важкість навчальних предметів, кількість уроків на тиждень, захворваність, роз-

клад уроків, тривалість прогулянок, тривалість виконання домашніх завдань, тривалість екранного часу, рівень рухової активності, тривалість сну, харчування. Розроблено рангові шкали складності навчальних предметів для дітей 1-11 класів. Частка важких для учнів навчальних предметів зростає від 1-го до 11-го класу від 33 до 80 %. За період з 2005 до 2015 рр. частка учнів з сильною втомою зросла з 22,2 до 52,6 %. Водночас зросла частка дітей з дефіцитом сну на 37 %, тривалістю домашніх завдань більше 2,5 годин на 64,1 %, зниженим рівнем рухової активності на 16-18 %. Доведено, що гранично допустимим навчальним навантаженням на учнів 1 класу є 20 годин на тиждень, 2-го - 21, 3-го - 22, 4-го - 23, 5-го - 27, 6-го - 28, 7-9-го - 30, 10-11-го - 32; тривалість домашніх завдань - 1 година для учнів 2-9 класів, 1,5 години - для учнів 10-11 класів. З метою усунення явища десинхронізації доцільним є початок навчального дня в 1-4-х класах о 8:30-9:00 годині, 5-9-х класах - о 9:30-10:00 годині, 10-11-х - о 10:00-10:30 годині. Актуальним є перегляд змісту Державного стандарту базової освіти з метою зменшення сприйняття дітьми навчальних предметів як важких. Доведено, що для забезпечення працездатності учнів актуальним є оптимізація способу життя учнів з дотриманням вимог щодо тривалості сну, рівня рухової активності, екранного часу, перебування на відкритому повітрі.

14.29 Спеціальні школи. Дефектологія

14.05.18.0208/0517U000856

Бондаренко Юлія Анатоліївна. Теоретико-методичні засади корекційного спрямування музичної діяльності дошкільників зі зниженим зором: Дис... д.пед.н. /Національний педагогічний університет імені М. П. Драгоманова. – Захищена 28.12.2017.

УДК 376.015.31:78]-056.262-053.4 (043.3).

718 с.: 47 табл., 17 іл. – Бібліогр.: 466 назв.

У дисертації здійснено аналіз проблеми корекційного спрямування музичної діяльності дошкільників зі зниженим зором на теоретичному та практичному рівнях. Визначено її методологічні основи, змістовий діапазон і структуру забезпечення корекційного спрямування у напрямі розвитку компонентів музично-особистісного розвитку. Розроблено комплексну методіку вивчення рівнів і особливостей музично-особистісного розвитку дітей зі зниженим зором дошкільного віку. Розроблено й науково обґрунтовано корекційне спрямування системи музичного виховання дошкільників зі зниженим зором. Для посилення корекційної ефективності експериментальної системи підготовлено й апробовано програмно-методичний комплекс корекційного блоку занять із музичного виховання. Доведено, що шляхами посилення корекційної ефективності музичної діяльності дошкільників зі зниженим зором є теоретико-методичне та кадрове забезпечення цього процесу.

14.33 Середня фахова освіта. Педагогіка середньої фахової освіти

14.05.18.0209/0417U000572

Ларіна Тетяна Вячеславівна. Професійна підготовка фахівців електромеханічних спеціальностей у технічних коледжах Німеччини: Дис... к.пед.н. /Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини. – Захищена 24.02.2017.

УДК [377.3:621.3-051](430).

268 с.: 17 табл., 1 іл. – Бібліогр.: 248 назв.

У дисертації досліджено науково-педагогічну проблему професійної підготовки фахівців електромеханічних спеціальностей у технічних коледжах Німеччини. Виокремлено концептуальні ідеї професійної освіти Німеччини в

контексті підготовки техніків-електриків; проаналізовано нормативно-правове забезпечення професійної підготовки фахівців електромеханічних спеціальностей у технічних коледжах Німеччини; з'ясовано складники змісту освітньо-професійних програм; розкрито зміст і структуру, форми та методи професійної підготовки фахівців електромеханічних спеціальностей та виявлено особливості формування іншомовної компетентності майбутніх техніків-електриків у контексті професійної підготовки в технічних коледжах Німеччини. Виявлено прогресивний досвід професійної підготовки техніків-електриків у Німеччині та визначено перспективні напрями можливого його використання у професійній підготовці фахівців споріднених спеціальностей у технічних коледжах України.

14.35 Вища освіта. Педагогіка вищої школи

14.05.18.0210/0517U000671

Чирчик Сергій Васильович. Теоретичні і методичні основи формування професійної компетентності майбутніх бакалаврів з дизайну інтер'єру: Дис... д.пед.н. /Житомирський державний університет імені Івана Франка. – Захищена 25.09.2017.

УДК 378.14:72.012.

774 с.: 23 табл., 32 іл. – Бібліогр.: 579 назв.

У дисертації представлено теоретичне узагальнення й практичне розв'язання наукової проблеми формування професійної компетентності майбутніх бакалаврів з дизайну інтер'єру. Здійснено історико-педагогічний аналіз проблеми формування професійної компетентності майбутніх бакалаврів з дизайну інтер'єру на різних етапах суспільного розвитку. Обґрунтовано теоретико-методологічні засади професійної підготовки майбутніх бакалаврів та проаналізовано категоріально-понятійний апарат проблемного поля дослідження. Уточнено сутнісні ознаки, структуру, критерії, показники та рівні розвитку професійної компетентності майбутніх фахівців з дизайну інтер'єру на основі вивчення зарубіжного та вітчизняного досвіду. Визначено організаційно-методичні умови професійної підготовки майбутніх дизайнерів. Розроблено, обґрунтовано й експериментально перевірено концептуальну модель і методіку розвитку професійної компетентності майбутніх бакалаврів з дизайну інтер'єру та оптимізаційну модель динаміки формування професійної компетентності. Створено і впроваджено навчально-методичне забезпечення щодо фахової підготовки майбутніх дизайнерів інтер'єру.

14.05.18.0211/0517U000825

Шульга Наталія Вікторівна. Теоретико-методичні засади реалізації синергетичного підходу в навчанні стохастички студентів економічних спеціальностей: Дис... д.пед.н. /Черкаський національний університет імені Богдана Хмельницького. – Захищена 05.12.2017.

УДК [37.01/.02]:378:519.2.

719 с.: 8 табл., 62 іл. – Бібліогр.: 849 назв.

У дисертації вперше запропоновано концепцію реалізації синергетичного підходу в навчанні стохастички студентів економічних спеціальностей. У зв'язку з цим розроблено, теоретично обґрунтовано, експериментально перевірено та впроваджено специфічну методичну систему навчання стохастички студентів економічних спеціальностей, побудовану на методологічних засадах синергетичного підходу. Окреслено сучасні освітні концепції (холістичність, суб'єктність, відкритість), що вмотивовують особливості функціонування зовнішнього середовища цієї системи.

14.05.18.0212/0517U000826

Чуvasова Наталія Олександрівна. Теоретичні та методичні основи розвитку творчого потенціалу майбутніх учителів хімії та біології у вищих навчальних закладах: Дис... д.пед.н. /Черкаський національний університет імені Богдана Хмельницького. – Захищена 06.12.2017.

УДК 378:[37.011.3-051:54+57].

467 с.: 19 табл., 15 іл. – Бібліогр.: 577 назв.

У дисертації науково обґрунтовані та експериментально апробовані теоретичні та методичні основи, концептуальні положення розвитку творчого потенціалу майбутніх учителів хімії та біології. Експериментально апробовано ефективність педагогічних умов, реалізації моделі системи розвитку творчого потенціалу майбутніх учителів хімії та біології з урахуванням її структурних блоків (методично-цільового, змістового, методично-організаційного, моніторингово-результативного), підтверджено результативність розробленого науково-методичного забезпечення та психологічного супроводу.

14.05.18.0213/0517U000836

Бахов Іван Степанович. Тенденції розвитку полікультурної освіти у професійній підготовці фахівців Канади і США (друга половина ХХ - початок ХХІ ст.): Дис... д.пед.н. /Національний педагогічний університет імені М. П. Драгоманова. – Захищена 14.12.2017.

УДК [37(73)+811(07)](043).

574 с. – Бібліогр.: 560 назв.

У дисертації представлено теоретичне узагальнення і новий підхід до вирішення актуальної проблеми, що полягає в цілісному системному обґрунтуванні полікультурних засад розвитку теорії та практики освіти, підготовки фахівців у навчальних закладах Канади і США, визначенні шляхів використання позитивного канадського і американського досвіду з підготовки фахівців у системі освіти України в сучасних умовах. Схарактеризовано соціально-історичні передумови і тенденції розвитку канадської і американської полікультурної освіти; проаналізовано систему освіти в країні на сучасному етапі в контексті полікультурності; розкрито полікультурний підхід до професійної підготовки майбутніх фахівців у вищих навчальних закладах Канади і США. Визначено цілі, завдання і принципи полікультурної освіти США і Канади у світлі підготовки фахівців у навчальних закладах Канади і США, виділено полікультурні тенденції розвитку освіти в навчальних закладах України й окреслено можливості використання позитивного канадського і американського науково-практичного досвіду підготовки фахівців в полікультурному дусі. Удосконалено і розширено наукові уявлення про сутнісні характеристики базових понять "полікультурна освіта", "багатомовність", "двомовність", "білінгвальне (двомовне) навчання". Набули подальшого розвитку мета, теоретичні підходи та принципи полікультурної освіти в Канаді і Сполучених Штатах Америки. До наукового обігу введено нові документи з проблеми полікультурної освіти у вищих навчальних закладах Канади і США.

14.05.18.0214/0517U000837

Ткач Дмитро Іванович. Система навчання нарисної геометрії майбутніх архітекторів: Дис... д.пед.н. /Національний педагогічний університет імені М. П. Драгоманова. – Захищена 15.12.2017.

УДК 378:[373.5 + 744](043.3).

491 с.: 5 табл., 314 іл. – Бібліогр.: 362 назви.

Дисертаційне дослідження присвячене оновленню курсу нарисної геометрії шляхом запровадження в практику мето-

дичної системи її навчання майбутніх архітекторів на основі природо відповідної концепції системного розуміння як об'єкту, який зображується, так і його оборотного зображення. Розроблені науково-методичні, психолого-педагогічні і фізіологічні основи викладання нарисної геометрії на основі її системної парадигми. Об'єктом дослідження є процес навчання нарисної геометрії майбутніх архітекторів і шляхи його подальшого удосконалення, а її предметом - теоретико-методична система реалізації системного підходу до навчання нарисної геометрії як фундаментальної навчальної дисципліни. Впровадження системної парадигми розуміння природи об'єктів в теорію їх зображень перетворює традиційну нарисну геометрію як прикладну навчальну дисципліну в системну нарисну геометрію як фундаментальну математичну науку, яка б мала бути стрижневою спеціальною дисципліною у професійній геометрографічній підготовці майбутніх архітекторів. Дидактичний зміст системної нарисної геометрії визначає її як новий напрям подальшого розвитку теорії оборотних зображень, а розроблена педагогічна технологія її навчання студентів-архітекторів є інноваційною.

14.05.18.0215/0417U000568

Власенко Анна Олександрівна. Підготовка майбутніх учителів іноземної мови до проектної діяльності в початковій школі: Дис... к.пед.н. /Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини. – Захищена 17.03.2017.

УДК 378.4-057.87-81'243.

278 с.: 15 табл., 4 іл. – Бібліогр.: 364 назви.

Дисертація містить методологічні, теоретичні, методичні основи професійної підготовки майбутніх учителів іноземної мови до проектної діяльності у початковій школі. У дисертації теоретично обґрунтовано й експериментально перевірено педагогічні умови майбутніх учителів іноземної мови до проектної діяльності в початкових класах. Розроблено та апробовано модель підготовки майбутніх вчителів іноземної мови до проектної діяльності в початковій школі, яка містить три блоки: методологічно-цільовий, змістово-процесуальний, результативно-оцінний. Уточнено структурні компоненти, критерії і показники рівнів готовності майбутніх учителів іноземної мови до проектної діяльності в початкових класах.

14.05.18.0216/0417U000571

Миронюк Тамара Миколаївна. Формування здоров'язбережувальної компетентності майбутніх учителів біології засобами інноваційних технологій в умовах освітнього середовища вищого навчального закладу: Дис... к.пед.н. /Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини. – Захищена 17.03.2017.

УДК [371.134:57/07]:613](043.3).

324 с.: 46 табл., 2 іл. – Бібліогр.: 488 назв.

У дисертації здійснено теоретичне узагальнення і запропоновано вирішення проблеми формування здоров'язбережувальної компетентності майбутніх учителів біології. Уточнено сутність ключових понять дослідження: "здоров'язбережувальна компетентність студентів", "формування здоров'язбережувальної компетентності майбутніх учителів біології засобами інноваційних технологій в умовах освітнього середовища вищого навчального закладу". Уточнено критерії (мотиваційно-ціннісний, когнітивно-інтелектуальний, практично-діяльнісний) та показники, схарактеризовано рівні сформованості здоров'язбережувальної компетентності студентів (високий, середній та низький). Теоретично обґрунтовано й апробовано модель, визначено та експериментально перевірено педагогічні умови формува-

ння здоров'язбережувальної компетентності майбутніх учителів біології засобами інноваційних технологій в умовах освітнього середовища вищого навчального закладу.

14.05.18.0217/0417U000650

Дундюк Віра Олександрівна. Формування професійної ідентичності майбутніх учителів математики у вищому навчальному закладі:

Дис... к.пед.н. /Хмельницька гуманітарно-педагогічна академія. – Захищена 03.03.2017.

УДК 371.124:51]:378.

250 с.: 16 табл., 8 іл. – Бібліогр.: 214 назви.

У дисертації розглянуто проблему формування професійної ідентичності майбутніх учителів математики. Визначено та експериментально перевірено педагогічні умови формування професійної ідентичності майбутніх учителів математики. Розроблено авторську структурно-функціональну модель такого процесу, що об'єднує мету та результат підготовки студентів і реалізовувався в три етапи, які передбачають формування компонентів професійної ідентичності та встановлення рівнів сформованості професійної ідентичності майбутніх учителів математики: високого (сформована), достатнього (нав'язана), середнього (моторій) та низького (невизначена).

14.05.18.0218/0417U000663

Соснова Мирослава Андріївна. Формування ключових компетентностей майбутніх молодших медичних спеціалістів у медичних коледжах:

Дис... к.пед.н. /Хмельницький національний університет. – Захищена 03.03.2017.

УДК 378:094.891:377.8.

371 с.: 11 табл., 9 іл. – Бібліогр.: 281 назва.

Дисертаційна робота присвячена актуальній проблемі професійної підготовки молодших медичних спеціалістів - формуванню ключових компетентностей майбутніх молодших медичних спеціалістів у медичних коледжах. Уточнено поняття "ключові компетентності молодших медичних спеціалістів". Визначено компоненти, критерії та рівні сформованості ключових компетентностей майбутніх молодших медичних спеціалістів. Обґрунтовано педагогічні умови та експериментально перевірено їх ефективність.

14.05.18.0219/0417U000664

Гляненко Катерина Андріївна. Педагогічні технології формування комунікативної компетентності майбутніх учителів філологічних спеціальностей у процесі професійної підготовки:

Дис... к.пед.н. /Хмельницький національний університет. – Захищена 03.03.2017.

УДК 378.147:811:37.014.54(477).

253 с.: 12 табл., 6 іл. – Бібліогр.: 298 назв.

Дисертаційна робота присвячена актуальній проблемі педагогіки вищої школи та професійній підготовці вчителів філологічних спеціальностей. Уточнено сутність понять "компетенція", "компетентність", "комунікативна компетентність". Сформульовано авторське розуміння поняття "комунікативна компетентність майбутніх учителів філологічних спеціальностей". Досліджено структуру комунікативної компетентності. Визначено компоненти, критерії та рівні сформованості комунікативної компетентності майбутніх учителів філологічних спеціальностей. Визначено й теоретично обґрунтовано педагогічні умови.

14.05.18.0220/0417U000878

Чжан Сянюн. Формування художньо-виконавської майстерності майбутніх піаністів з КНР у процесі фахової підготовки у

вищих педагогічних навчальних закладах України: Дис... к.пед.н. /Сумський державний педагогічний університет імені А. С. Макаренка. – Захищена 22.04.2017.

УДК 780.616.433-051(510):005.336.5]:378.6(477)](043.3).

227 с.: 11 табл., 6 іл. – Бібліогр.: 235 назв.

Дисертація є комплексним дослідженням у галузі теорії та методики музичного мистецтва щодо формування художньо-виконавської майстерності майбутніх піаністів з КНР у процесі фахової підготовки у вищих педагогічних навчальних закладах України. У роботі виявлено стан розроблення проблеми, визначено понятійне поле дослідження (майстерність, виконавська майстерність, художньо-виконавська майстерність). Розроблено структуру художньо-виконавської майстерності в контексті фахової підготовки майбутніх піаністів з КНР. Обґрунтовано педагогічні умови і методи формування їх художньо-виконавської майстерності. Визначено критерії, показники та рівні сформованості художньо-виконавської майстерності майбутніх піаністів з КНР у процесі фахової підготовки у вищих педагогічних навчальних закладах України. Експериментально перевірено ефективність реалізації означених педагогічних умов і методів формування художньо-виконавської майстерності піаністів-китайців у процесі фахової підготовки.

14.05.18.0221/0417U000893

Войціх Інна Володимирівна. Формування емоційної компетентності майбутніх психологів у процесі професійної підготовки:

Дис... к.пед.н. /Хмельницька гуманітарно-педагогічна академія. – Захищена 10.04.2017.

УДК 371.132/378:159.9.

332 с.: 7 табл., 6 іл. – Бібліогр.: 221 назва.

У дисертації визначено й обґрунтовано критерії, показники та рівні сформованості емоційної компетентності майбутніх психологів. Обґрунтовано й експериментально перевірено дієвість педагогічних умов. Виокремлені педагогічні умови покладено в основу структурно-функціональної моделі, до складу якої увійшли взаємопов'язані три блоки: цільовий; змістовий; результативний. Розроблено змістово-технологічне забезпечення формування емоційної компетентності майбутніх психологів у процесі професійної підготовки й методичні рекомендації щодо їхнього використання.

14.05.18.0222/0417U000894

Адамів Світлана Євгенівна. Формування професійної компетентності майбутніх маркетингологів засобами інтерактивних технологій:

Дис... к.пед.н. /Хмельницька гуманітарно-педагогічна академія. – Захищена 10.04.2017.

УДК 371.3/377.3:658.6.

240 с.: 12 табл., 12 іл. – Бібліогр.: 276 назв.

У дисертації визначено специфіку використання засобів інтерактивних технологій у процесі вивчення іноземною мовою дисциплін професійно-практичного циклу. Уточнено сутність, зміст і структуру професійної компетентності майбутніх маркетингологів, конкретизовано компоненти, критерії, показники та рівні її сформованості. Теоретично обґрунтовано й експериментально перевірено ефективність педагогічних умов і розроблено структурну модель формування професійної компетентності майбутніх маркетингологів засобами інтерактивних технологій.

14.05.18.0223/0417U000989

Слободянюк Олена Михайлівна. Формування професійно-етичної компетентності майбутніх менеджерів економічного профілю у процесі вивчення суспільно-гуманітарних

дисциплін: Дис... к.пед.н. /Інститут вищої освіти Національної академії педагогічних наук України. – Захищена 11.05.2017.

УДК 378.147:3/8 (043.5).

277 с.: 21 табл., 2 іл. – Бібліогр.: 276 назв.

В дисертації визначено сутність та складові професійно-етичної компетентності майбутніх менеджерів економічного профілю на основі аксіологічного, соціокультурного, системного, синергетичного, полісуб'єктного та гендерного підходів. Визначено критерії, показники і рівні її сформованості. Обґрунтовано педагогічні умови формування професійно-етичної компетентності майбутніх менеджерів економічного профілю у процесі вивчення суспільно-гуманітарних дисциплін. Розроблено та експериментально перевірено модель формування професійно-етичної компетентності майбутніх менеджерів економічного профілю у процесі вивчення суспільно-гуманітарних дисциплін.

14.05.18.0224/0417U001028

Потапова Олександра Миколаївна. Комп'ютерно орієнтована методична система навчання математичного аналізу студентів технічних спеціальностей вищих навчальних закладів: Дис... к.пед.н. /Черкаський національний університет імені Богдана Хмельницького. – Захищена 28.12.2016.

УДК [517:004]:378(043).

353 с.: 18 табл., 29 іл. – Бібліогр.: 257 назв.

Розроблено методику комп'ютерно орієнтованого навчання математичного аналізу студентів технічних спеціальностей вищих навчальних закладів, спрямовану на формування дослідницьких умінь майбутніх інженерів. Для реалізації описаної методики обґрунтовано зміст, конкретизовані методи та організаційні форми навчання математичного аналізу. Серед найперспективніших засобів, що забезпечують організацію розв'язання навчальних дослідницьких задач на високому рівні, виокремлено програмні засоби інформаційно-комунікаційних технологій.

14.05.18.0225/0417U001082

Биндас Олена Миколаївна. Професійна підготовка вчителів іноземних мов магістерського рівня в університетських коледжах педагогічної освіти Австрії: Дис... к.пед.н. /Полтавський національний педагогічний університет імені В. Г. Короленка. – Захищена 29.12.2016.

УДК 378.22.011.3-051:81'243:[378.6] (436) (043.5).

252 с.: 2 табл., 4 іл. – Бібліогр.: 320 назв.

Схарактеризовано теоретичні засади професійної підготовки вчителів іноземних мов магістерського рівня в університетських коледжах педагогічної освіти Австрії; розкрито зміст, форми і методи підготовки; здійснено порівняльно-педагогічний аналіз професійної підготовки вчителів іноземних мов магістерського рівня у педагогічних коледжах Австрії та ВНЗ України; виокремлено прогресивні ідеї австрійського досвіду й окреслено напрями вдосконалення професійної підготовки вчителів іноземних мов магістерського рівня у системі неперервної педагогічної освіти України.

14.05.18.0226/0417U001083

Луїна Вікторія Юрївна. Розвиток творчого потенціалу вчителя в умовах Центру освітніх інновацій інституту післядипломної педагогічної освіти: Дис... к.пед.н. /Полтавський національний педагогічний університет імені В. Г. Короленка. – Захищена 29.12.2016.

УДК 37.011.3.015.31: 001.895 (043.5).

336 с.: 14 табл., 15 іл. – Бібліогр.: 397 назв.

Здійснені теоретичне обґрунтування, розробка й експериментальна перевірка моделі розвитку творчого потенціалу вчителя в умовах Центру освітніх інновацій інституту післядипломної педагогічної освіти. Проведено порівняльний аналіз і систематизовано діяльність закладів післядипломної педагогічної освіти України, спрямовану на піднесення творчого потенціалу вчителя. Визначено детермінанти розвитку творчого потенціалу вчителя в Центрі освітніх інновацій. Теоретично обґрунтовано, експериментально доведено ефективність та розроблено науковий супровід навчально-методичної роботи з розвитку творчого потенціалу вчителя як суб'єкта інноваційної освітньої діяльності.

14.05.18.0227/0417U001102

Слободяник Олександр Васильович. Педагогічні умови організації виробничого навчання майбутніх столярів-будівельників у вищих професійних училищах: Дис... к.пед.н. /Українська інженерно-педагогічна академія. – Захищена 27.12.2016.

УДК 377.3:37.091.2:694.6/7.

238 с.: 27 табл., 15 іл. – Бібліогр.: 191 назва.

Об'єкт - професійно-практична підготовка майбутніх столярів-будівельників у системі професійно-технічної освіти; мета - визначення, наукове обґрунтування й експериментальна перевірка педагогічних умов організації виробничого навчання майбутніх столярів-будівельників у вищих професійних училищах; методи - аналіз, узагальнення, синтез, моделювання, індукція, дедукція, спостереження, опитування, інтерв'ю, анкетування, бесіда, тестування, педагогічний експеримент, методи математичної статистики; новизна - вперше визначено й теоретично обґрунтовано педагогічні умови організації виробничого навчання майбутніх столярів-будівельників у ВПУ, теоретично обґрунтовано й розроблено модель організації виробничого навчання майбутніх столярів-будівельників на засадах компетентнісного підходу зі встановленням інтегральних взаємозв'язків між загальнопрофесійним, професійно-теоретичним і професійно-практичним циклами професійної підготовки, яка містить цільовий, суб'єктний, змістово-технологічний, результативний блоки, розроблено та експериментально перевірено авторську методику організації виробничого навчання майбутніх столярів-будівельників у ВПУ, що ґрунтується на розробленій моделі й реалізується в процесі виробничого навчання за чотирма етапами (мотиваційно-особистісним, когнітивно-пізнавальним, діяльнісно-творчим, рефлексивно-результативним), набули подальшого розвитку положення з впровадження проектно-технологічного підходу в процес професійної підготовки майбутніх столярів-будівельників у ВПУ; результати - розроблено й впроваджено в професійну підготовку столярів-будівельників у ВПУ: авторську методику організації виробничого навчання цих фахівців, методичні рекомендації "Технологія навчального проектування на заняттях виробничого навчання", Державний стандарт професійно-технічної освіти; впроваджено у навчально-виробничі процеси Богородчанського професійного будівельного ліцею, Білгород-Дністровського професійного будівельного ліцею, ДПТНЗ "Білоцерківське вище професійне училище будівництва та сервісу", ДПТНЗ "Західно-Дніпровський центр професійно-технічної освіти"; галузь - професійна педагогіка.

14.05.18.0228/0417U001103

Міршук Олексій Євгенович. Професійна підготовка магістрів вієтнамсько-соціального управління до педагогічної діяльності:

Дис... к.пед.н. /Українська інженерно-педагогічна академія. – Захищена 27.12.2016.

УДК 378.22 - 057.36.

322 с.: 26 табл., 7 іл. – Бібліогр.: 362 назви.

Об'єкт - процес професійної підготовки магістрів у вищому військовому навчальному закладі; мета - теоретично обґрунтувати, розробити та експериментально перевірити ефективність технології професійної підготовки магістрів військово-соціального управління до педагогічної діяльності; методи - аналіз, узагальнення, систематизація, метод факторно-критеріального моделювання, педагогічний експеримент, опитування, тестування, бесіда, педагогічне спостереження, самооцінювання, методи логістики і математичної статистики; новизна - вперше теоретично обґрунтовано, розроблено та експериментально перевірено технологію професійної підготовки магістрів військово-соціального управління до педагогічної діяльності, яку побудовано на основі моделювання їхньої майбутньої професійної діяльності з особовим складом Збройних сил України і інших військових формувань та викладацької діяльності у ВВНЗ, факторно-критеріальну модель для оцінювання рівня сформованості спеціальної педагогічної компетентності в процесі професійної підготовки в умовах магістратури ВСУ на засадах кваліметричного підходу, з урахуванням вимог Статутів Збройних сил України, уточнено зміст поняття "спеціальна педагогічна компетентність магістра військово-соціального управління", подальшого розвитку набули зміст навчально-методичних комплексів дисциплін педагогічного спрямування, що вивчаються в магістратурі ВСУ, форми і методи навчальної діяльності, що впливають на формування спеціальної педагогічної компетентності і реалізуються в межах розробленої технології; результати - розроблені й впроваджені технологія професійної підготовки магістрів військово-соціального управління до педагогічної діяльності, навчальні дисципліни "Основи педагогіки вищої школи для ВВНЗ", "Методика викладання у ВВНЗ", "Управління якістю освіти у ВВНЗ"; впроваджено у навчальні процеси Національної академії Національної гвардії України, Харківського національного університету внутрішніх справ, Національної академії державної прикордонної служби імені Богдана Хмельницького; галузь - професійна педагогіка.

14.05.18.0229/0217U000963

Модернізація професійно-педагогічної освіти в Україні в умовах інтеграції до світового освітнього простору: Заключний звіт /Дніпропетровський університет економіки та права імені Альфреда Нобеля; Керівник Волкова Наталія Павлівна. – ДР 0112U002287. УДК 658.8:332.012.2.009.12.

43 с.

Метою роботи було обґрунтування теоретико-методологічних засад професійно-педагогічної освіти в Україні в умовах інтеграції до світового освітнього простору та розробка й впровадження його навчально-методичного забезпечення. Робота передається за кордон за договірною ціною.

14.05.18.0230/0217U001148

Соціально-психологічні та психолого-педагогічні умови організації медіаосвіти молоді: Заключний звіт /Інститут соціальної та політичної психології Національної академії педагогічних наук України; Керівник Найдьонова Любов Антонівна. – ДР 0114U001514. УДК 316.74:37.016:004.9]-053.6.

79 с.

Оформлено висхідні положення теорії рефлексивної саморегуляції медіапрактик, узагальнено результати всеукраїнського експерименту з впровадження медіаосвіти. Розро-

блено 2 діагностичні методики: українськомовна методика діагностики загального патріотизму особистості та шкала критичного мислення патріота. Виявлено тенденцію ресурсності патріотичної налаштованості особистості у саморегуляції візуальних переглядів. Описано дві практичні методики роботи з використанням парасоціальної взаємодії в психокорекційній роботі. Запропоновано принципи саморегуляції критичної взаємодії з медіаресурсами на основі концепції морального розвитку людини. Підготовлено нову редакцію Концепції впровадження медіаосвіти в Україні. Сформульовано чотири мережеві принципи розвитку медіаосвіти. Розроблено методичні рекомендації щодо оптимізації взаємодії в аудіальному просторі молоді з урахуванням стилів спілкування. Розроблено концептуальну модель становлення індивідуальних стилів медіакомунікації молоді.

14.05.18.0231/0217U001277

Формування інформатичної компетентності майбутніх учителів: Заключний звіт /Національний педагогічний університет імені М.П. Драгоманова; Керівник Яшанов Сергій Микитович. – ДР 0115U000551. УДК 378.011.3-051:004.

270 с.

Науково обґрунтовано та розроблено технологію формування інформатичної компетентності майбутнього вчителя технологій комп'ютерно-орієнтованими засобами навчання у процесі інформатичної підготовки, яка ґрунтується на взаємозв'язку технічного, технологічного та комунікаційного компонентів досліджуваного феномену; дістали подальшого розвитку наукові уявлення про сутність та структуру інформатичної компетентності майбутнього вчителя технологій; критерії, показники та рівні сформованості інформатичної компетентності майбутнього вчителя технологій; удосконалено форми, методи й засоби інформатичної підготовки майбутнього вчителя технологій у вищих навчальних закладах, зорієнтованої на формування інформатичної компетентності майбутнього вчителя.

14.05.18.0232/0217U001280

Інформаційні технології навчання природничих дисциплін: Заклучний звіт /Національний педагогічний університет імені М.П. Драгоманова; Керівник Жалдак Мирослав Іванович. – ДР 0115U000559. УДК 378.016:5]-004.

155 с.

У ході проекту здійснено науково-методичне і психолого-педагогічне обґрунтування шляхів застосування інформаційних технологій навчання логічних основ інформатики, штучного інтелекту, методів обчислень та стохастички у вищому педагогічному навчальному закладі. Отримано нові технології навчання, зокрема, зміст освіти і засоби навчання. Розроблено методику використання системи управління навчальними курсами в процесі вивчення логічних основ інформатики, штучного інтелекту, методів обчислень та стохастички (визначено найбільш педагогічно доцільні засоби, форми, методи організації навчання в умовах використання системи Moodle). Навчання логічних основ інформатики, штучного інтелекту, методів обчислень та стохастички у педагогічному ВНЗ на основі сучасних психолого-педагогічних теорій із застосуванням сучасних інформаційних технологій навчання дає змогу привести зміст фахової підготовки майбутніх учителів у відповідність до сучасних вимог, сприяє забезпеченню інтеграції вітчизняної освіти у міжнародний освітній простір; дає можливість на основі поєднання традиційних технологій і сучасних інформаційних технологій навчання підвищити інтенсивність навчально-пізнавальної діяльності, залучити студентів до науково-пізнавальної діяльності, що забезпечує

систематичність, поглиблення та розширення теоретичної бази знань, розкриття творчого потенціалу студентів. Розроблені у ході проєкту інформаційно-комунікаційні технології навчання логічних основ інформатики, штучного інтелекту, методів обчислень та стохастики спрямовані на усунення протиріччя між вимогами суспільства до підготовки компетентних вчителів інформатики і математики та існуючими методичними системами навчання фахових дисциплін у педагогічних університетах.

14.05.18.0233/0217U001313

Розробка моделі формування професійного мислення майбутнього інженера-механіка:

Заключний звіт /Харківський національний технічний університет "Харківський політехнічний інститут"; Керівник Ігнатюк Ольга Анатоліївна. – ДР 0116U007773. УДК 378:37.032.

112 с.

Об'єкт дослідження - професійна підготовка інженерів-механіків у вищих технічних навчальних закладах України. Мета роботи - полягає в науковому обґрунтуванні та експериментальній перевірці моделі та організаційно-педагогічних умов цілеспрямованого формування професійного мислення у майбутніх інженерів-механіків при вивченні професійно-орієнтованих дисциплін. Методи дослідження - теоретичні, емпіричні. Результати та їх новизна - полягає в тому, що: уперше теоретично обґрунтовано та експериментально перевірено дослідну модель та організаційно-педагогічні умови формування професійного мислення майбутніх інженерів-механіків під час навчання у ВТНЗ. У роботі виокремлено організаційно-педагогічні умови; уточнено сутнісний зміст дефініції "професійне мислення майбутнього інженера-механіка". Визначені структурні компоненти та критерії сформованості професійного мислення майбутнього інженера-механіка. Результати НДР упроваджені в освітній процес Національного технічного університету "Харківський політехнічний інститут", Національного аерокосмічного університету ім. М.Є.Жуковського "Харківський авіаційний інститут", Харківського національного технічного університету сільського господарства ім. П. М. Василенка та в межах приватного підприємства "ФОП Маєвський К.О." Прогнози припущення щодо розвитку об'єкта дослідження - пошук оптимальної моделі та супутніх організаційно-педагогічних умов формування професійного мислення майбутніх інженерів-механіків в процесі фахової підготовки.

14.43 Спеціалізовані галузі педагогіки

14.05.18.0234/0417U000646

Зайцева Наталія Григорівна. Організаційно-педагогічні засади двомовного навчання учнів у закладах середньої освіти США:

Дис... к.пед.н. /Хмельницька гуманітарно-педагогічна академія. – Захищена 01.03.2017.

УДК 371.3:81'246.2(73).

325 с.: 4 табл., 5 іл. – Бібліогр.: 568 назв.

У дисертації розглянуто особливості двомовного навчання учнів у закладах середньої освіти США. Розкрито тлумачення терміна "двомовне навчання" та виокремлено його сутнісні характеристики. Окреслено соціокультурні умови становлення двомовного навчання в освіті США. Визначено періоди розвитку двомовного навчання в США в рамках федеральної двомовної освітньої політики. Охарактеризовано понятійно-термінологічний апарат дослідження та стан розроблення проблеми двомовного навчання в закладах середньої освіти США. Визначено організаційно-педагогічні засади двомовного навчання в середній освіті США на макро-,

мезо-, мікрорівнях. Охарактеризовано специфіку двомовного навчання в Україні, обґрунтовано рекомендації щодо можливості використання прогресивного американського досвіду в умовах модернізації середньої освіти в Україні на макро-, мезо-, мікрорівнях.

14.85 Технічні засоби навчання і навчальне обладнання

14.05.18.0235/0217U001225

Проблеми впровадження технологій електронного навчання в українській вищій школі:

Заключний звіт /Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна; Керівник Бакіров Віль Савбатович. – ДР 0115U000503. УДК 316.334:37+378.147:004.

309 с.

Об'єкт дослідження: електронне навчання у вищій школі України. Предмет дослідження: сукупність соціальних і соціально-технологічних умов і чинників, що впливають на впровадження електронного навчання в українській вищій школі. Мета дослідження: розробка концептуальних засад та технологій упровадження електронного навчання в процесі модернізації ВНЗ України з урахуванням соціальних, соціально-психологічних, соціально-педагогічних, соціокультурних, соціокомунікативних і соціально-технологічних чинників. Методи дослідження: аналіз і синтез, логічне узагальнення, типологізація, компаративний метод, аналіз правової бази і документів; опитування методом напівструктурованих експертних інтерв'ю, фокусованих групових інтерв'ю, аналіз сайтів, математико-статистичні методи кореляційного і факторного аналізу, ранжування. Результати НДР - розроблено концепцію та методику визначення стану та проблем впровадження технологій електронного навчання у вищій школі України. Визначено сутність електронного навчання як соціальної інновації в суспільстві знань, роль і місце електронного навчання, його співвідношення з іншими видами, формами, технологіями навчання, його потенціал і умови ефективного використання в українській вищій школі. Узагальнено світовий і вітчизняний досвід упровадження систем та елементів електронного навчання та обґрунтовано доцільність і перспективність впровадження електронного навчання в українській вищій школі. З'ясовано готовність українських ВНЗ до нього (мотивація, ресурсне забезпечення), стан його соціо-технологічного забезпечення, обставини і ситуації, які не дозволяють повною мірою розкрити можливості електронного навчання в українських ВНЗ (економічні, соціо-технологічні, соціокультурні, соціокомунікативні тощо). Визначено проблеми впровадження електронного навчання в контексті інформаційної нерівності в українському суспільстві та готовність українських ВНЗ до впровадження електронного навчання. Виявлено зміни, які виникають у комунікативному освітньому просторі внаслідок упровадження технологій електронного навчання. Проведено обґрунтування напрямків підвищення мотивації професорсько-викладацького складу, адміністрації ВНЗ, студентів, потенційних роботодавців до електронного навчання. Охарактеризовано цільовий ринок освітніх послуг електронного навчання та потенційних споживачів освітніх послуг електронного навчання. Розроблено комплекс вимог до освітніх послуг, що надаються ВНЗ за допомогою технологій електронного навчання, а також до суб'єктів, задіяних у ньому. Результати НДР упроваджені у навчальний процес. Висновки дослідження слугують концептуальним орієнтиром освітньої політики, можуть бути використані для підвищення управлінського потенціалу органів і суб'єктів управління вищою освітою і в подальшій розробці наукового забезпечення процесу впровадження електронної освіти у вищій школі

України.

14.91 Народна освіта і педагогіка в окремих країнах

14.05.18.0236/0417U001062

Заслужена Алла Андріївна. Підготовка магістрів з англійської мови та літератури в університетах Швейцарської Конфедерації:

Дис... к.пед.н. /Сумський державний педагогічний університет імені А. С. Макаренка. – Захищена 27.12.2016.

УДК 378.22.018(494)=111(043.5).

323 с.: 32 табл., 6 іл. – Бібліогр.: 470 назв.

У дисертації уперше цілісно з'ясовано теоретичні, організаційні, змістові та методичні засади підготовки магістрів з англійської мови й літератури в університетах Швейцарської Конфедерації. Досліджено стан розробленості проблеми підготовки магістрів у вітчизняній та зарубіжній теорії вищої освіти з урахуванням компетентнісного, комунікативного, плюрилінгвального та особистісно зорієнтованого підходів. Окреслено законодавче забезпечення та виявлено основні тенденції модернізації вищої освіти Швейцарської Конфедерації в контексті євроінтеграційних процесів. Обґрунтовано концептуальні засади підготовки магістрів з англійської мови та літератури в швейцарських університетах. Розкрито організаційні, змістові й методичні засади підготовки магістра з англійської мови та літератури в університетах Швейцарської Конфедерації та виокремлено механізми забезпечення її якості. Визначено можливості вдосконалення підготовки магістрів з іноземної мови та літератури у вищих навчальних закладах України з використанням елементів прогресивного досвіду швейцарських університетів.

14.05.18.0237/0417U001104

Школяр Лілія Володимирівна. Соціально-педагогічна робота з дитячими громадськими об'єднаннями у Франції:

Дис... к.пед.н. /Інститут проблем виховання НАПН України. – Захищена 27.12.2016.

УДК 37.013.42:061.2-053](44)(075.8).

269 с.: 5 табл., 38 іл. – Бібліогр.: 392 назви.

Дисертація присвячена актуальній проблемі соціально-педагогічної роботи з дитячими громадськими об'єднаннями у Франції. На основі аналізу науково-педагогічної літератури розкрито принципи, вивчено генезу та окреслено етапи розвитку такої роботи; узагальнено концептуальні й організаційні засади та змістовно-технологічне забезпечення соціально-педагогічної роботи; уточнено сутність поняття "дитяче громадське об'єднання Франції". Схарактеризовано зміст, напрями, форми та методи соціально-педагогічної роботи з дитячими громадськими об'єднаннями Республіки; визначено анімацію як основний напрям соціально-педагогічної роботи. Розроблено рекомендації щодо використання кращого досвіду Франції у соціально-педагогічній роботі з дитячими громадськими об'єднаннями України.

15 ПСИХОЛОГІЯ

15.21 Загальна психологія

15.05.18.0238/0517U000835

Хміляр Олег Федорович. Психологія символічної регуляції поведінки особистості:

Дис... д.психол.н. /Інститут психології імені Г.С. Костюка Національної академії педагогічних наук України. – Захищена 05.12.2017.

УДК 159.923.2+159.925.8(043.5).

429 с.: 31 табл., 39 іл. – Бібліогр.: 385 назв.

Дисертаційне дослідження присвячено проблемі символічної регуляції поведінки особистості. Крізь призму психологічних, семіотичних та філософських поглядів здійснено розгалужене теоретико-емпіричне вивчення символу як регулятора поведінки особистості. Установлено, що символ, відкриваючи людині багатозначну смислову перспективу предметів і явищ, впливає на проникливість мислення та є опосередкованою формою відображення дійсності. Представлено систему психомоторних символів, що регулюють поведінку особистості. Її основу складають ключові елементи відображення і сприймання поведінки: прогностично-регулювальна, акустична, проксемічна, сенсорно-перцептивна сфера "Я" та ольфакторна. Розкрито символічно-мовленнєві моделі, що забезпечують кодування, передачу та декодування вербальних і психомоторних повідомлень. Усебічно відображено результати емпіричного дослідження жесту як засобу вираження, передачі та регуляції словесних установок особистості. Обґрунтовано роль мімічних жестів у процесі символічної регуляції поведінки особистості. Визначено особливості поведінкової регуляції символічно-проксемічного простору особами різних вікових груп. Охарактеризовано поведінку особистості, яка діє у стохастичних умовах символічної небезпеки. Розкрито регуляторні властивості символу у процесі діагностики ціннісно-орієнтаційної сфери людини. Розглянуто, як завдяки символу особистість відкриває для себе інше "Я", відмінне від власного, заради вираження своєї суб'єктності. Охарактеризовано символічну постать "Іншого" як "Чужого" і "Свого". З'ясовано, що поведінка особистості спочатку формується в "Іншому", щоб потім повернутися в "Я" в дії, мовленні і вплинути на поведінку самого "Іншого".

15.05.18.0239/0417U000527

Ульянова Тетяна Юріївна. Індивідуально-психологічні особливості конфліктності як властивості особистості:

Дис... к.психол.н. /Державний заклад "Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К.Д. Ушинського". – Захищена 03.03.2017.

УДК 159.9+159.964.21.

256 с.: 46 табл., 15 іл. – Бібліогр.: 270 назв.

У дисертації надано психологічний аналіз феномену "конфліктності", що розглядається як системна багаторівнева властивість особистості і вивчається з позицій континуально-ієрархічного підходу. Експліковано, описано та емпірично вивчено структурні компоненти конфліктності. Для дослідження показників конфліктності та її проявів розроблено (у співавторстві) процедуру та оригінальні методики. Встановлено взаємозв'язки показників конфліктності і властивостей особистості, які супроводжують її прояви. Досліджено індивідуально-психологічні характеристики осіб-представників полімодальних і мономодальних типів конфліктності.

15.05.18.0240/0417U000528

Білошицька Анастасія Сергіївна. Індивідуально-психологічні особливості рівневої структури самодостатності особистості:

Дис... к.психол.н. /Державний заклад "Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К.Д. Ушинського". – Захищена 04.03.2017.

УДК 159.9+159.923.3+159.9.07.

260 с.: 50 табл., 9 іл. – Бібліогр.: 270 назв.

У дисертації представлено теоретико-методологічний аналіз індивідуально-психологічних особливостей рівневої структури феномену самодостатності особистості. Розроблено рівневу структуру та типологічну класифікацію самодостатності з описом її функціональних характеристик.

Створено комплекс авторських психодіагностичних методик, які націлені на дослідження структурних компонентів, ціннісних орієнтацій самодостатності та аналіз видів самодостатності в контексті аспектів життєдіяльності. Емпірично встановлено індивідуально-психологічні відмінності між особами, які розрізняються рівнем вираженості самодостатності.

15.05.18.0241/0417U000925

Гулько Ганна Олександрівна. Психологічні чинники актуалізації особистісних властивостей тривожного спектру в ситуації досягнення: Дис... к.психол.н. /Київський національний університет імені Тараса Шевченка. – Захищена 13.04.2017.

УДК УДК 159.923.3.

249 с.: 24 табл., 26 іл. – Бібліогр.: 197 назв.

Дисертаційна робота присвячена дослідженню взаємозв'язку мотивації досягнення, тривоги та тривожності. Встановлено, що в ситуації досягнення в особистості актуалізуються особистісні властивості тривожного спектру, уточнено зміст цього поняття. Представлено авторську методику дослідження форми мотивації досягнення. Запропоновано авторський конструкт "комплекс досягнення" та розкрито його структуру, яка містить: ситуацію досягнення, гомогенність групи за рівнем здібностей, високі рівні мотивації досягнення, тривожності, емоційну нестійкість. Констатовано, що компоненти комплексу досягнення мають ознаки диспозиційності. До психологічних чинників актуалізації особистісних властивостей тривожного спектру в ситуації досягнення належать: незадоволені потреби у безпеці та саморозвитку, тривожний та инфантильний типи особистості, такі особистісні риси як нерішучість, консерватизм, високий рівень допитливості у структурі креативності, тенденція до уникнення невдачі, індивідуальна форма мотивації досягнення, низький рівень домагань щодо здоров'я та завищений рівень домагань щодо практичного аспекту власної діяльності, упереджувачий чи контролюючий стилі виховання у батьківській сім'ї.

15.05.18.0242/0417U001041

Гребінь Наталія Валеріївна. Психологічні чинники схильності студентської молоді до маніпулювання у міжособистісній взаємодії: Дис... к.психол.н. /Інститут соціальної та політичної психології. – Захищена 27.12.2016.

УДК 316.625-057.875.177.

284 с.: 18 табл., 21 іл. – Бібліогр.: 378 назв.

У дисертації представлено результати дослідження психологічних чинників схильності студентської молоді до маніпулювання у міжособистісній взаємодії. Визначено, що вагомими детермінантами особистісної схильності до маніпулювання виступає висока значущість навчально-освітньої та професійної сфер життєдіяльності, у яких студенти-маніпулятори вбачають цінним реалізувати матеріальні цінності та цінності власного престижу.

15.05.18.0243/0217U001395

Удосконалення методики проведення опитування персоналу з використанням поліграфа у Міністерстві оборони України та Збройних Силах України: Заключний звіт /Науково-методичний центр кадрової політики Міністерства оборони України; Керівник Гришин Сергій Павлович. – ДР 0116U000633. УДК 159.922; 355.21.

459 с.

Заключний звіт про виконання науково-дослідної роботи містить 283 сторінки, 15 таблиць, 33 рисунки, 1 формулу, 186

найменувань літературних джерел (з них 52 іноземною мовою) та 1 додаток. Мета роботи: удосконалення інструментарію, форм та методів проведення опитування персоналу з використанням поліграфа у МО України та ЗС України в інтересах покращення якості роботи з персоналом при підготовці та прийнятті кадрових рішень. Об'єктом дослідження є процедура проведення опитування персоналу з використанням поліграфа у МО України та ЗС України. Предметом дослідження є методика проведення процедури опитування персоналу з використанням поліграфа у МО України та ЗС України. Методи досліджень: теоретичні - аналіз наукових джерел, узагальнення та синтез, концептуалізація; емпіричні - бесіда, інтерв'ю, спостереження, констатувальний експеримент, експертна оцінка; методи математичної статистики - частотний аналіз, ранжування. Результати виконання роботи: визначено теоретико-методологічні та методичні засади проведення опитування персоналу з використанням поліграфа у МО України та ЗС України; удосконалено методичний інструментарій, форми та методи проведення процедури опитування з використанням поліграфа у МО України та ЗС України; розроблено методичні рекомендації спеціалісту поліграфа щодо проведення опитування персоналу з використанням поліграфа у МО України та ЗС України. Результати дослідження можуть бути використані Департаментом кадрової політики Міністерства оборони України та фахівцями-поліграфологами Науково-методичного центру кадрової політики Міністерства оборони України. Робота розповсюджується за договірною ціною.

15.05.18.0244/0217U001413

Інтерференція як феномен пам'яті та метапам'яті: Заключний звіт /Національний університет "Острозька академія"; Керівник Пасічник Ігор Демидович. – ДР 0114U000574. УДК 159.955; 159.953.

248 с.

Об'єкт дослідження - пам'ять та метапам'ять індивіда. Предмет дослідження - інтерференція як феномен пам'яті та метапам'яті. Мета роботи - теоретично та експериментально дослідити феномен інтерференції в розрізі пам'яті і метапам'яті та запропонувати відповідні шляхи оптимізації метапам'яті студентів в умовах впливу інтерференції. Ступінь впровадження: захищено 4 кандидатських дисертацій та 3 дисертації знаходяться на стадії завершення; захищено 19 кваліфікаційних робіт; видано 1 підручник, 2 навчальних посібники; видано 2 фахових збірники; опубліковано 86 наукових публікацій, узят участь у 15 наукових конференціях (9 міжнародного формату, з яких 4 відбувалися за кордоном); проведено Міжнародну Інтернет-конференцію "Сучасні дослідження когнітивної психології" (ICRASP- 2014). Галузь застосування: 80.30.0 Вища освіта ("КВЕД", ДК 009:2005); 85.41 Професійно-технічна освіта на рівні вищого навчального закладу II-IV рівнів акредитації ("КВЕД", ДК 009:2010).

15.31 Психологія розвитку. Вікова психологія

15.05.18.0245/0517U000834

Александровська Валентина Миколаївна. Психологія ідеального образу: Дис... д.психол.н. /Інститут психології ім. Г.С. Костюка НАПН України. – Захищена 29.11.2017.

УДК 159.923.2.

394 с.: 30 табл., 6 іл. – Бібліогр.: 610 назв.

Дисертацію присвячено концептуально-теоретичному дослідженню психології ідеального образу. Дослідження являє собою узагальнення та розвиток зарубіжних і вітчизняних методологічних підходів до аналізу феномена іде-

ального образу, з'ясування його ролі в структурі особистості. Визначено гносеологічні корені й джерела ідеального образу, показано його категоріальні витoki і дефінітивне оформлення в історії філософії, а також подано розуміння "ідеального" як проблеми "суто теоретичних термінів" у пізнанні. Проаналізовано концепцію образу в міждисциплінарних дослідженнях. Філософія ідеального розуміється як фундаментальна основа проблеми образу в науці. Доведено, що образ - це базова категорія психології. Показано аксіологічний аспект проблеми образу в психології: ідеальний образ як психічне освоєння світу, як довербальний засіб кодування інформації. Визначено концептуальний потенціал імагінальної парадигми у психології: окреслено історіографічну позицію образу в психологічній науці та його місце як мови пізнання в категоріальній системі психології. Розкрито феноменологію ідеального образу і вказано на "проблемний комплекс" ідеального образу в психології. Встановлено культурно-історичну природу ідеального образу, його семіотичний та інформативний характер, виокремлено екзистенціальні аспекти ідеальних образів особистості, розкрито теоретико-методологічні основи дослідження ідеальних образів, охарактеризовано базові процеси ідеального образу в системі вищих психічних функцій (ВПФ), вказано, що ідеальний образ - це функціональна система і системогенез. Розроблено концептуально-психологічні вектори дослідження ідеальних образів. Концепцію образу представлено в якості базової категорії психології. Образ виступає провідною парадигмою міждисциплінарних досліджень, є внутрішньою формою мови пізнання (ВФМП). Розроблено психологічний супровід імагінального розвитку людини. З урахуванням результатів дослідження створено програму психологічного розвитку імагінальної системи особистості.

15.41 Соціальна психологія

15.05.18.0246/0217U001146

Соціальні діалоги у вимірах когнітивного спілкування: Заключний звіт /Інститут соціальної та політичної психології Національної академії педагогічних наук України; Керівник Кочубейник Ольга Миколаївна. – ДР 0113U002136. УДК 316.772.4 : 316.485.

50 с.

Представлено результати першого в Україні дослідження, присвяченого проблемам оптимізації засобів раціонального регулювання суспільних відносин, створенню передумов діалогічного взаєморозуміння соціальних спільностей. Соціальний діалог розглядається як знаряддя розв'язання соціальних проблем ефективним переговорним процесом, який забезпечує високий ступінь соціального комфорту та психологічного благополуччя суспільства. Розкрито соціально-психологічні засади технології соціального діалогу. Поглиблено уявлення про можливості соціального діалогу як про ефективний інструмент, за допомогою якого досягається стабільне функціонування соціальних систем, уможливується формування на цій підставі позитивного досвіду конструктивного вирішення конфліктів. Запропоновано критерії виявлення деструктивних конфронтацій, які заважають розвитку діалогових настанов в суспільстві. Особливості ефективної реалізації соціального діалогу виявлено й описано у зв'язку з такими сферами, як політична, міжконфесійна, бізнес-комунікація, комунікація в освітній сфері, міжпоколінні діалоги, діалоги влади.

15.05.18.0247/0217U001147

Особливості становлення і розвитку форм соціально-психологічного мислення: Заключний звіт /Інститут соціальної та політичної психології Національної академії педагогічних наук України; Керів-

ник Суший Олена Володимирівна. – ДР 0113U002137. УДК 316.6:159.955.

102 с.

У звіті висвітлено результати першого в Україні дослідження генезису і специфіки основних форм соціально-психологічного мислення, що склалися в західно-європейському та вітчизняному соціокультурному просторі, передумов і перспектив їх поступу, взаємодії та взаємозбагачення і розроблені на цій основі концептуальних засад дальшого розвитку української соціальної психології як наукової та навчальної дисципліни і сфери послуг, що надаються організаціям та населенню. У ході дослідження здійснено концептуалізацію понять соціально-психологічного мислення (СПМ) та його форм. Запропоновано класифікаційно-генетичну модель форм СПМ, за якою розроблено низку концепцій (запровадження суб'єктно-вчинкового підходу у соціальній психології; історіографічного канону в соціальній психології, ідеологічної форми СПМ), методик (формування громадянської позиції учнівської молоді), технологій (моніторингу стану історіографії соціальної психології) та моделей, що описують структуру та функції, розкривають механізми функціонування, закономірності та тенденції розвитку і взаємодії основних форм СПМ (наукових; позанаукових (міфологічні; побутові); ідеологічно та психотехнологічно зорієнтованих форм, що посідають проміжне місце між науковими та поза науковими), а також розкривають їх евристичний потенціал та можливості щодо розв'язання різних завдань суспільної практики і навчально-виховного процесу.

15.05.18.0248/0217U001315

Розвиток лідерського потенціалу та формування соціальної взаємодії співробітників виробничого підприємства: Заключний звіт /Національний технічний університет "Харківський політехнічний інститут"; Керівник Романовський Олександр Гергійович. – ДР 0116U006453. УДК 378.14+159.923.316.6.

134 с.

Об'єкт дослідження - підготовка співробітників виробничого підприємства до соціальної взаємодії та розвитку їх лідерських якостей. Мета роботи - розробка і обґрунтування теоретичних та методологічних основ розвитку лідерського потенціалу та готовності до соціальної взаємодії співробітників виробничого підприємства. Методи дослідження - теоретичні: аналіз, синтез, порівняння, моделювання, систематизація, узагальнення; емпіричні: анкетування, тестування, спостереження; статистичні: методи математичної статистики, якісний аналіз результатів. Результати та їх новизна - вперше розроблено теоретико-методологічні підходи до вивчення феномену лідерського потенціалу, розроблено педагогічні методики формування лідерського потенціалу, експериментальне визначення рівня готовності до соціальної взаємодії та її складових компонентів. Результати НДР впроваджені у робочий процес ТОВ "Промпласт". Ключові слова: лідерський потенціал, соціальна взаємодія, педагогічні технології, готовність до ефективного професійного спілкування, промислове підприємство.

15.81 Прикладна психологія

15.05.18.0249/0417U000876

Арзуманян Каріна Каренівна. Формування психологічної готовності менеджерів торговельних підприємств до розв'язання професійних конфліктів: Дис... к.психол.н. /Київський національний торговельно-економічний університет. – Захищена 07.04.2017.

УДК 159.964.21:005.95-057.85.

277 с.: 11 табл., 23 іл. – Бібліогр.: 245 назв.

У дисертації представлено теоретико-методологічні та експериментальні результати дослідження, спрямовані на розв'язання актуального наукового завдання з організаційної психології, що полягає у створенні тренінгової програми і дослідженні її ефективності щодо формування психологічної готовності менеджерів торговельних підприємств до розв'язання професійних конфліктів. Розроблено концептуальну модель дослідження, яка включає теоретико-методологічні та організаційні засади проведення констатуючого і формуючого експериментів та психодіагностичний інструментарій дослідження. За матеріалами дослідження встановлено особливості психологічної готовності менеджерів торговельних підприємств до розв'язання професійних конфліктів, які виявляються високим рівнем конфліктогенності, зниженим рівнем комунікативної, мотиваційної, емоційно-вольової сфер, що зумовлює використання непродуктивних механізмів психологічного захисту і є показаннями до застосування тренінгової програми. Доведено ефективність тренінгової програми формування психологічної готовності менеджерів торговельних підприємств до конструктивного розв'язання професійних конфліктів. Ключові слова: психологічна готовність, менеджери, формування, розв'язання, професійні конфлікти.

15.05.18.0250/0417U000877

Кушніренко Катерина Олегівна. Психологічні особливості професіографії діяльності спеціалістів банківської сфери:

Дис... к.психол.н. /Київський національний торговельно-економічний університет. – Захищена 07.04.2017.

УДК 159.922:33/336.7-051.

235 с.: 13 табл., 18 іл. – Бібліогр.: 200 назв.

У дисертаційній роботі представлено теоретичне узагальнення та запропоновано вирішення актуального наукового завдання, що полягає у комплексному аналізі професійної діяльності з розробкою професіограми та психограми спеціалістів банківської сфери. Розроблено психодіагностичний інструментарій та емпіричну модель дослідження професіографічного аналізу діяльності банківських спеціалістів, які безпосередньо взаємодіють з фізичними особами, що дало змогу визначити особливості професійно важливих якостей досліджуваних. Встановлено основні вимоги, що висуваються до суб'єкта діяльності, який працює у банківській сфері з клієнтами. Вони включають професійно важливі якості за такими компонентами - соціально-комунікативним, емоційно-вольовим, індивідуально-психологічним, мотиваційним і типологічним. Запропоновано авторську професіограму і психограму діяльності спеціалістів банківської сфери, які безпосередньо взаємодіють з фізичними особами. Представлено концептуальну модель, що містить: аналіз умов і особливостей професійної діяльності банківських спеціалістів, теоретико-методологічне підґрунтя дослідження, методи та основні типи системної професіографії й розроблено відповідні методичні рекомендації. Ключові слова: психологічні особливості, професіографія, психограма, банківська сфера, концептуальна модель.

15.05.18.0251/0417U001109

Іванова Олена Анатоліївна. Психологічні механізми саморегуляції поведінки жінок-військовослужбовців в особливих умовах:

Дис... к.психол.н. /Національний університет оборони України імені Івана Черняховського. – Захищена 29.12.2016.

УДК 159.922+159.943.

240 с.: 11 табл., 9 іл. – Бібліогр.: 352 назви.

Дисертація присвячена дослідженню змістових характеристик механізмів саморегуляції поведінки жінок-

військовослужбовців та обґрунтуванню психологічних засобів їхнього розвитку. У дослідженні визначено сутність і структуру саморегуляції поведінки жінок-військовослужбовців, яка базується на зовнішній (мимовільній) та внутрішній (довільній) цілеспрямованій активності особистості. Така побудова дозволяє особистості раціонально використовувати наявні психічні ресурси в особливих умовах діяльності. Розроблено структурно-функціональну модель саморегуляції поведінки жінок-військовослужбовців, яка містить види, форми, рівні, механізми та поведінкові прояви жінок-військовослужбовців, що виконують завдання в особливих умовах. Встановлено взаємозв'язок механізмів саморегуляції поведінки жінок-військовослужбовців з їхніми індивідуально-психологічними характеристиками. Проведено емпіричне дослідження змістових психологічних характеристик механізмів саморегуляції поведінки жінок-військовослужбовців, виявлено їх взаємозв'язки і стилеві особливості у поведінкових проявах, що знаходять відображення у витрачальному, економно-накопичувальному та гармонійному стилях. Розроблено і перевірено результативність програми тренінгу розвитку механізмів довільної саморегуляції поведінки жінок-військовослужбовців, що створює передумови для формування стійких утворень щодо протидії професійним ризикам. Ключові слова: саморегуляція поведінки, механізми саморегуляції поведінки, стилеві особливості, розвиток довільної саморегуляції, жінки-військовослужбовці.

15.05.18.0252/0217U000972

Розробка ергономічно-інформаційного забезпечення тестування операторів: Заключний звіт /Кіровоградський національний технічний університет; Керівник Рева Олексій Миколайович. – ДР 0112U006633. УДК 159.98.

51 с.

В науково-дослідній роботі вперше в практиці застосування експертних оцінок і експертних процедур комплексно вирішило проблему фазифікації / дефазифікації оцінок найбільш поширених бальних шкал; розглянуто питання шкалування первинних оцінок результатів автоматизованого тестування операторів складних систем щодо лінійних шкал з фіксованим числом діапазонів, а також показано застосування методики шкалування при поданні результатів тестувань операторів складних систем; розроблені рекомендації з використання методу тестування на основі планування експерименту. Робота розповсюджується за договірною ціною.

15.05.18.0253/0217U001149

Психологічні чинники становлення політико-правової свідомості молоді в умовах модернізації українського суспільства:

Заключний звіт /Інститут соціальної та політичної психології Національної академії педагогічних наук України; Керівник Сіверс Зінаїда Феодосіївна. – ДР 0114U001515. УДК 316.64:(32+34)-053.6.

54 с.

Встановлено психологічні закономірності: 1) становлення політико-правової свідомості особистості як системи суб'єктивних ставлень людини до політико-правової дійсності; 2) здійснення людиною вибору стратегій набуття особистісної компетентності та стратегій покладання відповідальності; 3) вибору особистістю того чи іншого способу обходження з протиріччями. Створено: 1) структурну модель політико-правової компетентності особистості; 2) модель формування політико-правової компетентності особистості; 3) модель комунікативних умов активізації становлення політико-правової свідомості особистості; 4) модель динаміки образу влади; 5) модель становлення та транс-

формації політико-правової свідомості молоді; 6) модель смислових просторів політико-правової свідомості; 7) модель впливу комунікативного процесу на розвиток політико-правової компетентності особистості. Обґрунтовано типологізацію форм громадянської позиції особистості. Розроблено соціально-психологічну концепцію політико-правової

свідомості особистості; концепцію психологічних чинників становлення та розвитку політико-правової свідомості, концепцію комунікативних чинників активізації і блокування процесу набуття особистістю політико-правової компетентності. Виділено три групи психологічних чинників становлення та розвитку політико-правової свідомості особистості (феноменологічні, структурно-змістові, процесуальні). Визначено та класифіковано внутрішні регулятори політико-правової свідомості. Розроблено діагностичний інструментарій для дослідження проявів політико-правової свідомості особистості: анкети, гайд для глибинного інтерв'ю, модифіковано тест довільних асоціацій і семантичного диференціала, методи експрес-діагностики особистісних самообмежень у становленні політико-правової свідомості особистості. Запропоновано технології активації становлення політико-правової свідомості особистості засобами фасилітаційного спілкування. Створено та апробовано програму тренінгу з формування політико-правової компетентності молоді і програму формування й розвитку її політико-правової культури.

16 МОВОЗНАВСТВО

16.01 Загальні питання мовознавства

16.05.18.0254/0217U001591

Розроблення концепції науково-інформаційного наповнення та формування бібліографічної бази 2 і 3 томів Великої української енциклопедії: Заключний звіт /Державна наукова установа "Енциклопедичне видавництво"; Керівник Киридон Алла Миколаївна. – ДР 0116U004515. УДК УДК 81'374'06(031.061)(477).

134 с.

Метою дослідження є розроблення концептуальних засад науково-інформаційного наповнення та формування бібліографічної бази 2 і 3 томів Великої української енциклопедії. Реалізація цієї мети дасть можливість широко залучити потенціал українських інтелектуалів (тих, хто працює як на теренах України, так і поза її межами) до творення ВУЕ, сприятиме розвитку наукових досліджень та підвищенню рівня освіти в Україні, популяризації найсучасніших знань серед широкої громадськості. Формування словника енциклопедичного видання, розроблення інструментарію енциклопедії (критерії добору гасел з окремих напрямків, проблеми категоризації гасел, бібліографії тощо), науково-інформаційне наповнення енциклопедичного видання є основоположними аспектами концепції Великої української енциклопедії. Методи дослідження - історико-порівняльний, системний, структурно-функціональний. Визначено концепцію науково-інформаційного наповнення та формування бібліографічної бази 2 і 3 томів Великої української енциклопедії. Сформовано і оновлено словник енциклопедичного видання. Розроблено інструментарій (критерії добору гасел з окремих напрямків, проблеми категоризації гасел, бібліографії тощо) Великої української енциклопедії. Наукові результати надані у формі трьох звітів за етапами виконання теми, Заключного звіту, концепції науково-інформаційного наповнення та формування бібліографічної бази 2 і 3 томів Великої української енциклопедії. Усі результати наукової роботи мають прикладну складову і можуть бути застосовані у галузях науки, освіти, видавництва, бібліографістики. Робота розповсюджується за договірною

ціною.

16.21 Загальне мовознавство

16.05.18.0255/0517U000763

Вербич Святослав Олексійович. Гідронімія Наддністрянщини: склад, будова, особливості становлення: Дис... д.філол.н. /Інститут української мови НАН України. – Захищена 02.11.2017.

УДК 81'373.4:81'373.6.

596 с. – Бібліогр.: 770 назв.

У дисертації встановлено різномовні пласти гідронімів басейну Дністра та послідовність їх формування, з'ясовано генезу назв гідрооб'єктів, проаналізовано їхню структуру, відновлено доонімну (апелятивну) семантику їхніх основ. Наголошено на різнохронологічності та базовості слов'янського пласту гідронімії Дністра. Виявлено і проетимологізовано кількісно незначний, порівняно зі слов'янським, пласт неслов'янської гідронімії цього басейну, сформований двома групами назв: 1) гідронімами східнороманського походження; 2) генетично тюркськими гідронімами.

16.05.18.0256/0517U000764

Корольова Валерія Володимирівна. Сучасний український драматургійний дискурс: комунікативна структура та прагматика: Дис... д.філол.н. /Інститут української мови НАН України. – Захищена 03.11.2017.

УДК 811.161.2'42.

423 с. – Бібліогр.: 125 назв.

Дисертація є першим в українському мовознавстві комплексним дослідженням комунікативної структури й прагматики драматургійного дискурсу. Обґрунтовано окремішній дискурсивний статус драматургійного тексту й окреслено його універсальні та специфічні категорійні ознаки; встановлено комунікативну структуру сучасного українського драматургійного дискурсу. Визначено комунікативні стратегії й тактики автора та читача в комунікативному драматургійному просторі. Досліджено читача як комуніканта сучасного українського драматургійного дискурсу. Цілісно схарактеризовано персонажа сучасної української драми як мовну особистість.

16.05.18.0257/0517U000819

Борисов Олексій Олександрович. Словотвірні гнізда з вершинами-онімами в українській та англійській мовах: контрастивний аспект: Дис... д.філол.н. /Національний педагогічний університет імені М.П. Драгоманова. – Захищена 28.11.2017.

УДК 811.161.2+811.111]'44(043.3).

248 с. – Бібліогр.: 177 назв.

У дисертації розроблено новий основоцентричний підхід до контрастивного вивчення словотвірних гнізд з вершинами-онімами в українській та англійській мовах. Укладено реєстр онімів (антропонімів, ергонімів, ідеонімів) в українській та англійській мовах, змодельовано їхні СГ й систематизовано похідні лексеми за ступенями деривації; представлено структуру СГ та виявлено способи творення дериватів СГ з вершинами-онімами у зіставлюваних мовах; сконструйовано моделі творення онімних похідних на чотирьох ступенях деривації; зіставлено структуру СГ, схарактеризовано спільні й відмінні ознаки словотвірних ланцюжків, словотвірних парадигм, словотвірних значень, а також способів і моделей їхнього творення

16.05.18.0258/0517U000852

Ясакова Наталія Юріївна. Категорія персональності в українській літературній мові:

Дис... д.філол.н. /Київський національний університет імені Тараса Шевченка. – Захищена 22.12.2017.

УДК УДК 81'366.56(045).

457 с.: 1 іл. – Бібліогр.: 537 назв.

У роботі вперше здійснено комплексний аналіз функційно-семантичної категорії персональності в українській літературній мові. З'ясовано поняттєву основу, що об'єднує множину похідних функційних варіантів персональних значень. Встановлено рівні й засоби експлікації семантики персональності. Схарактеризовано морфологічну категорію особи як граматичне ядро персональності. Визначено функційну специфічність персональності на синтаксичному рівні. Класифіковано речення української мови з огляду на персональний статус суб'єкта та спосіб його мовного втілення. Проаналізовано вираження узагальнено-особової, неозначено-особової та неозначено-предметної семантики в спеціалізованих синтаксичних структурах. Встановлено чинники та способи експлікації видозмін семантики персональності в мовленні.

16.05.18.0259/0417U000539

Слободян Олена Вікторівна. Географічна народна термінологія українських східно-слобожанських говірок Луганщини: Дис... к.філол.н. /Запорізький національний університет. – Захищена 25.02.2017.

УДК 811.161.2'282.2(477.61):001.4.

586 с.: 23 іл. – Бібліогр.: 195 назв.

У роботі розглянуто географічні народні терміни, теоретично обґрунтовано важливість їх вивчення, зображено специфіку їх функціонування, описано дослідження лінгвістів стосовно аналізованих найменувань у всьому слов'янському просторі.

16.05.18.0260/0417U000699

Слободзяник Олена Зіновіївна. Формування географічної лексики в українській мові XVI–XVIII століть: Дис... к.філол.н. /Львівський національний університет імені Івана Франка. – Захищена 07.03.2017.

УДК 811.161.2'373.21-112"15/17".

280 с.: 17 іл. – Бібліогр.: 356 назв.

Висвітлено історію дослідження географічних назв, представлено тематичний підхід до їх вивчення та структурно-семантичну класифікацію. Сформовано корпус назв природних об'єктів ландшафту і подано детальний аналіз загальних назв природних об'єктів та назв лісу. З'ясовано, що географічні назви української мови XVI–XVIII ст. становили розвинену і повноцінну систему. Більшість із них є праслов'янськими за походженням, активно функціонує в сучасній українській літературній мові та в діалектах.

16.05.18.0261/0417U000939

Фарина Наталя Григорівна. Складнопідрядні речення нерозчленованої структури в художній прозі Івана Франка: Дис... к.філол.н. /Львівський національний університет імені Івана Франка. – Захищена 19.04.2017.

УДК 811.161.2'367.335:82-3ФранкоІ.

217 с.: 2 табл. – Бібліогр.: 315 назв.

З'ясовано структурно-семантичну специфіку складнопідрядних речень із підрядними означальними та з'ясувальними, які функціонують у прозі Івана Франка. Проаналізовано динаміку якісних та кількісних змін в реєстрі сполучних засобів, способи підпорядкування кількох предикативних частин у складі однієї одиниці, позиції щодо головної та ускладнення залежних частин. Доведено, що письменник

ретельно працював над текстами своїх творів у перевиданнях, про свідчать численні виправлення в залежних частинах атрибутивної та об'єктної семантики, виявлені в тексті повісті „Захар Беркут”. Простежено явища синхронного накладання семантико-синтаксичних відношень (синкретизм), які найчастіше були наслідком транспозиційного функціонування засобів зв'язку або семантики опорних слів.

16.05.18.0262/0417U000980

Соболь Лілія Ігорівна. Явище семантизації графем української лінгвокультури та їхня прагматика: Дис... к.філол.н. /Харківський національний педагогічний університет імені Г. С. Сковороди. – Захищена 20.04.2017.

УДК 811.161.2'37:81'35 (043.5).

261 с.: 1 табл. – Бібліогр.: 277 назв.

Об'єкт - система графічних знаків (графеміка) української лінгвокультури (алфавіт, букви, нелітерні знаки); мета - з'ясувати підґрунтя явища лексикалізації й семантизації графем української мови, урахувавши особливості їхнього функціонування в українському дискурсивному просторі, та визначити прагматичний потенціал зазначених одиниць української лінгвокультури; методи - індукція, дедукція, аналіз і синтез, зіставлення, узагальнення, спостереження, лінгвістичне моделювання, класифікаційний аналіз, описовий, контекстуальний, лінгвокультурологічний, дискурсивний, лінгвостилістичний; новизна - уперше досліджено феномен явища лексикалізації та семантизації графем української лінгвокультури та графічних символів інших лінгвокультур, що функціонують в українському мовному просторі ("українська латиниця"), узагальнено екстра- та інтралінгвальні чинники, що сприяли розвитку прагматичного потенціалу досліджуваних одиниць, виокремлено моделі типових значень (смислів), що виникли внаслідок явища семантизації та конотації звуко-букв кирилиці й латиниці та інших символів графічної системи в українському мовному просторі, дискурсивній практиці українців; узагальнено інформацію щодо становлення української лінгвографії; результати - фактичний матеріал може бути використаний в лексикографічній практиці для укладання словника лексикалізованих і семантизованих графем української мови й опису їхньої семантики та прагматики, під час розроблення теоретичних і практичних курсів із "Сучасної української мови", "Старослов'янської мови", спецкурсів з лінгвографії, графіки, історичного коментаря до українського правопису, стилістики української мови, соціолінгвістики, лінгвокультурології, лінгвопрагматики, а також у процесі підготовки наукових досліджень різного кваліфікаційного рівня; галузь - філологія.

16.05.18.0263/0417U000981

Кушніра Ірина Олександрівна. Фразеологічна вербалізація семантичного поля "граничність" в українській мові: Дис... к.філол.н. /Харківський національний педагогічний університет імені Г. С. Сковороди. – Захищена 21.04.2017.

УДК 811.161.2' 3.

199 с. – Бібліогр.: 210 назв.

Об'єкт - фразеологічні одиниці української мови зі значенням граничності, предмет - особливості структурно-семантичної організації фразеосемантичного поля та функціонально-стилістичного потенціалу фразеологізмів, що вербалізують поняття "граничність"; мета - виявлення особливостей вербалізації феномену "граничність" у фразеологічному корпусі української мови з огляду на системну організацію та стилістичний потенціал останнього; методи - дедуктивно-індуктивний, описовий, метод кількісних підрахунків, компонентного аналізу, метод семантичної ідентифі-

кації та диференціації, метод моделювання, метод зіставного аналізу, метод лінгвостилістичного аналізу, метод аналізу словникових дефініцій, контекстуально-інтерпретаційний метод, метод етимологічного аналізу; новизна - уперше в українському мовознавстві проведено цілісний аналіз семантичного поля "граничність", розкрито його фразеологічну вербалізацію, проаналізовано компонентний склад фразеологізмів на позначення граничності, розроблено модель дослідження як важливий конструкт для характеристики семантичного поля "граничність", з'ясовано наукову сутність поняття "граничність", виділено фразеосемантичне поле "граничність" у корпусі фразеології української мови, запропоновано його структуру й ідеографічну схему, здійснено структурно-семантичний аналіз фразеосемантичних сегментів зі значенням граничності, досліджено природу виникнення фразеологічних неологізмів, виявлено семантичні й стилістичні особливості неологізмів з значенням граничності; схарактеризовано фразеологічну ідентифікацію узуальних та okazіональних фразеологічних одиниць на позначення граничності; результати - матеріали дисертації можуть знайти застосування у викладанні спецкурсів з актуальних питань української фразеології, у процесі укладання фразеологічних словників, у написанні курсових і магістерських робіт; галузь - лінгвістика.

16.05.18.0264/0417U000982

Ковальова Калерія Леонтіївна. Діалогічна організація роману Бориса Акуніна "Алмазная колесница": Дис... к.філол.н. /Харківський національний педагогічний університет імені Г.С. Сковороди. - Захищена 20.04.2017.

УДК 811.161.1'42 (043.5).

208 с. - Бібліогр.: 188 назв.

Об'єкт - постмодерністський художній дискурс роману Б. Акуніна "Алмазная колесница" (2003); мета - установити і схарактеризувати природу діалогічності постмодерністського роману Бориса Акуніна "Алмазная колесница"; методи - метод суцільної вибірки, описовий, дискурс-аналіз, діалогічний інтерпретації, контекстуального аналізу, функціональний, порівняльний, лінгвопрагматичний; новизна - вперше виявлено й системно досліджено в межах дискурсивно-діалогічного підходу різні типи діалогічності зв'язки роману Б. Акуніна "Алмазная колесница", з одного боку, із сучасною літературою та літературою минулих століть, фольклором, суспільно-політичним, історичним і культурним дискурсом епохи, з другого боку, з адресатом. Виокремлено й розмежовано інтердискурсивну діалогічність, що визначає відношення "текст - претекст", і метадискурсивну діалогічність, яка відображає відношення "адресант - адресат". Досліджено різні функції інтертекстуальних і метатекстуальних уключень крізь призму їхньої участі в організації діалогічної взаємодії дискурсів у романі Б. Акуніна; результати - основні положення та висновки дисертації сприяють подальшому розробленню теорії діалогічності, поглиблюють уявлення про художній постмодерністський дискурс як про багатомірний лінгвістичний об'єкт і є внеском у розвиток загальної теорії дискурсу; фактичний матеріал та матеріали дослідження можуть стати у нагоді в процесі підготовки лекційних курсів і семінарських занять з лінгвістики тексту, дисципліни за вибором з теорії комунікації й інтерпретації художнього тексту, на практичних заняттях з російської мови як іноземної. Знання засобів і прийомів вираження діалогічності, практичне оволодіння ними сприяє як адекватній інтерпретації змісту тексту, так і його конструюванню, доцільно організованому з погляду завдань комунікації. Дисертаційний матеріал може бути використаний для подальшого вивчення мови письменника та цілісного опису індивідуального стилю Б. Акуніна; галузь - лінгві-

стика.

16.05.18.0265/0417U001037

Головань Вікторія Олегівна. Модерація категоричності в парламентському дискурсі (на матеріалі засідань Європарламенту):

Дис... к.філол.н. /Київський національний університет імені Тараса Шевченка. - Захищена 26.12.2016.

УДК УДК 811.11'42:328:061.1ЄС.

222 с.: 3 табл., 2 іл. - Бібліогр.: 300 назв.

Дисертацію присвячено дослідженню модерації категоричності в дискурсі дебатів Європейського парламенту. Обґрунтовано доцільність виокремлення категорії категоричності/некатегоричності висловлювання, визначено підходи до вивчення модерації категоричності та її роль в ефективному мовному впливі на адресата. Проаналізовано теоретичні підходи до дослідження інституційної та політичної комунікації з позицій політичної лінгвістики, риторики, теорії комунікації, розглянуто принципи організації та порядки ведення парламентських дебатів як жанру інституційного політичного дискурсу. Виявлено основні комунікативно-прагматичні особливості дебатів Європейського парламенту, проаналізовано лінгвокультурні передумови модерації категоричності в дебатах Європейського парламенту. Виокремлено основні способи модерації категоричності. Досліджено комунікативний конфлікт як складову парламентських дебатів та встановлено основні комунікативні стратегії модерації категоричності в парламентському дискурсі.

16.05.18.0266/0217U001236

Когнітивно-дискурсивні дослідження мови та перекладу:

Заключний звіт /Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна; Керівник Мартинюк Алла Петрівна. - ДР 0114U004320. УДК 801.001 + 800:37+651.926:82.035.

88 с.

Об'єктом дослідження є дискурсивна взаємодія представників англійської, німецькомовної та ін. лінгвокультури, а предметом - вербальні та невербальні засоби, що забезпечують цю взаємодію, набуваючи семіотичної значущості у контексті дискурсу. Метою є поліаспектний опис вербальних (мовних / мовленнєвих) та невербальних засобів дискурсивної взаємодії представників романо-германських лінгвокультур з урахуванням новітніх доробків дискурсології, когнітивної семантики та прагматики, культурології, лінгвосеміотики, функціональної стилістики, соціолінгвістики, а також розробка діяльнісно скерованих методик навчання іноземних мов та перекладу. Методологічною основою дослідження є діяльнісний підхід до вивчення мови і мовлення, який спростовує уявлення про знаковість як інгерентну властивість одиниці мови й пропонує діяльнісне розуміння значення як наповнення мовної форми смислом у процесі інтерсуб'єктної дискурсивної взаємодії. У даному дослідженні сформульовано базові методологічні принципи комунікативно-когнітивних досліджень; охарактеризовано президентський дискурс Барака Обами у когнітивно-комунікативному аспекті; досліджено мультимодальні концептуальні метафори з референтом ЕКОЛОГІЯ в англійському екологічному кінодискурсі; вивчено когнітивний аспект концепту DIM - HOUSE / HOME в англійській мові та особливості його перекладу в межах різних доменів; встановлено лексичні засоби реалізації концепту COMPLAINT/СКАРГА в англійській мовній картині світу; досліджено апа-стиль в науковій публікації; висвітлено стратегії змістової організації як засіб керування дискурсом; здійснено когнітивне моделювання маніпулятивних принципів пропаганди в інформаційній війні; описано феномен адресата в комунікативному просторі комічного; з'ясовано гендерну спе-

цифіку втілення стратегії незгоди в усній англомовній неофіційній комунікації; вивчено діалогічні відношення жанру британської фольклорної п'єси; запропоновано когнітивну класифікацію жестово-вербальних висловлень (на матеріалі американського розважального телеінтерв'ю); встановлено особливості невербальної комунікації в еколінгвістичному вимірі; сформульовано основні характеристики ептонімів; описано терміносистему імпліцитності в лінгвістиці; вивчено імпліцитну адресатну референцію в німецькомовному дискурсі у структурно-семантичному і прагма-дискурсивному аспектах; охарактеризовано зв'язок між технічною еволюцією і вивченням іноземних мов; окреслені принципи мовленнєвої культури сучасного викладача і студента; описано *modus operandi* перекладача у світлі теорії ігор; досліджено переклад-посередник та з'ясовано його роль у кіноперекладі.

16.05.18.0267/0217U001278

Лінгводидактичні моделі технологій формування соціоактивної українськомовної особистості (для іноземних студентів і слухачів університетських курсів): Заключний звіт /Національний педагогічний університет імені М.П. Драгоманова; Керівник Мацько Любов Іванівна. – ДР 0115U000553. УДК 378.016 : 811.161.2' 316.77.

68 с.

У проєкті обґрунтовано моделі технологій формування соціоактивної українськомовної компетенції особистості іноземних студентів у лінгводидактичному аспекті. Ці моделі передбачають формування цілісної системи знань іноземних студентів про українську мову, культуру, історію, релігії, збагачення їх словникового запасу шляхом введення в їхній словообіг українських лінгвокультурем. З запропоновано систему методів вдосконалення комунікативних навичок студентів-іноземців; розроблено комплекси лінгводидактичних завдань.

16.05.18.0268/0217U001652

Мова як чинник духовного розвитку суспільства: Заключний звіт /Інститут мовознавства ім. О.О.Потебні НАН України; Керівник Бріцин Віктор Михайлович. – ДР 0112U000754. УДК 811.16.81'373.611.81.373.612.30 с.

Результати проведеного дослідження відображено у монографіях Г. П. Півторака "Українці: звідки ми і наша мова: Дослідження. Факти. Документи" (К., 2014), О. О. Тараненка "Актуалізовані моделі в системі словотворення сучасної української мови (кінець ХХ - початок ХХІ ст.)" (К., 2015), О. Б. Ткаченка "Українська мова і мовне життя світу" (К., 2014), П. О. Селігея "Мовна свідомість: Структура, типологія, виховання" (К., 2012), І. М. Мирошніченко "Фразеосемантичне поле "праця/неробство" в польській мові" (К., 2014); "Російсько-українському словнику" (К., 2012), "Словнику української мови" (К., 2012), "Етимологічному словнику топонімів України" (за авторством Лучика В. В.; К., 2014); збірниках "Наукова спадщина О. О. Потебні у слов'янському культурному просторі" (К., 2012), "Екологія мови і мовна політика в сучасному суспільстві" (К., 2012), "Вагрослав Ягич і проблеми славістики" (К., 2015); навчальних посібниках "Стилістика руського язика" (К., 2015) І. А. Синиці, Т. В. Охріменко та "Вступ до слов'янської філології" (К., 2013) В. В. Лучика.

16.41 Мови світу

16.05.18.0269/0517U000853

Чернюх Богдан Васильович. Функціональна

семантика аспектуальності в латинській мові: Дис... д.філол.н. /Київський національний університет імені Тараса Шевченка. – Захищена 26.12.2017.

УДК 811.124'02'367.58/.59.

488 с. – Бібліогр.: 629 назв.

У дисертації здійснено комплексний функціонально-семантичний аналіз категорії аспектуальності та досліджено основні закономірності категоризації аспектуальної семантики і її репрезентації у латинській мові. На широкому фактичному матеріалі у діахронії проаналізовано динаміку розвитку взаємозв'язку аспектуальної семантики з акціональними типами предикатів, виявлено роль акціональності й контексту у формуванні часткових видових значень, визначено аспектуальний потенціал самостійного та залежного кон'юнктива, виокремлено роди дії латинського дієслова та здійснено моделювання функціонально-семантичного поля аспектуальності. Уточнено природу аспекту в латинській мові, семантику перфективності та імперфективності, джерела формування аспектуальних значень, аспектуальний потенціал префіксації та суфіксації.

16.05.18.0270/0417U000538

Овсянко Олена Леонідівна. Структурно-семантичні модифікації англомовних прислів'їв у художньому та публіцистичному дискурсах: Дис... к.філол.н. /Запорізький національний університет. – Захищена 25.02.2017.

УДК 811.111'42:398.91(043.3).

270 с.: 14 табл., 28 іл. – Бібліогр.: 547 назв.

Дисертацію присвячено комплексному дослідженню структурно-семантичних модифікацій англомовних прислів'їв у художньому та публіцистичному дискурсах із застосуванням понятійно-категоріального апарату лінгвосинергетики. Сфокусовано увагу на модифікації досліджуваних прислів'їв, їх структурних змінах та семантичних девіаціях.

16.05.18.0271/0417U000540

Каліщук Діана Миколаївна. Концептуальні стилі англомовних політиків (на матеріалі політичного дискурсу президентів Дж. Буша мол., Б. Обама): Дис... к.філол.н. /Запорізький національний університет. – Захищена 24.02.2017.

УДК 811.111'38'42(73):32.

247 с.: 8 табл., 8 іл. – Бібліогр.: 277 назв.

У дисертації з'ясовано сутність поняття "концептуальний стиль", на засадах антропоцентричної парадигми й когнітивно-дискурсивного підходу здійснено аналіз концептуальних стилів президентів США Дж. Буша мол. і Б. Обами на матеріалі їхнього політичного дискурсу. Досліджено особливості вербалізації базових концептів політичного дискурсу FREEDOM, DEMOCRACY, концептуальної опозиції WE - THEY та їх залежність від стилю мовця. На рівні когнітивних ознак номінативного поля концептів простежено вплив концептуального стилю певного політика на формування номінативного поля концепту.

16.05.18.0272/0417U000541

Чумакова Ксенія Олександрівна. Лінгвокультурні параметри вербалізації концепту TRANSPORT у британському та американському варіантах англійської мови: Дис... к.філол.н. /Запорізький національний університет. – Захищена 24.02.2017.

УДК 811.111'42 : 81'27 (043.3).

247 с.: 7 табл. – Бібліогр.: 294 назви.

Дисертацію присвячено дослідженню засобів вербалізації концепту TRANSPORT та аналізу їхньої кореляції в британському й американському національно-територіальних

варіантах сучасної англійської мови. Визначено, що структура та зміст концепту є ідентичними для обох лінгвокультур, але існує різниця у виборі лексичних засобів для вираження певних конститuentів ментальної одиниці, що пояснюється здебільшого екстралінгвальними чинниками.

16.05.18.0273/0417U000679

Микитюк Юлія Володимирівна. Комплімент як мовленнєвий акт (на матеріалі німецькомовних драматичних творів XVIII–XX ст.):

Дис... к.філол.н. /Львівський національний університет імені Івана Франка. – Захищена 03.03.2017.

УДК 811.112.2-028.46:177.1]:821.112.2-2"17/19"(043.3).
232 с.: 21 іл. – Бібліогр.: 281 назва.

Здійснено комплексний лінгвопрагматичний аналіз мовленнєвого акту компліменту в німецькомовних драматичних творах XVIII–XX ст. Сформульовано теоретичні засади вивчення компліменту, експліковано дефініцію компліменту та виокремлено умови його реалізації. Досліджено комунікативні интенції мовця та їхню еволюцію протягом XVIII–XX ст. Визначено функції, тематично-сміслові особливості компліменту, типи реакції на комплімент в драматичних творах та простежено динаміку їхніх змін.

16.05.18.0274/0417U000680

Нера Наталя Ярославівна. Гендерний аспект невластне-прямого мовлення в англійському художньому дискурсі (на матеріалі жіночої прози першої половини XX століття):

Дис... к.філол.н. /Львівський національний університет імені Івана Франка. – Захищена 02.03.2017.

УДК 811.111'271'37'42:82-31-055.2.
220 с.: 15 табл., 8 іл. – Бібліогр.: 475 назв.

В дисертації розглянуто невластне-пряме мовлення крізь гендерний вимір. Здійснено зіставний аналіз двох гендерних стилів (жінка-персонаж vs чоловік-персонаж). Проаналізовано лексико-граматичні, комунікативно-прагматичні та стилістичні особливості чоловічого і жіночого невластне-прямого мовлення. Доведено, що жіночій парадигмі мовної поведінки властива емоційність, недирективність, адаптація до чужих міркувань.

16.05.18.0275/0417U000681

Томащук Юлія Олександрівна. Дискурсивно-прагматичні характеристики англійського Інтернет-інтерв'ю (на матеріалі Інтернет-журналів для підлітків "gUrl", "Seventeen", "Teen Vogue"):

Дис... к.філол.н. /Львівський національний університет імені Івана Франка. – Захищена 02.03.2017.

УДК 811.111'38:004.77(043.3).
243 с.: 6 табл., 2 іл. – Бібліогр.: 304 назви.

Проаналізовано дискурсивні та прагматичні характеристики англійського Інтернет-інтерв'ю з урахуванням віку та гендеру комунікантів. Доведено, що Інтернет-інтерв'ю є змішаним жанром Інтернет-дискурсу, якому притаманні риси Інтернет-дискурсу та масмедійного дискурсу. Досліджено, що структура Інтернет-інтерв'ю підпорядкована фактору множинного адресата, що враховується під час організації його змістової сторони. Виявлено, що у виділених комунікативних ситуаціях для втілення стратегій використовують комплекс тактичних прийомів.

16.05.18.0276/0417U000682

Павлишенко Ольга Андріївна. Квантитативні характеристики лексико-семантичних полів дієслова в авторських текстах англійської художньої літератури:

Дис... к.філол.н.

/Львівський національний університет імені Івана Франка. – Захищена 03.03.2017.

УДК 811.111'367.625'37-116.

211 с.: 24 табл., 18 іл. – Бібліогр.: 247 назв.

Проведено дослідження частотної структури лексико-семантичних полів дієслів англійської мови. Проаналізовано стилеметричні характеристики лексико-семантичних полів дієслова в авторських текстах англійської літератури. Виявлено область маркерів авторського ідіолекту у структурі лексико-семантичних полів. Досліджено психосемантичні поля в авторських текстах, які дають можливість виявити субмодальну складову авторського стилю.

16.05.18.0277/0417U000683

Захарчук Ірина Олександрівна. Розвиток і становлення категорії заперечення в англійській мові VII–XVII ст.: синхронія та діакронія:

Дис... к.філол.н. /Львівський національний університет імені Івана Франка. – Захищена 02.03.2017.

УДК 811.111'367.32-112.

251 с.: 26 табл., 5 іл. – Бібліогр.: 276 назв.

Проведено інтегрований аналіз засобів вираження заперечення в англійській мові VII–XVII ст. у синхронно-діакронному аспекті. Здійснено об'єктивізацію концепту ЗАПЕРЕЧЕННЯ в англійській мові за допомогою різних типів семантичного аналізу. Змодельовано функціонально-семантичну парадигму засобів вираження заперечення у текстах VII–XVII ст. Виокремлено дистрибутивні характеристики заперечення у реченні.

16.05.18.0278/0417U000930

Ладика Ольга Володимирівна. Об'єктивізація концепту American Dream (діакронний підхід):

Дис... к.філол.н. /Київський національний університет імені Тараса Шевченка. – Захищена 24.04.2017.

УДК 811.111-112'37:165.194.

315 с. – Бібліогр.: 545 назв.

Дисертація присвячена дослідженню лінгвокультурного концепту American dream у мовній картині світу США (XVI - перша половина XX ст.). Діакронічний підхід до дослідження дає змогу прослідкувати динамічні модифікації концепту та визначити найбільш вживані лексичні виразники концепту. У роботі встановлено етапи концептуалізації поняття American dream на основі аналізу його вербалізаторів. Визначено вплив історичних і соціально-культурних процесів на формування та розвиток концепту AMERICAN DREAM. У семантичній структурі концепту American dream виокремлено та досліджено поняттєвий, образний, національно-культурний, ціннісний, символічний та ідейний компоненти. Аналіз еволюції явища / поняття American dream, концептуалізації його поняттєвої сфери, дослідження мовних засобів об'єктивізації концепта - дозволило визначити лексико-семантичне поле концепту American dream з виділенням у ньому ядерних і периферійних тематичних полів в текстовому континуумі XVI - першої половини XX ст.

16.05.18.0279/0417U000931

Чернова Анастасія Олександрівна. Лінгвопрагматика сучасної французької соціальної реклами:

Дис... к.філол.н. /Київський національний університет імені Тараса Шевченка. – Захищена 25.04.2017.

УДК 811.133.1'42:659.4:316.77.

252 с.: 66 іл. – Бібліогр.: 555 назв.

Дисертацію присвячено дослідженню лінгвопрагматичної сучасної французької соціальної реклами, окресленню комунікативної структури рекламного повідомлення, встановленню концептосфери та лексико-семантичної реалізації концептів французької соціальної реклами, а також ви-

вченню її семіотичного аспекту та взаємозв'язку візуального образу з текстовим компонентом. Особливу увагу приділено аналізу комунікативної структури соціальної реклами та характеристикі її основних елементів: мовленнєво-актової будови рекламного повідомлення, особливостей адресанта і адресата реклами, комунікативної мети та функції рекламного повідомлення, його стратегій і тактик. Окрім цього, у дисертації проаналізовано риторико-стилістичні засоби соціальної реклами, досліджено особливості вживання тропів та риторичних фігур, різних мовленнєвих реєстрів, охарактеризовано інтертекстуальні зв'язки соціальної реклами з іншими мовленнєвими жанрами.

16.05.18.0280/0217U000979

Актуальні проблеми лінгвістики та викладання англійської мови в навчальних закладах I-IV рівня акредитації: Заклучний звіт /Харківський національний педагогічний університет імені Г.С.Сковороди; Керівник Костікова Ілона Іванівна. – ДР 0112U002004. УДК 811.111:378.147.

71 с.

Необхідність впровадження Загальноєвропейських рекомендацій з мовної освіти, зміни у підходах вивчення сучасного мовознавства, методики викладання іноземної мови, введення нових стандартів і навчальних програм, приводить до перегляду традиційних підходів опанування англійською мовою. Новітні технології і засоби опанування англійською мовою забезпечують системне заохочення наукової і професійної активності викладачів, зовнішньої і внутрішньої академічної мобільності студентів, розширення географічних меж практик і стажувань. Навчання студентів англійської мови, які в змозі здійснювати ефективну комунікацію, здатні до міжнародних контактів, міжкультурної взаємодії і "діалогу культур" у контексті зміни пріоритетів у суспільстві, є одним із актуальних завдань сучасної вищої школи України. Під час дослідження колектив кафедри застосовував теоретичні, емпіричні та спеціально-лінгвістичні методи. Теоретичні методи - порівняльний аналіз, синтез наукової, навчально-методичної і лінгвістичної літератури з метою теоретичного обґрунтування проблеми дослідження; формалізація, типологізація, класифікація, систематизація, проблемно-тематичний, порівняльний та описовий методи з метою викладу практичного матеріалу, аналіз нормативної документації щодо організації навчально-виховного процесу зі студентами; емпіричні методи - педагогічне спостереження, анкетування, опитування, інтерв'ювання, бесіда, самооцінка.

16.05.18.0281/0217U000980

Закономірності функціонування російської мови: динамічний, прагматичний та методичний аспекти: Заклучний звіт /Харківський національний педагогічний університет імені Г.С.Сковороди; Керівник Степанченко Іван Іванович. – ДР 0112U002005. УДК 811.161.

95 с.

Об'єкт дослідження: російська мова з огляду на її функціонування в синхронії та діахронії. Мета дослідження: встановлення специфіки, закономірностей розвитку мови та функціонування мовних одиниць різних ярусів мовної системи. Методи дослідження: описовий, парадигматичного аналізу, компонентного аналізу, порівняльно-типологічний, дистрибутивний, інтерпретаційний, метод лінгвоконтекстуального аналізу. Розвиваючи антропоцентричний напрям у сучасному мовознавстві, вчені кафедри продовжують традиції, що були започатковані в Харкові О.О. Потебнею та підтримані мовознавцями Харківської філологічної школи. Магістральним напрямом науково-дослідної роботи кафе-

дри є аналіз мови художнього тексту на різних ярусах його змістовної структури. На монографічному рівні досліджуються проблеми функціонування морфологічних і синтаксичних одиниць у віршовому та прозовому художньому тексті, парадигматична структура лексики художніх творів, розробляються теоретичні проблеми стилістичного аналізу.

16.05.18.0282/0217U000981

Мови світу: Порівняльний аналіз англійської та східнослов'янських мов у мовознавчих і методичних цілях: Заклучний звіт /Харківський національний педагогічний університет імені Г.С.Сковороди; Керівник Сазонова Ярослава Юріївна. – ДР 0112U005993. УДК 811.1'362.

60 с.

Об'єктом дослідження є лінгвістичні аспекти східнослов'янських мов і англійської мови, методи навчання англійської мови для носіїв східнослов'янських мов. Мета роботи: встановлення специфіки, закономірностей розвитку та характеру лінгвістичних явищ як східнослов'янських, так і англійської мови, розробка прийомів і методів навчання англійської мови для носіїв східнослов'янських мов. Науково-практична значущість полягає у конкретизації мовних явищ і розробці прийомів навчання англійської мови як іноземної. Рекомендації щодо використання результатів роботи: у навчальному процесі вищої та середньої школи; у подальших розвідках з проблем розвитку східнослов'янських мов і англійської мови та методики викладання останньої; публікації наукових статей, підготовка і захист дисертацій, виступи на науково-практичних конференціях, написання навчальних посібників, підготовка та виступи на наукових семінарах кафедри, круглих столах, керівництво науковою роботою студентів з написання дослідницьких робіт на конкурси.

17 ЛІТЕРАТУРА. ЛІТЕРАТУРОЗНАВСТВО. НАРОДНА ПОЕТИЧНА ТВОРЧИСТЬ

17.01 Загальні питання літературознавства

17.05.18.0283/0217U000905

Людська самореалізація як філософсько-антропологічна проблема: Заклучний звіт /Інститут філософії імені Г.С.Сковороди НАН України; Керівник Андрос Є. І. – ДР 0115U001367. УДК 111.32:168.522.

36 с.

Основою метою планової теми є дослідження людської самореалізації, яка стоїть на вершині найвагоміших людських цінностей, котрі у ХХ сторіччі пройшли шлях від переважання матеріальних цінностей до вартостей духовних, культурних, як мінімум - неутилітарних. Саме реалізація останніх, себто культурних цінностей, у людському бутті і перебуває у центрі дослідження наукової роботи за відомчою тематикою.

17.07 Теорія літератури

17.05.18.0284/0417U000937

Колісниченко Анна Віталіївна. Міфопоетика творчості Гарта Крейна: Дис... к.філол.н. /Дніпропетровський національний університет імені Олеся Гончара. – Захищена 31.03.2017.

УДК 821.111 - 14(73)(045) Крейн.

174 с. – Бібліогр.: 206 назв.

Об'єкт - поетична спадщина Гарта Крейна, його епістолярій та есеїстика, і, зокрема, поема "Міст" як модерністський національний літературний епос. Мета - розкрити

особливості міфопоетики творчості Гарта Крейна, проаналізувати основні архетипні образи, універсальні та індивідуальні символічно-міфологічні комплекси у контексті світової та національної художньої традиції. Методи - біографічний, порівняльно-історичний, архетипокритика, міфокритика. На основі аналізу творчого доробку (збірка "Білі будівлі", цикл "Кі Вест", поема "Міст") з'ясовано характер міфологічної складової його творчості, на формування котрої вплинули як національна і світова культурна традиція, так і естетичні шукання модернізму. Естетичні засади міфотворчості поета ґрунтуються на світових художніх зразках, орієнтуючись на які, він створював свою міфопоетичну картину Америки. Домінантним у міфологічному кластері став комплекс індіанських міфів, що сукупно з християнською міфологією визначив оригінальність і семантику художнього універсуму поета. Важлива роль у цьому просторі належить першостіям, з-поміж яких чільне місце посідає першостіях землі в образі Покахонтас. Гендерні категорії фемінності й маскуліності, відрефлексовані Крейном, вплинули на його систему образів і розуміння андрогінності. Часопростір у в поемі "Міст" підпорядкований утвердженню ідеї вічноприсутності Мосту як символу Америки, де міст об'єднує минуле, сучасне й майбутнє. Усе зазначене дозволяє стверджувати, що провідним мотивом творчості митця є створення "міфу Америки", "міфу для Бога". Сфера - навчальний процес.

17.05.18.0285/0417U000978

Назаренко Вікторія Миколаївна. Ігрові стратегії альманаху "Літературний ярмарок" у контексті експериментальної літератури 1920-30-х років: Дис... к.філол.н. /Київський національний університет імені Тараса Шевченка. – Захищена 27.04.2017.

УДК 821.161.2:82-92.

197 с. – Бібліогр.: 244 назви.

У роботі проаналізовано основні підходи до потрактування феномену гри у культурі, окреслено особливості цього складного явища у тлумаченні різних дослідників та шкіл. Антропологічний підхід Й. Гейзінґи та концепція "карнавалізації" М. Бахтіна розглядаються як взаємодоповнюючі, що дозволяє всебічно проаналізувати складні літературні явища. Альманах "Літературний ярмарок" розглядається передовсім у контексті явища експериментального письма. Визначено специфіку журналу як цілісного тексту поряд з іншими самобутніми зразками літературної періодики кінця 1920-х років. У роботі розглянуто ігрові стратегії та їхню реалізацію на різних рівнях тексту альманаху. "Літературний ярмарок" одночасно вписаний у кілька контекстів: елементи ярмаркового дійства, барокова традиція, риси карнавалу та меніппеї, різні типи містифікацій та оригінальні авторські маски створюють складну, багатозначну текстову структуру. А ця структура моделює культуру загальною, якою її мислили автори "Літературного ярмарку".

17.05.18.0286/0417U000979

Шкарлута Тетяна Миколаївна. Містифікація "Порфирій Горотак" в еміграційному літературному процесі 1940-х років: Дис... к.філол.н. /Київський національний університет імені Тараса Шевченка. – Захищена 28.04.2017.

УДК 821.161.2 П.Горотак.

204 с. – Бібліогр.: 216 назв.

Дисертація присвячена дослідженню літературної містифікації "Порфирій Горотак" Леоніда Мосендза і Юрія Клена, осмисленню її значення в літературному еміграційному процесі 1940-х років. У трьох розділах дисертації розглянуто жанрові особливості літературних містифікацій,

функціональне призначення Порфирія Горотака в контексті найвідоміших містифікацій в історії української літератури, а також обставини появи, побутування й роль збірки "Дияболічні параболи" в дискусії довкола Мистецького українського руху. Порфирій Горотак – ігрова містифікація, що мала на меті розіграш. Водночас співавтори містифікації Леонід Мосендз і Юрій Клен представили своє бачення хитких сторін тогочасного літературного процесу. При цьому провокативний містифікований образ митця-мандрівника виконував терапевтичну функцію подолання соціально-культурної ізоляції, якої зазнали українські письменники в таборах Ді-Пі. У роботі вперше окреслено значення містифікації "Порфирій Горотак" для розвитку літературного процесу періоду Ді-Пі; простежено творчий почерк кожного зі співавторів у текстах збірки "Дияболічні параболи", досліджено позалітературні впливи на формування життєпису містифікованого образу, запропоновано класифікацію містифікацій в українській літературі за функціями; використано архіви видання "Українські вісті" для визначення обставин функціонування аналізованої містифікації. В дисертації удосконалено визначення поняття літературної містифікації з наголосом на важливості контексту під час дослідження окремих містифікацій; комплексний підхід до аналізу поезики збірки "Дияболічні параболи". Подальшого розвитку набуло вивчення інтертекстуальних мотивів в еміграційній літературі; уточнення обставин дискусії щодо шляхів розвитку літератури періоду Ді-Пі.

17.05.18.0287/0217U001590

Інтермедіальний вимір сучасного літературознавства: Заключний звіт /Інститут літератури ім. Т.Г.Шевченка НАН України; Керівник І.Бербенець Людмила Сергіївна – ДР 0115U005252. УДК 82.0:801.73.

31 с.

У ході дослідження було з'ясовано специфіку інтермедіальності та вивчено основні методологічні й теоретичні підходи до інтермедіальності й інтермедіальних студій у літературі та літературознавстві. Було встановлено, що незважаючи на те, що інтермедіальні підходи до створення і дослідження мистецьких артефактів і зародилися близько 50-ти років тому, серед учених ще й досі немає одностайності щодо тлумачення термінів "медіум", "медіа", "інтермедіальність". Навіть найновіші спостереження свідчать, що ці терміни не лише неоднозначні, а й іноді алогічні. Було проаналізовано ряд літературних текстів з погляду теорії інтермедіальності (зокрема, твори В. Шимборської, Д. Масловської, З. Бурчуладзе та ін.). Було також досліджено особливості становлення феномену реаліті-роману та здійснено аналіз впливу реального телебачення і реаліті-шоу на оптику показу подій Євромайдану. Результати цієї роботи відображено в книжці "Бачити, щоб бути побаченим: реаліті-шоу, реаліті-роман та революція онлайн" (2016). Крім того, результати НДР були оприлюднені на наукових конференціях, у лекціях (в Україні та за кордоном), в статтях, деякі з напрацьованих матеріалів підготовлено до друку. Протягом усього терміну виконання НДР було здійснено спільну роботу над відбором текстів англійською, польською, німецькою мовами до антології "Інтермедіальний вимір сучасного літературознавства". Триває робота з рубрикації, оцінки, перекладу уже відібраних текстів і пошуку нових текстів до видання. Результати дослідження можуть застосовуватися у вузівському викладанні літературознавчих дисциплін (курс "Теорія літератури", "Інтермедіальні студії" та ін.), при укладанні нових посібників та підручників з теорії літератури, під час наукових розробок, пов'язаних із теорією інтермедіальності.

17.09 Історія літератури

17.05.18.0288/0417U000558

Юхимук Яніна Володимирівна. Поетика та типологія музичного екфразису у прозі другої половини ХХ - початку ХХІ ст. (компаративний аспект): Дис... к.філол.н. /Інститут літератури ім. Т. Г. Шевченка НАНУ. – Захищена 14.03.2017.

УДК 82.01:78.01"19/20".

205 с. – Бібліогр.: 222 назви.

Об'єкт: тексти прозових творів українських та зарубіжних письменників другої половини ХХ - початку ХХІ століття. Мета: виявити природу музичного екфразису, який набув нових форм у художній літературі другої половини ХХ - початку ХХІ ст. Методи: типологічний, структурно-семіотичний, феноменологічний, герменевтичний, культурологічний, рецептивний. Наукова новизна: вперше у вітчизняному літературознавстві створено загальне визначення музичного екфразису та його додаткові дефініції, які чітко окреслюють риси екфразису в тексті та тексту-екфразису. Апробована у 8 публікаціях. Сфера використання: літературознавча і вузівська практика.

18 МИСТЕЦТВО. МИСТЕЦТВОЗНАВСТВО

18.41 Музика. Музикознавство

18.05.18.0289/0417U000577

Нємцова Лілія Орестівна. Хорова Франкіана: соціокультурний та жанрово-стильові виміри: Дис... к.мист. /Львівська державна музична академія ім.М.В.Лисенка. – Захищена 24.02.2017.

УДК 78.087.68:7.08+7.03:821.161.2.

182 с. – Бібліогр.: 273 назви.

У дисертаційному дослідженні розглядаються зв'язки І. Франка з українським хором мистецтвом у біографічному, художньо-творчому та науково-публіцистичному аспектах. Особистість, літературна творчість і наукова діяльність І. Франка стали потужними стимулюючими чинниками для професіоналізації музичної культури Галичини в цілому й, зокрема, у підвищенні фахової майстерності хорової музики, зростанні рівня хорового виконавства, активізації дослідницько-критичної ділянки щодо творчо-хорової продукції та проблем її інтерпретації.

18.05.18.0290/0417U000578

Варнава Руслана Анастасіївна. Психологічний портрет композитора як джерело пізнання "образу автора" (на прикладі Бориса Лятошинського та Василя Барвінського):

Дис... к.мист. /Львівська державна музична академія ім. М.В.Лисенка. – Захищена 24.02.2017.

УДК 78.06:159.923.

186 с. – Бібліогр.: 217 назв.

У роботі досліджуються психологічні портрети видатних українських композиторів ХХ ст. - Б. Лятошинського та В. Барвінського, детермінуючий зв'язок психоособистісної структури і творчого мислення митців. Системний розгляд різноманітних аспектів композиторської особистості здійснено на основі музикознавчих, психофізіологічних, патографічних, герменевтичних, етнопсихологічних розвідок, мемуарів та епістолярію В. Барвінського і Б. Лятошинського. Побудовано експериментальну модель психограми композитора та встановлено певні зв'язки між індивідуально неповторними рисами характеру, темпераменту та авторським стилем кожного з митців.

18.05.18.0291/0417U000742

Ян Веньянь. Категорія піанізму у контексті виконавської типології фортепіанної творчості: Дис... к.мист. /Одеська національна музична академія ім. А.В.Нежданової. – Захищена 21.03.2017.

УДК 78.03/781.1+786.2/78.071.2.

170 с. – Бібліогр.: 221 назва.

У дисертації пропонується підхід до категорії піанізму з позиції сучасної когнітології і в зв'язку з типологічними тенденціями у вивченні фортепіанно-виконавського стилю, розкривається значення поняття піанізму в сучасному музикознавстві. Розглядається проблема фортепіанного стилю, висвітлюються особливості національно-типологічного (в єдності з етнопсихологічним) підходу до явища фортепіанного стилю. Розробляється поняття авторського стилю фортепіанного виконавства на основі когнітивного підходу до піанізму і визначаються ноетичні ігрові принципи фортепіанного виконавства.

18.05.18.0292/0417U000743

Грицюк Олеся Ярославівна. Жанровий синтез в камерно-вокальній музиці першої третини ХХ століття (на прикладі творів М. Раavelя, П. Гіндеміта, С. Прокоф'єва, Ф. Пуленка): Дис... к.мист. /Одеська національна музична академія ім. А.В.Нежданової. – Захищена 21.03.2017.

УДК 781.2+ 781.5 "19".

160 с. – Бібліогр.: 199 назв.

Дисертацію присвячено жанровому синтезу в камерно-вокальній творчості початку минулого століття, який став одним з способів оновлення жанрового фонду, що сформувався в класичний період. Розглянуто особливості розвитку жанру вокального циклу, саме на базі якого відбувались певні жанрові зміни, що призвели до появи нових і неповторних за своєю організацією циклічних вокально-інструментальних композицій. Сформульовані засади формування жанросинтетичних творів, в яких головним чинником стають характеристики кожного з жанрів, які беруть участь в процесі синтезу.

18.05.18.0293/0417U000744

Посуля Анатолій Валентинович. Жанрово-композиційні особливості еволюції камерної опери (від ХІХ - до ХХІ ст.):

Дис... к.мист. /Одеська національна музична академія ім. А.В.Нежданової. – Захищена 22.03.2017.

УДК 78.01+782/785.7+78.07.1.

167 с. – Бібліогр.: 227 назв.

У дисертації досліджуються характерні типологічні ознаки камерної опери на шляху їх формування та простежуються аспекти виникнення різних жанрових модифікацій; відкривається новий аспект вивчення сучасних камерних опер у контексті проблеми діалогу. На основі розгорнутого історіографічного, естетичного та аналітичного музикознавчого підходів характеризуються структурно-композиційні види камерних опер. Відзначається, що вивчення проблеми діалогу є необхідним підґрунтям для методологічного музикознавчого визначення діалогічності як шляху до меж "великої" музичної семантики.

19 МАСОВА КОМУНІКАЦІЯ. ЖУРНАЛІСТИКА. ЗАСОБИ МАСОВОЇ ІНФОРМАЦІЇ

19.01 Загальні питання вивчення масової комунікації

19.05.18.0294/0417U000880

Петрушка Аліна Іванівна. Прогностична модель носіїв науково-популярного контенту як втілення їхніх функціональних характеристик: Дис... к.соц.комунік. /Дніпропетровський національний університет імені Олеся Гончара. – Захищена 04.04.2017.

УДК 070 : 304 : 655.

201 с.: 23 табл., 9 іл. – Бібліогр.: 126 назв.

Об'єкт - носії науково-популярного контенту. Мета - розроблення концептуальної моделі носіїв науково-популярного контенту, яка втілює його функціональні характеристики. Методи - порівняльно-історичний, аналітичні методи класифікації та групування, методи моделювання, форсайту та SWOT-аналізу. Дисертація є дослідженням концептуальної моделі носіїв науково-популярного контенту, яка втілює його функціональні характеристики. Визначено поняття та технологічні особливості SWOT-аналізу носіїв науково-популярного контенту та розроблено функціональну модель носія науково-популярного контенту. Метод SWOT-аналізу визначено як підґрунтя формування аналітичної бази моделювання шляхом виявлення наявних внутрішніх та зовнішніх характеристик носія науково-популярного контенту. На прикладі публікацій у журналах "National Geographic Magazine" та "Зелені Карпати" сформульовано методологію маркетингових та контентних характеристик видань. Проаналізовано історичні етапи розвитку контенту цих журналів та визначено критерії популяризації як наукового, так і політичного контенту видань. Проведено соціологічне дослідження щодо використання учнями та студентами науково-популярних джерел. Сфера - навчальний процес.

19.21 Масова комунікація

19.05.18.0295/0417U000881

Вербицька Христина Іванівна. Проблема державотворення в друкованих мас-медіа Івано-Франківської області: Дис... к.соц.комунік. /Дніпропетровський національний університет імені Олеся Гончара. – Захищена 04.04.2017.

УДК 32.019.57: 070(477.86)(043.3).

204 с. – Бібліогр.: 569 назв.

Об'єкт - друковані мас-медіа Івано-Франківської області. Мета - з'ясувати особливості висвітлення проблеми державотворення друкованими мас-медіа Івано-Франківської області. Методи - історичний, контент-аналіз, аналітичний, індуктивний, синергетичний підхід. Дисертація є дослідженням основних аспектів втілення проблем державотворення друкованими мас-медіа Івано-Франківської області. За результатами контент-аналізу 481 публікації 24 обласних та районних газет періоду 2006 - 2010 років виявлено ключові змістові характеристики публікацій щодо втілення контенту державотворення як однієї із основних тематичних категорій преси Івано-Франківської області. Дано загальну характеристику обласної та районної преси Івано-Франківської області в контексті державотворення та визначено соціально-комунікаційні особливості відтворення державотворчих аспектів різними типами преси Івано-Франківщини. Окремо визначено основні ознаки замовності у публікаціях державотворчої проблематики. Окреслено наукову перспективу аналізу функціональних характеристик

відтворення певних проблем на рівні місцевої преси. Сфера - журналістська практика, навчальний процес.

19.05.18.0296/0417U000882

Подаряща Оксана Іванівна. Особливості соціокультурного контенту соціальних комунікацій: Дис... к.соц.комунік. /Дніпропетровський національний університет імені Олеся Гончара. – Захищена 05.04.2017.

УДК 070 : 304 : 001.

188 с. – Бібліогр.: 174 назви.

Об'єкт - соціальні комунікації. Мета - обґрунтування теоретичних характеристик обігу понять "контент" та "соціокультура" в соціальних комунікаціях. Методи - порівняльно-історичний, контент-аналіз, класифікації та групування. Дисертація досліджує ключові характеристики соціокультурного контенту соціальних комунікацій. Виходячи з тези про те, що у контексті інформаційного суспільства існують взаємні інтереси культури і соціальних комунікацій, а соціокультурний контент соціальних комунікацій залежить від того, якими є потреби і очікування аудиторії, наголошується на тому, що сам соціокультурний контент найбільш функціонально проявляється в таких масивах соціальних комунікацій як мас-медіа та реклама. У роботі з'ясовано комунікаційні чинники розвитку соціокультури, у зв'язку з чим виокремлено компетентнісний підхід до розуміння контенту в мас-медіа, а також окреслено функціональність концепції "technology expertise", яка ґрунтується на необхідності впровадження компетентнісного підходу до висвітлення реалій мас-медіа. На підставі цих досліджень визначено роль реклами в задоволенні соціокультурних потреб аудиторії та вивчено соціокультурну детермінацію рекламного контенту. Сфера - мас-медіа, навчальний процес.

19.41 Журналістика

19.05.18.0297/0417U000687

Подобна Євгенія Володимирівна. Контент періодичних видань Полтавської губернії (1838-1917 рр.): Дис... к.соц.комунік. /Київський національний університет імені Тараса Шевченка. – Захищена 06.03.2017.

УДК УДК 070 (477) "1838/1917".

187 с. – Бібліогр.: 214 назви.

Дисертація присвячена дослідженню контенту періодичних видань Полтавської губернії, що виходили протягом 1838-1917 рр. Визначено тенденції становлення та розвитку преси регіону, розроблено історико-типологічну модель місцевої періодики. Проаналізовано характерні особливості преси в межах типологічних груп. Визначено кількісні та якісні показники контенту місцевої преси. Охарактеризовано головні компоненти: систему рубрикації, заголовковий комплекс, реклама, жанрове наповнення, ілюстративний матеріал. Окреслено основні проблемно-тематичні напрями публікацій, проаналізовано матеріали громадсько-політичної та соціальної тематики. Окремо, наголошено на джерелознавчому потенціалі фахової публіцистики, оприлюдненої на шпальтах періодики Полтавської губернії, для подальших досліджень.

20 ІНФОРМАТИКА

20.01 Загальні питання інформатики

20.05.18.0298/0217U000992

Особливості інформаційного забезпечення національного консенсусу в сучасній Україні: Заключний звіт /Національна бібліотека України

імені В.І. Вернадського; Керівник Попик Володимир Іванович. – ДР 0116U005329. УДК 316.3(4УКР):323.174:004.713.

83 с.

Розроблено концептуальні засади та методологічні підходи дослідження інформаційних процесів соціальної трансформації, напрацьовано сучасні критерії національного консенсусу, в тому числі у ментальній сфері, в якості орієнтирів національної самоідентифікації і розвитку в умовах стрімкого розширення інформаційних обмінів сучасного суспільства.

20.15 Організація інформаційної діяльності

20.05.18.0299/0417U000965

Петрасова Світлана Валентинівна. Інформаційна технологія ідентифікації знань у наукометричних системах на основі інтелектуального аналізу слабоформалізованих даних: Дис... к.т.н. /Національний технічний університет "Харківський політехнічний інститут". – Захищена 27.04.2017.

УДК 004.912:007.51.

145 с.: 14 табл., 22 іл. – Бібліогр.: 133 назви.

Об'єкт дослідження - процес ідентифікації знань у слабоформалізованій інформації наукометричних систем. Мета дослідження - підвищення ефективності процесу ідентифікації знань у наукометричних системах за рахунок побудови моделей і методів інтелектуального аналізу слабоформалізованих даних. Методи дослідження: фундаментальні положення теорії інтелекту та алгебри скінченних предикатів, метод компонентного аналізу та інструментарій регулярних виразів, метод компараторної ідентифікації, методи математичної статистики. Наукова новизна: уперше розроблено логіко-лінгвістичну модель визначення семантично зв'язних фрагментів реферативної інформації, яка відрізняється застосуванням алгебро-предикатних операцій для формалізації семантико-граматичних характеристик сутностей та дозволяє вдосконалити інформаційну технологію ідентифікації знань у слабоформалізованих даних; отримав подальший розвиток метод компараторної ідентифікації смислових фрагментів рефератів, який відрізняється моделюванням функцій інтелекту зі смислової класифікації текстів рефератів, що дозволяє виділити єдині інформаційні простори наукової взаємодії авторів; удосконалено метод формалізації смислових відношень сутностей, який базується на використанні міри смислової близькості і відрізняється застосуванням інтелектуального аналізу при виявленні класів еквівалентності та толерантності, що дозволяє визначити неявно виражені відношення близькості й таксономії; удосконалено інформаційну технологію ідентифікації знань у наукометричних системах, яка відрізняється етапами визначення імпліцитних зв'язків між рефератами наукометричних систем, що дозволяє динамічно виявляти спільні фронти наукових досліджень. Результати дослідження знайшли практичне застосування у системах обробки анотацій та рефератів у наукових бібліотеках. Використання розроблених у роботі моделей і методів дозволило підвищити ефективність процесу ідентифікації знань у слабоформалізованій реферативній інформації за рахунок підвищення середніх значень коефіцієнтів повноти й точності видачі спільної за змістом інформації.

20.23 Інформаційний пошук

20.05.18.0300/0217U000978

Організація бібліотечно-інформаційних ресурсів як складова формування вітчизняного інтегрованого інформаційного простору: Заключний звіт /Національна бібліотека України імені В.І.

Вернадського; Керівник Стрішенець Надія Володимирівна. – ДР 0114U001071. УДК УДК 001.82:027.021:021.6:004.9.128 с.

Досліджено особливості та тенденції розвитку сучасних засобів організації бібліотечно-інформаційних ресурсів: каталогізації, бібліотечної класифікації, предметизації, реферування. Визначено напрями і форми взаємодії вітчизняних бібліотек у створенні інтегрованого інформаційного простору.

20.05.18.0301/0217U001540

Розробка технологічних засад та інфраструктури формування бази знань наукової бібліотеки: Заключний звіт /Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського; Керівник Лобузін Катерина Вілентіївна. – ДР 0114U001102. УДК 024:004+024:005.94.175 с.

Мета роботи - вироблення технологічних засад та інфраструктури створення бази знань наукової бібліотеки як семантичної моделі, що містить систематизовану сукупність бібліотечних документів та інформаційних ресурсів. На основі узагальнених наукових підходів до формування бібліотечної бази знань розроблено оригінальну архітектуру науково-довідкового апарату бібліотечної бази знань на основі взаємозв'язку довідкової інформації та авторитетних файлів. Розгорнуто формування двох нових проектів НБУВ: електронної бібліотеки "Україніка" та інформаційного порталу "Наука України: доступ до знань", метою яких є популяризація, підвищення рейтингу та доступності інформаційних ресурсів українознавчої тематики та наукових здобутків вчених України за рахунок використання сучасних бібліотечних та веб-технологій. Розроблено технологічні рішення та розгорнуто пілотні корпоративні проекти: "Книжкові пам'ятки України" та "Зведений каталог бібліотек установ Національної академії наук України".

20.05.18.0302/0217U001670

Розробка інтелектуальних інформаційних технологій сприйняття, розпізнавання та змістовної інтерпретації об'єктів навколишнього середовища на базі моделей образного мислення: Заключний звіт /Міжнародний науково-навчальний центр інформаційних технологій та систем НАН та МОН України; Керівник Гриценко Володимир Іллєч. – ДР 0112U001458. УДК 004.048;004.896.252 с.

Розроблено методи подання даних в комп'ютерних технологіях оперування образами, оброблення вимірювань, розпізнавання та інтерпретації сигналів складної форми, комп'ютерну технологію смислової обробки текстової інформації. Запропоновано алгоритм, який знаходить за поліноміальний час задану кількість найкращих розв'язків системи розмитих обмежень і здатен до самоконтролю отриманих ним результатів. Проведено експериментальне дослідження розроблених методів і точності розв'язку задач. Реалізовано систему смислової тематичної класифікації та кластеризації текстових корпусів та потоків і засоби автоматизованої побудови природномовних інтерфейсів до баз даних. Розроблено базовий модуль інтелектуальної інформаційної технології інтегрованої обробки сигналів від навколишнього середовища. Технологію реалізовано в системі інтелектуального управління мобільним автономним роботом.

20.05.18.0303/0217U002151

Розробка методів та засобів комп'ютерного моделювання систем організаційного управління: Заключний звіт /Інститут проблем реєстрації ін-

формації НАН України; Керівник Додонов Олександр Георгійович. – ДР 0112U002348. УДК 004.5.

700 с.

У результаті виконання НДР набули подальшого розвитку теоретичні основи, методи і засоби комп'ютерного моделювання систем організаційного управління (СОУ). Запропоновано ідеологію створення комп'ютерних моделюючих комплексів для дослідження та автоматизації функцій СОУ, а також для тренажу і навчання спеціалістів. Розроблено методи, методики та інструментарій для аналізу функціонування СОУ в умовах обмеження ресурсів, жорстких часових обмежень, при виникненні критичних ситуацій в об'єкті управління, наявності непередбачених зовнішніх і внутрішніх впливів. Розроблено і апробовано методики реорганізації інформаційного обміну між компонентами СОУ, реконфігурації функціональної структури СОУ в разі виникнення та розвитку позаштатної ситуації на об'єкті управління. Запропоновано процедури побудови індикаторів передбачення позаштатних ситуацій, застосування експертних систем на стратегічному рівні організаційного управління. Робота передається за кордон за договірною ціною.

20.53 Технічні засоби забезпечення інформаційних процесів

20.05.18.0304/0217U000904

Розробити методи аналізу потокових шифрів: Заключний звіт /Інститут кібернетики ім.В.М.Глушкова НАН України; Керівник Коваленко Ігор Миколайович. – ДР 0115U001573. УДК 002:651.928(083.73). 524 с.

В роботі розглянуто методи аналізу потокових шифрів та системи аналізу випадкових та псевдовипадкових послідовностей. Розроблено комплекси програм оцінки якостей систем захисту інформації та систем побудови ключової інформації. Робота розповсюджується за договірною ціною.

20.05.18.0305/0217U001690

Адаптація локальної комп'ютерної мережі та web-сайту Інституту проблем матеріалознавства ім. І.М. Францевича НАН України до сучасних вимог інформаційного, програмно-технічного та технологічного забезпечення: Заключний звіт /Інститут проблем матеріалознавства ім. І.М.Францевича НАН України; Керівник Картузов Валерій Васильович. – ДР 0116U005019. УДК 002.5.002.5;681.327.7.8;1242.55. 28 с.

Об'єкт дослідження - комп'ютерна мережа та Web-сайт ІПМ ім. І.М.Францевича НАН України. Результати робіт за темою: за рахунок систематичного контролю роботи серверів та мережевого обладнання, моніторингу роботи мережі, доповнення інформацією розділів сайту, доробки програмного забезпечення за сучасними вимогами проектування сайтів та Web -дизайну досягнуто: - поліпшення доступу наукових працівників ІПМ НАН України до інформаційних ресурсів інтернету, грид-середовища; - скорочення часу пошуку довідкової інформації; - ефективне використання обчислювальних ресурсів ІПМ; - підвищення інформативності та збільшення пошукових позицій Web сайту.

20.05.18.0306/0217U002002

Розробка та дослідження методів інтеграції алгоритмів класу нерозкритих шифрів в сучасні розподілені інформаційні системи: Заключний звіт /Інститут кібернетики ім.В.М.Глушкова НАН України; Керівник Марченко Віталій Анатолійович. – ДР 0115U005266. УДК 65.012.8; 003.26;004.56.5.

5 с.

Дослідження та розробка методів інтеграції нерозкритих алгоритмів шифрування в існуючі розподілені інформаційні системи для організації захищеного каналу зв'язку в корпоративних системах органів державної влади, а також інших суспільно важливих і критичних інститутах держави. Робота розповсюджується за договірною ціною.

21 РЕЛІГІЯ. АТЕЇЗМ

21.15 Окремі релігії, церкви і культури

21.05.18.0307/0517U000319

Соловій Роман Павлович. Феномен Виникаючої церкви у контексті теологічних та еkleзіологічних трансформацій у сучасному західному протестантизмі: Дис... д.філос.н. /Національний педагогічний університет імені М. П. Драгоманова. – Захищена 28.04.2017.

УДК 283/289 (043.3).

352 с. – Бібліогр.: 464 назви.

У дисертації вперше у вітчизняному богослов'ї та релігієзнавстві здійснено комплексний аналіз Виникаючої церкви як альтернативного богословського дискурсу, релігійно-культурного феномену та інноваційної еkleзіологічної моделі західного евангельського протестантизму в контексті постмодерну. Автором виявлено соціально-релігійні передумови, світоглядно-богословський контекст та історико-культурні чинники утворення церкви, з'ясовано конфесійну, богословську та географічну варіативність її виражень. В результаті аналізу першоджерел встановлено актуальні характеристики церкви, котра, попри властиву їй структурну аморфність, визначається як когерентний релігійний феномен, що виражає себе за допомогою дискурсивних і практичних орієнтацій, які надають йому єдності і відносної стабільності. На зародження церкви та формування предметної структури її богословського дискурсу істотний вплив справили постліберальна та постконсервативна парадигми, радикальна ортодоксія, місіональне богослов'я, нове чернецтво та християнський рух за соціальну справедливість. Доведено, що за своєю природою Виникаюча церква є перш за все еkleзіологічним експериментом, богословські контури якого окреслюють "покірна" епістемологія, постмодерністська герменевтика, оптимістична антропологія та сотеріологічний інкльюзивізм. Обґрунтовано, що у богослов'ї Виникаючої церкви смислове поле концепту царства Божого розширюється у напрямі етико-антропологічної проблематики, ортопраксії та соціального богослов'я.

26 КОМПЛЕКСНІ ПРОБЛЕМИ СУСПІЛЬНИХ НАУК

26.11 Глобальні проблеми

26.05.18.0308/0217U001546

Світова геополітична і гео економічна еволюція у ХХ столітті та формування сучасної світо системи глобалізму: Заключний звіт /Державна установа "Інститут всесвітньої історії Національної академії наук України"; Керівник Зернецька Ольга Василівна. – ДР 0114U000640. УДК 327(100)+330.3. 230 с.

На базі комплексного міжdisciplinary підходу сформульовано нові теоретичні положення історичної і соціально-економічної глобалістики, геополітики і гео економіки; визначено цивілізаційні та геостратегічні імперативи формування зовнішньополітичної стратегії й ідентифіковано стратегії безпечного розвитку транзитивних країн; виокремлено основні етапи розвитку мультикультурних моде-

лей у ХХ столітті як складової цивілізаційно-політичних процесів; сформовано історичні концепції теорії глобальної комунікації; узагальнено основні результати соціально-економічного розвитку транзитивних країн у контексті євроінтеграції та неоконвергенції; виявлено сутність наукових концепцій еко-соціального і сталого розвитку та ідентифіковано головні загрози і виклики

27/43 ПРИРОДНИЧІ І ТОЧНІ НАУКИ

27 МАТЕМАТИКА

27.01 Загальні питання математики

27.05.18.0309/0217U001556

Нелінійні квантові осцилятори, інтегровні моделі та квантово-польові системи: симетрії і застосування: Заключний звіт /Інститут теоретичної фізики ім. М.М.Боголюбова Національної Академії Наук України; Керівник Гаврилик Олександр Михайлович. – ДР 0112U000052. УДК 51-72; 535.14; 538.91; 539.1; 539.12.01; 539.184.

36 с.

В основі звіту - результати 102 наукових праць, серед яких 59 наукових статей, виконаних у відділі за період 2012–2016р. та надрукованих у провідних вітчизняних та міжнародних фахових виданнях. Дослідження в рамках даної НДР було присвячено низці важливих проблем в теорії деформованих (нелінійних) квантових осциляторів і їх застосувань, алгебраїчних, топологічних і категоричних аспектів квантових інтегровних систем, квантовостатистичних і квантовопольових теорій. Побудовано нові деформовані узагальнення алгебри Гайзенберга і нестандартні алгебри/моделі деформованих квантових осциляторів з одним і більше параметрів деформації, вивчено їх основні властивості - нескінченновимірні представлення, спектри гамільтоніана і виродження рівнів енергії, псевдоермітовість операторів спостережуваних, когерентні стани, тощо. Запропоновано фізичні застосування, зокрема до різних деформацій моделі Бозе-газу і їх термостатистичних аспектів, а також до побудови нових 5-типараметричних модифікацій алгебри Вірасоро і пов'язаних версій 2-вимірної конформної теорії поля. Отримано реалізації алгебр операторів складених бозонів/складених ферміонів через алгебри деформованих осциляторів Бозе- чи Фермі-типу. Для таких складених частинок виявлено зв'язок їх заплутаних станів і заплутаності - базових концепцій в квантовій теорії інформації – із відповідними деформованими осциляторами та параметром деформації. Запропоновано нові фізично мотивовані одно і дво-параметрично деформовані аналоги моделі Бозе-газу, мета яких - ефективний опис взаємодії між частинками та їх композиитності. Для цих деформованих моделей отримано термодинамічні величини, функції розподілу вищих порядків, а також кореляційні функції. Знайдено зв'язок між квантовою теорією поля з конформною симетрією та теорією ізомонодромних деформацій матричних диференціальних рівнянь Фукса. Цей зв'язок дозволив знайти явний розклад двохточкової кореляційної функції в квантовій моделі сінус-Гордон в точці вільних ферміонів. Досліджено спінові інтегровні моделі типу Годена та різноманітні узагальнення моделі Джейнса-Каммінгса-Діке. Отримані узагальнення базуються на розробленій теорії некососиметричних класичних g-матриць. Робота передається за кордон за договірною ціною.

27.21 Геометрія

27.05.18.0310/0517U000842

Кюсак Володимир Анатолійович. Відобра-

ження спеціальних псевдоріманових просторів: Дис... д.ф.-м.н. /Інститут математики НАН України. – Захищена 06.12.2017.

УДК 514.07.

317 с. – Бібліогр.: 197 назв.

Дисертація присвячена вивченню геодезичних, конформних та голоморфно-проективних відображень псевдоріманових просторів. Задача зводиться до якісного дослідження систем диференціальних рівнянь в коваріантних похідних. Введенням додаткових обмежень, спеціалізації просторів, даються відповіді на питання: дозволяють чи не дозволяють вказані простори відображення. Запропоновано спосіб спеціалізації псевдоріманових просторів за видом внутрішніх об'єктів. Методи досліджень застосовані при вивченні геодезичних та конформних відображень псевдоріманових просторів та голоморфно-проективних відображень келерових просторів.

27.25 Теорія функцій дійсних змінних

27.05.18.0311/0417U000922

Гішак Тетяна Ігорівна. Межові властивості функцій з просторів типу Гарді: Дис... к.ф.-м.н. /Львівський національний університет імені Івана Франка. – Захищена 28.04.2017.

УДК 517.5.

132 с. – Бібліогр.: 106 назв.

У дисертаційній роботі досліджено зв'язки межових властивостей функцій з просторів типу Гарді з поведінкою функцій в областях аналітичності. Отримано теореми єдиності та існування у вагових просторах Гарді. Доповнено опис трансляційно інваріантних підпросторів у вагових просторах. Встановили еквівалентність швидкого зростання у деякому сенсі по уявній осі та швидкого спадання по дійсній півосі для функцій з простору. Описано властивості простору, що визначається перетином вагових просторів Гарді. Запропоновано новий спосіб розщеплення функцій із простору Пелі-Вінера та встановлено критерій розв'язності ним задачі розщеплення.

27.31 Диференціальні рівняння з частинними похідними

27.05.18.0312/0217U001136

Аналітичні та стохастичні методи дослідження нерівноважних процесів: Заключний звіт /Інститут математики НАН України; Керівник Кочубей Анастолій Наумович. – ДР 0112U001006. УДК 517.946.

218 с.

Викладено результати робіт з математичних проблем, пов'язаних із моделюванням фізичних процесів, зокрема процесів дифузії та властивостей систем часток, що взаємодіють, в неоднорідних середовищах із сингулярностями та фрактальними структурами. Зокрема, введена та досліджена немарківська модель з урахуванням ефектів пам'яті у статистичній динаміці неперервних систем. Розвинуто методику регуляризації крайових задач для диференціальних рівнянь із сильно сингулярними коефіцієнтами. Досліджена розв'язність еліптичних крайових задач у розширеній собольєвській шкалі. Отримані нові результати про рухи потоків Харріса та локальні часи гаусівських інтеграторів, нові граничні теореми для випадкових процесів. Розвинуті нові методи побудови фрактальних структур, зокрема в зв'язку з методами кодування дійсних чисел та поведінкою неповних сум збіжного ряду.

27.35 Математичні моделі природничих наук і технічних наук. Рівняння математичної фізики

27.05.18.0313/0217U000888

Розробка нових пористих і композиційних матеріалів для прискорення теплопередаючих процесів, високоефективного екранування електромагнітного випромінювання і з ефектом пам'яті форми: Заключний звіт /Інститут проблем матеріалознавства ім. І.М.Францевича НАН України; Керівник Косторнов Анатолій Григорович. – ДР 0114U002434. УДК 621.762:621.763.

125 с.

Проведено літературний огляд технологій виготовлення і прикладів практичного застосування пористих і композиційних порошкових і волокнових матеріалів із сплавів з ефектом пам'яті форми. Показано перспективність застосування пористих і композиційних матеріалів з ефектом пам'яті форми в адаптивних системах а також в якості демпферів механічних коливань. Методом високошвидкісної кристалізації з розплаву отримано волокна з ефектом пам'яті форми з нікеліду титану і сплаву на мідній основі Cu - 12 % Al - 3,5 %. Визначено температури мартенситних перетворень, що складають для волокон нікеліду титану: Ms=17 C; Mf= 5 C, As= 0 C; Af=18 C, TR=30 C, а для волокон Cu - 12 % Al - 3,5 %: Ms=64 C; Mf=39 C, As= 78 C; Af=109 C. Проведено цикл досліджень характеристик нових капілярно-пористих структур, призначених для теплових труб, розроблених в ПІМ НАН України. Випробування теплових труб довели, що теплові труби з "композиційними" капілярними структурами, створені на основі синтезу кращих якостей волокнових і порошкових матеріалів, є перспективними пристроями для ефективних теплопередавальних пристроїв.

27.05.18.0314/0217U002162

Розробка спектральних, еволюційних та диференціально-геометричних методів дослідження моделей сучасної математичної фізики: Заключний звіт /Інститут математики НАН України; Керівник Самойленко Юрій Стефанович. – ДР 0112U002104. УДК 517.95; 517.98.

112 с.

Розвинуті математичні методи застосовано до вивчення моделей математичної фізики. Зокрема, до дослідження моделей ідеальної турбулентності, дифузійних і хвильових процесів та інших. Опубліковано 63 статті, зроблено 47 доповіді на міжнародних конференціях та школах, захищено 1 докторська та 3 кандидатських дисертацій.

27.05.18.0315/0217U002174

Математичні моделі поліагрегатних систем та чисельно-аналітичні методи розв'язування сучасних задач динаміки, стійкості та оптимального керування: Заключний звіт /Інститут математики НАН України; Керівник Луковський Іван Олександрович. – ДР 0112U001015. УДК 517.2; 512.643: 532.595.

134 с.

Розвинуто чисельно-аналітичні методи побудови та дослідження математичних моделей, що описують, зокрема, динаміку рідини в баках, коливання довільних оболонок обертання та рух краплі в акустичному полі. Досліджено та розв'язано низку актуальних проблем теорії стійкості, стабілізації та оптимізації механічних систем.

27.37 Варіаційне обчислення і математична теорія оптимального керування

27.05.18.0316/0417U000932

Ревіна Тетяна Володимирівна. Позиційний синтез для робастних лінійних систем:

Дис... к.ф.-м.н. /Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна. – Захищена 21.04.2017.

УДК 517.977.14.

157 с.: 43 іл. – Бібліогр.: 116 назв.

Досліджено задачу синтезу для одного класу лінійних робастних систем з неперервними обмеженими невідомими збуреннями, тобто задачу побудови керування у вигляді функції від фазових координат, що задовольняє наперед заданим обмеженням. Розглядаються випадки як одновимірного, так і багатовимірного керування. Знайдено межі невідомих збурень, при яких керування, яке розв'язує задачу синтезу для лінійної системи без збурень, розв'язує також задачу синтезу і для збуреної системи. Отримані оцінки зверху і знизу на час руху з довільної початкової точки у початок координат. Як приклад застосування одержаних результатів розглянуто задачу керування деякими механічними системами з невизначеними параметрами.

27.43 Теорія ймовірності й математичної статистики

27.05.18.0317/0217U000901

Розробити методи аналізу, оптимізації й моделювання стохастичних систем із застосуванням до проблем економіки, фінансової та страхової математики: Заключний звіт /Інститут кібернетики ім.В.М.Глушкова НАН України; Керівник Кнопов Павло Соломонович. – ДР 0112U000744. УДК 519.21.

180 с.

За умов невизначеності розроблено оптимізаційні методи для складних функцій; розвинуто єдиний підхід для прийняття рішень на базі апарату мір ризику; досліджено методи керування в складних ієрархічних системах; створено методи математичного моделювання продовольчою безпеки. Робота розповсюджується за договірною ціною.

27.47 Математична кібернетика

27.05.18.0318/0417U000966

Бабкова Надія Вікторівна. Моделі та інформаційна технологія ідентифікації фізичних параметрів високотемпературних процесів: Дис... к.т.н. /Національний технічний університет "Харківський політехнічний інститут". – Захищена 27.04.2017.

УДК 519.7:007.52+53.083.721.

144 с.: 5 табл., 32 іл. – Бібліогр.: 128 назв.

Мета дисертаційного дослідження - підвищення ефективності процесу визначення теплофізичних параметрів на основі розробки моделей і методів цифрової обробки зображень та інформаційної технології ідентифікації фізичних параметрів температурних процесів. Основні результати: уперше запропоновано розв'язання зворотної задачі конвективного теплообміну на основі використання інструментів алгебри скінченних предикатів і теорії цифрової обробки зображень, що дозволяє визначити характеристики об'єкта, який випромінює, за його цифровим зображенням; отримав подальший розвиток метод визначення температурних полів за цифровим зображенням процесу, що дозволяє вирішити задачу визначення фізичних параметрів об'єктів структур; удосконалено метод визначення теплофізичних параметрів і побудови температурних полів теплового процесу на основі тривимірної моделі кольорового зору людини та

розробленої дискретної моделі передачі тепла в оребрених трубах, що дозволяє визначити оптимальні значення параметрів оребрення в процесі передачі тепла від нагрітих газів у робоче середовище; удосконалено інформаційну технологію визначення фізичних параметрів і побудови температурних полів теплового процесу, яка дозволяє автоматизувати процес обробки теплотехнічної інформації та вдосконалити процес моніторингу стану об'єкта за рахунок визначення зон накладення температурних полів.

28 КІБЕРНЕТИКА

28.17 Теорія моделювання

28.05.18.0319/0217U000882

Створення методів і засобів математичного та комп'ютерного моделювання динамічних процесів в автономних енергетичних силових установках при побудові сучасних систем керування, діагностики і випробування: Заключний звіт /Інститут проблем моделювання в енергетиці ім. Г.Є.Пухова НАН України; Керівник Верлань Анатолій Федорович. – ДР 0111U007792. УДК 519.6. 229 с.

На основі запропонованого оптимізаційного підходу до математичного моделювання динамічних процесів в сучасних автономних енергетичних силових установках та їх системах керування, діагностики і випробування та шляхом застосування альтернативних форм математичних описів із залученням інтегральних операторів та рівнянь типу Вольтерра побудовано засоби комп'ютерного моделювання, алгоритмічно розгалужені відповідно до форм задіяних динамічних моделей. Робота розповсюджується за договірною ціною.

28.05.18.0320/0217U000898

Розробити технологію моделювання режиму фільтрації підземних вод регіонів України на комп'ютерах гібридної архітектури: Заключний звіт /Інститут кібернетики ім.В.М.Глушкова НАН України; Керівник Білоус Максим Володимирович. – ДР 0116U006435. УДК 519.713; 519.711:53; 556.33/.34. 27 с.

Розроблено алгоритми знаходження розв'язків систем лінійних алгебраїчних рівнянь з розрідженими матрицями на комп'ютерах гібридної архітектури (з багатоядерними процесорами та графічними прискорювачами). Алгоритми реалізовані у вигляді спеціалізованих програмних модулів (з використанням мови C++ та технологій MPI та CUDA), на які отримано авторське свідоцтво. Виконано інтеграцію цих програмних модулів з обчислювальними модулями програмного каркасу Nadra-3D (для задач фільтрації води в двовимірних постановках). Робота розповсюджується за договірною ціною.

28.05.18.0321/0217U000903

Розробити і дослідити теоретичні засади системного аналізу нестационарних процесів руху рідини в багатокомпонентних суцільних середовищах з різноманітними складовими: Заключний звіт /Інститут кібернетики імені В.М. Глушкова Національної академії наук України; Керівник Галба Євген Федорович. – ДР 0112U001428. УДК 519.711. 296 с.

Побудовано та досліджено математичні моделі нестационарних процесів руху рідини в багатокомпонентних середовищах з різноманітними складовими як нові початково-крайові задачі для еліптико-параболічних, псевдопараболічних, еліптико-псевдопараболічних рівнянь з різноманітними

умовами спряження; для зазначених вище початково-крайових задач математичної фізики побудовано та досліджено задачі в слабкій постановці; побудовано та досліджено ефективні алгоритми дискретизації для задач в слабкій постановці, які за точністю не поступаються аналогічним алгоритмам для відповідних класів задач з гладкими розв'язками; побудовано та досліджено задачі оптимального керування станами отриманих нових математичних систем; побудовано алгоритми ідентифікації різноманітних параметрів нових початково-крайових задач математичної фізики; проведено чисельні експерименти, які підтверджують теоретичні результати. Робота розповсюджується за договірною ціною.

28.23 Штучний інтелект

28.05.18.0322/0517U000844

Вавіленкова Анастасія Ігорівна. Теоретичні основи автоматичного аналізу і синтезу логіко-лінгвістичних моделей текстових документів: Дис... д.т.н. /Інститут проблем математичних машин і систем. – Захищена 13.12.2017. УДК 044.891:004.82 (043.5).

329 с.: 15 табл., 84 іл. – Бібліогр.: 263 назви.

Метою дисертаційної роботи є підвищення якості процесу автоматичного порівняння електронних текстових документів шляхом використання вперше розроблених теоретичних і прикладних основ побудови інформаційних технологій. Удосконалено загальну форму логіко-лінгвістичної моделі речення природної мови. Описано формальний апарат для здійснення автоматичного порівняльного аналізу електронних текстових документів, який включає в себе формальний опис тотожних і рівнозначних конструкцій, умови тотожності логіко-лінгвістичних моделей та їх інваріантні форми. Запропоновано абстрактні моделі для формалізації опису логічних зв'язків між частинами текстових документів. Створено загальну форму логіко-лінгвістичної моделі електронного текстового документу, яка містить лінгвістичну та семантико-синтаксичну складову, базується на основних принципах і правилах синтезу логіко-лінгвістичних моделей. Розроблено методологію порівняльного аналізу електронних текстових документів. Запропоновано алгоритм автоматичного аналізу логіко-лінгвістичних моделей електронних текстових документів, що дозволяє відновлювати текстову інформацію за логіко-лінгвістичними моделями речень природної мови. Створено інформаційну технологію автоматичного порівняльного аналізу, реалізація якої дала змогу підвищити ефективність пошуку збігів серед електронних текстових документів.

28.05.18.0323/0417U000797

Самітова Вікторія Олександрівна. Класифікація та кластеризація даних, що задані в нечислових шкалах: Дис... к.т.н. /Харківський національний університет радіоелектроніки. – Захищена 22.03.2017. УДК 004.032.26.

139 с.: 5 табл., 30 іл. – Бібліогр.: 134 назви.

Метою дисертаційної роботи є розробка методів нечіткої кластеризації та класифікації даних, що задані в нечислових шкалах. Виконано огляд стану проблеми інтелектуального аналізу даних, що задані в нечислових шкалах. Виявлено недоліки існуючих методів: неможливість функціонувати в онлайн режимі та обмеженість процедур трансформації лінгвістичних характеристик у чисельну шкалу. Запропоновано метод нечіткої кластеризації порядкових даних на основі частотних прототипів та функцій належності, що дало можливість обробляти порядкові дані, які не підпорядковуються нормальному розподілу. Запропоновано метод нечіткої

кластеризації на основі порядково-чисельного відображення для опрацювання порядкових даних, що надходять в on-line режимі. Розроблено методи адаптивної робастної нечіткої кластеризації порядкових даних, а також метод можливісної нечіткої кластеризації категоріальних даних. Вдосконалено архітектуру нео-фаззі нейрону для класифікації порядкових даних. Розв'язано ряд практичних задач.

28.05.18.0324/0217U001279

Інформаційно-аналітична система самооцінювання освітньої діяльності педагогічних університетів: Заключний звіт /Національний педагогічний університет імені М.П. Драгоманова; Керівник Сергієнко В.П. – ДР 0115U000558. УДК 004.775:[378.6:37].

77 с.

У роботі розкрито важливість питання оцінювання освітньої діяльності студентів, викладачів та структурних підрозділів для формування рейтингів вищих навчальних закладів. Визначено показники формування рейтингів студентів, викладачів, кафедр, факультетів та описано механізми їх оцінювання і формування рейтингових оцінок (балів). Описано процедуру внесення результатів навчальної, науково-дослідної, виховної та організаційної роботи в інформаційно-аналітичну систему самооцінювання освітньої діяльності педагогічних працівників.

28.05.18.0325/0217U002139

Інтелектуальні методи діагностування систем керування віддаленими технічними об'єктами: Заключний звіт /Запорізький національний технічний університет; Керівник Субботін Сергій Олександрович. – ДР 0115U002242. УДК 004.415.

127 с.

Мета науково-дослідної роботи - розроблення інтелектуальних методів та засобів діагностування систем керування віддаленими технічними об'єктами. Предмет дослідження - системи керування віддаленими об'єктами. Об'єкт дослідження - інтелектуальні методи діагностування. Швидкий розвиток Інтернет-технологій та їх зростаюча популярність дуже суттєво впливають на розвиток техніки. Тому забезпечення надійної роботи керованих дистанційно пристроїв є актуальним завданням сьогодні. В роботі було проведено аналіз архітектури вбудованих систем та сформовані вимоги до даного класу систем, розроблена модель інтелектуального діагностування програмно-апаратного забезпечення вбудованих систем, розроблений метод повторного використання компонентів програмного та апаратного забезпечення, розроблена архітектура рекомендаційної системи для проектування вбудованих систем, були досліджені методи інтелектуальної діагностики та можливості їх використання на різних рівнях архітектури систем керування віддаленими об'єктами, зокрема були розроблені методи перетворення моделей знань із формалізмів семантичних мереж, фреймів та продукційних моделей, розроблено метод побудови діагностичних моделей на основі нейромереж із стовпчиковим, була розроблена класифікація методів верифікації систем керування, розроблена нова інтелектуальна інформаційна технологія діагностування систем керування віддаленими технічними об'єктами. Робота розповсюджується за договірною ціною.

28.29 Системний аналіз

28.05.18.0326/0217U000902

Розробити методи реалізації онтологокерованої підтримки прийняття рішень для безпеки продуктів харчування: Заключний звіт

/Інститут кібернетики ім.В.М.Глушкова НАН України; Керівник Гупал Анатолій Михайлович. – ДР 0114U000363. УДК 004.82;:519.81;519.86.

260 с.

Визначені характерні особливості безпеки продуктів харчування як проблемної області. Визначені принципи реалізації та рівні розгляду багаторівневого прийняття рішень для безпеки продуктів харчування. Проведено аналіз існуючих онтологічних підходів. Проведено аналіз існуючих онтологій з безпеки продуктів харчування. Запропоновано метод реалізації підтримки прийняття рішень на основі множини взаємопов'язаних онтологій представлення задач прийняття рішень та процесу прийняття рішень. Визначені складові контекстного розгляду процесів прийняття рішень. Розроблено онтологічне представлення шарів прийняття рішень та точок зору розгляду в процесах прийняття рішень. Представлено онтологічний опис методів інтеграції на рівнях даних, логіки прийняття рішень та інтерфейсів користувача. Розроблено Web-орієнтованої прототип інформаційної системи реалізації процесів інформування для безпеки продуктів харчування. Робота розповсюджується за договірною ціною.

28.05.18.0327/0217U001309

Розробка інформаційної технології формування портфелів проектів національного рівня на основі імітаційної моделі науково-технологічного розвитку України: Заключний звіт /Національний технічний університет "Харківський політехнічний інститут"; Керівник Кононенко Ігор володимирович. – ДР 0115U000543. УДК 004.94.

196 с.

Об'єкт дослідження - процеси сприяння сталому науково-технологічному розвитку галузей промисловості України, а також процеси керування структурно-складними розподіленими мережами поставок, що функціонують в умовах суттєвої невизначеності щодо параметрів мережі. Мета роботи - розробка моделей, методів та прикладної інформаційної технології підвищення ефективності планування інноваційного розвитку галузей промисловості України, а також розробка теорії та методів моделювання, оптимізації, координації та робастного обмеженого керування мережами поставок на основі методу прогнозуючого керування та методу інваріантних еліпсоїдів в умовах суттєвої невизначеності щодо параметрів мережі та дії невизначених збурень, обумовлених зміною зовнішнього попиту. Методи дослідження - методи імітаційного моделювання, теорія управління, системний аналіз, економіко-математичне моделювання, методи математичної статистики та теорії ймовірностей, методи оптимізації, теорія планування експерименту, теорія ефективності суспільного виробництва. Розроблено метод багатокритеріальної оптимізації планів розвитку галузі промисловості на основі розв'язання трьохкритеріальної задачі оптимізації з алгоритмічними цільовими функціями, алгоритмічними та аналітичними обмеженнями та бульовими змінними. Вдосконалено імітаційну модель прогнозування науково-технологічного розвитку видів економічної діяльності України. Розроблено метод вибору методології управління проектами на основі розв'язання трьохкритеріальної задачі оптимізації за критеріями: трудовитрати, вартість управління та супутні ризики, що дозволяє кількісно оцінити переваги та недоліки методології, що обирається, та підвищити якість управління проектами. Розроблено прикладну інформаційну технологію формування оптимальних портфелів проектів національного рівня. Розроблено методи робастного мультиагентного керування мережами поставок для мереж поставок з параметричною структурною невизначеністю в умовах дії невизначеного, але

обмеженого зовнішнього попиту та наявності несиметричних структурних обмежень на значення станів та керуючих дій. Розроблено інформаційну технологію оптимальної динамічної маршрутизації та керування транспортними засобами. Розроблено методи розрахунку попереднього і фактичного ефекту нововведень з урахуванням наукоємності, імовірнісного характеру економічних процесів, а також стадії виконання і реалізації НДДКР. Отримані наукові результати відповідають світовому рівню в досягненнях математичного моделювання та обчислювальних методів. Результати НДР були використані при розробці стратегії розвитку Харківської області на період до 2020 року, зокрема розділів "Промисловість" та "Наука і інновації". Результати НДР впроваджені у діяльність наступних підприємств: ТОВ "Пайп-Ікс", м. Харків; ТОВ "НВК Автоматизовані системи", м. Харків; ТОВ "АЙН УКРАЇНА"; ТОВ "Велакс", м. Харків; ТОВ "Промислова компанія "УКРКОНДИЦІОНЕР", м. Харків; ДП "Дослідний завод" ПАТ "Турбогаз", м. Харків; ВАТ "Турбоатом", м. Харків; КП "Харківводоканал", м. Харків; ТОВ "СВ", м. Харків.

28.05.18.0328/0217U001669

Створити теоретичні засади глобальних комп'ютерно-комунікаційних мереж інтелектуального управління жорсткими складними розподіленими динамічними процесами:

Заключний звіт /Міжнародний науково-навчальний центр інформаційних технологій та систем НАН та МОН України; Керівник Павлов Вадим Володимирович. – ДР 0112U002077. УДК 681.5; 007.5.

398 с.

Досліджені можливості побудови мереж інтелектуального керування розподіленими динамічними процесами на сучасному комп'ютерно-комунікаційному обладнанні і визначені основні напрямки створення і розвитку прикладних систем (на прикладі авіаційного, космічного, морського і наземного транспорту). Отримані оригінальні технічні рішення по інтелектуальному управлінню динамічними об'єктами в умовах збурюючих впливів різної природи, в тому числі часові затримки і втрати пакетів керуючих даних. Визначені основні напрямки створення і розвитку глобальних комп'ютерно-комунікаційних мереж і технологій інтелектуального управління різними класами прикладних процесів, що функціонують в реальному масштабі часу. Робота розповсюджується за договірною ціною.

29 ФІЗИКА

29.01 Загальні питання фізики

29.05.18.0329/0217U001218

Розробка технології отримання новітніх нанокompозитних матеріалів та комплексне дослідження їхніх функціональних характеристик:

Заключний звіт /Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна; Керівник Вовк Руслан Володимирович. – ДР 0115U000498. УДК 537.9 фізика конденсованого стану.

61 с.

Об'єкти експериментальних досліджень - досконалі монокристали і плівки високотемпературних надпровідників на основі YBaCuO (система 1-2-3) з контрольованим вмістом домішок і кисню і епітаксціальні плівки ніобію зі штучно створеним рельєфом поверхні плівки типу "пральна дошка". Мета роботи - вивчення особливостей електротранспорту в синтезованих надпровідниках системи 1-2-3 з різним ступенем відхилення від стехіометрії і вплив стехіометрії на надпровідний перехід і псевдоцілинний та флуктуаційний режими провідності у нормальному стані, а також динаміка

вихорів Абрикосова у виготовлених і протестованих зразках епітаксціальних плівок ніобію зі штучно створеним рельєфом поверхні плівки типу "пральна дошка". Метод дослідження - аналіз транспортних електрофізичних властивостей монокристалів і плівок ВТНП, плівок ніобію з різною орієнтацією напрямку рельєфу відносно транспортного струму і магнітного поля. Встановлені особливості псевдоцілинного стану монокристалів YBaCuO з різним ступенем допущення киснем і домішками а також наведене теоретичне обґрунтування і практичне використання ефектів, пов'язаних з мікрохвильовим поглинанням потужності в присутності сталого струму в надпровідниках II-роду. Результати досліджень можуть бути використаними у подальшій роботі при створенні адекватних моделей виникнення надпровідного стану у ВТНП і критичних параметрів зразків з точки зору їх практичного застосування у надпровідних ВЧ-пристроях.

29.05.18.0330/0217U001224

Формування дифракційних полів у складних електродинамічних об'ємах з ідеально провідними й імпедансними границями за допомогою метало-діелектричних включень та отворів зв'язку:

Заключний звіт /Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна; Керівник Катрич Віктор Олександрович. – ДР 0114U002584. УДК 538.3:621.396.671.

228 с.

Об'єкт дослідження - фізичні процеси взаємодії електромагнітного поля зі структурами, що визначаються складною електродинамічною композицією та містять елементи з сильною локалізацією поля. Метою проекту є виявлення нових фізичних ефектів і закономірностей взаємодії електромагнітних полів у багатоелементних і багато резонансних структурах, які мають елементи з довільними геометричними та електрофізичними параметрами і які розташовані у складних електродинамічних об'ємах, у тому числі, й з імпедансними границями та визначення принципів формування в них розподілу дифракційних полів із зазначеними характеристиками. У роботі проведено комплексні (теоретичні і експериментальні) дослідження з виявлення нових фізичних закономірностей формування просторово-енергетичних, просторово-часових, частотних і поляризаційних характеристик електромагнітних полів у всіх зонах випромінювання комбінованими магнітно-електричними випромінюючими структурами в електродинамічних об'ємах із ідеально провідними й імпедансними границями. Наукова новизна полягає в отриманні нових наукових знань щодо визначення нових фізичних ефектів і закономірностей у поширенні електромагнітних хвиль та формуванні просторового розподілу дифрагованих полів у складних електродинамічних структурах та об'ємах з комбінованими багатоелементними структурами магнітно-електричного типу за умов довільності їх геометричних і матеріальних параметрів; розвитку теорії розсіяння, дифракції та випромінювання електромагнітного поля; розробці нових методів розв'язання складних граничних задач електродинаміки та побудова нових математичних моделей та алгоритмів розрахунку характеристик складних електродинамічних структур та об'ємів, а також у розширенні уявлень щодо визначення фізичних концепцій формування просторового розподілу дифракційних полів у складних електродинамічних об'ємах з різного виду та типу неоднорідностями та випромінюючими структурами.

29.05.18.0331/0217U002117

Створення інноваційно-інформативного середовища для підтримки розвитку та комерціалізації нанотехнологій в Україні: Заклю-

чний звіт /Інститут фізики НАН України; Керівник Фесенко Олена Мар'янівна. – ДР 0115U004251. УДК 53:002.

75 с.

Об'єкт дослідження - інформаційна інфраструктура для сприяння розвитку нанотехнологій в Україні та для оперативного інформаційного висвітлення науково-технічних результатів, які отримані у результаті виконання програми НАН України "Фундаментальні проблеми створення нових наноматеріалів і нанотехнологій". Мета дослідження - інформаційне забезпечення та супровід цільової комплексної програми фундаментальних досліджень НАН України "Фундаментальні проблеми створення нових наноматеріалів і нанотехнологій", а також донесення оперативної інформації про створені перспективні нанотехнології та наноматеріали до представників бізнесу та виробничої сфери. Методи дослідження - SWOT аналіз, аналітичний аналіз, інноваційний маркетинг Теоретичні і практичні результати, новизна Упродовж виконання 2-го етапу "Розбудова і підтримка бізнес-порталу "Нанотехнології та наноматеріали" було: проведено аналіз рівня розвитку нанотехнологій з економічної точки зору від моменту їхнього започаткування до сьогодні: представлені дані про ринки, фінансування, компанії, патенти та публікації, базуючись на аналізі ситуації в США та Європі у порівнянні з їхніми головними конкурентами; наведено приклади деяких наукових досліджень та розробок, що проводились науковцями різних Інститутів НАН України в рамках реалізації цільової комплексної програми фундаментальних досліджень НАН України "Фундаментальні проблеми створення нових наноматеріалів і нанотехнологій". 24-27 серпня 2016 року проведено Міжнародну конференцію "Нанотехнології та наноматеріали" (НАНО-2016), як широкомасштабний захід, в якому поєднувались усні доповіді як провідних, так і молодих науковців з різних країн світу, проведено дискусії та прес-конференція, на якій були обговорені питання перспектив розвитку нанонауки в Україні. Організаційний комітет конференції отримав заявки від понад 740 учасників з різних країн світу. У ході проведення цієї конференції науковці з 30 країн світу поділилися своїми знаннями та досягненнями в галузі нанонауки та нанотехнологій. Робота конференції була сфокусована на останніх передових досягненнях в нанонауці, а також у сферах, що знаходяться на стику наукових напрямків, що стимулювало плідні наукові дискусії між науковцями та дослідниками, представниками різних дисциплін та країн. Окрім цього для популяризації нанотехнологій серед населення та зацікавленості молоді до науки було проведено науково-соціальний захід "Науковий пікнік НАНО-2016". Було розбудовано бізнес-портал "Нанотехнології та наноматеріали" (<http://www1.nas.gov.ua/programs/nano2b>) шляхом додавання нових рубрик, наповненням головної сторінки актуальною інформацією, оновлено інформацію про попит та пропозицію в області нанотехнологій українською, англійською та російською мовами, розміщено відеоматеріали конференції НАНО-2016 для оперативного ознайомлення з відеопрезентаціями та новітніми досягненнями в області нанотехнологій.

29.03 Загальні проблеми фізичного експерименту

29.05.18.0332/0217U001122

Створення державного первинного еталона одиниць об'єму та об'ємної витрати газів у діапазоні тиску від 1 МПа до 5 МПа: Заключний звіт /ДП "Всеукраїнський державний науково-виробничий центр стандартизації, метрології, сертифікації та захисту прав споживачів"; Керівник Рожнов Михайло Степанович. – ДР 0116U005445. УДК 53.08.

151 с.

Об'єкт дослідження - державний первинний еталон одиниць об'єму та об'ємної витрати газів у діапазоні тиску від 1 МПа до 5 МПа, який розроблюється у ДП "Укрметртестстандарт". Мета роботи - створення державного первинного еталона одиниць об'єму та об'ємної витрати газів у діапазоні тиску від 1 МПа до 5 МПа, який вперше забезпечить метрологічну простежуваність результатів вимірювань об'єму та об'ємної витрати газів в державі (в першу чергу природного газу), перевірку та калібрування витратомірів і лічильників, що застосовуються для комерційного обліку газів та природного газу за робочих умов на високому тиску робочого середовища. З урахуванням нинішньої ситуації на вітчизняному газовому ринку, жорстка економія, а отже точний та достовірний облік є пріоритетним завданням для забезпечення сталого розвитку та енергетичної незалежності держави, що можливий за наявності державного первинного еталона одиниць об'єму та об'ємної витрати газів в діапазоні тиску від 1 МПа до 5 МПа, який має бути створено вперше. Робота передається за кордон за договірною ціною.

29.05.18.0333/0217U001667

Розробка детекторних систем для експериментів на прискорювачах та технологій для фізики прискорювачів. Етап 2: Створення рентгенівського детектора на базі багатоматричної сенсорної панелі для рентгенографії на основі фазового контрасту: Заключний звіт /Інститут прикладної фізики НАН України; Керівник Нагорний Дмитрій Анатолійович. – ДР 0116U006686. УДК 53.082; 53.083; 53.087.

27 с.

За результатами аналізу умов експерименту з лінійної фазоконтрастної рентгенографії було сформульовано технічне завдання. Розроблена конструкторська документація на виготовлення вузлів детектора. Усі механічні компоненти виготовлені і зібрані. Електронне облаштування сенсорної панелі, вироблено спільно з фірмою "Телеоптік", з якою у ІПФ НАН України існує тісна співпраця в даній сфері.

29.05.18.0334/0217U002074

Фототермоакустичне перетворення в неоднорідних структурах на основі кремнію при лазерному опроміненні: Заключний звіт /Київський національний університет імені Тараса Шевченка; Керівник Бурбело Роман Михайлович. – ДР 0116U006696с. УДК 53.082; 536.2.

35 с.

Об'єкт дослідження - фототермоакустичне перетворення в структурах на основі кремнію. Мета роботи - встановлення фізичних закономірностей формування фотоакустичного відгуку в неоднорідних структурах на основі кремнію при їх опроміненні лазером. Методи дослідження - методи збудження періодично-модульованим та імпульсним світлом температурних та акустичних хвиль в неоднорідних напівпровідникових структурах, виміри їх параметрів; методи чисельного моделювання. Розроблено модель фототермоакустичного перетворення в неоднорідних структурах на основі кремнію при їх опроміненні періодично-модульованим випромінюванням лазеру. З'ясовано зв'язок теплових параметрів досліджуваної неоднорідної структури на основі кремнію з параметрами фотоакустичного сигналу що вимірюється експериментально. Експериментально фотоакустичними методами з газомікрофонним та п'єзоелектричним способом реєстрації інформативного сигналу визначені теплові параметри шару пористого кремнію на монокристалічній кремнієвій підкладці. Встановлено нелінійний хара-

ктер залежностей амплітуди лазерно ультразвукового відгуку від інтенсивності випромінювання ($L=532$ нм і 694 нм) для зразків монокристалічного кремнію. На основі проведеного моделювання з'ясовано ключову роль температурної залежності коефіцієнта теплового розширення та теплопровідності матеріалу на нелінійний характер формування величини лазерно ультразвукового відгуку. Результати моделювання добре узгоджуються з експериментальними даними. Встановлено, що наявність порушеного шару різної величини поруватості при формуванні лазерно-ультразвукового відгуку призводить до більш ефективного збудження акустичного сигналу в композитних системах типу "пористий кремній на монокристалічній кремнієвій підкладці. Робота розповсюджується за договірною ціною.

29.05 Фізика елементарних часток

29.05.18.0335/0217U001391

Процеси резонансного подвійного електронного захоплення в атомних ядрах: Заключний звіт /Інститут ядерних досліджень НАН України; Керівник Даневич Федор Анатолійович. – ДР 0112U003590. УДК 539.163;539.169.

46 с.

Розроблено наднизькофоновий сцинтиляційний детектор з кристалом вольфрамату кадмію, виготовленим з кадмію, збагаченого ізотопом кадмію-106 ($^{106}\text{CdWO}_4$). Досліджено процеси безнейтринного резонансного подвійного електронного захоплення у ядрі ^{106}Cd на новому рівні чутливості $\text{lim}T_{1/2} = 10\wedge 21$ років за допомогою сцинтиляційного детектору з кристалом $^{106}\text{CdWO}_4$. Досліджено процеси безнейтринного резонансного подвійного електронного захоплення у ядрі ^{96}Ru на рівні чутливості $\text{lim}T_{1/2} = 10\wedge 20$ років. Вперше досліджено безнейтринний резонанс подвійне електронне захоплення у ядрах ^{156}Dy , ^{190}Pt та ^{184}Os на рівні чутливості $\text{lim}T_{1/2} = 10\wedge 15 - 10\wedge 17$ років. Встановлено нове обмеження на безнейтринне резонансне подвійне електронне захоплення у ядрі ^{180}W на рівні чутливості $\text{lim}T_{1/2} = 10\wedge 19$ років.

29.15 Ядерна фізика

29.05.18.0336/0417U000973

Дрозденко Михайло Олександрович. Формування електронного пучка в рентгенівських методах дослідження: Дис... к.ф.-м.н. /Інститут прикладної фізики НАН України. – Захищена 27.04.2017.

УДК 621.386.12.

131 с.: 13 табл., 52 іл. – Бібліогр.: 84 назви.

Метою роботи є - дослідження фізичних закономірностей формування електронних та рентгенівських пучків для задач рентгенівського аналізу та створення лабораторної установки на базі прецизійного джерела електронів. Було розраховано, змодельовано та експериментально впроваджено схему формування електронного пучка на базі площинного вольфрам-ренієвого катоду непрямого розжарювання з метою подальшої реалізації РФА та рентгенівської радіографії. Шляхом моделювання електронно-оптичної системи методом скінчених інтегралів визначено оптимальні параметри катодного вузла для отримання струму сфокусованого електронного пучка на мішені не менше 1 мА. Показано топологію формування пучка в міжелектродному просторі, транспортування та фокусування його на мішені для отримання високояскравого джерела РВ. На основі розрахованої та змодельованої електронно-оптичної схеми створено багатопільову лабораторну установку для реалізації методів РФА та рентгенівської радіографії, з можливістю проведення РФА в атмосферних умовах та у вакуумі. В

роботі теоретично обґрунтовано та експериментально підтверджено доцільність обраної схеми на базі площинного вольфрам-ренієвого катоду непрямого розжарювання з регульованою геометрією електродів. Запропоновано модель рентгенівського спектрометра з вторинною мішенню, яка відрізняється від класичної моделі наявністю полікапілярних рентгенівських лінз в проміжках проходження рентгенівських променів. Це дозволяє значно підвищити аналітичні характеристики рентген флуоресцентних спектрометрів. Розвинута методика порівняння рентгенфлуоресцентних спектрометрів шляхом визначення елементної чутливості та нормування її на силу струму електронного пучка рентгенівської трубки та живий час експерименту. Застосовуючи запропоновану методику порівняння спектрометрів було встановлено, що аналітичні можливості створеної установки відповідають рівню передових світових установок MiniPal, XPRISM, Spectro2000 та Niton XL3t.

29.05.18.0337/0417U000974

Алексенко Олег Володимирович. Формування ВЧ-розряду з параксіальним поглинанням потужності в компактних геліконних джерелах іонів гелію та водню: Дис... к.ф.-м.н. /Інститут прикладної фізики НАН України. – Захищена 27.04.2017.

УДК 537.534.2.

122 с.: 23 табл., 55 іл. – Бібліогр.: 137 назв.

Мета дисертаційної роботи полягає в тому, щоб за допомогою теоретичного опису вивчити створення геліконного розряду у водневій та гелієвій плазмі з параксіальним поглинанням потужності при врахуванні обмежень на геометричні розміри розрядних камер іонного джерела, величину струму антени, потужність, що підводиться в розряд. Теоретичне дослідження орієнтовано на виявлення відмінних особливостей утворення і руйнування параксіальних резонансів в залежності від параметрів задачі та сорта плазми. Для геліконних джерел іонів з неоднорідним зовнішнім магнітним полем та збудженням в розряді азимутально симетричних мод досліджена можливість реалізації резонансів в залежності від параметрів: величина зовнішнього магнітного поля, кут нахилу зовнішнього магнітного поля, величина густини плазми, значення поздовжнього хвильового числа, тиску нейтрального газу. Для досліджуваних сортів плазми, з урахуванням параметрів задачі, показані характерні особливості реалізації параксіальних резонансів поглинання потужності.

29.05.18.0338/0217U001124

Кореляційний аналіз сильної взаємодії екзотичних баріонів у релятивістських ядроядерних зіткненнях - другий рік виконання проекту: Заключний звіт /Інститут теоретичної фізики ім. М. М. Боголюбова НАН України; Керівник Шаповал Володимир Миколайович. – ДР 0116U002745. УДК 539.172.17; 539.172.12.

17 с.

Для випадку центральних зіткнень йонів свинцю на Великому гадронному колайдері при енергії $2,76$ ТеВ на нуклонну пару на основі формалізму Куніна-Пратта та аналітичної моделі Ледніцкі-Любошица, модифікованих для ефективного врахування впливу залишкових кореляцій, отримано теоретичні передбачення кореляційних функцій у парах протон - лямбда та антипротон - лямбда, а також протон - ксі-мінус та протон - ксі-плюс. Для визначення просторових масштабів джерел випромінювання відповідних пар використовуються гідрокінетична та інтегрована гідрокінетична моделі ядро-ядерних зіткнень.

29.05.18.0339/0217U001183

Нелінійні та нестационарні процеси в кристалах в зовнішніх полях: Заключний звіт /Інститут ядерних досліджень НАН України; Керівник Сугаков Володимир Йосипович. – ДР 0112U002990. УДК 539.21.

109 с.

Звіт про НДР: 109 с., 50 рис., 172 джерела. В представленому звіті викладені результати теоретичних робіт з вивчення нестационарних, нелінійних ефектів, що виникають при інтенсивному збудженні кристалів під дією зовнішнього ядерного або лазерного опромінення. Серед найважливіших результатів треба відзначити: 1) проаналізовані умови, за яких має місце посилення поглинання світла фотосинтетичними бактеріями в присутності металічної наночастинки; 2) показано, що резонансна взаємодія між збудженнями молекули та локалізованими плазмонами срібної наноболонки призводить до значного збільшення ймовірності збудження молекул і можливості їх спостереження при невеликій кількості; 3) в рамках наближення ефективного середовища побудована теорія, що описує температурну залежність стрибкової рухливості носіїв заряду при їх високій концентрації та довільних електричних полях із врахуванням просторових енергетичних кореляцій в неупорядкованих органічних напівпровідниках; 4) проаналізований вплив ядерного оточення на ядерні процеси, розвинута загальна теорія збудження ядер при електронних переходах; 5) розраховані просторові структури конденсованої фази в системі непрямих екситонів, збуджених лазером у подвійній квантовій ямі з металевими електродами різноманітної форми (квадратної, прямокутної, трикутної, круглої); 6) показано існування в подвійних квантових ямах екситонних солітонів, локалізованих у просторі конденсованих фаз, запропонована модель генератора імпульсів екситонних солітонів стаціонарним полем лазера; 7) розрахований розподіл густини домішок за порогу пробігу при іонній імплантації з врахуванням утворення комплексів домішковий атом-вакансія.

29.05.18.0340/0217U001188

Дослідження динаміки ділення радіоактивних трансуранових ядер при енергіях збудження складеного ядра 10-12 MeV: Заключний звіт /Інститут ядерних досліджень НАН України; Керівник Желтоножський Віктор Олександрович. – ДР 0112U005132. УДК 539.17; 539.143/.144.

82 с.

Отримано нові дані з ізомерних відношень ядер ^{97}Nb , що утворюються в результаті фотоподілу ядер ^{235}U та ^{238}U гальмівним випромінюванням з граничними величинами енергії 10.5, 12.0 та 18.0 MeV із використанням активіційної методики та з урахуванням внеску до заселеностей від ізобарного ядра-попередника. Продемонстровано відмінність значень ізомерних відношень при $E_e = 10.5$ та 12 MeV від $E_e = 18$ MeV, що може свідчити про те, що ізомерні відношення суттєво залежать від типу вхідного каналу. Визначено теоретичні значення середніх кутових моментів уламків поділу із використанням кодів TALYS 1.6 та EMPIRE 3.2 та враховано можливість заселення станів ^{97}Nb після вильоту до двох нейтронів від розпаду первинних фрагментів, із більшою, ніж у ^{97}Nb , кількістю нейтронів. Значення середніх кутових моментів первинних фрагментів фотоподілу з урахуванням та без урахування вильоту нейтронів збігаються у межах похибки. Відмінність значень середніх кутових моментів від значень у материнському ядрі свідчить про наявність додаткового механізму формування кутових моментів.

29.05.18.0341/0217U001339

Створення методів та засобів підвищення

рівня радіаційної безпеки в процесі експлуатації ядерно-фізичних установок : Заключний звіт /Інститут ядерних досліджень НАН України; Керівник Азаров Сергій Іванович. – ДР 0114U003886. УДК 539.12.04. 90 с.

Проведено розрахунково-експериментального моделювання потенційного опромінення персоналу, що задіяний в технологічному процесі при штатній експлуатації ЯФУ і проведенні ремонтно-профілактичних робіт, а також при можливих аварійних ситуаціях для оцінки індивідуальних дозових навантажень. Проведено науково-технічне обґрунтування захисту від джерел іонізуючого випромінювання навколо ЯФУ різного призначення і забезпечення належного рівня радіаційної безпеки обслуговуючого персоналу.

29.05.18.0342/0217U001379

Розробка базових засад для створення універсальної апаратно-програмної тестової платформи дослідження та контролю характеристик ядерно-фізичних детекторних систем в медицині: Заключний звіт /Київський національний університет імені Тараса Шевченка; Керівник Безширко Олег Анатолійович. – ДР 0116U006697. УДК 539.1.08; 53.082.

63 с.

Розглянуто схеми і засоби, необхідні для дослідження новітніх детекторних систем на основі мікροструктурних газових детекторів (зокрема Micromegas/Ingrid) та SiPM фотодетекторів. Для дослідження систем на основі мікροструктурних газових детекторів (Micromegas/Ingrid) вибрано найбільш підходящі для даного випадку підсистеми: проточного газового живлення; живлення високоякісною високою напругою; електроніки для захищеного від пробітів зчитування інформації з детекторів.

29.05.18.0343/0217U001668

Розробка методів підвищення стійкості матеріалів прискорюючих структур до високовакуумних електричних розрядів в структурах колайдера CLIC та експериментальні дослідження впливу зовнішнього магнітного поля на ймовірність виникнення високовакуумного пробію: Заключний звіт /Інститут прикладної фізики НАН України; Керівник Батурін Володимир Андрійович. – ДР 0116U006687. УДК 537.53.

38 с.

Запропоновано провести іонно-променеву модифікацію матеріалів та дослідити вплив модифікації та наявності зовнішнього магнітного поля на вірогідність високовольтних високо вакуумних пробіїв в структурах колайдера CLIC. Проведено іонно-променеву модифікацію мідних та молібденових зразків прискорювальних структур, виготовлених в ІПФ НАН України та в CERN. Спроектовано та виготовлено стенд для вимірювання роботи виходу модифікованих мідних зразків. Показано, що зовнішнє магнітне поле, перпендикулярне електричному, приводить до зменшення густини струму польової емісії електронів з поверхні металу.

29.05.18.0344/0217U001674

Дослідження фізичних процесів генерації плазми та пучків заряджених часток в плазмових джерелах іонів та прискорюючих структурах: Заключний звіт /Інститут прикладної фізики НАН України; Керівник Батурін Володимир Андрійович. – ДР 0111U010609. УДК 537.53.

197 с.

Проведено дослідження фізичних процесів взаємодії електромагнітних полів (в тому числі і надпотужних) з речо-

винами що знаходяться в газовому та твердому стані з метою використання утвореного іонізованого стану речовини (плазми) для генерації та подальшого прискорення пучків заряджених часток. Створено ряд плазмових джерел для генерації пучків позитивних та негативних газових та металевих іонів. Проведено аналіз механізмів зародження плазмових утворень та виникнення ВЧ пробоїв при взаємодії потужного високочастотного електромагнітного поля з поверхнею мідних структур сучасних прискорювачів. Створено інжектор одно та двозарядних іонів металів (Fe^{2+} , Zr^{2+}) для проведення імітаційних досліджень радіаційної стійкості матеріалів реакторної техніки.

29.05.18.0345/0217U001676

Ядерні та атомні процеси при взаємодії іонів MeV-них енергій з речовиною: Заключний звіт /Інститут прикладної фізики НАН України; Керівник Сторіжко Володимир Юхимович. – ДР 0111U010611. УДК 537.534.35; 621.384.6.

217 с.

Розроблена апаратура та методики вимірювання спектрів характеристичного рентгенівського випромінювання, проведені дослідження процесів каналювання і малокутового розсіяння протонів; проведені дослідження процесів при взаємодії протонів з атомами речовини. Методами PIXE та PIGE проведений аналіз зразків уранових руд для відпрацювання методики визначення слідових концентрацій ядерних матеріалів для її застосування у галузі ядерної криміналістики. Запропонований спосіб придушення радіаційного випромінювання електростатичних прискорювачів іонів MeV-них енергій, заснований на розміщенні вздовж прискорюючої трубки системи постійних магнітів, що створюють періодичне магнітне поле. Таке поле сильно впливає на траєкторії електронів, що призводить до їх осідання на електродах прискорювальної трубки.

29.05.18.0346/0217U001678

Квантово-електродинамічні явища в сильних електромагнітних полях: Заключний звіт /Інститут прикладної фізики НАН України; Керівник Рощупкін Сергій Павлович. – ДР 0111U010613. УДК 530.145; 539.12; 537.87.

215 с.

Вперше досліджені нелінійні когерентні і резонансні квантові явища в сильних лазерних полях для процесів випромінювання фотона електроном, розсіювання електрона на ядрі, розсіювання лептона на лептоні, гальмівне випромінювання електрона при розсіюванні на ядрі, розсіювання фотона електроном, двох-фотонне випромінювання електроном, двох-фотонна анігіляція електрон-позитронної пари. Виявлено та досліджено параметричний інтерференційний ефект для процесів в полі двох лазерних хвиль, ефект аномального відштовхування однаково заряджених частинок в зовнішніх полях. Більшість результатів отримано аналітично, а кількісний аналіз проведений для фізичних параметрів, що відповідають сучасним джерелам потужного лазерного випромінювання.

29.05.18.0347/0217U001679

Багатомасштабне моделювання процесів мікроструктурних перетворень у матеріалах, підданих радіаційному опроміненню: Заключний звіт /Інститут прикладної фізики НАН України; Керівник Харченко Дмитро Олегович. – ДР 0111U010614. УДК 539.24; 536.92.

319 с.

Досліджено процеси самоорганізації кластерів вакансій в чистому нікелі і цирконії за умови сталого опромінення

при реакторних умовах та на прискорювачах. Проаналізовано процеси перерозподілу нерівноважних вакансій при спінодальному розпаді бінарного твердого розчину при сталій дії опромінення. Виявлено умови переходу від процесу розпаду розчину до процесів формування просторових вакансійних структур. Проведено дослідження процесів фазового розширення за дислокаційним механізмом в бінарних системах, підданих дії опромінення. Досліджено стійкість бінарного сплаву до механічного навантаження.

29.05.18.0348/0217U002123

Дифракційні ядерні процеси за участю легких та середніх ядер з врахуванням особливостей їх нуклонної та кваркової структури:

Заключний звіт /Інститут ядерних досліджень НАН України; Керівник Давидовський Володимир Володимирович. – ДР 0112U004460. УДК 539.12; 539.16; 539.17.

56 с.

Склад звіту: 56 с. - складається з вступу, 3-х розділів, списків використаних джерел у кожному розділі, основних висновків; 20 рисунків; 59 посилань. Найцікавішими з результатів виконаної роботи є такі: 1. В рамках моделі однократної згортки розраховано перерізи пружного розсіяння дейтронів при енергії 7, 7,3 та 8 MeV на ядрах ^{208}Pb . 2. Проведено порівняння розрахованих у дифракційному наближенні, узагальненому на випадок непружних процесів, спектрів з експериментальними даними при 56 MeV на ядрах цирконію та свинцю. Показано, що в розглянутій реакції внесок ядерно-кулонової амплітуди розвалу помітно менше величини внеску чисто кулонової амплітуди, яка домінує у випадку реакції на цирконії та свинці. Найкраще опис експериментальних спектрів протонів досягається при використанні юкавської форми хвильової функції дейтрона. 3. Експериментальні спектри і кутові розподіли протонів з реакції $T(d,p)$, виміряні при енергії дейтронів 36,9 MeV, задовільно описані як за формою, так і за величиною, в рамках мікроскопічної дифракційної ядерної моделі із залученням механізмів народження проміжних короткоживучих резонансів $4N^*$ при великих енергіях вилітаючих протонів і $4He^*$ - при малих.

29.05.18.0349/0217U002124

Методи часового аналізу у вивченні ядерних реакцій та розпадів: Заключний звіт /Інститут ядерних досліджень НАН України; Керівник Ольховський Владислав Сергійович. – ДР 0112U007378. УДК 539.12; 539.16; 539.17.

150 с.

Склад звіту: 150 с. - складається з вступу, 7-ми розділів, списків використаних джерел у кожному розділі, основних висновків; 39 рисунків; 2 таблиці; 249 посилань. Найцікавішими з результатів виконаної роботи є такі: 1) У дифракційному наближенні, узагальненому на випадок непружних процесів, теоретично досліджено реакцію розщеплення дейтрона (d, pn) при середніх енергіях. Зокрема проаналізовано внески кулонового і ядерно-кулонового механізмів розщеплення в диференціальний переріз з використанням даних експерименту з розщеплення дейтронів з енергією 56 MeV при їх зіткненні з ядрами вуглецю і кальцію і вильоті продуктів реакції вперед під нульовими кутами до напрямку падаючого пучка дейтронів. Враховувалися як кулонова, так і ядерна взаємодія дейтрона з ядром. 2) Поляризовані і поляризовані повний та диференціальний перерізи для реакції $^3He \rightarrow \pi^+ X$ були виміряні вперше при енергій фотонів від 200 до 450 MeV. Всі ці нові дані дають дуже потужний інструмент для забезпечення подальшого вдосконалення моделей фотореакцій на 3He в області нуклонного дельта-резонансу.

29.05.18.0350/0217U002154

Ядерно-твердотільні взаємодії та електромагнітні властивості ядер: Заклучний звіт /Інститут ядерних досліджень НАН України; Керівник Левон Олександр Іванович. – ДР 0113U000066. УДК 539.143/.144; 539.24/27;539.12.04.

125 с.

В галузі фундаментальних проблем ядерної фізики проведені наступні дослідження: На Мюнхенському тандемному прискорювачі за допомогою Q3D спектрографа методом (p,t) реакцій були вивчені спектри збудження в деформованих ядрах ^{228}Th . Вимірювались кутові розподілення тритонів приблизно для 110 збуджень, які спостерігались в спектрах до 2.5 МеВ. Порівняння експериментальних кутових розподілів з розрахованими за допомогою програми CHUCK3 дозволило визначити спіні $0+$ для 17 хвильових станів. Для інших станів був визначений спіні $6+$. Вивчена послідовність збуджених станів ^{228}Th , які спостерігались в $^{230}\text{Th}(p,t)^{228}\text{Th}$ реакціях. Вони інтерпретовані як оберталині смуги та як мультиплети збуджень. З цих послідовностей були визначені моменти інерції. Їх значення підтверджують двофонову природу більшості $0+$ збуджень. Експериментальні дані порівнювались з результатами розрахунків виконаних за методом взаємодіючих бозонів і квазічастинково-фононої моделі. Це дозволило зробити висновки стосовно природи $0+$ станів в ^{228}Th . В (p,t) реакціях збуджувались ядра ^{232}U . За допомогою Q3D спектрографа вивчались їх гама-спектри. Були вивчені кутові розподіли тритонів для 162 збуджень, які спостерігаються до 3.25 МеВ. Для 13 збуджених станів були ідентифіковані $0+$ стани шляхом порівняння експериментальних даних з розрахованими програмою CHUCK3. Для інших станів були визначені спіні до значення $6+$. Експериментальні дані по кутовому розподілу тритонів отримані для ядер ^{232}U були проаналізовані в наближенні зв'язаних каналів. Були виділені послідовності станів, які інтерпретовані як обертові смуги. З цих послідовностей були визначені моменти інерції. Їх значення підтверджують двофону або однофонову природу $0+$ збуджень. Проведено порівняння експериментальних значень з розрахованими за моделями взаємодіючих бозонів (IBM) і квазічастинково-фононою (QPM). Проведено порівняльний аналіз ряду $0+$ станів, що спостерігався у збуджених деформованих ядрах ізотопів актинідів в діапазоні $0 - 3$ МеВ. Вигляд кутового розподілу мало залежить від особливостей структури індивідуальних станів і перехідної конфігурації. До типової схеми зворотного розсіяння додано монітор-переривник пучка прискорених іонів. Процедура вимірювання товщини тепер потребує набору двох спектрів. Один спектр отримується для досліджуваної мішені, а другий - для мішені, яка імітує товсту підкладку. Однакову експозицію при наборі обох спектрів забезпечується монітором-переривником. Методами квантової хімії моделювався аніонний радіаційний дефект в альфа-L-аланіні в кластерному наближенні. Встановлені структури кластерів, які дозволяють найбільш точно відтворити в розрахунках геометрію радикалів і розподіл спінової густини по дефекту в різних його станах. Знайдені мінімуми на гіперповерхні потенційної енергії кластеру, які відповідають стабільній і проміжній формі радикалу. З метою пошуку експериментального підтвердження гіпотези про існування ізомерного стану $12+$ в збудженому ядрі ізотопу платини ^{194}Pt підготовлене та випробуване обладнання на циклотроні У-120. Розроблене необхідне програмне забезпечення для керування електронікою установки і обробки результатів. Проведені дві серії експериментів. Мета не досягнута. У зв'язку з цим, розроблена нова схема експерименту, яка базується на різниці у часі життя збуджень електронних оболонок в залежності від механізму, який призвів до їх збудження.

29.17 Фізика газів і рідин. Термодинаміка і статистична фізика

29.05.18.0351/0217U000941

Динаміка та топологічні структури в Бозе-Ейнштейнівських конденсатах ультрахолодних газів (другий рік виконання): Заклучний звіт /Відділення цільової підготовки Київського національного університету імені Тараса Шевченка при Національній академії наук України; Керівник Іоргов Микола Зиновійович, Якименко Олександр Ілліч. – ДР 0116U007939. УДК 538.9.

36 с.

Досліджено динаміку надплинних потоків та утворення квантової турбулентності в системі двох конденсатів, що зв'язані вузьким каналом. Було проведено серію числових експериментів в умовах близьких до експериментальних. Запропоновано схему для експериментального спостереження резонансу Шапіро. Доведено можливість формування стаціонарних в часі вихрових комплексів, що утворюються при поширенні збуреного вихрового солітону. Показано, що в нелокальних оптичних середовищах можуть існувати аналоги солітонів Хопфа, що були раніше передбачено в БЕК в рамках цього проекту.

29.05.18.0352/0217U001098

Закономірності генерації гідродинамічних полів, викликаних дією вітру та рухомими судами, і їх взаємодія з гідротехнічними спорудами та берегами: Заклучний звіт /Інститут гідромеханіки НАН України; Керівник Нікішов Володимир Іванович. – ДР 0112U000293. УДК 532.

95 с.

Досліджено особливості формування хвильового поля при русі судна в каналі повз прямокутний виступ напівнескінченної довжини. Проведено експериментальне дослідження процесу відбиття косих корабельних хвиль від вертикальних стінок каналу. Визначено залежність ширини ніжки Маха від дистанції пройдені судном. На основі спектральної моделі проведено моделювання вітрового хвилювання в прибережній зоні підхідного каналу глибоководного суднового ходу р. Дунай- Чорне море.

29.05.18.0353/0217U001685

Фізична природа стабільності металевих матеріалів в аморфному стані: Заклучний звіт /Інститут металофізики ім. Г.В.Курдюмова НАН України; Керівник Носенко Віктор Костянтинівич; Васильєв Михайло Олексійович. – ДР 0112U001129. УДК 536.26;539.26;539.74;539.196;539.213.

147 с.

Визначені в роботі критерії вибору хімічних складів схильних до аморфізації і нанокристалізації сплавів на основі Fe, а також встановлення чинників, визначаючих інтервали термічної стійкості аморфних фаз і нанокомпозитних структур, що в них утворюються, дозволили сформулювати рекомендації щодо синтезу нових матеріалів, - складнолегованих магнітомяких аморфних і нанокристалічних сплавів на основі систем Fe-Cr-Nb-B-P для використання їх в якості ефективних магнітопроводів індуктивних компонентів електронних схем. В результаті виконання наукової роботи були визначені закономірності формування в нерівноважних умовах твердіння металевих розплавів аморфних та нанокристалічних станів, встановлені перспективи використання термічних обробок для цілеспрямованого підвищення термічної стабільності та покращення комплексу механічних та функціональних характеристик в тому числі нових прецизійних сплавів на основі заліза. Практична цінність роботи

полягає у розробці рекомендацій щодо вибору хімічних складів, режимів термочасової обробки розплавів, умов їх твердіння, а також наступної обробки, що забезпечують створення нових матеріалів з аморфною та нанокристалічною структурою з широкими інтервалами термічної стійкості, високими магнітно-м'якими і міцнісними властивостями, перспективними для практичного використання.

29.05.18.0354/0217U001686

Розробка технології виготовлення трансформаторів та дроселів з використанням нанокристалічних магнітопроводів для імпульсних блоків живлення та систем управління спеціального призначення: Заключний звіт /Інститут металознавства ім. Г.В.Курдюмова НАН України; Керівник Носенко Віктор Костянтинівич. – ДР 0115U005082. УДК 532; 669.2.017; 669.017.03; 620.17.

212 с.

Здійснено розробку термічно- та механічно-стійких нанокристалічних стрічкових магнітопроводів із сплавів системи Fe-Nb(Co,Cr)-Cu-Si-B з необхідним комплексом електромагнітних параметрів та технології виготовлення з них середньочастотних малогабаритних трансформаторів та дроселів для перетворювачів (в т.ч. інверторного типу) систем живлення спеціального призначення. З використанням нових нанокристалічних магнітопроводів розроблена технологія та виготовлені дослідні партії середньочастотних трансформаторів та дроселів заданої потужності та конструкції для потреб вітчизняного машинобудування в т.ч. спеціального призначення (зокрема, бронетехніки та систем тестування військової техніки). Розроблені та погоджені Технічні умови на середньочастотні трансформатори перетворювачів систем живлення та на дроселі для перетворювачів систем живлення (в т.ч. спеціального призначення). Розроблено технічну документацію та виготовлено пілотну партію нанокристалічних магнітопроводів, високостабільних трансформаторів та дроселів, проведено їх апробацію на вітчизняних підприємствах ДК "Укроборонпром". Розроблено Технічні умови (ТУ) на трансформатори з литою ізоляцією на номінальну напругу 1 кВ конструктивного виконання І, з двома та більше обмотками, ТУУ27.1-21466665-014:2015. Проведено порівняльний аналіз магнітних властивостей розрізних осердь з нанокристалічної стрічки сплаву Fe₇₃Nb₃Cu₁B₇Si₁₆ та осердь, виготовлених з тієї ж стрічки з попередньо наведеною розтягом поперечною магнітною анізотропією. Робота передається за кордон за договірною ціною.

29.05.18.0355/0217U002178

Моделювання поведінки цирконієвих сплавів під дією потоків випромінювань: Заключний звіт /Інститут електрофізики і радіаційних технологій НАН України; Керівник Троценко Олег Геннадійович. – ДР 0115U005231. УДК 539.534.9.

40 с.

В рамках підходу Ліфшиця - Розенцвейга отримані найбільш компактні універсальні вирази для компонент тензорної функції Гріна пружного гексагонального середовища. На їх основі отримані вирази для енергії пружної взаємодії ТД з реальними дислокаційними петлями в гексагональних кристалах. Аналогічний вираз одержано в рамках інших відомих в літературі методів Еліота, Кренера. Їх чисельне порівняння на прикладі цирконію показало повний збіг. Це дає потужний інструмент для досліджень в галузі радіаційного матеріалознавства стосовно вже до реальних кристалів. Представлені наукові результати, отримані у результаті досліджень зв'язку часткового плавлення сплаву b111 з формуванням і розвитком волокнистих структур у ході надпла-

стичної деформації його зразків. Встановлено, що за своїм виглядом волокнисті структури підрозділяються на циліндричні, конусоподібні і стрічкоподібні, а поперечні розміри волокон різної морфології істотно відрізняються. Встановлено також, що концентрація магнію в твердому розчині на основі алюмінію в районі основи волокна підвищена в порівнянні з його середньою концентрацією в сплаві. На прикладі розщеплення ядра гелію-3 в запропонованому підході виконаний розрахунок спостережуваних і проведено порівняння з експериментальними даними. Передбачено поведінку енергетичної залежності асиметрії для процесу при кути вильоту нейтронами. Явне релятивістське формулювання теорії знімає питання ролі релятивістських поправок, та не вносить ніяких обмежень на її використання в любых енергетичних інтервалах та за різноманітних кінематичних умов. Робота розповсюджується за договірною ціною.

29.19 Фізика твердих тіл

29.05.18.0356/0417U000754

Клепикова Катерина Сергіївна. Функціональні покриття і оптоелектронні прилади структури на основі виготовлених імпульсним електрохімічним осадженням наноструктурованих масивів оксиду цинку: Дис... к.т.н. /Інститут електрофізики і радіаційних технологій НАН України. – Захищена 20.03.2017.

УДК 544.653.1:538.975.

192 с.: 17 табл., 73 іл. – Бібліогр.: 194 назви.

Досліджено вплив режимів імпульсного електроосадження на кристалічну структуру, оптичні властивості і морфологію поверхні наноструктурованих масивів оксиду цинку і створених на їх основі антивідбивного покриття з ефектом ока нічного метелика, високогідрофобного покриття з ефектом пелюстки троянди і керметного селективного покриття. Розроблено напівпровідникову композицію Se/ZnO для сонячного елемента з надтонким абсорбером. Виготовлено експериментальний зразок ультрафіолетового фотодетектора Al/ZnO/FTO/Al. Реалізовано модифікацію вихідних параметрів фотодетектора шляхом застосування в ньому нанокompозита Ag/ZnO замість ZnO.

29.05.18.0357/0417U000755

Лук'янова Олександра Віталіївна. Напівпровідникові бар'єрні гетероструктури n-Zn(O,S)/p-SnS і n-ZnS/p-Cu₂ZnSnS₄ для тонкоплівкових сонячних елементів нової генерації: Дис... к.т.н. /Інститут електрофізики і радіаційних технологій НАН України. – Захищена 20.03.2017.

УДК 544.653:538.975.

176 с.: 15 табл., 58 іл. – Бібліогр.: 187 назв.

Визначені оптимальні умови виготовлення однофазних шарів сульфідів олова SnS та кестериту Cu₂ZnSnS₄ методом електрохімічного осадження металевих прекурсорів з подальшою сульфурізацією. Для проведення процесу сульфурізації розроблено придатний для багаторазового використання розбірний реактор. Експериментально підтверджено, що синтезовані методом молекулярного нашарування SILAR шари Cu₂ZnSnS₄ та SnS ефективно блокують пори і пустоти в вищевказаних напівпровідникових плівках та дають можливість утримувати комбіновані шари абсорберів p-SnS та p-Cu₂ZnSnS₄. Розроблено і виготовлено напівпровідникові бар'єрні гетероструктури Al/n-ZnS/p-Cu₂ZnSnS₄/Mo/Al та Al/n-Zn(O,S)/p-SnS/Mo/Al, з оптимальними для використання в сонячних елементах значеннями послідовного опору. Синтез кестеритних базових шарів є більш складним на стадії виготовлення прекурсорів та потребує порівняно високих температур сульфурізації, проте за показниками висоти

випрямляючого бар'єру та опору шунта гетероструктура $n\text{-ZnS}/p\text{-Cu}_2\text{ZnSnS}_4$ є більш придатною для використання в складі сонячного елемента.

29.05.18.0358/0417U001051

Замуруєва Оксана Валеріївна. Одержання та фізичні властивості напівпровідників у системах $\text{Ag}(\text{Tl}) - \text{In} - \text{Si}(\text{Ge}) - \text{Se}_2$: Дис... к.ф.-м.н. /Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича. – Захищена 25.11.2016.

УДК УДК 621.315.592.2-4.

156 с.: 23 табл., 60 іл. – Бібліогр.: 223 назви.

Дисертація присвячена дослідженню впливу катіонного заміщення на структурні, оптичні, електричні та фотоелектричні властивості напівпровідників у системах $\text{Ag}(\text{Tl}) - \text{In} - \text{Si}(\text{Ge}) - \text{Se}_2$. У рамках наукової роботи розроблено умови синтезу та вирощування кристалів складних халькогенідних сполук $\text{Ag}_2\text{In}_2\text{Si}(\text{Ge})\text{Se}_6$ й $\text{Tl}_1 x\text{In}_1 x\text{Si}(\text{Ge})x\text{Se}_2$ ($x = 0,1; 0,2$). Проведено рентгеноструктурні дослідження, РФ та РЕ спектрів. Досліджено залежність зміни ширини забороненої зони і кінетику фотопровідності. Запропонована якісна модель перезарядки дефектних центрів при зміні температури в кристалах.

29.05.18.0359/0417U001086

Уварова Ірина Юріївна. Властивості вуглецевих нанотрубок, опромінені у різних газових середовищах: Дис... к.ф.-м.н. /Інститут фізики НАН

України. – Захищена 29.12.2016.

УДК [539.2/.6:539./04+537.312.5+539.219.3]:546.26.

155 с.: 7 табл., 46 іл. – Бібліогр.: 187 назв.

Дисертація присвячена експериментальному та теоретичному дослідженню впливу ? опромінення в різних газових середовищах на електричні, сорбційні та десорбційні властивості пучків одностінних вуглецевих нанотрубок. Доведено безпосередню участь атомів газового оточення в процесі дефектоутворення. Показано, що ефективність введення радіаційних дефектів у пучках одностінних вуглецевих нанотрубок немонотонно залежить від маси атомів оточуючого газового середовища. Встановлено, що електропровідність пучків одностінних вуглецевих нанотрубок відповідає фазі рідини Томанагі - Латтінжера. Вперше для пучків вуглецевих нанотрубок продемонстровано радіаційну (при опроміненні до дози 1.2×10^8 рад у вакуумі та в середовищі водню і дейтерію) стійкість фази рідини Томанагі - Латтінжера від 25 К до кімнатної температури. Експериментально показано і теоретично обґрунтовано квантовий характер витоку атомів легких газів (ізотопів водню та гелію) з пучків одностінних вуглецевих нанотрубок при низьких температурах та визначено енергію активації і температуру переходу від тунельного до класичного термоактиваційного режиму витоку газу. Виявлено, що витік атомів газу відповідає режиму тунелювання, що супроводжується сильною дисипацією. Останнє вказує на сильну взаємодію дифундуючих частинок з фононною підсистемою вуглецевих нанотрубок.

29.05.18.0360/0217U000889

Розробка фізичних та технологічних основ отримання квазікристалічних високотемпературних корозійностійких матеріалів та покриттів: Заключний звіт /Інститут проблем матеріалознавства ім. І.М.Францевича НАН України; Керівник Мільман Юлій Вікторович. – ДР 0112U002300. УДК 539.4:620.192.7:661.862.

144 с.

Отримано та досліджено екструдовані штаби сплаву Al-Fe-Cr-Ti , з наноквазікристалічним зміцненням. Запропонован

механізм їх деформації Розроблено фізичні принципи та підібрані режими отримання квазікристалічних термобар'єрних покриттів Al-Cu-Fe методом високошвидкісного повітряно - паливного напилення. Розроблена технологія отримання приповерхневих композитних шарів з квазікристалічними зміцнюючими частками. Всі розроблені матеріали, що містять квазікристалічні фази є корозійностійкими.

29.05.18.0361/0217U000890

Особливості електронної будови і фізико-хімічних властивостей нанорозмірних та кристалічних нітридних, силіцидних, оксидних, халькогенідних і галогенідних фаз - перспективних матеріалів нелінійної оптики та мікроелектроніки: Заключний звіт /Інститут проблем матеріалознавства ім. І.М.Францевича НАН України; Керівник Хижун Олег Юліанович. – ДР 0114U001299. УДК 539.21; 539.26; 546.42; 546.26.

187 с.

Експериментальними і теоретичними методами досліджена електронна структура і оптичні властивості низки нітридних, оксидних, силіцидних, халькогенідних і галогенідних фаз. Виконані в роботі "першопринципні" зонні DFT-розрахунки вказують на те, що TlPb_2X_5 і Tl_3PbX_5 ($\text{X} = \text{Cl}, \text{Br}, \text{I}$) сполуки - непрямоzonні напівпровідники, основний внесок у валентну зону котрих (переважно у її верхню та центральну частини) здійснюють валентні Хр-стани, в той час як дно та нижня частина валентної зони формуються переважно за рахунок внесків $\text{Pb}6s$ - і $\text{Tl}6s$ -станів. Розширення $\text{Cl}s$ -спектрів в бік більших енергій зв'язку та зміщення низькоенергетичних контурів $\text{Si}2p$ -та $\text{O}1s$ -ліній в бік менших енергій є наслідком перенесення Cr -валентних електронів до атомів кремнію та кисню. Робота передається за кордон за договірною ціною.

29.05.18.0362/0217U001178

Фізичні та фізико-технологічні аспекти створення сучасних напівпровідникових матеріалів і функціональних структур для нано- і оптоелектроніки: Заключний звіт /Інститут фізики напівпровідників імені В.Є.Лашкарьова НАН України; Керівник Беляєв О.Є. – ДР 0112U002349. УДК 537.311.33.

323 с.

Метою роботи було комплексне дослідження як нових фізичних ефектів, що спостерігались в новітніх напівпровідникових наноструктурах, так і можливості їх використання в приладах сучасної електроніки. Для досягнення поставленої мети було розроблено ряд технологічних рішень, досліджено широкий спектр напівпровідникових матеріалів, гетероструктур і нанооб'єктів на їх основі. Серед найбільш важливих результатів слід відзначити такі: - розроблено технологію покращення оптичного пропускання в ІЧ області спектру кристалів напівізолюючого арсеніду галію та HgCdTe , яка включає попередню плазмову обробку і наступне осадження просвітлюючої та захисної алмазоподібної вуглецевої плівки; - розроблено технологію інтерференційної нанолітографії для формування періодичних наноструктур з використанням вакуумних фоторезистів на основі шарів халькогенідів германію, які більш прийнятні з екологічної точки зору в порівнянні з традиційними халькогенідними фоторезистами на основі сполук мип'яку; - відпрацьовані режими фотоелектрохімічного методу формування двовимірних структур макропористого кремнію; - розроблено технологію формування гібридних напівпровідникових гетероструктур для приладів молекулярної електроніки; - створено та апробовано технології виготовлення омічних контактів до AlN , InN , GaN , $\text{AlxGa}_{1-x}\text{N}$ та синтетичного алмазу з дифузійними бар'єрами на основі тугоплавких металів

та нанокристалічно-аморфних композитів боридів тугоплавких металів; - розроблено технологію вирощування великих (вагою до 20 кг) кристалічних пластин оптичного германію нового типу для сучасних тепловізійних систем; - розвинуті новітні експериментальні дифрактометричні та нанозондові методи дослідження фізичних властивостей та напівпровідникових і гібридних гетеросистем пониженої розмірності; - розроблені методи електричного діагностування нанорозмірних діелектричних (в тому числі з високою діелектричною проникливістю) та напівпровідникових шарів матеріалів IV групи (C, Si, SiC) і приладів на їх основі; - продемонстрована можливість створення неохолоджуваних і охолоджуваних до температури $T = 78$ К приймачів суб-терагерцевого та терагерцевого діапазонів на основі напівпровідникових твердих розчинів $CdxHg_{1-x}Te$. Розроблено технологічний маршрут і виготовлені дослідні зразки приймачів ТГц/суб-ТГц діапазону - напівпровідникових болометрів на гарячих елементах та детекторів з вбудованим р-n- переходом на основі тонких шарів напівпровідника $CdxHg_{1-x}Te$ ($0,22 < x < 0,3$). Отримані результати є суттєвим внеском у розвиток фундаментальних досліджень в галузі фізики напівпровідників і напівпровідникових приладів і будуть сприяти розвитку високих технологій в Україні.

29.05.18.0363/0217U001304

Розробка та дослідження нових нанорозмірних багатшарових плівкових композицій для рентгенівської оптики та нанотрибології: Заключний звіт /Харківський національний технічний університет "Харківський політехнічний інститут"; Керівник Кондратенко Валерій Володимирович. – ДР 0115U000539. УДК 539.2;29.31.19.

106 с.

Об'єкт дослідження: багатшарові плівкові періодичні композиції Si/Mg_2Si , ZrC/Mg , Sb/B_4C , W/Si з нанометровою товщиною шарів для створення рентгенівської оптики. Мета роботи: розробка, синтез і дослідження особливостей формування нанорозмірних плівкових композицій на основі нових сполучень матеріалів. Методи дослідження: малокутова рентгенівська дифрактометрія, високороздільна електронна просвічувальна мікроскопія, рефлектометрія у м'якому рентгенівському діапазоні. Отримані дані про структуру, густину, міжшарову взаємодію наночарів у багатшарових композиціях Co/C , Sb/B_4C , Si/Mg_2Si , ZrC/Mg , W/Si у залежності від параметрів магнетронного напылення та температури відпаду.

29.05.18.0364/0217U001305

Розробка та застосування нетрадиційних схем селекції рентгенівського пучка для аналізу наноструктурованих матеріалів та нанодомішок: Заключний звіт /Національний технічний університет "Харківський політехнічний інститут"; Керівник Михайлов Ігор Федорович. – ДР 0115U000540. УДК 539.2.

94 с.

Об'єкт дослідження: хімічний склад, структура, субструктура та напружений стан наноматеріалів: надтонких покриттів, дифузійних та адсорбованих шарів кристалічних та квазікристалічних матеріалів, у тому числі й в наноструктурованому стані, поверхневих шарів матеріалів, які формуються під впливом опромінення плазмою та йонами водню. Мета роботи: розробка та застосування нетрадиційних схем селекції рентгенівського пучка для аналізу наноструктурованих матеріалів та нанодомішок. Методи дослідження: рентгенівська флуоресцентна спектрометрія, рентгенівська дифрактометрія, рентгенівська рефлектометрія, електронна мікроскопія. Наукове та практичне значення отри-

маних результатів полягає у використанні розроблених алгоритмів формування рентгенівського пучка для селективного збудження флуоресценції та комптонівського розсіяння, алгоритму повнопрофільного аналізу спектрів рентгенівської флуоресценції з метою досягнення максимальної чутливості аналізу слідових домішок та легких елементів у багатшарових системах. Розроблені рентгенівські методи використані для дослідження структури та внутрішніх напружень у сильно текстурованих стрічках та шарах з переважним вмістом ікосаедричної квазікристалічної фази на основі титану, цирконію та нікелю, а також структурних перетворень у поверхневих шарах матеріалів диверторних пластин за програмою ITER.

29.05.18.0365/0217U001565

Розробка фізичних основ створення нового матеріалу: 3D-кристалу вуглецю - карбіофену методами ab-initio моделювання з використанням грид-технологій: Заключний звіт /Інститут металофізики ім. Г.В.Курдюмова НАН України; Керівник Тимошевський Андрій Миколайович. – ДР 0116U007556. УДК 538.913.08.

28 с.

На підставі результатів ab-initio розрахунків, запропоновано новий тип 3D-матеріалу на основі вуглецю, у якому листи графену з'єднано один з одним карбіновими ланцюжками. Показано, що причиною особливих механічних властивостей цього матеріалу є одночасна наявність трьох різних типів гібридизації ($sp_1-sp_2-sp_3$). Було розглянуто чотири основних типи модельних 3D-структур, які відрізняються як за типом контактних зв'язків крайнього атому ланцюжка карбіну з листом графену так і їх розташуванням на листі графену. Отримано діаграми "напруження-деформація" для цих структур; встановлено їх міцність і пружні властивості. Показано, що міцність контактного зв'язку в такій структурі може досягати 67% від максимальної можливої міцності, яка реалізується в п'ятиатомному ланцюжку карбіну. Це є одним з основних факторів, що гарантує надзвичайно високий рівень міцності запропонованих 3D-структур. Встановлено лінійну залежність між міцністю контактного зв'язку та його рівноважною довжиною, що визначає закономірності впливу атомної будови на міцність таких 3D-структур. Показано, що поєднання високої міцності з відносно низькими значеннями модулів пружності є характерною особливістю запропонованих 3D-матеріалів, які дуже привабливі як для nano-пристроїв так і для застосування в медицині.

29.05.18.0366/0217U001566

Електронна структура та рентгенівський магнітний циркулярний дихроїзм в розбавлених магнітних напівпровідниках та комплексних гетероструктурах на основі 3d та 4f елементів: Заключний звіт /Інститут металофізики ім. Г.В. Курдюмова НАН України; Керівник Антонов Віктор Миколайович. – ДР 0112U000256. УДК 539.21:537.1; 539.21:537.621; 535.33; 538.9; 537.9; 537.622; 004.942.

144 с.

У роботі на основі розрахунків з перших принципів отримані фундаментальні уявлення про електронну структуру і магнітні властивості низьки розбавлених магнітних напівпровідників (ПМН), надано пояснення їх експериментальних рентгенівських спектрів поглинання, рентгенівського магнітного циркулярного і лінійного дихроїзмів (РМЦД, РМЛД). В роботі детально розглядаються РМН на основі напівпровідників типу АІІВV, АІVВVІ, АІVВVІІ і АІІВVІ, такі як $(Ga,Mn)As$, $(Ga,Mn)N$, $(Ga,Gd)N$, $(Ge,Mn)Te$, $(Ti,Mn)O_2$, $(Zn,Mn)O$, $(Zn,Co)O$, $(Zn,Cu)O$,

Co:In₂O₃. Встановлено вирішальний вплив на РМЦД в (Ga,Mn)As, (Zn,Mn)O, (Zn,Co)O міжвузлових атомів перехідних металів і кисневих вакансій, встановлено вплив змішаної валентності та поверхневих ефектів на магнітне впорядкування і спектроскопічні властивості РМН (Zn,Cu)O. Проаналізовано взаємозв'язок спектроскопічних властивостей з обмінним розщепленням і спин-орбітальною взаємодією.

29.05.18.0367/0217U001567

Теорія спектрів елементарних збуджень та явищ самоорганізації в сильно спотворених кристалах та наносистемах: Заключний звіт /Інститут металофізики ім. Г. В. Курдюмова НАН України; Керівник Іванов Михайло Олексійович. – ДР 0112U001126. УДК 536.75; 548.571; 548.4; 539.219.3; 539.2; 538.9; 548.537. 218 с.

Розраховано електронні спектри графену з домішками. Розглянуто процеси самоорганізації при сильних зовнішніх діях та при фазових перетвореннях. Проаналізовано модель топологічного ізолятора. Проведено аналітичні та чисельні розрахунки властивостей різноманітних наносистем.

29.05.18.0368/0217U001595

Контактоутворення, ущільнення, виникнення та розвиток дефектів в технологіях пресування порошків, спікання та обробки тиском пористих та композиційних матеріалів: теоретичний аналіз та комп'ютерне моделювання: Заключний звіт /Інститут проблем матеріалознавства ім. І.М.Францевича НАН України; Керівник Штерн Михайло Борисович. – ДР 0114U001374. УДК 621.762.4; 621.762.5. 245 с.

Сформульовано критерій накопичення пошкоджень та руйнування в технологіях консолідації порошкових матеріалів. Досліджено особливості однієї із схем інтенсивних зсувних деформацій - схеми гвинтової екструзії, пов'язані із наявністю кулеподібних та щілиноподібних дефектів. Проаналізовано процес накопичення та еволюції пошкоджень під час спікання, що супроводжується дією зовнішніх навантажень та кінематичних обмежень. Можливе використання результатів при виготовленні конструкційних та функціональних порошкових матеріалів для створення фільтрів, елементів паливних комірок, а також матеріалів біомедичного призначення.

29.05.18.0369/0217U001631

Вплив неоднорідного дефектоутворення і фазового розшарування на фізичні властивості опромінених матеріалів: Заключний звіт /Інститут ядерних досліджень НАН України; Керівник Голиней Игорь Юрьевич. – ДР 0112U004481. УДК 539.219.3 ; 539.21:539.12.04. 40 с.

1. Нелінійна взаємодія між екситонами в треках заряджених частинок в органічних кристалах з анізотропією дифузії екситонів приводить до зміни інтенсивності люмінесценції в залежності від напрямку руху частинки відносно кристалічних осей. Виникнення електрон-діркових крапель у треках частинок у неорганічних скінтіляційних матеріалах та конденсація екситонів в органічних скінтіляторах потребує більшої густини екситонів, ніж це можливо для одноразово заряджених іонів, однак умови для її виникнення можуть виникати у випадку легких та багаторазово заряджених частинок. 2. Детальний мікроскопічний аналіз структури дефектних стінок в опромінену іонами гелію кремнії показав, що область радіаційного пошкодження в області

проективного пробігу іонів складається з близько розташованих пор, тоді як в смугах підвищеного напруження в допробіжній та запробіжній областях спостерігаються поодинокі пори. 3. Мінімум провалу в температурній залежності радіаційної повзучості зміщується в бік нижчих температур зі збільшенням концентрації дислокацій. 4. При утворенні крапель конденсованої фази в системі непрямих екситонів в умовах інтенсивного випромінювання спектральна лінія люмінесценції може зміщуватися в бік вищих енергій попри притягання між екситонами за рахунок насичення заселення локалізованих екситонних станів. 5. Утворення поверхнечно модульованої густини радіаційних дефектів при опроміненні за рахунок взаємодії між ними створює умови для отримання матеріалів з наперед заданими локальними механічними властивостями.

29.05.18.0370/0217U001663

Наноструктурування на поверхні у опромінюваних матеріалах: Заключний звіт /Інститут прикладної фізики НАН України; Керівник Лисенко Ірина Олегівна. – ДР 0116U008645. УДК 539.24. 41 с.

Проведено дослідження поведінки поверхні при іонно-му розпорошенні в умовах формування стійких поверхневих структур. Встановлено, що на поверхні можуть формуватися два типи структур: гексагональні та лінійні. Виявлено, що за певних умов, в системі можливе формування структури без дефектів. Розглянуто самоорганізацію наноструктур на твердій поверхні, з точки зору просторово - часової еволюції поля концентрації вакансій та поля температури поверхневого шару. Показано, що поява морфології вакансійних острівців, пов'язана з генерацією нерівноважних дефектів, і нелінійною динамікою системи можна керувати, використовуючи зворотній зв'язок між температурою поверхневого шару, швидкістю формування дефектів і температурою середовища.

29.05.18.0371/0217U001687

Фізичні основи цілеспрямованого формування гетерогенної структури в металах і сплавах на мікро- і наномасштабних рівнях з метою досягнення заданого комплексу їх фізико-механічних властивостей: Заключний звіт /Інститут металофізики ім. Г.В. Курдюмова Національної Академії Наук України; Керівник Івасишин Орест Михайлович. – ДР 0117U002622. УДК 548.4;548.571;669.2.017:620.18. 781 с.

Розвинено теоретичні і модельні уявлення про методи цілеспрямованого формування гетерофазних і гетерогенних структурних станів в металах і сплавах з використанням різних впливів шляхом реалізації фазових і структурних перетворень на мікро- і наномасштабному рівнях. Досліджено механізм і кінетику утворення гетерогенних структурно-фазових станів, їх фазовий склад і структуру, термічну і механічну стабільність сучасними експериментальними методами. Досліджено фізико-механічні властивості металів і сплавів з гетерофазними і гетероструктурними станами і їх взаємозв'язок з параметрами фазової будови та структури. Одержані результати узагальнено з метою розробки фундаментальних принципів формування гетерогенних станів для досягнення необхідних властивостей. Робота розповсюджується за договірною ціною.

29.05.18.0372/0217U001759

Математичне моделювання теплових і механічних полів у процесі фазових перетворень матеріалів: Заключний звіт /Сумський дер-

жавний університет; Керівник Ячменьов Володимир Олександрович. – ДР 0110U004791. УДК 539.3.

32 с.

Об'єкт дослідження: диференціальні рівняння з дробовими похідними, що описують процеси теплопровідності у фрактальних середовищах та матеріалах з пам'яттю. Метод дослідження - аналітичні методи теорії диференціальних рівнянь у частинних похідних, методи операційного числення. Мета роботи полягала в розробці методів дослідження і розрахунку теплових полів у матеріалах, що мають складну структуру (зокрема, в наноматеріях і тонких плівках) з урахуванням наявності в них рухомих границь. Спочатку поставлені і розв'язані дві допоміжні задачі: задача про розрахунок теплових полів у обмеженому стержні в умовах аномальної теплопровідності і задача про розрахунок теплових полів в складовому напівобмеженому стержні. Обидві задачі описуються диференціальними рівняннями з дробовими похідними. В обох випадках розв'язки отримані в кінцевому вигляді. У кінці роботи сформульована і поставлена задача Стефана для двофазного середовища (тобто задача з рухомою границею) у випадку аномальної теплопровідності і намічені шляхи її вирішення. Результати НДР можуть бути використані при створенні нових матеріалів складної структури і при проектуванні технологічних процесів їх виробництва. Прогнози припущення, що стосуються подальшого розвитку НДР - розв'язання оптимальних задач для рівнянь з дробовими похідними.

29.05.18.0373/0217U002080

Конденсований стан(рідинні системи, наноструктури, полімери, медико-біологічні об'єкти)-фундаментальні дослідження молекулярного рівня організації речовини: Заключний звіт /Київський національний університет імені Тараса Шевченка; Керівник Булавін Леонід Анатолійович. – ДР 0114U003475. УДК 538.9-405.

202 с.

Одним із чинників, що визначають акустичні та пружні властивості молекулярних рідин є фактор форми, який враховує відмінність конфігурацій молекул. Встановлено, що довжина воднево-пов'язаних комплексів, які утворюються між аніоном та атомом водню молекули води визначається значенням фізичних характеристик аніону. Основним фізичним механізмом впливу йонів на кінетичні характеристики розчинів поблизу критичної точки є утворення "заряджених" великомаштабних флуктуацій параметра порядку розчину. Особливості на температурних залежностях питомої теплоємності, комплексної діелектричної проникності та густини для системи вода-ОПЦ пов'язані із виникненням двох рідкокристалічних фаз: слабо- і сильно анізотропної. Встановлені молекулярні механізми зварювання м'яких біологічних тканин, що містять різні типи біополімерних комплексів. Робота розповсюджується за довірливою ціною.

29.05.18.0374/0217U002113

Дослідження нелінійної динаміки просторового розподілу іонних і електронних носіїв заряду в полярно-активних тонкошарових мезо- і нанорозмірних структурах: Заклучний звіт /Інститут фізики НАН України; Керівник Морозовська Ганна Миколаївна. – ДР 0115U005301. УДК 538.91-405:537.226.

54 с.

НДР спрямована на вирішення фундаментальної наукової проблеми взаємозалежності нелінійних електрофізичних процесів і динаміки реверсування поляризації в полярно-активних нанорозмірних структурах із мішаною іонно-електронною провідністю, враховуючи спотворення

кристалічної ґратки в околі дефектів у поєднанні із наслідками ефекту Вегарда і стеричних ефектів, зокрема зміною параметрів кристалічної ґратки, що веде до зміни величини і напрямку спонтанної поляризації в зоні розташування рухомого іонного і електронного просторового заряду. Об'єкт дослідження - процеси електроперенесення в полярно-активних нанорозмірних структурах із мішаною іонно-електронною провідністю. Мета роботи теоретично дослідження нелінійної динаміки просторового розподілу іонних і електронних носіїв заряду та індукованих деформацій, а також експериментальне дослідження електрофізичних характеристик полярно-активних тонкошарових, мезо- і нанорозмірних структур. Результати та їх новизна. Вперше теоретично і експериментально вивчено вплив зміни вмісту Nb і умов відпаду на параметри вольт-зарядних і вольт-амперних характеристик полярно-активних гетероструктур на основі тонких плівок $\text{SrBi}_2(\text{Ta}_{1-x}\text{Nb}_x)_2\text{O}_9$ (SBTN). Вперше встановлено вплив просторового розподілу іонних і електронних носіїв заряду на полярні, електромеханічні та електрофізичні характеристики систем у складі тонких наноструктурованих плівок сегнетоелектриків-напівпровідників-іоніків та встановлені кореляції між нелінійною гістерезисною динамікою просторового заряду і резистивною нелінійністю, проведене детальне співставлення з експериментальними результатами для наноструктурованих плівок SBTN з домішками катіонів і вакансіями, синтезованих білоруськими учасниками проекту. Теоретичне та практичне значення роботи: вперше у світовій практиці встановлений вплив просторового розподілу іонних і електронних носіїв заряду на електрофізичні характеристики тонких шарів, мезо- і нанорозмірних плівок сегнетоелектриків-напівпровідників-іоніків; встановлено вплив поверхневого екранування поляризації на розмірні ефекти фазових дієграм, полярних і діелектричних властивостей наночастинки сегнетоелектриків-напівпровідників-іоніків різної форми. Пропозиції про подальше використання результатів роботи: результати можуть бути використані для видачі рекомендацій щодо створення плівкових структур з керованими параметрами для покращення робочих характеристик комірок енергонезалежної сегнетоелектричної пам'яті з довільним доступом для пристроїв функціональної нанoeлектроніки.

29.27 Фізика плазми

29.05.18.0375/0217U001220

Формування та діагностика нано-та мікророзмірних об'єктів і структур та їх вплив на середовище: Заклучний звіт /Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна; Керівник Денисенко Ігор Борисович. – ДР 0114U000130. УДК 533.9.

79 с.

Об'єкт дослідження: вертикально спрямовані одношарові вуглецеві нанотрубки; вуглеводнева плівка, що формується на підкладці, на якій ростуть нанотрубки; заряджені та нейтральні частинки у нестационарній заповненій плазмі; електромагнітні хвилі, які падають на шаруваті плазмово та плазмовоподібні структури; газові розряди та елементарні процеси в них; твердотільні зразки, в тому числі мікро та наноматеріали, під дією іонізуючого випромінювання. Мета проведення науково-дослідної роботи: отримання нових теоретичних та експериментальних даних про: - вплив параметрів плазми газового розряду на характеристики лісу вуглецевих одношарових нанотрубок; - властивості нестационарної заповненої газорозрядної плазми з робочим газом аргонем а також у присутності молекулярних робочих газів; - вплив параметрів плазмово та плазмоподібних шаруватих структур та параметрів хвилі на проходження та відбиття р- поляризованих хвиль; - вплив розмірів зразків

на спектри люмінесценції; - визначення механізмів світіння твердотільних зразків; - визначення впливу тривалого опромінення на спектри світла, яке випромінюється. Методи дослідження - теоретичний аналіз, числове моделювання на ЕОМ, експерименти по вивченню світіння твердотільних об'єктів при опроміненні іонізуючим випромінюванням, математична обробка отриманих експериментальних результатів. В результаті досліджень нестационарної заповненої плазми та процесів, що відбуваються в розрядній камері та на підложці за формування вуглецевих наноструктур, було розроблено принципово нову теоретичну модель заповненої нестационарної плазми у присутності молекулярних робочих газів (ацетилен; кисень); вдосконалено теоретичні моделі заповненої нестационарної аргонової плазми, які було раніше розроблено авторами; отримано нові знання про процеси заряджання та розряджання порошків, переносу частинок та енергії, генерації та втрат електронів, іонів та нейтральних частинок у нестационарній сильно заповненій плазмі; побудовано нову теорію формування вуглецевих одношарових нанотрбок у газорозрядних камерах; розроблено нові ефективні схеми числового моделювання та створено коди для досліджень заповненої нестационарної плазми, а також для моделювання процесів, що відбуваються за формування вертикальних вуглецевих одношарових нанотрбок у плазмі; розроблено принципово нові методи та рекомендації по контролю за формуванням вуглецевих порошків у розрядних камерах та вертикальних вуглецевих наноструктур на дні розрядної камери; проведено порівняльний аналіз результатів теоретичних розрахунків з експериментальними даними провідних наукових центрів світу. Було також вивчено особливості проходження р-поляризованих електромагнітних хвиль крізь шаруваті плазмові та плазмоподібні структури. В результаті експериментальних досліджень світіння твердотільних об'єктів при опроміненні іонізуючим випромінюванням було: отримано нові експериментальні дані які суттєво розвивають запроваджену авторами методику моніторингу властивостей речовини, яка опромінюється; отримано нові дані щодо впливу розмірів зразка, що опромінюється, на спектри світіння під дією іонізуючого випромінювання; отримано експериментальні дані про зв'язок динаміки дефектів твердого тіла з особливостями спектрів світлового випромінювання.

29.05.18.0376/0217U001603

Моделювання низькочастотної хвильової активності та зональних течій у високотемпературній плазмі: Заключний звіт /Інститут ядерних досліджень НАН України; Керівник Лашкін Володимир Михайлович. – ДР 0112U002742. УДК 533.951; 533.9.

55 с.

Об'єкт досліджень - нелінійні процеси в плазмі та когерентні плазмові структури. Мета роботи - дослідження теоретичних закономірностей нелінійних процесів в плазмі при наявності солітонів та зональних течій. Методи досліджень - теорія зворотної задачі розсіяння. У розділі 1 досліджується зональна течія в плазмі з градієнтом електронної температури. У розділі 2 розглядаються стабілізація дрейфових плазмових мод. У розділі 3 вивчається вплив середньої течії на стійкість зональної течії. У розділі 4 аналізуються альфенівські солітонні структури.

29.05.18.0377/0217U001665

Плазмове геліконне високочастотне джерело іонів з високою яскравістю для нанотехнологічних застосувань та прискорювачів: Заключний звіт /Інститут прикладної фізики НАН України; Керівник Возний Віталій Іванович. – ДР 0114U000895. УДК 537.525.7; 533.915.

62 с.

Розроблено геліконне високочастотне (ВЧ) джерело іонів з поздовжнім магнітним полем. Застосовуючи глобальну теорію плазмового ВЧ-розряду розрахована густина плазми та електронна температура джерела у відсутності магнітного поля. Визначена густина іонного струму аргонового пучка, що витягується з джерела. За допомогою програмного забезпечення Comsol проводилося моделювання індуктивного ВЧ-джерела і чисельно розраховувалися параметри плазми залежно від розмірів джерела, тиску робочого газу (аргон), потужності, величини зовнішнього магнітного поля. Виконані чисельні розрахунки локального поглинання ВЧ-потужності в об'ємі плазмового шару іонного ВЧ-джерела в неоднорідному магнітному полі в залежності від кута входу в плазму магнітного поля, тиску нейтрального газу, густини плазми, частоти зовнішнього збудження. Виготовлено прецизійний вимірювач емітанса іонного пучка плазмового іонного джерела для визначення яскравості пучка. Проведено вимірювання характеристик іонного джерела для отримання пучка іонів гелію; визначені оптимальні режими роботи джерела.

29.29 Фізика атома і молекули

29.05.18.0378/0217U001675

Формування прецизійних іонних пучків МеВ-них енергій в режимах високої густини струму та поодиноких іонів: Заключний звіт /Інститут прикладної фізики НАН України; Керівник Пономарьов Олександр Георгійович. – ДР 0111U010610. УДК 357.534.3.

131 с.

Розроблено спосіб збереження розмірів зонду при зміні енергії сфокусованого пучка. Отримані умови, при яких забезпечується максимальний струм пучка в зонді заданого розміру. Створено теоретичні основи високовольного растрового іонного мікроскопу. Проведено аналіз факторів, що перешкоджають покращенню роздільної здатності установок ядерного мікрозонду з розподіленими зондоформуючими системами, для яких напрацьовані практичні рекомендації з вибору їх геометрії і юстуванню. Досліджено іонно-оптичні властивості нової розподіленої зондоформуючої системи на базі п'яти магнітних квадрупольних лінз з чотирма незалежними джерелами живлення. Розроблено новий метод прецизійного юстирування трьох магнітних квадрупольних лінз в інтегрований модуль. Проведено аналіз формування пучка в режимі поодиноких іонів.

29.05.18.0379/0217U001677

Квантово-електродинамічні і колективні процеси в надсильних полях, зокрема при зіткненнях важких іонів та в задачі електронного охолодження: Заключний звіт /Інститут прикладної фізики НАН України; Керівник Холодов Роман Іванович. – ДР 0111U010612. УДК 538.915; 539.94.

176 с.

Одержано вирази для резонансного перерізу процесу двофотонного народження електрон-позитронних пар в магнітному полі з урахуванням поляризації частинок. Знайдено феноменологічну формулу для імовірності іонізації в асиметричних зіткненнях важких іонів. В рамках другого борнівського наближення отримано залежність втрат енергії зарядженої частинки в електронному газі від знаку заряду та показано, що поправка у цьому наближенні суттєво менша від основного доданка. Показано, що квантово-польовий підхід дає змогу врахувати температурну залежність енергетичних втрат важкої зарядженої частинки в електронному газі.

29.05.18.0380/0217U001681

Взаємозв'язок просторових масштабів в інтерфейсі тертя: початок ковзання: Заключний звіт /Інститут фізики НАН України; Керівник Браун Олег Михайлович. – ДР 0116U008690. УДК 39.186:537.

23 с.

Мета даної роботи полягає у спільному експериментальному, теоретичному та чисельному зусиллях для вивчення динаміки тертя, включаючи початок тертя ковзання. Ми хочемо поліпшити існуючі засоби та знання про зв'язок різних масштабів, важливих для опису тертя, зокрема, на початку ковзання. Об'єкти досліджень: стальна кулька/скло, ПДМС/скло. Трибологія просунулася вперед у розумінні тертя на макроскопічному і атомному масштабах в останнє десятиліття. Розробка нових експериментальних інструментів, таких СТМ і АСМ дозволяють контролювати якість фрикційного інтерфейсу з великою точністю. Крім того, велике значення досліджень тертя в цілому, існують деякі специфічні фізичні проблеми, вирішення яких засновано на точковий контакт. Досліди в масштабі одного контакту може бути зовсім інший, ніж в об'ємі, і залежать від багатьох факторів, таких як навантаження, швидкість ковзання та попередньої історії системи. Дослідження точки контактного тертя експериментально реалізовано за допомогою магнітного левітаційного трибометра (МЛТ). Тестові вимірювання проводилися з металевою кулькою на скляній пластині для різних навантажень. Момент інерції маятника J емпірично визначається для різних позицій стійок з магнітами / навантажень. Таким чином, було розраховано ефективну дію магнітного поля K . Визначення параметру загасання γ коливальної системи було реалізовано за допомогою аналізу кривої загасання енергії. Методика виявилась потужною для визначення коефіцієнтів тертя для пари ПДМС/скло при дуже низьких навантаженнях. Теоретично досліджено переривчастий і гладкий режими ковзання для багатоконтактного інтерфейсу тертя в рамках землетрусної моделі та зроблено узагальнення щодо поведінки моноконтакту. Дані результати дають можливість дослідити поведінку органічних моно шарів в подальшому.

29.05.18.0381/0217U001761

Дослідження статистичних властивостей самоподібних систем: Заключний звіт /Сумський державний університет; Керівник Борисюк Вадим Миколайович. – ДР 0111U009803. УДК 539.21.

59 с.

Об'єкт дослідження - морфологія та структура поверхонь матеріалів під час обробки високочинним електронним пучком та при конденсації в іонно-плазмових розпилювачах. Мета роботи - розробка теоретичних та чисельних моделей для дослідження змін морфології поверхонь матеріалів. Теоретичний опис процесів що відбуваються при стаціонарній конденсації міді в іонно-плазмових розпилювачах. Метод дослідження - метод мультифрактального флуктуаційного аналізу, методи статистичного аналізу та теоретичної фізики, методи нерівноважної термодинаміки, методи обчислювальної математики тощо. Побудовано числову модель, що дозволяє розраховувати кількісні параметри морфології поверхонь матеріалів виходячи з їх електронно-мікроскопічних зображень. Розроблено комп'ютерні алгоритми для обчислення фрактальних вимірностей самоподібних структур, коефіцієнтів кластеризації та розподілів ймовірностей. Побудовано теоретичну модель квазірівноважної стаціонарної конденсації міді в іонно-плазмових розпилювачах, в рамках якої запропоновано новий механізм утворення фази, який зводиться до ієрархічної конденсації.

29.31 Оптика

29.05.18.0382/0417U000700

Переверзев Микита Володимирович. Плазмонне підсилення люмінесценції J-агрегатів тіаціанінового та псевдоізоціанінового барвників наночастинками срібла та золота: Дис... к.ф.-м.н. /Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна. – Захищена 03.03.2017.

УДК 535.37, 535.373.2; 667.287 -022.532.

132 с.: 70 іл. – Бібліогр.: 179 назв.

У дисертаційній роботі досліджено вплив плазмонного резонансу металевих наночастинок на люмінесцентні властивості J-агрегатів ціанінових барвників. Досягнуто двократне підсилення люмінесценції J-агрегатів тіаціаніну (ТС) у водному розчині на відстані 16 нм від наночастинок срібла, що покриті полімерними оболонками з контрольованою товщиною. Запропоновано теоретичний опис екситон-плазмонної взаємодії у створеній системі, який передбачає 20-кратне підсилення люмінесценції при оптимальних умовах. Встановлено, що на ефективність плазмонного підсилення люмінесценції впливають щільність контакту між агрегатами і наночастинами, узгодженість частот плазмонної і екситонної смуг і довжина делокалізації екситонів. Показано, що при формуванні J-агрегатів ТС і наночастинок срібла у поліелектролітних шаруватих плівках можна досягти 4-кратного підсилення люмінесценції J-агрегатів. При взаємодії J-агрегатів псевдоізоціаніну (PIC) з наночастинами золота у плівках досягнуто 8-кратного підсилення люмінесценції завдяки більшій довжині делокалізації екситонів у даних агрегатах. Встановлено, що низький квантовий вихід люмінесценції J-агрегатів PIC при їх формуванні у поліелектролітних плівках пов'язаний з процесом автолокалізації екситонів внаслідок сильної екситон-фононої взаємодії.

29.05.18.0383/0417U000701

Гнап Богдан Арленович. Люмінесцентна спектроскопія міжмолекулярної взаємодії ціанінових барвників DiO, DiI та DiD в нанопористих матрицях SiO₂: Дис... к.ф.-м.н. /Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна. – Захищена 03.03.2017.

УДК 535.372-022.532.

115 с.: 5 табл., 56 іл. – Бібліогр.: 154 назви.

У дисертаційній роботі досліджено вплив нанооб'єму пор SiO₂ матриць на люмінесцентні властивості ціанінових барвників DiO, DiI та DiD, введених до них. Було показано, що внаслідок ефективного адсорбції барвників до нанопористої матриці їх локальна концентрація в порах значно підвищується у порівнянні з концентрацією у розчині. Внаслідок цього виявлено значний вплив міжмолекулярної взаємодії на люмінесцентні характеристики досліджуваних барвників. Зокрема встановлено, що неоднорідний розподіл барвників DiI та DiD в нанопористих SiO₂ матрицях з фрактальною розмірністю приводить до більш ефективного безвипромінювального перенесення енергії електронного збудження у порівнянні з деякими іншими наноструктурованими системами (міцелами і ліпосомами). У разі взаємодії у нанопорах SiO₂ матриць барвників одного типу виявлено утворення ексимерів DiO, DiI та DiD, що є нетиповим для ціанінових барвників, що досліджувалися. Показано, що внаслідок обмеженого об'єму нанопор ціанінові барвники, при їх концентруванні, утворюють димери в основному стані, у яких дипольні моменти оптичних переходів молекул розташовані перпендикулярно. При збудженні однієї з молекул димеру, орієнтація його дипольного моменту змінюється, що приводить до формування ексимеру.

29.05.18.0384/0417U001052

Рябий Павло Анатолійович. Розвиток підходів відтворення скелетона оптичного поля для розв'язання оберненої фазової задачі: Дис... к.ф.-м.н. /Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича. – Захищена 25.11.2016.

УДК УДК 535.2-4.

132 с.: 1 табл., 76 іл. – Бібліогр.: 144 назви.

Дисертація присвячена пошуку підходів відновлення інформації про фазовий розподіл в об'єктному полі при реєстрації інтенсивності поля, без використання опорного когерентного пучка світла, у рамках наближень сингулярної оптики. Здійснено аналіз методів отримання локалізації нулів амплітуди поля, які пов'язані із реєстрацією розподілу інтенсивності оптичного поля CCD-камерою. Показано, що при використанні "віконного" двомірного перетворення Гільберта, з ядром аналізу у котангенсній формі точність відтворення фазової карти збільшується до 97%.

29.05.18.0385/0217U001133

Розроблення та впровадження комплексу базових технологій відновлення, регенерації, модернізації та виготовлення елементів систем спостереження та прицілювання бронетанкової техніки: Заключний звіт /Інститут фізики напівпровідників імені В.Є.Лашкарьова НАН України; Керівник Євген Федорович Венгер. – ДР 0115U005299. УДК 531.383.

139 с.

Звіт про виконання НТР "Розроблення та впровадження комплексу базових технологій відновлення, регенерації, модернізації та виготовлення елементів систем спостереження та прицілювання бронетанкової техніки": 139 с., 60 рис., 11 табл., 61 посилань. Підстави для виконання роботи - НДР "Розроблення та впровадження комплексу базових технологій відновлення, регенерації, модернізації та виготовлення елементів систем спостереження та прицілювання бронетанкової техніки" виконується за договором від 28.03.2016 р. №9/18-16 шифр ІФН-2015/4 за цільовою науково-технічною програмою НАН України "Дослідження і розробки з проблем підвищення обороноздатності і безпеки держави". Мета роботи: розроблення та впровадження комплексу базових технологій відновлення, регенерації, модернізації та виготовлення елементів систем спостереження та прицілювання бронетанкової техніки. Проект "Розроблення та впровадження комплексу базових технологій відновлення, регенерації, модернізації та виготовлення елементів систем спостереження та прицілювання бронетанкової техніки" передбачає наряду зі створенням наукових засад та науково-технологічних напрямків розробки технологій відновлення та ремонту оптичних елементів впровадження їх на НВП "Карат" (м. Львів) в інтересах ДП "Львівського бронетанкового заводу" (ДПЛБТЗ) та НВК "Фотоприлад" (м. Черкаси). На другому етапі виконання роботи відповідно до Технічного завдання були виконані наступні науково-технічні роботи: 1. Проведено аналіз технологічних процесів та доопрацьовано 7 технологічних інструкцій та їх ефективність підтверджена протоколами контрольних вимірювань. Роботи проводились на базі НВП "Карат". Інструкції та протоколи надані зі звітом НВП "Карат" (співвиконавця робіт). 2. Проведено аналіз літературних джерел щодо перспективності монокристалів гадоліній-галієвого гранату, активованих іонами неодиму для твердотільних імпульсно-періодичних лазерів діапазону 0,9...1,5 мкм безпечних для ока людини з діодним накачуванням. Знайдено аналоги та найбільш близькі - прототипи для підготовки заявки на патент України. 3. Розроблення технології виготовлення та дослідження активних елементів на основі монокристалів гадоліній-

галієвого гранату, активованих іонами неодиму. Розробити технологію та склад поглинаючого епітаксійного шару на кристали ГГГ для активації його випромінюючих функцій в діодному лазері 4. Проведено комп'ютерне моделювання з використанням програми Zemax, на основі якого розроблена технологічна схема та конструкція захисного вікна (2 варіанта) для об'єктивів оптико-електронних приладів. Виготовлено зразки для випробувань на базі Інституту проблем міцності ім. Г.С. Писаренка НАН України. На розроблені нові технічні рішення подано 3 заявки на патенти України (№u2016 08980 від 22.08.2016 р., № u2016 11360 від 09.11.2016 р., № u201611361 від 09.11.2016 р.). 5. Спільно з НВП "Карат" розроблено інтерференційні просвітлюючі покриття для активних елементів на основі кристалів галій-гадолінійових гранатів. Дослідження за допомогою інфрачервоної спектрометрії дозволило встановити, що алмазоподібні покриття можуть бути використані як захисні від механічних пошкоджень при товщинах 50-70 нм. На розроблений спосіб отримано патент на винахід ("Спосіб нанесення багат шарового інтерференційного покриття на оптичні елементи" патент України на винахід №111931 від 24.06.2016 р., автори: В.Г. Гайдучок, Б.М. Копко, Р.М. Кузьмак, Д.Ю. Сугак, В.П. Маслов, А.В. Самойлов, Н.В. Качур) 6. Результати досліджень передані НВК "Фотоприлад" та отримано відповідний акт використання за підписом Головного конструктора НВК "Фотоприлад" (акт додається).

29.05.18.0386/0217U001411

Нові магнітні матеріали для функціональних елементів спінтроніки. Другий рік виконання: Заключний звіт /Відділення цільової підготовки Київського національного університету імені Тараса Шевченка при Національній академії наук України; Керівник Товстоліткін О.І.Семенько М.П. – ДР 0116U007940. УДК 537.312.8;537.635;539.216.2.

31 с.

Дослідження магнітного резонансу дають надійні свідчення того, що з пониженням температури у плівці відбувається така послідовність магнітних фазових переходів: парамагнітна фаза - феромагнітна фаза (ненапружені області) - феромагнітна фаза (напружена матрична область). При кожному з перетворень попередня фаза не повністю конвертується у наступну, тому низькотемпературний стан плівки є суттєво неоднорідним і характеризується співіснуванням трьох різних магнітних фаз.

29.05.18.0387/0217U001661

Плазмонна сенсорика для високочутливої оптичної діагностики надмалої кількості хімічних речовин і біомолекул. Третій рік виконання проекту: Заключний звіт /Відділення цільової підготовки Київського національного університету імені Тараса Шевченка при Національній академії наук України; Керівник Стрельчук Віктор Васильович, Дмитренко Оксана Петрівна. – ДР 0116U005184. УДК 535.8;539.1;542;579.

131 с.

Дослідження природи електронних переходів молекул цефтриаксону та модельних молекул амінокислот, що відповідають білковій, вуглеводневій та ліпідній компонентам біомембрани. Встановлено геометричні параметри, електронні та коливні властивості комплексів цефтриаксону з компонентами мембрани. Дослідження отриманих зразків методом інфрачервоної спектроскопії показало зміщення смуг поглинання функціональних груп цефтриаксону.

29.05.18.0388/0217U001666

Дослідження характеристик рентгеноопти-

чних схем для отримання фазоконтрастних зображень медико-біологічних об'єктів: Заключний звіт /Інститут прикладної фізики НАН України; Керівник Жовнер Михайло Олександрович. – ДР 0115U005269. УДК 535.34; 548.732.

28 с.

Проведено порівняння двох перспективних програмних засобів (GEANT4, XRay Trans) для моделювання процесів взаємодії та елементів рентгенівської оптики у методі рентгенівського фазового контрасту. Виявлено, що за допомогою XRay Trans можна моделювати широкий спектр рентгенооптичних елементів у хвильовому наближенні, проте GEANT4 незамінний при встановленні характеру взаємодії рентгенівського випромінювання з зразком. Показані підходи та дані рекомендації до розбивання та процесу моделювання рентгенівського фазового контрасту реалізованого за методом вільного поширення.

29.05.18.0389/0217U002112

Дослідження властивостей нанокристалів TiO₂ і ZnO, та композитів на їх основі для застосування в області фотоніки та спітроніки: Заключний звіт /Інститут фізики НАН України; Керівник Бродин Михайло Семенович. – ДР 0115U005313. УДК 535.3; 535:530.182.

57 с.

Даний проект присвячений дослідженню ефективності перетворення частоти лазерного випромінювання, в тому числі генерації другої та третьої оптичних гармонік, ряду нових функціональних матеріалів - наночастинок (НЧ) ZnO з модифікованою поверхнею та нанокомпозитних систем на основі монокристалу KDP з інкорпорованими наночастинами TiO₂. Було отримано нові монокристали KDP з різною концентрацією інкорпорованих нанокристалів TiO₂, для яких експериментально знайдено умови досягнення максимальних значень нелінійно-оптичних (НЛО) відгуків другого та третього порядку. На основі експериментальних даних оптимізації ефективності НЛО відгуків були вибрані найбільш перспективні умови застосування НЧ ZnO та композитів на основі монокристалу KDP, які мають підвищені ефективності перетворення частоти лазерного випромінювання в видимий та УФ діапазоні спектру. Робота розповсюджується за договірною ціною.

29.05.18.0390/0217U002114

Лазерні фемтосекундні філаменти в ізотропних та анізотропних середовищах: фундаментальні та прикладні аспекти: Заключний звіт /Інститут фізики НАН України; Керівник Блонський Іван Васильович. – ДР 0116U008790. УДК 535.343.2; 535.2:621.373.826.

36 с.

Об'єкти досліджень: діелектричні середовища з подвійним променезаломленням Мета роботи: Проект спрямований на вивчення механізмів взаємодії надкоротких світлових імпульсів з речовиною та їх практичного застосування. Метою роботи є знаходження загальних закономірностей просторово-часового і спектрального перетворення високоінтенсивних оптичних імпульсів фемтосекундної тривалості при їх розповсюдженні в прозорих кєррївських середовищах в режимі філаментації та структурних перетворень, індукованих фемтосекундними лазерними імпульсами в конструкційних оптичних матеріалах. Методи досліджень: Вимірювання спектрально-просторових, люмінесцентних, поляризаційних і часових властивостей фемтосекундного лазерного випромінювання в філаментованому режимі. В останні роки значну увагу дослідників привертають питання інтерпретації взаємозв'язку між динамікою суперконтинууму, конічної

емісії і філаментації в ізотропних середовищах. Конічне випромінювання пов'язувалось з черенковською емісією, з плазмовим дефокусуванням в хвостовій частині імпульсу, з чотирьоххвильовою взаємодією, через яку енергія плоскої хвилі накачки трансформується в стоксові і антистоксові конічні хвилі. Проте, поза увагою дослідників залишається питання впливу анізотропії середовища на властивості філаментів, генерованого суперконтинууму і конічної емісії. В цьому проєкті саме на особливостях фемтосекундної лазерної філаментації в середовищах з подвійним променезаломленням зосереджена основна увага. Також в цьому проєкті досліджено питання скорочення тривалості імпульсу в твердотільних кристалічних середовищах. Основні результати: Спостежено періодичну філаментацію фемтосекундних лазерних імпульсів у сапфірі і кристалічному кварці. Виявлено, що в основі фізичного механізму модуляції інтенсивності світіння філамента лежить періодична зміна поляризації імпульсу в двозаломлюючому середовищі в поєднанні з різницею перетину багатофотонного поглинання для лінійної і циркулярної поляризації. Вперше виявлено поляризаційні особливості білого суперконтинууму (СК) та конічної емісії (КЕ) у середовищах з подвійним променезаломленням для випадків $n_o < n_e$ і $n_o > n_e$. Показано, що ці особливості зумовлені часовою розбіжністю о- та е-поляризованих імпульсів. Поляризація КЕ визначається поляризацією заднього фронту сумарного імпульсу, тоді як передній фронт визначає поляризацію СК. Досліджено часову самокомпресію фемтосекундного лазерного імпульсу при його філаментації з використанням якості робочого тіла пластинки кристалічного сапфіру. Імпульс тривалістю 150 фс стиснутий до 60 фс. У порівнянні з попередніми роботами, в яких використовувався плавлений кварц, значно підвищена стійкість до процесів лазерного руйнування. (З 1 хвилини до 3 годин). Галузь використання: модифікація властивостей актуальних матеріалів оптоелектроніки. Робота розповсюджується за договірною ціною.

29.33 Лазерна фізика

29.05.18.0391/0417U001067

Шинкаренко Євген Вікторович. Нестационарні та нелінійні оптичні процеси в середовищах з наночастинами золота при фемтосекундному лазерному збудженні :

Дис... к.ф.-м.н. /Інститут фізики НАН України. – Захищена 29.12.2016.

УДК 538.958 621.373.8; 53.087.25.

141 с.: 2 табл., 67 іл. – Бібліогр.: 118 назв.

Дисертаційна робота присвячена дослідженню змін оптичних властивостей наночастинок (НЧ) Au різної форми під дією фемтосекундних лазерних імпульсів. Висока швидкість оптичного відгуку металевих НЧ робить такі системи перспективними для надшвидких (субпікосекундних) оптичних елементів. Дослідження проводились на таких об'єктах: НЧ сферичної форми в плавленому кварці; водні колоїдні розчини НЧ сферичної форми; водні колоїдні розчини НЧ циліндричної форми. Для вивчення змін оптичних властивостей в субпікосекундному часовому діапазоні вдосконалено часороздільні методики дослідження змін наведеного поглинання - "збудження-зондування" та вторинного випромінювання - "оптичний кєррївський затвор". Досліджено супутні ефекти, що виникають при виконанні досліджень за цими методиками, та проведено теоретичні розрахунки ефективності та часової роздільної здатності методики "оптичного кєррївського затвору". Експериментально досліджено наведені зміни оптичних властивостей середовищ з золотими НЧ після взаємодії з фемтосекундним лазерним випромінюванням з енергією імпульсу від 1 мкДж до 120 мкДж. Показано, що після такої взаємодії відбуває-

ться зменшення інтенсивності плазмонної смуги поглинання та збільшення її спектральної ширини. Проведено чисельне моделювання розігріву електронного газу та ґратки НЧ під дією фемтосекундних лазерних імпульсів та відповідних змін діелектричної функції золота з врахуванням міжзонних переходів. Встановлено, що експериментально зареєстроване збільшення часу релаксації оптичних властивостей від 2 пс до 10 пс при збільшенні густини енергії імпульсу збудження від 0,2 мДж/см² до 1,2 мДж/см² викликане зміною теплоємності електронного газу золота при його розігріві. Окрім цього виявлено незворотні зміни оптичних властивостей колоїдних розчинів золотих наночастинок, що супроводжувались зміною кольору та спектрів оптичної густини досліджених зразків. Використовуючи метод електронної мікроскопії, встановлено, що такі зміни відбуваються через зміну форми НЧ від циліндричної до сферичної внаслідок плавлення НЧ під дією лазерних імпульсів.

29.35 Радіофізика. Фізичні основи електроніки

29.05.18.0392/0417U000936

Лупина Борис Іванович. Мікромеханічні терморезисторні перетворювачі: Дис... к.т.н. /Національний технічний університет України "Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського". – Захищено 19.04.2017.

УДК 621.382.

169 с.: 8 табл., 52 іл. – Бібліогр.: 186 назв.

Дисертаційна робота присвячена розробці терморезисторних первинних перетворювачів (ТРПП) за технологією мікроелектромеханічних систем на кремнії та встановленню фізико-технічних і конструктивних закономірностей зв'язку їх електричних і температурних характеристик із параметрами оточуючого середовища. Виконано моделювання місткових і мембранних термоізоляованих структур в каналі прямокутного перетину на основі спільного розв'язку рівнянь теплопровідності для місткового перетворювача і середовища в каналі. Встановлено аналітичну залежність теплового опору термоізоляованої структури від теплопровідності середовища, форми і геометричних розмірів теплогенеруючого елемента і каналу. Доведено функціональні і конструктивно-топологічні переваги багатоеlementних ТРПП над одноelementними аналогами на прикладі калориметричного ТРПП лінійної швидкості рідини та газу. Аналітично встановлено, що діапазон монотонної лінійної залежності вихідної характеристики триelementного калориметричного ТРПП є конструктивно керуванним, а чутливість заурювального перетворювача шириною 40 мкм в каналі висотою 300 мкм в 2,5 рази вища за чутливість одноelementного аналога за величини лінійної швидкості повітря в каналі 0,1 м/с. Виявлено закономірності впливу зміни температури вимірюваного середовища на характеристику перетворення теплогенеруючого елемента в самобалансованих місткових схемах, розроблено новий спосіб компенсації температурної чутливості за методом модуляції струму живлення. Розроблено способи виготовлення первинних перетворювачів, способи вимірювання абсолютного тиску та густини газів за методикою динамічного нагрівання. Проведено апробацію перетворювачів лінійної швидкості (об'ємних витрат) газу в приладах діагностики функції зовнішнього дихання людини з виконанням комплексу медико-технічних вимог до сучасних спірометрів.

29.05.18.0393/0217U001250

Моделювання та дослідження відкритих нелінійних нанорозмірних електродинімічних систем із нестационарним і гармонічним збу-

дженням для перетворення полів та створення елементів спінтроніки: Заключний звіт /Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна; Керівник Думин Олександр Миколайович. – ДР 0114U002585. УДК 537.87.

87 с.

Об'єкт дослідження: перетворення нестационарних полів у нелінійних середовищах, явище взаємодії спінів електронів, атомів магнітного матеріалу наноструктури з урахуванням зміни температури та зовнішнього електромагнітного поля. Мета роботи: вивчення перетворень нестационарних електромагнітних полів у нелінійних середовищах для отримання необхідних для практики змін полів у часовій формі та у тривимірному просторі, умов ефективного переносу спіну електронів з урахуванням нелінійних взаємодій із полем та речовиною для створення принципово нових приладів спінтроніки. Метод дослідження: методи класичної електродинаміки, метод еволюційних рівнянь, метод функції Рімана, метод кінцевих різниць у часовому просторі, метод скінчених елементів, методи чисельного інтегрування та зворотного перетворення Фур'є. Еволюція нестационарного електромагнітного поля у нелінійному середовищі досліджується за допомогою такого методу у часовому просторі як метод еволюційних рівнянь. Отримана система еволюційних рівнянь, одержано розв'язок задачі випромінювання плоского диску із нестационарним струмом у лінійне середовище, на основі якого методом малих збурень отримане поле у нелінійному середовищі із кубічною нелінійністю. Проведено чисельне моделювання та оптимізація мікромагнітної шаруватої наноструктури та отримані режими генерації спінтронного генератора, робочі частоти та смуги частот. Знайдені термостабільні режими роботи магнітної оперативної пам'яті (MRAM) на основі явища переносу спіна у шаруватій нелінійній наноструктурі. Результати досліджень є основою для розробки новітніх імпульсних радіолокаційних пристроїв високої потужності, нового покоління систем передачі шифрованої інформації, принципово нових генераторних приладів спінтроніки та цифрової пам'яті.

29.05.18.0394/0217U001251

Методи виявлення та ідентифікації дефектів в неоднорідних середовищах та розробка багатоспектрального комплексу для вимірювання радіолокаційних характеристик об'єктів широкого призначення: Заключний звіт /Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна; Керівник Батраков Дмитро Олегович. – ДР 0115U000493. УДК 537.87:621.371+ 537.86; 519.22.

150 с.

Об'єкт дослідження - електромагнітні імпульсні хвилі з різним поляризаційним станом, що відбиті плоскошаруватими структурами з лінійними неоднорідностями (тріщини, судини), об'єкти спецтехніки у тому числі і обладнані поглинаючими засобами. У результаті виконання НДР: - удосконалено існуючі та розроблено нові методи первинної обробки імпульсних сигналів, які відбиті від шаруватих середовищ з метою визначення затримки по Гілберту; - отримано розрахункові формули та обчислювальні алгоритми визначення структури шаруватих середовищ та неоднорідностей в них за допомогою імпульсних сигналів; - проведено лабораторні експериментальні дослідження можливостей використання запропонованих обчислювальних алгоритмів та отриманих результатів для пошуку та ідентифікації підповерхневих об'єктів, та запропоновано практичні методики; - створено захищені патентами технології обробки імпульсних сигналів і інтерпретації даних зондування й неруйнівного контролю складних неоднорідних об'єктів із вкрапленнями. Результати НДР свідчать про перспективність обраного підходу до

досліджень, можуть скласти основу для подальшого вдосконалення методів і приладів неруйнівного контролю і мають бути розвинуті у наступних НДР.

29.37 Акустика

29.05.18.0395/0417U000662

Гусак Захар Тарасович. Випромінювання гідроакустичних сигналів циліндричними п'єзокерамічними перетворювачами з екранами: Дис... к.т.н. /Національний технічний університет України "Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського". – Захищена 21.03.2017.

УДК 534-141, 534.23.

270 с.: 146 іл. – Бібліогр.: 128 назв.

Дисертація присвячена розробці теоретичних засад проектування екранованих циліндричних п'єзокерамічних випромінювачів силової та компенсованої конструкції з урахуванням взаємодії електричних, механічних та акустичних полів в них та практичній реалізації цих засад. В дисертаційній роботі створено теоретичні засади розрахунку та визначено вплив елементів конструкції циліндричних випромінювачів з екранами у вигляді незамкненого кільцевого шару на формовані випромінювачем фізичні поля. Поставлена та розв'язана строго наскрізна задача випромінювання звуку циліндричним випромінювачем з екраном з урахуванням впливу на формовані в них фізичні поля основними конструкційними особливостями побудови екранованих випромінювачів. В результаті чисельних досліджень визначено характерні впливи цих особливостей побудови випромінювачів. На основі виконаних систематизованих досліджень розроблені практичні рекомендації по втіленню створених наукових засад в практику виконання циліндричних п'єзокерамічних випромінювачів. Отримані теоретичні результати експериментально підтверджено відповідними вимірюваннями просторових характеристик випромінювача з екраном.

30 МЕХАНІКА

30.15 Загальна механіка

30.05.18.0396/0417U000585

Савченко Кирило Валентинович. Вплив умов спряження бандажованих лопаток на коливання їх вінців як систем з циклічною симетрією: Дис... к.т.н. /Інститут проблем міцності ім. Г.С. Писаренка НАН України. – Захищена 16.03.2017.

УДК 539.319;534.1:62-253.5.

143 с.: 2 табл., 68 іл. – Бібліогр.: 146 назв.

У роботі викладено результати досліджень з визначення впливу орієнтації контактних поверхонь бандажних полиць турбінних лопаток, що визначається кутом їх нахилу до площини обертання робочого колеса, на статичний напружений стан, спектр власних частот коливань та вимушені коливання лопаткових вінців як систем з циклічною симетрією.

30.05.18.0397/0417U000586

Онищенко Євгенія Олександрівна. Визначення закономірностей впливу дихаючої тріщини втоми на вимушені згинні коливання пружних тіл: Дис... к.т.н. /Інститут проблем міцності ім. Г.С. Писаренка НАН України. – Захищена 16.03.2017.

УДК 620.178; 620.179.

161 с.: 7 табл., 50 іл. – Бібліогр.: 139 назв.

У роботі представлені результати розрахункових досліджень з визначення закономірностей впливу параметрів дихаючої тріщини втоми, яка обумовлює нелінійність коливальної системи, на вимушені згинні коливання пружних

тіл. За результатами проведеного комплексу розрахункових та експериментальних досліджень встановлені закономірності впливу параметрів дихаючої тріщини, характеристик збудження коливань, розсіювання енергії в системі на вібродіагностичні показники наявності такого пошкодження при основному, супер- та субгармонічному резонансах.

30.05.18.0398/0217U000910

Сучасні проблеми коливань, стійкості і керуваності елементів механічних систем при динамічних навантаженнях: Заключний звіт /Інститут механіки ім.С.П.Тимошенка НАН України; Керівник Кубенко Веніамін Дмитрович. – ДР 0112U000251. УДК 534.1; 539.3; 629.78; 531.8; 519.718.

31 с.

1.Розроблено підходи до дослідження нестационарних процесів в електропружних тілах у вигляді незамкнених та замкнених сферичних оболонок, та круглих у плані пластин при дії механічного чи електричного навантаження імпульсного типу. Розробленим підходом задачі зведені до систем інтегральних рівнянь Вольтерра, при чисельному розв'язанні яких застосовані класичні обчислювальні процедури. 2.Досліджується триланковий екіпаж, перша ланка якого має один ступінь вільності. Дві наступних ланки приєднуються послідовно за допомогою сферичних шарнірів. Опорна поверхня - плоска; екіпаж рухається в кутовому коридорі. Розроблено алгоритми розрахунку динамічного навантаження елементів ланок для подальшої інженерної оцінки надійності системи. Ці розрахунки складаються зі знаходження швидкостей та прискорень характерних точок екіпажу та визначення динамічних реакцій неолономних зв'язів з метою недопущення їх розривів. 3.Дроселювання тяги маршового двигуна збільшує масу корисного навантаження ракети-носія. Включення акумулятора енергії до складу електрореактивної рушійної системи та використання запропонованого нового способу керування може привести до збільшення маси корисного навантаження міжорбітального транспортного апарату. Рекомендовано новий спосіб розгортання космічних зв'язок.4.Запропоновано нові методи дослідження стійкості коливань рівноваги механічних систем з імпульсною дією, що враховують структуру гіроскопічних, дисипативних і потенціальних сил. В критичних випадках, після зведення системи диференціальних рівнянь збуреного руху до нормальної форми, доцільно використовувати прямий метод Ляпунова, для якого розроблено ефективні способи побудови допоміжних функцій. На прикладі зв'язаних генераторів електромагнітних коливань (нелінійні тривимірні системи), що відрізняються різною інерційністю, встановлено умови появи нових рухів при синхронізації. Робота передається за кордон за договірною ціною.

30.05.18.0399/0217U000914

Сучасні проблеми коливань, стійкості і керуваності елементів механічних систем при динамічних навантаженнях: Заключний звіт /Інститут механіки ім.С.П.Тимошенка НАН України; Керівник Кубенко Веніамін Дмитрович. – ДР 0112U000251. УДК 534.1; 539.3; 629.78; 531.8; 519.718.

31 с.

1.Розроблено підходи до дослідження нестационарних процесів в електропружних тілах у вигляді незамкнених та замкнених сферичних оболонок, та круглих у плані пластин при дії механічного чи електричного навантаження імпульсного типу. Розробленим підходом задачі зведені до систем інтегральних рівнянь Вольтерра, при чисельному розв'язанні яких застосовані класичні обчислювальні процедури. 2.Досліджується триланковий екіпаж, перша ланка якого має один ступінь вільності. Дві наступних ланки приєдную-

ються послідовно за допомогою сферичних шарнірів. Опорна поверхня - плоска; екіпаж рухається в кутовому коридорі. Розроблено алгоритми розрахунку динамічного навантаження елементів ланок для подальшої інженерної оцінки надійності системи. Ці розрахунки складаються зі знаходження швидкостей та прискорень характерних точок екіпажу та визначення динамічних реакцій неголономних в'язів з метою недопущення їх розривів. 3. Дроселювання тяги маршового двигуна збільшує масу корисного навантаження ракети-носія. Включення акумулятора енергії до складу електрореактивної рушійної системи та використання запропонованого нового способу керування може привести до збільшення маси корисного навантаження міжорбітального транспортного апарату. Рекомендовано новий спосіб розгортання космічних зв'язок. 4. Запропоновано нові методи дослідження стійкості коливань рівноваги механічних систем з імпульсною дією, що враховують структуру гіроскопічних, дисипативних і потенціальних сил. В критичних випадках, після зведення системи диференціальних рівнянь збуреного руху до нормальної форми, доцільно використовувати прямий метод Ляпунова, для якого розроблено ефективні способи побудови допоміжних функцій. На прикладі зв'язаних генераторів електромагнітних коливань (нелінійні тривимірні системи), що відрізняються різною інерційністю, встановлено умови появи нових рухів при синхронізації. Робота передається за кордон за договірною ціною.

30.05.18.0400/0217U001646

Дослідження динаміки пасивної системи віброзахисту коректованого гіроскопічного компаса та визначення вимог до її параметрів: Заключний звіт /Національний технічний університет України "Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського"; Керівник Кришталь Володимир Федорович. – ДР 0116U007055. УДК 531.383.

20 с.

В роботі проведено дослідження ефективності застосування системи віброзахисту для зменшення систематичної похибки коректованого гіроскопічного компаса при горизонтальній поступальній вібрації. Показано, що найбільший ефект досягається при раціональному монтажі приладу. Ефективність системи віброзахисту при нераціональному закріпленні приладу (консольному) значно зменшується в області між частотами взаємозв'язаних коливань корпусу у вертикальній площині і підвищується на частотах, які перевищують другу резонансну частоту відповідних поступальних та кутових коливань. Було показано виникнення додаткових кутових коливань корпусу коректованого гіроскопічного компаса внаслідок проходження вібраційних збурень через канал індикатора горизонту і відпрацюванням відповідного сигналу горизонтним каналом системи керування. Амплітуди цих коливань залежать від параметрів системи керування та системи віброзахисту. Наслідком вказаних коливань є поява карданової похибки, зменшення якої досягається розбіжністю власних частот поступальних та кутових коливань корпусу. Робота передається за кордон за договірною ціною.

30.05.18.0401/0217U001658

Технологія прискореної прокалки модельних залишків при литті по моделях, що виплаваються: Заключний звіт /Фізико-технологічний інститут металів та сплавів НАН України; Керівник Кірієвський Борис Абрамович. – ДР 0116U000699. УДК 531.42:531.823.

31 с.

Запропоновано нову технологію, що забезпечує введення кисню безпосередньо в контакт з модельними залишками, в

кількості, необхідній для спалювання модельних залишків. Досліджено можливість використання речовин, що містять активний кисень, з урахуванням температури розкладання і виділення кисню, оптимальним є використання селітр. Введення селітр проводиться в результаті розчинення їх в суспензії. В результаті встановлено, що передбачувані технології зменшують на 20-30% тривалість прокалки форм і на 250°C знижують температуру прокалки.

30.17 Механіка рідини і газу

30.05.18.0402/0417U000640

Антонець Ірина Валеріївна. Моделювання процесів переносу у трифазових полідисперсних потоках стосовно до мокрої очистки газів від твердих частинок: Дис... к.т.н. /Національний технічний університет України "Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського". – Захищена 14.03.2017.

УДК 532.529:66.074.

141 с.: 24 табл., 37 іл. – Бібліогр.: 86 назв.

Дисертація присвячена вивченню процесів переносу маси, імпульсу та енергії у трифазових полідисперсних потоках із сильною взаємодією дискретних включень. У роботі приведено побудовану повну систему диференціальних рівнянь відносно маси, витрати, швидкості, температури і масового вмісту "чужої" фази для крапель і твердих частинок, а також складу і температури газу стосовно до робочого процесу у порожнистому скрубєрі та скрубєрі Вентурі. Представлено результати числових досліджень впливу різних факторів (витрати води, початкових швидкостей фаз, середнього розміру крапель, перетину їх введення та масштабу турбулентних пульсацій у скрубєрі Вентурі) на ефективність очистки газу в досліджених апаратах. Знайдено оптимальні умови реалізації робочого процесу у скрубєрах та розроблено рекомендації щодо підвищення ефективності мокрої очистки газів.

30.05.18.0403/0417U000684

Хіменко Олексій Вікторович. Підвищення ефективності роботи твердотільних електро-теплових акумуляторів шляхом удосконалення їх динамічних характеристик: Дис... к.т.н. /Інститут проблем машинобудування ім. А.М. Підгорного НАН України. – Захищена 23.03.2017.

УДК 536.24:697.278.

161 с.: 15 табл., 52 іл. – Бібліогр.: 123 назви.

Об'єкт дослідження - твердотільні електротеплові акумулятори. Мета - дослідження теплообмінних процесів у твердих теплоакуюлюючих елементах електротеплового акумулятора (ЕТА) для підвищення його динамічних характеристик в режимах заряду і віддачі теплоти. Методи дослідження - методи математичного моделювання теплообмінних процесів, що протікають в ЕТА в режимах заряду й віддачі теплоти та розрахунково-експериментальні методи дослідження. Теоретичні і практичні результати - запропонована в дисертаційній роботі методика теплотехнічного розрахунку ЕТА, в якій враховані теплові характеристики ЕТА в режимах заряду і віддачі теплоти, що були отримані в результаті обробки експериментальних даних, може бути використана при інженерних розрахунках та конструюванні електротеплових акумуляторів. Новизна - на основі проведених комплексних розрахункових та експериментальних досліджень дана кількісна і якісна оцінка ефективності акумулятування і віддачі теплоти ЕТА та визначені теплові характеристики ЕТА в режимах заряду і віддачі теплоти. Ступінь впровадження - результати роботи прийняті до впровадження в Інституті відновлюваної енергетики НАН України для реалізації системи електроопалення з використанням

твердотільних електротеплових акумуляторів. Галузь використання - електротеплоакумуляційне опалення

30.05.18.0404/0417U000988

Рачинський Артур Юрійович. Гідродинаміка і тепломасообмін в контактному утилізаторі теплої газокрапельного типу:

Дис... к.т.н. /Національний технічний університет України "Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського". – Захищена 16.05.2017.

УДК 536/423/4.

148 с.: 5 табл., 47 іл. – Бібліогр.: 75 назв.

Роботу присвячено експериментальним дослідженням, що направлені на підвищення ефективності роботи контактних тепломасообмінних апаратів шляхом збільшення міжфазної поверхні тепломасообміну при розпиленні рідини відцентровими форсунками, впровадження яких приводить до суттєвої економії матеріальних та енергетичних ресурсів. Виконано комплексні експериментальні дослідження характеристик факелу розпилю рідини (густини зрощення, кута розкриття факела форсунки, середнього об'ємно-поверхневого діаметра крапель рідини). Встановлено вплив вхідних параметрів на відповідні характеристики та визначено площу поверхні крапель розпиленої рідини. Експериментально встановлено значення граничної температури нагріву води та її залежність від початкового паровмісту, при якій вода нагрівається до граничної температури в залежності від початкового паровмісту й витрати сухого повітря. Визначено параметричні границі ефективного використання відцентрової механічної форсунки без випаровування крапель нагрітої рідини. Експериментально досліджено інтенсивність тепло- і масовіддачі в контактному апараті газокрапельного типу з відцентровою форсункою в умовах утилізації теплої відхідних газів енергетичних агрегатів. Вперше отримано емпіричні залежності для розрахунку середніх коефіцієнтів тепловіддачі та масовіддачі, які відносяться до дійсної поверхні крапель розпиленої води. Встановлено особливості процесів переносу в газокрапельній системі та отримано узагальнювальні залежності для процесів тепло- і масовіддачі. На основі експериментальних досліджень характеристик розпилю та процесів тепломасообміну при конденсації пари з парогазової суміші на краплях розпиленої рідини розроблено метод розрахунку крапельного контактного утилізаційного апарату.

30.19 Механіка деформованого твердого тіла

30.05.18.0405/0417U001116

Горун Олег Павлович. Термопружний стан термочувливих трискладових плоскошарватих тіл: Дис... к.ф.-м.н. /Інститут прикладних проблем механіки і математики ім. Я.С. Підстригача НАН України. – Захищена 27.12.2016.

УДК 539.3.

146 с.: 3 табл., 48 іл. – Бібліогр.: 175 назв.

У дисертаційній роботі розроблена аналітично-числова методика визначення та дослідження нестационарних одновимірних температурних полів і зумовлених ними квазістатичних напружень та переміщень у трискладових термочувливих тілах з плоскo-паралельними поверхнями поділу за різної теплової дії для широкого діапазону зміни товщини складових. При цьому використано перетворення Кірхгофа, апарат узагальнених функцій, функцію Гріна лінійної нестационарної задачі теплопровідності для трискладового простору у вигляді функціональних рядів та лінійні сплайн-функції. За допомогою запропонованої методики отримано розв'язки квазістатичних задач термопружності для трискладових безмежного та півбезмежного стер-

жня і шару без та з урахуванням температурної залежності фізико-механічних характеристик (ФМХ) складових та конвективно-променевого теплообміну. На прикладі задачі для трискладового безмежного нерівномірно нагрітого термочувливого стержня у випадку малих товщин проміжкового шару проілюстровано можливість отримання інженерних формул для знаходження температурного поля та зумовлених ним напружень та переміщень. Проведено порівняння часткових випадків з відомими в літературі результатами, одержаними іншими методами.

30.05.18.0406/0217U000909

Розробка моделей нелінійного деформування та руйнування конструктивних матеріалів із урахуванням їх дефектності, анізотропії, в'язкопружних та пластичних властивостей: Заключний звіт /Інститут механіки ім.С.П.Тимошенка НАН України; Керівник Камінський Анатолій Олексійович. – ДР 0112U000252. УДК 539.4:620.2.

29 с.

Сформульовані залежності між ядрами повзучості, що задають скалярні властивості ізотропного нелінійно-в'язкопружного середовища в співвідношеннях, що пов'язують інваріанти тензорів деформацій і напружень, і ядрами позовжньої, поперечної й зсувної повзучості в одновимірних моделях в'язкопружності. Скалярні властивості середовища задаються шляхом узагальнення одновимірної нелінійної моделі в'язкопружності на складний напружений стан. Як одновимірна модель в'язкопружності використовується нелінійна модель із незалежною від часу нелінійністю типу моделі Работнова. Розв'язані і експериментально апробовані задачі розрахунку деформацій повзучості й релаксації напружень тонкостінних трубчастих елементів з поліетиле-ну високої щільності ПЕВП при двовісному навантаженні. У рамках нелінійної механіки руйнування досліджене завдання про еволюцію механічної системи, що складається з анізотропного лінійно в'язкопружного тіла із двома колінарними тріщинами різної довжини, що перебуває під дією розтягувальних напружень, прикладених перпендикулярно лінії тріщин на нескінченності. Задачу розглянуто у квазістатичній постановці. Отримана система рівнянь і нерівностей, що визначає стан тріщин у довільний момент часу. Для визначення розташування кінців кожної із тріщин у заданий момент часу запропонований числовий алгоритм. Виконане апробування алгоритму на задачі для композита із заданими властивостями. Розроблений математичний метод розв'язування нелінійних задач для анізотропних тіл із тріщинами і досліджений розвиток зон пластичності поблизу тріщини у пластині при двовісному навантаженні.

30.05.18.0407/0217U000911

Сучасні проблеми механіки мікро- та нанокомпозитів: Заключний звіт /Інститут механіки ім.С.П.Тимошенка НАН України; Керівник Гузь Олександр Миколайович. – ДР 0112U000248. УДК 539.3.

37 с.

Запропоновано загальний підхід до вивчення композитів з внутрішньою структурою мікро- та нанорівня, однорідних, зернистих і волокнистих композитів та метод побудови структурних моделей, що описують поширення хвиль в сучасних волокнистих матеріалах з внутрішньою структурою. Проведено дослідження стійкості одношарових нанотрубок зі структурними дефектами. Розроблено ряд практичних рекомендацій щодо отриманих розв'язків.

30.05.18.0408/0217U000912

Дослідження механічної поведінки неоднорідних анізотропних елементів сучасних

конструкцій складної структури за допомогою нових підходів на основі різних моделей:

Заключний звіт /Інститут механіки ім.С.П.Тимошенка НАН України; Керівник Григоренко Ярослав Михайлович. – ДР 0112U000249. УДК 539.3.

42 с.

Проведено дослідження механічної поведінки неоднорідних анізотропних елементів конструкцій, які мають оболонкову структуру, на основі нових математичних моделей та ефективних чисельно-аналітичних підходів. Отримано інформацію про розподіл полів переміщень, напружень та динамічних характеристик при стаціонарному і нестационарному деформуванні оболонок зі змінною жорсткістю та підкріпленням, а також на пружній основі і в ґрунтового середовищі, динамічну нестійкість конструкцій різної геометрії та структури. Робота передається за кордон за договірною ціною.

30.05.18.0409/0217U000913

Розробка теорії та методів дослідження термомеханічних процесів деформування та міцності елементів конструкцій:

Заключний звіт /Інститут механіки ім.С.П.Тимошенка НАН України; Керівник Карнаухов Василь Гаврилович. – ДР 0112U000250. УДК 539.37.

63 с.

Розроблено теорії та методи дослідження термомеханічного напружено-деформованого стану та міцності елементів конструкцій у вигляді тонкостінних та товстостінних тіл обертаючих з урахуванням виду напруженого стану та пошкоджуваності матеріалу, критерії та чисельно-аналітичні методи дослідження теплового руйнування елементів конструкцій із непружних пасивних і п'єзоактивних матеріалів при гармонічних механічних та електричних навантаженнях та чисельно-аналітичні методи дослідження гармонічних електропружних коливань поляризованих по товщині п'єзокерамічних тонких кільцевих пластин із діаметральними та азимутальними двобічними розрізами електродів. На основі аналізу результатів чисельного дослідження термомеханічних процесів деформування та міцності конкретних елементів конструкцій розроблено рекомендації по використанню запропонованих методик. Робота передається за кордон за договірною ціною.

30.05.18.0410/0217U000915

Алгоритми навігації колісного транспортного робота з одним рульовим колесом : Заключний звіт /Інститут механіки ім.С.П.Тимошенка НАН України; Керівник Ларін Володимир Борисович. – ДР 0114U002163. УДК 629.42; 681.3.

40 с.

Розглядається задача навігації простого колісного транспортного робота. Корекція обчислених кінематичних параметрів руху здійснюється за допомогою сигналів GPS. Ця процедура базується на тому, що ТР розглядається як система з неголономними зв'язями. У задачі корекції ця модель ТР дозволяє використовувати, отриману від приймача GPS, інформацію про проекції швидкості для отримання оцінки орієнтації ТР. Робота передається за кордон за договірною ціною.

30.05.18.0411/0217U001286

Розробка методів та моделей механіки контактної взаємодії складнопрофільних тіл методом граничних елементів:

Заключний звіт /Національний технічний університет "Харківський політехнічний інститут"; Керівник Золочевський Олександр Олексійович. – ДР 0115U000521. УДК 539.3.

192 с.

Об'єкт дослідження - методи розв'язання зв'язаних задач контактної взаємодії і геометричного синтезу складнопрофільних тіл на основі мікро- та макромеханічних моделей. Мета роботи - створення методів, моделей та засобів для аналізу напружено-деформованого стану та геометричного синтезу складнопрофільних тіл шляхом поглиблення математичних моделей мікро- та макромеханіки контактної взаємодії, що дає змогу на світовому рівні розв'язувати проблеми проектного підвищення технічного рівня продукції вітчизняної промисловості. Методи дослідження - методи скінченних та граничних елементів, доповнені та розвинені для урахування локальної контактної жорсткості взаємодіючих тіл; метод Герца; метод варіаційних нерівностей; множників Лагранжа та варіаційний принцип Кальєра для обґрунтування варіаційних формулювань контактної задачі; метод для геометричного синтезу контактуючих поверхонь на основі аналізу контактної взаємодії; метод параметричного опису складних об'єктів для варіативного їх моделювання. Результати роботи - способи, засоби та методи комп'ютерного моделювання та розрахунків напружено-деформованого стану складнопрофільних тіл з урахуванням контактної взаємодії задля забезпечення міцності конструкцій. Результати рекомендується використовувати при аналізі напружено-деформованого стану з урахуванням контактної взаємодії та при синтезі геометричної форми складнопрофільних елементів машинобудівних конструкцій з високими технічними характеристиками.

30.05.18.0412/0217U001317

Теорія та методи чисельного дослідження нелінійного деформування, стійкості та руйнування неоднорідних оболонкових і масивних конструкцій: Заключний звіт /Київський національний університет будівництва і архітектури; Керівник Баженов Віктор Андрійович. – ДР 0114U000129. УДК 539.3, 539.375.

297 с.

1. Створено теорію та методи розв'язування задач нелінійного деформування та стійкості для широкого класу тонких пружних оболонок із традиційних і композитних матеріалів неоднорідної структури; запропоновано методику моделювання в шарі СЕ структури однонаправленого волокнистого композитного матеріалу, пружні сталі якого визначаються через його мікро-механічні параметри; 2. Запропоновано нові способи розрахунків власних коливань оболонкових конструкцій регулярної і нерегулярної структури; запропоновано узагальнюючі алгоритми, які з високою точністю описують реальні властивості об'єктів і дають змогу розраховувати такі конструкції на дію динамічних навантажень, включаючи імпульсні навантаження; 3. Розроблено методику та алгоритми моделювання напружено-деформованого стану просторових тіл та визначення на цій основі параметрів механіки руйнування при динамічному навантаженні на основі напіваналітичного методу скінчених елементів.

30.05.18.0413/0217U001568

Розробка нових покриттів металевих імплантатів, які підвищують адаптацію та подовжують терміни їх безпечного перебування в організмі: Заключний звіт /Інститут металознавства ім. Г.В. Курдюмова НАН України; Керівник Ошкадьоров Станіслав Петрович. – ДР 0112U001130. УДК 538.91-405.548.5.01;669.1.017:620.18;620.17.

82 с.

Науково-дослідна робота присвячена вивченню толерантності організму людини до металевих імплантатів, в залежності від матеріалу покриття на них та способу їх нане-

сення. З використанням широкого спектру новітніх методів дослідження (растрова електронна мікроскопія, атомна та зондова силова спектроскопія, моделювання) досліджено фізико-хімічні та біологічні аспекти реакції організму на органічні і неорганічні покриття (TiC, TiN, ZrO, Zr-Co, полістирол, полівініл ацетат та інші). Покриття наносили на поверхні сплавів заліза (нержавіюча сталь типу 316L, титану, кобальту, нікелю і інших). Результати гістологічних, біохімічних досліджень, а також поверхні покритих металевих стентів, які перебували тривалий час в живому організмі засвідчили перспективність використання покриттів з альбуміну для запобігання рестенозів. Відмічено, що показником тромбогенності запропонованих покриттів є зниження концентрації фібриногену більш ніж на 30%, зменшення кількості тромбоцитів у цільній крові на 35% та зміна їх функціональної активності у присутності різних концентрацій індуктора агрегації тромбоцитів (аденозин дифосфату). Методом варіації концентраційних інтервалів легуючих елементів розроблено підхід мінімізації інтервалу кристалізації сплавів для ортопедичної стоматології, які за своїми службовими характеристиками не поступаються закордонним аналогам.

30.05.18.0414/0217U001644

Дослідження конструкційної діоксидцирконієвої кераміки при мікро- і макростатичному та циклічному навантаженнях: Заключний звіт /Інститут проблем міцності ім. Г.С.Писаренка Національної академії наук України; Керівник Гогоці Георгій Антонович. – ДР 0116U002326. УДК 666.3+539.4+620.17.

68 с.

Об'єкт дослідження - діоксидцирконієва кераміка стоматологічного та технічного застосування, а також скло і технічна конструкційна кераміка. Мета роботи - визначення (і детальний аналіз) експериментальних даних, що характеризують особливості опору руйнуванню поверхні фазотрансформівної діоксидцирконієвої кераміки для технічного і біомедичного застосування. Методи дослідження - макро- і мікросколювання прямокутного краю зразків, а також макро- і мікроподряпування їх поверхні.

30.05.18.0415/0217U002188

Розробка експериментально-аналітичних методів визначення кінетики пошкоджуваності конструкційних сталей за циклічного навантаження: Заключний звіт /Інститут проблем міцності ім. Г. С. Писаренка Національної академії наук України; Керівник Бялонович Андрій Володимирович. – ДР 0115U005221. УДК 539.4.

79 с.

Запропоновано підходи для оцінки довговічності конструкційних матеріалів, накопичення втомних пошкоджень та кінетики напружено-деформованого стану за циклічного навантаження в областях малоциклової і багатоциклової втоми

30.51 Комплексні і спеціальні розділи механіки

30.05.18.0416/0217U001223

Інженерно-фізичні розробки вакуумно-плазмового технологічного комплексу та приладу експресних вимірів складу речовин:

Заклучний звіт /Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна; Керівник Бізюков Олександр Анатолійович. – ДР 0115U000495. УДК 53.07: 533.9: 538.9.

81 с.

Об'єкти дослідження: комплекс систем та технологічних вузлів для створення обладнання для формування плівкових багатофункціональних покриттів на поверхні рулонних матеріалів; процеси взаємодії водню та пучка іонів середніх енергій з поверхнею твердого тіла; високочутливий прилад для експресного вимірювання кількісного складу об'єктів різного походження, який за основними техніко-економічними показниками перевершуватиме наявні закордонні аналоги. Мета роботи: створення і налаштування протяжної магнетронної розпилювальної системи для нанесення покриттів на матеріали і високофункціональні вироби складної конфігурації з низькою температурною стійкістю; створення і налаштування блоку живлення магнетронної розпилювальної системи, здатного забезпечувати працездатність системи виробовж довготривалих технологічних процесів; створення і налаштування протяжного джерела іонів для підготовки оброблюваної поверхні до нанесення покриттів; створення системи транспортування стрічки в вакуумній камері; виявлення процесів взаємодії водню з поверхнею сплавів накопичувачів водню на основі лантану на моношаровому рівні; розробка й створення зразка джерела ІФЕ для проведення аналітичних вимірювань; розробка експериментального зразка вимірювального приладу для визначення складу хімічних елементів у речовині. Проведено дослідження динаміки елементарних процесів взаємодії водню з поверхнею сплаву-накопичувача водню LaNi5 при підвищених парціальних тисках водню в камері мішені у діапазоні температур 300 - 1000 К в умовах опромінення пучком іонів Ag+ з енергією 8 - 16 кеВ. Результати дослідження можуть бути використані для удосконалення технологій компримування, зберігання й транспортування водню в хімічно пов'язаному стані. Досягнення авторів за останні десятиріччя у галузі фізики взаємодії пучків заряджених частинок та плазми з поверхнею твердого тіла дали можливість використання результатів досліджень явища іонно-фотонної емісії для розробки й створення експериментального зразка вимірювального приладу для визначення кількісного складу елементів у твердотільних зразках на нанорівні.

30.05.18.0417/0217U001660

Розробка та дослідження плазмового джерела нового типу для однорідної обробки великих поверхонь на основі геліконного розряду з лінійною збуджуючою системою: Заклучний звіт /Інститут ядерних досліджень НАН України; Керівник Вірко Валерій Федорович. – ДР 0116U006302. УДК 533.9; 537.523.5/525.5.

48 с.

Завершено дослідження розподілів концентрації плазми у модифікованому геліконному розряді з лінійною індукційною антеною збільшеної довжини (40 см). Вимірювались розподіли іонного струму на колектор, який переміщується вздовж антени в щілині у провідній площині, що імітує оброблювану поверхню. Дослідження проведено при збудженні розряду в резонансних умовах, коли відстань між антеною і оброблюваною поверхнею перевищує довжину стоячої геліконної хвилі в напрямку магнітного поля. Досліджено вплив конфігурації магнітного поля на характеристики розряду. Встановлено, що режим розряду з однорідним профілем концентрації вздовж антени може бути реалізований як в однорідному магнітному полі, утвореному електромагнітними котушками, так і при використанні постійних магнітів з додатковою котушкою в області антени. Окрім аргону, вивчались особливості лінійного розряду в молекулярних газах (H₂, N₂, CH₄). Виявлено, що однорідний профіль концентрації можна отримати у суміші метану з 10% аргону при певних значеннях ВЧ потужності та напруженості магнітного поля. Робота передається за кордон за дого-

вірною ціною.

31 ХІМІЯ

31.15 Фізична хімія

31.05.18.0418/0417U000999

Аль-Шуучі Юніс Туркі Махмуд. Нанорозмірні агрегати С60 в полярних розчинниках: формування, властивості та взаємодія з іонами металів: Дис... к.х.н. /Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна. – Захищена 21.04.2017.

УДК 546.26+544.77.03+544.77.051.1.

160 с.: 14 табл., 47 іл. – Бібліогр.: 189 назв.

Дисертація присвячена вивченню природи нанорозмірних агрегатів С60 в полярних органічних розчинниках і їх сумішах з розчинниками неполярними. Виникнення та старіння цих колоїдних частинок, одержаних шляхом фізичної конденсації, було досліджено методами спектроскопії, просвічуючої електронної мікроскопії та динамічного розсіювання світла (ДРС). Встановлено, що причиною негативного електричного заряду агрегатів у полярних розчинниках, які не є донорами водневих зв'язків, є виникнення аніон-радикалів. Поряд зі стандартним ефектом екранування поверхневого заряду агрегатів зареєстровано дуже помітний ефект перезарядження. Це призводить у ряді випадків до виникнення так званих зон коагуляції. Перезарядження багатозарядними катіонами обумовлено слабкою сольватацією цих іонів в органічних розчинниках.

31.05.18.0419/0417U001000

Гога Сергій Тарасович. Асоціація та сольватація у розчинах тетраалкіламонієвих і N-алкілпіридинієвих солей з гідрофобними аніонами: Дис... к.х.н. /Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна. – Захищена 21.04.2017.

УДК 544.351.3 + 544.623 + 544.7.

228 с.: 25 табл., 35 іл. – Бібліогр.: 250 назв.

Дисертація присвячена виявленню основних властивостей і закономірностей поведінки електролітичних систем на основі асиметричних тетраалкіламонієвих катіонів з гідрофобними аніонами у розчинниках різної полярності. Вивчено розчинність і дисоціацію перхлоратів N-цетилпіридинію (ЦПП), цетилтриметиламонію (ЦТАП) і тетра-н-пентиламонію (ТПАП) у ряді неводних та водно-органічних середовищ, головним чином у системі вода-пропанол-2 в інтервалі температур 278,15-308,15 К. Розчинення має суттєво ендотермічний характер, а краща розчинність ЦПП і ЦТАП у порівнянні з ТПАП, обумовлена вираженою амфільною природою асиметричних катіонів. У 4-метилпентаноні-2 рухливості симетричних і асиметричних катіонів, що мають один і той же ван-дер-ваальсівський об'єм, співпадають. У бензені та хлорбензені електроліти ЦПП і ЦТАП існують у вигляді великих (до декількох десятків нанометрів) агрегатів.

31.05.18.0420/0417U001036

Канак Андрій Ігорович. Вплив Al на властивості CdTe та параметри його фазових перетворень: Дис... к.х.н. /Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича. – Захищена 16.12.2016.

УДК 546.48'75'62:548.2+544.01.

121 с.: 8 табл., 68 іл. – Бібліогр.: 123 назв.

Методом диференційно-термічного аналізу досліджено зміни температури плавлення сплавів системи CdTe-Al в інтервалі концентрацій 1-10 мол. % Al та зафіксовано її поступове зниження від 1365 до 1268 К із збільшенням вмісту Al. Висунуто припущення про утворення у системі другої

фази, основу якої складає Al₂Te₃. Вирощено серію монокристалів CdTe, легованих Al в діапазоні 3x10¹⁷ - 2x10¹⁹ ат/см³. Досліджено кількісний розподіл вкраплень другої фази у вирощених злитках. Визначено ефективний коефіцієнт розподілу для Al, що складає Keф.(Al) = 0,2-0,24.

31.05.18.0421/0217U000893

Фазові рівноваги в системах оксидів РЗЕ, ZrO₂ та розробка багатофункціональних керамічних матеріалів іонних провідників і оптично прозорої кераміки нового покоління: Заключний звіт /Інститут проблем матеріалознавства ім. І.М.Францевича НАН України; Керівник Андрієвська О.Р. – ДР 0114U002431. УДК 541.1+546.65:669.0174.

274 с.

Вивчено фазові рівноваги та фізико-хімічні властивості твердих розчинів в 7 потрібних системах CeO₂-La₂O₃-Ln₂O₃, ZrO₂-La₂O₃-Ln₂O₃ (Ln = Sm, Eu, Gd, Er, Dy, Yb), La₂O₃-Y₂O₃-Nd₂O₃ при температурі 1500 °С та 12 подвійних системах CeO₂-Ln₂O₃, La₂O₃-Ln₂O₃ (Ln = Sm, Eu, Gd, Er, Dy, Yb), ZrO₂-Ln₂O₃, (Ln = Dy, Yb) у всьому інтервалі концентрацій (0-100 мол. %). Фазовий склад зразків досліджено методами рентгенівського і мікроструктурного аналізу. Рентгенофазовий аналіз виконано за методом порошку на установках ДРОН-1.5 та ДРОН-3 при кімнатній температурі (CuK - випромінювання). Періоди кристалічних ґраток розраховано за методом найменших квадратів з використанням програми LATTEC з похибкою не нижче 0.0002 нм для кубічної фази.

31.05.18.0422/0217U001090

Універсальний одноразовий фільтр для знезараження та очищення води в польових умовах: Заключний звіт /Інститут сорбції та проблем ендоекології НАНУ; Керівник Журавльов І.З. – ДР 0115U005177. УДК 544.723.21.

50 с.

Розроблені, виготовлені і випробувані сорбційні мембрани і одноразовий фільтр. За допомогою такого фільтра очищено 18 літрів забрудненої природної води з озера до рівня питної води. Робота розповсюджується за договірною ціною.

31.05.18.0423/0217U001127

Розвиток наукових засад створення катализаторів нового покоління для знешкодження NO_x в газових викидах мобільних і стаціонарних джерел: Заключний звіт /Інститут фізичної хімії ім.Л.В.Писаржевського НАН України; Керівник Соловйов Сергій Олександрович. – ДР 0114U000942. УДК 544.478.1.

46 с.

Проведено дослідження впливу парів води та діоксиду сірки на активність розроблених катализаторів Ag/Al₂O₃/кордієрит в процесах СКВ NO_x оксигенатами С₂, С₄ та вуглеводнями С₃, С₈. Встановлено, що при відновленні NO_x етанолом присутність Н₂O (6 об.%) в реакційній суміші (РС) спричиняє зниження конверсії NO на 5-10% в інтервалі температур 200-450 оС, а в процесі селективного каталітичного відновлення бутанолом - на 2-7% при 250-400 оС. Після видалення парів води з реакційної суміші активність срібно-оксидноалюмінієвих катализаторів зростає до показників, досягнутих за відсутності Н₂O в РС. В присутності діоксиду сірки при відновленні NO етанолом на 0,5%Ag/54%Al₂O₃/кордієрит температура досягнення 95 % конверсії оксиду азоту (II) підвищується на 120 оС. Після регенерації катализатора (прогрів при 550 оС в потоці гелію) його активність відновлюється практично до вихідних значень. В процесі СКВ NO_x бутанолом в присутності Н₂O і

SO₂ спостерігається зниження конверсії NO до 80% і підвищення температури її досягнення на 170 оС. У випадку селективного відновлення NO С₃С₈-алканами конверсія NO знижується на 15-20% і складає 44% при 480 оС (СКВ октаном) та 40% при 540 оС (пропаном). Зменшення активності каталізатора при температурі < 300 оС може бути обумовлено утворенням сульфідів срібла, які інгібують формування поверхневих нітратних адуктів та зменшує швидкість їх взаємодії з енолами продуктами парціального окиснення органічного відновника. Встановлено, що при температурах > 400 оС конверсія NO в присутності діоксиду сірки зростає, що пов'язано з дезактивацією центрів глибокого окиснення відновника, якими є наночастинки Ag. Показано, що цеоліти типу BEA і MOR, модифіковані оксидом індію, проявляють високу активність в процесі СКВ оксидів азоту (I,II) пропіленом, в тому числі в присутності парів води. Це обумовлено утворенням на поверхні каталізатора необхідної концентрації кислотних центрів Бренстеда, які є центрами активації як вуглеводню-відновника, так і закису азоту. Технологічні прописи виготовлення структурованих каталізаторів Ag/Al₂O₃/кордієрит та Pd/Co₃O₄-CeO₂/кордієрит передані в ДП "Каталіз і екологія" ІФХ НАН України. Робота передається за кордон за договірною ціною.

31.05.18.0424/0217U001343

Нові функціональні матеріали на основі двовимірних сульфідів MS₂ (M=Mo, W), що містять наночастинки металів, напівпровідників або координаційних полімерів: Заключний звіт /Інститут фізичної хімії ім. Л. В. Писаржевського НАН України; Керівник Лампека Ярослав Дмитрович. – ДР 0114U002711. УДК 546.49;548.

37 с.

Встановлено, що композити двовимірного дисульфиду молібдену з напівпровідниковим сульфідом кадмію, отримані шляхом механічного змішування, проявляють невисоку фотокаталітичну активність в ряді модельних процесів (виділення водню з водно-спиртових сумішей, ініціація полімеризації акриламід, відновлення метилвіологену та іонів срібла (I)), що може свідчити про недостатню електронну взаємодію між компонентами. З метою усунення такого недоліку для отримання композитних матеріалів CdS/MoS₂ був використаний гідротермальний метод, в якому джерелом іонів металів слугували Na₂MoO₄ і CdSO₄, а тіосечовина виступала як джерело сульфід-аніонів. Використані препаративні умови дозволяли контролювати вміст MoS₂ в продукті, що утворюється, який складав від 2 до 5 вагових відсотків. Для порівняння фотокаталітичних властивостей в аналогічних умовах були отримані також індивідуальні MoS₂ та CdS. Показано, що композити MoS₂/CdS, отримані методом одностадійного гідротермального синтезу, є ефективними фотокаталізаторами реакцій виділення водню з водних розчинів, які містять молочну кислоту. Будова отриманих матеріалів встановлена методами трансмісійної та скануючої електронної спектроскопії. Досліджено вплив різних чинників (співвідношення компонентів, довжина хвилі опромінення, природа донорів електронів, наявності наночасток паладію як співкаталізаторів тощо) на ефективність перебігу фотокаталітичних процесів і показано, що за оптимальних умов швидкість утворення водню при відсутності паладію і опромінені видимим світлом складає 1,1 10⁻³ моль год⁻¹ г⁻¹. Встановлено, що отримані композитні матеріали проявляють також каталітичну активність в реакціях фотоокиснення етилового спирту до оцтового альдегіду (ν=0,8 моль год⁻¹ г⁻¹). Робота передається за кордон за договірною ціною.

31.05.18.0425/0217U001393

Розвиток нових підходів до створення

ієрархічно-пористих цеолітних матеріалів як каталізаторів в кислотно-основних реакціях та перетвореннях за участю пероксидів: Заключний звіт /Інститут фізичної хімії ім. Л.В.Писаржевського НАН України; Керівник Швець Олексій Васильович. – ДР 0114U000702. УДК 544.72.

37 с.

Олово- та цирконій-вмісні ієрархічні цеоліти показали активність в двохстадійному процесі отримання несиметричних етерів п-метоксибензилового спирту з відповідного альдегіду (перша стадія реакція Меервейна-Понддорфа-Верлея, друга стадія - етерифікація) із конверсією за 10 години до 85%. Введення іонів F⁻ в реакційну суміш для одержання цеолітів, завдяки утворенню поверхневих зв'язків Si-F та регулюванню співвідношення Si-F/Si-OH може зміцувати селективність утворення продуктів в парі спирт/ефір в процесі утворення несиметричних ефірів п-метоксибензилового спирту з відповідного бензальдегіду. Наявність в структурі цеоліту, окрім чотирьохвалентного елементу, бору, і, особливо, алюмінію сприяє зміцненню селективності процесу в бік утворення ефіру - селективність у випадку AlE-BEA складає 100% по відношенню до ефіру. Робота передається за кордон за договірною ціною.

31.05.18.0426/0217U001587

Композиційні сорбенти на основі пористого керамічного субстрату і органо-неорганічних гібридних матеріалів: Заключний звіт /Інститут хімії поверхні ім. О.О. Чуйка НАН України; Керівник Дударко Оксана Анатоліївна. – ДР 0115U005376. УДК 544.023.57; 544.77.022.822; 544.725; 621.763.

47 с.

Плоскі та трубчасті керамічні мембрани функціоналізували реакцією гідролітичної поліконденсації алкоксисиланів, з використанням двокомпонентних систем на основі тетраетоксисилану (ТЕОС) або біс(триетоксисиліл)етану (БТЕСЕ), що виступали як каркасоутворюючі агенти, і 3-амінопропілтриетоксисилану (АПТЕС) або меркаптопропілтриметоксисилану як функціоналізуючих агентів. Крім того, були отримані і мембрани з біфункціональним поверхневим шаром, де поруч з аміними вводились метильні групи. Порівнюючи кути змочування зразків одержаних на основі різних структуруючих агентів, можна сказати, що наявність етиленових містків у БТЕСЕ практично не впливає на гідрофобність поверхні мембран.

31.05.18.0427/0217U001689

Дослідити процеси та механізми синтезу нових типів наноструктур двовимірних ди-халькогенідів d-перехідних металів і боридів алюмінію; термодинамічні властивості отриманих наночастинок та складних оксидів для систем HfO₂(Al₂O₃) - Ln₂O₃ (Ln=Pr, Nd, Yb); корозійні характеристики композиційних матеріалів, покриттів на основі тугоплавких безкисневих сполук: Заключний звіт /Інститут проблем матеріалознавства ім. І.М. Францевича; Керівник Куліков Леонід Мінейович, Лавренко Володимир Олександрович. – ДР 0114U002429. УДК 666.3/7:541.138.2:620.198.27.

373 с.

Досліджено фізико-хімічні властивості тугоплавких сполук d-перехідних металів та матеріалів на їх основі: проведено синтез нових фаз, розраховано їх термодинамічні характеристики, встановлено механізми окиснення нових керамічних матеріалів у природних середовищах.

31.05.18.0428/0217U002111

Розробка композицій поверхнево-активних речовин для отримання паливних дисперсних систем на основі вугілля:

Заключний звіт /Інститут колоїдної хімії та хімії води ім. А. В. Думанського НАН України; Керівник Савіцький Денис Павлович. – ДР 0116U004878. УДК 544.77.

85 с.

Об'єкт дослідження - паливні дисперсні системи, вугілля різних марок, поверхнево-активні речовини, електроліти, мінеральні складові вугілля. Мета роботи - дослідження процесів механоактивації, електрокінетичних властивостей на границі розділу фаз вугілля-середовище у присутності ПАР різної хімічної природи, реологічної поведінки дисперсних систем, а також розробка технології отримання паливних дисперсних систем. Методи дослідження - реологічні, електрокінетичні. Основні результати - Розроблено методи регулювання гідрофільно-гідрофобних властивостей поверхні вугілля різної стадії метаморфізму за допомогою поверхнево-активних речовин та поліелектролітів в результаті виконання якої встановлено, що в якості диспергуючих реагентів паливних дисперсних систем на основі вугілля найкраще використовувати аніоноактивні та неіоногенні поверхнево-активні речовини, а також їх суміші. Пластифікуючими властивостями володіють поліелектроліти, що містять у своїй структурі ароматичні кільця. Доведена ефективність застосування методу механохімічного модифікування поверхні вугілля у порівнянні із звичайним процесом гомогенізації. Встановлено оптимальні концентрації поверхнево-активних речовин, при яких, системи мають не тільки найменшу в'язкість, але і найбільшу стабільність. А також розроблені технологічні схеми отримання паливних дисперсних систем, завдяки, яким можна покращити реологічні характеристики та збільшити стабільність даних систем. Приготовлені за запропонованою технологією системи пройшли успішне випробування на пілотних установках ЗАТ "АНА-ТЕМС". Область використання - енергетика. Робота розповсюджується за договірною ціною.

31.17 Неорганічна хімія. Комплексні сполуки

31.05.18.0429/0217U001340

Розробка нанобіотехнологічних підходів отримання квантових точок сульфід кадмію та дослідження їх біологічної активності. Третій рік виконання:

Заклучний звіт /Відділення цільової підготовки Київського національного університету імені Тараса Шевченка при Національній академії наук України; Керівник Ємець А.І., Товстановя Г.М. – ДР 0116U005182. УДК 616-006,6-037:576.54.

42 с.

Науково-дослідна робота присвячена розробці методики біофункціоналізації напівпровідникових наночастинок сульфід кадмію, що отримані нами раніше за допомогою гриба *Pleurotus ostreatus*. У результаті відпрацьовано методику біофункціоналізації квантових точок CdS (*P. ostreatus*) з використанням ПЕГ та БСА. Виконано дослідження спектрів фотолюмінесценції функціоналізованих систем "наночастинок CdS - ПЕГ" та "наночастинок CdS - БСА" при двох довжинах хвиль збуджуючого випромінювання 340 нм та 380 нм. Спектри фотолюмінесценції функціоналізованих наночастинок CdS мають відмінності від спектрів вихідних наночастинок CdS, а саме, в області довжин хвиль 460 нм - 470 нм спостерігається поява протяжного максимуму, відсутнього у спектрах вихідних наночастинок. Показано можливість використання функціоналізованих наночастинок CdS як люмінесцентних маркерів у клітинах рослин.

Функціоналізація з використанням ПЕГ створює захисне покриття, що захищає клітину від прямого контакту з кадмій-вмісними наночастинами. Механізми цілеспрямованої взаємодії функціоналізованих наночастинок з біомолекулами в клітинах є окремим напрямком роботи, який передбачається дослідити в майбутньому. Крім того, досліджено цитотоксичний вплив біосинтезованих наночастинок CdS на пухлинні лінії В- лімфоцитів (лінія Namalva) та Jurkat - клітинну лінію людських Т-лімфоцитів.

31.19 Аналітична хімія

31.05.18.0430/0417U000564

Зубеня Наталія Володимирівна. Потенціометричні сенсори на основі іонних асоціатів граміну, левамізолу, ампролію, дифенілгуанідінію і трифенілгуанідінію та їх аналітичне застосування:

Дис... к.х.н. /ДВНЗ "Ужгородський національний університет". – Захищена 02.03.2017.

УДК 543.554.6.

153 с.: 45 табл., 23 іл. – Бібліогр.: 258 назв.

Вперше вивчено взаємодії органічних нітрогеновмісних речовин - граміну, левамізолу, ампролію, дифенілгуанідінію і трифенілгуанідінію з аніоногенними реагентами. Методами видимої та ІЧ-спектроскопії, термічного аналізу встановлено властивості утворених іонних асоціатів з протиіонами. Розглянуто закономірності функціонування мембранних систем у різних за іонним складом водних розчинах, встановлені інтервали незалежності потенціалу електрода від рН водного розчину досліджуваних речовин. Знайдено закономірності впливу природи електродоактивної речовини, складу мембрани, властивостей і кількості розчинника-пластифікатора та типу електрода на електроаналітичні характеристики ІСЕ. Розроблено комплекс методик визначення органічних нітрогеновмісних речовин для контролю їх вмісту у лікарських засобах, біорідинах (сечі).

31.05.18.0431/0417U000621

Тупис Андрій Миколайович. Спектрофотометрія сполук 1-(5-бензилтіазол-2-іл)азонафтаден-2-олу з іонами перехідних металів та застосування їх в аналізі:

Дис... к.х.н. /ДВНЗ "Ужгородський національний університет". – Захищена 02.03.2017.

УДК 543.422.3:542.61:547.556.33: 546.302.

212 с.: 39 табл., 91 іл. – Бібліогр.: 291 назва.

Дисертація присвячена цілеспрямованому синтезу та характеристиці структури нового тіазоліазонафтолового барвника - 1-(5-бензилтіазол-2-іл)азонафтаден-2-олу ($BnTAN$) та його похідного 1-[(5-(4-сульфонамідобензил-4-метил-1,3-тіазол-2-іл)діазеніл]нафтаден-2-олу ($SABnMeTAN$), а також дослідженню їх взаємодії із іонами перехідних металів з метою перевірки можливості використання цих азобарвників в аналітичній хімії. Структуру синтезованого барвника $BnTAN$ встановлено методами рентгеноструктурного аналізу, ІЧ-, ЯМР- та мас-спектроскопії. Встановлено утворення хелатних комплексів іонів $Co(II)$, $Ni(II)$, $Cu(II)$, $Zn(II)$, $Cd(II)$, $Pd(II)$ та $Hg(II)$ із 1-(5-бензилтіазол-2-іл)азонафтаден-2-олом. Досліджено оптимальні умови реакції комплексоутворення. Розроблено нові методики спектрофотометричного та екстракційно-фотометричного визначення іонів $Co(II)$, $Ni(II)$, $Cu(II)$, $Zn(II)$, $Cd(II)$, $Hg(II)$ та $Pd(II)$ з $BnTAN$. Методи апробовано на модельних розчинах та реальних взірцях: ґрунтах, резисторі, водах різного походження.

31.05.18.0432/0417U000622

Скринник Максим Михайлович. Визначення хлороорганічних пестицидів та поліхлорованих біфенілів у гідробіонтах методом хромато-мас-спектрометрії: Дис... к.х.н. /двнз "Ужгородський національний університет". – Захищена 03.03.2017.

УДК [543.54+543.51:547.993]504.064.3:574.064.

171 с.: 26 табл., 27 іл. – Бібліогр.: 171 назва.

Дисертація на здобуття наукового ступеня кандидата хімічних наук за спеціальністю 02.00.02 - аналітична хімія. ДВНЗ "Ужгородський національний університет" МОН України, Ужгород, 2017. Розроблена, апробована і застосована методика прискореної рідинної екстракції гідрофобних органічних сполук зі зразків м'язової тканини риб, при котрій досягається висока ступінь відкриття цільових сполук. При цьому в екстракт не потрапляє вода і розчинні в ній речовини. На екстракцію сполук з одного зразка витрачається невелика кількість органічних розчинників. Дана методика не потребує використання дорогого обладнання і дозволяє швидко і практично повністю екстрагувати цільові сполуки із зразків гідробіонтів. З використанням даної методики отримані експериментальні дані про рівні вмісту ХОП і ПХБ, включаючи копланарні, у зразках риби з різних рік України. Розроблена експресна методика препаративного виділення ХОП і ПХБ з екстрактів гідробіонтів методом мікропрепаративної ВЕРХ в обернено-фазному варіанті для подальшого визначення методом ГХ/МС. У м'язових тканинах риб басейну р. Дніпро визначені концентрації ХОП, ПХБ, копланарних ПХБ і розрахований вклад копланарних ПХБ у величину токсичності в еквіваленті 2,3,7,8-тетрахлордibenзо-*p*-діоксину.

31.21 Органічна хімія

31.05.18.0433/0217U001114

Розробка нових шляхів отримання гетероcondensованих систем і спрямований синтез сполук з протиопухлинними властивостями на їх основі: Заключний звіт /Інститут фізико-органічної хімії і вуглехімії ім. Л. М. Литвиненка; Керівник Попов Анатолій Федорович. – ДР 0111U009944. УДК 547.72+547.833.1.

118 с.

Об'єкт дослідження - гетарилзаміщені 5-амінопіразоли, гетарилзаміщені піразоло[3,4-*c*]ізохіноліни, їх синтез та реакції циклізації. Мета роботи - розробка методів синтезу піразоло[3,4-*c*]ізохінолінів з гетарильними замісниками у піридиновому та бензеновому ядрах; створення комплексу технічних рішень для виробництва сполук з протираковою та іншими видами активності. Методи дослідження - органічний синтез, ЯМР-, ІЧ-спектроскопія, тонкошарова та об'ємна хроматографія, молекулярний докінг. Опрацьовано препаративні методи синтезу 1- та 3-гетарил-4(3,4-диметоксіфеніл)-5-амінопіразолів та їх відповідних галоїдпохідних. З використанням методології реакції Пікте-Шпенгера розроблено метод синтезу піразоло[3,4-*c*]ізохінолінів з гетероциклічними замісниками азинового ряду. Визначено відмінності реакційної здатності гетарильних естерів у реакції ацилювання арилацетонітрилів та запропоновано шляхи розвитку процесів циклізації амінопіразолів в межах сучасних уявлень реакції Шпенгера.

31.05.18.0434/0217U002081

Розроблення методів синтезу нових хімічних сполук - потенційних інгібіторів реплікації вірусу гепатиту С: Заключний звіт /Київський національний університет імені Тараса Шевченка; Керівник Мороз Юрій Сергійович. – ДР 0116U004928. УДК 577.217.32.

45 с.

Досліджено вплив трициклічних нітрогенвмісних карбонових кислот та їхніх амідів третього покоління на синтез РНК *in vitro*. Досліджено вплив амідів нітрогенвмісних трициклічних карбонових кислот другого і третього покоління на реплікацію гепатиту С в його сурогатній клітинній моделі.

31.05.18.0435/0217U002082

Спрямований синтез нових азот вміщуючих гетероциклічних сполук - потенційних антицанцерних та антивірусних агентів на основі використання сульфонілхлоридів: Заключний звіт /Київський національний університет імені Тараса Шевченка; Керівник Толмачов Андрій Олексійович. – ДР 0116U004929. УДК 577.217.32.

33 с.

Визначено умови проходження реакції гетероциклізації S-бензил діальдегіду з 1-заміщеними 5-амінопіразолами і 5-аміноізоксазолами. Встановлено умови проходження реакції гетероциклізації S-бензил діальдегіду з N-незаміщеними амінопіразолами та амінопірозолами. Складено акти про виготовлення дослідних зразків сполук.

31.25 Хімія високомолекулярних сполук

31.05.18.0436/0417U000953

Самойленко Тетяна Федорівна. УФ-отверднені одночасні епоксидно-акрилатні взаємопроникні полімерні сітки: Дис... к.х.н. /Інститут хімії високомолекулярних сполук НАН України. – Захищена 10.05.2017.

УДК 66.085.3:678.01:678.686:678.744.33.

151 с.: 26 табл., 42 іл. – Бібліогр.: 160 назв.

Дисертаційну роботу присвячено синтезу фотоотверднених одночасних епоксидно-акрилатних взаємопроникних полімерних сіток (ВПС) на основі диметакрилату та епоксидів різної природи під дією штучного і природного УФ-випромінювання. Основні результати роботи були одержані за допомогою таких методів дослідження, як ІЧ-спектроскопія, динамічний механічний аналіз, термогравіметричний аналіз, методи рефрактометрії, екстракції, гідростатистичного зважування, світлопропускання. Показано, що наявність епоксидної складової знижує інгібувальний вплив кисню повітря на полімеризацію за вільнорадикальним механізмом, а наявність акрилатної - сенсibiliзує полімеризацію аліфатичного та циклоаліфатично-аліфатичного епоксидів за катіонним механізмом. Виявлено, що умови синтезу (відсутність чи наявність кисню), на відміну від типу використаного джерела УФ-випромінювання, істотно впливають як на фазову морфологію, так і на властивості ВПС. Встановлено, що фотоотверднені одночасні епоксидно-акрилатні ВПС є перспективними матеріалами для створення оптично прозорих захисних покриттів зовнішнього використання.

31.05.18.0437/0217U002192

Оптимізація способів отримання поліфункціональних поліуретанових матеріалів як адгезивів та покриттів для з'єднання та захисту різного типу поверхонь від руйнування під дією деструкуючих чинників: Заключний звіт /Інститут хімії високомолекулярних сполук НАН України; Керівник Савельєв Юрій Васильович. – ДР 0116U006984. УДК 678.664+547.9.

36 с.

Оптимізовано спосіб отримання поліфункціональних поліуретанових матеріалів, які можуть використовуватися як

адгезиву для з'єднання матеріалів з різною поверхневою енергією (метал, бетон, кераміка, камінь, деревина, полімери, шкіра, тканини) та водо-, масло-, бензо-, зносо-, світло-, хімічно- та біологічно стійкі захисні покриття пролонгованої дії для об'єктів інфраструктури при адаптації до доступної сировинної бази. Використання природної відновлюваної сировини та металонеорганічних модифікаторів сприяє, порівняно з матрицею, підвищенню адгезійних та когезійних властивостей матеріалів в 1,2-2 рази, підвищує економічність і екологічну безпеку виробництва та гарантує довготривалий комплексний захист матеріалів, конструкцій та об'єктів інфраструктури від руйнувальної дії техногенних, (а)біотичних чинників і надійну та пролонговану їх експлуатацію. Робота розповсюджується за договірною ціною.

31.27 Біологічна хімія

31.05.18.0438/0417U000693

Лазаренко-Черноусова Ірина Анатоліївна. Білковий та амінокислотний склад крові щурів за дії свинцю різної дисперсності: Дис... к.б.н. /Національний університет біоресурсів і природокористування України. – Захищена 24.03.2017.

УДК 577.1:591.85:543.272.82:636.028.

141 с.: 8 табл., 11 іл. – Бібліогр.: 275 назв.

Дисертацію присвячено визначенню білкового та амінокислотного складу крові щурів за дії свинцю різної дисперсності. Розроблено біологічну модель отруєння щурів свинцю ацетатом та наночастинками свинцю, а також досліджено білковий та амінокислотний склад крові щурів за дії свинцю різної дисперсності. Відмічено, що отруєння щурів ацетатом свинцю та наночастинками свинцю збільшує вміст свинцю в крові, печінці, нирках, легенях, серці, селезінці та мозку. Застосування препарату "Глутаргін" знижує вміст токсиканту в тканинах і органах щурів, отруєних свинцем різних дисперсних форм. Встановлено підвищення в крові щурів отруєних свинцю ацетатом та наночастинками свинцю активності аспартатамінотрансферази, аланінамінотрансферази, лактатдегідрогенази, гама-глутамілтрансептидази та лужної фосфатази. З'ясовано, що введення щурам свинцю ацетату та наночастинок свинцю, викликає зниження вмісту альбумінів, альфа1- та альфа2-глобулінів та підвищує вміст бета- та гама-глобулінів крові, а також призводить до збільшення рівня Ig G1, Ig G2, церулоплазмину, трансферинів молекулярною масою 85–80 та 75 кДа, преальбумінів молекулярною масою 60–50 кДа та знижує вміст преальбумінів з молекулярною масою 20–15 та 45 кДа. Встановлено, що свинцю ацетат сприяє накопиченню в крові високо- та низькомолекулярних циркулюючих імунних комплексів, тоді як наночастинки свинцю викликають зниження вмісту високомолекулярних циркулюючих імунних комплексів у крові. Відмічено, що за дії різних дисперсних форм свинцю, спостерігаються значні зміни вмісту вільних амінокислот сироватки крові щурів. Виявлено коригуючу дію препарату "Глутаргін" щодо зниження накопичення свинцю в організмі та сталості вмісту вільних амінокислот, рівня циркулюючих імунних комплексів та білкових фракцій крові щурів, отруєних різними дисперсними формами свинцю.

34 БІОЛОГІЯ

34.15 Молекулярна біологія

34.05.18.0439/0217U001400

Оцінка експресії різних генів бета-тубуліну і хітиназоподібних генів при біогенезі волокон льону: Заключний звіт /Державна установа "Інститут

харчової біотехнології та геноміки НАН України"; Керівник Блюм Ярослав Борисович. – ДР 0116U007722. УДК 577.218.39 с.

У геномі льону було виявлено 10 генів ізотипів бета-тубуліну. Для всіх генів отримані нуклеотидні та амінокислотні послідовності. Виявлено, що дані гени мають у своїй послідовності 3 екзони і 2 інтрони. На підставі біоінформатичного аналізу підібрано праймери для оцінки експресії різних ізотипів генів бета-тубуліну. Найбільші відмінності між сортами за рівнем експресії генів бета-тубуліну виявлено у клітинах провідних пучків гіпокотилу, тобто у клітинах, що формують волокно. В результаті аналізу РНК-профілів експресії генів бета-тубуліну у 6 видів рослин виявлено закономірності експресії певних генів бета-тубуліну. За допомогою філогенетичного аналізу передбачено відносний рівень експресії генів ізотипів бета-тубуліну льону, для подальших експериментальних досліджень Робота передається за кордон за договірною ціною.

34.05.18.0440/0217U001588

Мішень-орієнтований пошук новітніх проти-мікробних, противірусних і протипухлинних засобів: Заключний звіт /Інститут молекулярної біології і генетики НАН України; Керівник Дубей Ігор Ярославович. – ДР 0112U000254. УДК 577.2+577.151.105 с.

Запропоновано нові підходи до створення біоактивних сполук, що ґрунтуються на використанні специфічних біологічних мішеней і комп'ютерного моделювання. Розроблено структури та методи синтезу численних нових речовин різних класів. Проведено їх тестування *in vitro* у ферментаційних системах і на клітинних культурах. Знайдено ефективні інгібітори, активні в низьких мікро- і субмікролярних концентраціях. Досліджено нові механізми противірусної дії 2'-5'-олігоаденілатів, що ґрунтуються на здатності взаємодіяти з білками крові. Встановлено позитивний вплив ізатізону та наносрібла на продуктивність рослин.

34.17 Біофізика

34.05.18.0441/0217U001132

Розробка способів скерованого впливу на сигнальні системи і епігенетичну пластичність культурних рослин для підвищення їх продуктивності та стійкості: Заключний звіт /Інститут клітинної біології та генетичної інженерії НАН України; Керівник Кравець О.П. – ДР 0112U003077. УДК 577.346.129 с.

Здійснено підбір рослинних об'єктів, доз та режимів застосування стресових факторів (іонізуюче та УФ-опромінення, засолення), що викликають неспецифічну адаптацію, підбір індукторів системної стійкості рослин. Одержані результати є основою для розробки концепції керованої реалізації адаптивного потенціалу культурних рослин для підвищення їх продуктивності та стійкості до абіотичних та біотичних стресорів. Робота передається за кордон за договірною ціною.

34.05.18.0442/0217U001372

Дослідження і моделювання процесів транспорту летких ендогенних молекул-біомаркерів і детекції їх змін в структурах системи дихання: Заключний звіт /Інститут прикладних проблем фізики і біофізики НАН України; Керівник Мисюра Анатолій Григорович. – ДР 0112U002184. УДК 577.37.160 с.

Проведеними дослідженнями підтверджено що видихуване повітря містить значний ряд легких і нелетких сполук, склад і концентрація яких не постійні, а мають індивідуальну вираженість і залежність від багатьох факторів, в тому числі від умов формування градієнту транспульмонального тиску, співвідношення конвективного і дифузійного масопереносу газів в кожному поколінні легеневиx структур, від швидкості потоку, довжини і діаметра бронхіального ходу, щільності середовища, коефіцієнтів тертя, інтенсивності вологоутворення, частоти і об'єму дихання, фазної і часової структури дихального циклу, об'ємної швидкості газового потоку в легеневиx структурах, а також складу вдихуваного повітря

34.23 Генетика

34.05.18.0443/0417U000883

Іномістова Марія Володимирівна. Експресія генів залучених в регуляцію шляху р53 при нейробластомі: Дис... к.б.н. /Державна установа "Науковий центр радіаційної медицини Академії медичних наук України". – Захищена 06.04.2017.

УДК 575.224:577.29:616-006.48-092.6.

157 с.: 15 табл., 25 іл. – Бібліогр.: 278 назв.

Робота присвячена вивченню змін експресії генів, в тому числі мікроРНК, які залучені в регуляцію шляху р53 при нейробластомі, для визначення нових факторів прогнозування перебігу захворювання. Досліджено зміни експресії мРНК генів MDM2, TP53 та GSTP1 в пухлинній тканині при нейробластомі. Проаналізовано пухлини 358 пацієнтів із встановленим діагнозом нейробластоми, периферичну кров хворих (128 зразків) та практично здорових людей (158 зразків). Встановлено критерії прогнозування перебігу захворювання при нейробластомі, які характеризують зміни функціонування шляху опосередкованого р53. Високий рівень експресії мРНК MDM2 в пухлинній тканині нейробластоми асоційований з ризиком розвитку рецидивів та погіршенням прогнозу перебігу захворювання. Пацієнти з високим рівнем експресії гена TP53 та низьким рівнем експресії MDM2 характеризуються сприятливим прогнозом захворювання. Гомозиготний варіант G313G гена GSTP1 асоційований з несприятливим прогнозом захворювання. У пацієнтів з низьким рівнем експресії GSTP1 прогноз перебігу захворювання визначається поліморфним варіантом гена. Зниження експресії мікроРНК-34а, мікроРНК-137 та мікроРНК-885-5р пов'язані з несприятливими клінічними і біологічними особливостями захворювання і зниженням виживаності пацієнтів, в той час як у пацієнтів з ампліфікацією MYCN гіперекспресія мікроРНК-380-5р пов'язана з несприятливим прогнозом захворювання.

34.05.18.0444/0417U001054

Руденко Євгенія Євгенівна. Пошук потенційних генів-супресорів пухлинного росту для світлоклітинної карциноми нирки людини: Дис... к.б.н. /Інститут молекулярної біології і генетики. – Захищена 27.12.2016.

УДК 577.218 + 616.006.6.

134 с.: 10 табл., 16 іл. – Бібліогр.: 288 назв.

Дисертація присвячена аналізу порушень потенційних генів-супресорів пухлин NKIRAS1, PPM1M, PRICKLE2, GPXs1, 2, 3, 4, 6 в світло клітинній карциномі нирки людини. Для генів NKIRAS1, PPM1M, PRICKLE2, GPXs1, 3, 4 було виконано дослідження експресії, аналіз метилування промоторних ділянок та аналіз кількості копій гена. Показано відсутність експресії генів GPXs 2 і 6 в нормальних і пухлинних тканинах нирки. Метилування промоторних ділянок не виявлено для жодного з досліджених генів. Виявлено генетичні зміни і зниження рівня експресії NKIRAS1,

PPM1M, PRICKLE2 та GPX1 і 3. Для генів PPM1M, GPX3 і GPX4 механізми зміни експресії потребують подальшого дослідження. Наявність генетичних змін, таких як гетерозиготні делеції, гомозиготні делеції та ампліфікації для генів NKIRAS1, PPM1M, PRICKLE2, GPXs 1,3,4 підтверджено за допомогою веб-ресурсу cBioPortal.

34.05.18.0445/0217U001543

Функціонування та адаптація природних та техногенних фітосистем південного сходу України в умовах антропогенезу: Заключний звіт /Донецький ботанічний сад Національної академії наук України; Керівник Коршиков Іван Іванович. – ДР 0112U000430. УДК 575:581.16:582.47(477).

241 с.

Звіт про НДР: 241 с., 25 табл., 30 рис., 7 додатків, 218 джерел. Об'єкт досліджень - флора модельних фітосистем чотирьох відділень Українського степового заповідника та рослинність техногенних екотопів південного сходу України. Предмет дослідження - їхня динаміка та особливості флорогенезу. Мета роботи - на основі моніторингових досліджень модельних об'єктів різних типів антропогенно трансформованих флор та популяцій корінних видів деревних рослин південного сходу України виявити та оцінити особливості їх функціонування та адаптації на сучасному етапі антропогенезу. Проведено моніторинг стану флори в чотирьох відділеннях Українського степового заповідника та їх трансформацію за останні 15-30 років на південному сході України. Складено флористичні списки цих територій, встановлено збільшення числа видів, особливо інвазійних, у відділеннях порівняно з інвентаризаційними даними 15-30-річної давнини. Досліджено різноманіття видів, що охороняються та адвентивну фракцію модельних флор. Встановлено, що на досліджених територіях коефіцієнт адвентивізації коливається від 10% до 17%. Найбільший коефіцієнт мають "Хомутовський степ" та "Біленьке". За результатами аналізу просторового поширення видів адвентивної фракції в модельних флорах найвищий ступінь постійності проявили 7 видів: *Descurainia sophia*, *Centaurea diffusa*, *Cichorium intybus*, *Hyoscyamus niger*, *Cynoglossum officinale*, *Ballota nigra*, *Bromus squarrosus*, у 4 модельних флорах присутні 20 видів, у 3-х - 24 види, у 2-х - 27 видів, лише у одній флорі трапляються 62 види. Відзначено, що збільшення кількості адвентивних видів за останні 20 років свідчить про неспроможність флор територій протистояти загрозам фітоінвазій. Рекомендовано запровадження превентивних заходів для запобігання потрапляння чужорідних видів та заходів з контролю та елімінації адвентивних рослин. У відділенні "Крейдяна флора" Українського степового природного заповідника встановлено щорічне відновлення і розширення площі популяції *Pinus sylvestris* var. *cretacea* за рахунок самосіву. Генетичне різноманіття *P. sylvestris* var. *cretacea* у заповіднику менше, ніж у популяції національного природного парку "Святі гори". А генетична структура близька до зрівноваженої. Дослідження генетичної мінливості двох популяцій *Quercus robur* L. у степовій зоні України за чотирма nSSR локусами показали, що наявна гетерозиготність (НО) склала 0,20-0,23, очікувана гетерозиготність (НЕ) становила 0,39-0,46. Для обох популяцій характерний дефіцит гетерозиготних генотипів ($F=0,34-0,52$). Визначено лінійну залежність радіального приросту стовбура *Quercus robur* від кількості опадів та від середньої температури. В останні 80-100 років циклічність періодів зміни радіального росту стовбура дерева відповідає 35-річному кліматичному циклу. Встановлено, що за морфометричними показниками стовбура дерева 10 популяцій *Q. robur* на південному сході України відрізняються меншими значеннями порівняно з рослинами популяції центральної та західної частин ареалу

виду. Виявлено 8 процвітаючих та 2 депресивні популяції *Q. robur*. В популяціях переважають рослини репродуктивного віку. Виявлено дві фенологічні форми *Quercus robur* (рання та пізня). Популяції ранньої фенологічної форми зростають на низинних формах рельєфу, пізньої форми - на пагорбах. Виділено популяції з найбільшим рівнем фенологічної мінливості листя (Ярова, Заплава-1, Великоанадольський ліс). Практичне використання результатів НДР підтверджено отриманням 9 патентів на корисні моделі. За матеріалами досліджень опубліковано 34 наукові праці, у тому числі 3 монографії.

34.25 Вірусологія

34.05.18.0446/0417U000732

Іващенко Ольга Андріївна. Ідентифікація вірусу репродуктивного та респіраторного синдрому свиней в Україні на основі вивчення його молекулярно-біологічних особливостей: Дис... к.б.н. /Київський національний університет імені Тараса Шевченка. – Захищена 14.03.2017.

УДК 575.86 + 578.832.1.

148 с.: 20 табл., 20 іл. – Бібліогр.: 156 назв.

У роботі представлено аналіз динаміки поширення вірусу репродуктивного та респіраторного синдрому свиней в Україні у період з 2005 по 2014 рік. Визначена тенденція його розвитку. Була проведена розробка та апробація праймерів до консервативної ділянки геному ВРРСС для швидкої рутинної діагностики ВРРСС. Для проведення філогенетичного аналізу ВРРСС до варіабельного фрагменту ORF5 геному вірусу підібрані дві пари праймерів. Оптимізовано умови проведення ЗТ-ПЛР для ідентифікації та подальшого секвенування генетичного матеріалу ВРРСС у зразках. Проведено виділення в Україні місцевих ізолятів вірусу ВРРСС, зроблений їх філогенетичний аналіз. Філогенетичний аналіз українських ізолятів ВРРСС доводить гетерогенність їх популяцій, що свідчить про їх різне походження. Досліджені ізоляти мають спільне походження зі штамми з Росії, Білорусії, Іспанії та Італії. Показана різниця у патогенезі на рівні тканин ВРРСС українських штамів, у порівнянні з американськими та західноєвропейськими, а саме відсутність певних патоморфологічних змін, що вважаються, за раніше опублікованими даними, класичними для ВРРСС, як, наприклад, інфільтрація м'яза серця макрофагами і лімфоцитами та утворення синцитій подібних клітин у паренхімі легень.

34.05.18.0447/0217U001423

Розробити програму етіологічного прогнозування епідемії грипу в Україні: Заключний звіт /ДУ "Інститут епідеміології та інфекційних хвороб ім. Л.В. Громашевського НАМН України"; Керівник Міроненко Алла Петрівна. – ДР 0114U000383. УДК 65.016.1.001.12/.18:616-036.22+616.921.5(477).

113 с.

Метою роботи було вивчення впливу етіологічного фактору епідемії на перебіг епідемічного процесу грипу в Україні на основі визначення антигенних та генетичних характеристик її етіологічних чинників, штамової структури місцевої популяції вірусів грипу та співставлення з характером епідемічного процесу. Об'єкт дослідження - епідемічний процес грипу, штами вірусу грипу, генетичні послідовності РНК вірусу грипу, амінокислотні послідовності білків вірусу грипу. Методи досліджень - епідеміологічний, вірусологічний, серологічний, молекулярно-генетичний, статистичний. Встановлено вплив змін етіологічної структури популяції вірусів грипу в Україні, що відбулися в 2009-2014 рр., на характер епідемічного процесу. Суттєві зміни етіологічного чинника епідемії, а саме - поява нового пандемічного штаму

A(H1N1)pdm зумовила найвищі показники захворюваності в країні. Період після пандемії характеризувався незвичним раннім початком циркуляції вірусу грипу В. Сезони грипу 2012-2013 рр. та 2013-2014 рр., викликані неновими збудниками, характеризувались низьким рівнем епідемічного процесу. Провідним збудником епідемії грипу 2013-2014 рр. був штаму А/Техас/50/2012 А(Н3N2). З використанням методу об'єднання найближчих сусідів (NJ) побудовані філогенетичні дерева, де встановлена генетична подібність досліджуваних ізолятів до вірусів з інших країн та до вакцинних штамів. Проаналізовані амінокислотні послідовності та виявлені заміщення в гемаглютиніні та нейрамінідазі вірусів грипу людей А(Н3N2), А(Н1N1)pdm та В генетичної гілки В/Yamagata. Генетичний аналіз українських вірусів грипу показав відсутність специфічних мутацій, з якими пов'язують резистентність до препарату оселтамівір, що підтвердило їх чутливість до даного препарату. За результатами генетичного аналізу вперше виявлено занесення епідемічних штамів до України з інших країн для всіх субтипів генетичних ліній вірусів грипу людей. В рамках НДР одержано 1 патент на корисну модель; проведено 1 науковий семінар; зроблено 5 доповідей на науково-практичних конференціях; опублікована 1 стаття, 3 тез та 3 статті подано до друку, 1 з них - у закордонний журнал; направлено в МОЗ та Держсанепідслужбу для розгляду проект наказу "Організація профілактичних та протиепідемічних заходів щодо сезонного та пандемічного грипу і гострих респіраторних вірусних інфекцій в Україні"; підготовлено щорічний прогноз щодо грипу на 2014-2015 рр. та направлено до МОЗ та Держсанепідслужби України.

34.27 Мікробіологія

34.05.18.0448/0217U000931

Молекулярно-генетичні та біохімічні шляхи реалізації ефектів синергетичної дії факторів фізичної природи на структурні компоненти клітинної стінки та цитоплазматичної мембрани дріжджів: Заключний звіт /Інститут мікробіології і вірусології ім. Д.К. Заболотного НАН України; Керівник Підгорський Валентин Степанович. – ДР 0112U002744. УДК [663.12:575.853]:57.04:(577.2+577.1).

69 с.

Показано реалізація на рівні геному дії електромагнітних випромінювань радіочастотного діапазону, що викликає активацію біохімічних процесів, які відповідають за синтез структурних компонентів цитоплазматичної мембрани і клітинної стінки. Встановлено, що ферменти фосфорного метаболізму приймають активну участь у формуванні складу клітинних оболонок у нормі та при стресових навантаженнях. Робота розповсюджується за договірною ціною.

34.05.18.0449/0217U000932

Вплив біотичних і абіотичних факторів на метаболізм мікроорганізмів у штучних та природних екосистемах: Заключний звіт /Інститут мікробіології і вірусології ім. Д.К. Заболотного НАН України; Керівник Іутинська Галина Олександрівна. – ДР 0112U002745. УДК 579.22:631.46:579.26.

189 с.

Визначено стійкість мікроорганізмів, ізольованих із екстремальних природних екосистем, до високих концентрацій токсичних металів. Визначено вплив умов культивування на накопичення біологічно активних сполук мікроорганізмами, які є компонентами препарату Азогран. Вивчено синтез деякими представниками родів *Bradyrhizobium*, *Azotobacter*, *Bacillus* і *Streptomyces* фітогормонів стимулювальної дії - ауксинів, цитокінінів і гібереллової кислоти. У біоплівці, сфор-

мований *Thiobacillus thioarvus* накопичується біогенна елементна сірка у формі алотропу S₈, що забезпечує стійку структуру біоплівки. Гетеротрофні бактерії, виділені з поверхні покриттів, продукують карбонові кислоти, які взаємодіють з активними групами покриттів, що призводить до їх біодеструкції. Робота розповсюджується за договірною ціною.

34.05.18.0450/0217U000970

Зміна експресії генів та активності ферментів вуглеводного та енергетичного метаболізму злоскісних клітин як засіб пригнічення пухлинного росту: Заключний звіт / Інститут біології клітини НАН України; Керівник Сибірний Андрій Андрійович. – ДР 0112U000614. УДК 579.61+579.25+616-006.

23 с.

В ході виконання роботи показано, що застосування низьковуглеводної дієти дозволило суттєво (в 1,6 рази) продовжити тривалість життя тварин-пухлиноносців з лімфоною NK/Ly та лейкозом L1210. При цьому фіксувалося сповільнення росту пухлини порівняно з контрольною групою тварин, які не отримували дієти. Запропонована дієта не проявляє ніяких побічних ефектів на організм експериментальних тварин та може застосовуватися без обмежень. Використання антидіабетичних препаратів метформіну та глібенкламіду, які пригнічують глюконеогенез, на фоні дієти дозволило ще більше продовжити тривалість життя тварин-пухлиноносців з обидвома модельними пухлинами - в 2,2 рази порівняно з контролем. При цьому спостерігалось значне (на 90%) зменшення об'єму асцитної рідини у мишей з лімфоною NK/Ly та поліпшення їх морфологічних показників, що вказує на сповільнення росту пухлини. Подвійне фарбування клітин лімфоми NK/Ly з аннексином V та пропідій йодидом показало, що за умов дієти пухлинні клітини гинуть шляхом апоптозу. Встановлено, що основною причиною загибелі злоскісних клітин від низьковуглеводної дієти є оксидативний стрес, зумовлений дефіцитом глюкози. Це призводить до інгібування росту пухлинних клітин, опосередкованого білками p21 та p27, та подальшої індукції апоптозу мітохондріального типу за участі каспази-9. Поєднання низьковуглеводної дієти, метформіну та глібенкламіду разом з низькими дозами протипухлинних препаратів (зокрема, доксорубіцину) проявляло виражений синергічний ефект і призводило до 4-кратного продовження життя тварин-пухлиноносців з лімфоною NK/Ly та лейкозом L1210. Отримані результати вказують на значні перспективи подальшого застосування запропонованої схеми лікування онкологічних хворих в клінічній практиці.

34.29 Ботаніка

34.05.18.0451/0417U000887

Аль-Маалі Галєб Аднанович. Вплив цитратів металів, отриманих методом аквананотехнології, на біологію *Ganoderma lucidum* (Curtis) P. Karst. і *Trametes versicolor* (L.) Lloyd. у культурі: Дис... к.б.н. / Інститут ботаніки ім. М.Г. Холодного. – Захищена 27.04.2017.

УДК 582.284.5:579.222.

185 с.: 18 табл., 37 іл. – Бібліогр.: 283 назви.

Дисертація присвячена дослідженню впливу цитратів Мангану, Феруму, Цинку та Купруму, синтезованих методом аквананотехнології, на біологію цінних лікарських грибів *T. versicolor* і *G. lucidum* в культурі та їх біосинтетичні властивості. Представлені нові дані, широкого спектру біохімічних показників, що відображають зміни у процесах синтезу фармакологічно активних сполук (ендо- та екзополісахаридів, ганодерових кислот, цитокінінів) та біотехнологічно

важливих ферментів (лакази та Манган-залежна пероксидази). Вперше показано, що біологічна дія цитратів Купруму, Цинку та Мангану (синтезованих методом аквананотехнології) на моносахаридний, амінокислотний та жирнокислотний склад міцелію лікарських грибів *T. versicolor* та *G. lucidum* суттєво відрізняється від дії сульфатів відповідних металів на зазначені показники.

34.05.18.0452/0217U001422

Молекулярно-епідеміологічний моніторинг передачі ВІЛ від матері до дитини і шляхи його удосконалення: Заключний

звіт / ДУ "Інститут епідеміології та інфекційних хвороб ім. Л.В. Громашевського НАМН України"; Керівник Щербінська Алла Михайлівна. – ДР 0114U000388. УДК 504.064.3+577.27]:587.828.42-055.2/.055.15.

101 с.

Заключний звіт про НДР: 101 с.; 18 табл.; 12 рис.; 39 джерел посилань. Об'єкт дослідження - вірус імунодефіциту людини; зразки крові та сухі краплини крові (СКК) дітей, народжених ВІЛ-інфікованими жінками; зразки плазми крові ВІЛ-інфікованих жінок та чоловіків репродуктивного віку з неефективною АРТ, зразки сперми ВІЛ-інфікованих чоловіків. Мета роботи - удосконалити молекулярно-епідеміологічний моніторинг передачі ВІЛ від матері до дитини. Методи дослідження - молекулярно-генетичні, епідеміологічні, статистичні. Визначено рівень вертикальної трансмісії (ВТ) ВІЛ у шести регіонах України на сучасному етапі розвитку епідемії за результатами молекулярно-генетичних досліджень: його показник у 2016р. склав 3,55%. Встановлено рівень антенатальної трансмісії ВІЛ, вивчено чинники, що призводять до його зростання. Вперше в Україні досліджено поширеність резистентних до АРВ-препаратів штамів ВІЛ у пацієнтів з вірусологічною неефективністю АРТ: доведено, що частота їх виявлення вище у чоловіків, ніж у жінок, і значно нижче у дітей молодшого віку. Визначено спектр домінуючих мутацій резистентності ВІЛ. Проведено філогенетичний аналіз послідовностей РНК ВІЛ, виявлено домінування субтипу А ВІЛ-1. Надано оцінку системи молекулярно-епідеміологічного моніторингу передачі ВІЛ від матері до дитини, запропоновано шляхи її удосконалення. Вперше в Україні науково обґрунтовано необхідність моніторингу формування резистентних штамів ВІЛ у жінок, у яких в анамнезі було більше однієї вагітності та які мали досвід АРВП; доцільність запровадження у пологових будинках раннього (протягом 48 годин після народження дитини) тестування методом ПЛР зразків сухих краплин крові дітей, що виховано при розробці Уніфікованого клінічного протоколу первинної, вторинної та третинної медичної допомоги дітям, затвердженого наказом МОЗ України №92 від 24.02.2015р. Вперше в Україні запропоновано алгоритм надання послуг з допоміжних репродуктивних технологій для пар, дискордантних щодо ВІЛ-інфекції, що дозволить організувати їх запровадження у практику закладів охорони здоров'я з метою зниження ризику статевого та вертикального шляху передачі ВІЛ. Робота виконана на сучасному методичному рівні. Для виконання роботи було використано наступне лабораторне обладнання: центрифуги, дозатори, ампліфікатори Rotor Gene - 6000 (Corbet Research, Австралія), "2700 Thermal cycler" (Applied BioSystems, США), iCycler iQ5 (BioRad, США); генетичний аналізатор "ABI Prism® 3100 Genetic Analyzer" (Applied BioSystems, США). Результати роботи запроваджено в діяльність референс-лабораторії ДУ "Український центр контролю за сохворобами МОЗ України", Дніпропетровського, Миколаївського, Закарпатського обласних центрів СНІДу. Дані, отримані в роботі, були використані при розробці проекту нового

клінічного протоколу антиретровірусної терапії у дорослих та при підготовці інформаційних бюлетенів "ВІЛ-інфекція в Україні" №41, 43, 45. Результати роботи оприлюднені у 8 доповідях на наукових, науково-практичних, національних та міжнародних конференціях, 8 семінарах та тренінгах. За матеріалами наукової роботи опубліковано 7 статей та 8 публікацій в збірниках тез наукових конференцій, підготовлено і подано до друку 3 статті; захищено дисертацію на здобуття вченого ступеня кандидата медичних наук.

34.31 Фізіологія рослин

34.05.18.0453/0417U000579

Франтішук Володимир Володимирович. Роль вуглеводно-азотного балансу в регуляції тривалості функціонування фотосинтетичного апарату рослин озимої пшениці: Дис... к.б.н. /Інститут фізіології рослин і генетики. – Захищена 09.03.2017.

УДК 581.132:581.149.

149 с.: 12 табл., 40 іл. – Бібліогр.: 159 назв.

Дисертація присвячена дослідженню участі вуглеводно-азотного балансу в регуляції тривалості функціонування фотосинтетичного апарату листків у сучасних високопродуктивних сортів озимої пшениці. Вивчені онтогенетичні зміни структурно-функціональних показників фотосинтетичного апарату рослин озимої пшениці в репродуктивний період розвитку. Виявлено, що зростання концентрації моносахаридів у прапорцевому листку бере участь в індукції завершальних процесів старіння залежно від вмісту азоту в листку.

34.05.18.0454/0417U000580

Лугова Ганна Арнольдівна. Роль сигнальних посередників в процесах формування стійкості рослин до абіотичних стресорів за дії жасмонової кислоти: Дис... к.б.н. /Інститут фізіології рослин і генетики. – Захищена 09.03.2017.

УДК 581.1.036:581.13.

143 с.: 9 табл., 31 іл. – Бібліогр.: 247 назв.

Роботу присвячено встановленню ролі сигнальних посередників в жасмонатіндукованому формуванні стійкості рослин до абіотичних стресорів та з'ясуванню конкретних протекторних реакцій рослин, що розвиваються під впливом ЖАК. З використанням мутантів арабідопсису *jin1* вперше встановлена роль транскрипційного фактора *JIN1/MYC2* у жасмонатіндукованому посиленні функціонування антиоксидантної і осмопротекторної систем за дії на рослини сольового стресу. Показано, що необхідною умовою для індукування ферментативної антиоксидантної системи за дії ЖАК на рослині об'єкти є транзиторне посилення утворення активних форм кисню (АФК), що відбувається, ймовірно, за рахунок підвищення активності НАДФН-оксидази і позаклітинної пероксидази.

34.05.18.0455/0217U001503

Отримання, скринінг та оцінка антитоксичних властивостей низькомолекулярних субстанцій з мікроводоростей: Заключний звіт /Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна; Керівник Божков Анатолій Іванович. – ДР 0115U000502. УДК 573.4:58.02.

67 с.

Об'єкт дослідження - низькомолекулярні субстанції з клітин мікроводоростей, грибів, дріжджів та молозива. Мета роботи - розробка технології отримання низькомолекулярних субстанцій з клітин *Dunaliella viridis* з індукованою резистентністю до іонів важких металів та оцінка їхнього

впливу на резистентність до іонів важких металів за різних схем їх введення тваринам. Методи дослідження - культура клітин кісткового мозку, фізіологічні, біохімічні, імунологічні, статистичні методи оцінки результатів. Багаторазові послідовні введення відносно невеликих доз токсиканта (сірчанокислої міді) в дозі 30-33 % від летальної, формують резистентність до летальних доз цього ж токсиканта, тобто формують гормезисний ефект у тварин, мікроводоростей та інших організмів. Низькомолекулярні компоненти (НК), до складу яких входять білки, цукри, мікроелементи та інші компоненти клітини, виділені з клітин мікроводоростей, грибів або коров'ячого молозива мають антиокислювальні, антиоксидантні властивості незалежно від їх походження. Попереднє введення тваринам НК посилювало гормезисний ефект. Уперше встановлено, що стійкість організму до дії токсичних концентрацій іонів міді може відбуватися при забезпеченні їх нетоксичними НК. НК можуть забезпечити лікування фіброзу печінки. Результати дозволили сформулювати єдину концепцію фізико-хімічної регуляції резистентності організму до токсичного впливу іонів важких металів. Суть концепції: НК до складу яких входять біологічно активні сполуки, впливають на характеристики редокс-системи клітини і організму в цілому, і на інші індивідуальні регуляторні механізми одночасно, що формує новий метаболічний патерн, з посиленням регуляторних сигналів за рахунок синхронізації різних регуляторних систем. Ця концепція дозволяє використовувати інтегральні системи регуляції біологічних систем, що може бути використаним при вирішенні проблем резистентності організму. Розроблена мембранна технологія отримання НК з культур клітин мікроводоростей, дріжджів, грибів та молозива. Охарактеризовані та стабілізовані отримані субстанції. В основі розробленої технології об'єднані ферментативні методи та мембранні технології. Отримано 3 експериментальних зразка, на основі яких були створені дві композиції: мікс-фактор (компоненти рослин) і низькомолекулярні компоненти молозива (НКМ) з антиоксидантною та імунотропною активністю, і можуть бути рекомендовані як нові фармацевтичні продукти. Розроблено методику первинного скринінгу біологічно активних субстанцій. Підготовлені рекомендації по способу регулювання антиоксидантної функції організму НК рослинного і тваринного походження. Отримано патент і розроблені основи технічних умов на НК як біологічно активних субстанцій для усунення фіброзу печінки. Розроблено концепцію регуляції резистентності організму до токсичної дії іонів міді на основі антиоксидантної дії низькомолекулярних компонентів біологічних систем

34.33 Зоологія

34.05.18.0456/0417U000567

Вишнякова Каріна Олександрівна. Морська свиня (*Phocoena phocoena*) в Азовському морі і північно-східній частині Чорного моря: популяційна морфологія і демографія: Дис... к.б.н. /Інститут зоології ім. І.І. Шмальгаузена. – Захищена 28.02.2017.

УДК 599.536: 591.4: 591.5.

143 с.: 15 табл., 38 іл. – Бібліогр.: 202 назви.

В дисертації наведено результати комплексного вивчення двох популяцій морської свині в Азово-Чорноморському басейні. Встановлено морфологічні відмінності загальних розмірів тіла та пропорцій, вірогідні відмінності в розмірах і формі черепа. Висловлено припущення про адаптивне значення форми черепа. Виявлено зв'язок між сезонним піком загибелі і сезоном розмноження. Показано скорочення тривалості життя морської свині та падіння чисельності азовської популяції. Встановлено, що найважливішим фактором смертності морської свині азовської популяції є випадкова

загибель в знаряддях рибальства. Надано природоохоронні рекомендації.

34.05.18.0457/0217U001584

Дослідити механізми регуляції метаболічних процесів та формування продуктивності птиці за дії нових пробіотичних культур : Заключний звіт /Інститут біології тварин НААН України; Керівник Стефанишин Ольга Михайлівна. – ДР 0116U001409. УДК 598.617.1:663.12/.14.

19 с.

Зроблено хімічний аналіз біомаси *P. rhodozyma* КНГ-1 і показано, що в ній міститься 22 - 27 % сирого протеїну, 17-18 % сирого жиру, 2,5-3,0 % сирі клітковини, 30-33 мг каротиноїдів на грам сухої біомаси, 18-22 мг/кг тіаміну, 40-70 мг/кг рибофлавіну. Коефіцієнт перетравності біомаси селекціонованого штаму становить 97 %. Зроблено хімічний аналіз біомаси дріжджів *Saccharomyces cerevisiae* і показано, що в ній міститься : білків - 50%, вуглеводів - 40,8%, жирів - 1,6%, золи - 7,6%. Полікомпонентний пробіотик на основі бактерійних та дріжджових клітин може складатися із сахароміцетів в кількості 10x10⁹ КУО живих організмів і бактерійних клітин *Bacillus subtilis* 44-р у кількості 5x10⁹ КУО в 1 г препарату.

34.05.18.0458/0217U001656

Інвентаризація фауни та оцінка різноманіття павуків (Aranei) природного заповідника Єланецький степ": Заключний звіт /Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна; Керівник Полчанінова Ніна Юрївна. – ДР 0116U005467. УДК 595.44.

10 с.

Об'єкти дослідження - аранеофауна, природно-заповідний фонд України. Мета дослідження - визначення видового складу павуків природного заповідника "Єланецький степ" та оцінка чисельності рідкісних та загрожуваних видів. Методи дослідження: загальноприйняті методики збирання та визначення павуків. Результати дослідження. У природному заповіднику "Єланецький степ" зареєстровано 38 видів павуків з 18 родин. Обстежено шість біотопів. з'ясовано біотопічний розподіл видів. Виділені види, типові для степових екосистем південної України, а також знайдено 6 рідкісних видів, один з яких уперше вказується для фауни України. Одержані результати передано для створення Літопису природи природного заповідника "Єланецький степ" (2016). Результати дослідження будуть використані у формуванні режимів охорони окремих елементів екомережі.

34.35 Екологія

34.05.18.0459/0517U000833

Трохимець Владлен Миколайович. Структурно-функціональна організація угруповань літорального зоопланктону як показник трансформації екосистем водосховищ: Дис... д.б.н. /Київський національний університет імені Тараса Шевченка. – Захищена 18.12.2017.

УДК [574.583:59]:504.455.

290 с.: 82 табл., 85 іл. – Бібліогр.: 388 назв.

Результатом проведених досліджень стало формування концепції розуміння структурно-функціональної організації літорального зоопланктону в умовах трансформації екосистем водосховищ. При цьому запроваджено новий підхід щодо методичної організації досліджень літорального зоопланктону. Нові методичні підходи дозволяють стандартизувати організацію досліджень зоопланктону літоралі різноманітних

водосховищ, які здатні забезпечити репрезентативність і відтворюваність з метою подальшого моделювання сукцесійних процесів у водних екосистемах. Вперше доведено, що угруповання зоопланктону зарослого біотопу та чистоводу літоральних екосистем, а також зоопланктон перелагіалі, формують біотичні угруповання, відокремлені в просторі й часі. Запропоновано та обґрунтовано новий підхід до виділення стадій довготривалих змін угруповань літорального зоопланктону, які мають ознаки сукцесійних процесів після створення водосховищ: "формування водосховищного угруповання серії угруповань "зниження щільності та біомаси" ? "динамічної рівноваги". На різних стадіях динаміки угруповань літорального зоопланктону виникають нові видові ядра і лише їх невелика частка представлена вселенцями (до 3%). При цьому низька подібність домінуючих комплексів видів зоопланктону (J дом. = <40,0) під час різних стадій формування угруповань літорального зоопланктону водосховищ свідчить про активний перебіг сукцесії їх екосистем.

34.05.18.0460/0217U001141

Структурно-функціональні та адаптаційні перетворення біотичних систем у Карпатському, Подільському та Західнополіському регіонах України в умовах антропопресії: Заключний звіт /Інститут екології Карпат НАН України; Керівник Козловський Микола Павлович. – ДР 0112U000717. УДК 574. 4:87. 2(477.83.82.42).

217 с.

Встановлені основні риси формування сучасної структурно-функціональної організації біогеоценотичного покриву; визначені основні тенденції змін просторової й таксономічної структури та втрат адаптаційного потенціалу первинного рослинного покриву й особливостей функціонування похідних екосистем; з'ясовані зміни біорізноманіття похідних смерекових лісів Карпат, втрат їхніх адаптаційних властивостей в умовах впливу абіотичних, біотичних та антропогенних чинників; досліджені особливості функціонування паразитарних систем у похідних смерекових лісах; визначено характер і напрямки структурних змін у зооценозах в умовах антропогенної трансформації екосистем Карпатського, Подільського та Західно-Поліського регіонів. Обґрунтовано роль диференційних та інтегральних параметрів популяцій у забезпеченні їх життєздатності та адаптації в мінливих умовах середовища. Отримані дані щодо життєздатності популяцій та їхньої зміни під впливом антропогенних чинників можуть бути основою для поглиблення теорії і практики збереження популяційного різноманіття. Проведено оцінку генотипної мінливості окремих видів бріофітів та злаків, їх генетичної пластичності як прояву стійкості до несприятливих змін екологічних чинників антропогенно трансформованого середовища, виявлені особливості інтраклональної мінливості, фізіологічної та епігенетичної адаптації мохів, генетичної регуляції їх росту та розвитку. Досліджено зміни біорізноманіття на основі оселищної концепції як перспективного підходу до оцінки природоохоронної цінності окремих територій за критеріями різних показників біорізноманіття. Тип оселища є інтегральним відображенням комплексу екологічних абіотичних і біотичних чинників, що зумовлюють можливість існування певної сукупності видів рослинних, тваринних організмів, грибів та мікроорганізмів. Робота розповсюджується за довірливою ціною.

34.05.18.0461/0217U001142

Оцінка перспектив та розроблення способів ревіталізації посттехногенних територій сірководобувних підприємств України: Заключний звіт /Інститут екології Карпат НАН України; Керівник Ма-

рискевич Оксана Георгіївна. – ДР 0113U008274. УДК 502:74:591.5; 504.054 (477.83).

68 с.

Охарактеризовано сучасний стан процесів ревіталізації територій за результатами сільськогосподарської та лісової рекультиваци, проведеної в 80-х роках ХХ ст., а також спонтанних сукцесійних процесів; виділено типи оселищ і оцінено можливості самовідновлення популяцій доміантних видів в межах основних елементів сучасного посттехногенного ландшафту; запропоновано критерії оцінки процесів ревіталізації та способів їхньої оптимізації; розроблено пропозиції для надання науково-методичних рекомендацій щодо покращення екологічної рівноваги на порушених землях колишніх сіркодобувних підприємств України з огляду на плани щодо подальшого господарського використання цих територій. Робота розповсюджується за договірною ціною.

34.05.18.0462/0217U001507

Вплив біотичних та абіотичних факторів на стан біорізноманіття України, його моніторинг у просторі і часі на основі комплексного (фауністичного та палеофауністичного, флористичного і геоекологічного) аналізу наукових колекцій ННПМ НАН України та польових досліджень: Заключний звіт /Національний науково-природничий музей НАН України; Керівник Ємельянов І.Г. – ДР 0112U001460. УДК 574.2 (477).

153 с.

Вивчено вплив біотичних та абіотичних факторів на стан біорізноманіття певних груп тварин і рослин. Отримано нові дані щодо поширення, таксономічного статусу, морфологічного різноманіття, сучасного стану природних популяцій низки видів хребетних тварин фауни України. Описані 4 нових для науки вимерлих види риб. Доведено, що періодичні зміни гідрологічного режиму були визначальним фактором впливу на таксономічне багатство, різноманіття і складність угруповань риб прісноводних екосистем півночного міоцену півдня України. Встановлено, що під дією антропогенного пресу зменшується чисельність і спрощується хорологічна структура популяцій модельних видів рослин. Показано, що популяції раритетних видів рослин в умовах посиленої дії урбанізаційних факторів порівняно з територіями заповідників займають менші площі, виявляють ознаки регресії. Вперше виділені групи рекреаційної резистентності модельних видів рослин на основі комплексної оцінки рівня стійкості до впливу факторів рекреації.

34.05.18.0463/0217U001549

Механізми функціонування прісноводних екосистем та адаптації гідробіонтів за дії абіотичних і біотичних факторів в умовах глобальних кліматичних змін: Заклучний звіт /Інститут гідробіології НАН України; Керівник Романенко Віктор Дмитрович. – ДР 0112U002183. УДК 574.5(556.53+556.531.4):575.826(551.583).

366 с.

На прикладі екосистем водойм та водотоків басейнів р. Прип'ять та Київського водосховища встановлено різноманітні перебудови в структурно-функціональних характеристиках біоценозів, зумовлені трансформацією абіотичних та біотичних складових внаслідок глобальних та регіональних кліматичних змін. Вперше у водосховищах Дніпра виявлене поширення 18 чужорідних видів мікроводоростей, 25 видів безхребетних тварин і 15 видів риб за впливу кліматичних змін різного масштабу. На основі дослідження закономірностей структурно-функціональних перебудов у прісноводних екосистемах різного типу, які стосуються зміни гідрофізичних, гідрохімічних та гідробіологічних показників, зокрема

- підвищення температури водного середовища, мінералізації, поширення інвазійних видів гідробіонтів - запропоновано прогностичні значення референційних показників біологічних характеристик якості середовища для встановлення екологічного стану водних об'єктів. Робота розповсюджується за договірною ціною.

34.05.18.0464/0217U001704

Основи функціонування та адаптації природно-територіальних комплексів Дунайського біосферного заповідника за умов дії біотичних та абіотичних факторів:

Заклучний звіт /Дунайський біосферний заповідник Національної академії наук України; Керівник Волошкевич Олександр Миколайович. – ДР 0112U001306. УДК 57.017.3:574.52(498.81).

246 с.

Звіт про НДР: 246 с., 37 рис., 28 табл., 130 джерел. Об'єктом дослідження є природно-територіальні комплекси (далі ПТК) Дунайського біосферного заповідника (далі ДБЗ). Метою роботи було визначення основ функціонування та адаптації природно-територіальних комплексів ДБЗ під впливом різноманітних факторів навколишнього середовища (біотичних, абіотичних та антропогенних) та виявлення їхнього адаптаційного потенціалу. Вивчення флори та фауни здійснювалося згідно із загальноприйнятими методами геоботанічних, гідробіологічних, іхтіологічних, герпетологічних, орнітологічних та теріологічних досліджень. В екосистемах заповідника було виділено п'ять основних ПТК, що пов'язані з історичним і просторовим розвитком цієї території, - плавнево-літоральний комплекс вторинної дельти Кілійського гирла Дунаю, лучно-болотний комплекс одамбованого о. Єрмаків, аренний комплекс Жебриянського приморського пасма, плавневий комплекс Стенцівсько-Жебриянівських плавнів та лиманно-болотний комплекс верхів'я водосховища Сасик. В результаті проведених робіт була дана оцінка їхнього стану, виявлені напрямки адаптаційних процесів, визначено ступінь вразливості антропогеннозмінених екосистем, спрогнозовано їхній розвиток в умовах незмінності чинних факторів, а також в умовах ренатуралізації. Окрім того були розроблені рекомендації щодо відтворення природного стану змінених внаслідок антропогенної діяльності територій регіону (забудованих рисових чеків, ставкових господарств, одамбованих островів та ін.) шляхом підвищення багатства їхнього біорізноманіття, мінімізації негативного впливу господарської діяльності на природні комплекси та її оптимізації. Отримані результати показали, що найбільший вплив на ПТК заповідника мають абіотичні фактори, отже доцільно продовжити дослідження у цьому напрямку, зокрема більш глибого вивчати вплив глобальних змін клімату на природні комплекси ДБЗ. Практичним застосуванням результатів досліджень є впровадження наданих рекомендацій, використання результатів проведених робіт для подальших або аналогічних досліджень.

34.41 Морфологія людини і тварин

34.05.18.0465/0417U000518

Бекесевич Анна Михайлівна. Структурні особливості кори мозочка в нормі та за впливу опію в експерименті: Дис... к.мед.н. /Державний вищий навчальний заклад "Івано-Франківський національний медичний університет". – Захищена 23.02.2017.

УДК 611.817.12+(616.831.31:615.212.7)-092.9)-018.1.
196 с.: 10 табл., 131 іл. – Бібліогр.: 207 назв.

Дослідження виконані на 87 статевозрілих білих щурах-самцях. У роботі використано комплекс морфологічних методів дослідження. У дисертації викладено теоретичне уза-

гальнення та нове вирішення наукового завдання щодо встановлення особливостей будови та кровопостачання кори мозочка в нормі та за умов тривалого впливу опіюди в експерименті. Галузь - медицина.

34.05.18.0466/0417U000529

Юрик Ігор Ігорович. Особливості ремоделювання судинного русла задніх кінцівок щурів дорепродуктивного та репродуктивного віку за умов гіперурикемії та гіперхолестеролемії: Дис... к.мед.н. /Державний вищий навчальний заклад "Тернопільський державний медичний університет імені І.Я. Горбачевського". – Захищена 02.03.2017.

УДК 616.153.857/.922-06:616.137.8/9-003.93]-053-092.9.
192 с.: 8 табл., 71 іл. – Бібліогр.: 263 назви.

Дисертація присвячена вивченню закономірностей структурно-просторової реорганізації та ремоделювання морфологічних компонентів стінки магістральних артерій задніх кінцівок щурів дорепродуктивного та репродуктивного віку за умов гіперурикемії та гіперхолестеролемії. Встановлено, що гіперурикемія та гіперхолестеролемія зумовлюють структурно-просторову реорганізацію артерій стенової, колінної і гомілкової ділянок задніх кінцівок щурів, наслідком якої є зменшення ємності артеріального русла, яка вираженіша за умов поєднаного впливу гіперурикемії та гіперхолестеролемії. Морфологічними критеріями ремоделювання артерій є гістологічна перебудова структурних компонентів їх стінки, яка характеризується звуженням просвіту, гіпертрофією середньої оболонки, потовщенням інтими, посилюється за умов поєднаного впливу гіперурикемії та гіперхолестеролемії та переважає у щурів репродуктивного віку. Ремоделювання скелетних м'язів при гіперурикемії, гіперхолестеролемії та їх поєднанні проявлялося дезінтеграцією міофібрил та міоцитолізмом, гіперплазією та дегенеративно-деструктивними змінами мітохондрій, вакуолізацією цитоплазми, пікнозом нуклеоплазми ендотеліоцитів гемоканілярів.

34.05.18.0467/0417U000530

Беденюк Олександр Анатолійович. Особливості морфофункціональної перебудови тканин шлунка щурів після видалення привушних і нижньощелепних залоз: Дис... к.мед.н. /Державний вищий навчальний заклад "Тернопільський державний медичний університет імені І.Я. Горбачевського". – Захищена 02.03.2017.

УДК 616.1/4-092-02:616.45-001.1/3]-055-092.9.
155 с.: 15 табл., 41 іл. – Бібліогр.: 247 назв.

Встановлено, що після одномоментного двобічного видалення привушних і нижньощелепних залоз на тлі гіпосалації в структурних елементах стінки шлунка щурів відбувається відчутна структурна реорганізація, яка полягає у прогресуючому розвитку дистрофічно-атрофічних процесів у слизовій оболонці шлунка з метапластичною трансформацією її залозистого епітелію та одночасними гіпертрофічно-гіперпластичними змінами у м'язовій оболонці. Виявлені морфофункціональні зміни у структурних компонентах стінки шлунка відбуваються на тлі реорганізації його кровоносного русла, яка є характерною для станів з посиленням кровонаповнення органних судинних русел та одночасним наростанням судинного опору. Дано експериментальне обґрунтування протекторного впливу донорської слини на морфофункціональний стан структурних елементів стінки шлунка щурів після одномоментного двобічного видалення привушних і нижньощелепних залоз. Це підтверджено як зменшенням діапазону виявлених морфологічних і морфометричних змін у післяопераційному періоді, так і більш раннім ремоделюванням тканин і судин кровоносного русла

шлунка у напрямку до стану і показників, які були зареєстровані в інтактних тварин.

34.05.18.0468/0417U000596

Сербін Сергій Ігорович. Топографо-анатомічна, гістоструктурна та морфометрична характеристика лобової пазухи людини в нормі: Дис... к.мед.н. /Сумський державний університет. – Захищена 10.03.2017.

УДК 611.216.2-018.73:611.91.

154 с.: 6 табл., 51 іл. – Бібліогр.: 207 назв.

Дисертаційна робота присвячена дослідженню топографо-анатомічних особливостей лобової пазухи людей ранньої, середньої та пізньої дорослості в залежності від типу будови голови та статі; морфологічної будови слизової оболонки лобової пазухи людини в нормі по кожній стінці окремо та у цілому. Вперше визначені гісто-топографічні, гістологічні, гістохімічні та морфометричні дані зі статистичною обробкою отриманих результатів щодо слизової оболонки лобової пазухи, перш за все структурних елементів.

34.05.18.0469/0417U000676

Сухонос Роман Олександрович. Індивідуальна анатомічна мінливості склепіння черепа людини зрілого віку: Дис... к.мед.н. /Харківський національний медичний університет. – Захищена 28.02.2017.

УДК 611.714.1.068 (043.3).

146 с.: 34 табл., 36 іл. – Бібліогр.: 203 назви.

Дисертація присвячена вивченню індивідуальної анатомічної мінливості склепіння черепа (СЧ) людини зрілого віку. Дослідження виконане на 100 препаратах черепів дорослих людей з колекції кафедри анатомії людини Харківського національного медичного університету. Визначено діапазон індивідуальної анатомічної мінливості будови СЧ та його відділів у людей зрілого віку. Отримано нові додаткові крапіннометричні, стереотопометричні та геотопометричні дані відмінностей форми, розмірів і положення кісток СЧ. Виявлено особливості індивідуальної будови з урахуванням зовнішньої та внутрішньої поверхонь СЧ, статевої належності та формотворчих чинників, що впливають на них. Ці дані підтверджено статистичним аналізом отриманих крапіннометричних даних нативних кісткових препаратів черепа, ізольованих препаратів СЧ. Розроблено та запропоновано пристрій відповідної конструкції, призначені для вимірювання та детального вивчення СЧ і інших кісткових структур.

34.05.18.0470/0417U000924

Феджага Ігор Павлович. Топографічна анатомія гортанної частини глотки у чоловіків після ларингектомії у залежності від соматотипу: Дис... к.мед.н. /Вінницький національний медичний університет ім. М.І. Пирогова. – Захищена 03.05.2017.

УДК 616.321055.1: 616.22-089.85:616-071.2.

190 с.: 28 табл., 52 іл. – Бібліогр.: 183 назви.

Об'єкт – динаміка змін топографії органів ший у чоловіків різних соматотипів після ларингектомії; мета – встановити конституціональні особливості анатомії ший та гортанної частини глотки у чоловіків II зрілого і літнього віку без патології ший, після ларингектомії, морфологічно обґрунтувати ефективність нової методики формування неоглотки у чоловіків різних соматотипів; методи – антропометричний, рентгенологічний, гістологічний, імуногістохімічний, статистичний; результати – встановлені конституціональні особливості анатомії ший та гортанної частини глотки у чоловіків II зрілого і літнього віку без патології ший, а також до і після ларингектомії, та представлено морфологічне

обґрунтування ефективності власної методики формування неоглотки під час ларингектомії у чоловіків різних соматотипів; галузь – медицина.

34.45 Фармакологія

34.05.18.0471/0417U001079

Кутувий Юрій Миколайович. Здатність похідних імідазо[1,2-а]азепінію до прекондиціонування міокарда: Дис... к.б.н. /ДУ "Інститут фармакології та токсикології НАМН України". – Захищена 28.12.2016.

УДК 612.014.4; 612.63028; 577.35; 612.17; 615.31.

143 с.: 26 табл., 15 іл. – Бібліогр.: 236 назв.

Дисертаційна робота присвячена виявленню нових сполук з вираженою кардіопротекторною активністю і здатністю до прекондиціонування міокарда серед похідних імідазо[1,2-а]азепінію. В результаті проведених досліджень 9-ти похідних імідазо[1,2-а]азепінію на моделі ізольованого серця щура були виділені 2 сполуки-лідери під шифрами ІФТ_000280 та ІФТ_000281. Дані сполуки підвищували тиск в лівому шлуночку на 78 та 43% відповідно, збільшували швидкість коронарного кровообігу на 51 і 38% та подовжували час скорочення ізольованих сердець за умов тотальної ішемії на 39 та 32% відповідно, не змінюючи значно ЧСС. Для сполуки ІФТ_000281 була експериментально доведена, використовуючи глібенкламід, дія на АТФ-залежні калієві канали, що і зумовлює наведені фармакологічні ефекти. За перорального введення, при моделюванні гострого інфаркту міокарда in vivo, сполука-лідер, похідне імідазо[1,2-а]азепінію ІФТ_000281, викликала зменшення площі зони некрозу на 21%, порівняно з контролем.

34.05.18.0472/0217U001378с

Аналіз впливу складових молекули калікс[4]арену С-145 на ендотеліоцити у іморталізованій культурі клітин: Заключний звіт /Київський національний університет імені Тараса Шевченка; Керівник Гарманчук Людмила Василівна. – ДР 0116U007376с. УДК 615.017:616.079; 615.2/.3.001.37.

47 с.

Мета роботи: Визначення дії складових молекули калікс[4]арену С-145 на проліферацію та капіляроутворення ендотеліоцитів. Методи дослідження: методи культури клітин, колориметричний аналіз з використанням тетразолієвих барвників, цитофлуориметричний аналіз, морфометричний аналіз, формоутворення капіляроподібних структур. Результати: В проведеному випробуванні дії калікс[4]арену С-145 та його складових фрагментів на ангіогенний прояв використано культуру ендотеліальних клітин лінії РАЕ (аортальний ендотелій свині). Визначення основних характеристик про- чи антиангіогенної дії проводили за проліферативними показниками в МТТ- тесті та в цитофлуориметричному аналізі.

34.51 Космічна біологія

34.05.18.0473/0217U001198

Проведення наукових космічних досліджень в рамках виконання міжнародних програм. Розроблення наукових програм з перспективних біологічних космічних досліджень. Дослідження рослинної їжі в умовах космічного польоту: Заключний звіт /Державна установа "Інститут харчової біотехнології та геноміки НАН України"; Керівник Ємець Алла Іванівна. – ДР 0116U007975. УДК 577.2.

53 с.

Умови тривалого горизонтального клінонатування негативно впливають на ріст, розвиток, накопичення фітомаси рослинами, змінюють архітектоніку меристем та клітин. За умов пролонгованого клінонатування простежується розвиток пристосувального процесу шляхом формування регуляторного зв'язку між атрагуючою здатністю деяких кореневих меристем та рівнем їх цитологічних параметрів. За умов мікрогравітації модифікується експресія генів, що кодують білки цитоскелету, метаболізм фітогормонів, синтез компонентів клітинної стінки, ліпідний обмін, клітинний поділ, тощо. Встановлено рівні експресії різних генів альфатубуліну та генів білків аутофагії родини atg, за нормальних та стресових умов вирощування рослин. Оскільки різні стресові фактори викликають різні зміни експресії даних генів, можна припустити, що механізми адаптації рослин до мікрогравітації реалізуються також через розвиток стресіндукованої аутофагії.

36 ГЕОДЕЗІЯ. КАРТОГРАФІЯ

36.23 Прикладна геодезія. Прикладні застосування аерозйомки і фотограмметрії

36.05.18.0474/0417U000991

Михальова Марія Юріївна. Удосконалення методичного забезпечення відчуження земельних ділянок для суспільних потреб: Дис... к.т.н. /Київський національний університет будівництва і архітектури. – Захищена 18.05.2017.

УДК 528.44:332.264.3:332.15.

144 с.: 17 табл., 42 іл. – Бібліогр.: 147 назв.

У дисертаційній роботі узагальнено сучасні світові тенденції відчуження земельних ділянок для суспільних потреб, досліджено термінологію, яка використовується для окреслення суспільних потреб, виконано аналіз нормативно-правової бази, що регулює відчуження нерухомості, та виявлено подібності і відмінності. Досліджено та визначено роль містобудівної, землевпорядної, кадастрової та проектної документації при регулюванні відчуження земель, необхідних для лінійних об'єктів інженерно-транспортної інфраструктури. Виявлені та структуровані фактори, що впливають на прийняття рішень щодо відчуження земельних ділянок для лінійних об'єктів інженерно-транспортної інфраструктури. Запропоновано методику забезпечення суспільних потреб необхідними земельними ресурсами, в основу якої покладено розрахунок загальної ефективності будівництва лінійних об'єктів інженерно-транспортної інфраструктури із застосуванням ГІС- технологій.

36.05.18.0475/0417U000992

Міхно Павло Борисович. Методичні засади планування раціонального використання порушених земель: Дис... к.т.н. /Київський національний університет будівництва і архітектури. – Захищена 17.05.2017.

УДК 332.54:332.144:332.37.

164 с.: 17 табл., 29 іл. – Бібліогр.: 156 назв.

Дисертація присвячена питанню забезпечення раціонального використання техногенно порушених відпрацьованих земель. Проведено аналіз літературних джерел у галузі технічної і біологічної рекультивациі порушених земель. Проаналізоване чинне нормативно-правове забезпечення використання порушених земель. Концепція планування раціонального використання порушених земель передбачає вибір раціонального напрямку використання порушених земель після відпрацювання (цільового призначення рекультивациі) і виду рекультивованих угідь на основі кількісної обробки експертних суджень з використанням методів аналізу ієрархій, експертного опитування, апріорного ранжування і нечі-

тих множин. Розроблено відповідну методику, розподілену на дві частини: загальну (інваріантну) і спеціальну. Сформовано пропозиції щодо покращення інформаційного забезпечення рекультивації порушених земель для потреб зазначеної методики. Результати роботи впроваджено в проектну практику Полтавського науково-дослідного та проектного інституту землеустрою при рекультивації порушених земель Полтавської області.

37 ГЕОФІЗИКА

37.21 Метеорологія

37.05.18.0476/0217U001559

Розроблення методів відновлення гідрометеорологічної інформації за супутниковими даними над акваторіями Чорного і Азовського морів: Заключний звіт /Український гідрометеорологічний інститут; Керівник Кривобок Олексій Анатоліович. – ДР 0114U004120. УДК 551. 501+551.506;551.5091/5.

37 с.

1. Було розроблено програмні засоби для: - відновлення полів хмар за супутниковими даними SEVIRI/MSG. - ідентифікації льодового покриву на акваторії Азовського і Чорного морів на супутникових зображеннях MSG. - відновлення температури морської поверхні за супутниковими даними SEVIRI/MSG. - відновлення опадів над акваторіями Чорного та Азовського морів. Проведено аналіз точності відновлених даних. Розроблені програмні засоби були адаптовані для оперативної обробки інформації. Отримані результати доступні для завантаження по адресі: ftp:

37.05.18.0477/0217U001560

Адаптація програмно-моделюючих засобів для прогнозування розвитку сільськогосподарських культур в умовах зміни клімату:

Заключний звіт /Український гідрометеорологічний інститут; Керівник Кривобок Олексій Анатоліович. – ДР 0114U004121. УДК УДК 551. 515+551.58+551.509.

52 с.

Адаптовано програмно-моделюючі засоби для прогнозування розвитку сільськогосподарських культур в умовах зміни клімату. Проведено чисельні експерименти щодо моделювання параметрів продуктивності озимої пшениці та кукурудзи за системою BIOMA в період 1966-2013рр. по областях України. Отримано результати оцінки достовірності змодельованих параметрів продуктивності озимої пшениці та кукурудзи шляхом порівняння фактичних даних статистичної врожайності із змодельованими параметрами продуктивності та метеорологічними даними для періоду 1966-2013рр

37.05.18.0478/0217U001579

1. Розроблення автоматизованої інформаційно-вимірювальної системи моніторингу характеристик атмосферного озону: Заключний звіт /Український гідрометеорологічний інститут; Керівник Іванов Борис Олександрович. – ДР 0114U004056. УДК 551.501.

211 с.

1. Розроблено конструкторську документацію та пакет програм автоматизованої інформаційно-вимірювальної системи моніторингу характеристик атмосферного озону. Виготовлений діючий макет автоматизованої інформаційно-вимірювальної системи моніторингу характеристик атмосферного озону. Проведено перевірку працездатності діючого макета автоматизованої інформаційно-вимірювальної системи моніторингу характеристик атмосферного озону і,

за результатами проведених перевірок, відкоригована конструкторська документація. Робота передається за кордон за договірною ціною.

37.23 Кліматологія

37.05.18.0479/0517U000012

Ільїн Юрій Павлович. Кліматичні зміни гідрометеорологічного режиму морів України:

Дис... д.геогр.н. /Київський національний університет імені Тараса Шевченка. – Захищена 08.12.2016.

УДК УДК 551.58+551.465.

280 с.: 40 табл., 81 іл. – Бібліогр.: 217 назв.

Дисертаційна робота присвячена дослідженню сучасного гідрометеорологічного режиму Азовського і Чорного морів за низкою основних показників, з акцентом на тенденції їхніх багаторічних змін, на основі інформації берегової мережі гідрометеорологічних спостережень та баз океанографічних даних. Встановлено, що основні кліматичні зміни метеорологічного режиму полягають у зниженні вітрової активності, загальній тенденції підвищення температури повітря, а також збільшення кількості атмосферних опадів. Зміни у гідрологічному режимі морів виявляються у підвищенні температури води на

поверхні моря, пом'якшенні льодових умов, зростанні рівня моря і зменшенні поверхневої солоності води.

37.27 Гідрологія суші

37.05.18.0480/0417U000897

Тодорова Олена Іванівна. Максимальний стік паводків теплого періоду на річках Гірського Криму: Дис... к.геогр.н. /Одеський державний екологічний університет. – Захищена 13.04.2017.

УДК 556.166.

216 с.: 11 табл., 58 іл. – Бібліогр.: 124 назви.

Дисертаційна робота присвячена нормуванню характеристик максимального стоку дощових паводків теплого періоду річок Гірського Криму на основі модифікованої редуційної структури, яка була отримана безпосередньо з моделі руслових ізохрон. Дослідження умов формування паводків теплого періоду на річках Гірського Криму показало, що одним з факторів, який суттєво впливає на водний режим Кримських річок, є карст. Формування паводків пов'язане з опадами зливого характеру, які охоплюють порівняно невеликі за площею території, але можуть призводити до катастрофічних наслідків. В роботі запропоновані два варіанти розрахунку максимального стоку дощових паводків теплого періоду річок Гірського Криму. В першому варіанті основним розрахунковим параметром методики є максимальний модуль схилового припливу, який узагальнений у вигляді карти-схеми. Відповідно до другого, в розрахункову формулу введений коефіцієнт підстильної поверхні, який враховує вплив карсту, а максимальний модуль схилового припливу визначається з урахуванням висоти місцевості. Порівняння розрахункових максимальних витрат води заданої забезпеченості (P=1%) показує задовільну збіжність як з вихідною інформацією, так й з найбільшими за період спостережень максимальними витратами води.

37.05.18.0481/0417U000929

Гнатюк Наталя Володимирівна. Проекції температури повітря та кількості опадів в Україні в XXI столітті: Дис... к.геогр.н. /Київський національний університет імені Тараса Шевченка. – Захищена 14.04.2017.

УДК УДК 551.582; 551.58.001.57; 551.509.3.

180 с.: 15 табл., 47 іл. – Бібліогр.: 205 назв.

Дисертація присвячена встановленню тенденцій змін регіонального клімату на основі отриманих у ансамблевому чисельному моделюванні проєкцій полів приземної температури повітря та кількості опадів на території України в XXI ст. Проведено аналіз тенденцій змін середніх місячних, сезонних та середньорічних температур повітря та кількості опадів у XXI ст. на основі даних моделей загальної циркуляції атмосфери та океану та регіональних кліматичних моделей для різних сценаріїв викидів парникових газів IPCC SRES: B1, A2, A1B. Розраховано проєкції середніх річних, сезонних та місячних значень приземної температури повітря та кількості опадів для трьох прогностичних періодів у XXI ст. для території України на регулярній сітці 25 x 25 км на основі отриманих змодельованих змін та даних наземних спостережень. Розроблено прикладний програмний пакет "UASCLIM-2100" для роботи користувача з результатами дослідження. За скорегованими проєкціями температури повітря та кількості опадів проведено оцінку сучасної та очікуваної вологозабезпеченості території України протягом XXI ст., зокрема розраховано та проаналізовано спеціалізовані кліматичні показники: ГТК Селянінова, індекси аридності Де Мартона та Пінна для всіх вузлів модельної сітки. Виявлено опадів збільшення посушливості територій України у напрямку з півдня на північний-схід та зниження вологозабезпеченості території Українських Карпат, південного берегу Криму, півдня Одеської області та східно-го регіону.

37.29 Гляціологія

37.05.18.0482/0217U001578

Розроблення інформаційно-аналітичної системи для підвищення ефективності прогнозування лавинної небезпеки: Заключний звіт /Український гідрометеорологічний інститут; Керівник Аксюк Олександр Миколайович. – ДР 0114U004055. УДК 551.332+681.327.8.

48 с.

Разработана информационно-аналитическая система "Стратиграфия и физико-механические свойства снежного покрова". Функционирование системы строится на архитектуре "клиент-сервер" на основе Интернет-протоколов http и https в виде веб-страницы. Система состоит из четырех блоков (Блок сбора исходной информации, База данных с оперативной и режимной функциями, Блок анализа и визуализации информации, Блок администрирования) и программного обеспечения. Программное обеспечение написано на языке программирования PHP. Интерфейс Системы двуязычный (украинский, английский) и соответствует мировым аналогам. В основу работы системы положены современные международные наработки. Система предназначена для повышения эффективности прогнозирования лавинной опасности в Украинских Карпатах. Работа разповсюджується за договірною ціною.

38 ГЕОЛОГІЯ

38.17 Тектоніка

38.05.18.0483/0217U001440

Лінеаментно-блокова тектоніка Чорномор'я як регіональний фактор локалізації корисних копалин: Заклучний звіт /Державна наукова установа "Відділення морської геології та осадочного рудоутворення НАН України"; Керівник Шнюков Євген Федорович. – ДР 0112U000477. УДК 551.243(262.5).

234 с.

В результаті досліджень, встановлені нові дані, що вказують на надзвичайну молодість і активність вертикаль-

них тектонічних блокових зрушень. Висока роздробленість і тектонічна активність вимагають виваженого підходу до оцінки перспектив пошуку великих родовищ вуглеводнів в межах північного Причорномор'я з прилеглими частинами шельфу включно.

38.05.18.0484/0217U002172

Ресурси нафти та газу в Дніпровсько-донецькій западині: Заклучний звіт /Інститут геологічних наук Національної Академії Наук України; Керівник Лукін Олександр Юхимович. – ДР 0112U001584. УДК 551.243.12:553.98.048(477.5).

163 с.

Виконано оцінку ресурсного потенціалу вуглеводнів в Дніпровсько-Донецькій западині з позицій нової концепції нафтидогенезу - нафтогазоакопичення та здійснено наукове обґрунтування перспективних напрямків нарощування сировинної бази в Україні за рахунок глибозанурених горизонтів, рифогеннокарбонатних комплексів, порід кристалічного фундаменту, неантиклінальних складнозбудованих пасток, сланцевого газу, центральнобасейнового, вугільного метану, газогідратів тощо. Було окреслено пріоритетні напрямки пошуків, розвідки та освоєння нетрадиційних та альтернативних джерел вуглеводнів в Дніпровсько-Донецькій западині.

38.31 Палеонтологія

38.05.18.0485/0417U000884

Гнилко Світлана Ритомірівна. Форамініфери і стратиграфія палеоцен-еоценових відкладів Українських Карпат: Дис... к.геол.н. /Інститут геологічних наук Національної Академії наук України. – Захищена 05.04.2017.

УДК 551.12:551.781(477.8).

239 с.: 11 табл., 20 іл. – Бібліогр.: 184 назви.

Складено атлас 100 видів форамініфер. Вперше детально визначено вік перспективних на вуглеводні доолігоценових відкладів, поширених в межах Сілезького покриву; вперше обґрунтовано палеоценовий вік нижньої частини сушманецької світи. Уточнений і доповнений біозональний поділ палеоцену-еоцену Українських Карпат за планктонними і бентосними форамініферами. Вперше для регіону доведено що глибини палеобасейну були диференційовані в межах батіальних-абісальних протягом палеоцену-раннього еоцену та батіальних-субліторальних протягом середньогіпзнього еоцену. Межа маастрихту і данію обґрунтована повною зміною таксономічного складу планктонних форамініфер, що відповідає глобальній події вимирання біоти. Межа палеоцену і еоцену обґрунтована різкою зміною складу асоціацій бентосних форамініфер.

38.33 Геохімія

38.05.18.0486/0417U001014

Шкапенко Вікторія Вікторівна. Геохімічні особливості біотрансформації неполярних вуглеводнів і сполук важких металів у донних відкладах: Дис... к.геол.н. /Інститут геохімії, мінералогії та рудоутворення ім. М.П. Семененка. – Захищена 29.12.2016.

УДК 550.4+550.43+550.47.

138 с.: 17 табл., 48 іл. – Бібліогр.: 140 назв.

Дисертація присвячена вивченню процесів біотрансформації неполярних вуглеводнів. Встановлено, що в умовах, характерних для донних відкладів прибережної зони, нафтові неполярні вуглеводні під дією нафторуйнуючих мікроорганізмів трансформуються в більш прості речовини аж до CO₂

і H₂O, внаслідок вбудови атома кисню в вуглеводневий ланцюг. В умовах нестачі кисню і знижених температур цей процес призводить до утворення гумінових речовин. Глинисті мінерали і іони амонію активізують цей процес. Експериментально встановлено, що утворення гумінових речовин внаслідок біодеструкції вуглеводнів, впливає на здатність біомінерального осаду сорбувати іони перехідних металів. Вивчення трансформації нафтових вуглеводнів під дією нафтоокислюючих мікроорганізмів дозволило розробити біомінеральну композицію для руйнування нафтових забруднень на поверхні твердих тіл.

38.05.18.0487/0217U001115

Торієва мінералізація в докембрійських комплексах УЩ; мінералогія, геохімія : Заключний звіт /Інститут геохімії, мінералогії та рудоутворення ім. М.П. Семененка; Керівник Степанюк Леонід Михайлович. – ДР 0112U002428. УДК 549.64+550.93: 553.495(477.7). 70 с.

Наведені нові результати мінералого-геохімічного та геохронологічного вивчення рудопроявів та родовищ калій-уранової формації УЩ. Детально вивчений хімічний склад торієвих мінералів та виділені парагенетичні рудні мінеральні асоціації від високо-, середньо- до низькотемпературних. Встановлено, що найбільші вмісти торію, що перевищують кларк для порід УЩ, мають апліто-пегматоїдні граніти, суттєво мікроклінові пегматити, та пов'язані з ними кремнієво-калієві і магнезіально-залізисто-калієві метасоматити. Серед вміщуючих метаморфічних порід підвищені концентрації торію характерні для графітвмісних гнейсів, при гранітизації яких утворились апліт-пегматоїдні граніти, та пов'язані з ними пегматити, та рудоносні метасоматити. Головними мінералами-концентраторами торію в рудоносних метасоматитах кремнієво-калієвої формації є: монацит, торит, уранініт - Безіменний рудопрояв; монацит, уранініт - Хмільницький і Заваллівський рудопрояви; монацит - Гайворонський рудопрояв і Остапівське родовище; монацит, торит, уранініт, кофініт - Калинівське родовище; монацит, настуран, бранерит - Дібровське родовище. Встановлено два етапи формування торієвої мінералізації в докембрій УЩ - палеопротерозойський (2080-1960 млн р.) та мезоархейський (2933-2786 млн р.), який проявився лише в східній частині УЩ.

38.05.18.0488/0217U001119

Геохімічні критерії виділення зон екологічного ризику території України: Заключний звіт /Інститут геохімії, мінералогії та рудоутворення ім. М.П. Семененка; Керівник Жовинський Едуард Якович. – ДР 0112U002432. УДК 550.4.

160 с.

Об'єкт дослідження - зони екологічного ризику території України. Мета роботи - встановити геохімічні критерії виділення зон екологічного ризику території України. Методи дослідження - комплекс аналітичних методів: хімічний, спектральний, атомної абсорбції, іон-селективний, ICP-MS та інші. Для визначення основних форм міграції хімічних елементів - термодинамічні розрахунки та результати експериментальних робіт. При розробці геохімічних критеріїв проведений моніторинг навколишнього середовища (поверхневих і донних відкладів, природних вод, рослинності). Вивчено закономірності розподілу хімічних елементів і особливості їх геохімічної поведінки в трофічному ланцюгу при прогнозі еколого-геохімічної ситуації. Встановлено спеціалізація техногенних і природних геохімічних аномалій, що дозволило визначити інтенсивність і ступінь забруднення. Визначено, що ґрунти територій під впливом підприємств чорної і кольорової металургії та металобробки, хімічної промисло-

сті містять важкі метали у кількостях, що в десятки і сотні разів перевищують природний геохімічний фон. Найбільш забруднені важкими металами ґрунти промислових і селітебних зон безпосередньо біля територій підприємств металургії, в меншій кількості - під впливом хімічної промисловості та машинобудування. Щодо природних геохімічних аномалій - основними елементами надходження є арсен, фтор, ртуть, радон. За допомогою геохімічних критеріїв виділено природні та техногенні фактори та визначено їх вплив на виникнення і перебіг ендемічних захворювань.

38.05.18.0489/0217U001409

Комплексні дослідження динаміки грязьового вулканізму Керченського півострова з метою створення наукової системи раннього виявлення екологічних загроз Кримського регіону: Заключний звіт /Державна наукова установа "Відділення морської геології та осадового рудоутворення НАН України"; Керівник Шнюков Євген Федорович. – ДР 0112U000089. УДК 550.217.3(477.7+470.620).

69 с.

Отримані дані про річні, сезонні та аномальні зміни в грязьовулканічній діяльності Керченського півострова; зміни геохімічного та мінералого-петрографічного складу продуктів грязьовулканічного виверження; встановлені корелятивні зв'язки між динамікою грязьових вулканів Керченського півострова, речовинним складом продуктів виверження і сейсмічністю Кримського регіону.

38.35 Мінералогія

38.05.18.0490/0217U001116

Встановлення областей живлення золото- і алмазонаосним матеріалом метаосадових порід Білокоровицької структури Українського щита на підставі вивчення алмазу, самородного золота та суцвітних мінералів: Заключний звіт /Інститут геохімії, мінералогії та рудоутворення ім. М.П. Семененка; Керівник Квасниця Віктор Миколайович. – ДР 0112U002430. УДК 549.283/211(477).

148 с.

Вивчено самородне золото, алмаз, гранати, хромшпінелі, пікроільменіти, хромдіюсици, циркони та інші мантіїні і корові мінерали із протерозойських конгломератів і пісковиків Білокоровицької структури Волинського мегаблока Українського щита. Особлива увага надана результатам дослідження типоморфізму морфології, хімічного складу і фізичних властивостей мантіїних і корових мінералів, кристалічних включень в них та їх парагенезисів. З врахуванням типоморфних ознак вивчених мантіїних і корових мінералів визначені геолого-генетичні типи корінних джерел для розсіпів золота і алмазу Білокоровицької структури. На підставі комплексного вивчення акцесорних мантіїних і корових мінералів зроблено прогноз щодо областей знаходження їх головних джерел і напрямків знесення теригенного матеріалу в Білокоровицьку западину. Результати досліджень можуть бути використані при проведенні пошукових робіт на золото і алмаз. Робота має науково-теоретичне та практичне значення.

38.05.18.0491/0217U001118

Генетичні особливості мінералів нетипових ендемічних рідкісних металевих родовищ і рудопроявів на Українському щиті: Заключний звіт /Інститут геохімії, мінералогії та рудоутворення ім. М.П. Семененка; Керівник Возняк Дмитро Костянтинівич. – ДР 0111U0005652. УДК 553.21/24:549.08:551.2:553.493.5:551.71/72:(477).

Об'єкт дослідження - мінерали ендегенних рідкіснометальних родовищ і рудопроявів УЩ, в яких концентраціями рідкісних металів виступають мінерали, що зазвичай трапляються в підпорядкованих кількостях і не формують промислових покладів. До них належать Азовське Zr-REE родовище, Анадоцький REE рудопрояв (обидва об'єкти знаходяться в Приазовському мегаблоці), петалітові пегматити Шполян-Ташлицького рудного району (Інгульський мегаблок), Пержанське Zr-Be родовище Волинського мегаблоку, основний рудний мінерал якого представлений гентгельвіном, Жовторіченське U-V-Sc родовище (Інгульський мегаблок). Мета роботи - виявити особливості мінерального складу й умов формування зазначених об'єктів, що спричинили промислове накопичення нетипових мінералів-концентратів рідкісних металів на УЩ порівняно з традиційним складом руд в інших місцях планети. Методи дослідження - рентгенофазовий, електроннозондовий (мікроаналізатор JCXA-733, растровий електронний мікроскоп JEOL JSM-6700F з ЕД-спектрометром JED-2300), термобарометричний, кріометричний, газоаналітичний, ICP-MS метод визначення REE і рідкісних елементів за допомогою аналізатора Element-2, рентгенлюмінесцентний, фотолюмінесцентний, інфрачервоної спектроскопії; оптичне вивчення мінералів проводилося за допомогою поляризаційних мікроскопів, МИН-9, Polmi A (Karl Zeiss Jena) і стереомікроскопа SZM-45T2 серії Zoom, а для фотографування у прохідному світлі використовувався цифровий фотоапарат Power Shot A630 (Canon) (все в Інституті геохімії, мінералогії та рудоутворення ім. М.П. Семененка НАН України). Поза інститутом для дослідження циркону використовувався растровий електронний мікроскоп JEOL JSM-6510LA з ЕД-спектрометром JED-2200 (ІГД РАН, м. Санкт-Петербург, РФ), вміст REE і рідкісних елементів визначались на іонному зонді Cameca IMS-4f. Розмір дрілянок, що вивчались, не перевищував у діаметрі 20 мкм; відносна похибка більшості елементів складала 10-15 %, чутливість - у середньому 10 ppb (ЯФ ФТІАН, м. Ярославль, РФ). Температура кристалізації циркону визначалась за допомогою титанового термометра. Отримані результати. Родовища, в яких концентраторами REE та інших рідкісних металів є нетипові мінерали, сформували специфічні первісні умови. Важливу роль у становленні родовищ відіграли накладені потоки CO₂-флюїдів: брали участь у формуванні нового типу руди: петалітового, карбонатів REE (переважно бастнезитового), кристалізації гентгельвіну тощо.

38.37 Петрографія

38.05.18.0492/0217U001120

Петрологічні особливості та металогенічна спеціалізація лужних порід Приазов'я: Заключний звіт /Інститут геохімії, мінералогії та рудоутворення ім. М.П. Семененка; Керівник Кривдік Степан Григорович. - ДР 0111U005653. УДК 552.33.11/13:550.42.

236 с.

В лужних і сублужних породах габро-сієнітових масивів Приазов'я чітко проявлений залізистий тренд еволюції, що проявляється у зростання залізистості та лужності порід і фемічних мінералів від ранніх до пізніх диференціатів. Паралельно з цим кінцеві сієнітові диференціати збагачуються (до утворення рудних концентрацій) несумісних елементів (REE, Y, Nb, Ta, Zr, Hf) та пониження вмісту Sr і Ba, поглиблення негативних Eu-аномалій. Такі особливості еволюції габро-сієнітових масивів найкраще узгоджуються із механізмом кристалізаційної диференціації з інтенсивним польовошпатовим фракціонуванням. В породах лужно-ультраосновних комплексів, на відміну від габро-сієнітових, відсутній або слабо проявлений залізистий тренд еволюції.

Більш складним є розподіл некогерентних елементів, а рідкісні елементи концентруються переважно в карбонатитах і апофенітових альбітитах. В усіх типів порід слабо проявлені або відсутні негативні Eu-аномалії в спектрах REE. Розподіл рідкісних елементів в лужних силікатних породах і карбонатитах лужно-ультраосновних комплексів найздовільніше пояснюється петрогенічним механізмом ліквідації розплавів на карбонатитову і силікатну (йоліт-мельтейгіти, фоноліти) складові. Відмінні механізми кристалізації та відмінні за складом первинні розплави спричиняють відмінну рудну мінералізацію. У габро-сієнітових комплексах промислово мінералізація рідкісних металів формується виключно в кінцевих та залишкових сієнітових диференціатах, а з ранніми габроїдами і піроксенітами пов'язані підвищені вмісти апатиту та ільменіту. В той же час в лужно-ультраосновних комплексах рудна мінералізація зосереджена переважно в карбонатитах, де утворюються апатит-рідкіснометалева мінералізація.

38.05.18.0493/0217U001443

Мінералогія і мінералоутворюючі процеси грязьового вулканізму: Заключний звіт /Державна наукова установа "Відділення морської геології та осадочного рудоутворення НАН України"; Керівник Шнюков Євген Федорович. - ДР 0112U000088. УДК 551.21(262.5). 162 с.

В результаті досліджень, встановлено два основних типи мінералоутворюючих процеса - перший мінеральний склад сопкової брекчії пов'язаний, головною чином, з осадковими товщами майкопського віку та другий тип - утворення флюїдогенних мінералів, в основному саморідного походження, пов'язані з глибинними флюїдними процесами.

38.49 Геологія рудних корисних копалин

38.05.18.0494/0217U001117

Рудоносність гіперсольвусних сієнітових інтрузій як перспективних рідкіснометальних об'єктів на Українському щиті: Заключний звіт /Інститут геохімії, мінералогії та рудоутворення ім. М.П. Семененка; Керівник Возняк Дмитро Костянтинівич. - ДР 0112U002429. УДК 553.493.6+549(477). 102 с.

Об'єкт дослідження - сієнітові масиви Українського щита: Яструбецький, Давидківський, Великовиківський, Азовський. Мета роботи - зробити висновок про перспективу рудоносності Давидківського, Великовиківського і Яструбецького сієнітових масивів, порівнявши їхні мінералогічні особливості з такими для Азовського сієнітового штоку. Методи дослідження - рентгенофазовий, електроннозондовий, рентгенофлуоресцентний, оптична мікроскопія, термометрія, кріометрія, ІЧ-спектрометрія. Відкриття у Приазовському мегаблоці Українського щита перспективного Азовського родовища з нетрадиційним складом руди (бритоліт+циркон+флюорит) заставило звернути увагу на інші мегаблоки щита з метою пошуку ознак наявності зруденіння подібного типу. Нетиповість Азовського Zr-REE родовища спричинена особливим складом магми і умовами формування Азовської інтрузії. Воно приурочене до однойменного штоку лужнопольовошпатових сієнітів, названих гіперсольвусними, які утворюються в умовах високої температури, порівняно помірного тиску і характеризуються специфічним складом породоутворювальних мінералів. Результати порівняння показали, що сієніти Яструбецького, Давидківського і Великовиківського масивів, так само як сієніти Азовського штоку, утворилися з розплаву. Всі чотири масиви представляють собою інтрузії гіперсольвусного типу. Температура кристалізації сієнітових порід коливалася від >700 до 1000-1200 °C і знижувалася у ряду: Великовиківська, Азовська,

Давидківська, Яструбецька інтрузії. У Яструбецькій завершальна кристалізація лужного польового шпату відбувалася у субсольвусних умовах. Гіперсольвусний шпат Велико-висківської інтрузії збагачений на калій і відповідає складу санідину, в інших інтрузіях переважає мінерал анортклавового складу. Кристалізація сієнітового розплаву супроводжувалася гетерогенізацією розплавів - відокремленням сольових розплавів від силікатного і розділенням останнього на салічну і фемічну частину. Відзначено вирішальну роль сольових лікватів у формуванні фосфатних (з бритоїтом, апатитом) руд, а також індикаторне значення магматичного флюориту. Розплави, з яких кристалізувалися сієніти, це продукт диференціації магми за трендом Феннера, що супроводжувалася накопиченням феруму в залишковому розплаві. Азовські й яструбецькі сієніти, тіла яких розміщені в зонах глибинних розломів, утворилися із розплавів вищого рівня диференціації ніж давидківські і великовисківські, тіла яких приурочені до окраїн анортозит-рапаківігранітних плутонів. Дано прогнозу оцінку рудоносності гіперсольвусних інтрузій. Найближчим аналогом Азовської інтрузії за умовами утворення визнано Великовисківську.

38.05.18.0495/0217U001446

Формування золотоносних розсипів Криму та північно-західної частини Чорного моря та джерела живлення: Заключний звіт /Державна наукова установа "Відділення морської геології та осадового рудоутворення НАН України"; Керівник Шнюков Євген Федорович. - ДР 0114U003947. УДК 550.818.2+553.411(477.75).

109 с.

Результати виконання робіт дозволили поглибити уявлення про палеогеографічні особливості осадоутворення в умовах коливань рівнів Чорного моря і закономірності золотонакопичення на шельфі і прибережному суходолі, надати рекомендації установам Міністерства екології та природних ресурсів щодо пошуків перспективних ділянок розповсюдження тонкодисперсного золота.

38.53 Геологія родовищ нафти, газу і конденсатів

38.05.18.0496/0217U000896

Прогноз поширення порід-колекторів продуктивних горизонтів серпуховського ярусу ДДЗ: Заключний звіт /Український державний геологорозвідувальний інститут; Керівник Дем'яненко Іван Іванович. - ДР 0107U009778. УДК 553.98.23:552.578.2.061.4:551.735(477.4/5).

502 с.

Обґрунтовано раціональний комплекс досліджень для в'ясування умов нижньокам'яновугільного осадоконакопичення. Уточнена схема кореляції серпуховських відкладів і виявлено вплив пізньовізейської трансресії на особливості будови піщаних пластів продуктивних горизонтів. Наведена методика літофаціальних та структурно-геоморфологічних побудов. Складені седиментаційні моделі серпуховських продуктивних горизонтів. Побудовані регіональні карти розповсюдження порід-колекторів горизонтів С-2, С-3 і С-4, які сприяють виявленню зон фільтраційно-ємнісних властивостей, що має не тільки наукове геологічне а й практичне значення. Робота передається за кордон за договірною ціною.

38.05.18.0497/0217U002171

Створення сучасної теорії походження нафти та газу - парадигми нафтидогеології XXI сторіччя: Заключний звіт /Інститут геологічних

наук Національної Академії Наук України; Керівник Лукін Олександр Юхимович. - ДР 0113U001729. УДК 553.98.061.3. 275 с.

В роботі обґрунтовано синергетичний характер процесів нафтидогенезу і формування покладів, що є результатом кооперативної взаємодії біоорганічних, літогенетичних і ендегенних нафтидогенеруючих систем. Уточнено умови формування і збереження покладів шляхом аналізу порід-флюїдоупорів, порід-колекторів і флюїдів, що їх заповнюють; розроблено пошукові критерії для визначення найбільш перспективних напрямків пошуків, розвідки та освоєння ресурсів ВВ, зосереджених в глибокостанурених горизонтах осадового чохла, породах фундаменту, рифогенно-карбонатних комплексах, неантиклінальних складно-побудованих пастках, в щільних породах, газогідратах тощо; виконано перегляд оцінок ресурсного потенціалу ВВ.

38.57 Методи пошуку і розвідки родовищ корисних копалин

38.05.18.0498/0217U001112

Розробка ефективного способу отримання комплексу біологічно-активних сполук бурштину та їх впровадження в лікувальні косметичні засоби: Заключний звіт /Інститут фізико-органічної хімії і вуглехімії ім. Л. М. Литвиненка; Керівник Міронов Олег Леонідович. - ДР 0116U000901. УДК 549.892.1: [543.422.3-74: 576.32].

92 с.

Об'єкт дослідження - зразки природного бурштину з різних родовищ України. Мета роботи - розробка методики ідентифікації бурштину, розробка ефективного способу отримання комплексу біологічно-активних сполук бурштину. Методи досліджень - ІЧ-спектроскопія; ВЕР-хроматографія; стандартні методи біологічного скринінгу. Проаналізовано ІЧ-спектри фрагментів бурштину (понад 200 зразків) непромислового розміру (0,5-5 гр) з 3-х регіонів України на вміст типових молекулярних структур, виявлені характеристичні смуги поглинання, 1150-1250, 1350-1370, 1440, 1620-1630, 1700+-10, 1730+-10, 2900 см-1, які характеризують переважну більшість зразків українського бурштину як сукциніти з вмістом бурштинової кислоти. Показано, що за особливостями структури всі зразки належать до Балтійсько-Дніпровського бурштиноносного басейну. Запропоновано спосіб отримання комплексу біологічно активних сполук бурштину шляхом надкритичної флюїдної СО₂-екстракції. Виявлено, що комплекс сполук екстракту виявляє антимікробну, цитостатичну та антиоксидантну дію.

39 ГЕОГРАФІЯ

39.01 Загальні питання географії

39.05.18.0499/0217U002141

Стан екологічної безпеки в Київському Придніпров'ї: суспільно-географічні аспекти: Заключний звіт /Інститут географії НАН України; Керівник Лісовський Сергій Антонович. - ДР 0112U001661. УДК 911.3:502/504(477.41+477.42+477.51+477.46).

288 с.

Опрацьовано теоретико-методологічні засади суспільно-географічного дослідження проблематики екологічної безпеки. Розроблено методику суспільно-географічного дослідження екологічної безпеки. Вивчено вплив антропогенних факторів на стан екологічної безпеки в Київському Придніпров'ї. Сформульовані концептуальні основи суспільно-географічного забезпечення екологічної безпеки у регіоні та шляхи упередження і мінімізації ризиків техногенного та

природно-техногенного характеру. Обґрунтовано напрями формування ефективного природокористування в Київсько-му Придніпров'ї з метою забезпечення екологічної безпеки території регіону.

39.03 Теоретична географія

39.05.18.0500/0217U002140

Суспільно-географічна оцінка змін в регіональному природокористуванні в Україні:

Заключний звіт /Інститут географії НАН України; Керівник Лісовський Сергій Антонович. – ДР 0111U000049. УДК 911.3:332.14 (477).

375 с.

Розроблено методику суспільно-географічного дослідження змін в регіональному природокористуванні. Проаналізовано основні зовнішні та внутрішні фактори, які зумовили зміни в природокористуванні країни. Досліджено сучасний стан та територіальні особливості природокористування в Україні та її регіонах. Здійснено покомпонентну та секторальну оцінку змін в характері використання ПРП в регіонах України. Виявлено основні конфлікти в природокористуванні регіонів та причин їх формування. Розроблено рекомендації щодо обґрунтування пріоритетних напрямів використання ПРП регіонів для забезпечення збалансованого розвитку держави.

39.19 Фізична географія

39.05.18.0501/0417U000688

Полянська Катерина Валентинівна. Деснянські річководолинні ландшафти як середовище та об'єкти збереження природи: Дис...

к.геогр.н. /Київський національний університет імені Тараса Шевченка. – Захищена 01.03.2017.

УДК 911.2:574.9 (282.247.324).

270 с.: 4 табл., 88 іл. – Бібліогр.: 207 назв.

В дисертації з позицій неklasичної та постнеklasичної науки опрацьовано комплекс завдань еколого-гуманістично-ландшафтознавчого обґрунтування ідентифікації та збереження річководолинних ландшафтів на прикладі долини Десни. Розкрито поєднання зональних і регіональних різноманіть природи річководолинних ландшафтів як сукупності геокомпонентних і геофакторних її різноманіть разом із геокомплексними ландшафтними різноманіттями. Виявлено й означено постнеklasичне гуманістичне різноманіття антропоічних ціннісних сприйнять і відображень річководолинних ландшафтних утворень. Розроблено алгоритм ландшафтознавчого дослідження річководолинних місцевостей і урочищ та означено зміст ландшафтознавчо, екологічно й гуманістично обґрунтованого збереження ландшафтів долини Десни. Враховано давню природну і сучасну антропогенізовану структуру долинних ландшафтних місцевостей, створено карту ландшафтів її долини та прилеглих територій на рівні місцевостей. Проаналізовано сучасні стани середовищезбереження та розроблено систему заходів зі збереження річководолинних ландшафтів і їхніх природних різноманіть в українській частині долини Десни.

39.05.18.0502/0417U000689

Маляренко Олександр Сергійович. Моделювання регіональної екологічної мережі в Північному Приазов'ї: Дис... к.геогр.н. /Київський національний університет імені Тараса Шевченка. – Захищена 02.03.2017.

УДК 911.9 [502.35 : 502.6 + 502.7].

158 с.: 27 табл., 43 іл. – Бібліогр.: 235 назв.

Обґрунтовано концептуальні підвалини та розроблено методику математично-геоінформаційного моделювання регіональної екологічної мережі для структурно багатоманітних та істотно антропоізованих регіонів (регіонально-специфічної екомережі). Запропоновано формалізовані способи структурування регіону моделювання екомережі з його вихідним поділом на (квазі)природну, природно-антропогенну й антропогенну структури та їхнім подальшим диференціюванням на субструктури й модельним задаванням динаміки цих субструктур. Розроблено алгоритм моделювання регіонально-специфічної екомережі, який містить низку критеріально обумовлених операцій, реалізацію яких спрямовано на поетапне створення, узгодження й трансформацію визначених модельних структур регіону моделювання екомережі з одночасним створенням й інформаційним насиченням відповідних означених структурам блоків електронної бази даних (ЕБД) "Екомережа регіону". Удосконалено класифікації регіональних екомережних ядер і коридорів, розроблено класифікацію буферних зон цих елементів екомережі, запропоновано модифіковану класифікаційну схему критеріїв ідентифікації та рівня стійкості, надійності і ефективності функціонування екомережі, що моделюється, а також систематизовано та визначено набір показників, прийнятних для параметризації вищезазначених критеріїв в умовах значної антропоізації досліджуваного регіону. Сформульовано основні принципи та особливості геоінформаційного моделювання регіонально-специфічної екомережі та визначено вихідний набір джерел формування електронної бази даних, застосовних для такого моделювання. Здійснено реалізацію розробленої методики на прикладі регіону Північного Приазов'я.

39.05.18.0503/0417U000690

Галаган Олександр Опанасович. Геоінформаційне моделювання забруднення привагмагістральних геосистем сполуками важких металів: Дис... к.геогр.н. /Київський національний університет імені Тараса Шевченка. – Захищена 01.03.2017.

УДК 911.9 [502.6 : 504.054].

215 с.: 39 табл., 28 іл. – Бібліогр.: 164 назви.

Обґрунтована та розроблена методика геоінформаційного моделювання забруднення привагмагістральних геосистем сполуками важких металів (ВМ) за допомогою визначення актуального рівня забруднення. Обґрунтовано загальний алгоритм оцінювання актуального рівня забруднення важкими металами привагмагістральних геосистем. Розроблено загальну алгоритмічну схему геоінформаційного моделювання та етапи комплексного просторового ГІС - аналізу модельних об'єктів для визначення характеристик поля забруднення привагмагістральних геосистем сполуками ВМ. Створено класифікацію привагмагістральних геосистем за умовами, що визначають актуальний рівень їх забруднення та стійкість до забруднення сполуками ВМ. Запропоновано нові підходи до визначення загальної кількості ВМ, що надходять в привагмагістральні гео-системи від основних джерел емісії. Розроблено методику геоінформаційного моделювання загальної кількості сполук ВМ, що надходять у межі привагмагістральних геосистем та кількості сполук ВМ, що виносяться з ґрунту за межі привагмагістральних геосистем за основними міграційними сценаріями та / або виводиться з речовинних потоків. Розроблена методика реалізована на прикладі визначення актуального рівня забруднення сполуками свинцю геосистем сільськогосподарського призначення тестових ділянок. Результати можуть бути використані при обґрунтуванні і реалізації заходів раціонального землекористування та підтримки привагмагістральних геосистем у стійкому стані.

39.05.18.0504/0417U001068

Шульгач Андрій Сергійович. Ландшафтно-екологічне обґрунтування національного природного парку "Лісова пісня": Дис...

к.геогр.н. /Київський національний університет імені Тараса Шевченка. – Захищена 19.12.2016.

УДК 502.4 (477.82-751.2)(043.3).

170 с.: 4 табл., 8 іл. – Бібліогр.: 165 назв.

Робота присвячена актуальній проблемі раціонального використання та охорони ресурсних цінностей Повороського ландшафтно-екологічного району Волинського Полісся. Системний ландшафтно-екологічний підхід дозволив оцінити комплекс передумов створення тут НПП "Лісова пісня". Проаналізовано екологічний стан, антропогенне навантаження, господарське використання району дослідження. Виявлені стимулюючі передумови: добра збереженість і різноманітність біоценозів, значна раритетна складова (26 видів рослин та 29 видів тварин занесених до Червоної книги України); наявність 9 озер, різноманітних форм рельєфу, рапсарських угідь, типових та унікальних ландшафтів; наявність урочища Нечимне - загальнонаціональної спадщини, джерела творчого натхнення Лесі Українки та давніх храмових споруд. Створена дисертантом ландшафтна карта та картометричні показники засвідчують значне ландшафтне різноманіття. На основі ландшафтної карти проведено зонування території ПНПП, визначені напрямки організації науково-дослідної, рекреаційної та еколого-освітньої діяльності у ньому.

39.05.18.0505/0417U001069

Яценко Анастасія Дмитрівна. Рекреаційне лісокористування у Північно-Західному Приазов'ї: Дис... к.геогр.н. /Київський національний університет імені Тараса Шевченка. – Захищена 19.12.2016.

УДК 911.2:379.83:630.28 (477.7).

233 с.: 15 табл., 8 іл. – Бібліогр.: 200 назв.

У дисертації розглянуто теоретичні та методологічні засади конструктивно-географічного дослідження процесу рекреаційного лісокористування сокультурних ландшафтах Північно-Західного Приазов'я. Здійснено джерело-знавчий аналіз дослідження поняття територіальна рекреаційна система. Запропоновано історичну періодизацію створення та формування лісокультурних територій Північно-Західного Приазов'я. Удосконалено методику конструктивно-географічного дослідження природно-ресурсного потенціалу лісокультурних насаджень Північно-Західного Приазов'я на основі лісотаксаційних та лісотопологічних показників. Удосконалену методику апробовано під час польових досліджень проведених автором у лісокультурних ландшафтах Північно-Західного Приазов'я в 2011-2016 рр. На основі даних, отриманих під час польових досліджень, здійснено природно-рекреаційний аналіз властивостей лісокультурних насаджень із туристсько-рекреаційних позицій. Укладено карту регіону дослідження. Визначено території, які найбільш підходять для активного, прогулянкового та санаторно-курортного відпочинку. Розроблені пізнавально-пішохідні маршрути вихідного дня лісовими територіями Північно-Західного Приазов'я.

41 АСТРОНОМІЯ

41.01 Загальні питання астрономії

41.05.18.0506/0217U001460

Застосування грид-технологій до астрофізичних трудомістких задач та розбудова грид-кластера ГАО НАН України: Заключний звіт

/Головна астрономічна обсерваторія; Керівник Берцик Петер Петрович. – ДР 0116U007009. УДК 52.083.

26 с.

У нашій роботі ми представляємо перше великомасштабне лямбда-CDM космологічне моделювання, яке відтворює орбітальне зближення пари НМЧД в результаті злиття двох типових масивних галактик при червоному зміщенні $z=3$, до фінального злиття, обумовленого випромінюванням ГХ. Дві НМЧД з масами $\sim 10^8 M_{\odot}$ швидко осідають в ядрі залишку злиття. Залишок є тривісний та надзвичайно щільний внаслідок дисипативної природи злиття і власної компактності галактик на великих червоних зміщеннях. Такі властивості, природно, дозволяють дуже ефективно збільшувати відношення $1/a$, де a - велика піввісь орбіти, для пари НМЧД. Злиття НМЧД відбувається тільки через ~ 10 мільйонів років після злиття ядер галактик, що на два порядки менше ніж хабблівський час. За допомогою чисельного моделювання ми показуємо, що динамічна зоряна модель складаєна з експоненційного диску, балджу з каспом та гало Наварро-Френка-Вайта, з параметрами близькими до параметрів Чумацького Шляху, схильні до утворення барів. Беручи до уваги кінцеву товщину диска, формування бару можна пояснити звичайною нестабільністю бару, незважаючи на наявність внутрішнього резонансу Ліндблада, який, як вважають гасить будь які глобальні моди. Показано, що в той час як експоненційний час нестабільності бару значно збільшується (з 250 до 500 мільйонів років), швидкість контуру бару залишається майже такою ж. Ми досліджуємо еволюцію світлої (зоряна) та темної (слабкі зорі та зоряні залишки) компоненти КС і створюємо імітаційні спостереження моделювання (тобто фотометрія, діаграми колір-зоряна величина, поверхнева яскравість та профілі зоряних швидкостей). При поєднанні внутрішніх процесів зі спостережуваними ознаками, ми відзначаємо формування довгоживучої "темної" ядерної підсистеми з ЧДми, що призводить до двокомпонентної структури. Внутрішнє ядро домінує над підсистеми ЧД та колапсує протягом одного мільярду років. Зовнішнє розширене ядро не показує ніяких особливостей колапсу і постійно розширюється. У 2016 році виконано обробку та аналіз спектрів 650 галактик нового дата релізу панорамного спектрального огляду CALIFA DR3 (Calar Alto Legacy Integral Field Area). На основі обчислень у грид-середовищі інтенсивностей емісійних ліній досліджено глобальну азимутальну асиметрію вмісту кисню у дисках галактик з огляду CALIFA. Встановлено, що не існує значної глобальної азимутальної асиметрії для нашої вибірки галактик, тобто асиметрія мала, як правило, менше ніж 0.05 dex. Значна (можливо, домінуюча) частина асиметрії може бути пов'язана з невизначеністю геометричних параметрів галактик.

41.17 Астрофізика

41.05.18.0507/0417U001098

Донських Ганна Ігорівна. Структура часових змін потоків позагалактичних радіоджерел і їх зв'язок з даними РНДВ спостережень: Дис... к.ф.-м.н. /Одеський національний університет імені І.І.Мечникова. – Захищена 27.12.2016.

УДК 524.7.

176 с.: 9 табл., 72 іл. – Бібліогр.: 152 назв.

Робота присвячена дослідженню змін густини потоків активних ядер галактик в радіодіапазоні. Радіоастрономічною обсерваторією Мічиганського університету було надано дані 40-річного моніторингу на 26-метровому радіотелескопі на частотах 14.5, 8 і 4.8 ГГц. В даній роботі досліджуються радіогалактики 3C120 і 3C273, квазари 3C345, 3C454.3, DA55, STA102 і блазари 3C446, BL Lac, OJ287. Дослідження проводилося за допомогою аналізу сингулярного спектра, який з високою точністю виявляє періодичності досліджуваних рядів. В роботі були отримані періоди змінності

густини потоку в інтервалі від 1.3 до 10.5 років для радіо-галактики 3C120, від 2.3 до 8.6 року для радіо-галактики 3C273, від 2.8 до 16.4 року для квазара 3C345, від 1.9 до 10.3 року для блазара 3C446, від 1.7 до 6.6 років для квазара 3C454.3, від 1.8 до 8.2 року для блазара BL Lac, від 1.1 до 1.6 року для блазара OJ287, від 1.1 до 3.9 року для квазара STA102, від 0.5 до 2.3 року для квазара DA55. В роботі вивчені РНДБ-зображення за даними моніторингу MOJAVE. На основі проведеного аналізу квазіперіодичних змін потоку вдалося визначити в результаті якої комбінації періодів на частоті 14.5 ГГц, реалізуються різні фази активності і як при цьому виглядає радіозображення джерела. Також в роботі аналізувалося зміння положення деяких компонент в джетах щодо РНДБ-ядра досліджуваних об'єктів. Компоненти в джетах джерел 3C120, 3C446, 3C454.3, BL Lac, OJ287, STA102 і DA55 демонструють складну траєкторію зміння положення, що можливо вказує на проходження зворотної ударної хвилі. Зміння положень компонент в джетах радіо-галактики 3C273 і квазара 3C345 здійснюється переважно в напрямку близькому до радіального.

41.51 Обсерваторії. Інструменти, прилади і методи астрономічних спостережень

41.05.18.0508/0217U001381

Проведення наукових космічних досліджень у рамках виконання міжнародних програм. Розроблення наукових програм з перспективних космічних досліджень: Заключний звіт /Головна астрономічна обсерваторія; Керівник Сіянявський Іван Іванович. – ДР 0116U007843. УДК 520.6.

103 с.

Проведено юстування експериментального зразку (ЕЗ) поляриметра СканПол. Проведено дослідження паразитних відблисків, формованих оптичними поверхнями. Виявлено їх фактичні положення та внесені в конструкцію СканПол додаткові діафрагми, що блокують вказані відблиски. Додопрацьована контрольно-вимірювальна апаратура для виконання програми лабораторно-налагоджувальних випробувань, що забезпечує перевірку показників призначення комплексу-наукової апаратури з відповідними похибками в потрібних діапазонах. Промодельовані поляризаційні характеристики складових частин ЕЗ СканПол та отримана матрична модель поляризаційного каналу СканПол. Проведена експериментальна оцінка поляризаційних характеристик оптичних елементів ЕЗ СканПол. Виходячи з вихідних технічних вимог до мультиспектрального іміджера поляриметра (МСІП), як складової КНА космічного експерименту "Аеозоль UA" проведена розробка та розрахунок оптичної схеми вказаного приладу. Проведено попереднє комп'ютерне моделювання механічної конструкції МСІП. Проведено комп'ютерне моделювання конструкції приладів СканПол та МСІП, та оптимізовано масо-габаритні характеристики з метою використання на супутникових платформах типу YugSat (CubSat).

41.05.18.0509/0217U001461

Удосконалення Системи контролю та аналізу космічної обстановки. Створення багатопозиційного наземного комплексу спостереження за космічними об'єктами. Модернізація наявних оптичних засобів: Заключний звіт /Головна астрономічна обсерваторія; Керівник Романюк Ярослав Орестович. – ДР 0116U008973. УДК 520.2+520.8.

40 с.

Розроблено, виготовлено та налаштовано роботу телескопічної системи на основі світлосильного об'єктиву АФР-М (Телескопічна система широкого поля зору) з пристро-

єм реєстрації оптичного зображення для нього. Розроблено, укомплектовано та налаштовано роботу пристрою реєстрації оптичного зображення вузького поля. Розроблено, виготовлено та встановлено комплект балансирів, фланців та комплект кабелів для пристроїв. Створено автоматизоване робоче місце реєстрації оптичних сигналів та управління режимами роботи апаратури. Виконано монтажні та налагоджувальні роботи. Розроблено експлуатаційну та програмну документацію на модернізовану АЕРОС-М. Розроблено програму та методику приймальних випробувань та проведено їх.

41.05.18.0510/0217U001662

Фізичні та динамічні властивості ансамблю малих тіл Сонячної системи. Третій рік виконання проекту: Заключний звіт /Відділення цільової підготовки Київського національного університету імені Тараса Шевченка при Національній академії наук України; Керівник Чурюмов Клим Іванович, Сергеев Олександр Васильович. – ДР 0116U005181. УДК 520.52.

41 с.

Визначенно фізико-хімічні параметрів малих тіл Сонячної системи (морфологія, внутрішня будова, періоди обертання, показники кольору, діаметр, маса, тощо) та відстеження їх змін з часом, з використанням фотометричних, спектральних та позиційних спостережень об'єктів, а також математичної обробки даних.

44/81 ТЕХНІЧНІ І ПРИКЛАДНІ НАУКИ. ГАЛУЗІ ЕКОНОМІКИ

44 ЕНЕРГЕТИКА

44.01 Загальні питання енергетики

44.05.18.0511/0217U001307

Розробка фізичних та математичних моделей електрофізичних процесів у термостійких радіопоглинаючих покриттях: Заключний звіт /Національний технічний університет "Харківський політехнічний інститут"; Керівник Резинкін Олег Лук'янович. – ДР 0114U003724. УДК 620.9:001.89.

103 с.

Об'єктом дослідження є електрофізичні процеси поглинання радіохвиль нелінійними композитними покриттями. Метою проекту є розробка наукових засад зі створення радіопоглинаючих покриттів з поліпшеними властивостями. В процесі роботи над проектом застосовані та розвинуті методи фізичного та математичного моделювання нелінійних електрофізичних процесів у композитних сегнетомагнітних діелектриках. Синтез нових радіопоглинальних середовищ з керованими фізичними властивостями проводиться за допомогою модифікованих в рамках роботи над проектом методів вакуумного аерозольного напилювання при кімнатній температурі та холодного пресування субмікронних поршків. Удосконалено математичну модель електромагнітних процесів в сегнетомагнітних композитах при дії електромагнітних полів, що дозволило змодельовати падіння на досліджувані об'єкти відокремленої електромагнітної хвилі. Оцінено спільний вплив діелектричних та магнітних параметрів на процеси відбивання і поглинання електромагнітних хвиль при їх поширенні у сегнетомагнітних середовищах. Запропонована структура, параметри та технологія синтезу сегнетомагнітних середовищ, хвильовий опір яких залишається незмінним незважаючи на нелінійність характеристик їх поляризації та намагнічування. Удосконалено метод вакуумного аерозольного напилювання при кімнатній температурі стосовно синтезу сегнетомагнітних керамік з втратами. Отри-

мані під час робіт над даним проектом експериментальні стенди і програмне забезпечення використані для підготовки лабораторних робіт та курсів лекцій для студентів НТУ "ХП".

44.09 Енергоресурси. Енергетичний баланс

44.05.18.0512/0217U001312

Техніко-економічне обґрунтування способів забезпечення виробництва коксу в умовах нестабільної вугільно-сировинної бази коксування: Заключний звіт /Харківський національний технічний університет "Харківський політехнічний інститут"; Керівник Черепанова Вікторія Олександрівна. – ДР 0116U000807. УДК 620.9:662.6.

43 с.

Об'єкт дослідження - процеси виробництва коксу в Україні та за кордоном. Мета роботи - обґрунтування способів забезпечення виробництва коксу в умовах нестабільної вугільно-сировинної бази коксування. Метод дослідження - статистичний та технічний аналіз діяльності коксохімічних підприємств. Проведено аналіз діяльності коксохімічних підприємств за останні роки та визначено проблему щодо удосконалення управління якістю виробництва коксу. З метою її оцінки запропоновано індекс якості, який показує рівень досягнення головних параметрів коксу до світових аналогів. В результаті проведеного дослідження розроблено концептуальний підхід до використання інструменту адаптивного управління технологічністю та якістю виробництва коксу. Результати НДР набули впровадження на підприємствах галузі, таких як: ПрАТ Авдіївський коксохімічний завод, ПрАТ Запорізький коксохімічний завод та ін.

44.05.18.0513/0217U001415

Розробити синергетичну методологію аналізу нелінійних та просторово розподілених процесів перетворення відновлюваних джерел енергії різних видів: Заклучний звіт /Інститут відновлюваної енергетики Національної академії наук України; Керівник Резцов Віктор Федорович. – ДР 0112U000648. УДК 620.91:662.997.

114 с.

Розроблено синергетичну методологію аналізу нелінійних та просторово розподілених процесів перетворення відновлюваних джерел енергії різних видів, розроблено моделі процесів в елементах обладнання перетворювачів енергії відновлюваних джерел різних видів та проведено аналіз умов реалізації просторово-неоднорідних структур на основі принципів синергетики внаслідок розвитку нестійкостей. Робота передається за кордон за договірною ціною.

44.05.18.0514/0217U001468

Обґрунтування технології виготовлення кормових та паливних брикетів з рослинної сировини та сапропелю з розробленням технологічного оснащення: Заклучний звіт /Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя; Керівник Рогатинський Роман Михайлович. – ДР 0115U002449. УДК 631.334.

166 с.

В НДР було розроблено технологію отримання паливних та кормових брикетів з рослинних матеріалів шляхом їх розділення на фракції для кращого перемішування, перемішування з іншими компонентами (наповнювачами) та екструдювання гвинтовими екструдерами, формуючи брикети або гранули. В якості наповнювачів запропоновано використовувати залишки сільськогосподарських матеріалів (солома і лушпиння зернових культур, рису, кукурудзи, соняшни-

ка, а також стеблова частина або костриця льону-довгунця та льону олійного), оскільки вони володіють відмінними теплотворними властивостями для паливних брикетів та харчовими - для кормових. Для реалізації цієї ідеї були розроблені теоретичні основи змішування компонентів брикетів механізмами з гвинтовими робочими органами, які дозволили отримати раціональні конструктивні параметри робочих органів та режимів їх роботи. Також були розроблені конструкції технологічного оснащення для екструдювання матеріалів з метою формування паливних та кормових брикетів. В якості основного наповнювача паливних брикетів запропоновано використання висушеного сапропелю. Для цього запропоновано шляхом висушування сапропелю отримувати з нього рослинний матеріал з подальшим його розділенням на фракції та екструдюванням гвинтовими робочими органами. Розроблено теоретичні основи процесу гранулювання сапропелю та обладнання для його забезпечення. Для виготовлення гранул паливних брикетів було спроектовано та виготовлено спеціальний спіральний сепаратор, а для формування брикетів - розроблено конструкцію екструдерів з гвинтовими робочими органами.

44.05.18.0515/0217U001476

Розробити методи аналізу нестационарних процесів і їх стійкості в елементах відновлюваних джерел різних видів та системах енергопостачання на їх основі: Заклучний звіт /Інститут відновлюваної енергетики Національної академії наук України; Керівник Резцов Віктор Федорович. – ДР 0112U000559. УДК 621.311.24:621.311.21.

177 с.

Розроблені методи аналізу динаміки коливальних процесів в системах енергопостачання з відновлюваними джерелами енергії і та обґрунтовані практичні рекомендації по демпфуванню вищих гармонійних складових параметрів систем енергопостачання з відновлюваними джерелами енергії різних видів з метою їх обмеження. Робота передається за кордон за договірною ціною.

44.05.18.0516/0217U002173

Наукові основи аналізу і прогнозування процесів адаптації та фільтрації ефективних технологій перетворення енергії в умовах конкуренції та утворення міждержавних енергооб'єднань: Заклучний звіт /Інститут загальної енергетики НАН України; Керівник Кулик Михайло Миколайович. – ДР 0111U010579. УДК 620.9; 621.31.

713 с.

Для систем централізованого теплопостачання визначено сумарну по Україні економічно доцільну для впровадження потужність електричних теплогенераторів, впровадження якої дозволить забезпечити надійне регулювання графіка електричних навантажень ОЕС України, припинити неефективне використання енергоблоків ТЕС у нееконічних режимах. Для систем теплозабезпечення визначено найбільш ефективні технології, у т.ч. з використанням енергії відновлюваних джерел, впровадження яких в Україні дозволить у 2035 році порівняно з 2013 роком зекономити близько 11,7 млрд м3 природного газу. Для вугільної промисловості країни визначено напрями та оптимальні обсяги розповсюдження ефективних технологій видобутку та збагачення вугілля, застосування яких дозволить підвищити рівні концентрації та інтенсифікації гірничих робіт, знизити зольність видобутого вугілля, що підвищить рівень конкурентоспроможності українського вугілля на світових ринках за рахунок покращення його якості та зниження собівартості. Для теплової енергетики обґрунтовано обсяги використання прогресивних енергозберігаючих технологій перетво-

рення енергії на ТЕС та ТЕЦ на період до 2040 року, розроблено рекомендації щодо технологій та обладнання для нового будівництва з урахуванням вимог директив ЄС стосовно викидів забруднюючих речовин. Визначено оптимальні обсяги розповсюдження ефективних технологій в атомній та відновлюваній енергетиці України в умовах конкуренції з традиційними джерелами енергії на перспективу до 2050 року. Для нафтової галузі визначені доцільні для впровадження новітні технології збільшення видобування нафти в залежності від геологічних властивостей колектора. Робота передається за кордон за договірною ціною.

44.29 Електроенергетика

44.05.18.0517/0217U001314

Розробка рекомендацій щодо захисту від перенапруг повітряних захищених електричних ліній 6-35 кВ: Заключний звіт /Національний технічний університет "Харківський політехнічний інститут"; Керівник Шевченко Сергій Юрійович. – ДР 0114U003936. УДК 621.315; 621.316.1.

30 с.

Об'єкт дослідження - лінії електропередавання з захищеними проводами. Мета роботи - визначення грозовражаємості повітряних ліній електропередавання з захищеними проводами. Метод дослідження - статистичний аналіз, експериментальні дослідження. Великий вплив на повітряні лінії електропередавання мають перенапруги викликані блискавками. Для зменшення цього впливу були проведені дослідження впливу блискавок на повітряні лінії електропередавання різних конфігурацій за допомогою великомасштабних моделей. Отримані результати дозволяють стверджувати, що повітряні лінії з захищеними проводами мають значно більшу грозостійкість ніж лінії традиційного виконання.

44.05.18.0518/0217U002051

Розвиток методів моделювання та нормалізації зовнішнього магнітного поля електрообладнання підстанцій: Заключний звіт /Державна установа "Інститут технічних проблем магнетизму НАН України"; Керівник Пелевін Дмитро Євгенович. – ДР 0111U010333. УДК 577.47:621.3.013.

137 с.

Об'єкт досліджень - зовнішнє магнітне поле електрообладнання трансформаторних підстанцій та розподільних пристроїв. Мета роботи - розвиток методів математичного моделювання та зменшення до рівня санітарних норм зовнішнього магнітного поля електрообладнання трансформаторних підстанцій та розподільних пристроїв, розташованих в житлових зонах. Методи досліджень - теорія електромагнітного поля в квазістаціонарному наближенні, методи просторового гармонічного аналізу магнітного поля; методи чисельного моделювання; експериментальні методи визначення параметрів зовнішнього магнітного поля окремих видів електрообладнання і трансформаторних підстанцій цілком. Визначено, що магнітне поле частотою 50 Гц, яке створюється низьковольтними трансформаторними підстанціями (ТП), розміщеними в зонах житлової забудови, може скласти небезпеку для населення, коли житлові приміщення будинків розташовані ближче 7 м від ТП. Створено наукові основи нормалізації техногенного магнітного поля низьковольтних ТП, які ґрунтуються на методах взаємної векторної компенсації магнітних моментів зосереджених елементів ТП, методах пасивного контурного екранування розгалужених струмопроводів та методах активного екранування зовнішнього магнітного поля ТП. Запропоновані рекомендації з проектування магніточистих низьковольтних ТП та розподільних пристроїв, що розташовані на території житлової

збудови або вбудовані в житлові будинки, що дозволяють обмежити магнітне поле частотою 50 Гц в житлових приміщеннях до безпечного рівня та покращити рівень життя населення.

44.05.18.0519/0217U002052

Розвиток методів моделювання та нормалізації зовнішнього магнітного поля ліній електропередач: Заключний звіт /Державна установа "Інститут технічних проблем магнетизму НАН України"; Керівник Розов Володимир Юрійович. – ДР 0111U010332. УДК 577.47:621.3.013.

215 с.

Об'єкт дослідження - магнітне поле повітряних і кабельних ліній електропередачі. Мета роботи - розвиток теоретичних основ моделювання, вимірювання, розрахунку та зменшення до безпечного рівня зовнішнього магнітного поля високовольтних електромереж змінного струму для вирішення проблем електромагнітної екології. Методи дослідження - математичне, комп'ютерне та фізичне моделювання зовнішнього магнітного поля ліній електропередачі. Проведено аналіз відомих в світі методів моделювання, вимірювання, розрахунку та зменшення зовнішнього магнітного поля (МП) повітряних і кабельних (КЛ) ліній електропередачі (ЛЕП). Запропоновані математичні моделі високовольтних ЛЕП і КЛ як джерел МП з урахуванням їх конструктивних особливостей. Проведено експериментальні польові та лабораторні дослідження МП ЛЕП. Запропоновано конструктивно-технологічні методи зменшення МП повітряних ЛЕП і КЛ, методи пасивного і активного екранування МП. Створено наукові та методичні основи розрахунку МП ЛЕП, методичні основи проектування високовольтних повітряних ЛЕП і КЛ змінного струму зі зменшеним рівнем МП, наукові основи створення ефективних пасивних і активних електромагнітних екранів. Розроблено і впроваджено в енергетичну галузь України методичні рекомендації з розрахунку МП ЛЕП, методичні основи створення ЛЕП з безпечним рівнем МП.

44.05.18.0520/0217U002063

Дослідження статистичних властивостей інтервалів між актами радіоактивного розпаду (на прикладі альфа-випромінювання 234U та нейтронного потоку від Pu-Be джерела) та застосування до аналізу ЛПВМ та відпрацьованого палива: Заключний звіт /Інститут проблем безпеки атомних електростанцій НАН України; Керівник Павлович Володимир Миколайович. – ДР 0115U004396. УДК 621.31.

131 с.

В роботі досліджуються поведінка ядерно-небезпечних скупчень паливовмістних матеріалів об'єкта "Укриття", з використанням розробленої математичної моделі; статистичні властивості довгих рядів експериментальних вимірювань інтервалів між актами реєстрації радіоактивного розпаду; актів реєстрації нейтронного випромінювання від лабораторного Pu-Be джерела нейтронів, та відпрацьованого ядерного палива. Виявлено характерні критерії оптимальної обробки як експериментальних, так і модельних даних, при застосуванні яких мінімізується похибка при розрахунку статистичних параметрів довгих рядів таких даних. Досліджено статистичні властивості імпульсного потоку від альфа-струму $^{234}\text{U} + ^{235}\text{U}$, що дозволяє використовувати ряди вимірювань довжин інтервалів від альфа-струму у якості реперних при пошуку нейтронів вимушеного поділу. Розроблено модель і алгоритм аналізу функцій розподілу довгих рядів вимірювань. На основі цієї моделі розроблено спосіб порівняння потоків нейтронів від джерел різних типів та

виявлення серед них джерел з присутністю нейтронів вимушеного поділу. Робота передається за кордон за договірною ціною.

44.31 Теплоенергетика. Теплотехніка

44.05.18.0521/0217U001106

Удосконалення очисного та охолоджувального енергетичного устаткування на основі новітніх технологій із багатофазовими середовищами: Заключний звіт /Інститут загальної енергетики НАН України; Керівник Шрайбер Олександр Аврамович. – ДР 0114U001059. УДК 621.175: 662.965.

128 с.

Створено нову математичну модель руху і осадження дисперсних частинок у пластинчастому електрофільтрі та знайдено оптимальні геометричні характеристики його робочих каналів. Удосконалено розроблену раніше математичну модель процесів переносу у трифазових полідисперсних потоках газ - краплі - тверді частинки та відповідну програму розрахунку, а також оптимальні умови уловлювання частинок у скрубєрі Вентурі. Отримано дані щодо впливу глибини та форми лунок і щільності їх розташування на поверхні зрошувача на інтенсивність тепловіддачі від води до повітря у плівкових градирнях. Робота передається за кордон за договірною ціною.

44.05.18.0522/0217U001175

Особливості спалювання вугілля в топках енергетичних котлоагрегатів з використанням високоефективних пальників з низькими викидами оксидів азоту: Заключний звіт /Інститут вугільних енерготехнологій Національної академії наук України; Керівник Дунаєвська Наталія Іванівна. – ДР 0112U0005068. УДК 662.7.

164 с.

Було проведено експериментальні дослідження утворення оксидів азоту в пальниках, оцінено вплив роботи таких пальників на топкові процеси, а також методи зниження викидів оксидів азоту в топках українських факельних котлоагрегатів. Було розроблено відповідну комп'ютерну модель розрахунку пальників з низьким виходом оксидів азоту. Розроблені модифіковані пальники для котла з твердим шлаковидаленням. В результаті розрахункового комп'ютерного дослідження показано зниження викидів оксидів азоту при використанні модифікованих пальників. Показана можливість зниження генерації оксидів азоту при ТХП шляхом організації швидкісного піролізу вугільного пилу в продуктах згоряння газу з мінімальною кількістю кисню. Проведено обробку і комп'ютерний аналіз процесів ТХП з використанням експериментальних даних, отриманих під час промислової експлуатації пальника ПТХП-70, отримані оптимальні режими експлуатації пальника. Знайдено режими з можливістю зниження співвідношення газ/вугілля від 4+-0,5% при підсвічуванні до 1+-0,5% при ТХП вугілля з виходом легких $V_{daf}=6-9\%$. При спалюванні сумішей АШ+П з V_{daf} біля 12% паливник може працювати без газу з відключеною системою ТХП. Визначено вплив концентрації вугілля в аеросуміші на зниження швидкості згоряння газу в ній. Проведене ультразвукове обстеження ерозійного зношення деталей пальника за 1,5 роки показало незначні пошкодження теплонапоржених деталей і можливість подальшої експлуатації при заміні броньових накладок пилоповітряного тракту, де були виявлені сліди ерозії. Проведена корекція технічної документації за якою виготовлено 3 нові пальники і передані на Трипільську ТЕС. Розроблено технічну документацію на установку пальників і інструкцію по їх монтажу з прив'язкою до існуючих трубопроводів. Разом

з Часовоярським комбінатом вогнетривких виробів розроблено технологію футерування муфельних камер і виготовлено комплект фасонних блоків з шамоту ШКУ-39. Розроблено і видано технічне завдання ПрАТ "Техенерго" та ДП "Львівдіпронафтохім" на проект газопостачання, дистанційного управління і автоматизації пальників з попередньою термохімічною підготовкою палива. Відпрацьовані комп'ютерні програми для діагностики можливостей зменшення генерації оксидів азоту при наступних випробуваннях роботи котла з чотирма термохімічними пальниками.

44.05.18.0523/0217U001288

Розробка енергоефективних комплексних систем утилізації теплових вторинних енергоресурсів високотемпературних енерготехнологічних процесів: Заключний звіт /Національний технічний університет "Харківський політехнічний інститут"; Керівник Ганжа Антон Миколайович. – ДР 0115U000523. УДК 620.9:66.045.1.

195 с.

Об'єкт дослідження - процеси теплообміну та гідродинаміки в елементах та пристроях, теплообмінних апаратах складних теплоутилізаційних систем. Мета: розробка науково-технічних засад підвищення рівня техніко-економічних та екологічних показників. Методи дослідження - математичне моделювання, чисельний та натурний експеримент, нейромережеві технології, експериментальний аналіз, методи оптимізації. Розроблена узагальнена методика моделювання теплообмінного обладнання систем утилізації теплових вторинних енергоресурсів високотемпературних енерготехнологічних процесів з урахуванням специфіки їх роботи. Вперше розроблено загальну структуру проведення розрахунково-теоретичних досліджень металогідридних енергоперетворювальних теплоутилізаційних систем. Створено та удосконалено методи та засоби оцінки взаємного впливу термогазодинамічних характеристик основних елементів системи утилізації на ефективність комбінованих циклів енерготехнологічних установок. Отримані методи дозволять розробити рекомендації щодо практичної реалізації енергозберігаючих заходів та підвищити ефективність використання енергоресурсів на промислових підприємствах.

44.05.18.0524/0217U001383

Дослідження процесів горіння з метою розробки методів зменшення викидів оксидів азоту при спалюванні вугілля АШ та природного газу в котлах ТЕЦ і котельнях, розробка методів зниження витрат та часткової заміни природного газу: Заключний звіт /Інститут газу Національної академії наук України; Керівник Сігал Ісаак Якович. – ДР 0117U004171. УДК 662,7;632,151;621,181..

228 с.

Розроблено нову технологію роботи ТЕЦ з частиною котлів на вугіллі АШ та з частиною котлів на газовому паливі при використанні димових газів вугільного котла у якості газів рециркуляції котлів, що працюють на природному газі. Досліджено вплив газів рециркуляції (та інших баластних газів) при їх подачі у повітря та у природний газ на вихід оксидів азоту при горінні. Показано, що найбільший вплив на зниження NO_x здійснює баластний газ CO_2 при його попередньому молекулярному перемішуванні з природним газом. Робота розповсюджується за договірною ціною.

44.05.18.0525/0217U001416

Розробити технічні рішення щодо регулювання енергетичних параметрів та управління енергетичними системами енергопостачання з використанням відновлюваних дже-

рел енергії різних видів, включаючи системи акумулювання: Заключний звіт /Інститут відновлюваної енергетики Національної академії наук України; Керівник Кудря Степан Олександрович. – ДР 0114U000369. УДК 620.9.

104 с.

Розроблені практичні рекомендації та технічні рішення по підвищенню якості енергетичних параметрів створених систем енергопостачання з відновлюваними джерелами енергії. Робота передається за кордон за договірною ціною.

44.05.18.0526/0217U001417

Розроблення проектів національних нормативних документів, гармонізованих з міжнародними та європейськими ("Стандарт ЄС-4"): Заключний звіт /Інститут відновлюваної енергетики Національної академії наук України; Керівник Суржик Таміла Володимирівна. – ДР 0116U006776. УДК 620.9.

100 с.

Виконано переклад (чорновий, робочий, ідентичний (для опублікування)) європейських стандартів, оформлення проектів національних стандартів, доопрацювання проектів стандартів з урахуванням коментарів заінтересованих сторін, погодження проектів

44.35 Гідроенергетика

44.05.18.0527/0217U002179

Розвиток наукових основ, методів та засобів створення принципово нової системи автоматизованого керування навантаженням енергетичної системи з використанням швидкодіючих споживачів-регуляторів: Заключний звіт /Інститут загальної енергетики НАН України; Керівник Білодід Віктор Дмитрович. – ДР 0113U008441. УДК 621.316.

145 с.

Розроблена методологія організації процесів автоматизованого управління навантаженнями енергетичних систем, яка враховує особливості функціонування електричних теплогенераторів на основі теплових насосів і електродогрівників, а також обмеження на акумулювання теплоти в тепломережах; сформовані принципи математичного моделювання сумісної роботи генеруючих потужностей енергосистеми та електричних теплогенераторів як споживачів-регуляторів, розміщених в системах централізованого теплопостачання міст, які об'єднують дві і більше раніше незалежних одна від одної систем (електропостачання та теплопостачання); розроблені нові математичні співвідношення, що описують основні техніко-економічні показники і маневрені можливості системи ТЕЦ з тепловими насосами на основі використання теплоти димових газів котлоагрегатів ТЕЦ, ТЕС та опалювальних котелень, яка відрізняється від відомих врахуванням режимів роботи основного обладнання ТЕЦ; розроблена нова математична модель акумуляції теплової енергії в існуючих магістральних мережах систем централізованого теплопостачання, яка враховує особливості конструкції магістральних тепломереж; розроблені моделі розрахунків максимально можливих обсягів встановлення запропонованих систем регулювання навантажень, зокрема на українських ТЕЦ, ТЕС та АЕС, які враховують існуючі режими навантажень тепломереж від них; на прикладах існуючих графіків електричних навантажень в ОЕС України для різних періодів року та днів тижня (робочі дні та вихідні) показані можливості ущільнення графіків з використанням електричних теплогенераторів як споживачів-регуляторів з повною ліквідацією пічних провалів. Робота розповсюджується за договірною ціною.

45 ЕЛЕКТРОТЕХНІКА

45.03 Теоретична електротехніка

45.05.18.0528/0417U000607

Шарай Ірина Вікторівна. Вплив структурних неоднорідностей на поверхні магнітних плівок на їх магнітні та оптичні характеристики: Дис... к.ф.-м.н. /Інститут магнетизму НАН та МОН України. – Захищена 16.03.2017.

УДК 537.621, 537.622, 537.632.

169 с.: 17 табл., 95 іл. – Бібліогр.: 142 назви.

Дисертація присвячена з'ясуванню впливу структурних неоднорідностей на поверхні магнітних плівок на їх магнітні та оптичні характеристики. Зокрема, проведено дослідження ультратонких шарів магнітних плівок вісмут заміщених ферит-гранатів та одновимірних магнітофотонних кристалів. Встановлено, що високоенергетична іонна обробка поверхні підкладки призводить до формування перехідного шару на границі підкладки і плівки зі плавною зміною складу, що дозволяє керувати величиною магнітооптичного ефекту в таких плівках. Це призводить до зміни точки компенсації магнітного зразка, а також до зміни величини і знаку магнітооптичного ефекту. Експериментально продемонстровано, що ефективність рекристалізації та шорсткість поверхні плівок NiFe при опроміненні наносекундними лазерними імпульсами залежить від довжини хвилі лазерного випромінювання. Вперше розроблено метод керування високочастотною магнітною сприйнятливістю магнітних наночастинок за допомогою зовнішнього постійного магнітного поля для їх розігріву змінним магнітним полем. Показано, що варіюючи величину і напрямком постійного магнітного поля значення високочастотної магнітної сприйнятливості можна змінювати в десятки разів. Запропоновано використовувати явище нелінійної залежності магнітної проникності від магнітного поля для створення високочутливих малогабаритних ферозондових датчиків магнітного поля з параметричним посиленням сигналів. Запропоновано методи створення високоградієнтних магнітних полів із заданою конфігурацією за допомогою структурованих підкладок.

45.29 Електричні машини

45.05.18.0529/0417U000620

Пальчиков Олег Олегович. Оптимізація технічного рівня індукційних електромеханічних та статичних перетворювачів з обертовим магнітним полем: Дис... к.т.н. /Національний технічний університет "Харківський політехнічний інститут". – Захищена 02.03.2017.

УДК 621.3.

235 с.: 27 табл., 45 іл. – Бібліогр.: 179 назв.

Об'єкт дослідження: оптимізаційне проектування індукційних перетворювачів енергії з обертовим магнітним полем. Мета досліджень: оптимізація показників технічного рівня та зіставлення варіантів електромагнітних систем асинхронних двигунів і трансформаторів з обертовим магнітним полем для отримання індукційного перетворювача з найкращими масовартісними, енергетичними та пусковими (для двигунів) характеристиками. Методи досліджень: теоретичною базою дисертації є методи: теорії індукційних перетворювачів з обертовим магнітним полем, виділення з цільових функцій показників електромагнітних систем відносних оптимізаційних геометричних складових, теорії оптимізації, теорії апроксимації. Підтвердження основних розрахунково-теоретичних результатів виконано за результатами випробувань та виробництва спеціальних асинхронних двигунів із зовнішнім ротором та аксіальним робочим проміжком. Теоретичні та практичні результати: встанов-

лено, що вартість і втрати електромагнітної системи асинхронного двигуна із зовнішнім ротором знижуються на 7,0-12,9 % і 5,3-26,4 % відповідно щодо еквівалентного асинхронного двигуна з внутрішнім ротором. Визначено, що маса і вартість електромагнітної системи торцевого асинхронного двигуна знижуються на 1,7-19,9 % і 1,3-24,6 % відповідно щодо еквівалентного асинхронного двигуна з внутрішнім ротором. Встановлено, що аксіальний трансформаторний перетворювач з трапецеїдальними перетинами ярем доцільно використовувати для електротехнічних систем і комплексів з високими вимогами до якості електроенергії, а радіальний - для зварювальних трансформаторів з круто падаючою зовнішньою характеристикою. Доведено, що секціонування асинхронних двигунів забезпечує покращення їх техніко-економічних характеристик. Наукова новизна: вперше розроблено проектні моделі показників сталого режиму роботи та визначено оптимальні геометричні співвідношення електромагнітних систем асинхронного двигуна із зовнішнім ротором та торцевого асинхронного двигуна з урахуванням нерівномірності радіального розподілу магнітної індукції в елементах магнітного кола. Удосконалено проектні моделі показників сталого режиму роботи варіантів двопольових трансформаторів з обертовим магнітним полем для перетворення кількості фаз і рівня напруги з радіальними і аксіальними електромагнітними системами. Ступінь впровадження: результати досліджень використано "УкрНДІВЕ" (м. Нова Каховка). Проектні моделі показників асинхронних двигунів і трансформаторів з обертовим магнітним полем впроваджено до навчального процесу підготовки спеціалістів та магістрів з електромеханіки НУК імені адмірала Макарова. Сфера використання: результати роботи можуть використовуватися при проектуванні спеціальних асинхронних двигунів та трансформаторних перетворювачів кількості фаз та рівня напруги.

45.05.18.0530/0417U001097

Процина Зіновій Павлович. Автоматизований синтез вентильно-реактивних двигунів малої потужності: Дис... к.т.н. /Одеський національний політехнічний університет. – Захищена 16.12.2016.

УДК 621.313.33.

245 с.: 20 табл., 97 іл. – Бібліогр.: 119 назв.

Дисертація присвячена синтезу вентильно-реактивних двигунів (ВРД) малої потужності з використанням розробленого спеціалізованого програмного забезпечення SRM-CAD. У дисертації розроблена коло-польова математична модель, яка враховує втрати у сталі, для розрахунку динамічних і квазісталених режимів роботи ВРД. Запропонована методика розрахунку стаціонарного теплового поля ВРД з застосуванням методу кінцевих елементів. Виконано низку досліджень щодо оптимізації ВРД.

45.05.18.0531/0217U001287

Розробка засобів підвищення ефективності лінійних ударних електромеханічних прискорювачів та силових пристроїв: Заключний звіт /Національний технічний університет "Харківський політехнічний інститут"; Керівник Болюх Володимир Федорович. – ДР 0115U000522. УДК 621.313.5/.8.

310 с.

Об'єкт дослідження - лінійні ударні електромеханічні прискорювачі, що забезпечують високі швидкості на короткій ділянці розгону, та силові пристрої, що забезпечують значні механічні удари, наукового, промислового та оборонного призначення. Предмет дослідження - комплекс наукових та технічних засобів для підвищення ефективності ЛУЕП, що функціонують в різних режимах роботи, керування та функціонування. Метою проекту є підвищення

ефективності лінійних імпульсних електромеханічних прискорювачів та силових пристроїв наукового, промислового та оборонного призначення. Методи дослідження - математичне моделювання, комп'ютерні розрахунки, експериментальні дослідження в лабораторних умовах. Розроблені математичні моделі та запропоновані оригінальні конструкції ЛУЕП при наявності феромагнітного осердя, багатоелементного якоря та/або індуктора, комбінованого магнітно-електромагнітного екрана, криогенного охолодження активних елементів, комбінованої силової дії між активними елементами і осью несиметрії. Розроблено методу синтезу параметрів високоефективних ЛУЕП з використанням 3D математичної моделі. Розроблено ЛУЕП, призначений для захисту інформації на цифрових носіях, комплекс засобів по підвищенню точності балістичного лазерного гравіметра, швидкодіючий обмежувач струму короткого замикання, розроблено концепцію газодетонаційного електромагнітного прискорювача, електромеханічну систему швидкого криогенного охолодження біологічних об'єктів. Підвищено ефективність ЛУЕП наукового, промислового та оборонного призначення за рахунок використання сучасних математичних моделей, що враховують осьову несиметрію (прямокутний якор, наявність технологічних і спеціальних отворів в якорі, зсув та нахил якоря відносно індуктора та ін.), наявність феромагнітного осердя та екранів визначеної форми, спеціальних систем охолодження, в тому числі і криогенного, електронних систем керування. Розроблено нові конструкції ЛУЕП, в яких ефективно використовується комплекс електродинамічних сил відштовхування та електромагнітних сил тяжіння між активними елементами.

45.05.18.0532/0217U001293

Розвиток теорії та науково-методичних основ для створення і модернізації турбогенераторів, що задовольняють сучасним вимогам електроенергетичної системи України: Заключний звіт /Національний технічний університет "Харківський політехнічний інститут"; Керівник Міліх Володимир Іванович. – ДР 0115U000528. УДК 621.313.

422 с.

Об'єкт дослідження : науково-методичні основи розрахунку і аналізу параметрів і процесів турбогенераторів (ТГ). Мета роботи: створення науково-методичних основ і практичних рекомендацій для підвищення технічного рівня і надійності ТГ при роботі в електроенергетичних системах. Це робиться за рахунок розвитку теорії і методів їх проектування на основі чисельно-польових методів розрахунків їх магнітних полів, сучасних досягнень комп'ютерної техніки і програмного забезпечення. Методи дослідження: математичне і фізичне моделювання, чисельні методи, експериментальні дослідження, методи оптимізації. Розроблено теоретичне і програмне забезпечення для розрахунку електромагнітних параметрів ТГ в різних їх режимах, як в активній частині, так і в кінцевих зонах. Проведений аналіз показників експлуатаційної надійності і економічності ТГ, встановлених на теплових електростанціях, визначені умови оптимізації параметрів і процесів виготовлення ТГ. Виконаний механічний розрахунок жорсткості конструкцій елементів неактивної зони ТГ. Зроблена оцінка температурних запасів нагріву ТГ, проведені випробування моделей їх повітроохолоджувачів в різних режимах. Вирішення актуальної прикладної проблеми підвищення технічного рівня і надійності потужних ТГ досягається шляхом їх удосконалення, а також шляхом підготовки фахівців, що забезпечують впровадження роботи у виробництво.

45.41 Електропривід

45.05.18.0533/0217U001294

Розробка експериментального зразка енерго-ефективного електропривода електромобіля з суперконденсаторною батареєю: Заключний звіт /Національний технічний університет "Харківський політехнічний інститут"; Керівник Клепиков Володимир Борисович. – ДР 0115U000529. УДК 621.331.3.

136 с.

Об'єкт дослідження - процеси перетворення і передачі енергії в автономних енергосилових установках електромобілів з суперконденсаторною батареєю. Мета роботи - створення на науковій основі електроприводу електромобіля з суперконденсаторною батареєю. Методи дослідження - аналіз та синтез електромеханічних систем; математичне та комп'ютерне моделювання перехідних процесів; лабораторні дослідження електроприводу електромобіля; математичне моделювання та експериментальні дослідження для перевірки теоретичних положень і наукових результатів. Результати проведених досліджень показали, що для України, яка споживає у вигляді імпорту 70% бензину та 80% дизпалива перехід автомобілів на електропривод дуже корисний і його доцільно прискорити. Україна має достатні науково-технічні та виробничі ресурси, щоб забезпечити цей перехід реалізуючи стратегію, що відповідає її національним інтересам без витрати значних валютних коштів на закупівлю дорогих закордонних електромобілів. Це стратегія масового переобладнання автомобілів з двигунами внутрішнього згорання на електропривод, реалізація цієї стратегії надасть заклади вітчизняній електропромисловості по виробництву електро-двигунів, акумуляторів, суперконденсаторів, кабелів, електричних апаратів та іншої електротехнічної продукції.

45.05.18.0534/0217U001295

Синтез ітераційних багатоканальних слідкуючих електроприводів для механізмів подачі металорізальних верстатів особливо високої точності: Заключний звіт /Національний технічний університет "Харківський політехнічний інститут"; Керівник Клепиков Володимир Борисович. – ДР 0115U000530. УДК 681.587.7.

115 с.

Об'єкт дослідження - багатоканальні системи керування слідкуючих електроприводів подачі робочих органів верстатів, побудовані по ітераційному принципу. Ціль роботи - синтез регуляторів, розробка кінематичних схем і конструкцій виконавчих пристроїв, а також оцінка можливостей практичної реалізації багатоканальних електроприводів механізмів подачі металорізальних верстатів, побудованих по ітераційному принципу. Методи дослідження - методи теорії автоматичного керування, ітераційних систем, електропривода, математичного моделювання. Наукова новизна полягає в розробці високоточних ітераційних систем керування електроприводами й досягненні граничних точносних характеристик промислових металорізальних верстатів. Розроблені математичні моделі й структури ітераційних багатоканальних систем з різними виконавчими пристроями механізмів подачі металорізальних верстатів. Практична цінність визначається можливістю використання в металообробці, верстат- і приладобудуванні для досягнення граничних точносних характеристик. Впроваджені в навчальний процес моделі ітераційних електромеханічних систем з різними виконавчими пристроями.

45.47 Проводи і кабелі

45.05.18.0535/0417U000625

Кессаєв Олександр Геннадійович. Водяні

триінги в силових кабелях при дії сильного електричного поля та техніка їх виявлення: Дис... к.т.н. /Національний технічний університет "Харківський політехнічний інститут". – Захищена 02.03.2017.

УДК 621.319.4.

184 с.: 7 табл., 122 іл. – Бібліогр.: 162 назви.

Об'єкт дослідження: процес старіння силових кабелів зі зшитотою поліетиленовою ізоляцією середньої напруги коаксіальної конструкції з водоблокуючим бар'єром при дії сильного електричного поля та вологи. Мета: обґрунтування техніки виявлення водяних трингів в силових кабелях середньої напруги коаксіальної конструкції з водоблокуючим бар'єром при дії сильного електричного поля. Методи дослідження: високочастотна діелектрична спектроскопія; метод дискретних резистивних схем заміщення індуктивності та ємності; метод вузлових потенціалів при моделюванні розповсюдження імпульсного сигналу в силовому кабелі із зосередженими неоднорідностями. Теоретичні і практичні результати: високочастотна діелектрична спектроскопія полімерної ізоляції дозволяє виявляти появу вільної вологи в силових та радіочастотних кабелях; імпульсна рефлектометрія в часовій області є перспективним методом діагностики експлуатаційних неоднорідностей в силових кабелях. Новизна: вперше запропоновано критерій ступеню зволоженості силових кабелів, оснований на динаміці змінення коефіцієнтів парної кореляції струмів абсорбції; вперше встановлено кореляцію між шириною смуги релаксаційних максимумів тангенсу кута діелектричних втрат та динамікою змінення опору ізоляції в процесі зволоження. Ступінь впровадження результатів: результати дисертаційної роботи впроваджено в ПАО "Південкабель", ЗАО "Завод "Елокс" та навчальний процес кафедри електроізоляційної та кабельної техніки НТУ "ХПІ". Сфера використання: електротехнічна та кабельна промисловість.

45.05.18.0536/0217U002050

Перегляд СОУ-Н МЕВ 40.1-37471933-49:2011 "Проектування кабельних ліній напругою до 330 кВ. Настанова" в частині розділу "Екологічна безпека кабельних ліній" та додатків з вимогами до розрахунку електромагнітного поля кабельних ліній змінного струму промислової частоти, рекомендаціями щодо його послаблення та прикладом розрахунку кабельних ліній: Заклучний звіт /Державна установа "Інститут технічних проблем магнетизму НАН України"; Керівник Розов Володимир Юрійович. – ДР 0116U007998. УДК 537.85:621.315:504.06.

46 с.

Об'єкт досліджень - магнітне поле кабельних ліній електропередачі напругою 35-330 кВ. Метою роботи є розробка науково обґрунтованих методів та засобів зменшення до гранично допустимого для населення рівня електромагнітного поля (ЕМП) кабельних ліній (КЛ) для забезпечення захисту здоров'я населення від дії відомих несприятливих факторів під час проектування кабельних ліній електропередавання напругою до 330 кВ. Методи досліджень - математичне та комп'ютерне моделювання магнітного поля високовольтних кабельних ліній електропередачі, експериментальні дослідження розподілу магнітного поля кабельних ліній на лабораторних моделях. Виконано аналіз конструкцій одноколових та багатоколових високовольтних КЛ та виявлено обмеження щодо просторового розташування кабелів. Виконано аналіз варіантів просторової конфігурації розкладки кабелів КЛ напругою до 330 кВ. Теоретично обґрунтовано методи оптимізації просторового розташування кабелів з урахуванням конструктивних та технологічних

обмежень. Розроблено методи зменшення індукції МП одноколових та багатоколових КЛ за рахунок розщеплення кабелів фаз та вибору відстаней між ними, оптимізації взаємного розташування кабелів одноколових та багатоколових КЛ. Розроблено рекомендації з проектування систем контурного екранування МП КЛ та розрахунку його ефективності. Створено методику розрахунку електромагнітного поля КЛ змінного струму промислової частоти із засобами зменшення МП КЛ до екологічних вимог. Наведено приклади розрахунку КЛ 35-330 кВ із засобами екранування МП.

45.53 Електротехнічне устаткування спеціального призначення

45.05.18.0537/0217U001296

Енергоефективна технологія подовженого зберігання харчових продуктів та очищення води на основі комплексу високовольтних імпульсних дій: Заключний звіт /Національний технічний університет "Харківський політехнічний інститут"; Керівник Бойко Микола Іванович. – ДР 0115U000531. УДК 577.3.043.537.

64 с.

Об'єкт дослідження - режими знезаражуючої обробки водовмісних текучих харчових продуктів на КВІД-установці в високовольтній залі НТУ "ХПІ". КВІД – комплекс високовольтних імпульсних дій. Метою проекту є розробка і вдосконалення харчової технології на основі інноваційних методів обробки і зберігання харчових продуктів і очищення води з використанням електроімпульсних дій (КВІД). Застосовано електрофізичні методи дослідження та високовольтний макет КВІД-установки. Одержано нові результати щодо режимів КВІД-обробки харчових продуктів, які (режими) забезпечують гарантовану інактивацію мікроорганізмів в цих продуктах. Представлено результати експериментальних і теоретичних досліджень щодо створення енергоефективної технології подовженого зберігання харчових продуктів та очищення води на основі комплексу високовольтних імпульсних дій. Розглянуто основні електричні схеми, проведені вимірювання параметрів імпульсів напруги на робочій камері за допомогою розробленого і виготовленого низькоомного резистивного дільника напруги оригінальної конструкції. Виконано приблизний розрахунок впливу напруженості електричного поля та інших факторів на ступінь інактивації мікроорганізмів. Галузь застосування – електротехнології, біологія, харчова промисловість, екологія.

47 ЕЛЕКТРОНІКА. РАДІОТЕХНІКА

47.01 Загальні питання електроніки і радіотехніки

47.05.18.0538/0217U001561

Нові фоточутливі матеріали на основі кремнієвих плівок з домішками рідкоземельних металів і сенсори/пристрої, основані на Нанотехнології і МЕМС. Пристрої включають біо-хімічні та інші датчики": Заключний звіт /Національний технічний університет України "Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського"; Керівник Якименко Юрій Іванович. – ДР 0116U007378. УДК 621.396.

52 с.

Реферат за дослідженнями за договором № М/73-2016 від 27.07.2016 р. "Дослідження впливу домішкових центрів, які утворюються в кремнієвих плівках за участі рідкісноземельних металів на структурні, електричні та оптичні властивості кремнієвого матеріалу". Виконані дослідження, які запропоновані для медико-біологічних застосувань, а саме рекомендації для створення поліпшених біоломінесцентних

сенсорів із застосуванням ефективних напівпровідникових фотоприймачів на основі нанокристалічних плівок оксиду церію; для наукової та навчальної роботи: розроблено експериментальний зразок фоточутливих матеріалів на основі кремнієвих плівок з домішками плівок оксиду церію для біосенсорів токсичних речовин.

47.09 Матеріали для електроніки і радіотехніки

47.05.18.0539/0217U001243

Дослідження і розробка методів надщільного запису інформації на основі фотопластичного ефекту в халькогенідних склоподібних напівпровідниках: Заключний звіт /Ужгородський науково-технологічний центр матеріалів оптичних носіїв інформації Інституту проблем реєстрації інформації НАН України; Керівник Рубіш В.М. – ДР 0112U004526. УДК 621.315.59.

146 с.

Досліджені структура ближнього порядку, оптичні і механічні характеристики халькогенідних стекол і плівок та їх трансформації при опроміненні та нагріванні. Досліджені процеси запису на тонких халькогенідних плівках методами лазерної літографії та з використанням комбінованої дії лазерного випромінювання та зондової нанолітографії. Вивчено вплив ближньопольової засвітки, яка виникає при збудженні локалізованих плазмонів, на формування поверхневих мікро- і наномасштабних розмірів рельєфів в композиційних структурах "наночастиці Au/халькогенідна плівка".

47.14 Проектування і конструювання електронних приладів і радіоелектронної апаратури

47.05.18.0540/0217U001252

Ширококутні та багатосмугові антенні решітки та решітки на основі діелектричних випромінювачів: Заключний звіт /Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна; Керівник Карпов Олександр Іванович. – ДР 0115U000494. УДК 621.396.677.

74 с.

Об'єкт дослідження - малогабаритні високоєфективні, ширококутні та багатосмугові випромінювальні системи та антенні решітки на основі Малогабаритні антенні решітки на основі діелектричних випромінювачів. Мета роботи - розробка діючих експериментальних зразків та принципів конструювання, технології виготовлення та методів обчислення антенних систем та решіток з наперед заданими електричними характеристиками і масо-габаритними характеристиками. Основні результати та новизна проекту. Отримано нові технології проектування та виготовлення малогабаритних, високоєфективних, ширококутних і багатосмугових випромінювачів та антенних решіток на їх основі. Удосконалено технологію проектування нових типів ширококутних антен і антенних решіток цивільного та військового призначення. Розроблено фізичну модель та метод розрахунку і проектування антенних решіток на основі радіокераміки для застосування в медицині та експлуатації в умовах з підвищеними електричними втратами. Проведено оптимізацію та показана можливість створення антенних решіток з періодом значно меншим половини робочої довжини хвилі. Експериментальні зразки антенних систем та решіток за своїми характеристиками перевищують закордонні аналоги і є основою для створення нових пристроїв та засобів зв'язку цивільного та військового призначення. Отримані результати по мініатюризації антенних решіток на основі діелектричних випромінювачів.

нювачів можуть бути використані у системах біомедицинсько-го призначення. За тематикою проекту отримано 5 патентів України.

47.33 Твердотільні прилади

47.05.18.0541/0417U000566

Довгий Віктор Володимирович. Елементи аналітичних мікросистем-на-кристалі зі структурами "кремній-на-ізоляторі": Дис... к.т.н. /Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича. – Захищена 28.02.2017.

УДК 621.315.592.

156 с.: 4 табл., 75 іл. – Бібліогр.: 127 назв.

Дисертація присвячена розробці і дослідженню архітектури та елементної бази аналітичних мікросистем-на-кристалі зі структурами КНІ. Розроблено архітектуру АМнК, що являє собою спеціалізований кристал ІС, побудований за принципом матричних ІС і містить спеціальну "технологічну площадку" з елементами зв'язку та матрицю бібліотечних елементів для реалізації схем аналогових та цифрових опрацювань первинної інформації від сенсорних елементів, а також базові матричні комірки для побудови вхідних/вихідних каскадів АМнК. Розроблені і промодельовані технологічні послідовності і режими формування дворівневих тривимірних КНІ-структур, конструктивно суміщених з мікропорожнинами під поверхнею кремнієвої пластини.

47.49 Радіолокація. Радіонавігація. Радіокерування

47.05.18.0542/0217U001429

Розроблення нових інформаційних систем і технологій радіомоніторингу, пеленгації джерел випромінювань та визначення орієнтації рухомих об'єктів: Заключний звіт /Харківський національний університет радіоелектроніки; Керівник Леховицький Давід Ісаакович. – ДР 0115U002435. УДК 621.396.934; 621.396.933:527.8; 621.391.

468 с.

Розроблено нові технології "надрозділяючого" спектрального аналізу та комп'ютерна дослідницька програма для оцінки ефективності адаптивних систем пеленгації зовнішніх постановників неперервних шумових випромінювань; технологію визначення параметрів просторового положення наземних рухомих об'єктів на базі засобів супутникової та інерціальної навігації; технологію територіально-частотно-апаратного планування і оптимізації функціональної структури складних систем радіочастотного моніторингу РЕОО та РЧР загального та спеціального призначення, базу знань для виконання функцій оцінювання втрат і напруженості поля на трасі поширення радіохвиль від РЕЗ до ЗРЧМ, розрахунку зон ЕМД окремих ЗРЧМ і їх угруповань, розрахунку і прийняття рішення про радіодоступність або недоступність конкретним ЗРЧМ випромінювань РЕЗ різного призначення, створення цими РЕЗ завод ЗРЧМ і функціональне програмне забезпечення для автоматизованого виконання зазначених функцій і відпрацювання завдань планування і оптимізації підсистем та СРЧМ в цілому; також була виконана конвейерна обробка багатоканальних інформаційних потоків на основі спільного використання апаратних адаптерів каналів зв'язку, що програмуються, з швидкодіючими шинами сучасних і перспективних персональних комп'ютерів. Робота передається за кордон за договірною ціною.

47.51 Телевізійна техніка

47.05.18.0543/0417U000990

Нгуен Ван Кієм. Метод формування зо-

бражень високого розрізнення в пасивних просторово-розподілених радіометричних системах: Дис... к.т.н. /Національний аерокосмічний університет ім. М.Є. Жуковського "Харківський авіаційний інститут". – Захищена 05.05.2017.

УДК 621.396.96.

160 с.: 1 табл., 63 іл. – Бібліогр.: 158 назв.

Об'єкт дослідження - процес просторово-часової обробки радіометричних сигналів в системах апертурного синтезу; Мета - оптимізація просторово-часової обробки стохастичних радіотеплових надширокосмугових сигналів для формування радіометричних зображень просторово-протяжних об'єктів з високим просторовим розрізненням за рахунок розробки методу, алгоритмів і структурних схем радіометричних систем; Методи дослідження - методи математичної статистики, комп'ютерного моделювання і оброблення даних; Практичне значення результатів - результати синтезу оптимальних алгоритмів обробки надширокосмугових радіотеплових полів й відповідних багатоантенних систем апертурного синтезу можуть бути використані для створення нових та вдосконалення існуючих систем радіоастрономії дистанційного зондування Землі, метеорології і ін. Граничні точності оцінок параметрів і потенційні флуктуаційні чутливості, отримані при синтезі оптимального алгоритму, дозволяють визначити граничні показники якості розроблюваних радіометричних систем, а також сформулювати рекомендації щодо вибору оптимальних умов проведення досліджень. Методика аналізу області спектральної чутливості може бути використана на етапі проектування систем для обґрунтованості вибору геометрій антенних решіток при заданих робочих діапазонах частот; Новизна - вперше отримано функцію невизначеності багатоканальної надшироко-смугової радіометричної системи апертурного синтезу з довільною кількістю антен. Вперше запропоновано і досліджено метод спектрального заповнення області просторової спектральної чутливості систем, який передбачає перерахунок часових частот сигналу у просторі. Удосконалено критерій визначення надширокосмугових радіометричних систем апертурного синтезу. Отримав подальший розвиток метод оптимального формування радіометричних зображень за допомогою багатоантенної надширокосмугової радіометричної системи апертурного синтезу; Ступінь упровадження - галузева; Сфера використання - дистанційне зондування, радіоастрономія, радіофізика.

47.53 Запис і відтворення сигналів

47.05.18.0544/0217U002150

Український фольклор першої половини ХХ сторіччя. Збереження фоноколекції Осипа Роздольського шляхом оцифрування та введення в науковий обіг: Заключний звіт /Інститут проблем реєстрації інформації НАН України; Керівник Крючин Андрій Андрійович. – ДР 0116U003929. УДК 681.84, 534.41.

37 с.

Мета роботи - продовження дослідження фоноколекції О. Роздольського, здійснення оцифрування фоноциліндрів колекції, відновлення (реставрація) зчитаних записів та створення цифрових копій; ідентифікація записів, пошук ілюстративного матеріалу до відтворених записів. Результати роботи: 1. Проведено дослідження фізичного стану фоноциліндрів колекції О. Роздольського, здійснено перезапис і оцифрування фонограм зі 138 фонографічних циліндрів колекції О.Роздольського. Відтворено, оброблено та реконструйовано фонограми записів. Вибрано для представлення на CD найкращі по звучанню фонограми із 45 фоноциліндрів. 2. Ідентифіковано записи, підібрано інформаційний матеріал, що стосується відтворених записів. Результа-

ти досліджень представлені в буклеті до компакт-диску. 3. Укладено збірку музичних фольклорних творів на компакт-диску "Український фольклор першої половини ХХ сторіччя. Вибірка з фоноколекції Осипа Роздольського. Том 3." 4. Представлені на компакт-диску фонограми різносторонньо презентують фонографічну колекцію О. Роздольського. Вони дають уяву про музичну культуру Західної України першої половини ХХ століття. Робота розповсюджується за договірною ціною.

49 ЗВ'ЯЗОК

49.03 Теорія зв'язку

49.05.18.0545/0417U000514

Червенець Володимир Володимирович. Підвищення якості передачі потокового трафіку в мультисервісних мережах: Дис... к.т.н. /Національний університет "Львівська політехніка". – Захищено 24.02.2017.

УДК 621.391.

173 с.: 3 табл., 94 іл. – Бібліогр.: 121 назва.

Дисертаційну роботу присвячено вирішенню науково-технічного завдання покращення якості обслуговування потокового трафіку в мультисервісних мережах за рахунок удосконалення методу адаптивного управління структурними параметрами вузла та розроблення моделей віртуалізації мережевого пристрою. Запропоновано моделі та метод забезпечення заданих значень показників якості обслуговування інформаційного трафіку на основі технології віртуалізації мережевого пристрою та адаптивного управління структурними параметрами вузла. Розроблено модель статичної та динамічної реконфігурації обчислювальних ресурсів мережевого пристрою. Запропоновано аналітичну модель мережевого пристрою з віртуалізацією та математичне представлення параметрів якості обслуговування потоків в мультисервісній інфраструктурі з віртуалізацією ресурсів. Проведено дослідження якості обслуговування потокового трафіку на основі розробленої моделі програмного маршрутизатора з можливістю розгортання віртуальних обслуговуючих пристроїв класового призначення. На основі експериментальних досліджень мультисервісної мережі встановлено, що застосування розроблених моделей і методу динамічної віртуалізації мережевого пристрою забезпечує можливість призначення мінімального обсягу мережевих ресурсів для гарантування заданого рівня якості обслуговування та дає можливість на 25-30% підвищити якість обслуговування потокового відео трафіку реального часу за критеріями затримки та джиттеру.

49.33 Мережі і вузли зв'язку

49.05.18.0546/0217U001431

Підвищення масштабованості технологічних рішень щодо забезпечення якості обслуговування в конвергентних телекомунікаційних системах: Заключний звіт /Харківський національний університет радіоелектроніки; Керівник Євсеева Оксана Юрївна. – ДР 0115U002432. УДК 621.394/.396;621.391.1;654.1.

279 с.

Об'єктом науково-дослідницької роботи є процеси розробки та аналізу методів і інженерних методик технологічних рішень, що забезпечують якісне обслуговування в конвергентних телекомунікаційних системах. Предметом науково-дослідницької роботи є методи і інженерні методики підвищення масштабованості технологічних рішень при забезпеченні якості обслуговування в конвергентних телекомунікаційних системах. Метою науково-дослідницької робо-

ти є дослідження та розробка методів і інженерних методик підвищення масштабованості технологічних рішень при забезпеченні якості обслуговування в конвергентних телекомунікаційних системах. Методи дослідження: математична модель взаємодіючих ТСП-з'єднань у вигляді ансамблю нелінійних математичних маятникових, в якому кожне ТСП-з'єднання виступає в якості окремого маятника. В процесі розробки ієрархічно координаційних моделей і методів підвищення масштабованості при маршрутизації і організації черг на вузлах конвергентних ТКС з гарантованою якістю обслуговування (Content Delivery Network, P2P і їх комбінації) основну роль грали мережеві моделі у вигляді сукупності лінійних алгебраїчних рівнянь і методи оптимізації. З метою оптимального вирішення завдань управління ресурсами і їх віртуалізації в сервіс-орієнтованих мережах застосована динамічна математична модель в просторі станів. При розробці методів підвищення масштабованості когнітивних радіомережі в рамках конвергентних телекомунікаційних систем шляхом оптимального розподілу частотного ресурсу в них використовувалася математична модель збалансовано управління частотно-тимчасовим ресурсом в мережі LTE. Сукупність розроблених методів і інженерних методик щодо підвищення масштабованості при забезпеченні якості обслуговування в конвергентних телекомунікаційних системах, можуть знайти широке застосування як при проектуванні нових телекомунікаційних мереж в рамках архітектури NGN та вдосконаленні існуючих телекомунікаційних мереж під час їх переходу до надання або розширення переліку послуг гарантованої якості, так і при розробці нових систем і протоколів моніторингу стану ТКС і в процесі розробки нових платформ управління мережею і протоколів управління трафіком і сервісами (протоколів маршрутизації, управління чергами, управління доступом, резервування, обміну службовою інформацією і т.п.).

50 АВТОМАТИКА І ТЕЛЕМЕХАНІКА. ОБЧИСЛЮВАЛЬНА ТЕХНІКА

50.01 Загальні питання автоматичної й обчислювальної техніки

50.05.18.0547/0217U001557

Розробка та впровадження сервісів підтримки Базового координаційного центру та Регіонального операційного центру в Інституті теоретичної фізики ім. М.М.Боголюбова НАН України: Заключний звіт /Інститут теоретичної фізики ім. М.М. Боголюбова НАН України; Керівник Свістунів Сергій Якович. – ДР 0116U004355. УДК 681.5.004.73,004.75.

42 с.

Розроблені грид сервіси по інтеграції хмарної інфраструктури ІТФ в хмарну інфраструктуру ЦЕРН по обробці даних по експерименту ALICE за новою схемою з використанням системи HTCondor. Розроблено програмний модуль який забезпечує підключення грид-сайту UA_VITP_ARC до грид інфраструктури AliENGrid та виконання завдань по обробці даних по експерименту ALICE в ЦЕРН з використанням системи HTCondor. Забезпечена промислова експлуатація Регіонального операційного центру та забезпечена безперебійна робота Базового координаційного центру в Інституті теоретичної фізики ім. М.М.Боголюбова НАН України, загальних сховищ грид даних, кореневих грид сервісів.

50.05 Теоретичні основи програмування

50.05.18.0548/0417U000728

Кривошеев Костянтин Валерійович. Кривошеев К.В. Моделі, методи та інформаційна

технологія підтримки прийняття рішень при діагностуванні очних захворювань в умовах невизначеності:

Дис... к.т.н. /Харківський національний університет міського господарства імені О.М. Бекетова. – Захищена 23.03.2017.

УДК 004.42:617.7.

119 с.: 6 табл., 47 іл. – Бібліогр.: 136 назв.

Дисертація на здобуття наукового ступеня кандидата технічних наук за спеціальністю 05.13.06 - Інформаційні технології. - Харківський національний університет міського господарства ім. О. М. Бекетова, Харків, 2017. Дисертаційна робота присвячена вирішенню актуальної науково-практичної задачі підвищення ефективності процесу прийняття рішень при діагностуванні очних захворювань за рахунок розробки інформаційної технології у вигляді системи підтримки прийняття рішень в умовах невизначеності. Розроблено метод формування питань експертної системи у вигляді графічних стимулів, які відповідають фізіологічній структурі сітківки ока. Розвинуто математичну модель ідентифікації діагнозу в умовах невизначеності, що дозволяє співвіднести суб'єктивні оцінки пацієнта із множиною точно встановлених діагнозів за рахунок введення допустимих відхилень. Удосконалено метод розмиття зображення за Гаусом завдяки використанню обмежень границі зображення при розрахунках наступного графічного стимулу. Розроблено метод зменшення впливу послідовних образів при діагностуванні за рахунок введення контрастної хвилі між питаннями експертної системи.

50.07 Теоретичні основи обчислювальної техніки

50.05.18.0549/0217U001310

Технології статистичної обробки даних в комп'ютеризованих системах загального та спеціального призначення: Заключний звіт /Національний технічний університет "Харківський політехнічний інститут"; Керівник Семенов Сергій Геннадійович. – ДР 0116U005269. УДК 004; 519.6; УДК 004.7.

61 с.

Об'єкт дослідження - процес забезпечення безпеки даних в комп'ютерних системах в умовах зовнішніх впливів. Предмет дослідження методи та засоби виявлення вторгнень в комп'ютерні системи. Мета роботи - аналіз вимог безпеки інформації, показників і критеріїв оптимізації, моделей і методів захисту даних в комп'ютерних системах, розробка теоретичних основ забезпечення гарантованого рівня безпеки даних в комп'ютерних системах в умовах зовнішніх впливів на основі методів та засобів аналізу стану системи і захисту даних. Розробка шаблонів фіксації аномального поведінки комп'ютерних систем та створення програмного забезпечення для реєстрації аномальної поведінки комп'ютеризованих систем загального та спеціального призначення. Методи дослідження - теорія статистичного аналізу стану комп'ютерної системи на основі контрольних карт Шухарта, КУСУМ та EWMA, апарату BDS-тестування. Оцінка експериментальних даних, отриманих у ході роботи, проводилася на основі методів математичної статистики. Вибір методів досліджень забезпечив достовірність отриманих результатів і висновків, що підтверджується збіжністю результатів експериментальних досліджень, отриманих при програмній реалізації алгоритмів ідентифікації й управління безпекою даних з теоретичними та практичними результатами, і обумовлена їх відповідністю положенням теорії захисту даних. Вперше розроблено програмна система реєстрації аномальної поведінки комп'ютеризованих систем загального та спеціального призначення на основі BDS-тесту.

50.05.18.0550/0217U002119

Вплив просторового обмеження на структурні властивості та фазову поведінку нематогенних плиннів: Заключний звіт /Інститут фізики конденсованих систем НАН України; Керівник Кравців Іван Ярославович. – ДР 0115U003862. УДК 538.9.

33 с.

У рамках теорії поля розглянуто модель обмеженого твердою поверхнею нематогенного плинну Майєра-Заупе. Розраховано профілі густини та параметра порядку, а також їхні контактні значення. Для врахування флуктуаційних внесків узагальнено методику розв'язку крайової задачі Рімана для парної кореляційної функції на анізотропний випадок. Вивчалася структура просторово обмеженого плинну з осцилюючим потенціалом взаємодії, що описує вплив дискретності розчинника на взаємодію між наночастинками. Методом масштабної частинки проведено дослідження фазової поведінки плинну твердих сфероциліндрів у неупорядкованому пористому середовищі. Показано добру узгодженість отриманих результатів із даними комп'ютерного моделювання.

50.05.18.0551/0217U002120

Електрофізичні і термодинамічні властивості рідких, твердих і гібридних електролітів: статистико-механічний підхід: Заключний звіт /Інститут фізики конденсованих систем НАН України; Керівник Головка Мирослав Федорович. – ДР 0116U005702. УДК 536.44; 544.636.

48 с.

Вивчено фазову поведінку газ-рідина іонної рідини в жорсткій нанопористій матриці, що представляє собою базову модель системи гібридного електроліту. Для цього розроблено відповідний теоретичний підхід, який здатний коректно враховувати міжіонну взаємодію та описувати явища асоціації, що виникають в такого роду системах. Виконано чисельні розрахунки та отримано фазові діаграми газ-рідина іонної рідини в неупорядкованому пористому середовищі матриці. Досліджено вплив матриці на критичні параметри рідини та на показник асоціації іонів в залежності від пористості матриці, розмірів складових її частинок та структури. Також вивчено вплив розмірної асиметрії іонної рідини на її фазову поведінку в обмеженому об'ємі. За результатами опубліковано 2 наукові статті.

50.05.18.0552/0217U002121

Західний грід-центр УНГ: розвиток технічного потенціалу, комп'ютерне моделювання у грід-середовищі та підготовка кадрів. Етап 3: Заключний звіт /Інститут фізики конденсованих систем НАН України; Керівник Мриглод Ігор Миронович. – ДР 0116U005785. УДК 004.78; 004.383.4.

70 с.

Виконано низку фундаментальних наукових і науково-практичних задач з використанням методів комп'ютерного моделювання. Здійснювалася підтримка тематичної віртуальної грід-організації Multiscale, зокрема, в рамках якої виконувались ці задачі. Забезпечувалася технічна підтримка Західного грід-центру УНГ, що включала в себе обслуговування кластера ФКС. Проводилось навчання молодих спеціалістів методам комп'ютерного моделювання та виконання розрахункових робіт у гріді. Результати обчислювальної роботи представлялися у вигляді наукових доповідей на міжнародних конференціях та опубліковані у вигляді 11 наукових статей у рейтингових вітчизняних і зарубіжних журналах.

50.05.18.0553/0217U002152

Розробка методів і засобів підтримки прийняття рішень при виявленні інформаційних операцій:

Заключний звіт /Інститут проблем реєстрації інформації НАН України; Керівник Ланде Дмитро Володимирович. – ДР 0116U007709. УДК 004.942.

127 с.

На першому етапі розроблено теоретичні засади і системний проект на методи і засоби підтримки прийняття рішень при виявленні інформаційних операцій, що включає: теоретичні засади щодо створення методів і засобів підтримки прийняття рішень при виявленні інформаційних операцій; технічні вимоги до методів і засобів підтримки прийняття рішень при виявленні інформаційних операцій; методику виявлення ознак інформаційних операцій на базі моніторингу ресурсів мережі Інтернет. Робота розповсюджується за договірною ціною.

50.11 Запам'ятовуючі пристрої

50.05.18.0554/0217U002153

Дослідження і розробка технології лазерного запису нанорозмірних елементів в системах реєстрації інформації:

Заключний звіт /Інститут проблем реєстрації інформації НАН України; Керівник Петров Вячеслав Васильович. – ДР 0112U002347. УДК 004.085.

224 с.

Розробити технологію запису лазерним випромінюванням з довжиною хвилі 375-405нм мікрорельєфних структур з мінімальними розмірами елементів 100-150 нм. За рахунок використання нелінійних експозиційних характеристик реєструвальних матеріалів планується реалізувати запис елементів розміри, яких в 3-5 разів менші дифракційнообмеженого оптичного зображення.

50.33 Цифрові обчислювальні машини і обчислювальні комплекси

50.05.18.0555/0417U000665

Дорожинський Володимир Володимирович. Математичні моделі для специфікації та аналізу компонентів керованих подіями систем:

Дис... к.т.н. /Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна. – Захищена 10.03.2017.

УДК 004.042/519.713.2.

131 с.: 7 іл. – Бібліогр.: 139 назв.

Дисертація присвячена дослідженню інформаційних систем, що базуються на подійно-керованому підході. Такі системи отримали широке розповсюдження у сфері обробки інформаційних потоків. У роботі була розв'язана важлива науково-прикладна задача розробки математичних моделей і методів аналізу подійно-керованих систем. Аналіз існуючих підходів до обробки потоків подій призвів до формування та розробки загальної математичної моделі системи обробки складних подій. Така модель була названа СЕР-машиною. Структура та поведінка моделі описані за допомогою чітких математичних формулювань. Доведено, що можливості обробки таких систем визначаються деяким компромісом між класом оброблюваного потоку подій та кількістю складних подій. Далі, у роботі розв'язана задача синтезу СЕР-машини із заданою поведінкою. Далі, у роботі пропонується метод машинного навчання необхідний для синтезу регулярних акцепторів. Такий підхід значно спрощує процес проектування систем обробки потоків подій. Також наводиться опис комп'ютерного експерименту, що підтверджує правильність метода навчання. На завершення наводиться приклад використання запропонованої у роботі

моделі під час проектування та розробки підсистеми формування і оптимізації трафіку у розподіленій інформаційній системі.

50.05.18.0556/0217U001664

Малогабаритний мас-спектрометричний комплекс для дослідження складу газових сумішей:

Заключний звіт /Інститут прикладної фізики НАН України; Керівник Лопаткін Роман Юрійович. – ДР 0114U000894. УДК 004.384.

40 с.

Описано результати науково-дослідної роботи з розробки малогабаритного приладу для досліджень газових сумішей, на основі якого можлива побудова спеціалізованих приладів для застосування в геології, медицині, освіті, екології та інших областях. Представлено технічне завдання на розробку приладу, проаналізовані і сформульовані вимоги до технічних характеристик мас-спектрометричного комплексу. Описано макетний і досвідчений зразки малогабаритного мас-спектрометра, наведені фотографії дослідного зразка і схеми його основних вузлів,

50.35 Аналого-цифрові (гібридні) обчислювальні машини і обчислювальні комплекси

50.05.18.0557/0217U002000

Розвиток ресурсного центру УНГ на базі суперкомп'ютерів СКІТ Інституту кібернетики імені В.М. Глушкова НАН України та його інтеграція у Федеративну умару EG1: Заключний звіт /Інститут кібернетики ім. В.М.Глушкова НАН України; Керівник Тульчинський Вадим Григорович. – ДР 0116U006233. УДК 004.386.

50 с.

Головним результатом проекту є надійна робота грід-сайту ІК НАН України. Проведено оновлення проміжного ПЗ гріда відповідно до поточних вимог EG1, модернізовано систему збереження даних комплексу СКІТ, модернізовано вузли кластера СКІТ-4 із збільшенням об'єму оперативної пам'яті. Реалізовано нові програмні модулі для бібліотек базового ПЗ. Робота розповсюджується за договірною ціною.

50.37 Обчислювальні центри (ОЦ)

50.05.18.0558/0417U000618

Ігнатович Анатолій Олександрович. Методи підвищення ефективності компонентів безпеки комп'ютерних систем з використанням маскуючих елементів текстових та біометричних даних: Дис... к.т.н. /Національний університет "Львівська політехніка". – Захищена 24.02.2017.

УДК 004.021:004.027:004.6:004.77.

143 с.: 7 табл., 28 іл. – Бібліогр.: 91 назва.

Дисертаційне дослідження присвячене підвищенню ефективності компонентів безпеки комп'ютерних систем та мереж, визначені основні напрямки покращення їх ефективності на основі використання маскуючих елементів текстових та біометричних даних. В роботі отримав розвиток метод автентифікації користувачів в комп'ютерних мережах на основі біометричних даних за відбитками пальців з використанням маскуючих елементів. Вперше запропоновано вдосконалені методи шифрування інформації в компонентах безпеки комп'ютерних систем зі статичним і динамічним використанням маскуючих елементів у відкритому тексті повідомлення з наступним перетворенням інформації блоковими криптографічними засобами.

50.05.18.0559/0217U002183

Обґрунтування вимог до єдиного середовища ідентифікації та автентифікації користувачів автоматизованих систем: Заключний звіт /Національний університет оборони України імені Івана Черняховського; Керівник Голобородько Максим Юрійович. – ДР 0116U000067. УДК 004.056.5.

99 с.

Об'єкт дослідження - системи ідентифікації та автентифікації. Мета роботи - обґрунтування шляхів та вибір технологій для побудови єдиного середовища ідентифікації та автентифікації користувачів існуючих та перспективних автоматизованих систем. Методи досліджень - системного аналізу, узагальнення та класифікації, принципи побудови автоматизованих систем та принципи, згідно з якими повинна організуватися і ефективно функціонувати система ідентифікації та автентифікації. Основні результати роботи: розроблено проект концепції побудови єдиного середовища ідентифікації та автентифікації користувачів існуючих та перспективних автоматизованих систем; сформовано загальні вимоги до єдиного середовища ідентифікації та автентифікації користувачів автоматизованих систем, надаючи методичні рекомендації щодо побудови єдиного середовища ідентифікації та автентифікації користувачів; розроблено проект технічного завдання на побудову єдиного середовища ідентифікації та автентифікації користувачів існуючих та перспективних автоматизованих систем. Отримані наукові результати можуть бути використані при створенні єдиної системи ідентифікації та автентифікації в інформаційно-телекомунікаційних системах та при подальшому дослідженні питань, присвячених їх інформаційному захисту. Робота передається за кордон за договірною ціною.

50.39 Обчислювальні мережі (ОМ)

50.05.18.0560/0217U001597

Комп'ютерне моделювання структури та властивостей нового класу матеріалів - високоентропійних сплавів на базі ґрид-технологій з використанням пакету програм CONQUEST: Заключний звіт /Інститут проблем матеріалознавства ім. І.М.Францевича НАН України; Керівник Фірстов Сергій Олексійович. – ДР 0116U005331. УДК 004.032.22 004.041.

31 с.

Проведено моделювання структури високоентропійних багатокомпонентних сплавів з використанням двох моделей - кристалічної та кластерної. Обчислювальні експерименти виконано в рамках віртуальних організацій "Матеріалознавство перспективних матеріалів" і "CompuChemGridUA". Для сплавів Al-Ti-Zr-V-Cr, Al-Ti-Zr-V-Cr-Fe, Al-Ti-Zr-V-Cr-Fe, Al-Fe-Ti-Zr-V-Hf-Cr теоретично визначені тип кристалічної решітки, параметри решітки, міцність, об'ємний модуль пружності. Розроблено скрипти для запуску ґрид-завдань.

50.41 Програмне забезпечення обчислювальних машин, комплексів і мереж

50.05.18.0561/0517U000841

Філатова Ганна Євгенівна. Методи та засоби підтримки прийняття рішень в біомедичних системах на основі морфологічного аналізу біомедичних сигналів та зображень: Дис... д.т.н. /Національний технічний університет "Харківський політехнічний інститут". – Захищена 14.12.2017.

УДК УДК 004.9:616-079.3.

372 с.: 8 табл., 83 іл. – Бібліогр.: 279 назв.

Об'єкт дослідження - процес формування діагностичних рішень в умовах суттєвої апріорної невизначеності на основі інструментальних методів обстеження функціонального стану підсистем організму людини. Мета дослідження - підвищення ефективності інструментального обстеження пацієнтів та зниження ризиків прийняття неправильних рішень в системах підтримки прийняття рішень шляхом розробки нових методів морфологічного аналізу біомедичних сигналів та зображень з локально зосередженими ознаками, які враховують специфіку оброблюваних сигналів і зображень у вигляді моделей корисних сигналів. Методи дослідження: системний аналіз, теорія морфологічного аналізу, теорія цифрової обробки сигналів і зображень, теорії прийняття рішень, кластерний аналіз, методи реєстрації рентгенівських біомедичних зображень, методів цифрової фільтрації та елементарних перетворень зображень. Теоретичні та практичні результати: розроблені моделі і методи морфологічного аналізу біомедичних сигналів та зображень з локально зосередженими ознаками є науково-методичною основою для розробки відповідних алгоритмів і програмного забезпечення. Розроблений узагальнений метод морфологічного аналізу біомедичних сигналів з локально зосередженими ознаками за допомогою багатоканального узгодженого морфологічного фільтра. Розроблена система альтернативних діагностичних ознак при морфологічному аналізі біомедичних сигналів з локально зосередженими ознаками, що враховує модель корисного одновимірного сигналу і властивості функції виявлення узгодженого морфологічного фільтра. Розроблена математична модель цифрового рентгенівського зображення, що враховує особливості візуалізації біологічних об'єктів і їх структурних елементів. Розроблений метод підвищення якості візуалізації біологічних об'єктів на рентгенівських зображеннях широкого класу на основі морфологічного аналізу біомедичних зображень з локально зосередженими ознаками. Розроблена структура узагальненої біомедичної системи підтримки прийняття рішень, а також програмне забезпечення модулів морфологічного аналізу біомедичних сигналів та зображень з локально зосередженими ознаками. Виконано перевірку адекватності розроблених методів морфологічного аналізу при обробці реальних біомедичних сигналів та зображень. Наукова новизна отриманих результатів полягає в тому, що вперше запропонований, обґрунтований і застосований комплексний підхід до вирішення науково-прикладної проблеми підвищення ефективності функціонування біомедичних СППР на основі морфологічного аналізу біомедичних сигналів та зображень з локально зосередженими ознаками з використанням моделей корисних сигналів. Ступінь упровадження: результати дисертаційної роботи впроваджені в Фірмі "Радмір" ДП АТ НДІ радіотехнічних вимірювань (м. Харків); ТОВ "Компанія TREDEX" (м. Харків); Державній установі "Інститут медичної радіології ім. С.П. Григор'єва Національної академії наук України" (м. Харків); Комунальній установі охорони здоров'я "Центр екстреної медичної допомоги та медицини катастроф" (м. Харків); кафедрі "Обчислювальна техніка та програмування" НТУ "ХПІ". Сфера використання: у галузі медичного приладобудування.

50.05.18.0562/0217U000897

Імітаційне моделювання вимірювальних алгоритмів зі складною внутрішньою структурою: Заключний звіт /Національний технічний університет України "Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського"; Керівник Синиця Валентин Іванович. – ДР 0115U002046. УДК 004.94: 681.518.3.

260 с.

Звіт про НДР: 260 с., 172 рис., 18 табл., 11 додатків, 40 джерел. Об'єкт дослідження: цифрові алгоритми з про-

грамною реалізацією вимірювальних функцій, які здійснюють прийом і обробку сигналів в умовах часткової апріорної визначеності їх спектральних характеристик. Предмет досліджень - цифрові авторегресійні вимірювальні алгоритми спектрального аналізу. Мета дослідження - розробка дослідницької системи аналізу АР-алгоритмів для спектральної обробки сигналів в умовах невизначеності експериментальних даних, які втілені в конкретних комп'ютерних технологіях, з метою дослідження їхньої поведінки при різних умовах застосування (поведінка алгоритму в реальних умовах) з можливістю контролю процесу обробки інформації. Розроблена програмна система по блочно-модульному принципу у вигляді програмного забезпечення, при якому використовуються функціонально закінчені компоненти - віртуальні інструменти (вимірювальні модулі), що утворюють єдиний вимірювальний ресурс. Здійснено серію експериментальних досліджень, наведені матеріали яких підтверджують, що використання технології LabVIEW виявляється надзвичайно зручним при побудові гнучкої інформаційно-вимірювальної системи. З'ясовано, що похибка оцінювання не має лінійної залежності від різного роду шумових складових. Дані рекомендації по зменшенню окремих складових похибки. Робота розповсюджується за договірною ціною.

50.05.18.0563/0217U000900

Розробити енергоефективні проблемно-орієнтовані високопродуктивні обчислювальні архітектури та базове системне програмне забезпечення суперкомп'ютерів: Заключний звіт /Інститут кібернетики ім.В.М.Глушкова НАН України; Керівник Тульчинський Вадим Григорович. – ДР 0114U001053. УДК 004.45; 004.2.

69 с.

Внаслідок виконання проекту розроблено три варіанти архітектури проблемно-орієнтованих вузлів обчислювального кластера продуктивністю от 1 до 23 терафлопс на вузол. Вдосконалено комплексний метод управління чергою задач на рівні процесорів, вузлів та кластера у цілому, що дозволило на 10-15% знизити середній час очікування задач у черзі. Це збільшує ефективність енергоспоживання та використання обладнання суперкомп'ютерного комплексу СКІТ. Робота розповсюджується за договірною ціною.

50.05.18.0564/0217U001621

Розроблення експериментального зразка програмного забезпечення для доступу до бази даних захищених дисертацій Автоматизованого інформаційного фонду науководослідних, дослідно-конструкторських робіт та захищених дисертацій з використанням трьохмовного веб-інтерфейсу: Заключний звіт /Державне підприємство "Український науковий центр розвитку інформаційних технологій"; Керівник Нетесін Ігор Євгенійович. – ДР 0116U008454. УДК 004.657.

43 с.

Створено експериментальний зразок програмного забезпечення, що реалізує трьохмовний (українська, англійська, російська) веб-інтерфейс доступу до захищених дисертацій Автоматизованого інформаційного фонду науководослідних, дослідно-конструкторських робіт та захищених дисертацій, який функціонує у середовищі Intersystems Cache Service Page Робота передається за кордон за договірною ціною.

50.43 Системи автоматичного керування, регулювання і контролю

50.05.18.0565/0417U000552

Запорожець Артур Олександрович. Комп'ютеризована система контролю процесу спалювання палива в котлоагрегатах малої та середньої потужності: Дис... к.т.н. /Інститут електродинаміки НАН України. – Захищена 28.02.2017.

УДК 681.518.5:621.18(043.3).

182 с.: 24 табл., 88 іл. – Бібліогр.: 104 назви.

Об'єкт дослідження: процес контролю спалювання палива в котлоагрегатах малої та середньої потужності. Мета роботи: збільшення енергетичної ефективності котлоагрегатів малої та середньої потужності та зменшення шкідливих викидів в атмосферу. Методи дослідження: методи теорії інформаційно-вимірювальних систем; методи випадкових процесів; методи математичної статистики; методи фізичного і математичного моделювання. Теоретичні та практичні результати і новизна: запропоновано імітаційну модель контролю та керування процесом спалювання палива; вперше розроблено метод визначення концентрації газів повітря на основі врахування метеорологічних параметрів навколишнього середовища; вдосконалено метод визначення коефіцієнта надлишку повітря як інформативного параметра контролю процесу спалювання палива; створено програмне забезпечення для контролю концентрації кисню/коефіцієнта надлишку повітря у відхідних газах котлоагрегатів; обґрунтовано технічні рішення та розроблено нові методи і засоби вимірювання об'ємної концентрації кисню в повітрі; розроблено методи, алгоритми й програми, що реалізовані в створеній комп'ютеризованій системі контролю процесу спалювання палива. Предмет і ступінь впровадження: результати використовуються на ТОВ НВП "Машинобудування", ПП "Полтава-Теплоприлад", ДП "НТЦ енергетичного приладобудування ІТТФ НАН України" та на кафедрі теоретичної та прикладної фізики Національного авіаційного університету. Ефективність впровадження: отримано значний еколого-економічний ефект, що базується на зменшенні рівня викидів CO та NOx з відхідними газами в атмосферу та підвищенні коефіцієнта корисної дії котлоагрегатів. Сфера використання: котлоагрегати малої та середньої потужності в комунальній та промисловій теплоенергетиці.

50.05.18.0566/0217U000939

Розроблення методів діагностування теплотехнічного обладнання ТЕС, що базуються на створенні еталонних діагностичних функцій за результатами вимірювань з використанням ультразвукових методів неруйнівного контролю: Заключний звіт /Інститут технічної теплофізики НАН України; Керівник Бабак Віталій Павлович. – ДР 0116U006405. УДК 681.518.5.

91 с.

Розроблено узагальнену структуру інтелектуально-розподіленої багаторівневої системи моніторингу стану та діагностики теплоенергетичних об'єктів, що узгоджується з принципами концепції Smart Grid та машинного навчання: розподіл обчислювальних ресурсів між компонентами системи, двосторонній обмін інформацією між ними в режимі "онлайн". Серед основних переваг системи: адаптація до особливостей структури об'єктів теплоенергетики; вимірювання та передача діагностичної інформації без залучення оператора; виявлення, локалізація та класифікація дефектів за їх критичністю; аварійна сигналізація при виявленні критичних дефектів.

50.47 Автоматизовані системи керування технологічними процесами

50.05.18.0567/0417U000691

Стеценко Дмитро Олексійович. Автоматизоване керування брагоректифікаційною установкою на основі інтелектуальних алгоритмів: Дис... к.т.н. /Національний університет харчових технологій. – Захищена 22.03.2017.

УДК 663.52-007.5.

212 с.: 7 табл., 61 іл. – Бібліогр.: 138 назв.

Дисертація присвячена питанням підвищення ефективності керування брагоректифікаційною установкою спиртового заводу шляхом розробки інтелектуальних алгоритмів керування. На основі сучасних методів аналізу складних динамічних систем та сучасних методик прогнозування поведінки складних систем адаптовано математичні моделі, що дозволяють з високою точністю розробити рівняння матеріальних та енергетичних балансів процесу ректифікації та компенсувати вплив невизначеностей на об'єкт керування. Використовуючи сучасні генетичні алгоритми було вирішено задачі оптимізації моделей та на основі алгоритмів нечіткої логіки розроблені ефективні стратегії керування процесами брагоректифікації. Використовуючи сучасні методи прогнозу вирішено задачі виявлення катастрофічних змін часових рядів поведінки брагоректифікаційної установки. Розроблено функціональну структуру, алгоритмічне та програмне забезпечення інтелектуальної системи керування технологічним комплексом брагоректифікаційної установкою спиртового заводу.

50.05.18.0568/0417U000975

Алахмад Алмоу Кутайба. Оптимальне керування процесом крекінгу вакуумного газойлю аерозольним нанокаталізом: Дис... к.т.н. /Східноукраїнський національний університет імені Володимира Даля. – Захищена 28.04.2017.

УДК 681.51:665.64.

165 с.: 8 табл., 52 іл. – Бібліогр.: 129 назв.

Дисертація присвячена створенню теоретичної бази і системи оптимального керування процесом крекінгу вакуумного газойлю аерозольним нанокаталізом, яка враховує невизначеність окремих параметрів процесу та забезпечує максимальний вихід кінцевого продукту - високоякісних бензинових і дизельних фракцій. В роботі запропоновані фізичні та математичні моделі реологічних переходів процесу крекінгу, проведено дослідження впливу частоти коливань вібрації, диспергуючого матеріалу та пружної коливальної системи реакторного блоку на процес керування крекінгом.

50.49 Автоматизовані системи організаційного керування

50.05.18.0569/0517U000854

Ільїн Олег Олександрович. Інформаційна технологія управління підготовкою конкурентоздатного випускника вищого навчального закладу на основі когнітивного моделювання: Дис... д.т.н. /Державний університет телекомунікацій. – Захищена 27.12.2017.

УДК 004.272.3.

334 с.: 20 табл., 57 іл. – Бібліогр.: 171 назва.

Вирішена важлива наукова проблема щодо розроблення інформаційної технології управління підготовкою конкурентоздатного випускника вищого навчального закладу на основі когнітивного моделювання об'єктів рефлексивного управління. Розроблено інформаційні технології для

отримання когнітивної моделі конкурентоспроможного випускника вищого навчального закладу, когнітивної моделі оцінювання компетентностей студента, когнітивної моделі оцінювання професійної активності науково-педагогічних працівників. Удосконалено метод колективної багатоваріантної експертизи.

50.05.18.0570/0417U000921

Козьяков Сергій Вікторович. Моделі та метод автоматизованого управління інформаційними процесами мотивації фахівців: Дис... к.т.н. /Національний авіаційний університет. – Захищена 27.04.2017.

УДК 004.422:681.513.2:061.5-057.86(043.5).

255 с.: 14 табл., 37 іл. – Бібліогр.: 169 назв.

Дисертаційна робота присвячена вирішенню важливої науково-технічної задачі - розширенню функціональності інтегрованих автоматизованих систем управління персоналом шляхом розробки інформаційної технології управління мотивацією фахівців підприємств. Встановлено і формалізовано інформаційні взаємозв'язки, видів діяльності, потреб фахівців з видами їх мотивації, та проведено функціональне моделювання процесу визначення комплексу показників мотивації. Розроблено процедуру ранжування мотиваторів діяльності на основі рангів потреб фахівців та метод багатокритеріального вибору комплексу мотивації фахівців в промисловому підприємстві. Розроблено метод оцінки вмотивованості праці фахівців промислового підприємства, проведена експериментальна перевірка та апробація розробленої підсистеми в умовах діючих промислових підприємств.

52 ГІРНИЧА СПРАВА

52.01 Загальні питання гірничої справи

52.05.18.0571/0417U000610

Гаркуша Віталія Сергіївна. Обґрунтування рецептур твердіючих сумішей на основі вуглевміщуючих порід Західного Донбасу для комбінованих кріплень капітальних виробок: Дис... к.т.н. /Державний вищий навчальний заклад "Національний гірничий університет". – Захищена 03.03.2017.

УДК 622.257:622.283.6.

169 с.: 51 табл., 48 іл. – Бібліогр.: 160 назв.

У дисертації на основі вперше встановлених закономірностей реологічних і структурно-механічних процесів у твердіючих сумішах на основі вуглевміщуючих порід Західного Донбасу вирішена актуальна науково-технічна задача з обґрунтування раціональних рецептур твердіючих сумішей як елемента комбінованого гірничого кріплення. На основі експериментальних досліджень доведено, що механічна міцність готового цементного каменю на основі вуглевміщуючих порід є достатньою для забезпечення технологічних та експлуатаційних потреб комбінованого кріплення, яке використовують для підтримання стійкості капітальних виробок шахт Західного Донбасу. Розроблено методіку проектування параметрів твердіючих сумішей для комбінованих кріплень з тампонажем закріпного простору та кріплення типу АСН-А ("арка – сітка – набризк – анкер"). Проведені дослідно-промислові роботи зі зведення комбінованого кріплення із використанням розроблених твердіючих сумішей, доведена економічна ефективність їх використання.

52.05.18.0572/0217U001456

Фізико-хімічна механіка геотехнологічних систем: ідентифікація параметрів і управління: Заключний звіт /Інститут геотехнічної

механіки ім. М.С. Полякова НАН України; Керівник Блюсс Борис Олександрович. – ДР 0112U000493. УДК [622:531/533:65.011.8].001.3.

680 с.

Розроблена номограма, яка дозволяє визначати радіус розвантаженої зони залежно від властивостей газонасиченого вугільного пласта. Виконано аналіз способів нагнітання рідини у вугільний пласт з метою його гідророзпушування і причин зниження ефективності гідророзпушування в умовах великих глибин. Встановлено, що найменш енергоємною, маловитратною і найбільш перспективною в цій області досліджень являється гідроімпульсна дія в режимі періодично зривної кавітації. Виконано теоретичне обґрунтування явища періодично зривної кавітації як джерела імпульсного потоку рідини у фільтраційній частині технологічної свердловини і обґрунтування параметрів технічних засобів для гідроімпульсного розпушування вугільних пластів. Встановлені закономірності зміни природної газонасиченості вугільних пластів внаслідок впливу термобаричних умов. Визначено ступінь впливу регіональних чинників - ступеня метаморфізму вугілля і глибини залягання на вміст газу у вугільних пластах Червоноармійського геологічно-промислового району Донбасу. Визначено геомеханічний і геотермічний вплив на структурні трансформації вугільної речовини. Виконано аналіз існуючих моделей дії на газонасичений пористий гірський масив шляхом нагнітання в нього води і хімічних розчинів, і математичне моделювання процесу нагнітання різних середовищ в газонасичений пористий гірський масив. Проведено в лабораторних умовах моделювання процесів тріщиноутворення в гірських породах, насичених різними середовищами. Узагальнені результати відносно моделювання процесів при нагнітанні різноманітних середовищ в газонасичений пористий гірський масив. Встановлені експериментальні закономірності розподілу показників виходу, змісту і витягання міді по класах крупності подрібненої маси лавобрекції. Розроблені математичні моделі і отримані параболічні залежності виходу породи і кумулятивного виходу міді від крупності дроблення. В ході роботи проведено аналіз стану гірських робіт на залізрудних кар'єрах Кривбасу і виділені основні напрями розвитку його сировинної бази. Проаналізовано вплив гірничо-геологічних умов видобутку на труднощі відпрацювання контактних зон. Проведені дослідження властивостей розширювального тампонажного розчину і каменю залежно від його складу і виду заповнювача, а саме: досліджено вільне лінійне розширювання і самонапруження твердуючого тампонажного розчину, визначені показники деформаційних і міцнісних характеристик, а також коефіцієнт зчеплення тампонажного каменю і породи. Визначені показники надійності ставу і приводів стрічкових конвеєрів вугільних шахт. Розроблені математичні моделі функціонування системи конвеєрного транспорту вугільних шахт, що враховують її самоподібну структуру. Виконано аналіз характерних особливостей процесів транспортування гірської породи вібропневмотранспортними системами з кільцевим ежектором і змішування потоків аеросуміші в ежекторному пристрої. Встановлені основні закономірності переміщення матеріальних часток під дією віброаеродинамічних сил з урахуванням ежекування повітря з атмосфери, втрат енергії на змішування повітряних потоків в ежекторному пристрої і узагальненого коефіцієнта опору руху. Для умов геотехнологічних систем створені моделі процесів приготування структурованих суспензій з потрібними реологічними характеристиками. Проведено аналіз існуючих моделей процесів фільтрації рідини в тріщинуватих пористих середовищах для розробки математичних моделей течії рідини в поровому просторі гірських порід. Розроблена модель процесів фільтрації рідини в поровому просторі з урахуванням впливу неоднорідності середовища

і зміни напружено-деформованого стану анізотропного масиву гірських порід.

52.13 Техніка і технологія розробки родовищ твердих корисних копалин

52.05.18.0573/0417U000561

Блізнюкова Ольга Юріївна. Визначення режиму гірничих робіт і продуктивності кар'єру з урахуванням їх взаємозв'язків: Дис... к.т.н. /Державний вищий навчальний заклад "Криворізький національний університет". – Захищена 03.03.2017.

УДК [622.2:622.271]:338.312.

147 с.: 16 табл., 29 іл. – Бібліогр.: 103 назви.

Об'єкт дослідження - режим гірничих робіт і продуктивність кар'єрів, які розробляють потужні крутоспадні поклади. Методи дослідження - аналіз і теоретичне узагальнення звітності підприємств, результатів досліджень; геометричний аналіз кар'єрного поля; аналітичні та графоаналітичні методи досліджень технологічних й економічних взаємозв'язків режиму гірничих робіт і продуктивності кар'єру по корисній копалині; економіко-математичне моделювання варіантів роботи кар'єрів; техніко-економічний аналіз показників роботи ГЗК. Новизна: уперше доведено, що за будь-якої зміни продуктивності кар'єру по руді змінюється режим гірничих робіт від проектного значення відбувається за рахунок зміни параметрів системи розробки, що й визначає їх взаємозв'язок; удосконалено методичні підходи щодо визначення області можливих варіантів зміни режиму гірничих робіт, які, на відміну від відомих, визначаються продуктивністю кар'єру, а розбіжність варіантів визначається фронтом видобувних робіт і шириною робочої площадки; удосконалено методіку економічної оцінки варіантів режиму гірничих робіт при зміні продуктивності кар'єру по руді, яка відрізняється від відомих тим, що критерієм оцінки обрано умовний прибуток, який враховує різницю між обсягами концентрату та гірничої маси, яка вилучається з надр кар'єру, за певний експлуатаційний період розробки родовища; набули подальшого розвитку методи визначення та регулювання режиму гірничих робіт, які враховують комплексний взаємозв'язок режиму, продуктивності кар'єру та параметрів системи розробки. Результати використано при складанні річних програм Ганнівського кар'єру ПАТ "Північний ГЗК". Галузь - розробка родовищ корисних копалин (технічні науки).

52.05.18.0574/0417U000611

Лазніков Олександр Михайлович. Обґрунтування раціональних технологічних схем відкритої розробки обводнених розсипних родовищ: Дис... к.т.н. /Державний вищий навчальний заклад "Національний гірничий університет". – Захищена 24.02.2017.

УДК 622.271.3.

189 с.: 33 табл., 59 іл. – Бібліогр.: 157 назв.

Дисертацію присвячено обґрунтуванню раціональних технологічних схем відкритої розробки обводнених розсипних титано-цирконієвих родовищ шляхом застосування засобів гідромеханізації процесів видобувних робіт із забезпеченням стійкості бортів і відвалів в робочій зоні кар'єру та максимальної концентрації гірничих робіт, в результаті чого знижуються експлуатаційні витрати на видобуток руди та негативний вплив розробки родовища на природне середовище. Виконані дослідження з встановлення раціональних технологічних схем проведення гірничих робіт в умовах обводнених розсипних родовищах, а також удосконалено деякі з них відповідно до складних гідрогеологічних умов залягання титан-цирконієвих руд. Встановлені закономірності

експлуатаційних витрат кожної з досліджуваних технологічних схем розробки обводнених розсіпних родовищ титанцирконієвих руд, на основі яких проведено порівняльну оцінку їх економічної ефективності. Вперше встановлені залежності коефіцієнта вибою від параметрів системи розробки при застосуванні засобів гідромеханізації, що дозволяє визначати максимальну продуктивність роботи земснаряда. Удосконалено методичний підхід до забезпечення стійкості уступів обводненої робочої зони кар'єру, що на відміну від відомих ґрунтується на встановленій закономірності збільшення потенційної поверхні ковзання по обводненій ділянці при зниженні несучої здатності надрудного уступу, унаслідок чого зменшується ширина призми можливого обвалення всієї ділянки борту кар'єру.

52.05.18.0575/0417U001032

Татарко Лариса Гаврилівна. Обґрунтування параметрів процесу гідротранспортування мінеральної сировини по магістралях із сталевих і полімерних труб:

Дис... к.т.н. /Інститут геотехнічної механіки ім. М.С. Полякова НАН України. – Захищена 16.12.2016.

УДК 622.648.23.3:661.185.1 (043.3).

264 с.: 68 табл., 55 іл. – Бібліогр.: 126 назв.

Метою роботи є встановлення залежностей гідравлічного ухилу і критичної швидкості для полімерних труб від гранулометричного складу, концентрації і щільності твердих частинок та обґрунтування параметрів процесу гідротранспортування мінеральної сировини по магістралях із ділянками із сталевих і полімерних труб. Об'єкт дослідження - процеси течії гідросуміші з полідисперсним матеріалом, що транспортується по магістралі з ділянками із сталевих і полімерних труб. При розробці методів розрахунку гідравлічного ухилу і продуктивності гідротранспортного комплексу використані методики О.Є. Смолдирьова і С.І. Криля, стандарти ISO TR 10501 і СНІП 2.04.02-85; для розрахунку коефіцієнта тертя твердих частинок об стінку поліетиленових труб апробовані лабораторні методики. Результати дисертаційної роботи у вигляді методичних рекомендацій впроваджено в Національному гірничому університеті, Інституті фізики гірничих процесів НАН України, використовувались фахівцями ВАТ "ВЕЛТА" та ТОВ "ПОЛІБУД", а також у складі "Методики розрахунку параметрів напірної та безнапірної течії пульпи з концентрацією пасти" впроваджено в "ДП "УкрНДІВуглезбагачення" з очікуваним річним економічним ефектом від застосування методичних рекомендацій у розмірі 350 тис. грн.

52.05.18.0576/0217U001113

Синтез і властивості мікро- і мезопоруватих матеріалів з сумішей низькометаморфізованого вугілля й відходів коксохімії:

Заключний звіт /Інститут фізико-органічної хімії і вуглекімії ім. Л. М. Литвиненка; Керівник Шендрік Тетяна Георгіївна. – ДР 0114U003225. УДК 552.57:183.03.

111 с.

Об'єкт дослідження - активоване вугілля, що одержано паровою (ПА) та лужною (ЛА) активацією карбонізацій з сумішей довгополум'яного вугілля з рідкими вуглецевмісними відходами (РВВ) і напівпродуктами коксохімічного виробництва. Мета дослідження - вивчити закономірності утворення міцних та ефективних сорбентів з вугілля та його сумішей з коксохімічними відходами, визначити їхні адсорбційні властивості та порівняти характеристики синтезованих зразків за способом активації. Методи дослідження: активація (парова та лужна) карбонізованих зразків з сумішей вугілля і РВВ, визначення міцності карбонізацій та сорбентів, адсорбція азоту та діоксиду вуглецю як методи

оцінки поруватої структури матеріалів, визначення адсорбції фенолів та деяких важких металів синтезованими сорбентами. Вихід активованого вугілля, як і з карбонізацій, залежить від складу суміші і варіюється в інтервалі 37-49% для лужної активації та в інтервалі 79 - 90 % для парової активації. Введення відходу промотує розвиток мікропоруватої системи (пор діаметром менше 2 нм) для обох типів активації. Ефект підвищується з посиленням взаємодії вугілля і компонентів відходу у вихідних сумішах, тобто із зростанням спротиву вдавлюванню. Частка мікропор в загальному обсязі пор у випадку лужної активації висока ($V_{mi}/V_{sum}=0,74+-0,04$, а основний внесок (72-79%) в мікропоруватість вносять субнанопори (D до 1 нм). Доля мезопор не перевищує 20%. Для зразків, що активовані паром, частка мікропор сягає 76 - 90 %. Активоване вугілля, що отримане ЛА карбонізацій, відрізняється суттєво більш розвинутою поверхнею (SBET - 900-1200 м²/г), активовані водною парою зразки мають СДФТ понад 500-600 м²/г, при цьому останні відзначаються високою міцністю (ММ - 88-90%), у той час, як активовані лугом зразки є порошковими сорбентами з низькою міцністю. Проаналізовано потенційні можливості синтезованих сорбентів до важких металів (Cu, Pb, Zn, Co, Fe) та фенолів. Встановлено, що сорбційна активність сорбентів із залученням відходів КХЗ не нижча, ніж деяких промислових зразків.

52.35 Розробка родовищ вугілля і паливних сланців

52.05.18.0577/0217U001405

Вплив нерівнокомпонентного об'ємного навантаження на формування граничного стану гірничого масиву навколо виробки з урахуванням його фізичних властивостей:

Заключний звіт /Інститут фізики гірничих процесів НАН України; Керівник Гріньов Володимир Герасимович. – ДР 0112U002028. УДК 539.375:622.236.

383 с.

В результаті експериментальних досліджень встановлено наступне: для досліджуваних марок вугілля спостерігається невідповідність між видами напруженого і деформованого станів; вплив виду напруженого стану на фізико-механічні характеристики вугілля. Розроблений спосіб визначення параметрів зони граничного стану. Отримала подальший розвиток просторова геомеханічна модель для дослідження напружено-деформованого стану шаруватого підроблюваного вуглепородного масиву. На підставі отриманих результатів розроблені "Методика прогнозування зон скупчення вільного метану в підроблюваних пластах-супутниках в умовах тектонічної порушеності" і "Спосіб прогнозування зон скупчення вільного метану" у вигляді патенту України.

52.05.18.0578/0217U001406

Розробка оперативного способу прогнозу геологічних порушень вугільних пластів за зміною компонент, що містять водень, з урахуванням структурних властивостей вуглепородного масиву:

Заключний звіт /Інститут фізики гірничих процесів НАН України; Керівник Молчанов Олександр Миколайович. – ДР 0114U000250. УДК 622.831:537.86.

181 с.

Об'єкт дослідження - стан водородмістких компонент вугільної речовини вугілля, що знаходиться в зоні впливу геологічного порушення вугільного пласта, стан порід, що вміщують пласт і метановиділення в гірничу виробку в порушеній зоні. Мета роботи - встановлення закономірностей

зміни кількості водородмістких компонент в органіці вугілля в порушеному вуглепородному масиві по характеристикам спектрів ЯМР ¹H і параметрів газовиділення з урахуванням експериментальних даних по визначенню виходу летких з вугілля різного ступеня порушеності і його структурних особливостей для розробки оперативного способу прогнозу геологічних порушень і ступеня їх газодинамічної активності. Для експрес-аналізу в шахтних умовах зразків вугілля за параметрами спектрів ЯМР водню був розроблений експериментальний зразок портативного спектрометра ЯМР.

52.47 Розробка нафтових і газових родовищ

52.05.18.0579/0417U000627

Дубей Ольга Ярославівна. Підвищення ефективності установок свердловинних штангових насосів шляхом застосування нафтогазових ежекторів: Дис... к.т.н. /Івано-Франківський національний технічний університет нафти і газу. – Захищена 28.02.2017.

УДК 622.276.53.054.23.

152 с.: 6 табл., 53 іл. – Бібліогр.: 139 назв.

Дисертація присвячена підвищенню ефективності експлуатації обладнання для видобування нафти, зокрема установок свердловинних штангових насосів шляхом застосування нафтогазових ежекторів. Для реалізації пропозиції використання нафтогазових ежекторів, встановлених вище динамічного рівня свердловин, які експлуатуються штанговими насосами, визначено параметри нафтових свердловин, які для ежекторів є параметрами їх робочих та інжектованих потоків, а саме, тиск, температуру, густина газова нафтова суміші, середньоінтегральну швидкість руху вказаної суміші вздовж осі свердловини, об'єм газу, що надходить у затрубний простір та багато інших. При допущенні гомогенності робочого та змішаного потоків в ежекторі отримані рівняння високо- та низьконапірного нафтогазових ежекторів. Розроблена методика їх використання для практичних обчислень. Виконана перевірка цих рівнянь при їх застосуванні до водоповітряних ежекторів. Здійснені лабораторні експериментальні дослідження на ежекторах вода - повітря і вода - вуглекислий газ, підтвердили можливість їх роботи з "підпором" (величина "підпору" в експериментах досягала 0,05 МПа). Розроблена методика визначення місця розташування ежекторів у нафтових свердловинах та їх геометричних параметрів. При її розробленні врахована необхідність проходження через ежектор всього нафтового газу, який надходить у затрубний простір свердловини, і забезпечення максимального зниження навантаження на колону штанг. Дана методика реалізована для свердловини 753-Д НГВУ "Долина нафтогаз".

52.05.18.0580/0417U000628

Аль-Дандал Раед Салехович. Раціональні режими експлуатації магістральних нафтопродуктопроводів з використанням протитурбулентних присадок: Дис... к.т.н. /Івано-Франківський національний технічний університет нафти і газу. – Захищена 28.02.2017.

УДК 622.692.6.

106 с.: 8 табл., 18 іл. – Бібліогр.: 103 назв.

Дисертацію присвячено удосконаленню методів прогнозування режимів роботи нафтопродуктопроводів з застосуванням протитурбулентних присадок з метою економії енергоресурсів в трубопроводному транспорті. Запропоновано використання в якості протитурбулентних присадок полімерні сполуки поліакриламід (ПАА) і карбоксиламідцелюлоза (КМЦ). На основі математичного моделювання досліджено нестационарні процеси в нафтопродуктопроводах при

витисненні нафтопродукту з трубопроводу його сумішшю з ПТП. Запропоновано методику оптимізації режимів нафтопродуктопроводу при застосуванні протитурбулентних присадок.

52.05.18.0581/0217U002089

Дослідження нових методів керування видобутком вуглеводнів через одержання онлайнної інформації про фазовий склад газорідинних свердловинних потоків: Заключний звіт /Івано-Франківський національний технічний університет нафти і газу; Керівник Райтер Петро Миколайович. – ДР 0114U004337. УДК 622.276+622.279.

322 с.

Об'єкт дослідження: процес управління видобутком вуглеводнів, що реалізується за наявності онлайнної інформації про фазовий склад та структуру газорідинного потоку експлуатаційних свердловин родовища. На основі проведенного аналізу та досліджень сформовано вимоги до будови та параметрів інформаційно-вимірювальних систем онлайн контролю структури та фазового складу потоку, а також розроблено методологію інтегрування системи контролю в схеми газо- і нафтовидобутку на установках комплексної підготовки газу (УКПГ) та нафтових промислах. Розроблено методику заощадження пластової енергії газоконденсатного родовища шляхом оптимального компоювання газорідинних потоків свердловин з різним фазовим складом в сумарний потік в трубопроводі, а також методологію недопущення передчасного обводнення покладу і свердловин на основі оперативного контролю водовмісту потоку. Розроблено методику недопущення накопичення стовпа рідини і зупинки свердловини та прогнозування корозійно-ерозійних пошкоджень ділянок трубопроводів на основі оперативного контролю фазового складу її газорідинного потоку. Розроблено методологію побудови нормативного документу, який регламентує виконання оцінки системи оперативного контролю фазового складу газорідинного потоку діючих експлуатаційних свердловин з метою виконання вимог існуючих нормативних документів. Робота передається за кордон за договірною ціною.

53 МЕТАЛУРГІЯ

53.01 Загальні питання металургії

53.05.18.0582/0217U001711

Проведення контролю за дотриманням затверджених нормативів граничнодопустимих викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря: Заключний звіт /ДП "Український державний науково-дослідний вуглехімічний інститут"; Керівник Борисенко О.Л. – ДР 0114U004743. УДК 66.092.89.574.

11 с.

Проведено контрольні заміри викидів забруднюючих речовин на технологічному і паливовикористовуючому обладнанні без зміни режимів роботи при фактичній продуктивності агрегатів. Методи дослідження застосовувалися відповідно до методик виконання вимірювань концентрацій забруднюючих речовин в промвипадів джерел підприємств, дозволених до застосування Мінприроди України. Контрольні вимірювання не показали перевищення дозволених гранично-допустимих концентрацій (мг / м³) за всіма компонентами. Робота розповсюджується за договірною ціною.

53.05.18.0583/0217U001712

Організація і проведення міжлабораторних

вимірювань показників якості хімічних продуктів коксування з метою метрологічної перевірки точності результатів вимірювань шляхом міжлабораторних порівнянь. Виготовлення стандартного зразку кокса: Заключний звіт /Український державний науково-дослідний вуглекімічний інститут; Керівник Мартинова А.Ю. – ДР 0114U004741. УДК 66.092.89:669.126.004.12.

12 с.

Виконано вимірювання під час контролю якості сульфату амонію, кам'яновугільної смоли, сирого бензолу кам'яновугільної і кислоти сірчаної технічної. Результати вимірювань показників якості оформлені у вигляді протоколів випробувань і актів за результатами проведення зовнішнього контролю проб. Шляхом міжлабораторної метрологічної атестації встановлюється певна характеристик ДСЗУ складу коксу. Складено Паспорт на стандартний зразок коксу і інструкція із застосування Робота розповсюджується за договірною ціною.

53.05.18.0584/0217U001713

Розробка, атестація та впровадження в аналітичний контроль повітря робочої зони методики виконання вимірювання масової концентрації марганцю: Заключний звіт /ДП "Український державний науково-дослідний вуглекімічний інститут"; Керівник Мартинова А.Ю. – ДР 0114U004740. УДК 66.092.89:(083.74).

8 с.

Розроблена і пропонується для використання в аналітичному контролі повітря робочої зони методика виконання вимірювань масової концентрації марганцю і марганцю оксидів (в перерахунку на марганцю оксид (IV)). Метод вимірювання масової концентрації марганцю і марганцю оксидів (в перерахунку на марганцю оксид (IV)) в повітрі робочої зони ґрунтується на уловлюванні аерозолу марганцю і марганцю оксидів Робота розповсюджується за договірною ціною.

53.03 Теорія металургійних процесів

53.05.18.0585/0217U001604

Розробка науково-технологічних основ отримання багатокомпонентних і композиційних сплавів та виробів з них на основі ливарних процесів з використанням концентрованих джерел енергії: Заключний звіт /Фізико-технологічний інститут металів та сплавів НАН України; Керівник Лихошва Валерій Петрович. – ДР 0114U002121. УДК 669.018.28:546.3-19.

360 с.

Об'єкт дослідження - багатокомпонентні і композиційні сплави, біметалеві конструкції, методи з'єднання та обробки матеріалів. Мета дослідження - створення нових технологій отримання багатокомпонентних сплавів за допомогою електронно-променевої плавки, литих композитів з використанням лазерного випромінювання, біметалевих виробів на основі гібридних ливарно-плазмових та ливарно-СВС процесів. Методи дослідження включали металографічний аналіз, механічні випробування, випробування на зносостійкість, фізичне та математичне моделювання, натурні експерименти. Представлено результати досліджень теплових, газових і гідродинамічних процесів формування біметалевих конструкцій та композиційних матеріалів з використанням гібридних ливарно-лазерних, ливарно-плазмових та ливарно-СВС методів. Досліджено теплове поле напівнескінченної пластини при плоскопаралельному русі лазерного променя по різним траєкторіям. Визначено газодинамічні параметри

двофазного газового та гідродинамічні параметри рідкофазного суспензійного потоків при подачі шлаку на пластину. Розроблено конструкцію машини безперервного отримання біметалевої штаби для ливарно-плазмового процесу. Розроблено методи вводу легкоплавких та тугоплавких легуючих у термочасовому циклі ведення електронно-променевої плавки для одержання різних багатокомпонентних складнолегованих сплавів на базі титану та ніобію. Створено комп'ютерну математичну модель процесу нагріву твердої підкладки теплом екзотермічної реакції. Робота розповсюджується за договірною ціною.

53.05.18.0586/0217U001706

Розробка та перегляд нормативної документації на продукцію коксохімічного виробництва: Заключний звіт /ДП "Український державний науково-дослідний вуглекімічний інститут"; Керівник Борисенко О.Л. – ДР 0114U004310. УДК 66.092.89:(083.74).

42 с.

Забезпечення підприємства діючою нормативною документацією на вироблену коксохімічну продукцію. Здійснення підприємством виробництва і реалізацію коксохімічної продукції, як на внутрішньому, так і на зовнішньому ринках в повній відповідності з чинним законодавством України. Впровадження у виробництво передових, встановлених світовою практикою методів випробування коксу і продукції коксохімічного виробництва. Робота розповсюджується за договірною ціною.

53.31 Виробництво чорних металів і сплавів

53.05.18.0587/0217U001605

Наукові та технологічні основи виготовлення якісної металопродукції із вторинних сплавів і низькосортної шихти з використанням вакуумно-плазмових та електродугових дій на шлакометалеві системи: Заключний звіт /Фізико-технологічний інститут металів та сплавів НАН України; Керівник Найдек Володимир Леонтійович. – ДР 0114U000196. УДК 669.186.4:546.3-19.

155 с.

Вивчені та науково обґрунтовані ресурсозберігаючі процеси виготовлення конкурентоспроможної металопродукції з мідних і залізвуглецевих сплавів, що рафіновані та леговані елементами, які відновлені з оксидів при плазмовому та електродуговому їх нагріванні. Робота передається за кордон за договірною ціною.

53.37 Виробництво кольорових металів і сплавів

53.05.18.0588/0217U000883

Об'єднаний проект: Наноструктурні анізотропні спечені магніти на основі Sm₂Co₁₇. Розділ 1. Оптимізація параметрів отримання: Заключний звіт /Фізико-механічний інститут ім. Г.В. Карпенка НАН України; Керівник Булик Ігор Іванович. – ДР 0116U004957. УДК 546.3-19'11:669.2/.8.

49 с.

Об'єкт дослідження - особливості орієнтування поршків сплавів KC₂₅ (Sm₂(Co,Fe,Zr,Cu)₁₇) під час їх пресування у магнітному полі. Мета роботи - встановити взаємозалежність ступеня анізотропії пресовок, параметрів помелу сплавів, виду та тиску пресування. Застосували рентгеновське фазове аналізування (РФА) та оцінювання текстури за дифракцією рентгеновських променів. Досліджували порошки сплавів з магнетоанізотропними частинками: витоплений в індукційній печі (I) та спінігований (S); швидкість

обертання мідного колеса 16 м/с. Сплав І мололи з частотою 200 і 300 об./хв. тривалістю 1 год., 500 і 600 об./хв., тривалістю 2 год. Сплав S мололи з частотою 100, 200 і 300 об./хв. тривалістю 12 год. Застосовували осьове та ізостатичне пресування під тиском 1, 2, і 5 т/см². Найвищий параметр текстури мають пресовки, отримані ізостатичним пресуванням порошків Сплаву І, розмеленого за умов $\tau=200$ і 300 об./хв., $\tau=1$ год.: (18-38) %. Параметр текстури пресовок має максимум із зміною тиску. Пресовки з порошків Сплаву S після ізостатичного пресування магнето ізотропні. За умов осьового пресування отримали магнето ізотропні пресовки з обох видів сплаву. Робота розповсюджується за договірною ціною.

53.05.18.0589/0217U001609

Дослідження ливарних процесів та додаткових зовнішніх впливів на структуроутворення алюмоматричних композиційних виливків, виготовлених з використанням відходів композитів та мономатеріалів: Заключний звіт /Фізико-технологічний інститут металів та сплавів НАН України; Керівник Затуловський Андрій Сергійович. – ДР 0117U002474. УДК 669.719:546.621:519.45.

161 с.

Головною задачею даної роботи є підвищення експлуатаційних властивостей підшипників ковзання в важко навантажених вузлах тертя за рахунок створення нових технологічних процесів з використанням продуктів рециклінгу металевих та неметалевих виробів та додаткових зовнішніх впливів. В роботі розроблено та вдосконалено ефективні ливарні технології консолідації компонентів ендеогенних та екзогенних алюмоматричних композиційних матеріалів. Це такі технологічні процеси, як: механічне замішування ex-situ або реакційно активних частинок (in-situ), технологія відцентрового литва, технологія компресійного просочення, технологія просочення під зовнішнім тиском та інші. Методами математичного, фізичного моделювання та експериментально досліджено ливарні властивості нових матеріалів та особливості розподілу армуючих частинок в робочому шарі композиційного виливка. Порівняльні триботехнічні іспити ендеогенних та екзогенних композиційних матеріалів, армованих продуктами рециклінгу та відходами показали підвищену зносостійкість по відношенню до мідних та алюмінієвих антифрикційних сплавів, що підтверджує перспективність використання створених композитів. Технологія переробки та рециклінгу відходів литва, що складно кваліфікуються, до яких відносяться відходи механічної обробки, відходи біметалевих та композиційних виробів триботехнічного призначення для важконавантажених вузлів тертя систем бронза-сталь, бронза-сталевий дріб відпрацьовувалась на потужностях ТОВ "Іллічівський ремонтно-механічний завод". На підприємстві було організовано дослідне виробництво композиційних втулок з матрицею з алюмінієвого сплаву АК12, що за своїми технічними характеристиками в якості триботехнічного матеріалу не поступаються стійкості з втулок з серійної бронзи БрО5Ц5С5. Робота передається за кордон за договірною ціною.

53.39 Порошкова металургія

53.05.18.0590/0217U000894

Розробка технологій синтезу та дослідження властивостей високозносостійких дисперснозміцнених порошкових композитів конструкційного і електротехнічного призначення на основі сплавів міді та алюмінію: Заключний звіт /Інститут проблем матеріалознавства ім. І.М.Францевича НАН України; Керівник Баглюк Геннадій

Анатолійович. – ДР 0112U002298. УДК 621.762; 661.856; 661.862.

340 с.

Розроблено технологічні принципи створення і досліджено фізико-механічні та функціональні властивості високозносостійких порошкових композитів на основі сплавів міді та алюмінію, отриманих шляхом легування дисперснозміцнюючими добавками з використанням механохімічної активації та нових методів пластичної деформації.

53.05.18.0591/0217U001593

Встановлення кореляційних зв'язків між структурними параметрами та фізичними характеристиками порошкових композитів на основі міді та хрому, отриманих методами динамічного компактування: Заключний звіт /Інститут проблем матеріалознавства ім. І.М.Францевича НАН України; Керівник Хоменко Олена Вікторівна. – ДР 0116U006087. УДК 621.762.

76 с.

Визначені оптимальні умови формування структури композитів Cu Cr із підвищеними механічними характеристиками при залученні методів гарячої штамповки та динамічного гарячого пресування у захистних середовищах. Виявлено з високою ймовірністю наявність лінійного кореляційного зв'язку (з коефіцієнтами кореляції 0,75...0,99) між ступенем регулярності розміщення тугоплавких частинок в мідній матриці та питомим електроопіром і механічними характеристиками в умовах розтягування та стискування. Отримані результати підтверджують зміцнюючу дію частинок хрому в структурі композитів Cu-Cr за умов формування структури, близької до регулярної та дозволяють кількісно оцінювати ступень цього наближення.

53.05.18.0592/0217U001598

Розробка конструкції кераміко-композиційного бронеелемента для додаткового бронювання ЛБТ. Створення дослідних зразків бронееlementів: Заключний звіт /Інститут проблем матеріалознавства ім. І.М.Францевича НАН України; Керівник Вишняков Леон Романович. – ДР 0115U004617. УДК 621.762:666.539.4.

146 с.

Об'єкти дослідження – кераміко-композиційні бронееlementи для додаткового бронювання ЛБТ, які зможуть забезпечити захист від ураження кулями Б-32 калібру 12,7 та 14,5 мм та технології їх виробництва. Мета проекту – розробка засобів бронезахисту на основі комбінованих матеріалів з вмістом керамічних, полімерних композиційних та металевих шарів з підвищеною ударостійкістю до дії високоенергетичних динамічних навантажень. Методи дослідження – фізико-механічні випробування, визначення ударостійкості при балістичних випробуваннях. Визначено перспективні склокомпозити із новими гібридними полімерними матрицями з підвищеними демпферними властивостями. Показано, що структура комбінованого матеріалу з вмістом керамічних, полімерних композиційних та металевих шарів є найбільш ефективною при дисипації кінетичної енергії сталевих ударника для використання в якості перспективних захисних конструкцій.

53.49 Металознавство

53.05.18.0593/0217U000891

Зсувно-дифузійні перетворення в сплавах на основі заліза, титану і цирконію та вплив процесів, що їх супроводжують на структуроутворення та зміцнення: Заключний звіт /Ін-

ститут проблем матеріалознавства ім. І.М.Францевича НАН України; Керівник Подрезов Юрій Миколайович. – ДР 0114U000549. УДК 621.78: 669.295.5.

219 с.

Досліджені характерні особливості структурних перебутов, що притаманні високоміцним чавунам з кулястим графітом при ізотермічному гартуванні в інтервалі температур 260-420 °С. Показано, що після ізотермічного гартування при 330 °С бейнітна реакція супроводжується формуванням стабілізованого вуглецем і легуючими елементами реакційно-індиферентного і реакційно-залишкового аустенітів розміром 25-40 нм в перерізі. Встановлено, що при пластичній деформації бейнітного чавуну, підданому ізотермічному гартуванню при 350 °С, відбувається фазове перетворення. П'ята частина залишкового аустеніту перетворюється на мартенсит. Показано, що цей ефект є відповідальним за двократне підвищення зносостійкості чавуну, ізотермічно загартованого по цьому режиму. Робота передається за кордон за договірною ціною.

53.05.18.0594/0217U001594

Створення нових шаруватих та шарувато-градієнтних композиційних матеріалів для рудних контактних з'єднань та розробка керованих процесів їх виготовлення: Заключний звіт /Інститут проблем матеріалознавства ім. І.М.Францевича НАН України; Керівник Косторнов Анатолій Григорович. – ДР 0112U002302. УДК 621.315.55/58.

171 с.

Досліджено вплив технологічних параметрів на умови отримання шаруватих та градієнтно-шаруватих конденсатів в системах Cu W, Cu Mo та Cu-Cr. Обґрунтовано вибір легуючих добавок в конденсаті, та досліджено характер міжфазної взаємодії їх з основними компонентами. Проведено комплексні дослідження фізико-хімічних властивостей матеріалів та вивчено перебіг корозійних процесів у водних середовищах, в тому числі при їх насиченні CO₂ і SiO₂. Результати НДР упроваджені в технології виробництва розривних електричних контактів різного призначення на базі НВП "ЕЛТЕХМАШ" (м. Вінниця). Робота передається за кордон за договірною ціною.

53.05.18.0595/0217U001608

Вдосконалення фторфлогопітового матеріалу та процесів його виплавки для одержання тонкостінних фасонних корозійно- і жаростійких каменелитих виробів: Заключний звіт /Фізико-технологічний інститут металів та сплавів НАН України; Керівник Загуловський Андрій Сергійович. – ДР 0116U007107. УДК 669.018.28:669.19.

58 с.

На першому етапі досліджено закономірності впливу складу шихти на структуру фторфлогопітового литва, виявлено, що оптимальну структуру мають матеріали, які близькі до стехіометричного складу калієвого фторфлогопіту $KMg_3[Si_3AlO_{10}]F_2$, а також матеріали у яких в тетраедричній сітці частина іонів алюмінію - Al³⁺ ізоморфно заміщено іонами кремнію - Si⁴⁺. Встановлено, що мінералогічний склад зразків цих матеріалів містить (об. %): 85-90 - калієвий фторфлогопіт, 3-7 - енстатит та інші, 5-10 - скло фаза. Визначено, що оптимальний час приготування фторфлогопітового розплаву становить: перша плавка - 60-65 хвилин; наступні плавки 35-40 хвилин, при споживанні потужності печі 85-90 кВт. Оптимальною температурою приготування фторфлогопітового розплаву встановлено 1450-1500 °С.

53.05.18.0596/0217U002185

Вплив експлуатаційних факторів на зако-

номірності деформування і граничний стан конструкційних матеріалів і рейкових сталей в широкому інтервалі низьких температур:

Заключний звіт /Інститут проблем міцності ім. Г. С. Писаренка Національної академії наук України; Керівник Стрижало Володимир Олександрович. – ДР 0112U002175. УДК 539.37: 620.172.251: 621.143.143: 625.032.3.

238 с.

Вперше встановлені закономірності впливу температури й попереднього циклічного навантаження на механічні характеристики перлітної сталі при дії електричного струму та обґрунтовано критерій граничного стану матеріалу за таких умов. Визначені причини, механізми та запропонована математична модель опису прояву масштабного ефекту механічних властивостей сплавів при температурі 4,2 К, а також показані шляхи його мінімізації і врахування при проведенні випробувань на розтяг в умовах криогенних температур. Робота розповсюджується за договірною ціною.

53.05.18.0597/0217U002186

Дослідження характеристик коливань та аеродинамічної стійкості руху механічних систем з урахуванням їх недосконалостей та впливу різних механізмів розсіювання енергії: Заключний звіт /Інститут проблем міцності ім. Г. С. Писаренка Національної академії наук України; Керівник Матвеев Валентин Володимирович, Зінковський Анатолій Павлович. – ДР 0112U002178. УДК 539.433.534.1.

222 с.

На основі використання розроблених методів і розрахункових моделей та проведеного комплексу аналітичних, чисельних та експериментальних досліджень встановлені закономірності зміни характеристик коливань конструктивних елементів та їх систем з урахуванням впливу різних механізмів розсіювання енергії і локальних поверхневих пошкоджень, а також запропоновані підходи з вібродіагностики їх наявності. Описані: експрес-метод з прогнозування межі динамічної стійкості лопаткових віncів, які взаємодіють з потоком, та алгоритм його реалізації; методики аналізу впливу режимів високочастотної механічної проковки зварних з'єднань на їх залишкову довговічність і тріщиностійкість.

53.05.18.0598/0217U002189

Теоретичне дослідження багатовимірного напружено-деформованого стану та міцності порожнистих шаруватих анізотропних циліндрів і сфер при динамічному навантаженні: Заключний звіт /Інститут проблем міцності ім. Г. С. Писаренка Національної академії наук України; Керівник Лепіхін Петро Павлович. – ДР 0112U002177. УДК 539.3.

459 с.

На основі загальних рівнянь динамічних теорій пружності, пластичності та сучасних теорій міцності анізотропних матеріалів проведено систематичне теоретичне дослідження одно-, дво- і тривимірного напружено-деформованого стану та міцності порожнистих багат шарових анізотропних циліндрів і сфер при навантаженні хвилею тиску від вибуху вибухової речовини (ВР) всередині оболонки; розроблені інженерні методики визначення параметрів імпульсного навантаження від вибуху ВР. Робота передається за кордон за договірною ціною.

55 ТЕХНОЛОГІЯ. МАШИНОБУДУВАННЯ

55.01 Загальні питання машинобудування

55.05.18.0599/0217U000895

Удосконалення машин легкої промисловості

з метою зменшення енергетичних витрат: Заключний звіт /Київський національний університет технологій та дизайну; Керівник Панасюк Ігор Васильович. – ДР 0116U006454. УДК 671.68:621.

51 с.

Підвищення ефективності процесу повздовжнього різання деталей низу взуття, зокрема обробка матеріалів (мікропористої та монолітної гуми, повсть та інше) за допомоги рухомого та не рухомого різання деталей, з метою зменшення енергозатрат на виконання цієї технологічної операції є актуальною задачею для прогресивного розвитку легкої промисловості України Саме тому дослідження геометрії ріжучого інструменту та його раціонального положення є актуальною задачею в теперішній час.

55.03 Машинознавство і деталі машин

55.05.18.0600/0417U000909

Рикуніч Юрій Миколайович. Прогнозування працездатності малогабаритних електромагнітних клапанів в системах авіакосмічної техніки: Дис... к.т.н. /Національний технічний університет України "Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського". – Захищена 25.04.2017.

УДК 621.646:629.735.03.

204 с.: 17 табл., 106 іл. – Бібліогр.: 201 назва.

Дисертація присвячена розробці наукових основ і практичних рекомендацій з визначення запасів працездатності малогабаритних пневматичних електромагнітних клапанів (ЕМК) на етапі проектування. Запропоновано алгоритм вибору запасів працездатності ЕМК, який включає в собі вирішення двох взаємопов'язаних між собою задач: вибір параметричних запасів працездатності ЕМК і вибір запасів утомної міцності критичних елементів ЕМК, що лімітують їх ресурс. Отримано аналітичні вирази для визначення запасів працездатності ЕМК на етапі проектування. Експериментальним шляхом визначено характер та інтенсивність змін технічного стану та основних структурних і функціональних параметрів ЕМК в процесі напрацювання ресурсу, в тому числі особливості розвитку процесів утоми конструкційного матеріалу в стрижневих елементах ЕМК з двопозиційним поляризованим електромагнітним приводом. Використання енергетичних критеріїв накопичення мікродеформацій у конструктивному матеріалі дало можливість отримати аналітичні залежності для обрання втомної міцності стрижневих елементів ЕМК. Для різних конструкційних матеріалів отримано емпіричні залежності кількості циклів напрацювання стрижневих елементів ЕМК до відмови від питомої кінетичної енергії переміщення його рухомої системи. В результаті виконаних експериментально-теоретичних досліджень отримали подальший розвиток наукові основи визначення запасів працездатності малогабаритних ЕМК систем обладнання АКТ на етапі проектування, що ґрунтуються на стохастичних моделях зміни технічного стану вузлів й конструктивних елементів ЕМК і їх функціональних параметрів під дією експлуатаційних навантажень. Їх впровадження під час розробки нових ЕМК для систем обладнання сучасних АКТ забезпечує виконання вимог до їх надійності й практичної безвідмовності протягом усього періоду нормальної експлуатації. На основі результатів проведених експериментально-теоретичних досліджень розроблено стандарт підприємства СТУ КЦКБА?273:2012 "Методика розрахунку запасів працездатності електромагнітних клапанів при проектуванні". Основні результати досліджень впроваджено в практику проектування ЕМК в ПАТ "Київ-ське центральне конструкторське бюро арматуробудування".

55.05.18.0601/0217U000892

Дослідження закономірностей формування

зони трибосинтезу в композиційних матеріалах на металевій і полімерній основах в процесі навантаження тертям без змащування:

Заключний звіт /Інститут проблем матеріалознавства ім. І.М.Францевича НАН України; Керівник Косторнов Анатолій Григорович. – ДР 0114U001521. УДК 621.89:621.762:621.822.

120 с.

Розроблена технологія отримання нового триботехнічного матеріалу на основі заліза, працездатного: а - на повітрі без змащування при швидкості ковзання 5-15 м/с і тиску 0,64-1,28 МПа у парі зі сталями 1X18H9T і 65Г; б - за температури 500 °С у парі зі сталлю 1X18H10T при швидкості ковзання 0,5-2,0 м/с і тиску 0,8-3,3 МПа. За тиску 1,28 МПа коефіцієнт тертя нового триботехнічного матеріалу в 1,35 раз, а його масовий знос у 2 рази менший за коефіцієнт тертя та масовий знос прототипу. Розроблено дослідно-промисловою технологією виготовлення двошарових металополімернаповнених плоских підшипників ковзання для оснащення форматорів-вулканізаторів автошин. Робота передається за кордон за договірною ціною.

55.05.18.0602/0217U001684

Фізичні основи формування трибологічних властивостей матеріалів (сталі, алюмінієві сплави, квазікристали, інтерметаліди) та покриттів за умов динамічного навантаження:

Заключний звіт /Інститут проблем матеріалознавства ім. І.М.Францевича НАН України; Керівник Мільман Юлій Вікторович. – ДР 0114U001373. УДК 621.891; 621.004.62; 620.172/.178.3; 620.172/.178.7.

121 с.

Вперше систематизовано результати досліджень зносу та тертя великої групи матеріалів з різним типом міжатомного зв'язку і різною кристалічною структурою. З урахуванням механізму деформації і механізму руйнування в процесі тертя і зносу досліджені матеріали було віднесено до чотирьох основних груп. Встановлено, що зміна температури, накладання вібрації певної частоти та фазові переходи в процесі тертя можуть переводити матеріали до іншої групи. Для кожної з чотирьох груп характерна визначена дислокаційна структура при поверхневих, шарів механізм та інтенсивність зносу визначається за своїми формулами. Проведена класифікація дозволяє більш детально розуміти механізм зносу і оптимізувати структуру та механічні властивості для підвищення стійкості матеріалів для деталей транспортних пристроїв та іншої техніки.

55.09 Машинобудівні матеріали

55.05.18.0603/0217U000933

Синтез, отримання і термоелектричні властивості масивних матеріалів на основі багатокомпонентних сполук Ag-Pb-Sb-Te (LAST):

Заключний звіт /Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка; Керівник Криськов Цезарій Андрійович. – ДР 0115U002613. УДК 546.48124:544.022.384.

3 с.

Об'єкт дослідження - закономірності формування та механізми модифікування термоелектричних властивостей напівпровідникових структур. Предмет дослідження - масивні композитні матеріали на основі багатокомпонентних сполук системи Ag-Pb-Sb-Te (LAST). Метою дослідження є розробка і оптимізація технологічних процесів синтезу і формування масивних матеріалів на основі багатокомпонентних сполук системи Ag-Pb-Sb-Te (LAST) для термоелектричних модулів, що функціонують в температурному діапазоні 300-850 К. Завдання, на вирішення яких спрямовано проект: -

розробка ефективної технології синтезу та металокерамічного методу отримання масивних матеріалів на основі сполук систем Ag-Pb-Sb-Te; - встановлення залежності термоелектричних параметрів масивних матеріалів від температури синтезу, відпалу, хімічного складу та умов їх отримання; - визначення оптимальних температурних режимів експлуатації масивних матеріалів; - оптимізація технології отримання масивних композитних матеріалів на основі сполук системи Ag-Pb-Sb-Te для термоелектричних модулів спеціального призначення.

55.05.18.0604/0217U001645

Розробка комплексу експериментальних засобів для дослідження впливу факторів навколоземного космічного простору на міцність конструкційних матеріалів: Заключний звіт /Інститут проблем міцності ім. Г. С. Писаренка Національної академії наук України; Керівник Стрижало Володимир Олександрович. – ДР 0114U001103. УДК 620.16; 620.17; 620.278.3..

65 с.

Розроблені методики і експериментальне обладнання для випробувань конструкційних матеріалів на циклічну міцність в середовищі навколоземного космічного простору і лабораторних умовах. Робота передається за кордон за договірною ціною.

55.05.18.0605/0217U001691

Дослідити механізми формування наноструктури та її впливу на властивості надтвердих магнетронних покриттів і напівпровідникових плазмохімічних плівок: Заключний звіт /Інститут проблем матеріалознавства ім. І.М.Францевича НАН України; Керівник Іващенко Володимир Іванович. – ДР 0112U002094. УДК 621.723:620.669.018:45:621.9.02.

147 с.

Об'єкт дослідження - надтверді покриття та напівпровідникові плівки на основі NbN, NbC, SiNx SiC, SiCN, AlN, їх структурні, механічні та оптоелектронні властивості. Мета роботи полягає у вивченні механізмів формування наноструктури і її впливу на структурні, механічні і оптоелектронні властивості плівок на основі зазначених тугоплавких сполук. Методи дослідження: установка для дуального магнетронного розпилення, плазмохімічна установка. Були синтезовані і всебічно вивчені магнетронні нанокompозитні Nb-Si-N, Nb-Al-N, Nb-Si-C покриття; наносарувати TiN/SiC, AlN/BNC покриття; магнетронні Si-C-N плівки, плазмохімічні Si-C-N плівки. Встановлені оптимальні режими осадження покриттів і плівок. Встановлено, що нанотвердість і твердість по Кнупу наноструктурованих покриттів сягають 35-40 ГПа та понад 56 ГПа, відповідно. Нанотвердість Si-C-N плівок складає понад 36 ГПа. На основі першопринципних розрахунків запропоновано матеріали для покриттів систем Al-Mg-B, Ti-Si-C. Запропоновано структурні моделі інтерфейсів у нанокompозитних і наносаруватих покриттях. Результати досліджень показують, що магнетронні плівки можуть бути використані як зносостійкі і захисні покриття. Зважаючи на оптоелектронні властивості, високу твердість та низький коефіцієнт тертя, аморфні Si-C-N плівки рекомендовано до застосування в напівпровідникових приладах та мікроелектромеханічних системах (МЕМС).

55.15 Ливарне виробництво

55.05.18.0606/0417U000533

Михнян Олена Вікторівна. Одержання точних виливків з орієнтованою структурою жароміцних сплавів в оболонкових формах

з термостійкої кераміки: Дис... к.т.н. /Фізико-технологічний інститут металів та сплавів НАН України. – Захищена 02.03.2017.

УДК 669.245.018.28:629.7.03.-226.2.

136 с.: 22 табл., 24 іл. – Бібліогр.: 147 назв.

Дисертаційна робота присвячена науково-практичним основам розробки нового складу жароміцного сплаву з високим вмістом хрому на основі нікелю за рахунок легування його танталом та ренієм, дослідженню і вибору більш термо- та хімічностійких вогнетривких матеріалів для одержання з них ливарних форм та стрижнів, визначенню раціональних температурних режимів спрямованого твердіння лопаток. Методом математичного планування експериментів визначено оптимальні концентрації тугоплавких елементів, насамперед танталу і ренію, та їх комплексна дія у жароміцному сплаві з високим вмістом хрому на основі нікелю, при яких значно підвищується (в 1,2 - 1,5 рази) стійкість матеріалу лопаток до високотемпературної корозії без зниження тривалої міцності та пластичності. Досліджено механізм впливу модифікаторів у вигляді дисперсних металевих порошків алюмінію, кремнію та бору на вогнетривку основу (корунд, плавлений кварц) в багатостадійному процесі фазово-структурних перетворень в формувальних та стрижневих сумішах під час нагрівання. Встановлено вплив температури випадку вогнетривких сумішей на основі корунду та плавленого кварцу, що містять різну кількість модифікаторів, на стійкість кераміки у розплаві розробленого жароміцного сплаву. Виявлені закономірності впливу параметрів спрямованої кристалізації на дисперсність та морфологічні особливості структурно-фазових складових у розробленому сплаві при одержанні виливків. За результатами дослідно-промислового випробування, які проводили в умовах підприємства ДП НВКГ "Зоря" - "Машпроект" (м. Миколаїв), встановлено, що використання нових вогнетривких матеріалів і сплавів, а також технологій і технічних рішень, що створені при виконанні досліджень, дозволили зменшити на 3 - 4 % брак за пригаром, засміченням і порушенням геометричної точності лопаток для газотурбінних двигунів. По кожному типорозміру лопаток економічний ефект складає 48 000 грн.

55.05.18.0607/0217U001575

Дослідження особливостей формування багатошарових виробів на основі ливарних методів та фізико-хімічної обробки, в тому числі з композиційними шарами, при різних методах їх одержання: Заключний звіт /Фізико-технологічний інститут металів та сплавів НАН України; Керівник Лихошва Валерій Петрович. – ДР 0112U001231. УДК 621.74.046:66.08.

218 с.

Об'єкт дослідження - багатошарові вироби, композиційні матеріали, процеси плазмової, лазерної та електронно-променевої обробки. Мета дослідження - вивчення особливостей формування шарів багатошарових виробів на основі чорних та кольорових сплавів; розробка технологічних засад процесів отримання нових багатошарових конструкцій відповідального призначення на базі ливарних методів з використанням висококонцентрованих джерел енергії. Методи дослідження включали металографічний, мікрорентгеноспектральний аналізи, механічні випробування, фізичне та математичне моделювання, натурні експерименти. Представлено результати дослідження нестационарних теплових та гідродинамічних процесів в області нагріву лазерного випромінювання та плазмового струменю. Встановлено, що конвективні потоки в розплаві збільшують амплітуду коливань температури за рахунок сумісної дії осциляцій теплового потоку і швидкості руху розпла-

ву. Визначено температурно-часові та газо- і гідродинамічні залежності процесу формування багатошарових конструкцій та композиційних матеріалів. Розроблено метод керування процесами плазмової, лазерної та електронно-променевої обробки за рахунок оптимізації просторово-часових характеристик концентрованих джерел енергії неперервної дії. Створено експериментально-технологічне обладнання для досліджень процесів з'єднання різних металів і сплавів з метою отримання багатошарових конструкцій широкого застосування з композиційними шарами. Розроблено метод одержання біметалевих плоских конструкцій на основі тугоплавких та легкоплавких металів в процесі електронно-променевої плавки. Сформульовано рекомендації щодо впровадження розроблених технологій та нових комбінованих методів обробки. Робота розповсюджується за довірливою ціною.

55.05.18.0608/0217U001657

Розробка наукових та технологічних засад комплексної взаємодії ливарних процесів для прогнозованого керування якістю литих конструкцій з залізобетонних сплавів на основі використання новітніх інформаційних технологій: Заключний звіт /Фізико-технологічний інститут металів та сплавів НАН України; Керівник Шинський Олег Йосипович. – ДР 0112U003154. УДК 681.14:621.743.

664 с.

В результаті виконання роботи за темою досліджені детерміновані зв'язки між технологічними об'єктами, що приймають участь у процесах плавлення, позапічного і теплового оброблення залізобетонних сплавів і виливків, включаючи екологічні аспекти (матеріали, технології, обладнання), визначені параметри контролю та керування кожного з них, розроблені чи адаптовані алгоритми, прилади контролю для моніторингу і керування цими об'єктами, а також екологічного стану навколишнього середовища. Це дає можливість вперше у світовій ливарній практиці створити комплексну автоматизовану систему контролю та керування технологічними процесами і обладнанням з урахуванням їх взаємодії при плавленні, позапічному і тепловому обробленні залізобетонних сплавів і виливків та одержання виливків з прогнозованими властивостями. Розроблена та відпрацьована новітня інформаційна технологія побудови експериментальних засобів оперативного моніторингу ливарних об'єктів.

55.19 Різання матеріалів

55.05.18.0609/0417U000899

Сіра Наталія Миколаївна. Підвищення ефективності шліфування циліндричних, ступінчастих та криволінійних поверхонь обертання зі схрещеними осями круга та деталі: Дис... к.т.н. /Чернігівський національний технологічний університет. – Захищена 27.04.2017.

УДК 621.923.

176 с.: 2 табл., 75 іл. – Бібліогр.: 132 назви.

Дисертація присвячена підвищенню ефективності шліфування циліндричних, ступінчастих та криволінійних поверхонь обертання зі схрещеними осями круга та деталі за рахунок розробки нового способу абразивної обробки, який ґрунтується на аналізі модульних 3D моделей процесу, а також визначення умов і областей його раціонального застосування. Запропоновані модульні 3D моделі інструментів, процесів зняття припуску та формоутворення, розроблені на базі трьох уніфікованих модулів: інструментального, орієнтації та формоутворення. Розроблені методики управління кутом схрещування осей інструмента та деталі при обробці циліндричних, ступінчастих та криволінійних поверхонь

деталей, де в процесі обробки чорновий припуск знімається торцем круга, а чистове шліфування виконується широкою ділянкою його периферії. Запропонована методика розрахунку складових сили різання з врахуванням впливу параметрів робочої поверхні круга, різальних та деформуючих кромки, зміни міцності матеріалу та жорсткості оброблюючої системи. Визначені товщина шару, що зрізується однією різальною кромкою, та продуктивність процесу обробки.

55.05.18.0610/0417U000901

Следнікова Олена Сергіївна. Підвищення ефективності шліфування торців орієнтованих деталей та профільованих кругів: Дис... к.т.н. /Чернігівський національний технологічний університет. – Захищена 27.04.2017.

УДК 621.9423.

170 с.: 3 табл., 104 іл. – Бібліогр.: 136 назв.

Дисертаційна робота присвячена підвищенню ефективності шліфування торців орієнтованих деталей профільованими шліфувальними кругами. Розроблено модульне 3D моделювання профілів кругів, зняття припуску та формоутворення при двосторонньому шліфуванні круглих та некруглих торців деталей. Проаналізовано вплив куткової орієнтації деталі з некруглим профілем на геометричну точність формоутворення торцевих поверхонь. При обробці хрестовин карданих валів досліджено вплив орієнтації шліфувальних кругів на точність формоутворення торцевих поверхонь. При розрахунку продуктивності обробки, зносу, сил різання, потужності та теплового потоку при торцевому шліфуванні додано коефіцієнти, що враховують температуру нагрівання деталей та сумарну податливість системи ВПД. Запропоновано здійснювати профілювання інструментів на калібруючих ділянках під кожний припуск на обробку, починаючи з найменшого, що забезпечує економію абразиву, підвищення ефективності використання шліфувальних кругів та високу точність оброблених торцевих поверхонь деталей. Розроблено нові ефективні способи торцевого шліфування деталей орієнтованими профільованими шліфувальними кругами.

55.05.18.0611/0217U001289

Розробка техніко-технологічних рішень і дослідних зразків елементів системи "верстат-оснастка-інструмент" плоского торцевого шліфування важкооброблюваних матеріалів: Заключний звіт /Національний технічний університет "Харківський політехнічний інститут"; Керівник Грабченко Анатолій Іванович. – ДР 0115U000524. УДК 621.923. 380 с.

Об'єкт дослідження - технологічна система плоского торцевого шліфування у єдності робочого процесу і верстату, на якому він здійснюється. Мета роботи - розробка техніко-технологічних рішень, направлених на зниження силової та температурної напруженості у зоні обробки при плоскому торцевому шліфуванні деталей з різноманітних матеріалів, особливо важкооброблюваних і з нанота субмікроструктурною структурою. Методологія аналітичних досліджень - імітаційне комп'ютерне 3D моделювання взаємодії елементів системи "оброблювана заготовка - шліфувальний інструмент". Верстатна експериментальна база натурних досліджень - експериментальний зразок плоскошліфувального верстата з вертикальним розташуванням шпинделя на базі універсально-заточувального верстата мод. 3Д642Е. Основні результати - система технічних рішень, корисних моделей, конструкторської документації, дослідних зразків спеціальної модернізації універсальних верстатів та алмазно-абразивних інструментів, бази експериментальних даних для реалізації плоского торцевого шліфу-

вання важкооброблюваних матеріалів за технологіями світового рівня продуктивності і якості обробки. Практична за-требуваність розробки зв'язується з механообробними галузями промисловості: машино-, автомобіле-, приладо-, авіабудівній, космічній та іншими. Впровадження розробки проведено в ПАТ "Харківський підшипниковий завод" (м. Харків), ТОВ "Інстайл" (м. Полтава), ТОВ "Кермет-У" (м. Харків) і НТУ "ХП" . Економічна ефективність - у середньому близько 50 тис. грн. в розрахунку на одно механообробне підприємство за даними проведених впроваджень. Прогнози припущення про розвиток об'єкту розроблення - вдосконалення розробки інструментів і технічних систем шліфування в цілому для технологічно сталого використання у комбінованих електрофізикохімічних процесах високопродуктивній алмазно-абразивній обробки.

55.05.18.0612/0217U001606

Розробка та дослідження ефективних методів деформаційного поверхневого зміцнення при створенні високофункціональних поверхонь титанових сплавів конструкційного та медичного призначення: Заключний звіт /Інститут надтвердих матеріалів ім. В.М. Бакуля НАН України; Керівник Ростовський І.Ю. – ДР 0115U005267. УДК 621.923.04:666.3-184.

94 с.

Досліджено ефективні методи деформаційного поверхневого зміцнення при створенні високофункціональних поверхонь титанових сплавів. Підвищено ефективність застосування ХПД та вивчено закономірності утворення зміцненого поверхневого шару деформаційного походження. Проведено трибологічні випробування створених високофункціональних поверхонь, змодельованих пар тертя титанових сплавів з іншими матеріалами відповідно до їх застосування

55.22 Обробка поверхонь і нанесення покриттів

55.05.18.0613/0217U001285

Розробка високоефективних передавачів телекомунікаційної апаратури на базі підсилювачів з високим ККД за інтегральною технологією та енергоресурсозбереження при виробництві сталі в агрегаті ківш-піч: Заключний звіт /Донецький національний університет імені Василя Стуса; Керівник Крижановський Володимир Григорович. – ДР 0115U003294. УДК 535.376:537.534.

129 с.

Удосконалено методику та побудовано алгоритми аналізу комплексних неоднорідності в тришарових планарних структурах методом поперечного резонансу. На їх основі спроектовані і експериментально виміряні компактні смугові фільтри мікрохвильового діапазону частот. Запропоновано нову конструкцію і наближений метод розрахунку ВЧ автогенератора класу Е з поліпшеними параметрами стабільності. Запропоновано і досліджено схему для посилення складного сигналу, що має як амплітудну, так і фазову модуляцію і містить два підсилювача: класу S в тракці обвідної і класу Е в каналі несучої частоти. Розрахований, промодельований і експериментально досліджений високочастотний підсилювач потужності класу Е з паралельним контуром на зосереджених елементах. Проведено експериментальне дослідження підсилювача при ненульовій реактивності X і визначено діапазон значень X/R, в якому немає суттєвого зниження характеристик підсилювача

55.05.18.0614/0217U001696

Створення на основі координаційних сполук

засобів метрологічного забезпечення індикаторних матеріалів для контролю витоків амоніаку крізь дефекти конструкцій: Заключний звіт /Інститут фізичної хімії ім. Л. В. Писаржевського НАН України; Керівник Манорик Петро Андрійович. – ДР 0114U000142. УДК 620,19.

161 с.

Розроблено методику й засоби калібрування мікропотоків амоніаку, що створюють контрольні течії, із застосуванням п'езокварцових сенсорів з чутливим до амоніаку покриттям на основі координаційної сполуки Робота передається за кордон за договірною ціною.

55.23 Виробництво виробів із порошкових матеріалів

55.05.18.0615/0417U000626

Тимошенко Ярослав Григорович. Особливості взаємодії нанорозмірного карбіду кремнію з оксидом заліза при термічному синтезі високодисперсних модифікаторів для отримання композитів з керамічною та металеву матрицею: Дис... к.т.н. /Інститут проблем матеріалознавства ім. І.М.Францевича НАН України. – Захищена 20.03.2017.

УДК 621.762:669.1.004.12.

215 с.: 55 табл., 41 іл. – Бібліогр.: 167 назв.

Дисертація присвячена дослідженню закономірності взаємодії нанорозмірного карбіду кремнію з оксидом заліза та спеченим концентратом залізної руди (СКЗР), що призводить до повного відновлення оксиду заліза та формування високодисперсного порошкового продукту з фазами вторинного карбіду кремнію, силіцидів, карбідів заліза, оксиду та оксинітриду кремнію. Виявлено умови синтезування вторинного SiC зі зниженим параметром ґратки, що відбувається за рахунок зміни парціальних тисків CO та SiO, які утворюються при відновленні оксиду заліза. Встановлено ефект дисперсійного та деформаційного зміцнення металевих композитів, сформованих шляхом сплавлення порошкового заліза з використанням високодисперсних порошкових продуктів, синтезованих у системах SiC - Fe₂O₃ та SiC - СКЗР, як лігатури. Одержані металеві композити на основі заліза характеризуються показником міцності до 1790 МПа за рахунок реалізації структури нанорозмірного перліту (карбід заліза + ферит). Виявлено умови формування композиційної кераміки на основі оксиду алюмінію з використанням синтезованих високодисперсних порошкових продуктів при вільному спіканні, що характеризується високим рівнем міцності зерен (до 4,49 Н).

55.31 Інструментальне виробництво

55.05.18.0616/0417U000946

Романченко Павло Володимирович. Вдосконалення технології виготовлення абразивних кругів ручних шліфувальних машин для зменшення їх вібрацій: Дис... к.т.н. /Національний технічний університет "Харківський політехнічний інститут". – Захищена 20.04.2017.

УДК 621.922.

223 с.: 37 табл., 57 іл. – Бібліогр.: 82 назви.

Об'єкт дослідження: технологічний процес і оснащення для виготовлення абразивних кругів прямого профілю для ручних шліфувальних машин. Мета: зменшення вібрацій у процесах механічної обробки до рівня вимог до вібраційних характеристик ручних шліфувальних машин, шляхом підвищення геометричної точності виготовлення абразивних кругів. Методи дослідження: теоретичне встановлення закономірностей формування похибок геометричної форми

абразивних кругів та їх взаємозв'язку з вібраціями ручних шліфувальних машин базуються на фундаментальних положеннях теорії точності механічної обробки, теоретичної механіки, теорії ймовірності та математичної статистики, математичні моделі розроблені з візуалізацією в пакеті "VisSim". Теоретичні і практичні результати: Розроблено технологію виготовлення абразивних кругів прямого профілю, що завдяки підвищенню точності їх геометричних параметрів гарантовано забезпечує дотримання вимог до вібраційних характеристик роботи ручних машин, теоретично обґрунтовано геометричні параметри пресформи, необхідні для досягнення потрібної точності виготовлення абразивних кругів. Новизна: вперше встановлено закономірності формування похибок геометричної форми абразивних кругів прямого профілю при їх пресуванні, встановлено взаємозв'язок між величинами похибок геометричної форми абразивних кругів прямого профілю, зміщенням центра їх мас та вібраціями ручних шліфувальних машин, вперше встановлено моделюванням, що при роботі з абразивними кругами прямого профілю нормований дисбаланс абразивних кругів не забезпечує дотримання вимог до вібраційних характеристик ручних машин, аналітично отримані закони розподілу відхилень від точності геометричної форми абразивних кругів, вперше розроблено математичні моделі динамічних процесів в системі "Абразивний круг - Ручна шліфувальна машина - Оператор", верифіковані результатами експериментальних досліджень. Ступінь впровадження результатів: результати дисертаційної роботи впроваджено на ТОВ НТВК "Енергосталь" (м. Дергачі, Харківська обл.), а також в проектних роботах ДП "УкрНТЦ "Енергосталь", зокрема, в проекті "Будівництво металургійного виробництва гарячекатаного рулонного прокату ТОВ "Красносупільський металургійний комбінат". Сфера використання: металургійна і машинобудівна промисловість та інші галузі промисловості.

55.05.18.0617/0417U000968

Василевський Олег Вікторович. Вдосконалення процесів протяжки круглих валів у комбінованих бойках на гідравлічних пресах:

Дис... к.т.н. /Кременчуцький національний університет імені Михайла Остроградського. – Захищена 21.04.2017.

УДК 621.73.046.

276 с.: 30 табл., 102 іл. – Бібліогр.: 235 назв.

Об'єкт дослідження - технології кування поковок круглих валів. Предмет дослідження - закономірності пластичного плину і розвитку напружено-деформованого стану металу, зміни енергосилових і кінематичних параметрів кування, формування мікроструктури та основних показників якості при різних схемах і термомеханічних режимах ковальної протяжки з обкаткою у верхньому пласкому і нижньому радіусному вирізному бойках заготовок з переважно хромомолібденових сталей. Метою роботи є вдосконалення технологічних процесів кування довгомірних валів круглого поперечного перетину в універсальних комбінованих бойках на основі розробки, теоретичних і експериментальних досліджень нових схем протяжки для забезпечення високих показників якості та експлуатаційної стійкості готової продукції, зниження трудомісткості, метало- та енергомісткості технологій.

55.05.18.0618/0417U000969

Ніколенко Роман Сергійович. Підвищення ефективності процесів штампування складнопрофільних плит асиметричним осаджуванням радіусним інструментом:

Дис... к.т.н. /Кременчуцький національний університет імені Михайла Остроградського. – Захищена 21.04.2017.

УДК 621.73.043.

235 с.: 76 табл., 102 іл. – Бібліогр.: 202 назви.

Об'єкт дослідження - технології гарячого об'ємного штампування складнопрофільних плит профілюванням заготовок асиметричним осаджуванням радіусними штамповими вставками. Предмет дослідження - основні закономірності формозміни, технологічні та енергосилові параметри деформування циліндричних заготовок асиметричним осаджуванням радіусними штамповими вставками у процесах багатоперехідного штампування складнопрофільних плит на кривошипному гарячештампувальному пресі. Мета дослідження - підвищення техніко-економічних показників, зниження енергосилових параметрів процесів багатоперехідного гарячого об'ємного штампування складнопрофільних плит на кривошипних пресах з розширенням номенклатури штампованих виробів за рахунок розвитку способів попереднього профілювання заготовок асиметричним осаджуванням опуклими радіусними штамповими вставками.

55.05.18.0619/0217U002136

Розробка ефективних технологій застосування полімерно-абразивних інструментів (ПАІ) при обробці тонкостінних деталей із сталей та сплавів на основі нікелю, титану та алюмінію:

Заключний звіт /Запорізький національний технічний університет; Керівник Внуков Юрій Миколайович. – ДР 0115U002568. УДК 621.7.015.

84 с.

Об'єкт дослідження: інструмент на основі полімерно-абразивних волокон - специфічний щітковий інструмент обертової дії. Мета роботи: пошук можливостей використання полімерно-абразивних (ПА) інструментів для фінішно-оздоблювальних робіт виготовлення та ремонту тонкостінних та складнопрофільних деталей з різних матеріалів підприємств авіадвигунобудівної галузі та загальної машинобудування. Методи дослідження: методи інженерної механіки - для дослідження та контролю поверхонь деталей, що оброблюються, для визначення силового та температурного впливу ПА інструментів. Результати НДР: Розроблено технології фінішного етапу виготовлення нікелевих і титанових дисків та лопаток ГТД, які за рахунок використання різноманітних полімерно-абразивних інструментів дають змогу значно зменшити або зовсім відмовитися від ручної праці на слюсарних і фінішних операціях обробки тонкостінних елементів складного профілю; технологічні рекомендації щодо обробки жаростійких покриттів на кільцях ЛА та ЕУ, обробки ПА інструментами деталей з кольорових металів, зокрема алюмінію і його сплавів, міді, бронзи, латуні; використання ПА інструментів в ремонтному виробництві деталей ГТД. Прогнозовані припущення розвитку об'єкту - пошук та вдосконалення технологічних методів фінішної обробки тонкостінних і складнопрофільних деталей. Робота розповсюджується за договірною ціною.

55.37 Турбобудування

55.05.18.0620/0217U001291

Експериментальні та розрахункові дослідження з метою створення перспективних вихідних патрубків потужних парових турбін ТЕС та АЕС:

Заключний звіт /Національний технічний університет "Харківський політехнічний інститут"; Керівник Суботович Валерій Петрович. – ДР 0115U000526. УДК 621.165.

166 с.

Об'єкт дослідження - газодинамічні процеси у вихідних патрубках потужних парових турбін. Мета проекту - розробка принципів проектування та рекомендацій щодо створення перспективних конструкцій вихідних патрубків потужних парових турбін ТЕС та АЕС і отримання надійних

даних про їх коефіцієнти втрат на основі експериментальних та розрахункових досліджень аеродинамічних процесів, що відбуваються в проточних частинах. Методи дослідження базуються на класичному аеродинамічному експерименті, що проводиться за загальноприйнятою методикою та на фундаментальних основах газодинаміки, теорії турбомашин і чисельних математичних методах. Розроблені принципи моделювання вхідних умов до випробувань патрубків на статичних стендах без робочого колеса. Розроблена конструкція і виготовлений імітатор. Розроблені принципи проектування нових ефективних конструкцій вихідних патрубків та виконана експериментальна перевірка нової конструкції на базі вихідного патрубка ЦВТ парової турбіни К-120-7,65. Ступінь впровадження - кафедра турбінобудування НТУ "ХПИ", ПАТ "Турбоатом". Галузь застосування - науково-дослідні і проектні організації турбінобудування та підприємства енергетичного машинобудування.

55.39 Хімічне і нафтове машинобудування

55.05.18.0621/0217U001756

Дослідження робочих процесів насосів і приводів: Заключний звіт /Сумський державний університет; Керівник Ковальов Ігор Олександрович. – ДР 0114U000069. УДК 621.651/656.

252 с.

Об'єкт дослідження - робочий процес енергопередачі в гідродинамічних машинах різного типу і призначення. Встановлені нові закономірності робочого процесу, знайдено додаткові шляхи підвищення напірності ступеня, доцільність використання контрроторності, доцентрових решіток, комбінованого і вихрового робочого процесу, багатофункціонального використання динамічних гідромашин.

55.42 Двигунобудування

55.05.18.0622/0417U000560

Бушнов Валерій Васильович. Вдосконалення процесів згоряння та систем паливоподачі енергетичних установок, що працюють на металізованих боромістких паливах: Дис... к.т.н. /Національний технічний університет "Харківський політехнічний інститут". – Захищена 24.02.2017.

УДК 621.435.4.

176 с.: 10 табл., 37 іл. – Бібліогр.: 158 назв.

Об'єкт дослідження: процеси згоряння та системи паливоподачі в енергетичних установках, що працюють на металізованому паливі. Мета дослідження: вдосконалення процесів згоряння та систем паливоподачі енергетичних установок, що працюють на металізованому паливі, за рахунок виявлення фізико-хімічних закономірностей згоряння палив та виконання структурно-параметричної оптимізації систем паливоподачі. Методи дослідження: застосовувалися положення теорій ДВЗ, згоряння, термодинаміки та оптимізаційного синтезу систем, метод резонансно-флуоресцентної спектроскопії для експериментального дослідження механізмів передполуменевого окислення; метод термогравіметричного експериментального дослідження для визначення макрокінетичних показників процесу згоряння; метод математичного моделювання процесу згоряння для розрахунку термодинамічних характеристик; метод структурно-параметричного синтезу для створення систем паливоподачі різного призначення. Теоретичні і практичні результати: розроблено хімічний склад боромістких палив за рахунок вводу алотропічних модифікацій бору та інших компонентів і композицій, що дозволило знизити температуру загоряння палива; розроблено алгоритм структурно-параметричної оптимізації систем паливоподачі металізованого палива (СППМП)

для пакету прикладних програм; розроблені різнофункціональні паливні системи енергоустановок та способи визначення термодинамічних характеристик речовин, які дозволяють підвищити ефективність проектування та використання СППМП, що підтверджено винаходами, впровадженими в практику. Новизна: вперше виявлена наявність порогу займання у гетерофазних розгалужено-ланцюгових процесах окислення бору, що дозволило вдосконалити процеси згоряння боромістких палив; вперше встановлені зміни характеристик горіння бору в залежності від його алотропічних модифікацій та визначено енергію активації алотропічних модифікацій бору і субоксиду бору, що дозволило розробити нові рецептури паливних композицій для енергетичних установок; вперше встановлено залежність рівня складності структур систем паливоподачі від рівня технізації та розроблено алгоритм структурно-параметричної оптимізації систем паливоподачі, що дозволило розширити функціональні можливості систем паливоподачі боромістких палив. Ступінь впровадження: результати досліджень впроваджені в практику та використані при розробці двигунів спеціального призначення в Інституті проблем машинобудування НАН України, а також у навчальному процесі при підготовці студентів ХНАДУ зі спеціальності – Двигуни внутрішнього згоряння. Галузь використання: двигунобудування.

55.05.18.0623/0417U000616

Галинкін Юрій Миколайович. Підвищення ефективності утилізаційних металогідридних установок малооборотних дизелів: Дис... к.т.н. /Національний університет кораблебудування імені адмірала Макарова. – Захищена 27.02.2017.

УДК 621.431.

174 с.: 4 табл., 64 іл. – Бібліогр.: 168 назв.

Дисертацію присвячено вирішенню завдання підвищення ефективності утилізації теплоти вторинних енергетичних ресурсів малооборотних двигунів внутрішнього згоряння шляхом використання металогідридних установок безперервної дії. Встановлено, що ККД утилізаційної металогідридної установки безперервної дії, при використанні робочого тіла у вигляді суспензії металогідриду $ZrCrFe_{1,6}$, становить 7,1...7,5 %. Використання регенерації енергії дозволяє досягти значень ККД утилізаційної установки 22...24 % та зменшити питому витрату палива енергетичних установок на базі малооборотних ДВЗ на 6...20 г/(кВт год).

55.05.18.0624/0217U001290

Розробка технічних рішень із забезпечення енергозбереження, ресурсу та екологізації транспортних і стаціонарних поршневих двигунів: Заключний звіт /Харківський національний технічний університет "Харківський політехнічний інститут"; Керівник Парсаданов Ігор Володимирович. – ДР 0115U0000525. УДК 621.4.

290 с.

Об'єкт дослідження - фізико-хімічні, механічні і термодинамічні процеси, що мають місце при роботі поршневих двигунів внутрішнього згоряння і впливають на показники екологізації, енергозбереження та ресурсу. Предмет дослідження - показники паливної економічності, токсичності відпрацьованих газів та ресурсу транспортних і стаціонарних поршневих двигунів. Мета проекту - забезпечення суттєвого підвищення показників екологізації, енергозбереження та ресурсу транспортних і стаціонарних поршневих двигунів на основі впровадження конструктивних рішень та новітніх технологій при організації робочого процесу та узгодження його з характеристиками основних та допоміжних систем. Методи досліджень - аналіз шляхів підвищення ефективності та покращення екологічних характеристик, експери-

ментальні дослідження і математичне моделювання робочого процесу високофорсованих ДВЗ. Актуальність і основна проблематика виконаного дослідження пов'язана з пошуком технічних рішень щодо покращення якості роботи двигунів внутрішнього згоряння, його систем й елементів. Результати досліджень призначені для подальшого використання на практиці не тільки в двигунобудуванні, але й в інших галузях машинобудування і тому має вагоме соціально-економічне значення для України. Представлена НДР є комплексом рішень, направлених на енергозбереження, шляхом зменшення витрати вуглеводневого палива, підвищення ресурсу та зниження забруднення навколишнього середовища шкідливими викидами відпрацьованих газів ДВЗ при використанні в ньому: регульованого газотурбінного наддуву; альтернативних палив; теплоізолюючого покриття поверхні поршня.

55.47 Авіабудування

55.05.18.0625/0417U000898

Ює Пен. Метод розрахунку аеродинамічних характеристик системи тілесних профілів в обмеженому потоці в'язкої рідини: Дис... к.т.н. /Національний аерокосмічний університет ім. М.Є. Жуковського "Харківський авіаційний інститут". – Захищено 14.04.2017.

УДК 533.693.048 (043).

188 с.: 2 табл., 42 іл. – Бібліогр.: 84 назви.

Об'єкт - процес обтікання системи тілесних профілів мікролітаків із довільною взаємною орієнтацією в площині течії стаціонарним потоком в'язкої нестисливої рідини, також і поблизу поверхні розподілу; мета - розробка методу розрахунку аеродинамічних характеристик системи тілесних профілів при їх обтіканні ламінарним потоком в'язкої нестисливої рідини що дозволяє визначення реальних аеродинамічних характеристик мікролітальних апаратів; методи - узагальнені теорії векторно-тензорного аналізу, гідродинамічних потенціалів, метод граничних інтегральних рівнянь і його числова реалізація; результати - знижена розмірність задачі у порівнянні з іншими числовими методами, при цьому скорочено час обчислень, що має значення при виконанні пошуку перспективних аеродинамічних компоновок мікролітальних апаратів та їх несучих систем також і в екстремальних умовах експлуатації, які неможливо відтворити в експерименті; новизна - удосконалено метод розрахунку аеродинамічних характеристик тілесних профілів ламінарним потоком в'язкої нестисливої рідини, який забезпечує можливість розрахунку з малими часовими витратами обтікання системи тілесних профілів, або аеродинамічного компонування мікролітака, що дозволяє застосовувати результати розрахунків аеродинамічних характеристик для проектування аеродинамічного компонування мікролітаків, удосконалено на основі застосування теорії апроксимації низку інтерполяційних процедур, що забезпечують за допомогою лінійних функцій аналітичний опис дискретного представлення між-розрахункової області при обчисленні інтегралів на елементах межі, що дозволяє знизити складність методу розрахунку аеродинамічних характеристик системи тілесних профілів при обтіканні ламінарним потоком в'язкої нестисливої рідини; ступінь упровадження - впроваджено в роботи ДП "Антонов"; галузь використання - аерокосмічна.

55.05.18.0626/0217U002135

Розробка та дослідження ресурсозберігаючих технологій виготовлення відповідальних деталей авіаційних двигунів із титанових сплавів: Заключний звіт /Запорізький національний технічний університет; Керівник Качан Олексій Якович. – ДР 0115U002239. УДК 629.7.03:669.295.

172 с.

Встановлені закономірності формування структури титанових сплавів різних структурних станів під час інтенсивного пластичного деформування методом гвинтової екструзії. Встановлені фізичні закономірності формування структурно-фазового стану поверхневих шарів титанових сплавів при імпульсній лазерній обробці в різному середовищі та легуванні. У роботі показана можливість підвищення зносостійкості та корозійної стійкості деталей авіаційних двигунів за допомогою імпульсної лазерної обробки. Запропоновано нові способи зміцнення поверхневих шарів титанових сплавів. Робота передається за кордон за договірною ціною.

55.49 Космічна техніка і ракетобудування

55.05.18.0627/0217U002053

Розробка науково-технологічних та методичних основ створення апаратури та конструктивних вузлів космічних апаратів зі зменшеним рівнем магнітного поля: Заключний звіт /Державна установа "Інститут технічних проблем магнетизму НАН України"; Керівник Розов Володимир Юрійович. – ДР 0114U001359. УДК 621.3.013:629.7.016.

85 с.

Об'єкт дослідження - магнітні поля, створені конструктивними вузлами та апаратурою космічних апаратів. Мета роботи - зменшення похибки магніточутливої апаратури та наукових приладів і підвищення точності орієнтації космічних апаратів (КА) на навколосезній орбіті. Результати роботи: Проведено аналіз відомих методів та технологій створення складових частин космічних апаратів зі зменшеним рівнем магнітного поля, розроблені методи математичного моделювання магнітного поля складових частин КА на основі аналітичних та чисельних методів з використанням мультидипольних моделей, розроблені методи розрахунку магнітних характеристик конструктивних вузлів та апаратури КА, розроблені методи та технологічні прийоми зменшення магнітного поля апаратури КА. Розроблена та передана на підприємства космічної галузі методика створення конструктивних вузлів та комплектуючих КА зі зменшеним рівнем магнітного поля. Створені науково-методичні основи проектування конструктивних вузлів та апаратури космічних апаратів з нормованими магнітними характеристиками. Розроблені технічні рішення та методичні матеріали впроваджені на підприємствах космічної галузі при проектуванні конструктивних вузлів та апаратури космічних апаратів "Мікросат" та "Січ-2-1". Робота передається за кордон за договірною ціною.

55.51 Підйомно-транспортне машинобудування

55.05.18.0628/0217U001469

Системне моделювання та синтез машин та пристроїв для транспортування і технологічної обробки насипних вантажів: Заключний звіт /Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя; Керівник Рогатинський Роман Михайлович. – ДР 0114U001307. УДК 621.867.

398 с.

Розроблено моделі транспортування вантажу гвинтовими конвеєрами із змінними параметрами робочого органу, в т.ч. із врахуванням пневматичного підпору вантажу, моделі динамічного навантаження гвинтових конвеєрів та конвеєрів з тяговим органом, моделі завантаження вертикальних швидкохідних гвинтових конвеєрів. Обґрунтовано перспективні конструкції швидкохідних транспортно-технологічних систем, зокрема двовального гвинтового кон-

веера та конвеєра з обертовим кожухом. Розроблено високоефективні методи уніфікованого формалізованого опису робочих органів конвеєрів алгебро-логічними залежностями та методологія комп'ютерної реалізації моделей, а також метод морфологічного аналізу з ієрархічним групуванням типів конвеєрів, їх робочих органів та технологічних процесів їх виготовлення, що суттєво зменшує трудомісткість пошуку нових технічних рішень та подальших проектних робіт. Робота розповсюджується за договірною ціною.

55.53 Будівельне і дорожнє машинобудування

55.05.18.0629/0417U000630

Жанар Батсайхан. Розробка вібраційного робочого органа для ущільнення бетонних сумішей: Дис... к.т.н. /Кременчуцький національний університет імені Михайла Остроградського. – Захищена 02.03.2017.

УДК 624.04 (075).

170 с.: 7 табл., 46 іл. – Бібліогр.: 138 назв.

Об'єкт: процес ущільнення бетонних сумішей вібраційними машинами поверхневої дії. Мета: розробка теорії і науково-обґрунтованих технічних рішень, спрямованих на створення вібраційного робочого органа для ущільнення бетонних сумішей, що дозволяє підвищити ефективність і знизити енергоємність процесу ущільнення. Методи: використовуються механіка суцільного середовища, класична теорія коливань, методи фізичного, математичного і комп'ютерного моделювання. Апаратура: комплект К-505, вібровимірювальна апаратура ВИБ-6ТН. Теоретичні та практичні результати: аналітичні залежності для визначення основних параметрів і законів руху вібраційного робочого органа при вібраційному або віброударному режимі дії, які забезпечують високоефективне ущільнення бетонних сумішей різної консистенції за рахунок одночасного прикладання крутильних і кругових коливань із змінною амплітудно-частотною характеристикою; принципи і методи створення цих вібраційних робочих органів. Новизна: розкрито закономірності силової взаємодії вібраційної плити з бетонною сумішшю і знайдено закономірності для визначення основних параметрів вібраційних робочих органів з вібраційним і віброударним принципами дії. Предмет і ступень впровадження: конструкторська документація, методика розрахунків і дослідно-експериментальний зразок самохідної вібраційної машини для ущільнення бетонних блоків. Ефективність впровадження: підвищується продуктивність, знижується енергоємність, підвищується якість виробів. Галузь використання: будівельне машинобудування, будівництво.

55.57 Тракторне і сільськогосподарське машинобудування

55.05.18.0630/0417U000619

Толстущко Наталія Олександрівна. Обґрунтування параметрів пресувальної камери рулонного прес-підбирача стрічки льону:

Дис... к.т.н. /Львівський національний аграрний університет. – Захищена 11.11.2016.

УДК 631.363.2:633.521.

224 с.: 7 табл., 59 іл. – Бібліогр.: 204 назви.

Дисертацію присвячено поліпшенню якості формування рулону зі стрічки льону на підставі вдосконалення конструкції пресувальної камери змінного об'єму рулонного прес-підбирача та обґрунтування параметрів її робочих органів завдяки розкриттю процесу формування рулону зі стрічки льону. У дисертації обґрунтовані параметри і розміщення

підпружиненої рамки прес-підбирача на підставі дослідження формування рулону в пресувальній камері. Визначено сили натягу нескінченних пасів прес-підбирача на основі дослідження взаємодії цих пасів з натяжним пристроєм та валіками прес-підбирача і рулоном. Обґрунтовані параметри пружин, на яких підвішена підпружинена рамка, на підставі дослідження взаємодії рулону з робочими органами пресувальної камери. Визначено вплив довжини, діаметра та вологості стебла льонотрести на його масу; розташування шарів стрічки льону в рулоні на їх щільність; щільності та радіуса рулону зі стрічки льону на момент інерції рулону. Проведено польові випробування удосконаленого прес-підбирача та визначено економічний ефект від його використання.

55.05.18.0631/0217U001471

Синтез гвинтових транспортно-технологічних механізмів з розширеними технологічними можливостями на основі САПР "Гвинтовий конвеєр": Заключний звіт /Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя; Керівник Гевко Богдан Матвійович. – ДР 0115U002450. УДК 631.334.132 с.

Розроблено нові конструкції транспортно-технологічних механізмів сільськогосподарських машин, а саме конвеєри з гвинтовими робочими органами (секційні з різними типами з'єднань), встановлено їх раціональні конструктивно-технологічні параметри. Розроблено математичні та динамічні моделі технологічних процесів роботи транспортно-технологічних механізмів неперервної дії сільськогосподарських машин із визначенням кінематично-конструктивних і силових чинників. Розроблено скендово обладнання та експериментально-промислові установки, а також методики проведення досліджень для визначення енергосилових параметрів технологічного процесу переміщення сипких матеріалів залежно від режимів роботи. Запропоновано методику й прикладне програмне забезпечення проектування і вибору транспортно-технологічних механізмів сільськогосподарських машин з урахуванням техніко-економічних чинників. Спроектовано технологічне оснащення для проведення експериментальних досліджень. Отримані наукові результати можуть бути використані при проектуванні та виготовленні гнучких конвеєрів з гвинтовими робочими органами.

55.05.18.0632/0217U001472

Розробка методики прогнозування і покращення корозійно - втомної довговічності несучих систем розкидачів добрив типу РТД:

Заключний звіт /Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя; Керівник Рибак Тимофій Іванович. – ДР 0115U002451. УДК 631.33.

203 с.

Існуючі традиційні методи оцінки довговічності металоконструкцій розкидачів не враховують розвиток дефектності у вигляді корозійних пошкоджень під впливом агресивно - експлуатаційних середовищ, прогнозований строк служби розкидачів добрив часто не витримується. Тому при розрахунках несучих конструкцій розкидачів добрив необхідно застосовувати найновітніші досягнення науки про корозійно - втому міцність конструкційних матеріалів, зварних з'єднань елементів і компоновки машин даного класу в цілому. Одержані наукові результати підтверджують теоретичні та прикладні основи нового наукового знання, відповідно, розроблено теорію опису процесів руйнування несучих систем причіпних розкидачів органічних добрив добрив в умовах дії циклічних робочих навантажень і корозійно - агресивних середовищ, в основу чого покладено розроблені розрахункові моделі, а також, на цій базі, створено нові несучі рами причіпних машин для внесення твердих органічних добрив

з покращеними показниками довговічності і міцності. Складено аналітичні моделі напружено - деформованого стану конструктивних елементів рам причіпних розкидачів добрив з врахуванням фактичних умов навантаження і урахуванням корозійно - втомної пошкодженості. Обґрунтовано вибір критеріїв оцінки корозійної тріщиностійкості елементів конструкції, побудовано нові математичні моделі для опису напружено - деформованого стану тонкостінних профілів з тріщинами. Досліджено особливості корозійної і електрохімічної поведінки машинобудівних сталей в середовищах добрив. Визначено характеристики тріщиностійкості матеріалів конструкції в агресивних середовищах. На основі енергетичного підходу побудовано розрахункові моделі для визначення довговічності конструкцій сільськогосподарських машин при дії циклічних навантажень і експлуатаційних корозійно - агресивних середовищ при зародженнях і розвитку корозійних та втомних пошкоджень. На основі проведених комплексних досліджень запропоновано модернізацію несучої системи розкидача добрив РТД при якій забезпечено рівномірний за величиною, з зменшенням до 25% без сачків, розподіл напружень у перетинах за периметром несучої системи, покращено показники довговічності з одночасним зменшенням металоємності на 58 кг. та значним підвищенням показників технологічності.

55.65 **Машинобудування для торгівлі і громадського харчування**

55.05.18.0633/0217U001523

Розробка проекту технологічної документації на кулінарну продукцію та її адаптація в умовах виробничих процесів кафе "Кофеїн":

Заключний звіт /Харківський державний університет харчування та торгівлі; Керівник Гринченко Ольга Олексіївна. – ДР 0116U008876. УДК 641.51(083.1).

73 с.

Метою роботи є розробка проекту технологічної документації на кулінарну продукцію та її адаптація до виробничих процесів кафе "Кофеїн" з метою розширення асортименту продукції, що випускається. Об'єктом дослідження є проект технологічної документації на кулінарну/кондитерську продукцію. Предмет дослідження - кулінарна/ кондитерська продукція, що виготовляється та реалізується в кафе "Кофеїн", технологічний процес виробництва кулінарної продукції. Методи дослідження - розрахункові, технологічні, органолептичні, методи системного аналізу, планування та математичного моделювання. На основі аналітичних досліджень, лабораторних та виробничих відпрацювань з використанням методів системного аналізу обґрунтовано і технологічно підтверджено доцільність і своєчасність розробки проекту технологічної документації на кулінарну продукцію та її адаптація до виробничих процесів кафе "Кофеїн" з метою розширення асортименту продукції, що випускається. У виробничих умовах здійснено відпрацювання рецептурного складу та технологічного процесу виробництва кулінарної продукції з метою їх корегування з урахуванням специфіки закладу. Здійснено заходи з розробки технологічної документації та підготовки її до впровадження.

55.69 **Інші галузі машинобудування**

55.05.18.0634/0417U000551

Аймен Сабах Рашад Ал-Обайді. Підвищення технічного рівня тренажера-гексапода за критеріями маневреності і швидкодії:

Дис... к.т.н. /Одеський національний політехнічний університет. – Захищена 01.03.2017.

УДК 621.9.04.

183 с.: 6 табл., 58 іл. – Бібліогр.: 182 назви.

На основі комплексних наукових досліджень розроблено алгоритм підвищення технічного рівня тренажерів-гексаподів за критеріям маневреності і швидкодії, що дозволяє розглядати їх нові і відомі структури, конструкції, модулі, елементи як єдину універсальну систему моделей, яка використовує єдину інформаційну базу даних і комп'ютерних програм для порівняння альтернативних рішень при проектуванні і в процесі експлуатації.

58 ЯДЕРНА ТЕХНІКА

58.01 **Загальні питання ядерної техніки**

58.05.18.0635/0217U001271

Розробка методик зменшення дозових навантажень при поводженні та зберіганні радіоактивних відходів на території АЕС: Заключний звіт /Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна; Керівник Гірка Ігор Олександрович. – ДР 0115U000496. УДК 621.039.

50 с.

Метою роботи є розробка практичних методик зменшення радіаційного впливу на персонал АЕС і навколишнє середовище при поводженні та зберіганні радіоактивних відходів, а саме, врахування дії захисних споруд і розміщення самих контейнерів на розповсюдження випромінювання та стратегія заповнення сховищ (а також універсальних контейнерів) контейнерами з РАВ різної активності та спектрального складу. Об'єктом дослідження є поля зовнішнього гамма-випромінювання контейнерів і ангарних сховищ різноманітної геометрії, які завантажені РАВ різного елементного і радіонуклідного складу. Методом дослідження є процеси і механізми розповсюдження гамма випромінювання, включно з проходженням випромінювання, з урахуванням його спектрального складу в неоднорідних захисних спорудах, розташованих у декілька ярусів над землею поверхнею контейнерів РАВ різної активності за наявності природних або штучних перешкод. Нами створені бази даних характеристик РАВ, які зберігаються на промислових майданчиках Запорізької, Південно-Української, Рівненської та Хмельницької АЕС України та плануються на переробку для зменшення об'єму і подальшого зберігання на промайданчику АЕС. Для моделювання розповсюдження випромінювання від циліндричних джерел випромінювання, розташованих позаду захисних споруд, створені геометричні модулі комбінованої геометрії в пакетах кодів PENELOPE, MCNP, VOLUME_M, Microshield. Проведено модифікацію кодів у пакетах PENELOPE і MCNP із використанням методів Variance Reduction, що дає можливість істотно скоротити час, потрібний на розрахунок при використанні методів Монте-Карло у складній геометрії. Розроблено та створено методику розрахунку полів гамма-квантів ззовні захисних контейнерів, які містять циліндричні ємності з РАВ різної активності та різного радіонуклідного складу. Це дає можливість розрахувати потужність дози як від окремих контейнерів, так і від їхніх комбінацій із урахуванням впливу біологічного захисту и часу зберігання РАВ. Методика заснована на використанні даних про ізотопний склад твердих і рідких РАВ українських АЕС і дає можливість визначити оптимальну стратегію зменшення об'єму РАВ у процесі переробки на комплексах КПРАВ, що забезпечує мінімальні дозові навантаження на персонал і навколишнє середовище. Створено алгоритм розміщення контейнерів, завантажених РАВ із різними активностями і різним ізотопним складом, на майданчиках зберігання або в ангарних сховищах, який забезпечує мінімальну потужність дози навколо сховищ. На прикладі контейнерів для сухого зберігання ВЯП (Запорізька АЕС) і контейнерів для зберігання кондиціоно-

ваних РАВ (Нововоронезька АЕС) визначено порядок розміщення контейнерів на майданчику зберігання і в легкому ангарному сховищі. Показано можливість зниження ПД щонайменше на 15% за рахунок оптимального розташування контейнерів відповідно до їх потужності. Розроблені методи можуть бути використані для мінімізації дозових навантажень на персонал і навколишнє середовище при поводженні з РАВ на українських АЕС, в першу чергу для планованого ангарного сховища кондиційованих РАВ Запорізької АЕС.

58.31 Застосування ізоотопів і іонізуючих випромінювань

58.05.18.0636/0217U001454

Дослідження можливості створення помножувача нейтронів на ядрах легких елементів:

Заключний звіт /Інститут ядерних досліджень НАН України; Керівник Коломієць Микола Федорович. – ДР 0112U005026. УДК 539.172.4, 539.172.84.

110 с.

Звіт про НДР: 110 с., 57 рис., 10 табл., 52 джерела. Об'єкт дослідження - ядерні взаємодії нейтронів, тритонів та альфа-частинок з дейтерієм, літієм, берилієм в речовині. Мета роботи - проведення теоретичних розрахунків та експериментальних досліджень з вивчення можливості створення помножувача нейтронів на базі відомих ядерних реакцій на ядрах легких елементів, що може бути використано при розробці нових перспективних джерел енергії. Актуальність і важливість роботи полягає в тому, що її результати можуть бути використані для створення принципово нових енергетичних установок. Метод дослідження - теоретичні розрахунки та експериментальні дослідження. В ході виконання проекту проведений ряд теоретичних розрахунків з вивчення можливості створення помножувача нейтронів на базі відомих ядерних реакцій на ядрах легких елементів. Представлений ланцюг первинних реакцій, що складають базис теоретичного підґрунтя до створення помножувача нейтронів. Викладені конструктивні особливості розробки експериментальної установки помножувача нейтронів з обґрунтуванням моделі прискорювальної трубки, що запропонована до використання в експерименті, базової моделі генератора джерела нейтронів, а також наведені результати комп'ютерного експерименту моделювання сповільнювача. Проведена підготовка до створення технічної документації, розроблені концептуальні підходи до створення приладів для експериментальних досліджень. Доведені можливості прецизійних метрологічних робіт із швидкими нейтронами в діапазоні їх енергії від 3 до 18 MeV. Проведено порівняльний аналіз доступних нам експериментальних даних з повних перерізів, перерізів пружного та непружного розсіяння нейтронів ядрами ^{54}Fe в області енергій від 0,5 до 26 MeV. Результати НДР можуть бути використані - науковцями та інженерами, при розробці нових альтернативних джерел енергії. Прогнозні припущення щодо розвитку об'єкта дослідження - результати теоретичних та експериментальних досліджень можуть стати фундаментальною основою для створення нового методу отримання ядерної енергії з перспективою створення принципово нових енергетичних установок. Робота передається за кордон за договірною ціною.

58.05.18.0637/0217U002160

Взаємодія нейтронів, тритонів та альфа-частинок з ядрами дейтерію, літію-6, берилію в речовині:

Заклучний звіт /Інститут ядерних досліджень НАН України; Керівник Коломієць Микола Федорович. – ДР 0113U000073. УДК 539.172.4, 539.172.84.

124 с.

Звіт про НДР: 124 с., 48 рис., 11 табл., 73 джерела. Об'єкт дослідження - ядерні взаємодії нейтронів, тритонів та альфа-частинок з дейтерієм, літієм, берилієм в речовині. Мета роботи - основною метою даної роботи є проведення теоретичних розрахунків та експериментальних досліджень для підтвердження вірогідності здійснення ланцюга ядерних взаємопов'язаних реакцій у речовині, що містить Li, D, Be; тепловими нейтронами тритонів з реакції $^6\text{Li}(n,t)^4\text{He}$, швидких нейтронів з реакції $\text{D}(t,n)^4\text{He}$, які сповільнюються на дейтерії до енергії взаємодії з ^6Li по першій реакції з утворенням знову тритону, який може здійснити в свою чергу другу реакцію і т.д.; підсилення першої реакції в результаті взаємодії альфа-частинок, отриманих з перших двох реакцій, з берилієм по реакції $^9\text{Be}(\alpha,n)^{12}\text{C}$. Актуальність і важливість роботи полягає в тому, що її результати можуть бути використані для створення принципово нових енергетичних установок. Метод дослідження - теоретичні розрахунки та експериментальні дослідження. В ході виконання проекту досліджено можливість синтезу речовини, що містить літій, дейтерій і берилій. Викладені теоретичні основи можливості протікання реакцій нейтронів, тритонів та альфа-частинок з ядрами дейтерію, літію, берилію в речовині з виділенням великої кількості енергії. Проведена підготовка до створення технічної документації, розроблена базова схема генератора. Проведені роботи з випробування робочої камери, систем діагностики виведеного пучка прискорених іонів ізоотопів водню (протонів та дейтронів) з енергією (3,5-4,5) MeV, детектуючої системи реєстрації за для експериментів із швидкими нейтронами на тандем-генераторі ЕГП-10К. Проведена підготовка апаратного забезпечення спектрометрії швидких нейтронів за часом прольоту в імпульсному режимі пучка прискорювача. Зроблено порівняльний аналіз експериментальних даних з перерізів взаємодії нейтронів із ядрами ^{54}Fe в області енергій (0,3-26) MeV і досліджено застосовність оптико-статичного підходу та методу зв'язаних каналів до опису експериментальних повних перерізів і перерізів пружного та непружного розсіяння нейтронів. Результати адекватного опису сукупності експериментальних даних використано для вивчення у досліджуваному діапазоні енергій внеску прямого механізму і механізму розсіяння через складене ядро в пружне та непружне розсіяння нейтронів ядрами ^{54}Fe . Досліджені енергетичні спектри та критерії вибору моделі розрахунку перерізів непружного розсіяння швидких нейтронів непарними ядрами на прикладі ізоотопу міді. За результатами обчислень установлено, що висока якість опису енергетичних спектрів обумовлена точними розрахунками всіх елементів енергетичної матриці. Показано, що знайдена структура хвильових функцій дозволяє надійніше обрати модель ядра і метод розрахунків перерізів непружного розсіяння нуклонів непарними ядрами. Досліджені залежності резонансних параметрів від масового числа. Встановлено, якщо повний набір резонансних параметрів задовільно описує середні експериментальні перерізи пружного розсіяння нейтронів, то параметри цього набору узгоджуються з їхніми залежностями від масового числа A , розрахованими за оптичною моделлю. Отримані нами параметри всіх досліджених ядер відповідають цій умові. Наявні розбіжності вимагають удосконалення розрахунків. Результати НДР можуть бути використані - науковцями та інженерами, що займаються розробками нових альтернативних джерел енергії. Прогнозні припущення щодо розвитку об'єкта дослідження - результати теоретичних та експериментальних досліджень можуть стати фундаментальною основою для створення нового методу отримання ядерної енергії з перспективою створення принципово нових енергетичних установок. Галузь застосування - Ядерна фізика та енергетика. Робота розповсюджується за договірною ціною.

58.05.18.0638/0217U002177

Електрофізичні процеси в малонуکلонних системах та ядерних матеріалах і установках: Заключний звіт /Інститут електрофізики і радіаційних технологій НАН України; Керівник Клепиков Вячеслав Федорович. – ДР 0112U004683. УДК 621.039, 539.172.

223 с.

Проаналізовано процеси двохчастинкового розщеплення малонуکلонних систем на основі коваріантного калібрувально-інваріантного підходу. Калібрувальна інваріантність досягнута за рахунок введення до розгляду додаткової, регулярної частини амплітуди, як наслідок введення приєднаного дотичного "зарядового" простору. Для реакції фоторозщеплення дейтрону отримано кутові спектри диференційного перерізу при енергіях фотону до 100 МеВ. Отримано енергетичну залежність повного та диференційного перерізів реакції при кутах вильоту протону. Аналогічні дослідження проведено також для ядер гелію-4, але в інтервалі енергій від порогу до 150 МеВ. Окремо аналізується процес розщеплення гелію-4 на два дейтрони. Побудовано оператори релятивістських взаємодій в мезон-нуکلонних системах у зображенні одягнених частинок. Запропоновано новий рекурсивний метод для забезпечення алгебри комутаційних співвідношень між генераторами групи Пуанкаре. Побудовані оператори взаємодій в моделі псевдоскалярного зв'язку типу Юкави в другому та третьому порядку за константою зв'язку. Робота розповсюджується за договірною ціною.

58.91 Переробка ядерного палива і видалення відходів

58.05.18.0639/0217U001637

Розробка методів та засобів контролю коефіцієнтів реактивності ядерного реактора: Заключний звіт /Інститут проблем безпеки атомних електростанцій НАН України; Керівник Борисенко Володимир Іванович. – ДР 0112U004544. УДК 621.039.76.

67 с.

У роботі виконана розробка та апробація методів і засобів визначення температурного коефіцієнта реактивності (ТКР) ядерного реактора на основі розробки сигналів нейтронних і температурних датчиків систем контролю реактора. У звіті представлені результати досліджень вібростану ТВС ВВЕР-1000, а також визначені вимоги до взаємного розташування температурних і нейтронних датчиків для визначення ТКР.

58.05.18.0640/0217U002045

Контроль неорганізованих викидів із об'єкта "Укриття" та аерозольної обстановки під час будівництва НБК: Заклучний звіт /Інститут проблем безпеки атомних електростанцій НАН України; Керівник Хан Валерій Єн-Ільевич. – ДР 0116U007397. УДК 621.039.

199 с.

Наведено результати контролю неорганізованих викидів радіоактивних аерозолів з об'єкта "Укриття", забрудненості повітря у локальній зоні, а також результати контролю концентрації радіонуклідів і урану в основних скупченнях і потоках рідких радіоактивних відходів 4-го блоку. Робота передається за кордон за договірною ціною.

59 ПРИЛАДОБУДУВАННЯ

59.01 Загальні питання приладобудування

59.05.18.0641/0217U001430

Розвиток нових оптичних стандартів частоти з використанням фотонних кристалів, як основа прецизійних приладів: Заклучний звіт /Харківський національний університет радіоелектроніки; Керівник Мачехін Юрій Павлович. – ДР 0115U002434. УДК 681.2.001.12/.18.

275 с.

Метою проекту є дослідження фізичних явищ, процесів та технічних умов, які забезпечують розміщення охолоджених молекул йоду у дефектах фотонного кристалу та застосування ансамблю "фотонний кристал - охолоджені молекули" для стабілізації частоти лазерного випромінювання. Реалізація мети проекту здійснена через виконання завдань: -дослідження фізичних умов формування поля у дефекті фотонного кристалу;-дослідження фізичних умов ефективного механічного переміщення нано-об'єктів від вакуумної камери до фотонного кристалу;-розробка експериментального макету лазерного "пінцету" для досліджень умов механічного пересування мікро- та нано-об'єктів в різноманітних середовищах; -розробка чип-лазера з поглинаючим середовищем - фотонним кристалом.

59.05.18.0642/0217U001433

Теоретичні та експериментальні основи розвитку зондової НВЧ діагностики та модифікації матеріалів: Заклучний звіт /Харківський національний університет радіоелектроніки; Керівник Гордієнко Юрій Омелянович. – ДР 0114U002698. УДК 681.2.08; 681.2:658.562; 681.2:658.62.018.012.

275 с.

Результати роботи відносяться до напрямку науки - мікрохвилюва сенсорика та діагностика. Ця робота спрямована на створення та доповнення теоретичної бази скануючої НВЧ діагностики та модифікації. Для цього в ході роботи розроблені алгоритми і програмне забезпечення для числового дослідження моделей НВЧ ближньопольових зондів та модифікаторів. Досліджено: розподіл поля зондів, фундаментальні вимірвальні сигнали РВП та вплив на них електрофізичних параметрів матеріалу, конструктиву зонда та ступені включення об'єкта в поле зонда, теплові процеси під впливом потужного НВЧ поля зонда, методи реконструкції зображень розподілу параметрів об'єкту.

59.05.18.0643/0217U001682

Оптимізація, ідентифікація параметрів чутливих елементів легкої броньованої техніки (ЛБТ): Заклучний звіт /Національний технічний університет України "Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського"; Керівник Безвесільна О.М. – ДР 0117U002391. УДК 681.2.

166 с.

У роботі викладено методи оптимізації цільової функції стабілізатора легкої броньованої техніки (ЛБТ), ідентифікації динамічних об'єктів та алгоритмічної обробки значень параметрів системи стабілізатора ЛБТ. Основний зміст задач оптимізації параметрів системи стабілізатора ЛБТ полягає у визначенні таких параметрів досліджуваної системи, при яких значення показників ефективності системи будуть найкращими. У загальному випадку ідентифікація динамічних об'єктів полягає у визначенні їх структури і параметрів по даним, що спостерігаються. Ця задача виникає при створенні адаптивних систем, у яких на основі ідентифікації рухомого об'єкта виробляються оптимальні управляючі дії. Алгоритмічна обробка параметрів стабілізатора дозволяє мінімізувати динамічні та інструментальні похибки системи стабілізатора ЛБТ. Робота розповсюджується за договірною ціною.

59.03 Теоретичні основи приладобудування

59.05.18.0644/0217U001306

Розробка методів підвищення точності інерціальних та інерціально-супутникових навігаційних систем шляхом визначення та алгоритмічної компенсації похибок первинних вимірів:

Заключний звіт /Національний технічний університет "Харківський політехнічний інститут"; Керівник Бреславський Дмитро Васильович. – ДР 0115U000541. УДК 681.2.08.

321 с.

Об'єктом дослідження є інерціальні та інтегровані навігаційні системи. Мета роботи - розробка методів підвищення точності функціонування інерціальних та інтегрованих інерціально-супутникових навігаційних систем (ІНС) шляхом калібрування датчиків первинних вимірів та застосування компенсуючих моделей та вдосконалення методів обробки інформації. Методи дослідження: методи математичного та імітаційного моделювання; методи апроксимації та ідентифікації параметрів стаціонарних моделей (рекурентний МНК); методи фільтрації динамічних процесів (розширений фільтр Калмана); спеціальні та універсальні методи чисельного інтегрування диференціальних рівнянь; методи проектування програмно-математичного забезпечення (об'єктно-орієнтований підхід); методи аналізу даних (статистичний і спектральний аналіз). Розроблено та досліджено моделі похибок, методи калібрування за прямими вимірами кутової швидкості та прискорення вільного падіння, методи уточнення похибок на основі результатів роботи ІНС, методи ідентифікації остатніх похибок на основі комплексування інерціальної та супутникової інформації у складі інтегрованої навігаційної системи. Розроблені нові алгоритми визначення орієнтації за вимірами датчиків кутової швидкості. Розроблено прототип програмно-математичного забезпечення ІНС та проведено його апробацію на напівнатурних даних, які містять реальні похибки та шуми датчиків. Отримані результати можуть бути використані при розробці та виробництві інерціальних та інтегрованих навігаційних систем. Результати можуть бути цікавими для спеціалістів в галузі навігації та керуванні рухомими об'єктами.

59.13 Загальна технологія виробництва й устаткування в приладобудуванні

59.05.18.0645/0217U001145

Розробка і виготовлення автономного малогабаритного пристрою для генерації і вимірювання високого гідростатичного тиску:

Заключний звіт /Інститут металознавства ім. Г.В. Курдюмова НАН України; Керівник Данильченко Віталій Юхимович. – ДР 0114U001809. УДК 681.2.002 : 621.7.

51 с.

Розроблено та виготовлено автономний малогабаритний пристрій для генерації і вимірювання високого гідростатичного тиску, в якому механічне зусилля створюється лише за рахунок енергії фазового перетворення робочого середовища (плавлення за температури 70-80 С), розробленого на першому етапі роботи, без використання зовнішнього (механічного, магнітного, електромагнітного) приводу.

59.14 Проектування і конструювання приладів

59.05.18.0646/0217U001308

Дослідження слабких енергетичних перетворень у кліткових структурах на основі явища п'єзобіосинтезу:

Заключний звіт /Національний технічний університет "Харківський політехнічний ін-

ститут"; Керівник Сокол Євген Іванович. – ДР 0115U000542. УДК 681.2.082.7.001.63.

161 с.

Об'єкт дослідження - процеси слабких енергетичних перетворень в біологічних клітинних структурах, що пов'язані з особливостями електрофізичних і хімічних властивостей живих клітин і рідкокристалічних біологічних структур при індукованих механічних впливах. Метою роботи є створення нових методів і технічних засобів ранньої діагностики прогнозування патологічних змін в біологічних об'єктах на основі п'єзоелектричних ефектів рідкокристалічних елементів біологічних клітинних структур. Методика роботи базується на використанні математичного моделювання процедур одержання вимірювально-діагностичної інформації в активних медикобіологічних експериментах з регульованим динамічним механічним навантаженням на рідкі біологічні та біохімічні зразки. Методика роботи також передбачає використання оптимальних (за мінімумом ризику) планів експерименту з наступною обробкою біопотенціальних вимірювальних сигналів методами локалізованого спектрального аналізу в двомірному просторі за часом і масштабом (частотою). Розроблено новий метод такого аналізу з виділенням восьми інформаційних параметрів, які дозволяють оцінити ефекти спектральної не стаціонарності біопотенціальних сигналів. Вперше доведено існування ефектів квантованості слабких енергетичних перетворень в біологічних об'єктах під впливом динамічних механічних навантажень. Доведено також можливість кількісного оцінювання квантова них ефектів поглинання електропотенціальної енергії в крові та рідких біологічних зразках, що дозволило одержувати додаткову діагностичну інформацію. Результати роботи можуть бути спрямовані на розв'язання важливих завдань у біології, медицині та медичній статистиці.

59.05.18.0647/0217U001432

Створення мікрооптоелектромеханічних засобів для інтелектуальних технологічних систем промислового обладнання та робототехніки:

Заклучний звіт /Харківський національний університет радіоелектроніки; Керівник Невлюдов Ігор Шакирович. – ДР 0115U002433. УДК 621.382.049.77.01; 621.372.8.01;535.

339 с.

Предмет дослідження: теорія впливу масштабу на основні електрофізичні параметри компонентів та процесорів, застосування теорії подібності при створенні МЕМС-компонентів, зокрема з інтелектуальними властивостями та створення мікромініатюрних модульних компонентів ВЧ та НВЧ фільтрацією. Об'єкт дослідження: технології компонентів мікроелектромеханічних (МЕМС) та інших мікросистемних пристроїв для інтелектуального керування в робототехніці та інтелектуальних технологіях. Мета науково-дослідної роботи: підвищення продуктивності та якості технологічних засобів виробництва шляхом вдосконалення науково-практичної бази виготовлення МЕМС та МОЕМС інтелектуальних компонентів для промислового обладнання та промислових роботів.

59.29 Прилади для вимірювання електричних і магнітних величин

59.05.18.0648/0217U002047

Випробування електроклапанів експериментальної АРУ: Заклучний звіт /Державна установа "Інститут технічних проблем магнетизму НАН України"; Керівник Петров Сергій Васильович. – ДР 0116U005690. УДК 621.317.42.

7 с.

Згідно з "Програмою та методикою випробувань КС4МФ5.14.9118.312 ПМ" проведені вимірювання компонент магнітних моментів струмів електроклапанів експериментальної АРУ. По результатам виконаних робіт оформлень протокол випробувань. Робота розповсюджується за договірною ціною.

59.05.18.0649/0217U002048

Участь в забезпеченні магнітних характеристик приймача GPS. Випробування дослідного зразка приймача GPS в частині вимірювання величини залишкового магнітного моменту: Заключний звіт /Державна установа "Інститут технічних проблем магнетизму НАН України"; Керівник Петров Сергій Васильович. – ДР 0116U005691. УДК 621.317.42.

21 с.

Розроблено та погоджено з ДП "ЗАТ НДІРВ" програма і методика випробувань ПДБ.440410.009 ПМ. Проведено розрахунки очікуваних величин магнітних моментів за допомогою модуля GPS, а також магнітної індукції, створюваної приладом в місці установки бортового магнітометра космічного апарату. Виконана підготовка метрологічного та технологічного обладнання для проведення випробувань. Проведено вимірювання вектора залишкового магнітного моменту дослідного зразка за допомогою модуля GPS, а також магнітної індукції, створюваної приймачем GPS в місці установки бортового магнітометра КА. Випущений протокол випробувань ПДБ.410111.050. Робота розповсюджується за договірною ціною.

59.05.18.0650/0217U002049

Випробування дослідного зразка приладу БАИБ-02 у частині вимірювання вектору залишкового магнітного моменту: Заклучний звіт /Державна установа "Інститут технічних проблем магнетизму НАН України"; Керівник Петров Сергій Васильович. – ДР 0116U005692. УДК 621.317.42.

19 с.

Розроблено та погоджено програму випробувань приладу БАИБ-02. Проведено підготовку метрологічного та технологічного обладнання для проведення випробувань. Проведено вимірювання вектора залишкового магнітного моменту дослідного зразка приладу БАИБ-02, а також магнітної індукції, створюваної приладом в місці установки бортового магнітометра космічного апарату. Робота розповсюджується за договірною ціною.

59.41 Прилади для вимірювання оптичних і світлотехнічних величин і характеристик

59.05.18.0651/0217U001135

Розробка методики визначення показника заломлення алмазоподібних плівок та оцінки рівня внутрішніх напружень: Заклучний звіт /Інститут фізики напівпровідників імені В.Є.Лашкарьова НАН України; Керівник Маслов Володимир Петрович. – ДР 0116U006956. УДК 535.45, 53.082.539.

28 с.

Звіт про виконання НТР "Розробка методики визначення показника заломлення алмазоподібних плівок та оцінки рівня внутрішніх напружень": 28 с., 14 рис., 13 посилань. Підстави для виконання роботи - НТР "Розробка методики визначення показника заломлення алмазоподібних плівок та оцінки рівня внутрішніх напружень" виконується за договором від 26.07.2016 р. №245. Мета роботи відповідно до ТЗ: розробка методики визначення показника заломлення алмазоподібних плівок. Методи дослідження - за-

гальнонаукові фізичні методи, методи спектрального аналізу, методи системного і порівняльного аналізу. На основі проведених досліджень було: 1. Показана можливість визначення оптичного показника заломлення вуглецевмісних та алмазоподібних наноплівок на скляній підкладці методом поверхневого плазмонного резонансу та модуляційно-поляризаційною методикою. 2. Експериментально досліджено та визначено, що на зразках переданих Замовником 6326 та 632в показник заломлення становив $2,508 \pm 0,005$ RIU, а на зразку 6316 - становив $2,684 \pm 0,005$ RIU. 3. ІЧ-спектрометром досліджено тонкі плівки вуглецевих та алмазоподібних шарів на кремнієвих підкладках за схемою відбиття ІЧ-випромінювання. Показано, що наночастиці, завтовшки 50-150 нм практично не впливають на оптичні властивості, але їх висока механічна міцність та твердість дозволяють використовувати ці наночастиці, як захисні для оптичних елементів оптико-електронних приладів. 4. Для визначення неруйнівними методами внутрішніх напружень в шарах вуглецевмісних та алмазоподібних наноплівок запропоновані наступні методи: поляризаційний метод та рентгенівський метод. Так як механічні напруження значно зростають при переході від малих до великогабаритних зразків, доцільно продовжити дослідження за цим напрямком на зразках з діаметром від 100 до 300 мм при додаванні зразків порівняння, котрі виготовлені за одним технологічним процесом в одній камері зі зразками, що надаються Замовнику від промисловості. 5. На нове технічне рішення подана заявка на патент України (Оптичне алмазоподібне покриття, заявка № U201611362 від 09.11.2016 р.)

59.43 Прилади для вимірювання іонізуючих випромінювань

59.05.18.0652/0417U000757

Білик Захар Валентинович. Метод та засіб контролю для визначення напрямку на точкові джерела гамма-випромінювання: Дис... к.т.н. /Національний технічний університет "Харківський політехнічний інститут". – Захищена 16.03.2017.

УДК 681.2:[623.454.836+623.454.84+623.454.86].

267 с.: 1 табл., 62 іл. – Бібліогр.: 114 назви.

Об'єкт дослідження - процес взаємодії гамма-випромінювання точкових джерел з речовиною, що несе інформацію про напрямок випромінювання. Мета дослідження - підвищення точності визначення напрямку в просторі на точкові гамма-джерела постійного та імпульсного характеру за рахунок використання межі між максимальною і мінімальною товщиною асиметричного поглиначя, та нерухомих поглиначів заданої геометричної форми. Методи дослідження - графічно-числові, що ґрунтуються на використанні експоненційного ослаблення гамма-випромінювання речовиною, теорія вимірювань та статистична теорія похибок, схемо- і системотехніка. Апаратура - асиметричні поглиначі та кульовий поглинач із чотирма багатоканальними аналізаторами імпульсів гамма-випромінювання, що працюють у спектрометричному режимі одночасно. Теоретичні та практичні результати - розроблений метод дозволяє підвищити точність вимірювання напрямку на порядок від існуючих, підтверджено відхилення результатів вимірювання від розробленої фізико-математичної моделі при відхиленні товщини поглиначя від оптимальної товщини фільтра, при цьому похибка визначення напрямку в просторі не перевищує 16° . Новизна - вперше розроблено метод визначення напрямку на гамма-джерело межею між максимальною та мінімальною товщиною асиметричного поглиначя; вперше виявлено ефект збільшення величини розсіювання гамма-квантів при проходженні їх вздовж мідно-свинцевої поверх-

ні; удосконалено фізико-математичну модель, яка пов'язує місце знаходження гамма-джерела із товщиною поглинач та визначеними співвідношеннями сигналів від детекторів за поглиначами; отримав подальший розвиток метод визначення напрямку на точкові постійні та імпульсні гамма-джерела у просторі, який дозволяє отримати співвідношення сигналів від детекторів, що розташовані в поглиначі з різним коефіцієнтом ослаблення, до сигналу з детектора, що розташований в поглиначі з постійним коефіцієнтом ослаблення, а також співвідношення сигналів одного детектора до іншого та порівняти ці співвідношення із калібрувальними даними для енергії гамма-джерела, що визначена на відкрито розташованому детекторі та дає можливість визначити напрямок на гамма-джерело будь-якої енергії. Ступінь впровадження - Харківський національний університет ім. В.Н. Каразіна, державна установа "Інститут медичної радіології ім. С.П. Григор'єва Національної академії медичних наук України", факультет військової підготовки Національного технічного університету "Харківський політехнічний інститут". Сфера використання - контроль та вимірювання іонізуючих випромінювань.

60 ПОЛІГРАФІЯ. РЕПРОГРАФІЯ. ФОТОКІНОТЕХНІКА

60.29 Поліграфія

60.05.18.0653/0217U001592

Розроблення концептуальних засад формування змістової складової електронної версії (порталу) Великої української енциклопедії: Заключний звіт /Державна наукова установа "Енциклопедичне видавництво"; Керівник Киридон Алла Миколаївна. – ДР 0116U004516. УДК 81'374'06(031.061)(477).

127 с.

Метою дослідження є розроблення концептуальних засад формування змістової складової електронної версії (порталу) Великої української енциклопедії. Вирішення даної проблеми забезпечить користувачам доступ як до сучасних наукових знань, так і до доробку попередніх поколінь вітчизняних науковців, різномірних баз знань, контенту Великої української енциклопедії. Залучення новітнього технологічного інструментарію формування змістової складової електронної версії (порталу) Великої української енциклопедії з пошуковими інструментами, гіперпосиланнями, мультимедійним контентом тощо, дозволить максимально використати можливості інтернету та передових інформаційних технологій. Методи дослідження - історико-порівняльний, системний, структурно-функціональний. Розроблено концептуальні засади формування змістової складової електронної версії (порталу) ВУЕ. Уточнено інформаційну та структурну модель змістової складової електронної версії (порталу) ВУЕ. Розроблено процедуру та регламент підготовки змістової складової до розміщення на енциклопедичному порталі. Визначено принципи створення сучасного енциклопедичного порталу з урахуванням досвіду створення найважливіших вітчизняних та міжнародних енциклопедичних проектів. Запропоновано науково обґрунтовані підходи щодо підготовки електронної версії ВУЕ та окреслено технологічні процеси підготовки електронної версії ВУЕ. В 2016 році наукова робота завершена у вигляді аналітичних матеріалів концептуальні засади формування змістової складової електронної версії (порталу) ВУЕ. Наукові результати надані у формі трьох звітів за етапами виконання теми та Заключного звіту. Усі результати наукової роботи мають прикладну складову і можуть бути застосовані у галузях науки, освіти, видавництва, бібліографістики. Проте, дослідних зразків та

конструкторської документації установа не розробляє. Робота розповсюджується за договірною ціною.

60.05.18.0654/0217U001622

Стратегічні напрями розвитку видавничо-поліграфічних підприємств: Заключний звіт /Національний технічний університет України "КПІ", Видавничо-поліграфічний інститут, кафедра ОВПК; Керівник Григорова Зоя Валентинівна. – ДР 0113U005481. УДК 002/2.

24 с.

Теоретичне та методологічне обґрунтування пріоритетних напрямів розвитку видавничо-поліграфічних підприємств та розробка практичних рекомендацій з підвищення ефективності їх діяльності

61 ХІМІЧНА ТЕХНОЛОГІЯ. ХІМІЧНА ПРОМИСЛОВІСТЬ

61.01 Загальні питання хімічної технології і хімічної промисловості

61.05.18.0655/0217U001121

Забезпечення функціонування Служби стандартних довідкових даних про фізичні сталі та властивості речовин і матеріалів: Заключний звіт /ДП "Всеукраїнський державний науково-виробничий центр стандартизації, метрології, сертифікації та захисту прав споживачів"; Керівник Мельник Дмитро Миколайович. – ДР 0116U005446. УДК 544.03; 536; 54.01; 544.2; 533.1; 533.2.

53 с.

Об'єкт дослідження - служба стандартних довідкових даних про фізичні сталі і властивості речовин і матеріалів (ССДД). Мета роботи - забезпечення функціонування служби стандартних довідкових даних про фізичні сталі і властивості речовин і матеріалів (ССДД). Метод роботи - планування, науково-методичне керівництво, координація і виконання робіт з розробки та впровадження СДД; проведення атестації і затвердження проектів СДД і забезпечення високої якості і відповідності світовому рівню стандартних довідкових даних про фізичні сталі і властивості речовин і матеріалів, які використовуються в Україні. Отримані результати використовуються у роботі СДД. Робота передається за кордон за договірною ціною.

61.05.18.0656/0217U001707

Розробка, виготовлення і атестація державних (ДСЗУ) і галузевих (ГСЗУ): Заклучний звіт /ДП "Український державний науково-дослідний вуглехімічний інститут"; Керівник Борисенко О.Л. – ДР 0114U004522. УДК 66.092.89; (083.74).

22 с.

Розроблена методика виконання вимірювання компонентного складу коксового газу хроматографічним методом. Розроблені та виготовлені державні (ДСЗУ), галузеві (ГСЗУ) стандартні зразки та стандартні зразки підприємства (СЗП): склад коксу; склад розчину фосфат-іон у воді; склад розчину роданід-іону у воді; склад розчину ціанід-іону у воді; склад розчину фенолу у воді; склад розчину моноетаноламіну в розчині соляної кислоти; склад вугілля кам'яного. Робота розповсюджується за договірною ціною.

61.05.18.0657/0217U001708

Розробка, перегляд та атестація методик виконання вимірювань (МВВ) для контролю промислових в стічних та зворотних вод з

метою подовження терміну їх дії: Заключний звіт /ДП "Український державний науково-дослідний вуглекислотний інститут"; Керівник Мартинова А.Ю. – ДР 0114U004282. УДК 66.092.89:(083.74).

21 с.

Проведена перевірка метрологічних характеристик методик виконання вимірювань (МВВ) масової концентрації бензолу, толуолу і ксилолу, ціаністого водоводу, сірководню в промислових викидах, роданидов, сірководню, сульфідів і гідросульфідів, масел і смол в стічних і оборотних водах. Вищепереліковані МВВ продовжені в Укрметртестстандарті та Свідоцтва про атестацію передані підприємству. Робота розповсюджується за договірною ціною.

61.05.18.0658/0217U001709

Розробка та перегляд нормативної документації на продукцію коксохімічного виробництва: Заключний звіт /ДП "Український державний науково-дослідний вуглекислотний інститут"; Керівник Борисенко О.Л. – ДР 0114U004529. УДК 66.092.89:(083.74).

42 с.

Забезпечення підприємства діючою нормативною документацією на вироблену коксохімічну продукцію. Здійснення підприємством виробництва і реалізацію коксохімічної продукції, як на внутрішньому, так і на зовнішньому ринках в повній відповідності з чинним законодавством України. Впровадження у виробництво передових, встановлених світовою практикою методів випробування коксу і продукції коксохімічного виробництва. Робота розповсюджується за договірною ціною.

61.05.18.0659/0217U001710

Перегляд, розробка, атестація, подовження терміну дії методик виконання вимірювань (МВВ) для контролю промислових викидів, повітря робочої зони і стічних вод: Заключний звіт /ДП "Український державний науково-дослідний вуглекислотний інститут"; Керівник Гапотченко М.П. – ДР 0114U004532. УДК 66.092.89:(083.74).

31 с.

Розроблено методику виконання вимірювання масової концентрації нафталіну в атмосферному повітрі викладена відповідно до вимог ГОСТ. Проведена метрологічна атестація методики відповідно до ДСТУ. Похибка вимірювання концентрації нафталіну розглядали як суму невиключену залишків систематичної і випадкової похибок Робота розповсюджується за договірною ціною.

61.05.18.0660/0217U001714

Розробка методик виконання вимірювань для лабораторного контролю технологічного процесу очищення коксового газу від сірководню моноетаноламіновим способом: Заключний звіт /ДП "Український державний науково-дослідний вуглекислотний інститут"; Керівник Мартинова А.Ю. – ДР 0114U003780. УДК 66.092.89:(083.74).

22 с.

Розроблені та аленоовані методики виконання вимірювання (МВВ) для аналітичного контролю технологічного процесу моноетаноламінового знесірчення. Складання пропису МВВ за ГОСТ 8.010-99. Розраховані метрологічні характеристики, складено звіт про атестацію, Видано Свідоцтво на МВВ масової концентрації сірководню в регенераторному газі. МВВ масової концентрації ціаністого водню в регенераторному газі Робота розповсюджується за договірною ціною.

61.13 Процеси й апарати хімічної технології

61.05.18.0661/0417U000548

Шабрацький Сергій Володимирович. Гідродинаміка газорідних систем в реакторах з самоусмоктуючими перемішувачами пристроями: Дис... к.т.н. /Сумський державний університет. – Захищена 03.03.2017.

УДК 66-936.4.021.2(043.5).

205 с.: 16 табл., 50 іл. – Бібліогр.: 154 назви.

Дисертаційна робота присвячена теоретичним та експериментальним дослідженням процесу перемішування газорідної суміші в апаратах об'ємного типу з самоусмоктуючими перемішувачами пристроями. Експериментально були отримані залежності для розрахунку коефіцієнту гідралічного опору лопаті самоусмоктуючої мішалки. Визначені залежності продуктивності мішалки від конструктивних особливостей профілю порожнистої лопаті та її лобової частини. Визначені залежності потужності від частоти обертання мішалки та газомісту перемішувомого об'єму. Отримані емпіричні формули для розрахунку витрати по газовій та рідних фазах.

61.05.18.0662/0217U001300

Створення модифікованих матеріалів для ефективного електрохімічного перетворювання сонячної енергії у водневу і отримання тепла: Заключний звіт /Національний технічний університет "Харківський політехнічний інститут"; Керівник Байрачний Борис Іванович. – ДР 0115U000535. УДК 661.96 : 621.357; 661.93 : 621.357; 621.35.

211 с.

Об'єкт дослідження - електрохімічні процеси при формуванні каталітично активних матеріалів та сплавів в електрохімічних реакторах синтезу водню за рахунок енергії сонячної батареї. Мета роботи - розробка технологій виготовлення нових електродних та мембранних матеріалів для перетворювачів сонячної енергії в водневу та отримання теплової енергії з відновлювальних джерел. Методи досліджень - вольтамперометрія, хроноамперометрія, потенціометрія, імпульсний електроліз, скануюча електронна мікроскопія, рентгенофлуоресцентний та рентгеноструктурний фазовий аналіз, електрохімічна імпедансна спектроскопія. Визначені умови використання катодних матеріалів на основі Fe (Ст. 12X1MФ) та Ti (BT-6) в мембранному електролізі води, та анодних матеріалів зі сплавів Al в електролізі води з деполяризацією анодних процесів, які виключають виділення кисню. Проведені ресурсні випробування електролізу води з електродними матеріалами на основі ванадієвих сплавів, які підтверджують зменшення матеріальних і енергетичних витрат на 20% в порівнянні з лужним електролізом. Визначено режим формування кристалічних оксидних плівок на ніобії та титані з високою стабільністю потенціалу в інтервалі pH = 3-10 та запропоновано технологічний процес виготовлення електродів порівняння на їх основі. Запропоновано новий спосіб формування протон-провідної мембрани на основі полівінілового спирту та гідратованого оксиду олова. При електросинтезі водню з деполяризацією SO₂ рекомендована активація графітової основи композицією з активного вуглецю та RuO₂.

61.31 Технологія неорганічних речовин і продуктів

61.05.18.0663/0417U000562

Мандіна Євгенія Анатоліївна. Знешкодження сульфур(IV) оксиду промислових газових викидів за допомогою розчинів сполук феруму(II,III): Дис... к.т.н. /Державний вищий навчаль-

ний заклад "Український державний хіміко-технологічний університет". – Захищена 16.02.2017.

УДК 66.011+628.512.

153 с.: 19 табл., 36 іл. – Бібліогр.: 119 назв.

Дисертація присвячена визначенню закономірностей процесу поглинання сульфур(IV) оксиду розчинами сполук феруму(II,III) і розробці на їх основі технології знешкодження сульфур(IV) оксиду промислових газових викидів за допомогою розчинів сполук феруму (II, III). Теоретично та експериментально досліджено процес поглинання сульфур(IV) оксиду розчинами сполук феруму(II,III). Встановлено, що на термодинаміку процесів, що відбуваються в досліджуваній системі, впливають вихідні концентрації реагентів, температура, розчинність сульфур(IV) оксиду і кисню в воді, рН середовища. Експериментально встановлені основні кінетичні характеристики процесу поглинання сульфур(IV) оксиду розчинами сполук феруму(II,III). Встановлено, що прискорення процесу поглинання сульфур(IV) оксиду відбувається за наявності ферум(II) гідроксиду в розчині, та зроблено висновок, що прекурсором для утворення каталізатора окиснення сульфур(IV) оксиду є ферум(II) гідроксид, а каталізатором - ферум(II) гідроксосульфід. Визначено вплив різних параметрів на швидкість процесу масопередачі при поглинанні сульфур(IV) оксиду розчинами сполук феруму(II,III). На підставі проведених досліджень встановлені рекомендовані параметри процесу поглинання сульфур(IV) оксиду розчинами сполук феруму(II,III) в абсорбери-барботери і в порожнистому форсуноковому скрубєрі. Розроблено апаратурно-технологічну схему установки знешкодження сульфур(IV) оксиду промислових газових викидів розчинами сполук феруму(II,III).

61.05.18.0664/0417U000563

Самборська Марія Ігорівна. Одержання безхлоридного калійного добрива сульфатною коррозією калійно-магнієвих руд: Дис...

к.т.н. /Державний

вищий навчальний заклад "Український державний хіміко-технологічний університет". – Захищена 16.02.2017.

УДК 661.832.

175 с.: 28 табл., 45 іл. – Бібліогр.: 192 назви.

Дисертаційна робота присвячена вивченню теоретичних основ та створенню технології перероблення полімінеральної калійної руди, яка ґрунтується на конверсії калійно-магнієвих мінералів натрію сульфатом у шеніт. На основі експериментальних досліджень встановлено, що натрію сульфат сприяє перебігу реакції конверсії лангбейніту в шеніт. Ступінь конверсії лангбейніту із натрію сульфатом і калію хлоридом у шеніт зростає з часом і практично завершується за 240 год. Досліджено вплив температури на ступінь конверсії лангбейніту в шеніт, найвище значення якого досягається за температур 303 - 323 К. Вивчено кінетичні закономірності реакції конверсії лангбейніту із натрію сульфатом і калію хлоридом у шеніт, розраховано її константу швидкості, порядок реакції за лангбейнітом, визначено енергію активації та область перебігу процесу. Запропонована і розроблена технологія перероблення в безхлоридний шеніт полімінеральних руд конверсією хлоридних калійних та калійно-магнієвих мінералів з природним мірабілітом, яка не передбачає утворення надлишкових шенітових розчинів. Наведений склад матеріальних потоків за новою технологією. Розроблена функціональна технологічна схема, розраховані матеріальні баланси процесу. Виконані техніко-економічні розрахунки показали високу економічність ефективність нової технології.

61.05.18.0665/0217U001297

Розробка інноваційних технологій функціо-

нальних наноматеріалів для підвищення ресурсу, корозійного і механічного опору та відновлення металевих виробів: Заключний звіт /Національний технічний університет "Харківський політехнічний інститут"; Керівник Сахненко Микола Дмитрович. – ДР 0115U000532. УДК 621.35.

212 с.

Об'єкти дослідження - фізико-хімічні процеси формування наноструктурних композитів і матеріалів та покриттів сплавами на основі металів підгрупи заліза з тугоплавкими елементами Мета роботи - розробка інноваційних технологій та визначення параметрів, що забезпечують керування перебігом синтезу наноструктурних покриттів сплавами і композитами для підвищення корозійного опору конструкційних матеріалів та забезпечення ефективного відновлення зношених деталей і обладнання різних галузей промислового комплексу України. Методи дослідження - вольтамперометрія, потенціометрія, імпульсна спектроскопія, сканівна електронна спектроскопія, атомно-силова мікроскопія, рентенофазовий аналіз, рентгенофлуоресцентний метод, фотокolorиметрія. За результатами досліджень обґрунтовано концепцію синтезу багатокомпонентних сплавів з синергетичним рівнем функціональних властивостей і наноструктурних композитних матеріалів протикорозійного та екологічного призначення засобами гальванохімії та нанотехнології. Доведено, що гнучке управління складом синергетичних сплавів в широкому діапазоні концентрацій сплавотвірних компонентів досягається варіюванням енергетичних і часових параметрів імпульсного електролізу, а густину струму і співвідношення часових параметрів електролізу істотно впливають на морфологію поверхні сплавів. Визначено структурні характеристики і морфологію матеріалів та шляхи оптимізації структурно-залежних властивостей сплавів і композитів для підвищення їх придатності у ролі зносо- та корозійностійких покриттів. Оцінено чинники синергізму, обумовлені взаємною дією легувальних елементів, і вплив складу покривів на їх корозійну тривкість та роль кожного легувального елемента і морфології поверхні. Розроблено технологічні засади нанесення зносо- та корозійнотривких покриттів на вироби різної конфігурації та параметри програмованого електролізу, які дозволяють керувати перебігом синтезу залежно від призначення покриттів та умов експлуатації.

61.05.18.0666/0217U001298

Розробка способу одержання безхлорних калійних добрив нового покоління: Заключний звіт /Національний технічний університет "Харківський політехнічний інститут"; Керівник Гринь Григорій Іванович. – ДР 0115U000533. УДК 661.332.

120 с.

Предмет дослідження - фізико-хімічні основи, механізм та кінетика процесів утворення і застосування безхлорних калійних добрив. Об'єкт дослідження - хімічні процеси висолювання і кристалізації в багатокомпонентних системах калієвих солей в результаті чого досягається реалізація нового методу одержання безхлорних калійних добрив. Мета науково-дослідної роботи- вирішується проблема одержання безхлорних калійних добрив нового покоління. Основні завдання, що вирішується: Карбонатні солі калію використовують для виробництва оптичного, художнього скла та кришталю, волоконної оптики, фармацевтичних препаратів, вибухових речовин, рідких миючих засобів, вогнегасних порошків, друкарських фарб, бетону, а також як абсорбент при очищенні технологічних газів від діоксиду вуглецю та сірководню та інш. В агропромисловому комплексі карбонатні солі калію є висококонцентрованими безхлорними калійними добривами з вмістом K₂O від 47 до 68 %, ефективність

яких особливо значна для кислих ґрунтів. KHSO_3 має переваги перед K_2CO_3 в частині зберігання та використання за призначенням. Він належить до мало гігроскопічних речовин і зберігає свою сипучість на протязі всього терміну зберігання, що є важливим фактором його використання в якості безхлорного калійного добрива. Існуючі технології одержання безхлорних калійних добрив мають істотні недоліки - складність процесів через їх багатостадійність, низький вихід, недостатня їх чистота, значні енергетичні та виробничі витрати, особливо на процес випаровування та кристалізації, великі витрати електроенергії, що в результаті визначає високу їх собівартість.

61.05.18.0667/0217U001511

Дослідження в обґрунтування розробки процесів виготовлення гафнату диспрозію як поглиначка нейтронів у вигляді гранул: Заключний звіт /Національний науковий центр "Харківський фізико-технічний інститут" НАН України; Керівник Чернов Ігор Олександрович. – ДР 0115U003898. УДК 621.039.

37 с.

Проведено проектування і обґрунтування гранулометричного складу порошків титанату і гафнату диспрозію відповідно до їх використання у віброущільнених поглинаючих елементах реактора ВВЕР-1000. Розроблено технологічну схему отримання гранул (порошку) гафнату диспрозію з щільністю 8,0...8,2 г/см³. Сама схема заснована на попередньому синтезі гафнату диспрозію при температурі 1250...1450 °С, з подальшим тонкодисперсним подрібнюванням, компактуванням, спіканням, подрібнюванням та розсіюванням порошку на певні фракційні склади. Показана застосовність золь-гель-технології для синтезу гафнату диспрозію в наноструктурному стані (розмір кристалітів < 20 нм). Робота розповсюджується за договірною ціною.

61.35 Технологія виробництва силікатних матеріалів

61.05.18.0668/0417U000678

Гуржій Ольга Борисівна. Безсвинцеві силікатні емалі художнього та ювелірного призначення: Дис... к.т.н. /Державний вищий навчальний заклад "Український державний хіміко-технологічний університет". – Захищена 02.03.2017.

УДК 666.293.5.

148 с.: 25 табл., 41 іл. – Бібліогр.: 142 назви.

Дисертація на здобуття наукового ступеня кандидата технічних наук за спеціальністю 05.17.11 - технологія тугоплавких неметалічних матеріалів. - Державний вищий навчальний заклад "Український державний хіміко-технологічний університет", Дніпро, 2017 р. Представлено результати експериментальних та теоретичних досліджень для розробки безсвинцевого матричного скла й отримання на його основі ювелірних емалей широкої колірної гами з різним ступенем прозорості, які можна випалювати в одному інтервалі температур. Досліджено область системи $\text{Na}_2\text{O}-\text{BaO}-\text{B}_2\text{O}_3-\text{SiO}_2$, що обмежена вмістом компонентів (мол.%) Na_2O 10-70; BaO 5-10; B_2O_3 1-60; SiO_2 24-83, яка є перспективною для отримання безсвинцевих емалей для міді. Досліджено вплив оксидів Li_2O , K_2O , Al_2O_3 , TiO_2 , ZnO на властивості базового скла. Встановлено, що при відсутності Li_2O та співвідношенні $\text{Na}_2\text{O}:\text{K}_2\text{O} = 1:2$, а $\text{Al}_2\text{O}_3:\text{TiO}_2:\text{ZnO} = 1:6:6$ водостійкість базового скла підвищується в 10 разів. Виявлено, що введення SnO_2 , Sb_2O_5 , Na_2SiF_6 , ZrO_2 в матричну прозору емаль для отримання непрозорих білих та світлозабарвлених покриттів не викликає її глушіння. Компоненти TiO_2 в кількості до 15 мас.% понад 100 мас.% основного скла, MoO_3 - до 3,0 мас.% викликають його достатньо

високу заглушеність. Встановлено, що глушіння безсвинцевого скла за допомогою MoO_3 відбувається за механізмом дифракції, а емалеві покриття на основі молібденмісного скла мають білий колір із голубуватим відтінком та ефектом опалесценції. На основі розробленого матричного безсвинцевого скла отримано індивідуальну колірну палітру емалей, яка включає: білі, зелені, гірчичні, фіолетові, сині, коричневі, трав'яні, червоні, жовті, помаранчеві, сірі емалеві склопокриття високої якості та блиском 57-99% для виробів із міді.

61.05.18.0669/0217U001301

Розробка дисперсійнозміцнених композиційних карбідкремнієвих та цирконійвмісних матеріалів підвищеної зносостійкості:

Заключний звіт /Національний технічний університет "Харківський політехнічний інститут"; Керівник Семченко Галина Дмитрівна. – ДР 0115U000536. УДК 666.762.8 ; 666.9. 299 с.

Об'єкт розробки - структура і фазовий склад композиційних матеріалів, що забезпечують формування комплексу заданих властивостей й експлуатаційних характеристик матеріалів на основі карбиду кремнію та цирконійвмісних в'язучих сумішей. Мета розробки - створення нових складів композиційних матеріалів на основі SiC та в'язучих, до складу яких входять цирконати лужноземельних елементів, та оптимізація технологічних параметрів їх виготовлення, стійких до корозійного зносу, виготовлення дослідних зразків розроблених матеріалів, визначення структури та властивостей, випробування матеріалів в умовах експлуатації. Методи дослідження та апаратура - термодинамічний, рентгенофазовий, диференційно-термічний, ІЧ-спектроскопія, петрографічний, електронно-мікроскопічний. Фізико-механічні та технічні властивості визначались згідно діючих ДСТУ та міжнародних стандартів ISO. Обробка експериментальних даних виконувалась із застосуванням методів математичної статистики. Теоретичні і практичні результати - сформульовано основні принципи отримання нових матеріалів на основі SiC та цирконійвмісних цементів, визначено особливості використання елементів золь-гель процесу, спікаючих добавок, пластифікаторів та нових складів в'язучих при виготовленні нанозміцнених композиційних вогнетривких матеріалів за рахунок армування наночастинами та поліморфних перетворень. Новітність - розвинуто теоретичні основи підвищення стійкості карбідкремнієвих композиційних матеріалів при експлуатації в кольоровій металургії, що сприяє прояву оптимальних властивостей вибраних пластифікуючих та спікаючих добавок, створено щільні композиційні матеріали за використанням цирконійвмісних цементів спеціального призначення. Ефективність нововпроваджуваного - за рахунок розроблених складів та технологічних нововведень знижуються затрати енергії на виробництво розроблених вогнетривких композиційних матеріалів на 10 - 15 %, зносостійкість та терміни їх експлуатації підвищуються на 30 - 40 % в порівнянні з існуючими вогнетривкими композиційними матеріалами подібного складу. Галузь використання - розроблена технологія впроваджена на підприємствах вогнетривкої та цементної галузі без додаткових капітальних вкладень, а отримані матеріали - на металургійних та хімічних підприємствах як матеріали для футеровки теплонапружених ділянок високотемпературних агрегатів; результати досліджень використовуються в навчальному процесі при підготовці фахівців з технології тугоплавких неметалевих і силікатних матеріалів.

61.05.18.0670/0217U001302

Створення малоенергоємних екологічно орі-

ентованих високоресурсних керамічних матеріалів: Заключний звіт /Харківський національний технічний університет "Харківський політехнічний інститут"; Керівник Рищенко Михайло Іванович. – ДР 0115U000537. УДК 666.59;666.61;666.71.

224 с.

Об'єкт досліджень : процеси формування структурно-фазового складу і властивостей високоресурсних керамічних матеріалів для техніки і будівництва. Мета : одержання практичних складів високо ресурсної кераміки для умов енергоощадного випалу при використанні некондиційних видів нерудної мінеральної і техногенної сировини. Обладнання : сілітова піч, дилатометр 402 РС, дериватограф " Паулік - Ердей ", дифрактометр Дрон -3, скануючий лазерний 3D мікроскоп Keyence VK-9700 К. Результати: розроблені раціональні склади мас та покриттів з використанням некондиційних видів нерудної мінеральної і техногенної сировини України для отримання кераміки при знижених (1000-1200 °С) температурах випалу: біостійкої фасадної кераміки, хімічно стійкої кераміки спеціального призначення, льодової цегли, теплоефективної кераміки для енергозберігаючого будівництва. Новізна : вперше встановлені фізико-хімічні закономірності, механізм і технологічні принципи формування високоресурсних керамічних матеріалів різного призначення . Область застосування : керамічна промисловість, фибробудівництво фасадної, стінової кераміки та керамічних матеріалів спеціального призначення.

61.05.18.0671/0217U001303

Розробка складів композиційних високоміцних склокристалічних матеріалів для елементів бронезахисту: Заключний звіт /Національний технічний університет "Харківський політехнічний інститут"; Керівник Брагіна Людмила Лазарівна. – ДР 0115U000538. УДК 666.266.6.

121 с.

Об'єкт дослідження - конструкційні матеріали для бронезахисту. Мета роботи - розробка складів композиційних високоміцних склокристалічних матеріалів - елементів бронезахисту. Методи дослідження - сучасні матеріалознавчі методи досліджень: рентгенофазовий, петрографічний, диференційно-термічний, електронно-мікроскопічний, інфрачервоний, рентгеноспектральний аналізи, а також стандартні методи визначення фізико-хімічних властивостей склокристалічних матеріалів. У роботі наведено аналітичний огляд науково-технічної й патентної літератури з питань принципів створення захисних структур для локального та індивідуального бронювання. Наведено сучасний стан розробок міцних броньових матеріалів та їх функціональне призначення при дії вражаючого елемента. Обґрунтовано актуальність, а також наукову і практичну важливість питань, що складають предмет дослідження, сформульовано мету й шляхи її досягнення. Обрано напрямки та методику досліджень. Розроблені параметри одержання бронеситалів на основі літійалюмосилікатних систем, які включають варку, формування та термічну обробку. Встановлено умови двостадійної низькотемпературної термічної обробки. За технологією шлікерного лиття одержано склокристалічний матеріал з високими експлуатаційними властивостями при одночасно низькому значенні щільності. Розроблений матеріал може успішно виконувати роль дроблячого та демпферного шарів у складі композиції бронеелемента ("кевлар - корундова кераміка - склокристалічний матеріал - титановий сплав - кевлар") при його знижених значеннях ваги та вартості.

61.45 Технологія хіміко-фармацевтичних засобів

61.05.18.0672/0417U000994

Гнітько Інеса Валеріївна. Розробка складу, технології і дослідження м'яких лікарських засобів з міноксидилом для терапії і профілактики алопеції: Дис... к.фарм.н. /Запорізький державний медичний університет. – Захищена 11.05.2017.

УДК 615.263.6'454.1.012/.014 : 616.594.1-084-085.

168 с.: 32 табл., 12 іл. – Бібліогр.: 187 назв.

Дисертація присвячена розробці науково обґрунтованих складів та технологій виготовлення м'яких лікарських засобів з міноксидилом для аплікаційного застосування. На основі комплексних досліджень науково обґрунтовані та експериментально підтверджені склади і технологія виготовлення м'яких фармакотерапевтичних засобів з міноксидилом - крему 2% для зовнішнього застосування на емульсійній основі та шампуню гелеподібного для стабілізації процесу росту волосся та відновлення волоссяного покриву у чоловіків та жінок, хворих на андрогенну алопецію.

61.53 Технологія переробки твердих палих копалин

61.05.18.0673/0217U000925

Наукові основи технології газифікації та спалювання енергетичного вугілля в киплячому шарі з використанням в якості окислювача повітря, збагаченого киснем, та його суміші з водяною парою: Заключний звіт /Інститут вугільних енерготехнологій Національної академії наук України; Керівник Топал Олександр Іванович. – ДР 0112U004081. УДК 662.7.

244 с.

На підставі результатів здійснених досліджень були визначені фундаментальні та науково-технічні засади, які необхідні для створення нового вітчизняного енергетичного обладнання - газифікаторів та котлів, які працюють на

збагаченому киснем повітрі чи/та його суміші із водяною парою. Об'єкт дослідження - процеси спалювання/газифікації твердого палива (вугілля різного ступеня метаморфізму) в різних режимах (киплячий шар, щільний шар та інші) при зміні параметрів газів-реагентів (вмісту кисня, водяної пари та інших компонентів). Використані наукові методи: теоретичні (математичне моделювання двофазних потоків, інженерні методи розрахунку); експериментальні (проведення дослідів на лабораторних установках).

61.05.18.0674/0217U000926

Наукові основи технологій спалювання вугілля різного ступеня метаморфізму та відходів вуглезбагачення в циркулюючому киплячому шарі для енергетичних котлоагрегатів: Заключний звіт /Інститут вугільних енерготехнологій Національної академії наук України; Керівник Топал Олександр Іванович. – ДР 0112U004082. УДК 621.311+662.7+662.75+621.311.

106 с.

На підставі результатів здійснених досліджень були визначені фундаментальні та науково-технічні основи, які необхідні для створення нового вітчизняного енергетичного обладнання – котлоагрегатів з циркулюючим киплячим шаром. Об'єкт дослідження – процеси спалювання твердого палива (вугілля різного ступеня метаморфізму та відходів вуглезбагачення) в ЦКШ. Використані наукові методи: теоретичні (математичне моделювання двофазних потоків, інженерні методи розрахунку); експериментальні (проведення дослідів на лабораторних та технологічних установках).

з ЦКШ); сучасні методи газодинамічного моделювання та статистичного аналізу.

61.05.18.0675/0217U001173

Визначення характеристик горіння сумішей антрациту та біомаси для спалювання на пилувугільних ТЕС та ТЕЦ з метою підвищення частки відновлювальних джерел у виробництві тепла та електроенергії: Заключний звіт /Інститут вугільних енерготехнологій Національної академії наук України; Керівник Дунаєвська Наталія Іванівна. – ДР 0116U005179. УДК 662.7.

37 с.

На підставі аналізу зарубіжного досвіду впровадження технології спільного спалювання біомаси та вугілля та попередніх експериментальних досліджень ІВЕ, визначено актуальність впровадження такого спалювання на ТЕС України. З використанням методу ТГА, були досліджені зразки вугілля марки АШ, пелет сосни та їх суміші в діапазоні температур 20–1000 °С. Проаналізовані окремі стадії термічного розкладу досліджуваних палив як у сумішах, так і окремо та зроблені висновки щодо характеру їх взаємодії.

61.05.18.0676/0217U001174

Наукові основи технологій очистки та термічної переобки засоленого вугілля Західного Донбасу: Заключний звіт /Інститут вугільних енерготехнологій Національної академії наук України; Керівник Дунаєвська Наталія Іванівна. – ДР 0112U004365. УДК 662.7.

181 с.

У звіті проаналізована існуюча ресурсна база солоного вугілля в Україні. Наведені технічні та фізичні характеристики існуючих родовищ. Визначені основні причини, які обмежують застосування солоного вугілля в паливно-енергетичному комплексі України. Розглянуті основні закономірності й специфічні особливості процесу знесолення (вилучення або зменшення шкідливих домішок) вугілля, а також прямого використання солоного вугілля по різних технологіям, оцінена ефективність їх використання. Виконані експериментальні дослідження процесу знесолення вугілля шляхом водної промивки. Визначено вплив ряду факторів, таких як: тривалість контакту вугілля з водою, співвідношення мас води і вугілля, а також умов, при яких здійснюється контакт вугілля з водою (інтенсивність і характер перемішування, температура середовища, розмір частинок, мінералізація водного середовища). На основі отриманих залежностей запропоновано технічне рішення, яке засноване на можливості знесолення солоного вугілля на збагачувальних фабриках, де є в наявності необхідне обладнання - подрібновальне, зневоднювальне, сушильне. Виконано аналіз технологічних схем та технологій, які використовуються на збагачувальних фабриках. Вивчені технічні характеристики, режими роботи й параметри різних апаратів і машин сучасних збагачувальних фабрик, де як середовище для збагачення використовується вода. Були проведені дослідження по визначенню водного ресурсу. Визначено кінетичні характеристики реакції горіння частинок солоного та знесоленого вугілля.

61.05.18.0677/0217U001705

Розробка та впровадження методик виконання вимірювання масової концентрації стічних вод та вод біохімічного очищення. Підготовка до атестації та проведення атестації санітарно-технічної лабораторії: Заключний звіт /ДП "Український державний науково-дослідний вуглехімічний інститут"; Керівник Борисенко А.Л. – ДР 0114U004728. УДК 66.092.89:(083.74).

31 с.

Перевірені метрологічні характеристики методик виконання вимірювання масової концентрації шкідливих речовин та передані в Укрметртестстандарт для подовження терміну дії Свідоцтва про метрологічну атестацію. Розроблено методики виконання вимірювань (МВВ) масових концентрацій шкідливих речовин в повітрі робочої зони. Експертиза та атестація МВВ в Укрметртестстандарті і в Комітеті з питань гігієнічного регламентування Робота розповсюджується за договірною ціною.

61.61 Технологія пластмас

61.05.18.0678/0217U001596

Розробка фізико-хімічних і технологічних основ отримання вуглепластиків, армованих високомодульними високоміцними волокнами і модифікованих вуглецевими наноструктурними домішками: Заключний звіт /Інститут проблем матеріалознавства ім. І.М.Францевича НАН України; Керівник Вишняков Леон Романович. – ДР 0112U002301. УДК 621.762:677:661.8:678.

207 с.

Ціль роботи полягає в розробці науково-технологічних основ підвищення властивостей конструкційних і функціональних композитів (вуглепластиків) за рахунок використання для їх армування вуглецевих волоконних матеріалів та/або полімерних зв'язуючих, що модифіковані вуглецевими наноструктурними частинками. Завданнями роботи будуть: - створення технології отримання вуглецевих наноструктурних частинок з продуктів рослинництва, атестація їх властивостей; - розробка процесів уведення частинок-модифікаторів у полімерне зв'язуюче для подальшого використання в композитах; - розробка процесів нанесення модифікованих частинок покриття на вуглецеві волокна (по типу апретування волокон); - виготовлення зразків композитів, армованих вуглецевими волокнами з використанням модифікаторів; - оцінка механічних властивостей композитів, аналіз впливу модифікаторів на характеристики композитів.

61.65 Технологія лакофарбових матеріалів і органічних покриттів

61.05.18.0679/0217U001470

Розробка науково-технологічних основ створення дисперснонаповнених модифікованих епоксикомпозитів для збільшення ресурсу експлуатації технологічного устаткування: Заключний звіт /Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя; Керівник Стухляк Петро Данилович. – ДР 0115U002452. УДК 667.64:678.026.

143 с.

Досліджено вплив розчину полівінілового спирту на ступінь зшивання, фізико-механічні та експлуатаційні характеристики епоксикомпозитів. Встановлено, що наповнення епоксидного олігомера розчином термопласту підвищує ступінь зшивання за рахунок утворення взаємопроникаючих сіток. Досліджено вплив твердої поверхні дисперсних часток різної фізичної та хімічної природи на властивості системи "епоксидний олігомер-полівініловий спирт". Запропоновано два методи формування матеріалів, шляхом модифікування дисперсій власне олігомерам чи термопластам. На основі результатів дослідження розроблено технологію формування і нові матеріали з підвищеними експлуатаційними характеристиками

61.74 Технологія допоміжних матеріалів

61.05.18.0680/0417U001091

Романенко Людмила Іванівна. Гігієнічна оцінка антимікробної дії композитів з наночастинками срібла: Дис... к.б.н. /Державна установа "Інститут гігієни та медичної екології ім. О.М. Марзеева Національної академії медичних наук України". – Захищена 28.12.2016.

УДК 615.33:678.046.3.

130 с.: 40 табл., 12 іл. – Бібліогр.: 150 назв.

Дисертаційна робота присвячена вивченню та наданню гігієнічної оцінки ефективності антимікробної дії композитів з наночастками срібла та міді, отриманими різними методами. Визначено модифікований (кількісний) суспензійний метод як найбільш оптимальний для скринінгу антимікробної дії суспензій з наночастками та композицій на основі наночасток. Досліджено антимікробну активність та вивчено переваги наноматеріалів та композитів на їх основі, отриманих трьома методами. Встановлено, що отримані композиційні системи з розчином наночасток срібла "Срібний цит-1000" та антибіотиками різних груп за антимікробною дією перевищували його складові в декілька разів, що дозволило знизити бактерцидну концентрацію антибіотиків. Виявлено, що антимікробна активність тканин, імпрегнованих наночастками срібла та/або міді, зберігалась після прання та довготривалого зберігання. Обґрунтовано застосування препарату білої глини "Кремневіт" у якості компонента композита з наночастками срібла. Виявлено, що композит на основі препарату "Кремневіт" з наночастками срібла має високу антимікробну та сорбційну дію. В перспективі вивчені композити можуть бути використані для профілактики розповсюдження антибіотикорезистентних штамів в оточуючому середовищі, створення лікарських засобів, перев'язувальних матеріалів та одягу медичного персоналу.

62 БІОТЕХНОЛОГІЯ

62.35 Технологічна біоенергетика

62.05.18.0681/0217U001580

Дослідити фізіолого-біохімічні процеси в організмі продуктивних тварин за дії цитратних сполук мікроелементів: Заключний звіт /Інститут біології тварин НААН України; Керівник Лесик Ярослав Васильович. – ДР 0116U001408. УДК 573.4:591.3:577.118:57.088.6.

26 с.

Отримано нові дані щодо фізіолого-біохімічних особливостей регуляції гемопоетичної та імунної функції та активацію процесів білкового обміну у кролів за дії різних кількостей цитрату силіцію. Встановлено стимулювальний вплив менших кількостей цитратної сполуки силіцію на фізіолого-біохімічні процеси організму кролів та активацію клітинних та гуморальних факторів природної резистентності. Відзначено стимулюючий вплив застосованих кількостей цитрату силіцію на протеїновий обмін, що позначилося вищими показниками маси тіла впродовж дослідження, а також більшими масометричними величинами внутрішніх органів кролів дослідних груп порівняно з контролем.

62.37 Прикладна генетична інженерія

62.05.18.0682/0217U001199

Високопропускний скринінг та відбір речовин класу імідазолів з антимітотичною та протиухлинною активністю: Заключний звіт /Державна установа "Інститут харчової біотехнології та геноміки НАН України"; Керівник Ємець Алла Іванівна. – ДР 0116U005018. УДК 577.112: 547.78.

76 с.

Відібрано 25 сполук з бібліотеки Life Chemicals, що мали максимальний рейтинг спорідненості до мішені, а також, відповідали фізико-хімічним критеріям відбору лікарських сполук. Повторний пошук перспективних сполук у репозиторію Інституту органічної хімії НАН України показав, що визначені раніше сполуки - B0091 і F0478-0477 є безсумнівними лідерами. Було відпрацьовано протокол, отримання препаратів, збагачених димерами тубуліну, придатних для проведення реакції полімеризації *in vitro*. Абсолютним лідером за силою цитотоксичного ефекту є сполука B0091 з мінімальною дієвою дозою 1 мкМ. Вона є перспективною речовиною-кандидатом для проведення подальших розробок протипухлинних препаратів. За індексами пошкодження ДНК пухлинних клітин лінії MCF-7 найвищою цитотоксичною активністю володіють препарати B0478-0477 та B0091.

62.05.18.0683/0217U001399

Взаємозв'язок експресії генів білків целюлозосинтезуючого комплексу клітинної стінки і цитоскелету льону: Заключний звіт /Державна установа "Інститут харчової біотехнології та геноміки НАН України"; Керівник Блюм Ярослав Борисович. – ДР 0116U005733. УДК 577.218.

56 с.

В результаті аналізу амінокислотних та нуклеотидних послідовностей генів тубуліну та актину льону виявлено 17 генів альфа- та бета-субодиниць тубуліну і 10 генів, що кодують актин. Підібрано праймери для диференційного вивчення експресії різних ізотипів тубуліну та актину. Встановлено, що у всіх досліджених зразків рівні експресії генів білків цитоскелету в цілому виявилися вищими, ніж генів целюлозосинтаз. Виявлено, що у 10-денних проростках всіх досліджуваних сортів льону рівні експресії генів білків цитоскелету знаходяться приблизно на одному рівні, або трохи переважають (у 2-4 рази), при порівнянні сортів з різною якістю волокна (сорт Блакіт, льон-довгунець з високою якістю льоноволокна) та льону-стрибунця (сорт Dehiscent). Встановлено різницю в рівнях експресії генів целюлозосинтаз у сортів льону, контрастних за якістю льоноволокна. У 10 денних проростках та у флоємі 42-денних рослин сорту Блакіт виявлено значно більші рівні експресії ряду LusCesA генів, у порівнянні з сортом Dehiscent, що може свідчити про існування деяких відмінностей у механізмі формування луб'яних волокон досліджуваних сортів. Робота передається за кордон за договірною ціною.

64 ЛЕГКА ПРОМИСЛОВІСТЬ

64.29 Текстильна промисловість

64.05.18.0684/0217U001369

Розробка технічних умов на полотно високоеластичне поліамідне українське (ПВП-У) і постачання дослідної партії полотна в кількості 1000пог.м: Заключний звіт /Державне підприємство "Київський державний науково-дослідний інститут текстильно-галантерейної промисловості"; Керівник Прокопова Євгенія Анатоліївна. – ДР 0116U005515. УДК 677:688.3.

25 с.

Об'єкт дослідження - двошаровий оснований"язаний трикотааж. Мета роботи - розроблення технології, технічних умов та виготовлення дослідної партії високоеластичного поліамідного полотна.. Метод дослідження - аналітично-експериментальний.Обладнання - оснований'язальна двофонтурна рашель-машина, сировина - текстуровані поліамідні нитки еластик. Відібрано оптимальний варіант зразка, з

розроблених у 2015 році, внесені необхідні корективи в технологію виготовлення. В умовах експериментального цеху ДП "КиївНДІТГП" виготовлено дослідну партію об'ємом 1000 пог.м, розроблено і узгоджено з замовником технічні умови ТУ У 13.9-16287311-162:2016,

64.33 Швейна промисловість

64.05.18.0685/0417U001047

Джаліліан Фахіме. Розробка художньо-композиційних принципів проектування сучасного жіночого одягу на основі національних та етнохудожніх традицій Ірану: Дис... к.т.н. /Київський національний університет технологій та дизайну. – Захищена 27.12.2016.

УДК [687.12.016:391(55)](043.3).

300 с.: 12 табл., 47 іл. – Бібліогр.: 177 назв.

У дисертації вирішена наукова задача удосконалення дизайну-проекування сучасного національного жіночого одягу шляхом дослідження художньо-композиційних характеристик і тектонічної структури національного костюма Ірану. Досліджено закономірності, вдосконалені методи формоутворення і проектно-технологічні рішення асортиментних груп. На основі теоретичних і експериментальних досліджень розроблено алгоритм процесу художнього проектування сучасного жіночого одягу, запропоновані матриці побудови колекцій жіночого одягу на основі знакової символіки художньо-декоративних елементів національного костюма Ірану.

65 ХАРЧОВА ПРОМИСЛОВІСТЬ

65.01 Загальні питання харчової промисловості

65.05.18.0686/0217U000920

Теоретичні основи, практика та перспективи розвитку еногастрономічного туризму: світовий досвід для України: Заключний звіт /Національний університет харчових технологій; Керівник Басюк Дарія Іванівна. – ДР 0113U006381. УДК 338.48-6:641/642.

34 с.

Мета дослідження є розгорнутий та структурований аналіз сучасного стану та основних світових тенденцій розвитку еногастрономічного туризму та обґрунтувати можливість використання зарубіжного досвіду для розвитку даного сегменту туристичної сфери в Україні. Під час проведення дослідження, для досягнення визначеної мети виконано окремі завдання: проаналізовано наукові підходи до визначення сутності туристичних дестинацій; проведено експертно-статистична оцінка життєвого циклу дестинацій винного туризму. проаналізовано роль еногастрономічного туризму в провідних туристичних країнах світу; проаналізовано геопросторову організацію виноградарсько-виноробного комплексу світу; проаналізовано закордонний досвід організації програм винних турів в країнах - лідерах світового туристичного ринку. Практичне значення дослідження полягає в тому, що отримані результати дозволяють: сформулювати оптимальні моделі розвитку еногастрономічного туризму на основі провідного закордонного досвіду; визначити механізм оптимального використання туристичного потенціалу держави для розвитку еногастрономічного туризму; визначити пріоритетні напрями розвитку еногастрономічного туризму в державі; окреслити напрями удосконалення управління інноваційними процесами в туристичній сфері країни. Одержані результати можуть бути використані для удосконалення документів (постанов, методик, інструкцій тощо) щодо розвитку туристичної сфери

держави в сучасних світових глобалізаційних умовах. Робота передається за кордон за договірною ціною.

65.05.18.0687/0217U001107

Створення харчових продуктів підвищеної біологічної цінності з використанням білкового концентрату із безлапшинного ядра насіння соняшнику: Заключний звіт /Український науково-дослідний інститут олій та жирів Національної академії аграрних наук України; Керівник Литвиненко Олена Анатоліївна. – ДР 0116U003221. УДК 665.3.

67 с.

Виконано комплекс досліджень щодо можливості використання харчових форм білків у складі продуктів харчування. Доведено, що харчовий шрот може повністю замінити ячний порошок в рецептурі майонезів, а білковий концентрат збагатити білками хлібобулочні вироби. На підставі проведених досліджень одержано вихідні дані для розробки технології харчових продуктів підвищеної біологічної цінності з використанням харчових форм білків. Впровадження в промисловість результатів досліджень дозволить поповнити нестачу білків в раціоні харчування населення України і зменшити імпорт соєвих білкових інгредієнтів. Робота розповсюджується за договірною ціною.

65.05.18.0688/0217U001108

Дослідження показників безпеки жирів, нейтралізованих в системі селективних розчинників: Заключний звіт /Український науково-дослідний інститут олій та жирів Національної академії аграрних наук України; Керівник Петік Ігор Павлович. – ДР 0116U000096. УДК 665.3.

50 с.

Об'єкт дослідження - процес екстракції первинних і вторинних продуктів окиснення жирів в системі селективних розчинників вода - гліцерин - етанол. Предмет дослідження - показники безпеки жирів, величини пероксидних та анізидинових чисел жирів. Мета роботи - оцінка ефективності способу лужної нейтралізації жирів в системі селективних розчинників щодо вилучення продуктів окиснення з жирів. Методи дослідження. За стандартними методиками досліджено фізико-хімічні та органолептичні властивості нейтралізованих жирів, проведено пробну нейтралізацію жирів. Вміст продуктів окиснення в оліях і жирах визначено за ДСТУ ISO 3960-2001 і 6885-2002. Модельні зразки жирів з різним вмістом продуктів окиснення створено за прискочним методом "активного кисню". Для планування експерименту і обробки даних застосовано математичні методи з використанням програмних пакетів Statistica, Mathcad, Matlab і Microsoft Excel. Виявлено, що нейтралізація жирів в системі ВГЕ дозволяє на 30-33 % знижувати вміст в нейтралізованому жирі вторинних продуктів окиснення, що сприяє поліпшенню якості та безпечності продукції. Проведено випробування зразків олії після нейтралізації в системі селективних розчинників вода-гліцерин-етанол в УкрНДІОЖ УААН. Робота розповсюджується за договірною ціною.

65.05.18.0689/0217U001109

Дослідження моно-, діетаноламідів жирних кислот одержаних за новим напрямом : Заключний звіт /Український науково-дослідний інститут олій та жирів Національної академії аграрних наук України; Керівник Палченко Вікторія Юрївна. – ДР 0116U000095. УДК 665.3.

70 с.

Створено основи піноміючих композицій з використанням загушувачів - моно-, діетаноламідів жирних кислот у

суміші з моно-, діацилгліцерином. Дослідження поверхнево-активних властивостей виконано згідно загальноприйнятих методів: дослідження адсорбційної здатності проведено стагмометричним методом; оцінку піноутворюючої дії і піностійкості здійснено за методом Росс-Майлса; в'язкість - стандартними методами; планування експерименту, обробку експериментальних даних здійснено з використанням програмних пакетів Microsoft Excel. Встановлено вплив етаноламідів, що держані реакцією амідування олій, на поверхневий і міжфазний натяг; вивчено їх піноутворюючу здатність, стабільність піни і піностійкість; досліджено вплив композиційних поверхнево-активних речовин у присутності хлориду натрію на в'язкість водного розчину сульфоексилату натрію. З використанням симплекс-ґратчастого планування Шеффе проведено математичне моделювання і створені математичні моделі, за допомогою яких можна не тільки прогнозувати, але й регулювати співвідношеннями компонентів кінематичну в'язкість з отриманням піномийної композиції від гелеподібного до рідкого агрегатного стану. Одержано акт випробування на мило рідке, що виготовлене на основі синтетичних поверхнево-активних речовин із заміною їх частки на композиційні продукти - етаноламіди жирних кислот. Робота розповсюджується за договірною ціною.

65.05.18.0690/0217U001110

Дослідження втривості одержання воску рослинного з вторинних продуктів олієжирової галузі: Заключний звіт /Український науково-дослідний інститут олій та жирів Національної академії аграрних наук України; Керівник Демидов Ігор Миколайович. – ДР 0116U000087. УДК 665.3.

59 с.

Встановлено, що з вторинних продуктів процесу вінтеризації соняшникової олії - відпрацьованого фільтрувального порошку, що містить до 65% ліпідної частини, можна вилучити 96 %- 98 % ліпідів. З одержаних ліпідів можна вилучити воскоподібні речовини високої якості, а олія може використовуватись в технічних цілях, а при певних умовах і в харчових цілях. Фільтрувальний порошок може бути повернутий у виробництво на стадію вінтеризації олії. Раціональні умови екстракції визначено з використанням методу математичного планування Робота розповсюджується за договірною ціною.

65.05.18.0691/0217U002196

Розробка науково обґрунтованих технологій харчової продукції підвищеної харчової цінності з використанням структуроутворювачів різного походження: Заключний звіт /Харківський державний університет харчування та торгівлі; Керівник Євлаш Вікторія Владленівна. – ДР 0115U001115. УДК 001.89:664:544.022.822.

289 с.

Результатом роботи є нові молекулярні моделі та теоретичні концепції, які дозволять цілеспрямовано використовувати структуроутворювачі різного походження для виробництва кондитерських виробів, збагачених фізіологічно-функціональними інгредієнтами. Розроблені технології бісквітів з додаванням топінамбура; фруктових батончиків, збагачених сушеними сланями ламінарії та вакаме; маршмеллоу з рослинними добавками; мармеладу з рослинними кріопастами та кріопорошками; мармеладу желейного на основі агару з добавками камедей; фруктового желе, збагаченого вітаміном С. Створена методика визначення вмісту аскорбінової кислоти за присутності желатина методом гальваностатичної кулонометрії

65.05.18.0692/0217U002197

Інноваційні технології формування інформаційно-аналітичних ресурсів управління підприємницькою діяльністю: Заключний звіт /Харківський державний університет харчування та торгівлі; Керівник Крутова Анжеліка Сергіївна. – ДР 0115U001116. УДК 65.012.32.001.76.

398 с.

Удосконалено методологічні підходи до оцінки функціональних можливостей облікової системи; розроблено методику перепроєктування інформаційно-аналітичної системи управління підприємницькою діяльністю згідно з вимогами адаптації до реконструйованих бізнес-процесів; розроблено внутрішні регламенти перевірки наявності та стану інформаційних ресурсів та їх оцінки на предмет відповідності цілям управління підприємницькою діяльністю. Робота передається за кордон за договірною ціною.

65.13 Процеси й апарати харчових виробництв

65.05.18.0693/0517U000840

Пак Андрій Олегович. Розробка наукових основ індукованого тепломасообміну та його використання в процесах та обладнанні харчових виробництв: Дис... д.т.н. /Харківський державний університет харчування та торгівлі. – Захищена 07.12.2017.

УДК 621.365.5:664.

323 с.: 21 табл., 105 іл. – Бібліогр.: 327 назв.

Робота присвячена розробці наукових основ індукованого тепломасообміну (ІнТМО) та його використання в процесах та обладнанні харчових виробництв. Наукова концепція роботи полягає у такому: теорія - індукування тепломасообміну в термостаті з обтюратором флуктуаціями параметрів газу в обтюраторі сприятиме ефективному розсіянню енергії на випаровування рідини; техніка - термостат з обтюратором, що містить рідину та/або вологе колоїдне капілярно-пористе тіло, являє собою керований тепломасообмінний апарат для харчової промисловості. У роботі сформульовано феноменологічну гіпотезу ефекту ІнТМО. Сформульовані необхідні та достатні умови для спостереження і регулювання ефекту ІнТМО. На основі феноменологічних балансних рівнянь отримано рівняння ефекту ІнТМО. Експериментальними дослідженнями доведено основні положення гіпотези ефекту ІнТМО та виявлено можливості його використання для виконання низки теплових операцій харчової промисловості. Теоретичними дослідженнями виявлено особливості механізму та рушійні сили тепломасообміну під час ІнТМО, які дозволяють керувати цим ефектом. Розроблені концептуальні рішення практичної реалізації апаратів із використанням ІнТМО для виконання таких технологічних операцій харчової промисловості: сушіння; гідротермічна обробка; випарювання, згущення; ректифікація, дистиляція; охолодження, термостатування.

65.05.18.0694/0217U001177

Дослідження мікромасштабних теплофізичних процесів в складних гетерогенних системах при впливі механізмів дискретно-імпульсного вводу енергії з метою розробки нових технологій і продуктів: Заключний звіт /Інститут технічної теплофізики Національної академії наук України; Керівник Доліський Анатолій Андрійович. – ДР 0112U004700. УДК 532.588:536.423:66.093.

704 с.

Представлена робота складається з 4 напрямків, які об'єднані дослідженнями впливу механізмів дискретно-

імпульсного введення енергії. Такий вплив дозволяє цілеспрямовано керувати властивостями гетерогенних середовищ, що піддаються обробленню, за рахунок мікро- та макромасштабних процесів, що ініціюються в них і викликаються теплофізичними та гідродинамічними процесами. Одержані результати були використані при розробленні енергоефективних технологій і тепломасообмінного обладнання, що можуть бути застосовані в харчовій, хімічній, фармацевтичній, мікробіологічній та сільськогосподарській промисловості. Робота передається за кордон за договірною ціною.

65.35 Кондитерська промисловість

65.05.18.0695/0217U001800

Розробка рецептури і технології виробництва оздоровчих начинок із плодоовочевої сировини (2-х найменувань) для панкейків:

Заключний звіт /Харківський державний університет харчування та торгівлі; Керівник Павлюк Раїса Юріївна. – ДР 0116U004496. УДК 664.68:664.858.

51 с.

Об'єкт дослідження - технологічні процеси виробництва оздоровчих начинок для кондитерських виробів панкейків із застосуванням як інновації дрібнодисперсних добавок із плодоовочевої сировини отриманих за нанотехнологіями. Мета дослідження - розробка рецептури і технології виробництва оздоровчих начинок із плодоовочевої сировини з поліпшеними споживчими якісними характеристиками з метою подальшого впровадження в виробництво. Як інновацію при розробці рецептур та технології було запропоновано використовувати дрібнодисперсні пюре з плодоовочевої сировини з рекордним вмістом БАР та пребіотиків, що отримані за нанотехнологіями розробленими науковцями ХДУХТ на кафедрі технологій переробки плодів, овочів і молока (ТП ПОМ) на базі лабораторії "Інноваційних кріо- і нанотехнологій рослинних добавок та продуктів" в межах наукової школи професора Павлюк Р.Ю. Методи досліджень - якість начинок, дрібнодисперсних пюре та свіжої плодоовочевої сировини визначали за органолептичними, фізико-хімічними показниками, вмістом БАР (L-аскорбінової кислоти, бета-каротину, фенольних, дубильних речовин). Використовували органолептичні, фізико-хімічні та хімічні методи досліджень. Основна частина. Проведено огляд даних літератури щодо асортименту та особливостей технології виробництва основних видів начинок із плодоовочевої сировини для кондитерських виробів, що включають характеристику начинок в залежності від способу приготування, формулювання поняття "термостабільність" та класифікацію начинок за характером термостабільності. Розглянуто основні вимоги до начинок, наведено їх основні групи, види, розглянуто ринок термостабільних начинок вітчизняного та закордонного виробництва для кондитерських виробів, визначено переваги і недоліки їх застосування, обґрунтовано доцільність розробки рецептур і технології виробництва натуральних начинок із плодоовочевої сировини без застосування синтетичних харчових добавок. Вивчено вміст БАР в дрібнодисперсних добавках із плодоовочевої сировини (яблука, гарбуза, моркви, топінамбуру, шпинату, лимону, вишні, чорної смородини, абрикосів) в порівнянні з вихідною сировиною та з аналогами, розглянуто доцільність застосування нових видів дрібнодисперсних добавок в формі пюре як рецептурних компонентів для нових видів оздоровчих начинок для кондитерських виробів - бісквітних млинців панкейків. Розроблено рецептури та технологію оздоровчих начинок із плодоовочевої сировини для кондитерських виробів панкейків із застосуванням як інновації при їх виробництві дрібнодисперсних пюре з плодоовочевої сировини з рекордним вмістом БАР та пребіотиків, отриманих за нанотехнологіями. Вивче-

но якість за вмістом БАР нових видів оздоровчих начинок із плодоовочевої сировини отриманих на основі дрібнодисперсних пюре, які відрізняються від традиційних плодоовочевих начинок (джемів, варення, підварок) високим вмістом БАР оздоровчої дії (L-аскорбінової кислоти, бета-каротину, фенольних сполук, дубильних речовин), а також вмістом натуральних пребіотиків та загусників - пектинових речовин, і можуть бути використані для імунопрофілактики населення України. Результати госпдогвірної теми - розроблено рецептури (2-х найменувань), технологія, технологічна схема виробництва та проект ТУ на нові види оздоровчих начинок із плодоовочевої сировини для панкейків; проведено апробацію та виробничі випробування рецептур і технології в ТОВ ВКГ "Лісова казка" з метою подальшого їх впровадження в серійне виробництво.

65.39 Крахмало-патокова промисловість

65.05.18.0696/0217U001524

Розробка рецептури сухої суміші для виробництва борошняних виробів:

Заключний звіт /Харківський державний університет харчування та торгівлі; Керівник Самохвалова Ольга Володимирівна. – ДР 0116U008875. УДК 664.647.6.

16 с.

Узагальнено дані аналітичного огляду літературних джерел з питань розробки сухих борошняних сумішей. Обґрунтовано доцільність застосування емульгаторів для підвищення якості борошняних виробів. Розроблено рецептуру сухої борошняної суміші для виробництва борошняних виробів, підготовлено технологічну картку на рецептурну суміш. Результати НДР упроваджуються у навчальному процесі на кафедрі технології хліба, кондитерських, макаронних виробів і харчо концентратів ХДУХТ. Робота передається за кордон за договірною ціною.

65.05.18.0697/0217U001801

Технологічні аспекти розробки дисперсних систем з використанням крохмальвміщуючої сировини:

Заключний звіт /Харківський державний університет харчування та торгівлі; Керівник Юрченко Світлана Леонідівна. – ДР 0116U004494. УДК 544.77:664.2.

34 с.

Мета роботи - розробка дисперсних систем з використанням поверхнево-активних речовин та пшеничного крохмалю; отримання харчової продукції на їх основі з новими споживчими характеристиками; розширення асортименту харчової продукції. Об'єкт дослідження - технологія дисперсних систем з використанням поверхнево-активних речовин та пшеничного крохмалю. Предмети дослідження - дисперсні системи, поверхнево-активні речовини, пшеничний крохмаль, модельні системи на основі пшеничного крохмалю та ПАР. Методи дослідження - аналітичні, фізичні, фізико-хімічні та методи математичної обробки. Здійснено дослідження теоретичних аспектів отримання дисперсних систем. На основі аналітичних досліджень, лабораторних та виробничих відпрацювань з використанням методів системного аналізу обґрунтовано і розроблено технологію дисперсних систем з використанням поверхнево-активних речовин та пшеничного крохмалю. Визначено раціональні співвідношення рецептурних компонентів харчової продукції на основі дисперсних систем з використанням поверхнево-активних речовин та пшеничного крохмалю, яка характеризується стабільними органолептичними показниками у часі, за рахунок реалізації функціональних властивостей пшеничного крохмалю. У виробничих умовах здійснено відпрацювання рецептурного складу та технологічного процесу виробництва мусів (плодових та овочевих) на основі дисперсних си-

стем з використанням поверхнево-активних речовин та пшеничного крохмалю.

65.53 Консервна, овочесушильна і харчоконцентратна промисловість

65.05.18.0698/0217U001611

Нукове обґрунтування розробки нормативної документації та показників безпеки і якості оліє жирової продукції: Заключний звіт /Державна установа "Інститут громадського здоров'я ім. О.М.Марзєєва Національної Академії медичних наук України"; Керівник Гуліч Марія Павлівна. – ДР 0113U004414. УДК 613.28.

46 с.

Об'єктами дослідження були: олійно-жирова продукція, нормативна документація, законодавчі акти. Мета роботи - гігієнічна оцінка нормативної документації та показників безпеки і якості оліє-жирової продукції з урахуванням сучасних санітарно-епідеміологічних вимог. В роботі використані санітарно-епідеміологічні, фізико-хімічні, мікробіологічні, фізіологічні, імунологічні, морфологічні, пошуково-інформаційні методи дослідження з використанням сучасної апаратури, а також математичний метод обробки результатів. Проведені медико-біологічні дослідження дозволили розробити проект методичних вказівок щодо строків зберігання олійно-жирової продукції після розкриття споживчої тари.

65.05.18.0699/0217U002195

Розробка інноваційних технологій оздоровчих харчових продуктів на основі рослинної сировини і оптимізація процесів та обладнання для їх виробництва: Заключний звіт /Харківський державний університет харчування та торгівлі; Керівник Черевко Олександр Іванович. – ДР 0115U001114. УДК 613.26.001.76.

475 с.

За результатами проведеної роботи розроблено нові способи переробки плодоовочевої та пряно ароматичної сировини, в основу яких покладено концентрування в вакуум-випарних апаратах та сушіння в ІЧ-сушарках, розподільне концентрування фаз, вакуумне уварювання рідкої фази з використанням перемішування за допомогою нових ефективних мішалок, вібраційної вакуумної сушки твердих компонентів рослинної сировини. Отримана продукція відрізняється від аналогів високим ступенем збереженості харчової та біологічної цінності сировини. На основі проведених досліджень створено інноваційні технології хлібобулочних і борошняних кондитерських виробів оздоровчого призначення з використанням нових продуктів переробки рослинної сировини (пасти та порошки з плодоовочевої сировини, порошоків з виноградних вичавків, шротів зародків вівса та пшениці, жмиху зародків кукурудзи, зерна полби, шротів волозького та кедрового горіхів). Розроблені технології відрізняються від аналогів підвищеним вмістом харчових волокон, мінеральних речовин, вітамінів, деяких мінерних компонентів (фенольних сполук). Технології хлібобулочних виробів відрізнятимуться від аналогів також скороченим технологічним циклом за рахунок інтенсифікації процесів формування якості виробів за умови відсутності будь-яких харчових добавок.

65.59 М'ясна і птахопереробна промисловість

65.05.18.0700/0417U000660

Волощенко Тетяна Олександрівна. Технологія переробки насіння ріпаку сучасної селе-

кції: Дис... к.т.н. /Національний університет харчових технологій. – Захищена 01.03.2017.

УДК [665.117+665.334.9].

210 с.: 46 табл., 28 іл. – Бібліогр.: 209 назв.

Дисертацію присвячено вирішенню науково-практичного завдання удосконалення технології переробки насіння ріпаку з метою одержання олії підвищеної біологічної цінності та харчового частково знежиреного ріпакового борошна, розробленню рекомендацій щодо їх використання. Розроблено технологію фракціонування ріпакової макухи з одержанням харчового та кормового ріпакового борошна, перевірено одержані продукти на токсичність, визначено хімічний склад та біологічну цінність, розраховано собівартість виробництва харчового ріпакового борошна, рентабельність і роздрібну ціну, підтверджено доцільність використання ріпакового борошна для збагачення харчових продуктів. Розроблено рецептури хліба з підвищеною біологічною цінністю з суцільнозмеленого зерна пшениці з додаванням ріпакового харчового борошна. Розроблено рецептуру сосисок з м'ясом індика та білковим ріпаковим борошном. Досліджено хімічний склад, біологічну цінність та антиокислювальну здатність пресової ріпакової олії, розроблено рекомендації щодо її використання. Розроблено рецептури косметичної олії для очищення різних типів шкіри, розраховано вміст базових олій в композиції для косметичної олії за жирнокислотним складом. Розраховано економічну ефективність впровадження наукової розробки у виробництво. Розроблено нормативні документи на харчове ріпакове борошно та пресову ріпакову харчову олію. Пріоритетність досліджень підтверджено 3 патентами України на корисну модель.

65.63 Молочна промисловість

65.05.18.0701/0217U000919

Розроблення ресурсозберігаючих технологій молочних продуктів профілактичної дії: Заключний звіт /Національний університет харчових технологій; Керівник Грек Олена Вікторівна. – ДР 0112U005376. УДК 637.1.

133 с.

У роботі удосконалено технологію молочних продуктів з використанням натуральних харчових інгредієнтів, підвищення біологічної та харчової цінності продуктів, надання їм профілактичних та оздоровчих властивостей

65.65 Олійно-жирова промисловість

65.05.18.0702/0417U000661

Волощенко Тетяна Олександрівна. Технологія переробки насіння ріпаку сучасної селекції: Дис... к.т.н. /Національний університет харчових технологій. – Захищена 01.03.2017.

УДК [665.117+665.334.9].

210 с.: 46 табл., 28 іл. – Бібліогр.: 209 назв.

Дисертацію присвячено вирішенню науково-практичного завдання удосконалення технології переробки насіння ріпаку з метою одержання олії підвищеної біологічної цінності та харчового частково знежиреного ріпакового борошна, розробленню рекомендацій щодо їх використання. Розроблено технологію фракціонування ріпакової макухи з одержанням харчового та кормового ріпакового борошна, перевірено одержані продукти на токсичність, визначено хімічний склад та біологічну цінність, розраховано собівартість виробництва харчового ріпакового борошна, рентабельність і роздрібну ціну, підтверджено доцільність використання ріпакового борошна для збагачення харчових продуктів. Розроблено рецептури хліба з підвищеною біологічною цінністю з суцільнозмеленого зерна пшениці з дода-

нням ріпакового харчового борошна. Розроблено рецептуру сосисок з м'ясом індика та білковим ріпаковим борошном. Досліджено хімічний склад, біологічну цінність та антиокислювальну здатність пресової ріпакової олії, розроблено рекомендації щодо її використання. Розроблено рецептури косметичної олії для очищення різних типів шкіри, розраховано вміст базових олій в композиції для косметичної олії за жирнокислотним складом. Розраховано економічну ефективність впровадження наукової розробки у виробництво. Розроблено нормативні документи на харчове ріпакове борошно та пресову ріпакову харчову олію. Пріоритетність досліджень підтверджено 3 патентами України на корисну модель.

65.05.18.0703/0217U001299

Наукове обґрунтування та розроблення способу одержання нового типу кондитерських (кулінарних) жирів функціонального призначення:

Заключний звіт /Національний технічний університет "Харківський політехнічний інститут"; Керівник Гладкий Федір Федорович. – ДР 0115U000534. УДК 665.1/.3: 658.628.

130 с.

Об'єкт дослідження: технологія жирів функціонального призначення. Мета дослідження: наукове обґрунтування і розроблення способів модифікування жирів для одержання нового типу спеціальних жирів і надання їм властивості щодо зменшення ресинтезу жиру в організмі людини. Методи дослідження: органолептичні та фізико-хімічні показники якості сировини та продуктів алкохолізу визначено за стандартними методиками; жирнокислотний склад олії та компонентний склад продуктів синтезу - хроматографічним методом; якість борошна та хлібобулочних виробів - за стандартними методами аналізу, що використовуються у технологічному контролі хлібопекарного виробництва; для планування експериментів і обробки даних застосували математичні методи з використанням програмних пакетів MathCad і Microsoft Excel. Теоретичні і практичні результати, новизна: дістало подальший розвиток застосування методу ферментативної етерифікації вільних жирних кислот у складі олії етиловим спиртом, що зумовлює підвищення фізіологічної цінності олії за рахунок утворення етилових ефірів жирних кислот. Розроблена нова технологія модифікування жирів, яка дозволяє шляхом ферментативного етанолізу одержати жири спеціального призначення (кулінарні, хлібопекарські та для молочних продуктів), які за показниками якості відповідають вимогам нормативних документів. Доведено застосування одержаного жиру спеціального призначення як перспективної жирової сировини без промислових транс-ізомерів для виробництва хлібобулочної продукції. Розроблено проект нормативно-технічної документації на новий вид продукту, що збагачений фізіологічно-функціональними інгредієнтами - жири спеціального призначення (кулінарні, хлібопекарські та для молочних продуктів). Ефективність впровадження: на підставі отриманих результатів стає можливим розробити раціональну технологію одержання нового типу спеціалізованих жирів. Сфера використання: олійно-жирова і харчова промисловість.

67 БУДІВНИЦТВО. АРХІТЕКТУРА

67.01 Загальні питання будівництва

67.05.18.0704/0217U000872

Органзація проведення судових будівельно-технічних експертиз по розподілу та порядку користування нерухомим майном: Заключний

звіт /Львівський науково-дослідний інститут судових експертиз Міністерства юстиції України; Керівник Сенік Наталія Василівна. – ДР 0116U004838. УДК 343.148+69.

32 с.

Розроблені методичні рекомендації щодо проведення досліджень з розподілу та порядку користування нерухомим майном в частині завдання Львівського НДІСЕ "Розділ будинків, які мають значний фізичний знос"

67.07 Архітектура

67.05.18.0705/0417U001031

Громнюк Адріана Ігорівна. Етнічні мотиви в архітектурі сучасних інтер'єрів підприємств харчування: Дис... к.арх. /Національний університет "Львівська політехніка". – Захищена 13.12.2016.

УДК 72.03 : 725.7.

121 с.: 28 табл., 8 іл. – Бібліогр.: 267 назв.

Об'єктом дослідження є інтер'єри приміщень для відвідувачів сучасних підприємств харчування України. Метою дисертаційного дослідження є розроблення засобів, методів і принципів використання етнічних мотивів в архітектурі інтер'єрів приміщень для відвідувачів сучасних підприємств харчування. Розроблено положення, що формують наукову базу для практичного використання етнічних мотивів різних архітектурно-етнографічних регіонів України в сучасних інтер'єрах підприємств харчування. Сформувано принципи проектування інтер'єрів закладів харчування з використанням етнічних мотивів, визначено основні засоби та методи їх застосування. Виявлено якісні характеристики підходу використання етнічних мотивів. Розроблено матрицю архітектурно-художніх ознак різних етнографічних регіонів України. Сформувано алгоритм застосування етнічних мотивів в архітектурному середовищі сучасних закладів харчування. Результати наукового дослідження будуть запропоновані для впровадження у навчальний процес як навчально-методична база у вищих навчальних закладах України архітектурного спрямування. Розроблені рекомендації для використання етнічних мотивів різних архітектурно-етнографічних регіонів України в інтер'єрах підприємств харчування доцільно використовувати як методичну основу для їх проектування.

67.05.18.0706/0417U001100

Кутузова Тетяна Юріївна. Закономірності композиційного розвитку регулярних історичних розпланувань в містах України: Дис... к.арх. /Київський національний університет будівництва та архітектури. – Захищена 27.12.2016.

УДК 72.01:711.424.

220 с.: 4 табл., 66 іл. – Бібліогр.: 161 назва.

Мета дослідження полягає у визначенні принципів композиційного розвитку регулярних історичних розпланувань міст України з урахуванням закономірностей їх спадкоємного перетворення. Об'єктом дослідження є регулярні історичні розпланування. Предметом дослідження є закономірності композиційного розвитку регулярних історичних розпланувань. На основі систематизації та класифікації дослідницьких підходів до об'єктів містобудівної спадщини визначено методи дослідження, орієнтовані на використання порівняльного та структурно-планувального аналізу картографічних та описових матеріалів, а також методів моделювання й експериментального проектування. У роботі проаналізовано 23 розпланування міст України та зарубіжних міст, які встановили наукову базу дослідження. Наукова новизна: вперше введено у науковий обіг поняття "регулярне історичне розпланування", у композиційному розвитку якого віддзеркалюються особливості стадій становлення, ускладнення та структурно-семіотичного

перетворення сталих елементів розпланування; розроблено класифікації регулярних історичних розпланувань за містобудівними ознаками їх первинного формування, а також архітектурно-планувальними характеристиками композиційно активних елементів та резервних ділянок розпланування; удосконалено методику композиційної гармонізації регулярних історичних розпланувань; встановлено закономірності композиційних перетворень; сформульовано принципи композиційного розвитку регулярних історичних розпланувань; отримали подальший розвиток питання циклічності композиційного перетворення сталих елементів композиції. Результати дослідження впроваджено в проектних роботах, а також у навчальний процес підготовки дизайнерів.

67.05.18.0707/0217U001374

Середньовічні монументальні пам'ятки Північного Лівобережжя в контексті актуальних проблем дослідження, збереження, охорони та популяризації історико-культурної спадщини України: Заключний звіт / Чернігівський національний педагогічний університет імені Т.Г.Шевченка; Керівник Черненко Олена Євгенівна. – ДР 0116U000902. УДК 725.94/726.

26 с.

Розробка та створення електронної бази даних середньовічних монументальних пам'яток Північного Лівобережжя (збережених, археологізованих та музеєфікованих), для узагальнення відомостей писемних, картографічних, іконографічних джерел, а також архівних і бібліографічних матеріалів щодо створення, функціонування, історичної долі, пербудов та реставрації пам'яток монументальної архітектури.

67.09 Будівельні матеріали і вироби

67.05.18.0708/0217U001319

Фізико-хімічні основи формування структури та властивостей гібридних лужних цементів та композиційних матеріалів на їх основі:

Заключний звіт / Київський національний університет будівництва і архітектури; Керівник Кривенко Павло Васильович. – ДР 0114U005166. УДК 691.5.

52 с.

Об'єктом досліджень є гібридні лужні цементні і бетонні на їх основі. Мета роботи - визначення закономірностей формування структури та властивостей гібридних лужних цементів та композиційних матеріалів на їх основі. Методи дослідження: фізико-механічні методи досліджень згідно діючих нормативних документів. Теоретично обґрунтовано та експериментально підтверджено можливість отримання гібридних лужних цементів із змішаним складом новоутворень (N-C-A-S-H) у двох різних за компонентним складом системах: на основі доменних гранульованих шлаків та на основі паливних зол. Досліджено процеси структуроутворення штучного каменю на модельних системах та системах з реальними відходами.

67.15 Технологія виробництва будівельних матеріалів і виробів

67.05.18.0709/0217U001419

Розроблення проекту ДСТУ "Бетонні стінові блоки з заповнювачем (щільні та легкі заповнювачі). Частина 3. Технічні умови (відповідно до EN 771-3:2011). "Розроблення проекту ДСТУ "Стінові блоки з автоклавного газобетону. Частина 4. Технічні умови" (відповідно до EN 771-4:2011): Заключний звіт

/Державне підприємство "Український науково-дослідний і проектно-конструкторський інститут будівельних матеріалів і виробів"; Керівник Лаповська Світлана Давидівна. – ДР 0115U006900. УДК 666.942.

108 с.

Призначення роботи полягає в актуалізації національної нормативної бази відповідно до сучасних завдань будівельної галузі та гармонізації цієї бази з нормативними документами Європейського Союзу. Проект ДСТУ Б EN 771-3:2011 встановлює характеристики та вимоги до технічних показників виробів стінових з бетону, виготовлених на щільних або легких заповнювачах, або їх комбінації, які, в основному, використовуються для улаштування рядових, лицьових або облицювальних мурувань в несучих або не несучих конструкціях будівель цивільного призначення. Вироби підходять для всіх форм стінових конструкцій, в тому числі одношарових мурувань, зовнішнього облицювання димарів, багатшарових стін, перегородок, підпірних стін та фундаментів. Проект ДСТУ Б EN 771-4:2011 встановлює характеристики та вимоги до технічних показників виробів стінових з автоклавного газобетону (АГБ), для яких основною передбачуваною сферою застосування є улаштування усіх типів несучих або не несучих стінових конструкцій, що включають одношарові стіни, порожнисті стіни, перегородки, підпірні стіни, підвальні стіни та стіни загального призначення нижче рівня землі, включаючи стінові конструкції для протипожежного захисту, теплоізоляції, звукоізоляції та зовнішнього облицювання димарів (за виключенням виробів для футерування димових каналів). Робота розповсюджується за договірною ціною.

67.25 Районне планування. Містобудування

67.05.18.0710/0217U001527

Гігієнічна оцінка планувальних рішень міст з різною містоутворюючою базою за станом забруднення навколишнього середовища та ризиком для здоров'я населення: Заключний звіт / Державна установа "Інститут гігієни та медичної екології ім. О.М. Марзеева Національної академії медичних наук України"; Керівник Махнюк Валентина Михайлівна. – ДР 0114U001368. УДК 614:711.1/55:351.777.

194 с.

Об'єкти дослідження: нормативні документи санітарного та містобудівного законодавства, генеральні плани міст, проекти розміщення та будівництва об'єктів промислового призначення та підприємств по обслуговуванню автомобілів (АЗС), висновки санепідекспертизи проектів генпланів та об'єктів будівництва. Мета НДР - розробка гігієнічних підходів до оцінки планувальних рішень міст з різною містоутворюючою базою за станом забруднення навколишнього середовища та ризиком для здоров'я населення. Методи дослідження: експертні, санітарно-гігієнічні, аналітичні, санітарно-статистичні, анкетного опитування. Отримані результати: встановлено невідповідність сучасним міжнародним вимогам національного санітарного та містобудівного законодавства; обґрунтовано та розроблено здоров'язберігаюча складова законодавства з елементом імплементації вимог директив ЄС; визначені основні санітарно-гігієнічні проблеми сучасного планування та забудови міст з різною містоутворюючою базою за їх генеральними планами; встановлено територіально-часові тенденції зміни стану забруднення атмосферного повітря у досліджуваних містах з різним господарським комплексом; встановлено, що забруднення атмосферного повітря сучасних крупних міст з різною містоутворюючою базою призводить до ризику розвитку несприятливих ефектів у здоров'ї населення; розроблено алгоритм методичних підходів до оптимізації нормативів санітарно-захисних зон для підприємств та виробництв з урахуванням

різних технологій, класу небезпеки з диференціацією їх потужності, ефективності природоохоронних заходів та оцінки ризику для здоров'я; запропоновано комплекс профілактичних заходів для органів виконавчої влади щодо прийняття управлінських рішень для створення безпечних умов життєдіяльності людини.

67.05.18.0711/0217U001572

Детальний план території в м.Українка очисних споруд Українського водопровідно-каналізаційного підприємства по вул. Промислова в м.Українка Обухівського району Київської області: Заключний звіт /Державне підприємство "Науково-дослідний і проектний інститут містобудування"; Керівник Прохоров Олександр Олександрович. – ДР 0116U000938. УДК 711.4-16.

21 с.

Детальний план території в м.Українка очисних споруд Українського водопровідно-каналізаційного підприємства по вул. Промислова в м. Українка Обухівського району Київської області" розроблено згідно договору №2016-72 від 10.06.2016 та згідно затвердженого завдання на проектування начальником відділу містобудування та архітектури м. Обухів.Пропозиції щодо детального плану території розміщення очисних споруд в м. Українка Обухівського району Київської області формуються, виходячи з терміну їх реалізації, отже розрахунковий етап становить 10 років - 2025 р.Детальний план території розробляється згідно чинного законодавства України, а саме: Закону України "Про регулювання містобудівної діяльності", "Державні будівельні норми України "Склад та зміст детального плану території" ДБН Б.1.1-14:2012.1. Розміщення території ДПТ в структурі міста згідно рішень генерального плану.Територія детального плану знаходиться в південній частині м.Українка, загальною площею 25,3га. Ділянка детального плану території обмежена:з півночі - вул.Промислова (коридор червоних ліній 25м);з півдня - південна межа м.Українка;зі сходу - виробничі території та території ВАТ Державної енергогенеруючої компанії "Центрэнерго" (Трипільська ТЕС);з заходу - відстійники Державної енергогенеруючої компанії "Центрэнерго" (Трипільська ТЕС).На даний момент ділянка проектування уміщує території виробничого призначення, а саме: очисні споруди, ВАТ Державної енергогенеруючої компанії "Центрэнерго" (Трипільська ТЕС) та незначні за площею, території вільні від забудови. А також в межу розробки ДПТ потрапляє територія міської вулично-дорожньої мережі (вул.Промислова).Згідно рішень "Генерального плану м. Українка", розробленого ДП "НДПІ Містобудування" у 2004 р. територія проектування, за функціональним призначенням відноситься до території виробничого призначення. 2. Функціональне зонування та планувальна організація території.Детальним планом території були виділені такі функціональні зони:1) зона територій виробничого призначення;2) зона зелених насаджень спеціального призначення;3) зона вулично-дорожньої мережі.Головним завданням, при розробленні детального плану території, було організувати територію існуючих очисних споруд таким чином, щоб збільшити їхню потужність за рахунок сучасних технологій та вивільнити територію для заводу для переробки твердих побутових відходів.Зона території виробничого призначення. До даної зони входять території ВАТ Державної енергогенеруючої компанії "Центрэнерго" (Трипільська ТЕС), які згідно рішень детального плану залишаються незмінними та території існуючих очисних споруд, які потребують реконструкції та модернізації.Площа території очисних споруд, на даний момент, складає 4,93га. Проектом пропонується, шляхом модернізації та реконструкції, зменшити територію для розміщення очисних споруд.

Згідно рішень ДПТ територія для очисних споруд складатиме 2,93га. На решті території (2га), яка звільнилася, проектом пропонується розміщення заводу для переробки твердих побутових відходів (858 тонн на місяць) та сміттєсортувальної станції. Зважаючи на те, що дані об'єкти знаходяться в виробничому вузлі м.Українка, то поширення існуючих та проектних СЗЗ від об'єктів забруднення не буде розповсюджуватися на сельбищні території міста.Зона зелених насаджень спеціального призначення представлена вільними ділянками від забудови, які не потрапляють до відводів виробничих об'єктів. Дані території необхідно впорядкувати з обов'язковою висадкою зелених насаджень. Мінімальна площа озеленення даної зони повинна складати не менше 60%. З боку сельбищної території (території індивідуальних садівництва) необхідно передбачити смугу дерево-чагарникових насаджень шириною не менше 50м.Зона вулично-дорожньої мережі. Дана зона представлена магістральною вулицею Промислова в коридорі червоних ліній 25м, згідно рішень затвердженого генерального плану м.Українка. Обслуговування виробничих територій (очисні споруди, завод для переробки твердих побутових відходів та ВАТ Державної енергогенеруючої компанії "Центрэнерго" (Трипільська ТЕС)) буде виконуватися по існуючому проїзду, який проходить вздовж східної межі Трипільської ТЕС, шириною 6м.Проїзди та під'їзди забезпечують безперешкодний доступ транспорту та пішоходів до будівель і споруд. На ділянках, де виконуються роботи по реконструкції і будівництву передбачається благоустрій. Покриття проїздів, тротуарів та майданчиків прийняті у відповідності до їх призначення - асфальтобетон.Вільна від забудови та заощення територія підлягає озелененню шляхом влаштування газонів із багаторічних трав стійких до витоптування, насадження чагарників та дерев.

67.05.18.0712/0217U001573

План зонування території села Трипілья Обухівського району Київської області: Заключний звіт /Державне підприємство "Науково-дослідний і проектний інститут містобудування"; Керівник Васильцова Тетяна Олександрівна. – ДР 0116U000942. УДК 711.4-16. 43 с.

Зонінгом визначаються умови і обмеження використання території населеного пункту, надаються обґрунтування меж територіальних зон, встановлюються містобудівні регламенти, визначаються види переважного та супутнього використання земельних ділянок, граничні параметри дозволеного будівництва в цих зонах. План зонування території с. Трипілья Обухівського району Київської області складається з двох невід'ємних частин - графічної та текстової. Графічна частина містить схему зонування території населеного пункту (М 1:5000), яка відображає межі та кодові позначення встановлених Зонінгом територіальних зон (включно з підзонами у їх складі). Текстова частина надається у вигляді пояснювальної записки і містить: перелік територіальних зон та обґрунтування їх меж, що визначаються на схемі зонування; перелік переважних і допустимих видів забудови та іншого використання земельних ділянок в межах кожної окремої територіальної зони; перелік єдиних містобудівних умов та обмежень для кожної територіальної зони (підзони).

67.05.18.0713/0217U001574

Історико-архітектурний опорний план з визначенням історичних ареалів м. Коростень Житомирської області (неповний обсяг робіт): Заключний звіт /Державне підприємство "Науково-дослідний і проектний інститут містобудування"; Керівник Жаворонкова Тетяна Львівна. – ДР 0116U000971.

УДК 711.4-16.

38 с.

Науково-проектна документація щодо складання історико-архітектурного опорного плану з визначенням історичних ареалів м. Коростень Житомирської області (неповний обсяг робіт) розроблена на замовлення виконавчого комітету Коростенської міської ради Житомирської області (договір № 2016-151/165 від 02.11.2016) за завданням на розроблення історико-архітектурного опорного плану м. Коростень Житомирської області, затвердженим міським головою м. Коростеня. Натурні обстеження проведено в адміністративних межах міста на площі 4230,84 га. Роботу виконано відповідно до діючих в Україні нормативно-правових актів та нормативних документів. Об'єкт дослідження: об'єкти нерухомої культурної спадщини, міське середовище, розпланування та ландшафт м. Коростеня. Мета роботи полягає в забезпеченні збереження та охорони нерухомих об'єктів культурної спадщини (у тому числі, пам'яток), традиційного характеру середовища, а також умов огляду комплексу об'єктів культурної спадщини міста у єдності з композиційними якими ландшафту. Методи дослідження: натурні обстеження, методи бібліографічних, архівних, картографічних, іконографічних досліджень, аналіз сучасної топооснови. Результатами роботи є історична довідка, узагальнена оцінка культурної спадщини м. Коростеня, основний кресленник історико-архітектурного опорного плану, межі історичного ареалу. Документація складається з текстових та ілюстративних матеріалів (25 стор. тексту, 5 ілюстрацій, 1 додаток).

67.53 Інженерне забезпечення об'єктів будівництва

67.05.18.0714/0217U001316

Розробка методів розрахунку конструктивних інженерних заходів для зменшення взаємного впливу сусідніх будівель в сейсмічних районах: Заключний звіт /Київський національний університет будівництва і архітектури; Керівник Сахаров Володимир Олександрович. – ДР 0115U000334. УДК 624.15:624.042.7.

49 с.

Запропоновано нову методику числового моделювання для розрахунку інженерних заходів, направлених на зменшення взаємного впливу сусідніх багатопверхових будівель в сейсмічно-небезпечних районах. Розроблено нові моделі середовища та вдосконалено алгоритми числових розв'язків, що забезпечує можливість оцінки взаємного впливу сусідніх будівель і споруд з ґрунтовою основою при дії динамічних навантажень.

68 СІЛЬСЬКЕ І ЛІСОВЕ ГОСПОДАРСТВО

68.01 Загальні питання сільського господарства

68.05.18.0715/0417U000960

Рудніцька Людмила Вікторівна. Екотоксикологічна оцінка агрохімікатів, отриманих за нанотехнологіями: Дис... к.с.-г.н. /Національний університет біоресурсів і природокористування України. – Захищена 28.04.2017.

УДК 631.452:631.95:502.7.

146 с.: 38 табл., 36 іл. – Бібліогр.: 224 назви.

Вивчено особливості будови, розміру та хімічного співвідношення наночастинок, що входять до складу наноагрохімікатів. Обґрунтовано доцільність врахування фізико-

хімічних властивостей наночастинок, зокрема їх розмірів, що визначатиме токсичність. Здійснено вивчення впливу наноагрохімікатів на біологічні системи різних рівнів організації із врахуванням фізико-хімічних характеристик наночастинок, що входять до їх складу. Визначено найчутливіші біотести для оцінювання токсичності наноагрохімікатів: показники, що характеризують поділ клітин меристематичної тканини (тест із *Allium sera* L.); морфометричні показники розвитку вищих рослин (біотест крес-салат); показники активності ґрунтових бактерій – мікроорганізмів, що приймають участь у циклі азоту і визначають рівень нітрифікаційної здатності ґрунту; характеристики популяції водних організмів (ракоподібних *Ceriodaphnia affinis* Ljeborg). Вдосконалено чинну систему оцінювання показниками, що передбачають врахування особливостей агрохімікатів, до складу яких входять наночастинок. Зокрема, доповнено показники цитотоксичності, характеристиками розміру та 19 форми наночастинок, що дозволить об'єктивно здійснювати прогноз їх екологічної небезпечності. Встановлено, що за показниками впливу на біоту водних, ґрунтових та наземних екосистем вищим рівнем токсичності характеризувався препарат Аватар-1 відносно препарату Nano-Gro, що залежало не лише від дози застосування і загального хімічного складу, а і від розміру та форми (геометрії) наночастинок, які входили до їх складу.

68.05.18.0716/0417U001101

Мінькова Ольга Григорівна. Екологічність агровиробництва Лівобережного Лісостепу як індикатор збалансованого розвитку:

Дис... к.с.-г.н. /Житомирський національний агроекологічний університет. – Захищена 29.12.2016.

УДК 631.95:631.11 (477.53).

212 с.: 15 табл., 40 іл. – Бібліогр.: 266 назв.

Об'єкт - процеси функціонування агропідприємств із різним ступенем розвитку екологізації господарювання. Мета - теоретично обґрунтувати оптимальний рівень екологізації господарств шляхом еколого-математичного моделювання виробничої програми. Результати: Розроблено методологію автоматизованого моделювання розвитку агроекосистем, яка дає змогу у виробничій діяльності агропідприємств прогнозувати підвищення рівня екологізації землеробства. Упровадження оптимізаційних моделей поєднання галузей залежно від типу господарств Полтавської області уможливило підвищення рентабельності агровиробництва від 4,4 % до 9,8 % при повному забезпеченні ґрунтів поживними речовинами та гарантованим щорічним утворенням гумусу на рівні 0,18-0,5 т/га. Наукова новизна: Уперше за допомогою еколого-математичного моделювання теоретично обґрунтовано доцільність переходу сільськогосподарських підприємств від традиційного до екологічного типу виробництва. На прикладі аграрних підприємств Полтавської області з різним екологічним рівнем господарювання вперше представлено особливості застосування оптимізаційних моделей поєднання галузей за критерієм екологізації стратегій розвитку. Ступінь упровадження: верифікацію моделі проведено для ДП "ДГ ім. 9 Січня" Хорольського району, апробовано на 10 сільськогосподарських підприємствах Полтавської області, в Полтавській державній аграрній академії. Галузь використання: у навчальній діяльності ВНЗ сільськогосподарського профілю та аграрних підприємствах зони Лівобережного Лісостепу.

68.05.18.0717/0217U001111

Дослідження нормативної документації Європейського Союзу у сфері стандартизації сільського господарства з метою складання програми апроксимації (наближення) до за-

конодавства України: Заключний звіт /Український науково-дослідний інститут олій та жирів Національної академії аграрних наук України; Керівник Демидов Ігор Миколайович. – ДР 0116U003222. УДК 389.6.

62 с.

Проведено аналіз системи стандартизації сільського господарства ЄС, вивчено рівень її гармонізації до українських стандартів та наближення її до законодавства України. На основі системного підходу щодо інформації про стан гармонізації міжнародних стандартів розроблено Дорожню карту наближення законодавства ЄС до українського. Робота розповсюджується за договірною ціною.

68.05.18.0718/0217U001520

Розробка агрегату РНА42 для основного контуру САУК авіаційних двигунів АИ-222К-25Ф і АИ-222К-25: Заключний звіт /Державне підприємство "Харківське агрегатне конструкторське бюро"; Керівник Павлюк Євген Вікторович. – ДР 0111U006850. УДК 621.45.05: 629.7.062.3.

5 с.

Робота спрямована на створення регулятора направляючих апаратів (РНА42), що забезпечує управління направляючими апаратами (НА) двигунів АИ-222К-25Ф і АИ-222К-25 на усіх режимах роботи і в усіх умовах експлуатації. Регулятор повинен включати в себе: виконавчу частину, що виконує управління НА від основної системи управління по командах електронного блоку; резервну систему, що виконує управління НА від резервного регулятора при відмові електронного блоку. Регулятор повинен забезпечувати виконання таких функцій: управління НА по командах електронного блоку залежно від полярності струму, що підводиться до виконавчого механізму РНА (при позитивних значеннях полярності струму шток повинен висуватися, при негативних - втягуватися); управління НА по командах резервного регулятора залежно від міри підвищення тиску повітря в компресорі двигуна. Агрегат РНА взаємодіє з наступними об'єктами двигуна: електронним блоком; паливним регулятором; магістраллю підведення тиску повітря із-за компресора високого тиску (безвитратна магістраль); магістраллю підведення повного тиску повітря з входу в двигун (безвитратна магістраль); механізмом повороту лопаток НА. На сьомому завершальному етапі проведена участь у випробуваннях дослідного зразка агрегату РНА42 у складі авіаційних двигунів АИ-222К-25Ф і АИ-222К-25 і коригування конструкторської документації за результатами випробувань. Робота розповсюджується за договірною ціною.

68.03 Сільськогосподарська біологія

68.05.18.0719/0217U001169

Біологічна оцінка препарату Панорамікс, марки Wheat та Maize, ТН: Заключний звіт /Інститут агроєкології і природокористування Національної академії аграрних наук України; Керівник Бровко Ірина Степанівна. – ДР 0116U002593. УДК 579.64.

5 с.

Проведено біологічну оцінку препарату Панорамікс, марки Wheat та Maize, ТН. Робота розповсюджується за договірною ціною.

68.05.18.0720/0217U001170

Обґрунтувати теоретичні засади формування і розвитку інтелектуального капіталу у галузі сільськогосподарської мікробіології: Заключний звіт /Інститут сільськогосподарської мікробіології та агропромислового виробництва Національної академії аграрних наук України; Керівник Москаленко Анатолій

Михайлович. – ДР 0116U002092. УДК 347.779:579.64.

78 с.

Об'єкт дослідження - процес формування і розвитку інтелектуального капіталу в галузі сільськогосподарської мікробіології. Мета дослідження - обґрунтування теоретичних засад формування і розвитку інтелектуального капіталу в галузі сільськогосподарської мікробіології. Методи дослідження: теоретичного узагальнення і порівняння, абстрактно-логічний, розрахунково-конструктивний, монографічний. Теоретичні і практичні результати: визначено теоретичні основи сутності та формування інтелектуального капіталу. Розроблено методичні підходи до оцінки вартості об'єктів інтелектуальної власності, які апробовані на прикладі діяльності науково-дослідної установи в галузі сільськогосподарської мікробіології. Новизна: на основі узагальнення еволюційного процесу наукових підходів до поняття інтелектуального капіталу та його складових, сформовано сучасне теоретико-методологічне бачення сутності, формування та розвитку інтелектуального капіталу в галузі сільськогосподарської мікробіології і запропоновано методику вартісної оцінки об'єктів інтелектуальної власності, як головної його складової. Ефективність впровадження: об'єктивна оцінка вартості об'єктів інтелектуальної власності дозволить формувати ринкову ціну наукових розробок, що в підсумку сприятиме більш ефективному використанню інтелектуального капіталу. Сфера (галузь) використання: науково-дослідні установи НААН та вищі навчальні заклади аграрного спрямування.

68.05 Ґрунтознавство

68.05.18.0721/0217U001168

Біологічна оцінка органо-мінерального добрива Агровітастим (БіОстимІкс): Заключний звіт /Інститут агроєкології і природокористування Національної академії аграрних наук України; Керівник Бровко Ірина Степанівна. – ДР 0116U002594. УДК 579.64.

8 с.

Проведено біологічну оцінку органо-мінерального добрива Агровітастим (БіОстимІкс). Робота розповсюджується за договірною ціною.

68.05.18.0722/0217U001623

Вдосконалення методик дослідження ґрунтів різного типу з метою покращення окремих показників якості зернових шляхом оптимізації мікроелементного складу ґрунтів: Заключний звіт /Український державний науково-дослідний інститут "Ресурс"; Керівник Заславський Олександр Маркович. – ДР 0116U004346. УДК 631.42;631.41.

48 с.

Об'єкт дослідження - методики дослідження основних показників мікроелементного складу ґрунтів. Мета роботи - удосконалення хімічних методів аналізу ґрунтів шляхом інтенсифікації дослідження і створення експрес-тестування з одночасним отриманням відтворюваних результатів. Метод дослідження - сучасні фізико-хімічні методики аналізу ґрунтів. Результат НДР - удосконалені хімічні методи аналізу мікроелементного складу ґрунтів на базі опанованих сучасних фізико-хімічних методик. Робота розповсюджується за договірною ціною.

68.29 Землеробство

68.05.18.0723/0217U001160

Дослідити основи біоадаптивних технологій вирощування культур зерно просапної сівозміни за відтворення родючості чорноземів Лісостепу: Заключний звіт /Національний науковий

центр "Інститут землеробства Національної академії аграрних наук України"; Керівник Демиденко Олександр Васильович. – ДР 0116U004933. УДК 631.58:631.87.

61 с.

Науково-обґрунтовано методологічні основи біоадаптивних принципів та засобів вирощування озимих зернових, зернових колосових, кукурудзи та просапних культур та виявлено їх комплексний вплив на відтворення родючості чорноземів реградованих в зерно-просапній сівозміні Лісостепової зони. На період отримання сходів параметри щільності були у межах допустимих значень (1,23-1,35 г/см³). Більш інтенсивне розущільнення 0-30 см шару чорнозему виявлено за глибокого безпліцевого обробітку: 1,21-1,22 г/см³ За біоадаптивної технології концентрація міді в зерні становила: горох - 6,99 мг/кг, соя - 8,69 (при ГДК 10 мг/кг); цинку: горох 28,42-29,03 мг/кг, соя - 39,21 - 39,61 мг/кг (при ГДК 50 мг/кг). Вирощування кукурудзи за біоадаптивною технологією (при урожайності 7,44 т/га) загальні витрати - 5790 грн.; собівартість - 778 грн. та рентабельність - 298 %. При вирощуванні сої загальні затрати на вирощування - 4960 грн., 5800 грн. рентабельність - 63 %, відповідно. Собівартість 1 т продукції найнижчою була за біоадаптивної технології - 243 грн за 1 тону., чистий прибуток складав - 5240 грн. При вирощуванні ячменю ярого за біоадаптивною системою удобрення - загальні витрати становили 2835 грн., 4178 грн., собівартість 1 т продукції 849 грн., а рентабельність - 147 %. Сформовані пропозиції заходів по розробці та впровадженню біоадаптивних технологій.

68.05.18.0724/0217U001161

02.01.02.10.ПШ Розробити наукові підходи до адаптації короткоротаційних сівозмін за сучасних агрометеорологічних ризиків в умовах лівобережного Лісостепу України:

Заключний звіт /Національний науковий центр "Інститут землеробства Національної академії аграрних наук України"; Керівник Демиденко Олександр Васильович. – ДР 0116U004934. УДК 632.5:631.51.

73 с.

Розроблено комплексну статистичну модель формування урожайності озимої пшениці, ярих колосових та кукурудзи залежно від комплексу агрометеорологічних параметрів та надано оцінку впливу зміни кліматичного потенціалу на формування продуктивності зернових культур в агроценозах короткоротаційних сівозмін на основі довгострокових (40-50 років) рядів динаміки зміни урожайності зернових культур. Урожайність озимої пшениці в сівозміні з горохом за систематичної оранки становила 4,67-5,15 т/га, поверхневого обробітку - 5,0-5,05 т/га, за беззмінного поверхневого обробітку під всі культури у сівозміні 4,50-4,64 т/га. В сівозміні з багаторічними травами урожайність озимої пшениці найвищою за поверхневого обробітку - 4,89-4,95 т/га. Урожайність кукурудзи у сівозміні з горохом та травами за оранки: 9,45-10,0 т/га та 11,3 т/га відповідно, а за безпліцевого обробітку була нижчою на 1,03 та 0,57 т/га відповідно сівозмінам, а за поверхневого обробітку урожайність знижувалася до 8,53-8,85 т/га. Міра автокореляції в рядах динаміки урожайності зернових культур була на низькому рівні ($C=0,01-0,24$), а ряди динаміки набувають то антиперсистентних властивостей. За фрактальною розмірністю (D) ряди динаміки урожайності у більшості випадків заходять на межі наближення до нестійкого стану (D 1,6), або в інтервалі нестійкості (D > 1,6), що свідчить про суттєвий вплив антиперсистентності кліматичних параметрів на стабілізацію урожайності зернових культур в короткоротаційних сівозмінах різного типу. Твердження про глобальні зміни клімату лівобережної частини Центрального Лісостепу України є некоректними.

68.05.18.0725/0217U001167

Екологічна оцінка препаратів Тамарин SL, РК, Штурман SC, KC та Гелакс SL, РК за впливом на наземну біоту: Заключний звіт /Інститут агроекології і природокористування Національної академії аграрних наук України; Керівник Бровко Ірина Степанівна. – ДР 0117U000033. УДК 631.95:632.95.022:632.95.027+631.4+631.468.

9 с.

Проведено екологічну оцінку препаратів Тамарин SL, РК, Штурман SC, KC та Гелакс SL, РК за впливом на наземну біоту Робота розповсюджується за договірною ціною.

68.33 Агрохімія

68.05.18.0726/0217U001171

Вивчити генетичне та серологічне різноманіття штамів бульбочкових бактерій, перспективних для використання у сільськогосподарській практиці: Заключний звіт /Інститут сільськогосподарської мікробіології та агропромислового виробництва Національної академії аграрних наук України; Керівник Крутило Дмитро Валерійович. – ДР 0116U003069. УДК 631.847.211:635.652.2.

21 с.

Об'єкт дослідження - бульбочкові бактерії, квасоля звичайна. Мета роботи - вивчити генетичне різноманіття бульбочкових бактерій - мікросимбіонтів різних бобових рослин (квасолі, вигни та машу), охарактеризувати серологічний склад популяцій бульбочкових бактерій квасолі та дослідити конкурентну здатність перспективного штаму *Rhizobium phaseoli* як біоагента комплексного препарату Ризогуміну. Методи досліджень: мікробіологічні, молекулярно-генетичні, серологічні, польових дослідів, статистичні. Виявлено значний генетичний поліморфізм бульбочкових бактерій квасолі, поширених у агроценозах України. За рестрикційними профілями 16S-23S рДНК їх вперше розділено на різні ITS-типи. Встановлено, що штами бульбочкових бактерій вигни та машу мають генетичні відмінності і за структурою міжгенного спейсера їх розділено на два ITS-типи. Отримані специфічні антисироватки до активних штамів бульбочкових бактерій квасолі *R. phaseoli* 700 та *R. phaseoli* ФДЗ. Ці антисироватки можуть застосовуватися для моніторингу ризобій квасолі у агроценозах України. Встановлено, що ризобії квасолі розрізняються за антигенним складом і відносяться до різних серологічних груп. Доведена висока конкурентоспроможність перспективного штаму *R. phaseoli* ФБ1 на фоні різних за складом ґрунтових популяцій специфічних ризобій. Використання цього штаму як біоагента препарату Ризогуміну забезпечує домінування його в бульбочках квасолі.

68.35 Рослинництво

68.05.18.0727/0517U000849

Боровська Ірина Юріївна. Методологічні основи селекції соняшнику на стійкість до основних хвороб та їх практичне використання: Дис... д.с.-г.н. /Інститут рослинництва ім. В.Я. Юр'єва. – Захищена 28.11.2017.

УДК 633.854.78:631.527:632.9.

504 с.: 15 табл., 38 іл. – Бібліогр.: 635 назв.

Об'єкт дослідження: удосконалення імунологічних підходів селекції соняшнику шляхом розробки системи оцінок для визначення стійкості вихідного матеріалу та створених на його основі гібридів соняшнику до збудників основних хвороб, особливості її прояву, закономірності успадкування рівня стійкості та норми реакції F1-F2 гібридами на ураженість збудниками хвороб, методологія формування коле-

кцій, створення ліній та F1 гібридів сояшнику з генетично-детермінованою стійкістю до збудника несправжньої борошнистої роси та витривалістю до фомосису і сірої гнилі. Мета: теоретичне обґрунтування методологічних основ селекції сояшнику на стійкість до збудників основних хвороб, удосконалення імунологічних підходів у селекції культури та практичне їх використання в селекційних програмах. Методи: загальнонаукові, спеціальні (польовий, лабораторний), статистичні. Новизна. Уперше в Україні визначено ступінь мінливості патогенного комплексу сояшнику за умов років вирощування культури та проаналізовано сполученість частоти їх прояву. Теоретично обґрунтовано методологічні основи селекційного процесу сояшнику на стійкість до хвороб та практично визначено шляхи його оптимізації за рахунок використання інтервальних оцінок середньоквадратичного відхилення (ДІ) або найменшої істотної різниці (ДІ НР05) як критеріїв динамічної системи установлення імунологічної характеристики генотипів сояшнику залежно від рівня інфекційного фону хвороби з урахуванням погодних умов і динаміки поширення хвороб за роками. Установлено базовий рівень інфекційного фону за інтенсивністю розвитку фомосису і сірої гнилі на рівні 25,0 % при 100,0 % їх поширеності та 34,0 % уражених рослин для несправжньої борошнистої роси. Розширено генетичне різноманіття сояшнику шляхом створення 45 ліній-носіїв генів стійкості (P16) до вірулентних рас збудника несправжньої борошнистої роси (730-ї та 732-ї) з поєднанням стійкості до збудників фомосису і сірої гнилі, які являють основу для створення генетично захищених гібридів на майбутні 3-5 років. Результати. Розроблено методологію формування колекцій сояшнику різного напрямку використання (ознакової, робочої); шкалу оцінки стійкості сояшнику до несправжньої борошнистої роси, яка на відміну від існуючої, розподіляє зразки за балами стійкості з виділенням імунних і враховує діапазон ураженості з визначенням статистичного кроку, додаванням якого визначається межа наступної групи стійкості. Удосконалено методику оцінки та диференціації вихідного матеріалу для селекції сояшнику за стійкістю до хвороб некротрофного типу живлення, як системи визначання імунологічної характеристики зразків залежно від рівня інфекційного фону хвороби. Створено 20 гібридів сояшнику з високою стійкістю (9 балів) до несправжньої борошнистої роси і толерантністю (7 балів) до збудників фомосису та сірої гнилі з комплексом цінних господарських ознак. Створено цінний вихідний матеріал (45 ліній) селекції сояшнику, які поєднують стійкість до збудників несправжньої борошнистої роси, фомосису, сірої гнилі з рядом агрономічних ознак. Ступінь впровадження. Наукові розробки використано в селекційній програмі лабораторії селекції і генетики сояшнику Інституту рослинництва ім. В. Я. Юр'єва НААН, Інституту олійних культур НААН та в навчальному процесі Одеського, Сумського та Харківського національних аграрних університетів, а створені гібриди вирощуються в Україні на площі близько 250 тис. га і забезпечують урожайність у виробничих умовах 2,3-2,8 т/га. Отримано 11 авторських свідоцтв на гібриди сояшнику. Сфера впровадження: наукові установи НААН і Міністерства АПВіП України, вищі навчальні заклади, агроформування АПК України.

68.05.18.0728/0517U000850

Макляк Катерина Миколаївна. Методологічні основи селекції сояшнику на жаростійкість: Дис... д.с.-г.н. /Інститут рослинництва ім. В.Я. Юр'єва. – Захищена 12.12.2017.

УДК 633.854.78:631.527:581.1.

510 с.: 68 табл., 34 іл. – Бібліогр.: 552 назви.

Об'єкт дослідження: особливості селекції самозапилених ліній та F1 гібридів сояшнику на жаростійкість. Ме-

та: теоретичне обґрунтування та практична реалізація сукупності методичних підходів у селекції на жаростійкість самозапилених ліній-батьківських компонентів і F1 гібридів сояшнику, з високою врожайністю і якістю сировини, олійного напрямку використання. Методи: загальнонаукові, спеціальні (польовий, лабораторний, біохімічний), математико-статистичні. Новизна: Визначено закономірності впливу температурного режиму на господарські ознаки F1 гібридів сояшнику. Запропоновано використання тривалості вегетаційного періоду гібридів як механізму уникнення негативного впливу теплового стресу. Розроблено та введено ефективність застосування способів оцінки лінійного матеріалу за ознаками толерантності до негативного впливу теплового стресу. Розроблено методи кількісної оцінки впливу теплового стресу на ознаки генотипів сояшнику у польових умовах. Здійснено селекційну програму, спрямовану на забезпечення стабільності високої якості продукції в умовах підвищених температур. Розроблено систему сортовипробування в умовах помірно посушливої зони України для оцінки F1 гібридів сояшнику на жаростійкість. Результати: Розроблено та впроваджено в селекційний процес два способи оцінки: за теплостійкістю пилку та теплостійкістю насіння. Впровадження методики добору F1 гібридів сояшнику за високою та стабільною врожайністю у роботу Інституту олійних культур НААН, Селекційно-генетичного інституту - Національного центру насінництва і сортовивчення сприяло виділенню високоврожайних гібридних комбінацій. Створено за співавторством 47 гібридів сояшнику, з елементами підвищеної жаростійкості, потенціалом урожайності до 4,8 т/га, шістнадцять батьківських компонентів гібридів, робочу колекцію самозапилених ліній кількістю 55 зразків. Ступінь впровадження: Створені гібриди впроваджено в сільськогосподарське виробництво України. В насінневих господарствах Харківської області у 2001-2015 рр. на площі від 14 га до 4100 га отримано насіння F1 гібридів у кількості, достатній для вирощування товарних посівів сояшнику на площі від 200 тис. га до 1,1 млн. га щорічно. Матеріали наукових та методичних видань включені до робочих програм Одеського державного аграрного університету, Сумського національного аграрного університету, Харківського національного аграрного університету ім. В. В. Докучаєва. Отримано 48 авторських свідоцтв на гібриди і батьківські компоненти гібридів сояшнику, два патенти на корисні моделі. Сфера впровадження: наукові установи НААН і Міністерства АПВіП України, вищі навчальні заклади, агроформування АПК України.

68.05.18.0729/0417U000549

Макарчук Марина Олександрівна. Удосконалення методів кросбридингу для підвищення ефективності виробництва гібридного насіння кукурудзи: Дис... к.с.-г.н. /Уманський національний університет садівництва. – Захищена 24.02.2017.

УДК 631.52:330.131.5:631.527.5:631.53.01:633.15.

255 с.: 36 табл., 23 іл. – Бібліогр.: 341 назва.

Дисертацію присвячено з'ясуванню ефективності застосування генетичних маркерів у різних генетичних системах контрольованого розмноження (ГСКР) щодо прояву господарсько-цінних ознак гетерозисних гібридів кукурудзи порівняно з традиційними способами виробництва гібридного насіння в різних агроекологічних умовах. З'ясовано, що вирощування коізогенних аналогів в агрокліматичних умовах Лісостепу і Степу за наявності генетичних маркерів a1, a2 і ACR у генотипі материнських компонентів і a1, CI і P-RR - у батьківських не призвела до зниження врожайності. Також визначено, що використання генетичної системи контрольованого розмноження на основі гена Vg функціональної і генів ms5 і ms13 ядерної типів стерильності за наявно-

сті генетичного маркера a2 не знижує продуктивності гібридів кукурудзи. Встановлено адаптивний потенціал коізогенних аналогів гібридів кукурудзи залежно від генотипу материнського компоненту. За коефіцієнтом регресії визначено реакцію гібридів на зміни гідротермічних умов вирощування. Проведено оцінку коізогенних аналогів гібридів кукурудзи за основними господарсько-цінними ознаками. Встановлено, що збільшення висоти рослин і висоти прикріплення господарсько-цінного качана простого гібрида в агрокліматичних умовах Лісостепу і Степу, а також суттєве їх зменшення у трилінійного гібрида в умовах Степу не впливають на їх придатність до механізованого збирання врожаю. Удосконалено технологію мікротонального розмноження компонентів гібридної кукурудзи. Визначено, що найкращими умовами для стерилізації експлантів є 10% гіпохлорид натрію, а також 3% перкарбонат натрію із 15-хвилинною експозицією. У результаті оцінки економічної ефективності встановлено, що введення в гібриду комбінацію генетичних маркерів a1, a2, ACR, CI і P-RR не призводить до зменшення врожайності і рентабельності їх вирощування.

68.05.18.0730/0417U000550

Дицьо Оксана Валеріївна. Сортові особливості формування насінневої продуктивності й посівних якостей насіння жита озимого в умовах Західного Лісостепу України:

Дис... к.с.-г.н. /Уманський національний університет садівництва. – Захищена 24.02.2017.

УДК 633.14:631.52.

191 с.: 38 табл., 8 іл. – Бібліогр.: 266 назв.

У дисертаційній роботі викладено результати досліджень з формування урожайності насіння й посівних якостей жита озимого в умовах Західного Лісостепу України, що належить до зони ризикованого насінництва зернових культур. Встановлено, що залежно від біологічних особливостей сорти проявляють різну реакцію на ґрунтово-кліматичні умови вирощування, яка обумовлює різну їх продуктивність. Із 12 сортів різних установ-оригінаторів найвищу урожайність насіння забезпечили Велитень - 4,75 т/га, Княже - 4,62 т/га, Забава - 4,57 т/га, Сіверське - 4,39 т/га. Сила впливу сорту становила 29 %, погодних умов - 39 %, їх взаємодії - 27 %, інших факторів - 5 %. Вихід кондиційного насіння в усіх сортів перевищував 70 %. Показники посівних якостей зібраного насіння були високими як за роками досліджень, так і за сортами - відповідно: енергія проростання - 80-82 %, лабораторна схожість - 92-94 %. Генетично закладена маса 1000 насінин змінювалася на 0,4-2,8 г під впливом зовнішніх факторів і залежно від особливостей сорту коливалася в межах 35,7-38,5 г. Високий відсоток виходу крупної (2,2-2,5 мм) і середньої (2,0-2,2 мм) фракцій спостерігали у сортів: Велитень - 56,7 і 28,1 %, Княже - 55,9 і 27,7 %, Сіверське - 54,8 і 26,5 %, Забава - 55,1 і 26,8 %. Найвищі показники насінневої продуктивності й посівних якостей насіння забезпечили сорти за ресурсозберігаючої технології вирощування жита озимого.

68.05.18.0731/0417U000641

Рябокін Тарас Михайлович. Особливості формування урожаю сортів гороху різного морфотипу залежно від рівня інтенсифікації технології вирощування в північній частині Правобережного Лісостепу: Дис... к.с.-г.н. /Національний науковий центр "Інститут землеробства Національної академії аграрних наук України". – Захищена 16.03.2017.

УДК 633.358:631.559:631.153.7.

220 с.: 27 табл., 14 іл. – Бібліогр.: 249 назв.

Об'єкт дослідження - процес формування високого рівня урожайності гороху і якості насіння на сірому лісовому ґрунті. Мета досліджень - теоретично обґрунтувати та розробити оптимальні параметри формування врожаю сортів гороху різного морфотипу залежно від рівня інтенсифікації технології вирощування для умов північної частини Правобережного Лісостепу України. Методи - польовий, вимірювально-ваговий, кількісний, хімічний, математико-статистичний, розрахунково - порівняльний. Вперше науково обґрунтовано та удосконалено елементи технології вирощування сортів гороху різних морфотипів, що забезпечує отримання врожаю на рівні 3,09-3,59 т/га, а в сприятливі роки 4,54-5,41 т/га та покращення його якості, а також сприяє зростанню виробництва зерна, нагромадженню значної кількості симбіотичного азоту та поліпшенню родючості ґрунту. Основні наукові результати досліджень були впроваджені в сільськогосподарських підприємствах Кіровоградської та Вінницької областей, де на загальній площі 438 га було забезпечено приріст урожайності гороху 0,74-1,08 т/га порівняно до існуючих технологій. Галузь використання - сільськогосподарське виробництво.

68.05.18.0732/0417U000642

Мушик Богдана Василівна. Особливості формування продуктивності вівса голозерного і півчастого в північній частині Правобережного Лісостепу: Дис... к.с.-г.н. /Національний науковий центр "Інститут землеробства Національної академії аграрних наук України". – Захищена 16.03.2017.

УДК 633.11:631.531.048:551.5.

219 с.: 39 табл., 6 іл. – Бібліогр.: 301 назва.

Об'єкт - процес формування врожайності й якості зерна сортів півчастого та голозерного вівса в умовах північної частини Правобережного Лісостепу. Мета досліджень полягала у визначенні оптимальних параметрів елементів технологічного процесу вирощування сортів півчастого та голозерного вівса на основі встановлення особливостей формування врожайності й якості зерна з урахуванням біологічних властивостей сортів в умовах північної частини Правобережного Лісостепу. Методи - польовий, лабораторний, вимірювально-ваговий, дисперсійний, порівняльно-розрахунковий. Вперше встановлено особливості формування продуктивності голозерного та півчастого вівса, розроблено нові й удосконалено існуючі технології вирощування, які дозволяють реалізувати генетичний потенціал на рівні 4,9-6,8 т/га вівса півчастого, голозерного - 3,5 т/га зерна з високими показниками якості. Основні результати досліджень впроваджено в 2015 р в господарствах Чернігівської і Кіровоградської областей на загальній площі 77 га, що забезпечило зростання врожайності на 0,20-0,36 т/га. Галузь використання - сільськогосподарське виробництво.

68.05.18.0733/0417U000666

Мунтян Людмила Варіковна. Продуктивність сортів пшениці озимої залежно від норм висіву та удобрення в рисових сівозмінах Південного Степу України: Дис... к.с.-г.н. /ДВНЗ "Херсонський державний аграрний університет". – Захищена 02.03.2017.

УДК 633.114:631.5:631.8:633.18(477).

162 с.: 26 табл., 14 іл. – Бібліогр.: 251 назва.

Об'єкт досліджень - процеси росту, розвитку та формування врожаю зерна пшениці озимої, при вирощуванні в умовах рисової сівозміни, залежно від сорту, норми висіву насіння та дози мінерального азотного добрива. Мета досліджень - теоретичне обґрунтування та вдосконалення технології вирощування пшениці озимої в умовах рисових сівозмін Краснопам'янської зрошувальної системи та одержання ви-

сокоякісного зерна при вирощуванні сортів інтенсивного типу. Методи досліджень - польовий; лабораторний; статистичний; розрахунково-порівняльний. Результати досліджень - Для теорії: Уперше для умов рисових сівозмін досліджено процеси формування врожаю сортів пшениці озимої інтенсивного типу, які є найбільш пристосованими до вирощування в умовах рисових сівозмін, залежно від норм висіву та доз азотних добрив. Для практики: Розроблено й удосконалено технології вирощування пшениці озимої в рисових зрошуваних сівозмінах південної частини зони Степу, яка в умовах регіональної зміни клімату забезпечує отримання врожайності зерна на рівні 5,65-6,32 т/га з вмістом 11,4-12,2% білка і 17,3-21,6% клейковини, високий рівень економічної та енергетичної ефективності. Сфера використання - сільськогосподарські підприємства півдня України.

68.05.18.0734/0417U000667

Іскакова Оксана Шамілівна. Продуктивність картоплі різних груп стиглості залежно від умов живлення на краплинному зрошенні в умовах Півдня України: Дис... к.с.-г.н. /ДВНЗ "Херсонський державний аграрний університет". - Захищена 03.03.2017.

УДК 633.491:631.8:631.674.6(477.7).

170 с.: 22 табл., 24 іл. - Бібліогр.: 274 назви.

Об'єкт досліджень - процеси росту, розвитку та формування врожаю і якості бульб сортів картоплі різних груп стиглості за літнього садіння на краплинному зрошенні в умовах південного Степу України. Мета досліджень - виявлення особливостей росту, розвитку та формування врожайності і якості бульб сортів картоплі літнього садіння за краплинного зрошення на чорноземі південному Степу України. Методи досліджень - польовий; вимірювально-ваговий; лабораторний; статистичний; порівняльно-розрахунковий. Результати досліджень - Для теорії: Уперше для умов півдня України на чорноземі південному досліджено особливості росту, розвитку та формування врожаю трьох сортів картоплі різних груп стиглості за літнього садіння на краплинному зрошенні. Встановлено закономірності та ефективність фотосинтетичної діяльності рослин та якості бульб за поєднання доз і способів застосування мінеральних добрив і ристрегулюючих речовин. Для практики: Розроблено й впроваджено у виробництво елементи технології вирощування картоплі літнього садіння на краплинному зрошенні на чорноземі південному, яка забезпечує врожайність на рівні 25-28 т/га бульб високої якості за економії матеріальних і трудових ресурсів. Сфера використання - сільськогосподарські підприємства півдня України.

68.05.18.0735/0417U000668

Шевель Віталій Ігорович. Формування продуктивності зерна сортів проса залежно від строків сівби і фонів живлення в умовах півдня України: Дис... к.с.-г.н. /ДВНЗ "Херсонський державний аграрний університет". - Захищена 03.03.2017.

УДК 633.171:631.51.

193 с.: 23 табл., 24 іл. - Бібліогр.: 217 назв.

Об'єкт досліджень - процес формування продуктивності сортів проса за різних строків сівби та доз мінеральних добрив, особливості взаємодії цих факторів у незрошуваних умовах південного Степу України. Мета досліджень - вивчення процесів росту й розвитку рослин, формування ними врожайності та якості зерна сортів проса під впливом строків сівби і фонів живлення. Методи досліджень - польовий, лабораторний, розрахунковий, статистичний. Результати досліджень - Для теорії: Уперше для умов південного Степу України розроблені елементи технології вирощування проса, які забезпечують формування продуктивності куль-

тури на основі нових вітчизняних високопродуктивних сортів, адаптованих до посушливих умов, зменшення витрат за рахунок мінімізації хімічного навантаження із застосуванням розрахункової дози добрив та оптимального строку сівби. Для практики: Розроблено й впроваджено у виробництво технології вирощування проса, яка забезпечує формування врожайності зерна на рівні 3,8-5,3 т/га за рахунок поєднання сорту, строку сівби та дози мінерального добрива у незрошуваних умовах південного Степу. Сфера використання - сільськогосподарські підприємства півдня України.

68.05.18.0736/0417U000888

Поліщук Сергій Сергійович. Селекційно-генетичні основи створення сортів ячменю голозерного (*Hordeum vulgare* L.) харчового (кормового) використання: Дис... к.с.-г.н. /Селекційно-генетичний інститут - Національний центр насінництва та сортозвчення. - Захищена 21.04.2017.

УДК 631.52:633.16:664.786.

185 с.: 28 табл., 36 іл. - Бібліогр.: 209 назв.

Об'єкт: формування господарсько цінних ознак зерна ячменю голозерного для харчового і кормового використання. Мета: розробка теоретичних основ селекції ячменю голозерного для харчового та кормового використання. Методи: гібридологічний, біохімічний, молекулярно-генетичний, статистичний аналізи. Новизна: вперше в Україні виконано комплексні дослідження, які дали змогу закласти теоретичні засади щодо створення вихідного матеріалу для селекції сортів ячменю голозерного харчового (кормового) напрямку використання зерна. Результати: встановлено, що дворядні морфотипи ячменю мають перевагу за ознаками життєздатності насіння над шестирядними. Доведено можливість поєднання в ячмінному генотипі голозерності та високої продуктивності, підвищеного вмісту ключових мікроелементів. Виявлено мономорфізм колекції сортів ячменю за алейним станом гена Loh-1 і відсутність неактивного алеля loxA. Виділено сортозразки з потенційно середньою активністю та термостабільністю ферменту ?-амілази, що кодується алелем Wpu1.b. Доведено можливість подолання негативного впливу ячменю на фізичні властивості клейковини у борошно-сумішах пшениця + ячмінь. Сформульовано концепцію створення вихідного матеріалу для селекції сортів ячменю голозерного харчового (кормового) напрямку використання зерна. Ступінь впровадження: 15 зразків ячменю голозерного включено до Національного генетичного банку України. Сфера використання: НДУ НААН, АПК.

68.05.18.0737/0417U000983

Чорна Вікторія Михайлівна. Формування урожайності та якості насіння сої за дії інокуляції та ретарданту в умовах Лісостепу правобережного: Дис... к.с.-г.н. /Інститут кормів та сільського господарства Поділля. - Захищена 27.04.2017.

УДК 633.34:631.559:631.53.01:631.847:661.162.64(477.4).

268 с.: 31 табл., 14 іл. - Бібліогр.: 397 назв.

Об'єкт дослідження - процеси росту і розвитку рослин сортів сої різної стиглості, формування врожаю та його якості залежно від біологічних особливостей сорту, інокуляції та ретарданту. Мета роботи - вивчити особливості формування урожайності та якості насіння сої залежно від дії інокуляції та ретарданту в умовах Лісостепу правобережного. Методи досліджень: візуальний, кількісний, метод промірів, метод висічок, фізіологічний, метод монолітів, метод пробного снопа, метод суцільного збирання, біохімічний, статистичний, порівняльно-розрахунковий. У дисертаційній роботі обґрунтовано зміни морфобіологічної структури рослин сої залежно від інокуляції та застосування ретарданту в різних концентраціях; виявлено залежності процесів росту,

розвитку та формування фотосинтетичного і симбіотичного апаратів, величини урожайності та якості насіння сої від дії інюкуляції, ретарданту та гідротермічних умов вирощування; описано процеси утворення плодеоlementів та індивідуальної продуктивності рослин сої. Встановлено пряму залежність між рівнем індивідуальної та насінневої продуктивності сої. Впроваджено у господарствах Вінницької області на площі 10 га. Галузь - сільське господарство.

68.05.18.0738/0417U000984

Чернецька Світлана Григорівна. Кормова продуктивність травосуміші тритикале ярого з горошком посівним залежно від співвідношення компонентів, способу сівби та удобрення в умовах Лісостепу Правобережного: Дис... к.с.-г.н. /Інститут кормів та сільського господарства Поділля. – Захищена 27.04.2017.

УДК 633.11+633.14:635.65:631.8.

224 с.: 45 табл., 6 іл. – Бібліогр.: 253 назви.

Об'єкт дослідження - процеси росту, розвитку та формування кормової продуктивності тритикале ярого з горошком посівним в сумісних посівах залежно від співвідношення компонентів, способу сівби і удобрення. У процесі виконання досліджень використовували наступні загальнонаукові методи: гіпотез (для постановки проблематики досліджень), індукції і дедукції (аналіз та узагальнення результатів досліджень), аналогії (проведення порівняння між впливом співвідношення компонентів, удобрення), узагальнення (висновки та рекомендації) та спеціальні: польовий - спостереження за ростом і розвитком рослин у період вегетації, формування урожайності; лабораторний - визначення накопичення сухої речовини в суміші тритикале ярого з горошком посівним, показників якості сухої речовини (сирого протеїну, сирі клітковини, сирого жиру, сирі золи та БЕР), математично-статистичні методи (дисперсійний, кореляційний та регресійний) - для визначення вірогідності різниці між досліджуваними факторами і парних та множинних залежностей; порівняльно-розрахунковий - для проведення економічної та енергетичної оцінки ефективності досліджуваних елементів технології вирощування сумішей тритикале з горошком посівним. У дисертаційній роботі обґрунтовано вплив співвідношення компонентів, способу сівби та рівня удобрення на кормову продуктивність агрофітоценозів тритикале ярого з горошком посівним; встановлено залежності процесів росту і розвитку рослин, формування облистяності та фотосинтетичної поверхні рослин тритикале ярого та горошку посівного залежно від способу сівби, співвідношення компонентів та доз мінеральних добрив; визначено вплив досліджуваних факторів на хімічний склад травосумішей тритикале ярого з горошком посівним. Впроваджено у господарствах Вінницької та Київської областей на площі 7 та 20 га. Галузь - сільське господарство.

68.05.18.0739/0417U001045

Демцюра Юрій Васильович. Кормова продуктивність люцерно-злакових травостоїв за різних способів сівби та удобрення в Лісостепу Правобережному: Дис... к.с.-г.н. /Інститут кормів та сільського господарства Поділля. – Захищена 27.12.2016.

УДК 633.2/.31:631.5:631.8 (477.41).

179 с.: 32 табл., 2 іл. – Бібліогр.: 247 назв.

Об'єкт досліджень - формування кормової продуктивності люцерно-злакових травостоїв з різним видовим складом залежно від способу сівби та мінеральних добрив при використанні на зелений корм. Мета - наукове обґрунтування та підвищення кормової продуктивності сіяних люцерно-злакових травостоїв за рахунок добору видового

складу, способу сівби та норми мінеральних добрив в умовах Лісостепу Правобережного. Методи - польовий, візуальний, кількісний, лабораторний, дисперсійний, кореляційно-регресійний; порівняльно-розрахунковий. У дисертаційній роботі викладено технологію вирощування сумішок люцерни посівної і злакових трав в умовах Лісостепу Правобережного, які забезпечують вихід повноцінних кормів: 7,08-7,56 т/га сухої маси, 5,94-6,01 т/га кормових одиниць та 0,943-1,058 т/га перетравного протеїну за низької їх собівартості. Впроваджено у господарствах Київської області на площі 160 га. Галузь - сільське господарство.

68.05.18.0740/0417U001093

Даценко Світлана Максимівна. Формування врожайності та якості буряка столового залежно від систем удобрення і біопрепаратів в умовах Східного Лісостепу України: Дис... к.с.-г.н. /Інститут овочівництва і баштанництва НААН. – Захищена 27.12.2016.

УДК 635.1/7:635.11:631.559:631.8:632.937.

202 с.: 36 табл., 5 іл. – Бібліогр.: 196 назв.

Об'єкт: процес формування врожайності, якості та лежкостатності коренеплодів буряку столового і насінневої продуктивності рослин. Мета: удосконалення елементів технології вирощування буряку столового у Східному Лісостепу України шляхом розроблення оптимальної системи удобрення за використання нових комплексних добрив і біопрепаратів для підвищення врожайності, якості та збереженості коренеплодів і насінневої продуктивності. Новизна: вперше в умовах Східного Лісостепу України на чорноземі типовому малогумусному важкосуглинковому за зрощення встановлено ефективність нового виду органічного добрива Агровіт-Кор як окремо, так і за сумісного застосування з мінеральними добривами й позакореневим підживленням добривом Новоферт. Результати: встановлено вплив органічних, мінеральних й органо-мінеральних систем удобрення на збереженість буряку столового, зміну показників якості під час зберігання. Встановлено й обґрунтовано доцільність застосування біологічних препаратів (Гаупсин, Фітоцид-Р і Байкал-ЄМ 1У) для обмеження ураження хворобами рослин буряку столового, підвищення його врожайності (на 8,9-22,3 %) і збереженості коренеплодів (на 3,7-20,0 %). Розроблено "Спосіб вирощування буряку столового з використанням органічного добрива Агровіт-Кор і мінеральних добрив" (патент на корисну модель № u 2016 08889), "Рекомендації щодо застосування біопрепаратів у технології вирощування і зберігання буряку столового". Розробки впроваджено на площі 2,2 га.

68.05.18.0741/0417U001094

Семибратська Тамара Віталіївна. Способи оптимізації виробництва картоплі ранньої в умовах східного Лісостепу України: Дис... к.с.-г.н. /Інститут овочівництва і баштанництва НААН. – Захищена 27.12.2016.

УДК 635.1.7:635.21:631.67:631.17.

178 с.: 63 табл., 7 іл. – Бібліогр.: 193 назви.

Об'єкт: умови формування високого врожаю та якості товарної продукції картоплі ранньої залежно від її сортових особливостей та удосконалення теоретичних підходів до використання біологічно активних і хімічних речовин в умовах східного Лісостепу України. Мета: розробка шляхів оптимізації виробництва картоплі ранньої за рахунок удосконалення процесу передсадивної підготовки бульб у ґрунтово-кліматичних умовах східного Лісостепу України. Новизна: вперше в умовах східного Лісостепу України науково обґрунтовано та розроблено способи оптимізації виробництва картоплі ранньої за принципово нового підходу

до передсадивної підготовки бульб. Використання органо-мінерального контейнера (ОРМІКОНа) забезпечує активізацію ростових процесів та пришвидшує формування товарного урожаю. Удосконалено вплив різних за принципом дії і походженням біологічно активних і хімічних речовин за їх залучення до складу органо-мінерального контейнеру, що дозволяє реалізувати продуктивний потенціал картоплі в умовах східного Лісостепу України за різних систем вирощування. Результати: досягнуто покращання схожості бульб на 3-11 % та прискоренню появи сходів на 5-8 діб, залежно від сорту. При збиранні через 60-70 діб збільшення урожайності складає 8-15 т/га, через 80-90 діб - 15-34 т/га. За адаптивної (перехідної до органічної) системи вирощування картоплі ранньої за комбінованого складу ОРМІКОНа зберігається тенденція до суттєвого зростання урожайності (до 34-42 т/га). Розробка впроваджена на площі 1,0 га. Отримано патент на корисну модель.

68.05.18.0742/0417U001095

Духіна Наталія Григорівна. Способи адаптації вихідного насінневого матеріалу картоплі в умовах східного Лісостепу України: Дис... к.с.-г.н. /Інститут овочівництва і баштанництва НААН. – Захищена 28.12.2016.

УДК 631.53:635.21:631.17.

193 с.: 49 табл., 24 іл. – Бібліогр.: 197 назв.

Об'єкт: адаптаційні закономірності формування вихідного оздоровленого насінневого матеріалу сортів картоплі при переході з умов *in vitro* в умови *in vivo* за використання ґрунто сумішей, зрошення та регуляторів росту. Мета: встановити особливості адаптації оздоровленого насінневого матеріалу сортів картоплі при переході з умов *in vitro* в умови *in vivo* та розробити ефективні елементи технології насінництва для східного Лісостепу України. Новизна: вперше в умовах східного Лісостепу України встановлено адаптаційні властивості оздоровленого насінневого матеріалу сортів картоплі під час переходу з умов *in vitro* в умови *in vivo*. Встановлено високу кореляцію між приживленістю і висотою рослин ($r = 0,70$); між урожайністю та площею листової поверхні ($r = 0,96$) за розсадного способу вирощування рослин-регенерантів. Результати: визначено оптимальну ґрунтосуміш (кокогрунт + органік + ґрунт) під час дорощування рослин-регенерантів, яка забезпечує підвищення приживленості на 14 - 21 %. Виділено ефективний регулятор росту (Корневін) під час дорощування рослин-регенерантів, який забезпечує формування вищої порівняно з контролем (на 0,41 - 1,12 кг/м²) урожайності насінневої картоплі та рівнем рентабельності до 222 %. Отримано 2 патенти на корисну модель на розроблені способи адаптації. Розробки впроваджено в господарствах Волинської та Сумської областей на площі 0,05 га і 0,10 га

68.05.18.0743/0217U001371

Дослідження впливу перенесених генів на функціонування рослинних систем в умовах стресів різного походження: Заключний звіт /Інститут клітинної біології та генетичної інженерії НАН України; Керівник Кучук Микола Вікторович. – ДР 0112U001734. УДК 582.683.2:577.21:57.085.2:633/635.

123 с.

В роботі були отримані трансгенні рослини тютюну (*Nicotiana tabacum*), в яких проходить експресія генів ацилліпідних десатураз ціанобактерій. Дослідження дії холодового та осмотичного стресу на отримані трансгенні рослини виявило кращі адаптивні властивості цих рослин порівняно з контролем. Також були створені генетичні вектори для холод-індукованої експресії трансгенів в рослинах. Показано, що при транзйентній експресії репортерного гену під

контролем холод-індукованого промотора *cor15a* в *Nicotiana excelsior* спостерігали статистично достовірне збільшення рівня експресії після 5-ї доби при зниженні температури. В рамках виконання даної роботи були отримані трансгенні рослини різних видів стійкі до гербіцидів, а також трансгенні рослини, що містять у своєму геномі різні гетерологічні гени. Був проведений молекулярно-біологічний аналіз отриманих рослин та підтверджена їх трансгенна природа. Вивчення функціонування гетерологічних генів, на предмет їх можливості зумовлювати стійкість до стресових факторів, виявило, що трансгенні рослини салату (*Lactuca sativa* L.), які містять ген лейкоцитарного інтерферону людини *inf-?2b* та ген солодкого білку тауматину, характеризуються підвищеною активністю ферменту супероксиддисмутаза, що може бути критерієм для відбору рослин більш стійких до стресів різного походження. Також в наших дослідженнях було показано, що пігментна система листя і механізм синтезу флавоноїдів рослин *Digitalis purpurea* трансформованих *Agrobacterium rhizogenes* показали більшу стійкість до стресових факторів в порівнянні з інтактними рослинами. Вивчення можливості використання послідовностей генів стійкості до абіотичних факторів для ДНК-штрихкодуння мохоподібних показало недоцільність використання послідовності гену *SHP1*, через те, що вона, включаючи інтрон, може бути ідентичною для представників не тільки різних видів, а й різних порядків і класів мохоподібних. В роботі також досліджено трансгенні рослини та корені на предмет поглинання йонів важких металів, визначено оптимальні варіанти на даному етапі та запропоновано стратегію подальших досліджень в цьому напрямку. Були оптимізовані методики транзйентної експресії та хроматографічного очищення цільових білків, а також мультиплексної ПЛР, що дозволяє підвищити ефективність, а також знизити затрати часу та матеріалів при проведенні наукових досліджень.

68.05.18.0744/0217U001447

На основі всебічного вивчення генетичних ознак вихідного матеріалу та з використанням сучасних селекційних методів створити сорти цибулі ріпчастої з високим потенціалом продуктивності і адаптивності, тривалим періодом зберігання та груповою відносною стійкістю проти основних захворювань: Заключний звіт /Миронівський інститут пшениці ім.В.М.Ремесла; Керівник Горган Надія Олександрівна. – ДР 0116U004020. УДК 635.25.527.

32 с.

Об'єкт: цибуля ріпчаста Мета роботи: оцінити селекційний матеріал цибулі ріпчастої у різних розсадниках та виділити кращі зразки за комплексом ознак для використання в селекційних програмах в якості батьківських пар при створенні нового гібридного матеріалу. Методи досліджень: генетичний, селекційний. Результати: виділені цінні зразки, які будуть використовуватися в селекційних програмах в якості батьківських пар при створенні нового гібридного матеріалу. В селекційних розсадниках виділені форми - К-121-14; К-118-14; К-112-09; К-137-12; К-144-12 за комплексом господарсько цінних ознак. Сфера використання: селекція цибулі ріпчастої.

68.05.18.0745/0217U001683

Встановити закономірності впливу елементів технологій на фізіологічний стан рослин сільськогосподарських культур: Заключний звіт /Національний науковий центр "Інститут землеробства Національної академії аграрних наук України"; Керівник Малиновська Ірина Михайлівна. – ДР 0116U002683. УДК 581.1:631.8.

59 с.

Об'єкт дослідження - фізіологічні процеси у рослинах пшениці озимої та сої при вирощуванні на темно-сірому опідзоленому ґрунті за застосування різних доз мінеральних добрив та заорювання побічної продукції рослинництва. Мета роботи - виявити закономірності впливу на фізіологічний стан рослин сільськогосподарських культур елементів технологій вирощування: дози мінеральних добрив, заорювання побічної продукції попередника у сівозміні та ін. Встановлено, що інтенсивність транспірації рослин, величина адсорбуючої поверхні коренів, вміст хлорофілу у листках збільшуються протягом досліджених фаз вегетації, величина водоутримувальної здатності зменшуються. Внесення мінеральних добрив приводить до підвищення водоутримувальної здатності та інтенсивності транспірації рослин, поглинальної поверхні коренів, інтенсивності вегетативного і генеративного розвитку рослин пшениці озимої та сої. Заорювання побічної продукції попередника у сівозміні дозволяє підвищити водоутримувальну та поглинальну здатність рослин, вміст і активність хлорофілу, величину вегетативних та генеративних показників розвитку рослин, а також азотфіксувальну здатність рослин сої, проте зумовлює зниження інтенсивності транспірації рослин.

68.05.18.0746/0217U002142

Встановити мінливість ознаки вмісту олії і її кореляційний зв'язок з масою насіння сортів, індухт-ліній, міжлінійних, лінійно-сорткових та сорто-лінійних гібридів конопель: Заключний звіт /Інститут луб'яних культур Національної академії аграрних наук України; Керівник Лайко Ірина Михайлівна. – ДР 0116U000382. УДК 633.521:631.527.

15 с.

Підвищення урожаю волокна сучасних ненаркотичних сортів однодомних конопель стало можливим завдяки багаторічній селекції в напрямку збільшення урожаю солом (стебел) та вмісту волокна в її стеблах. Збільшення попиту на насіння і продуктів із нього вимагає створення нових високоврожайних сортів, здатних давати урожай насіння не тільки для відтворення посівів, а й забезпечення потреб у виробництві олії для виготовлення продуктів харчування і годівлі тварин, ліків, лакофарбних виробів тощо.

68.05.18.0747/0217U002143

Виявити джерела вихідного матеріалу льону-довгунця для селекції на посухостійкість в умовах північно-східного Полісся України: Заключний звіт /Інститут луб'яних культур Національної академії аграрних наук України; Керівник Верещагін Ігор Володимирович. – ДР 0116U000383. УДК 633.521:631.527.

17 с.

Об'єкт досліджень - колекційні зразки льону-довгунця ДСЛК ІСГПС НААН. Мета досліджень - виявити джерела вихідного матеріалу льону-довгунця для селекції на посухостійкість в умовах північно-східного Полісся України. Предмет досліджень - здатність зразків льону-довгунця переносити несприятливі умови вирощування, пов'язані із зневодненням. Методи досліджень - лабораторний, вегетаційний, статистичний, вимірювальний, ваговий. Практична цінність отриманих результатів. Встановлено оптимальну концентрацію розчину сахарози для проведення лабораторного методу оцінки за ознакою посухостійкості. Визначено всисну силу зародкових корінців насіння колекційних зразків льону-довгунця у результаті пророщування їхнього насіння на осмотично міцному розчині сахарози. Проведено диференціацію зразків льону-довгунця за ознакою посухостійкості. У результаті оцінювання колекційних зразків льону-

довгунця, вирощуваних в умовах штучного дефіциту вологи та лабораторним методом, виявлено сорти з підвищеною стійкістю до посухи, котрі потрібно використовувати у подальшій селекційній роботі за даною ознакою.

68.37 Захист сільськогосподарських рослин

68.05.18.0748/0517U000829

Дудченко Тетяна Володимирівна. Екологічне обґрунтування контролю шкідливих організмів у посівах рису в Україні: Дис... д.с.-г.н. /Інститут захисту рослин. – Захищена 14.12.2017.

УДК 632.51:632.7:633.18(477.7).

395 с.: 115 табл., 34 іл. – Бібліогр.: 345 назв.

У дисертаційній роботі розроблено теоретичні засади системи контролю чисельності шкідливих організмів за умов інтенсивної технології вирощування культури відповідно до вимог охорони навколишнього природного середовища. Об'єкт дослідження - рис, шкідливі організми та їх взаємодія в агроєкосистемі. Методи: гербологічні, фітопалогічні, ентомологічні, статистичні. Розроблено фундаментальні науково-методичні засади і практичні підходи до розв'язання проблеми щодо удосконалення системи захисту посівів рису. Розроблено інтегровану систему контролю шкідливих організмів у рисових агробіоценозах, що ґрунтується на максимальному розкритті потенціалу сорту, зменшенні пестицидного навантаження, запобіганні формування резистентних популяцій шкідливих організмів, підвищенні рівня ефективності захисту рослин за рахунок стійкості сорту та контролю шкідливих організмів. Визначено максимальне навантаження пестицидів на 1 гектар в умовах України за показником ступеня небезпеки, яке знаходиться в межах від 4,6 до 5,3 кг, л/га, індекс АЕТИ > 1. Розроблена і рекомендована виробництву інтегрована система захисту рису, яка оприлюднена в монографії "Основні елементи технології вирощування та захист рису від шкідливих організмів". Галузь - сільське господарство, гербологія, ентомологія, фітопатологія.

68.05.18.0749/0217U001163

Екологічна оцінка інсектициду ІНАЗУМА, ВГ за впливом на ґрунтову та наземну біоту:

Заключний звіт /Інститут агроєкології і природокористування Національної академії аграрних наук України; Керівник Бровко Ірина Степанівна. – ДР 0116U002596. УДК 579.64.

11 с.

Проведено екологічну оцінку інсектициду ІНАЗУМА, ВГ за впливом на ґрунтову та наземну біоту. Робота розповсюджується за договірною ціною.

68.05.18.0750/0217U001164

Екологічна оцінка інсектициду НАГОМІ, ВГ за впливом на ґрунтову та наземну біоту:

Заключний звіт /Інститут агроєкології і природокористування Національної академії аграрних наук України; Керівник Бровко Ірина Степанівна. – ДР 0116U002597. УДК 579.64.

10 с.

Проведено екологічну оцінку інсектициду НАГОМІ, ВГ за впливом на ґрунтову та наземну біоту. Робота розповсюджується за договірною ціною.

68.05.18.0751/0217U001165

Біологічна оцінка препаратів Нітроген Квік, РК, Нітроген Т, ЗП, СЦГ-16, ЗП, Фуміфос, ГИХ-15, КХ-14, КГ-16 та Бактолайф:

Заключний звіт /Інститут агроєкології і природокористування Національної академії аграрних наук України;

Керівник Бровко Ірина Степанівна. – ДР 0117U000036. УДК 632.95.02+632.951+632.952+632.954.

11 с.

Проведено біологічну оцінку препаратів Нітроген Квік, РК, Нітроген Т, ЗП, СЦГ-16, ЗП, Фуміфос, ГИХ-15, КХ-14, КГ-16 та Бактолайф Робота розповсюджується за договірною ціною.

68.05.18.0752/0217U001166

Біологічна оцінка препарату МІКО-БАКТ/РИЗОБАКТ: Заключний звіт /Інститут агроєкології і природокористування Національної академії аграрних наук України; Керівник Бровко Ірина Степанівна. – ДР 0117U000032. УДК 632.95.022:631.547+631.559+633.11+633.854.78.

6 с.

Проведено біологічну оцінку препарату МІКО-БАКТ/РИЗОБАКТ Робота розповсюджується за договірною ціною.

68.05.18.0753/0217U001555

Токсикологічне обґрунтування фумігації проти шкідників запасів зерна і зернопродукції сумішню фосфіну та вуглекислого газу: Заключний звіт /Інститут захисту рослин Національної академії аграрних наук України; Керівник Бокшан Ольга Ярославівна. – ДР 0116U0003540. УДК 632.6/.7.

29 с.

Досліджено вплив суміші фосфіну та вуглекислого газу у різних концентраціях фуміганту при фумігації зернової продукції проти комірних кліщів із родів *Ascarus* і *Tyroglyphus*. Виявлено синергізм цієї суміші в різних їх концентраціях фуміганту проти комірної довгоносики й млинової вогнівки. Робота розповсюджується за договірною ціною.

68.05.18.0754/0217U002180

Наукове обґрунтування впровадження стійких сортів та гібридів кукурудзи до західного кукурудзяного жука *D. virgifera virgifera* Le Conte: Заключний звіт /Українська науково-дослідна станція карантину рослин Інституту захисту рослин Національної академії аграрних наук України; Керівник Гунчак Володимир Михайлович. – ДР 0116U0002549. УДК 623.4..

24 с.

Проведено дослідження щодо опірності кореневої системи кукурудзи. Серед сортів гібридів, що мають високі показники міцності кореневої системи за результатами досліджень 2016 р. слід відмітити наступні: Харківський 45 М (Індустрія), Даниїл ФАО 280, Солонянський 298 СВ, Білозірський 295 СВ.

68.05.18.0755/0217U002181

Фітовірусологічний моніторинг насаджень зерняткових плодів культур Південно-Західного регіону України: Заключний звіт /Українська науково-дослідна станція карантину рослин Інституту захисту рослин Національної академії аграрних наук України; Керівник Гунчак Володимир Михайлович. – ДР 0116U0002550. УДК 623.4..

25 с.

За результатами візуального локально-вибіркового фітовірусологічного обстеження не виявлено ознак ураження досліджуваними вірусами. Результати вибіркового дослідження підтверджені за допомогою діагностування досліджуваних зразків методом ІФА Продіагностовано 400 відібраних

зразків на наявність окремо кожного із досліджуваних вірусів даним методом.

68.05.18.0756/0217U002182

Адаптувати ефективні методи ідентифікації картопляних нематод на основі молекулярного ПЛР методу ідентифікації: Заключний звіт /Українська науково-дослідна станція карантину рослин Інституту захисту рослин Національної академії аграрних наук України; Керівник Гунчак Володимир Михайлович. – ДР 0116U0002551. УДК 623.4..

24 с.

Створено базу ізолятів цист картопляних нематод з різних регіонів України. У результаті мультиплексної полімеразної ланцюгової реакції ДНК у всіх ізолятах виявлено амплікон розміром 423 пар нуклеотидів, який характерний для *Globodera rostochiensis* (Woll.). Складено схему традиційного методу ПЛР діагностики ДНК патотипів картопляних нематод з різних регіонів України. Результати ПЛР діагностики ДНК патотипів картопляних нематод збережено у базу даних.

68.39 Тваринництво

68.05.18.0757/0417U000617

Дібіров Расул Магомедович. Обґрунтування основних параметрів безприв'язного утримання високопродуктивних молочних корів на глибокій солом'яній підстилці: Дис... к.с.-г.н. /Інститут тваринництва НААН. – Захищена 28.02.2017. УДК 636.2.083.314:637.112.

185 с.: 55 табл., 8 іл. – Бібліогр.: 222 назви.

Об'єкт дослідження: технологічний процес підвищення ефективності безприв'язного утримання корів на глибокій солом'яній підстилці і вдосконалення окремих технологічних рішень. Предмет дослідження: високопродуктивні корови української чорно-рябої молочної породи, приміщення для їх утримання. Методи дослідження: бібліографічні, аналітичні, зоотехнічні, зоогігієнічні, метеорологічні, етологічні, клінічні, гематологічні, хімічні, графічні, біометричні, економічні та математичного моделювання. Наукова новизна одержаних результатів: встановлено вплив різної чисельності корів в секціях корівника на величину змін технологічних, зоогігієнічних і етологічних параметрів утримання. Практичне значення одержаних результатів: матеріали дисертаційної роботи є основою вдосконалення безприв'язного способу утримання високопродуктивних корів і додатковим резервом підвищення їх продуктивності.

68.05.18.0758/0217U001137

Вивчити вплив диференційованого за масою вирощування, утримання та годівлі індиків кросу "Харківський" на ріст і розвиток ремонтного молодняка, відтворні якості дорослих індиків: Заключний звіт /Державна дослідна станція птахівництва НААН; Керівник Рябініна Олена Вікторівна. – ДР 0116U000107. УДК 636.5.083.14.

29 с.

Мета роботи - експериментальна перевірка технологічного прийому - диференційованого за живою масою вирощування, утримання та годівлі племінних індичок кросу "Харківський". Методи дослідження - зоотехнічні, статистичні, інженерно-економічні. Розроблено технологічний прийом диференційованого за живою масою вирощування, утримання та годівлі племінних індичок. Визначено вплив його застосування на основні зоотехнічні, відтворні та економічні показники вирощування та утримання індичок кросу "Харківський" на підлозі. Встановлено, що диференційо-

ване за живою масою вирощування та годівля ремонтного молодняка індиків кросу "Харківський" дало змогу зменшити витрати кормів в розрахунку на 1 гол. на 9,8%, на 1 кг приросту живої маси на 9,2 - 20,4%, підвищити однорідність поголів'я за живою масою та вихід кондиційних молодок на 10,2-19,6% ($p < 0,05$). Диференційоване за живою масою утримання та годівля батьківського стада індиків кросу "Харківський" сприяло збільшенню несучості індичок в розрахунку на початкову індичку 5-ї лінії на 6,5%, 6-ї лінії на 3,2%, виходу інкубаційних яєць відповідно на 2,2 та 0,7%, кількості виведених індиченят на 5 та 1,2 гол. Економічний ефект у розрахунку на 1 індичку склав 98,25 грн. Робота передається за кордон за договірною ціною.

68.05.18.0759/0217U001138

Визначити сучасні тенденції та стратегічні напрями розвитку галузі птахівництва: Заключний звіт /Державна дослідна станція птахівництва НААН; Керівник Прозорова Наталя Володимирівна. – ДР 0116U000105. УДК 637:631.1.

27 с.

Об'єкт дослідження - організаційно-економічні процеси розвитку птахівництва України. Мета роботи - проведення аналітичних досліджень сучасного стану галузі птахівництва та визначення науково-практичних напрямів формування стратегії розвитку галузі. Методи дослідження - монографічний, абстрактно-логічний, історико-ретроспективний, евристичний, канонічний і кореляційно-регресійний аналізи, графічний. Викладено аналітичні огляди ринків продукції птахівництва в Україні та нові підходи до стратегії розвитку галузі будуть, що спрямовані на формування продовольчої безпеки країни, пріоритетність використання птиці вітчизняної селекції. Запропоновано додаткові пропозиції до Перспективної програми "Розвиток галузі птахівництва до 2020 року" щодо формування стратегії розвитку галузі птахівництва, які враховують сучасний стан галузі та зміни, що відбулися останнім часом. Обґрунтовано основні науково-практичні напрями формування стратегії розвитку галузі.

68.05.18.0760/0217U001139

Вивчити рівень експресії продуктивних ознак курей нової гібридної комбінації (ГРАЙ) комбінованого типу продуктивності:

Заключний звіт /Державна дослідна станція птахівництва НААН; Керівник Руда Світлана Вікторівна. – ДР 0116U000099. УДК 636.52.

43 с.

Отримано і апробовано гібридне поєднання курей з привабливим забарвленням оперення, з подвійною продуктивністю та високою життєздатністю, добре пристосованих до кліматичних умов України та утримання у фермерських і присадибних господарствах населення. Його можна використовувати для отримання м'яса та яєць (при утриманні не-сучок) високої якості. Протягом вирощування (17 тижнів) гібридні курочки за живою масою достовірно переважали материнську лінію на 21,8-33,4 %, але були легшими від батьківської на 5,6-11,9 %. Жива маса гібридних курочок у 17-тижневому віці була на рівні батьківської форми (2,33 кг) та на 24,9 % вище материнської, у 52 тижні життя - 2,4 кг (вище на 28,8 % порівняно до материнської лінії). Маса яєць у гібрида в річному віці становила 63,2 г, що на 3,3 % вище порівняно до материнської форми та нижче на 2,8 % від батьківської. Рентабельність утримання гібридних курочок для виробництва харчових яєць та м'яса склала 14,7 %.

68.05.18.0761/0217U001143

Фізіолого-біохімічні характеристики організму та макроморфологічні зміни тонкого кишківника свиней за синдрому мальабсорбції: Заключний звіт /Інститут тваринництва Національної академії аграрних наук України; Керівник Долгая Марина Миколаївна. – ДР 0116U002319. УДК 619:616.1.

22 с.

Моніторинговими дослідженнями встановлено надлишкову кількість інгібіторів трипсину у кормах основного раціону свиней. Показано, що в середньому показники в'язкості зерна пшениці, кукурудзи, вівса, ячменю, тритикале та соняшникового шроту суттєво перевищують прийнятні за кордоном норми для зрілого зерна. У свиней, які знаходились на такому раціоні, відмічено зниження гематологічних показників, встановлено підвищення активності гепатоспецифічних ферментів. Показані макроморфологічні зміни тонкого кишківника свиней, встановлено, що слизова оболонка тонкого кишечника свиней має при забої більш червоний колір, вузлуваті зміни судин та покриті липким слизом слизову. Встановлено, що надлишок антипоживних речовин у основному раціоні свиней сприяє розвитку мальабсорбції.

68.05.18.0762/0217U001144

Розробити інформаційно логістичну систему функціонування підгалузі молочного скотарства в сільськогосподарських підприємствах:

Заключний звіт /Інститут тваринництва Національної академії аграрних наук України; Керівник Марченко Валерій Анатолійович. – ДР 0116U002325. УДК 65.012.34:636.2.034.

26 с.

Визначено основні інструменти організації управління інформаційно-логістичною системою, проведено аналіз інформаційного забезпечення в сільськогосподарських підприємствах з виробництва продукції молочного скотарства, який показав, що з усіх сільгоспідприємств Харківської області з виробництва продукції молочного скотарства лише в 11,5 % господарств застосовуються окремі елементи інформаційно-логістичної системи. Розроблено інструментарій організації управління, визначено основні методи управління та методика управління інформаційно-логістичною системою господарств. Видано методичні рекомендації.

68.05.18.0763/0217U001583

Вивчити біохімічні особливості м'яса молодих овець, вирощених за умов інтенсивних технологій:

Заключний звіт /Інститут біології тварин НААН України; Керівник Гавриляк Вікторія Василівна. – ДР 0116U001404. УДК 636.32/38: 636.033:636.084.1.

17 с.

Вивчено біохімічні особливості м'яса молодих овець, вирощених за умов інтенсивних технологій. Отримано дані біохімічного складу і біологічної цінності м'яса баранчиків, вирощених за умов інтенсивної відгодівлі. За умов інтенсивної відгодівлі середньодобові прирости живої маси молодняка овець є вищими у порівнянні з підсисним періодом на 24,7 % у 4-ох місячному віці і на 36,7 % - у 5-ти місячному. У найдовшому м'язі спини баранчиків 5-ти місячного віку, у порівнянні з 4-х місячними, є вищий вміст сухої речовини (у 1,05 рази) і загального жиру (у 1,4 рази) та менший вміст загальних фосфоліпідів (у 1,2 рази), загального і розчинного протеїну (у 1,1 та 1,06 рази). Отже, з біологічної і харчової точки зору м'ясо баранчиків 4-ох місячного віку є ціннішим у порівнянні з 5-ти місячними.

68.05.18.0764/0217U001890

Встановити роль активованих амінокислот і пептидів у регуляції обміну речовин в організмі птиці в нормі та під час перебігу патологічних процесів: Заключний звіт /Державна дослідна станція птахівництва НААН; Керівник Труфанов Олег Вікторович. – ДР 0116U000100. УДК 636.034.

14 с.

В процесі виконання досліджень було розроблено технологію отримання активованих амінокислот та пептидів та вперше вивчено їх дію на організм птиці при застосуванні у якості кормових добавок. В результаті проведення досліджень була вивчена роль аміноацилхлорамінів в обміні речовин в організмі птиці. Дослідження на курчатах показали нешкідливість експериментальних зразків та позитивний вплив на приріст живої маси при вигодованні протягом місяця - у птиці дослідних груп приріст був вищим ніж у контролі на 18,9-36,3 %. Підготовлено інструкцію з отримання активованих амінокислот, що включає в себе повний опис всіх технологічних етапів.

68.05.18.0765/0217U002175

Стратифікація генетичного матеріалу та визначення перспективного напрямку функціонування генофондових об'єктів великої рогатої худоби: Заключний звіт /Інститут розведення і генетики тварин імені М. В. Зубця НААН; Керівник Басовський Дмитро Миколайович. – ДР 0116U000512. УДК 636.082.2:502(001.5)(477).

23 с.

Створено базу даних про наявність генетичного матеріалу у генофондових об'єктах України (3000 гол.) та інформаційну базу даних для формування каталогів оцінених бугаїв локальних і зникаючих порід ("Резервний генофонд") племінних підприємств, племзаводів та племрепродукторів України для відтворення маточного поголів'я (300 гол.). Висвітлено концептуальні засади функціонування генофондових об'єктів великої рогатої худоби з використанням стратифікованої бази даних про наявність генетичного матеріалу в системі збереження біорізноманіття в тваринництві.

68.05.18.0766/0217U002176

Розробити методіку молекулярно-генетичної оцінки придатності сперми кнурів зникаючих порід до тривалого збереження за використання наноматеріалів: Заключний звіт /Інститут розведення і генетики тварин імені М. В. Зубця НААН; Керівник Метлицька О.І. – ДР 0116U000511. УДК 636.47:57.086.13.

25 с.

Створено комплексний метод оцінки придатності сперми кнурів аборигенних порід до кріоконсервації з наноматеріалами із застосуванням морфологічних, цитогенетичних і молекулярно-генетичних маркерів. Доведена спадкова складова придатності спермопродукції кнурів миргородської породи до кріоконсервації за даними генеалогії. Комплексне застосування терморезистентної проби, термостресстійкості та використання оптимізованої методіки комет-тесту ДНК з визначенням фрагментації ДНК у деконсервованих сперматозоїдах кнура миргородської породи №347 на рівні 14,4% свідчить про непридатність сперми цієї тварини до кріоконсервації. Доведена необхідність генетичного підтвердження чистопородності кнурів зникаючих порід за мікросателітними ISSR маркерами для визначення доцільності тривалого збереження їх генеративного матеріалу у Банку генетичних ресурсів ІРТГ імені М.В.Зубця НААН.

68.41 Ветеринарія

68.05.18.0767/0417U000597

Горюк Юлія Вікторівна. Ветеринарно-санітарний контроль за мікробіологічними критеріями молока і кисломолочних продуктів на агропродовольчих ринках: Дис... к.вет.н. /Сумський національний аграрний університет. – Захищена 27.02.2017.

УДК 619:579.678:637.07:637.065.

167 с.: 18 табл., 21 іл. – Бібліогр.: 238 назв.

В дисертації науково обґрунтовано та експериментально визначено мікробіологічні критерії безпечності сиру кисломолочного, який реалізується на агропродовольчих ринках, за вмістом бактерій роду *Enterococcus*. Встановлено, що у сирі домінує вид *E. faecalis*. Чутливість якого до антибактеріальних препаратів у 1,3 - 37,0 разів менша, ніж у *E. faecalis* виділених з молока. Встановлено, що з молока коров'ячого незбираного і кисломолочних продуктів виділяються два біотици *S. aureus*: var. *hominis* і var. *bovis*. Виявлено, що *S. aureus* var. *hominis* у 1,5 - 3,0 рази стійкіший до антибактеріальних препаратів, ніж *S. aureus* var. *bovis*, а 38,9 % культур із них продукують ентеротоксин типу А. Розроблено мікробіологічні критерії безпечності для сметани і молока на агропродовольчих ринках, за вмістом коагулазопозитивного стафілококу.

68.05.18.0768/0417U000598

Сторчак Юлія Георгіївна. Особливості імунної відповіді у телят при застосуванні засобів специфічної профілактики пневмококової інфекції: Дис... к.вет.н. /Сумський національний аграрний університет. – Захищена 28.02.2017.

УДК 619:616.981.21:616.08:636.2.053.

145 с.: 20 табл., 40 іл. – Бібліогр.: 289 назв.

Розроблено профілактичний засіб "Пневмо-Про" із *Streptococcus pneumoniae* проти пневмококової інфекції телят з вмістом прополісу. Обґрунтовано його застосування у поєднанні з імуностимулятором на основі органічного Селену та Феруму – Селефер. Імунологічно та гістологічно визначено показники імунореактивності організму тварин за введення вакцини.

68.05.18.0769/0417U000599

Коваль Грина Вікторівна. Критерії оцінки якості продуктів забою тварин за фасціольозу, дикроцеліозу та ехінококозу: Дис... к.вет.н. /Сумський національний аграрний університет. – Захищена 27.02.2017.

УДК 619:616.981.21:616.08:636.2.053.

164 с.: 42 табл., 27 іл. – Бібліогр.: 321 назва.

У дисертації удосконалено існуючий метод визначення показників якості і безпечності м'ясної продукції та впроваджено систему ветсаноцінки продуктів забою, отриманих від інвазованих тварин. Розроблено та впроваджено у виробництво новий антигельмінтик "Клозафен" для лікування великої рогатої худоби за фасціольозної та дикроцеліозної інвазії, який дозволяє отримати якісну та безпечну яловичину.

68.05.18.0770/0417U000657

Манойло Юлія Богданівна. Езофагостомоз свиней (поширення, діагностика та лікування): Дис... к.вет.н. /Львівський національний університет ветеринарної медицини та біотехнологій імені С.З.Гжицького. – Захищена 16.03.2017.

УДК 636.4:619:616.99.

165 с.: 22 табл., 20 іл. – Бібліогр.: 243 назви.

У дисертації узагальнено результати дослідження поширення, діагностики та лікування свиней за езофагостомозу на території Полтавської області. Вивчено вікову, сезонну динаміку езофагостомозу та залежність показників екстенсивності та інтенсивності інвазії від системи утримання свиней у господарствах. Визначено видовий склад мікстинвазій кишкового каналу свиней в асоціаціях зі збудником езофагостомозу. Отримано нові дані щодо морфометричних показників та морфо-біологічних особливостей зародків *Oesophagostomum dentatum* за експериментального культивування. Розроблено та запропоновано удосконалений спосіб зажиттєвої копроовоскопічної діагностики езофагостомозу свиней. Доведено його високу діагностичну ефективність порівняно з відомими флотацийними методами Котельникова-Хренова, Маллорі та Фюллеборна. Вивчено морфологічні, біохімічні показники крові свиней за різної інтенсивності інвазії та визначено специфічні патоморфологічні зміни в кишковому каналі за езофагостомозу. Встановлено високу терапевтичну ефективність "Бровермектину" 2 % водорозчинного за езофагостомозу свиней. Обґрунтовано доцільність комплексного його застосування із пробіотиком "Емпробіо" або ферментно-пробіотичним препаратом "Вітацелл-Ф".

68.05.18.0771/0417U000658

Журавльов Олександр Юрійович. Фармако-токсикологічна оцінка впливу біологічно активної добавки, на основі розмелених плодів розторопші плямистої, за дегельмінтизації собак: Дис... к.вет.н. /Львівський національний університет ветеринарної медицини та біотехнологій імені С.З. Гжицького. – Захищена 17.03.2017.

УДК 619:615.9:636.085.

169 с.: 29 табл., 24 іл. – Бібліогр.: 265 назв.

Дисертація присвячена вивченню фармакодинаміки парасимпатикотропного препарату, до складу якого входять йод і магній, та його лікувально-профілактичної дії за ендотоксикозу тільних корів. У комплексній оцінці шкідливого впливу ендогенної інтоксикації тільних корів встановлена важлива роль окремих біохімічних показників та показників неспецифічної резистентності крові телят у неонатальний період розвитку, що має теоретичне і практичне значення. На основі теоретичних узагальнень та проведених досліджень розроблено спосіб профілактики ендотоксикозу в тільних корів із використанням препарату "Тиреомагніл", який містить у своєму складі магній та йод. Рекомендується застосування внутрішньом'язової ін'єкції "Тиреомагнілу" в дозі 10 см³ на тварину на восьмому і дев'ятому місяцях тільності. Дисертантом вивчено вплив "Тиреомагнілу" і "Тіріотону" на організм тільних корів на тлі ендогенної інтоксикації та на отриманих від них телят. Застосування "Тиреомагнілу" глибокотільним коровам більшою мірою проявляє коригувально-відновлювальний ефект, ніж "Тіріотону", що сприяє зменшенню проявів ендогенної інтоксикації.

68.05.18.0772/0417U000900

Шнайдер Вікторія Леонідівна. Патологія маткових труб у корів: поширення, діагностика, терапія: Дис... к.вет.н. /Львівський національний університет ветеринарної медицини та біотехнологій імені С.З. Гжицького. – Захищена 06.04.2017.

УДК 619: 618.636:591.466.

152 с.: 5 табл., 7 іл. – Бібліогр.: 370 назв.

Об'єкт дослідження: динаміка фізіологічного стану репродуктивної системи корів за симптоматичної форми неплідності. Мета досліджень: обґрунтувати диференційну діагностику й комплексне лікування корів за патології ма-

ткових труб. Методи досліджень: акушерсько-гінекологічна диспансеризація, клініко-фізіологічні, морфологічні, патологоанатомічні, морфометричні, статистичні. Наукова новизна: Уперше теоретично і клініко-експериментально обґрунтовано диференціювання серед захворювань внутрішніх статевих органів патології маткових труб, як причини симптоматичної форми неплідності та запропоновано комплексне лікування неплідних корів. Запропоновано власну удосконалену конструкцію приладу та спосіб для пертубації маткових труб. Вперше експериментально на внутрішніх статевих органах корів визначено прохідність маткових труб в напрямку matka-маткові труби та маткові труби-matka і обґрунтовано оптимальні величини тиску за пертубації маткових труб. Доповнено дані щодо морфології маткових труб за різного фізіологічного стану організму та сумісного перебігу патології внутрішніх статевих органів, як причини симптоматичної форми неплідності корів. Теоретично і клінічно обґрунтовано регулювання функції анатомічних пристосувань між внутрішніми статевими органами в краніальному напрямку, шийка матки - отвір лійки маткової труби, та в каудальному - отвір лійки - шийка матки. Встановлено відповідність клінічного діагнозу захворювань корів, як причини симптоматичної форми неплідності та патологоанатомічних змін внутрішніх статевих органів. Запропоновано: терапевтичний двоетапний консервативний спосіб диференційної діагностики стану маткових труб серед патології внутрішніх статевих органів, як причини симптоматичної форми неплідності корів. Впроваджено в клінічну практику простий у виконанні спосіб пертубації маткових труб для діагностики їх прохідності та застосування, як лікувальної процедури. Доповнено клінічні симптоми перебігу патології маткових труб патологоанатомічними змінами внутрішніх статевих органів, запропоновано, апробовано та впроваджено ефективний спосіб лікування корів за патології маткових труб. Впроваджено: Матеріали дисертації використовуються у навчальному процесі під час вивчення дисципліни "Акушерство і гінекологія" та в наукових дослідженнях кафедр акушерства: Житомирського національного агрокологічного університету, Львівського національного університету ветеринарної медицини та біотехнологій імені С. З. Гжицького, Сумського національного аграрного університету, Подільського державного аграрно-технічного університету, Харківської державної зооветеринарної академії. За результатами наукових досліджень розроблені методичні рекомендації "Патологія маткових труб корів (поширення, діагностика, лікування)", затверджені Головним управлінням ветеринарної медицини в Житомирській області (прогокол № 1 від 25.12.2014 р.).

68.05.18.0773/0217U001172

Вивчити антивірусні властивості азотовмісних гетероциклічних сполук, що відносяться до рядів симетричних та несиметричних триазинів: Заключний звіт /Інститут сільськогосподарської мікробіології та агропромислового виробництва Національної академії аграрних наук України; Керівник Дерев'яно Станіслав Васильович. – ДР 0116U002079.

УДК 578:615.281.

26 с.

Звіт про НДР: 26 с., 3 табл., 35 джерел. Об'єкт досліджень - цитотоксична дія в культурах клітин та антивірусна активність азотовмісних гетероциклічних сполук в рядах симетричних та несиметричних триазинів. Мета досліджень - пошук нових антивірусних речовин для розробки на їх основі нових протівірусних препаратів. Методи досліджень - вірусологічні та статистичні. Проведено патентний пошук та проаналізовано сучасні літературні дані щодо впливу гетероциклічних сполук на репродуктивну активність вірусів. У

результаті проведених дослідів встановлено, що оптимальним розчинником для азотовмісних гетероциклічних сполук в рядах симетричних та несиметричних триазинів є диметилсульфоксид. Максимально допустима концентрація для речовини 1411, 3816, 20963 становить 100 мг/см³, речовин 5681 та 2993 - 25 мг/см³, а речовини 0506, 055, 22730, 11881 були більш токсичними для культури клітин СНЕВ. Речовина 056 не токсична для культури клітин навіть в дозі 400 мг/см³. Найбільш вираженою антивірусною активністю до штаму Porcine Teschovirus 1 серотипу Дніпровський-34 володіють хімічні речовини 056, 20963, 1411, які зумовлювали зниження титру вірусу на 2,8; 2,74 та 2,62 lg ТЦД₅₀/см³ відповідно та мають хіміотерапевтичний індекс 4. Такі сполуки вважаються високоактивними та перспективними для подальшого дослідження на тваринах. Інші гетероциклічні сполуки володіють менш вираженими антивірусними властивостями. За результатами дослідів сполуки 056, 20963, 1411 рекомендовано для подальших досліджень як *in vitro* так й *in vivo* з метою розробки на їх основі протівірусних препаратів. Ключові слова: азотовмісні гетероциклічні сполуки в рядах симетричних та несиметричних триазинів,

антивірусна активність, Porcine Teschovirus, максимально допустима концентрація, хіміотерапевтичний індекс.

68.05.18.0774/0217U001581

Вивчити фізіолого-біохімічні процеси в організмі тварин за дії нанокарбоксилатів біогенних елементів: Заключний звіт /Інститут біології тварин НААН України; Керівник Ковальчук Ірина Іванівна. – ДР 0116U001398. УДК 636.2.082.14:591.5.

31 с.

Проведено обґрунтування мінімальних і максимальних фізіологічно активних кількостей нанокарбоксилатів окремих мікроелементів в організмі тварин. Розширено елементну базу даних фізіолого-біохімічних показників організму тварин за дії нанокарбоксилатів.

68.47 Лісове господарство

68.05.18.0775/0417U000904

Тараненко Юрій Миколайович. Особливості вирощування садивного матеріалу сосни звичайної насінням з покращеними спадковими властивостями в Лівобережному Лісостепу України: Дис... к.с.-г.н. /Український науково-дослідний інститут лісового господарства та агролісомеліорації ім. Г. М. Висоцького. – Захищена 12.04.2017.

УДК 630*232:631.8.

207 с.: 32 табл., 63 іл. – Бібліогр.: 159 назв.

Об'єкт - насінний потенціал та садивний матеріал сосни звичайної, технологія насінництва та вирощування високоякісного садивного матеріалу сосни звичайної; мета - удосконалення технології насінництва та вирощування високоякісного садивного матеріалу сосни звичайної насінням з покращеними спадковими властивостями в лісових розсадниках Лівобережного Лісостепу України; методи - селекційні, лісокультурні, біометричні, статистичні; новизна - виявлено високий рівень внутрішньопопуляційного різноманіття шишок модельних дерев; визначено перелік регуляторів росту рослин, фунгіцидів та добрив, які найбільшою мірою впливають на вихід і якість садивного матеріалу сосни звичайної; доведено позитивний вплив застосування вологонакопичувачів під час створення лісових культур; результати - удосконалено агротехніку вирощування садивного матеріалу сосни із застосуванням сучасних екологічно безпечних РРР, фунгіцидів, комплексних мінеральних добрив, а під час створення культур - вологонакопичувачів. Запропоновані заходи сприяють поліпшенню якості садивного

матеріалу, підвищенню показників стану та росту лісових культур. Розроблені агротехнічні прийоми і технології вирощування сіянців сосни звичайної впроваджені у практику лісокультурного виробництва; сфера використання - лісове господарство.

69 РИБНЕ ГОСПОДАРСТВО

69.01 Загальні питання рибного господарства

69.05.18.0776/0217U000975

Наукове забезпечення двостороннього та багатостороннього міжнародного співробітництва України у сфері рибного господарства. Аналіз сучасного стану рибальства у промислових районах Світового океану, в зоні дії міжнародних організацій, членом яких є Україна: Заключний звіт /Інститут рибного господарства та екології моря; Керівник Ізергін Леонід Владиславович. – ДР 0116U002762. УДК 639.2/.3:061.1.

64 с.

Метою науково-дослідної розробки є забезпечення виконання Україною міжнародних зобов'язань за міжнародними угодами, що стосуються питань рибного господарства, та в рамках діяльності міжнародних рибогосподарських організацій. Зокрема мається на увазі міжнародна діяльність в рамках FAO, CCAMLR, NAFO, GFCM, Українсько-Російської Комісії з питань рибальства в Азовському морі, SACFish та інших організацій. Без відповідного науково-аналітичного забезпечення не є можливим успішний захист національних інтересів України у сфері рибного господарства. Такий захист полягає: - у забезпеченні правового поля діяльності, виділення відповідних квот для здійснення рибальства українськими суднами у промислових районах Світового океану, Чорному та Азовському морях; - у забезпеченні формування та перманентній актуалізації бази рибогосподарських даних, зокрема для водних басейнів, живі ресурси яких спільно споживаються багатьма країнами; - у підтриманні вітчизняних виробників рибної продукції для забезпечення їх конкурентоспроможності поряд із закордонними виробниками. Є необхідним регулярний аналіз стану рибальства у промислових районах Світового океану, що є перспективними для рибодобувного флоту України. Робота розповсюджується за договірною ціною.

69.09 Біологічні ресурси Світового океану і внутрішніх водоймищ

69.05.18.0777/0217U000976

Оцінити стан водних біоресурсів в Азово-Чорноморському басейні для визначення можливих лімітів і прогнозів вилучення та розробити оптимальні режими їх рибогосподарської експлуатації: Заключний звіт /Інститут рибного господарства та екології моря; Керівник Ізергін Леонід Владиславович. – ДР 0116U005065. УДК 639.2.053.8(262.54).

130 с.

а) Визначення чисельності та стану запасів водних біоресурсів в Азовському та Чорному морях в сучасний період; б) Вивчення сезонного розподілення та міграцій промислових об'єктів у водоймах Азово-Чорноморського басейну; в) Вивчення структури промислу у водоймах Азово-Чорноморського басейну та розроблення рекомендацій щодо раціонального використання водних біоресурсів; г) Розроблення Біологічного обґрунтування для визначення лімітів та прогнозів вилучення водних біоресурсів в Азовському та Чорному морях на 2017 рік. Вилучення водних біоресурсів з водойм є відповідальним видом господарчої діяльності,

який має забезпечувати населення цінною харчовою продукцією. Але, разом з тим, ця діяльність не повина спричинити зменшення продукційного потенціалу природних популяцій. Якщо використання водних живих ресурсів відбувається з урахуванням головних принципів раціонального господарювання, стає промислове використання природних популяцій є забезпеченим. Саме для цього щороку розробляються біологічні обґрунтування лімітів та прогнозів вилучення водних живих ресурсів з водойм Азово-Чорноморського басейну. Встановлення максимального обсягу того чи іншого виду ресурсу, дозволеного до вилучення у конкретному році, є запорукою тривалого та стабільного одержання певного гарантованого обсягу цього виду ресурсу для народного господарства України. Робота розповсюджується за договірною ціною.

70 ВОДНЕ ГОСПОДАРСТВО

70.01 Загальні питання водного господарства

70.05.18.0778/0217U002104

Рентні засади модернізації водогосподарського комплексу України: Заключний звіт /Державна установа "Інститут економіки природокористування та сталого розвитку Національної академії наук України"; Керівник Левковська Людмила Володимирівна. – ДР 0114U002812. УДК 330.1:338.4 (477).

338 с.

Запропоновано теоретико-методологічні засади модернізації водогосподарського комплексу України. Структуровано принципи диверсифікації джерел інвестиційного забезпечення сфери водокористування, що, на відміну від наявних, ураховують галузеві особливості господарського освоєння водно-ресурсного потенціалу, необхідність дотримання вимог інтегрованого управління природними ресурсами та суперечності інституціональних змін у водогосподарському комплексі. Розроблено методологічний підхід та проведено комплексну оцінку ефективності рентних відносин у водогосподарському комплексі України. Запропоновано рентний інструментарій нарощення інвестиційного забезпечення реінжинірингу гідротехнічних споруд. Набули подальшого розвитку механізми впровадження угод державно-приватного партнерства щодо використання міжгосподарських та внутрішньогосподарських мереж гідротехнічних споруд в зоні зрощувальних та осушувальних меліорацій.

70.25 Стічні води, їх очищення і використання

70.05.18.0779/0217U001693

Розробка системи оптимізації централізованого водовідведення м.Конотопа: Заклучний звіт /Науково-дослідний та конструкторсько-технологічний інститут міського господарства; Керівник Приходько Роман Вікторович. – ДР 0116U006921. УДК 628.3.

76 с.

Проведено аналіз та розробку системи оптимізації централізованого водовідведення м.Конотопа Робота розповсюджується за договірною ціною.

70.05.18.0780/0217U001694

Розробка рекомендацій з реконструкції та розвитку системи збирання та відведення стічних вод Північного басейну каналізування м. Одеси: Заклучний звіт /Науково-дослідний та конструкторсько-технологічний інститут міського господарства; Керівник Приходько Роман Вікторович. – ДР 0116U006922. УДК 628.3.

74 с.

Розроблено рекомендації з реконструкції та розвитку системи збирання та відведення стічних вод Північного басейну каналізування м. Одеси Робота розповсюджується за договірною ціною.

70.27 Якість води

70.05.18.0781/0217U000924

Встановити закономірності формування якості води в водних об'єктах та розробити заходи з її покращення: Заклучний звіт /Інститут водних проблем і меліорації; Керівник Ромащенко Михайло Іванович. – ДР 0112U005048. УДК 556.531; 556.551.

380 с.

Виявлення закономірностей формування якості води у водних об'єктах України, процес узагальнення та проведення наукових досліджень стосовно удосконалення Державного моніторингу вод, моделювання і прогнозування процесу поширення забруднень у річках для розробки методичних документів, підготовки монографії.

70.05.18.0782/0217U001434

Створення концепції управління біологічною активністю та фізико-хімічними властивостями води, у тому числі її ізотопним складом, при очищенні природних вод з урахуванням сучасних вимог до якості питної води: Заклучний звіт /Інститут колоїдної хімії та хімії води ім. А.В.Думанського НАН України; Керівник Гончарук Владислав Володимирович. – ДР 0112U000038. УДК 628.16+628.1.033.

393 с.

Об'єкти дослідження - природні та питні води. Мета досліджень - створення концепції управління біологічною активністю та фізико-хімічними властивостями води, у тому числі її ізотопним складом, при очищенні природних вод з урахуванням сучасних вимог до якості питної води. Методи дослідження - рентгеноструктурний, термогравіметричний, спектрофотометричний, хімічний аналізи; адсорбція, світлова мікроскопія, малокутове розсіювання лазерного променя, комплексне біотестування. Основні результати: Синтезовано зразки модифікованих каталізаторів та фотокаталізаторів, досліджено їх ефективність при спільному застосуванні з різними окисниками для деградації органічних сполук; виготовлено каталітичний блок з іммобілізованим TiO₂ та встановлено умови досягнення максимальної деградації фульвокислот і аніонних ПАВ. Отримано зразки модифікованих природних полісахаридів - екологічно безпечних флокулянтів і сорбентів та з'ясовано ефективність видалення колоїдно-дисперсних, молекулярних та іонних домішок з води при їх застосуванні в процесах водопідготовки. Досліджено роль дейтерію в утворенні кластерних структур води та в мембранному транспорті вод. Розроблено рекомендації по застосуванню ультрафільтрації - нанофільтрації для очищення кольорової дніпровської води. Визначено умови ефективного видалення з води сполук арсену, нітрату фосфат-іонів, органічних речовин різного походження за допомогою мембранних процесів. Підтверджено високу ефективність очищення реальних підземних вод від нітрат-іонів до вимог ГДК для питної води. Розроблено пристрої для вимірювання концентрації завислих речовин та нітратів у воді в динамічному режимі. Розроблено метод виявлення мікроорганізмів, що перебувають у некультивованому стані у воді. Доведено необхідність розробки нових підходів її знезараження. Запропоновано способи комбінованої очистки водних систем на основі комплексної дії електроплазмової та УФ-обробки або послідовної ультразвукової та УФ-обробки для підвищення ступеня їх очищення від мікрміцетів і ор-

ганічних домішок. Обґрунтовано переваги використання цитологічних препаратів клітин крові при вивченні токсичного і генотоксичного впливів забруднюючих речовин водного середовища. В результаті комплексного біотестування бюветних вод, водопровідної води та доочищеної установками "Вега" доведено, що природні і питні води, які за хімічними показниками знаходяться в межах норм, можуть бути різними за біологічними властивостями. Робота розповсюджується за договірною ціною.

70.85 Механізація й автоматизація у водному господарстві

70.05.18.0783/0217U002165

Розробка принципів функціонування автоматизованих інформаційно-вимірювальних систем для паводкобезпечних регіонів (на прикладі АІВС "Тиса"): Заключний звіт /Державний інститут управління та економіки водних ресурсів; Керівник Сташук Василь Андрійович. – ДР 0115U002849. УДК ДК 015-9711.2.24.

61 с.

Розробка принципів функціонування автоматизованих інформаційно-вимірювальних систем дає можливість здійснити автоматизацію і спостереження у районах інтенсивного формування стоку, прийняти ефективні управлінські рішення та вжити відповідні заходи щодо захисту території від шкідливої дії вод

71 ВНУТРІШНЯ ТОРГІВЛЯ. ТУРИСТСЬКО-ЕКСКУРСІЙНЕ ОБСЛУГОВУВАННЯ

71.31 Роздрібна торгівля

71.05.18.0784/0217U001522

Обґрунтування вибору стратегічної позиції та портфеля адаптаційних заходів підприємства торгівлі: Заключний звіт /Харківський державний університет харчування та торгівлі; Керівник Гросул Вікторія Анатолівна. – ДР 0116U005781. УДК 65.012.224.

53 с.

Удосконалено методичний інструментарій вибору стратегічної позиції підприємства торгівлі, сформовано портфель адаптаційних заходів з урахуванням рівня адаптаційного потенціалу та відповідності окремих його елементів інструментам стратегічного або оперативного-тактичного управління адаптацією господарюючого суб'єкта галузі

72 ЗОВНІШНЯ ТОРГІВЛЯ

72.25 Світові товарні ринки

72.05.18.0785/0217U001589

Реалізація концептуальних засад розвитку будівельної галузі в умовах інтеграції України у світове господарство: Заключний звіт /Державний науково-дослідний інститут інформатизації та моделювання економіки Мінекономіки України; Керівник Гужва Ігор Юрійович. – ДР 0116U006917. УДК 339.977: (54).

116 с.

Науково-дослідна робота складається зі вступу, чотирьох розділів, висновків, списку використаних джерел з 74 найменувань. Основний текст роботи викладено на 116 стор. машинописного тексту, що містить 11 табл. і 11 рис. Об'єкт - процес розвитку вітчизняної будівельної галузі та зовнішньої торгівлі України послугами з будівництва. Мета - виявити механізми інтернаціоналізації вітчизняної будівельної галузі та оцінити ефективність їх практичного впрова-

дження в сучасних умовах розвитку національної економіки України. Робота розповсюджується за договірною ціною.

72.75 Організація і управління зовнішньої торгівлі

72.05.18.0786/0217U001473

Використання маркетингових інструментів для забезпечення сталого розвитку суб'єктів приватного неприбуткового сектору: Заключний звіт /Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя; Керівник Мариненко Наталія Юрївна. – ДР 0114U001309. УДК 339.138.

333 с.

Сформовано теоретико-методологічні положення маркетингу в діяльності некомерційних суб'єктів, що враховують передумови, етапи становлення та детермінанти їх розвитку. Розвинуто категоріальний апарат маркетингу некомерційних суб'єктів, розроблено рекомендації щодо розвитку соціальної реклами. Доведено, що пошук напрямів розвитку маркетингової діяльності некомерційних суб'єктів слід здійснювати з урахуванням викликів, специфіки етапу процесу маркетингової діяльності та сфери їх діяльності. Конкретизовано імперативи формування та сформовано концептуальну схему системи маркетингу некомерційних суб'єктів і концепцію її інтеграції з маркетинговим середовищем. Обґрунтовано систему показників маркетингового забезпечення соціального ефекту некомерційних суб'єктів та підхід до оцінювання рівня їх соціального ефекту. Доведено, що реалізація соціальної функції некомерційних суб'єктів повинна ґрунтуватися на маркетинговому механізмі. Робота розповсюджується за договірною ціною.

73 ТРАНСПОРТ

73.01 Загальні питання транспорту

73.05.18.0787/0217U001521

Дослідження професійного ризику працівників залізничного транспорту: Заключний звіт /Український державний університет залізничного транспорту; Керівник Козодой Дмитро Сергійович. – ДР 0115U001143. УДК 621.863.2.

25 с.

Виконано оцінку професійного ризику для основних професій залізничного транспорту. Встановлено найнебезпечніші з них. Встановлено вплив стажу роботи та віку працівника на рівень виробничого травматизму. Отримані математичні рівняння, що характеризують цей вплив, та можуть бути використані для прогнозування. Отримано формулу для розрахунку індивідуального ризику працівника з урахуванням його віку. Робота розповсюджується за договірною ціною.

73.05.18.0788/0217U001699

Послуги щодо наукового досліджування та експериментального розроблення у сфері техніки та технологій, крім біотехнологій" за кодом ДК 016:2010-72.19.2 (Надання науково-технологічних послуг з розроблення технічного завдання та технічних умов на проведення капітального ремонту трамвайних вагонів типу ТЗМ та КЗР-N: Заключний звіт /Державне підприємство "Науково-дослідний та конструкторсько-технологічний інститут міського господарства"; Керівник Джола Наталія Дмитрівна. – ДР 0115U007107. УДК 656 :006.

11 с.

Надано послуги щодо наукового досліджування та експериментального розроблення у сфері техніки та технологій, крім біотехнологій" за кодом ДК 016:2010-72.19.2 (Надання науково-технологічних послуг з розроблення технічного завдання та технічних умов на проведення капітального ремонту трамвайних вагонів типу ТЗМ та КЗР-Н Робота розповсюджується за договірною ціною.

73.29 Залізничний транспорт

73.05.18.0789/0217U000867

Розробка методики визначення вертикальних та горизонтальних нерівностей колії за записами вагонів-колевимірювачів:

Заключний звіт /Львівський науково-дослідний інститут судових експертиз Міністерства юстиції України; Керівник Сисин Микола Петрович. – ДР 0115U000732. УДК 343.148:625.033.37:625.031.3.

80 с.

Виконано дослідження кінематичної системи запису вагонів-колевимірювачів у вертикальній та горизонтальній площинах. Розроблена методика ідентифікації нерівностей за їх відображеннями у системі запису вагонів-колевимірювачів.

73.05.18.0790/0217U000868

Розробка методики дослідження динамічної взаємодії рухомого складу та колії із несправностями геометрії колії:

Заключний звіт /Львівський науково-дослідний інститут судових експертиз Міністерства юстиції України; Керівник Болжеларський Ярослав Володимирович. – ДР 0115U000733. УДК 343.148:625.032.3:625.032.432.

151 с.

Досліджено взаємодію колісних пар рухомого складу з рейковою колією при наявності відхилень колії у геометрії та їх динамічній зміні. Розроблена відповідна методика.

73.05.18.0791/0217U000869

Методика комплексного дослідження ознак неліцензійності використання пропрієтарного програмного забезпечення:

Заключний звіт /Львівський науково-дослідний інститут судових експертиз Міністерства юстиції України; Керівник Харабуга Юрій Станіславович. – ДР 0115U000734. УДК 343.148+004.42+347.78.03.

46 с.

Узагальнено класифікацію програмного забезпечення та платних способів його розповсюдження, створено методику комплексного дослідження пропрієтарного програмного забезпечення.

73.05.18.0792/0217U000870

Методика комплексного дослідження ознак неліцензійності використання пропрієтарного програмного забезпечення:

Заключний звіт /Львівський науково-дослідний інститут судових експертиз Міністерства юстиції України; Керівник Харабуга Юрій Станіславович. – ДР 0115U000735. УДК 343.148+004.42+347.78.03.

46 с.

Узагальнено класифікацію програмного забезпечення та платних способів його розповсюдження, створено методику комплексного дослідження пропрієтарного програмного забезпечення.

73.05.18.0793/0217U001292

Розробка практичних положень створення накопичувачів енергії з раціональними параметрами для приміських поїздів електрифікованих залізниць:

Заключний звіт /Національний технічний університет "Харківський політехнічний інститут"; Керівник Омельяненко Віктор Іванович. – ДР 0115U000527. УДК 621.313.27.

73 с.

Об'єктом дослідження є процес електромеханічного перетворення енергії у тяговому електроприводі з інерційним накопичувачем енергії, який має місце в електрорухомому складі при його розгоні та гальмуванні. Метою проекту є встановлення закономірностей впливу параметрів бортових електромеханічних інерційних накопичувачів енергії, а також систем керування на робочі властивості системи тягового електроприводу. Методи дослідження - цифрове математичне моделювання за допомогою програмних комплексів FEMM та MATLAB. Імітаційне моделювання на базі програмного комплексу Simulink. Отримані зовнішня і швидкісна характеристики, які встановлюють зв'язок геометричних та електрофізичних параметрів накопичувача з напругою, струмом та частотою обертання ротора. У якості обмежень виступають рівняння рівноваги напруг, значень струму і частота обертання ротора. Математична модель, яка зв'язує процес руху поїзда у режимах тяги і рекуперативного гальмування з параметрами інерційного накопичувача енергії, характеристиками тягового двигуна, а також перетворюючих пристроїв електричного ланцюга передачі потужності, дозволяє оцінити ефективність використання даної технології. Управління завдяки використанню логічних елементів здійснюється на підставі зворотного зв'язку по швидкості рухомого складу з обмеженнями, що накладаються на коефіцієнт перетворення переривника і коефіцієнт зміни електрорушійної сили системи електромеханічного перетворення енергії накопичувача. Практичне використання отриманих наукових результатів полягає в розробці концепції перспективного електрорухомого складу приміського сполучення з накопичувачем енергії, для якого використання накопичувача енергії дає можливість заощадити в процесі гальмування-розгону близько 40% енергії.

73.05.18.0794/0217U002138

Енергоощадне керування експлуатаційними характеристиками та параметрами систем електричної тяги автономного електрорухомого складу:

Заключний звіт /Запорізький національний технічний університет; Керівник Андрієнко Петро Дмитрович. – ДР 0115U002567. УДК 621.314.5:681.5:621.313.3.

227 с.

Об'єкт дослідження – експлуатаційні характеристики та параметри автономних систем електричної тяги змінного струму. Мета роботи – аналіз та розвиток фундаментальних підходів щодо енергоощадного керування експлуатаційними характеристиками та параметрами систем електричної тяги автономного електрорухомого складу. Метод дослідження – експериментально-аналітичний. Запропоновано науково обгрунтовані фундаментальні висновки, що стосуються перспективних напрямків розвитку системи електротранспорту, котрі можуть бути використані при модернізації існуючих та створенні нових енергоощадних електротранспортних комплексів. В результаті виконаного дослідження розроблено нову технологію підвищення ефективності використання енергії рекуперації в системі електротранспорту, що при повній реалізації резервів рекуперації електроенергії в перспективі дозволить знизити електроспоживання електротранспорту орієнтовно на 40...50 % від його пото-

чного стану. Вказані наукові положення та отримані нові науково обґрунтовані результати у галузі електротранспорту у сукупності вносять вклад у розв'язок важливої науково-прикладної проблеми галузі – зменшення енергоємності систем електричної тяги за рахунок вдосконалення алгоритмів енергоощадного керування, створення систем електричної тяги на основі сучасних енергозберігаючих методів проектування, вітчизняних наукових розробок, що дозволяє підвищити ступінь незалежності галузі від ситуації на ринку енергоносіїв. Робота розповсюджується за договірною ціною.

73.31 Автомобільний транспорт

73.05.18.0795/0517U000838

Онищенко Артур Миколайович. Наукові основи підвищення стійкості асфальтобетонного покриття до утворення колії на автодорожніх мостах: Дис... д.т.н. /Національний транспортний університет. – Захищена 08.12.2017.

УДК 625.7/.8.

343 с.: 34 табл., 137 іл. – Бібліогр.: 522 назви.

У дисертаційній роботі наведені наукові основи вирішення важливої народногосподарської проблеми стосовно підвищення довговічності асфальтобетонного покриття на автодорожніх мостах із залізобетонною плитою проїзної частини за рахунок забезпечення його стійкості до утворення колії. Розроблено метод прогнозування утворення колії в асфальтобетонному покритті на автодорожніх мостах із залізобетонною плитою проїзної частини від дії циклічних навантажень транспортних засобів при високих температурах.

73.05.18.0796/0417U000977

Шумляківський Володимир Петрович. Покращення реалізації тягово-швидкісних властивостей автомобілів категорії М2 в інтелектуальній транспортній системі: Дис... к.т.н. /Житомирський державний технологічний університет. – Захищена 20.04.2017.

УДК 629.3.016:629.341:629.3.073.

198 с.: 31 табл., 86 іл. – Бібліогр.: 146 назв.

Дисертація присвячена покращенню реалізації тягово-швидкісних властивостей маршрутних автобусів категорії М2 в містах за рахунок використання сучасних компонентів інтелектуальної транспортної системи. Проаналізовано фактори, які впливають негативно на ефективність експлуатації маршрутних таксі при наданні послуг міських пасажирських перевезень. Запропоновано класифікацію типових перешкод руху та відтворено розрахункові моделі різних схем еквівалентних перешкод. Розроблено концептуальні рішення щодо покращення реалізації тягово-швидкісних властивостей шляхом підвищення середньої технічної швидкості з запровадженням технології ІТС. Удосконалено модель визначення середньої технічної швидкості руху ДТЗ категорії М2 з урахуванням наявності штучних перешкод на маршруті руху та ймовірного завдання опору руху.

73.05.18.0797/0217U000906

Провести дослідження і розробити рекомендації та технологічний регламент на технологію приготування бітумінеральних сумішей з використанням асфальтобетонної крихти. (п. пл. 117): Заключний звіт /Державне підприємство "Державний дорожній науково-дослідний інститут імені М. П. Шульгіна"; Керівник Головка Сергій Костянтинович. – ДР 0115U005131. УДК 691.16:625.85.

119 с.

Об'єкт дослідження - порядок підбору складу, фізико-механічні властивості, технологічні параметри процесів виготовлення та застосування гарячих бітумінеральних сумішей з варійованим вмістом асфальтобетонної крихти (РГС), призначених для влаштування конструктивних та вирівнюючих шарів дорожнього одягу. Мета роботи - розробка Рекомендацій з підбору складу та застосування бітумінеральних сумішей з використанням асфальтобетонної крихти та Типового технологічного регламенту на виготовлення бітумінеральних сумішей з використанням асфальтобетонної крихти. Методи досліджень - аналітичний (статистичний), лабораторний. Робота передається за кордон за договірною ціною.

73.05.18.0798/0217U000907

Провести дослідження та розробити методіку розрахунку бетонних конструкцій мостів, армованих базальтопластиковою арматурою, на дію малоциклових навантажень. (п. пл. 136): Заключний звіт /Державне підприємство "Державний дорожній науково-дослідний інститут імені М. П. Шульгіна"; Керівник Коваль Петро Миколайович. – ДР 0115U005137. УДК 624.21.

108 с.

Мета роботи - розробити методіку розрахунку бетонних конструкцій мостів, армованих базальтопластиковою арматурою, на дію малоциклових навантажень. Об'єктом досліджень є бетонні та фібробетонні конструкції, армовані базальтопластиковою арматурою. Предмет дослідження - міцність, тріщиностійкість, деформативність базальтобетонних та базальтофібробетонних балок при дії малоциклових навантажень високого рівня. Робота передається за кордон за договірною ціною.

73.05.18.0799/0217U000908

Розробити проект концепції створення об'єктів велотранспортної структури на автомобільних дорогах загального користування та вулицях і дорогах населених пунктів: Заключний звіт /Державне підприємство "Державний дорожній науково-дослідний інститут імені М. П. Шульгіна"; Керівник Вирожемський Валерій Костянтинович. – ДР 0116U007741. УДК 625.71.4.

118 с.

Об'єкт дослідження - велотранспортна інфраструктура на автомобільних дорогах загального користування та вулицях і дорогах населених пунктів. Мета роботи - провести огляд літературних джерел та надати аналітичну довідку щодо створення об'єктів велотранспортної інфраструктури. Виконати аналіз європейського досвіду створення велотранспортної інфраструктури та розробити проект концепції створення об'єктів велотранспортної інфраструктури на автомобільних дорогах загального користування та вулицях і дорогах населених пунктів. Методи досліджень - аналітичні, інформаційно-пошукові. Робота передається за кордон за договірною ціною.

73.05.18.0800/0217U001449

Підвищення довговічності асфальтобетонного покриття на мостах за рахунок застосування полімерних модифікаторів: Заключний звіт /Національний транспортний університет; Керівник Мозговий В.В. – ДР 0115U002272. УДК 625.7.

246 с.

В роботі досліджено температурний режим роботи асфальтобетонного покриття на мостах, використано основні положення теорії термо-в'язко-пружно-пластичності та кінетичної теорії міцності твердих тіл для визначення

напружено-деформованого стану покриття та розроблено критерії граничного стану, відповідно до методики розрахунку залишкового ресурсу асфальтобетонного покриття на мостах. Метою роботи є підвищення довговічності асфальтобетонного покриття на мостах за рахунок застосування полімерних модифікаторів. Виконана робота буде використана при проектуванні, реконструкції, ремонті чи будівництві асфальтобетонного покриття на мостах з урахуванням спільної дії температури і навантаження від транспортних засобів.

73.05.18.0801/0217U001688

Удосконалити інформаційно-аналітичну систему з обліку видатків на розвиток мережі та утримання автомобільних доріг загально-го користування шляхом розробки нових та внесення змін до існуючих програмних модулів. (п. пл. 144): Заклучний звіт /Державне підприємство "Державний дорожній науково-дослідний інститут імені М. П. Шульгіна"; Керівник Безуглий Артем Олександрович. – ДР 0115U005143. УДК 65.012.45.002:625.7.

86 с.

Об'єкт дослідження - система державного фінансування виконання робіт у автодорожній галузі України. Застосування - інформаційно-аналітичне забезпечення дорожнього господарства із питань взаємодії з казначейською службою. Мета проведення розробки та область застосування - забезпечити систематичний супровід інформаційно-аналітичної системи "Казна" Укравтодору з обліку видатків на розвиток мережі та утримання автомобільних доріг загального користування шляхом розроблення нових та внесення змін до існуючих програмних модулів, актуального їх оновлення. Робота передається за кордон за договірною ціною.

73.05.18.0802/0217U001736

Проведення аналізу та оптимізації транспортних систем міста Краматорськ: Заклучний звіт /Харківський національний автомобільно-дорожній університет; Керівник Горбачьов Петро Федорович. – ДР 0116U006995. УДК 656.13.072/.073.

220 с.

Оптимізовані існуючі транспортні мережі міста. Представлені рекомендації щодо впровадження автоматичних систем моніторингу та оплати проїзду. Робота передається за кордон за договірною ціною.

73.05.18.0803/0217U001737

Провести дослідження та переглянути окремі розділи ВБН В.2.3-218-186-2004 "Споруди транспорту. Дорожній одяг нежорсткого типу": Заклучний звіт /Харківський національний автомобільно-дорожній університет; Керівник Ряпухін Віталій Миколайович. – ДР 0115U002658. УДК 625.7/8.

109 с.

Результати НДР ґрунтуються на узагальненні теоретичних та експериментальних досліджень та практичного досвіду з конструювання, розрахунку, будівництва та експлуатації дорожнього одягу нежорсткого типу на автомобільних дорогах загального користування. В результаті виконання НДР розроблені окремі розділи та додатки проекту ГБН на проектування нежорсткого дорожнього одягу. Робота розповсюджується за договірною ціною.

73.05.18.0804/0217U001739

Визначення рівності дорожнього покриття за Міжнародним Індексом Рівності (IRI) та руйнування дорожнього одягу

на регіональних і національній автомобільних дорогах державного значення у Луганській області Р-07 Чугуєв-Мілове, Р-66 КПП "Демино-Олександрівка"-Сватове-Лисичанськ-Луганськ, Н-21 Старобільськ-Луганськ-Красний Луч-Макіївка-Донецьк": Заклучний звіт /Харківський національний автомобільно-дорожній університет; Керівник Кіяшко Ігор Володимирович. – ДР 0117U002027. УДК 625.7/8.

37 с.

Визначено та проведена оцінка стану дорожніх покриттів за Міжнародним Індексом Рівності дорожнього одягу на регіональних і національній автомобільних дорогах державного значення в Луганській області. Робота передається за кордон за договірною ціною.

73.05.18.0805/0217U002087

Провести дослідження та переглянути ВБН В.2.3-218-186-2004 "Споруди транспорту. Дорожній одяг нежорсткого типу". (п.пл. 165):

Заклучний звіт /Державне підприємство "Державний дорожній науково-дослідний інститут імені М. П. Шульгіна"; Керівник Головкин Сергій Костянтинівич. – ДР 0114U004972. УДК 625.7/8.

54 с.

Об'єкт дослідження - методики конструювання та проектування нежорсткого дорожнього одягу. Мета роботи - провести дослідження та переглянути ВБН В.2.3-218-186-2004 "Споруди транспорту. Дорожній одяг нежорсткого типу". Методи дослідження - теоретичні (теорія пружності) та статистичні (статистичний аналіз). Актуальність розробки обумовлена широким застосуванням матеріалів органічних дорожніх з фрезерованих матеріалів, при реконструкції, капітальному та поточному ремонті автомобільних доріг. Результатом роботи є розроблення та затвердження нормативного документу на заміну ВБН В.2.3-218-186-2004. Робота передається за кордон за договірною ціною.

73.37 Повітряний транспорт

73.05.18.0806/0217U001488

Обґрунтування порядку врегулювання проблемних питань діяльності авіації ДСНС в системі державної авіації України: Заклучний звіт /Український науково-дослідний інститут цивільного захисту; Керівник Хижняк Володимир Віталійович. – ДР 0114U006318. УДК 351.814.2; 656.7.08.

305 с.

Об'єкт досліджень - процес функціонування авіації ДСНС в системі державної авіації України. Предмет досліджень - чинники впливу на ефективність функціонування авіації ДСНС України. Мета роботи - розкриття особливостей впливу чинників на ефективність функціонування авіації ДСНС України в системі державної авіації України як наукове підґрунтя її підвищення шляхом удосконалення нормативно-правової бази врегулювання її діяльності. Методи дослідження - робота виконується з використанням експертно-аналітичних методів досліджень і методів математичної статистики шляхом збирання, класифікації, узагальнення, аналізу інформації, а також підготовки відповідних матеріалів (пропозицій, роз'яснень, відгуків, протоколів, тощо). НДР спрямована на створення науково-методичного підґрунтя для роботи апарату та підрозділів ДСНС України, інших центральних органів виконавчої влади України з удосконалення нормативно-правового забезпечення державної авіації України. Робота передається за кордон за договірною ціною.

73.05.18.0807/0217U001489

Обґрунтування шляхів експлуатації авіаційної техніки ДСНС України поза межами встановлених ресурсних показників:

Заключний звіт /Український науково-дослідний інститут цивільного захисту; Керівник Хижняк Володимир Віталійович. – ДР 0115U002616. УДК 656.7.076; 629.73.07.

492 с.

Об'єкт дослідження - авіаційна техніка (літаки, вертольоти) ДСНС України. Предмет дослідження - обставини та чинники, які дозволяють визначити шляхи та можливості підтримання справності та експлуатації літаків (вертольотів) авіації ДСНС України поза межами встановлених ресурсних показників. Мета роботи - розробка науково-обґрунтованих пропозицій щодо шляхів експлуатації авіаційної техніки поза межами значень календарних і ресурсних показників, розробка методик переведення авіаційної техніки на експлуатацію за технічним станом. Методи дослідження - методи експертного оцінювання, блочної евристики, аналізу ієрархій, варіаційної статистики та метод багатфакторного аналізу. Основними результатами НДР є комплект методичних документів з експлуатації авіаційної техніки ДСНС за технічним станом. Результати НДР впроваджені у діяльність Управління авіації та авіаційного пошуку і рятування, Спеціального авіаційного загону Оперативно-рятувальної служби цивільного захисту ДСНС України. Робота передається за кордон за договірною ціною.

73.43 Міський транспорт

73.05.18.0808/0417U000923

Слободяник Ганна Валеріївна. Визначення зусиль та переміщень у контрфорсних шпунтових стінках при реконструкції причалів:

Дис... к.т.н. /Одеський національний морський університет. – Захищена 13.04.2017.

УДК 624.166:627.33/.34.

168 с.: 20 табл., 61 іл. – Бібліогр.: 122 назви.

Робота посвячена вдосконаленню конструкторсько-технологічних рішень шпунтових стінок під час ремонту, реконструкції і модернізації портових водотранспортних гідротехнічних споруд. Розроблено інноваційне конструкторсько-технологічне рішення підпірної стінки з контрфорсами та виявлені особливості і переваги її застосування. Отримані результати експериментальних досліджень бокового тиску ґрунту на модель сталевий підпірної стінки підвищеної жорсткості показали, що застосування ребер жорсткості зменшує боковий тиск ґрунту та переміщення верху стінки, підвищує жорсткість конструкції. Запропоновані методи розрахунку (лінійний і нелінійний) бокового тиску ґрунту на підпірну стінку з урахуванням розвантажувальної дії ребер жорсткості різної форми - прямокутної, трапецеїдальної з розширенням донизу, трапецеїдальної з розширенням догори.

73.05.18.0809/0217U001698

Надання науково-технічних послуг з розробки технічної документації на дослідний зразок електробуса "Електрон" виготовленого на виробничій базі СП "Електронтранс" та проведення його приймальних випробувань:

Заключний звіт /Державне підприємство "Науково-дослідний та конструкторсько-технологічний інститут міського господарства"; Керівник Джола Наталія Дмитрівна. – ДР 0116U007342. УДК 656(1-2):629.11.

17 с.

Надані науково-технічні послуги з розробки технічної документації на дослідний зразок електробуса "Електрон"

виготовленого на виробничій базі СП "Електронтранс" та проведені його приймальні випробування Робота розповсюджується за договірною ціною.

73.05.18.0810/0217U001700

Надання науково-технічних послуг з розроблення технічних умов та проведення приймальних випробувань капітально відремонтованого та переобладнаного трамвайного вагона типу Т-3 для міста Одеси: Заключний звіт /Державне підприємство "Науково-дослідний та конструкторсько-технологічний інститут міського господарства"; Керівник Джола Наталія Дмитрівна. – ДР 0116U006431. УДК 656(1-2):629.11.

9 с.

Надано науково-технічні послуги з розроблення технічних умов на проведення приймальних випробувань капітально відремонтованого та переобладнаного трамвайного вагона типу Т-3 для міста Одеси Робота розповсюджується за договірною ціною.

73.05.18.0811/0217U001701

Надання науково-технічних послуг з проведення типових випробувань трамвайного вагона типу ТЗЛ441-10 виготовленого на виробничій базі СП "Електронтранс" та внесення відповідної зміни до технічних умов ТУ УЗ0.2-37965405-001:2013:

Заключний звіт /Державне підприємство "Науково-дослідний та конструкторсько-технологічний інститут міського господарства"; Керівник Джола Наталія Дмитрівна. – ДР 0116U002945. УДК 656(1-2):629.11.

11 с.

Надано науково-технічні послуги з проведення типових випробувань трамвайного вагона типу ТЗЛ441-10 виготовленого на виробничій базі СП "Електронтранс" та внесення відповідної зміни до технічних умов ТУ УЗ0.2-37965405-001:2013 Робота розповсюджується за договірною ціною.

75 ЖИТЛОВО-КОМУНАЛЬНЕ ГОСПОДАРСТВО. ДОМОВЕДЕННЯ. ПОБУТОВЕ ОБСЛУГОВУВАННЯ

75.31 Комунальне господарство

75.05.18.0812/0217U001550

Норми надання послуг з вивезення твердих побутових відходів у м. Ніжин: Заключний звіт /ДП "Науково-дослідний інститут міського господарства"; Керівник Кравченко Олександр Валерійович. – ДР 0116U007854. УДК 628.4.

51 с.

Визначено норми надання послуг з вивезення твердих побутових відходів у м. Ніжин Робота розповсюджується за договірною ціною.

75.05.18.0813/0217U001551

Робота з визначення теплотворної здатності та зольності твердих побутових відходів (ТПВ) які постачаються на Завод "Енергія":

Заключний звіт /ДП "Науково-дослідний інститут міського господарства"; Керівник Кравченко Олександр Валерійович. – ДР 0116U002946. УДК 628.4.

174 с.

Проведено аналіз побутових відходів, які постачаються на Завод та визначено теплотворну здатності та зольність твердих побутових відходів (ТПВ) на Заводі "Енергія" Робота розповсюджується за договірною ціною.

75.05.18.0814/0217U001552

Розробка норм надання послуг з вивезення твердих побутових відходів для музичних та спортивних шкіл (в т.ч. дитячі позашкільні навчальні заклади з неповним навчальним днем) промтоварних магазинів торгівельною площею понад 200 кв.м., гаражних кооперативів, складів, театрів, кінотеатрів, філармоній у м. Хмельницький: Заключний звіт /ДП "Науково-дослідний інститут міського господарства"; Керівник Кравченко Олександр Валерійович. – ДР 0116U007343. УДК 628.4.

30 с.

Розробка норм надання послуг з вивезення твердих побутових відходів для музичних та спортивних шкіл (в т.ч. дитячі позашкільні навчальні заклади з неповним навчальним днем) промтоварних магазинів торгівельною площею понад 200 кв.м., гаражних кооперативів, складів, театрів, кінотеатрів, філармоній у м. Хмельницький Робота розповсюджується за договірною ціною.

75.05.18.0815/0217U001553

Розробка норм надання послуг з вивезення твердих побутових відходів у м.Кузнецовськ: Заключний звіт /ДП "Науково-дослідний інститут міського господарства"; Керівник Кравченко Олександр Валерійович. – ДР 0115U006741. УДК 628.4.

71 с.

Розроблено норми надання послуг з вивезення твердих побутових відходів у м.Кузнецовськ Робота розповсюджується за договірною ціною.

75.05.18.0816/0217U001554

Розробка схеми санітарного очищення населених пунктів Глобинської міської ради: Заключний звіт /ДП "Науково-дослідний інститут міського господарства"; Керівник Кравченко Олександр Валерійович. – ДР 0116U006432. УДК 628.4.

195 с.

Розроблення схеми санітарного очищення населених пунктів Глобинської міської ради Робота розповсюджується за договірною ціною.

76 МЕДИЦИНА І ОХОРОНА ЗДОРОВ'Я

76.01 Загальні питання медицини й охорони здоров'я

76.05.18.0817/0417U000692

Галян Євгенія Борисівна. Інформаційна технологія керування тонкою моторикою кисті для відновлення мовлення у хворих після інсульту: Дис... к.т.н. /Міжнародний науково-навчальний центр інформаційних технологій та систем НАН та МОН України. – Захищена 29.03.2017. УДК 002.53:004.89.

169 с.: 20 табл., 40 іл. – Бібліогр.: 175 назв.

У дисертаційній роботі розв'язано важливу науково-технічну прикладну задачу розроблення інформаційної технології індивідуалізованого керування рухами тонкої моторики ураженої кисті для підвищення ефективності процесу відновлення усного мовлення у хворих на інсульт. Основу технології складає удосконалений метод відновлення моторного компонента мовлення через формування аферентації від м'язів кисті та пальців ураженої руки хворого, який за рахунок розширеної гами рухів, що підлягають тренуванню, методів та програм їх відтворення дозволяє задіяти додаткові

резерви хворого на відновлення усного мовлення. Розроблений метод формування індивідуалізованої маршрутно-карти реабілітаційного курсу тренувань тонкої моторики, основу якого складають критерії та вирішувальні правила визначення індивідуалізованого комплексу керуючих впливів, забезпечує інформаційно-консультаційну підтримку лікаря у формуванні та коригуванні індивідуалізованих маршрутних карт реабілітації. Метод реалізовано у редукованій експертній системі продукційного типу. Розроблена інформаційна технологія дозволяє поліпшити функцію мовлення на 32,5% ($p < 0,01$) у порівнянні з базовим курсом реабілітації у хворих на інсульт з порушенням рухів за типом геміпарезу та мовлення за типом моторної або моторно-сенсорної афазії.

76.05.18.0818/0217U001582

Вивчити механізми регуляції метаболічних процесів в організмі птиці за дії наносполук мікроелементів: Заключний звіт /Інститут біології тварин НААН України; Керівник Гунчак Алла Володимирівна. – ДР 0116U001399. УДК 611.34:663.12.

41 с.

Встановлено, що інтенсивність метаболічних процесів в організмі курчат-бройлерів залежить від кількості та форми біогенних елементів в їх раціоні. При цьому, випоювання мінерального комплексу (біогенні елементи у формі цитратів) в кількості еквівалентній 1/4 від кількості у СП є найбільш оптимальним і проявляється стимулюванням системи антиоксидантного захисту, білоксинтезувальної функції печінки й активності гідролітичних ферментів тканин органів системи травлення, а також підвищенням продуктивності курчат бройлерів (маса тіла становила 3076 г проти контролю - 2775 г). За даної дози вміст загальних ліпідів не зазнавав змін в усіх досліджуваних тканинах, відбувалося зростання рівня триацилгліцеролів ($p < 0,001$) у тканинах печінки та етерифікованого холестеролу ($p < 0,01$) в усіх досліджуваних тканинах.

76.05.18.0819/0217U001671

Розробка інтелектуальних засобів цифрової медицини для попередження та лікування соціально значущих захворювань: Заключний звіт /Міжнародний науково-навчальний центр інформаційних технологій та систем НАН та МОН України; Керівник Котова Аліна Борисівна. – ДР 0112U002076. УДК 616.1; 612.7; 612.4; 37.02.

203 с.

Розроблено модуль попередження порушень у психосоціальної сфері людини на основі методу оцінювання рівня Інтернет-залежності у користувача соціальної мережі та гібридній архітектурі програмного психодіагностичного комплексу. Запропоновано модуль для імітаційних досліджень системи вуглеводного обміну на основі ієрархічних математичних моделей та алгоритму прогнозування глікемічного профілю. Розроблено та впроваджено у клінічну практику модулі та комп'ютерні комплекси лікування порушень регуляції м'язових і мовленнєвих функцій, які на основі різноманітних оригінальних методів, програм і методик реалізують індивідуальний підхід до лікування та підвищують його ефективність. На основі розроблених методів, принципів та критеріїв створено модуль виявлення порушень стану серцево-судинної системи, здійснено його апробацію та верифікацію, що дозволило виявити зміни стану цієї системи при дії інформаційних навантажень у виробничій діяльності для попередження виникнення передпатологічних станів.

76.03 Медико-біологічні дисципліни

76.05.18.0820/0417U000517

Дудок Ольга Василівна. Морфологічна та лектиногістохімічна характеристика печінки і селезінки в умовах застосування Лоратадину:

Дис... к.мед.н. /Державний вищий навчальний заклад "Івано-Франківський національний медичний університет". – Захищена 23.02.2017.

УДК 611.36+611.41:615.218.2) - 018:547.96.

157 с.: 4 табл., 69 іл. – Бібліогр.: 225 назв.

У дисертаційній роботі викладено результати вивчення в експерименті на 60 білих щурах динаміки структурних змін печінки та селезінки при введенні протягом 30 діб антигістамінного препарату Лоратадину. Встановлено, що Лоратадин та його метаболіти викликають в печінці ряд деструктивних змін, що сягали максимального розвитку на 30-у та 40-у добу. На 50-у та 60-у добу означені зміни зазнавали поступової регресії з одночасним посиленням регенераторних процесів. Галузь - медицина.

76.05.18.0821/0417U000565

Антонюк Ростислав Володимирович. Лектинова гістохімія товстої кишки в нормі та при неоплазії:

Дис... к.мед.н. /Державний вищий навчальний заклад "Івано-Франківський національний медичний університет". – Захищена 24.02.2017.

УДК (611.351+616.351-006)-018:547.96.

210 с.: 18 табл., 97 іл. – Бібліогр.: 209 назв.

Із використанням 24 лектинів різної вуглеводної специфічності, у тому числі трьох нових оригінальних препаратів лектинів, проведено порівняльне гістохімічне дослідження вуглеводних детермінант слизової оболонки товстої кишки хребетних тварин і людини в нормі, а також змін, що спостерігаються при неоплазіях товстої кишки у людини. Встановлено, що лектини ікри коропа та еритроаглютинін квасолі можуть бути використані для диференційного виявлення аденом і аденокарцином товстої кишки людини. При використанні вуглеводів-інгібіторів уточнено структуру вуглеводних детермінант слизової оболонки товстої кишки. Галузь - медицина.

76.05.18.0822/0417U000623

Левчук Ростислав Дмитрович. Патогенетичні особливості розвитку ентеральної дисфункції в умовах черепно-мозкової, скелетної травм та їх поєднання:

Дис... к.мед.н. /Тернопільський державний медичний університет ім. І.Я. Горбачевського. – Захищена 03.03.2017.

УДК 616.831-001+617.51-001]-02:616.36-008-092.

206 с.: 23 табл., 83 іл. – Бібліогр.: 268 назв.

Дисертація присвячена з'ясуванню впливу скелетної, черепно-мозкової та поєднаної травм на морфофункціональні порушення тонкої кишки і механізми, які їх визначають, в період ранніх проявів травматичної хвороби. Показано, що в умовах модельованих травм у тонкій кишці суттєво підвищується вміст первинних і вторинних продуктів ліпопероксидації, відмічається виснаженням показників антиоксидантного захисту, які до 3 доби домінують на тлі черепно-мозкової і поєднаної травм, до 7 доби – на тлі поєднаної травми. Ці порушення супроводжуються посиленням прооксидантних механізмів у мозку. Настає дізимуноглобулінемія, з 1 до 7 діб у сироватці крові зростає вміст циркулюючих імунних комплексів, накопичуються молекули середньої маси різних фракцій, які через 7 діб суттєво вищі на тлі поєднаної травми, ніж після скелетної і черепно-мозкової. В умовах модельованих травм відмічається порушення вмісту інтерлейкіну-6, концентрація якого через 3 і 7 діб суттєво більша на тлі поєднаної травми, ніж

скелетної і черепно-мозкової. Ці процеси відбуваються на тлі порушення всмоктувальної функції тонкої кишки, виникає транслокація мікроорганізмів, ступінь яких зростає від черепно-мозкової до поєднаної травм з максимальними проявами через 3 доби посттравматичного періоду.

76.05.18.0823/0417U000675

Бібікова Вікторія Миколаївна. Патогенетичні механізми морфо-функціональних змін в корі великих півкуль та підкіркових утвореннях головного мозку при первинному та повторному геморагічному інсультах в експерименті:

Дис... к.мед.н. /Харківський національний медичний університет. – Захищена 01.03.2017.

УДК 612.831-005.1-002.1-008.64.-091.8-092.9.

201 с.: 37 табл., 47 іл. – Бібліогр.: 223 назви.

У роботі проведено дослідження патогенетичного взаємозв'язку між зміною неврологічного статусу, поведінкових та когнітивних порушень із морфологічними змінами в корі великих півкуль та підкіркових утвореннях великого мозку в динаміці первинного та повторного геморагічного інсультів. Встановлено, що патофізіологічні розлади залежать від епізоду геморагічного інсульту і характеризуються спонтанним частковим відновленням порушених моторних функцій. Виявлено залежність ступеню вираженості патофізіологічних розладів від ступеню неврологічного дефіциту та факту повторного інсульту на тлі дифузного набряку контралатеральної півкулі. У динаміці експериментального первинного і повторного геморагічного інсультів було показано поведінкові зміни, які характеризувалися підвищенням емоційності та тривожності шурів на фоні зниження горизонтальної, вертикальної рухової активності, зменшення кількості обстежених отворів, а також погіршення пам'яті, що мають єдиний патогенез, в основі якого лежить необоротна гибель нейронів. Виявлено збільшення показників площі нейронів III-V шарів сенсорномоторної кори іспілатеральної півкулі головного мозку, що пов'язані з набряком нейронів внаслідок первинного та повторного геморагічного інсультів. Проведено аналіз-порівняння патофізіологічних і патоморфологічних змін при експериментальному первинному та повторному геморагічному інсультах і при блокаді кальцієвих каналів.

76.05.18.0824/0417U000677

Юнусов Володимир Юсуфович. Морфофункціональні особливості кровоносних судин нащадків при тютюнопалінні батьків:

Дис... к.мед.н. /Харківський національний медичний університет. – Захищена 01.03.2017.

УДК 616.1-091-053.1-092.9-02:613.84-055.52(043.3).

134 с.: 22 табл., 27 іл. – Бібліогр.: 153 назви.

Експериментальне дослідження виконано на 140 новонароджених щурятах, отриманих при тютюнопалінні батьків з доповненням його фрагментом дослідження стінки аорти та стегової артерії 2-хмісячних щурят та анкетуванням студентів. Виявлено внутрішньоутробне формування дисфункції ендотелію у нащадків курців-матерів, -батьків, обох курців батьків з домінуванням вазоконстрикторного ефекту. На прикладі капілярів ниркових гломерул показано порушення внутрішньоутробного розвитку капілярної мережі, а, використовуючи імуногістохімічну реакцію на фактор фон Вільбранда, отримані докази різного ступеня зниження стійкості ендотелію до дії пошкоджуючих факторів. Здійснено поглиблене вивчення морфофункціональних змін великих артерій у нащадків батьків-"курців" в експерименті на щурах з комплексним використанням біохімічних і морфологічних методів досліджень: доведено, що відбувається внутрішньоутробне потовщення стінки аорти та збільшен-

ня жорсткості стінки аорти та стегнової артерії у зв'язку з підвищенням значення показника колаген/еластин в тканині стінки. Біохімічне дослідження тканини стінки аорти і стегнових артерій двомісячних щурів-нащадків "курців"-батьків і анкетування молодих людей - студентів харківського ВНЗ - підтверджує точку зору про те, що внутрішньоутробно сформовані особливості судинної системи через тютюнопаління батьків зберігаються протягом подальшого онтогенезу і призводять до почастішання появи скарг на головний біль, слабкість, зниження працездатності та до розвитку захворювань, пов'язаних з судинами, вже в молодому віці.

76.05.18.0825/0417U000913

Соломко Юлія Олександрівна. Лабораторна діагностика та молекулярно-епідеміологічні особливості бокавірусної інфекції в Україні:

Дис... к.мед.н. /ДУ "Інститут епідеміології та інфекційних хвороб ім. Л.В. Громашевського НАМН України". – Захищена 21.04.2017.

УДК 616.988:616.2:616.34]-036.22(477):578.858]-076/.078.

140 с.: 12 табл., 37 іл. – Бібліогр.: 210 назв.

Встановлено роль бокавірусу людини в етіологічній структурі ГРВІ і при інфекційному загостренні БОС і БА у дітей. Уточнено молекулярно-епідеміологічні особливості бокавірусної інфекції та доведено циркуляцію НВов1 генотипу на території України. Запропоновані нові методичні підходи та алгоритм лабораторної діагностики бокавірусної інфекції у дітей із застосуванням комплексу сучасних молекулярно-генетичних методів на платформі полімеразної ланцюгової реакції та експрес-діагностики швидкими ІХА-тестами. Вперше, розроблено метод виділення та культивування НВов1 в перещеплюваній культурі епітеліальних клітин тестикул поросят.

76.05.18.0826/0217U000930

Біохімічні механізми регуляції синтезу фізіологічно активних сполук (ензимів гідролітичної дії та речовин з антибіотичною активністю): Заключний звіт /Інститут мікробіології і вірусології ім. Д.К. Заболотного НАН України; Керівник Варбанець Людмила Дмитрівна. – ДР 0112U002749.

УДК 579:577.151.5:577.11/12.

114 с.

Об'єктами досліджень були ферменти: пептидаза з фібринолітичною активністю, целулази, інулази та речовини з антибіотичною активністю. Продукентами були: *Bacillus thuringiensis*, а також мікроскопічні гриби родів: *Penicillium*, *Aspergillus*, *Corynascus*, *Alternaria*. Оптимізацією умов культивування продуцентів, використанням координаційних сполук ряду металів, а також застосуванням інших методів регуляції біосинтезу біополімерів, підвищено активність фібринолітичної пептидази, інулази, целулаз, а також речовин з антибактеріальною активністю. Робота розповсюджується за договірною ціною.

76.05.18.0827/0217U001424

Вивчення імунологічних механізмів персистенції та активації вірусів родини герпесу у хворих з ураженнями нервової системи та оптимізація імуноотропної терапії: Заключний звіт /ДУ "Інститут епідеміології та інфекційних хвороб ім. Л.В. Громашевського НАМН України"; Керівник Руденко Антоніна Олексіївна. – ДР 0114U000387.

УДК 57.083.3+578.825:616.8:615.37.

87 с.

Мета роботи - на основі аналізу стану гуморальної ланки імунітету, рівня активованих та регуляторних Т-лімфоцитів,

аутоімунних реакцій при активації та персистенції герпесвірусної інфекції у хворих з неврологічними ураженнями, удосконалити етіопатогенетичну терапію з метою попередження несприятливих наслідків, рецидивів захворювання та покращення якості життя. Методи дослідження: всебічне клінічне обстеження хворих в динаміці захворювання, МРТ головного та спинного мозку, ЕКГ, показники імунного статусу, КЕЕГ. Обстежено 493 хворих. В результаті проведеної роботи встановлено, що введення в комплекс терапії хворих на герпесвірусні ураження нервової системи препарату інтерферонів- 2b, скорочує терміни одужання на 4-6 діб на тлі нормалізації клітинної імунної відповіді та зниження рівня аутоімунної агресії. Вперше при використанні в терапії діалізату людських лейкоцитів, як у хворих з активацією герпесвірусів, так із персистенцією спостерігалось істотне підвищення функціональної активності нейтрофілів, а також зниження рівня аутоімунних реакцій. Вперше при включенні в комплекс терапії препарату "Пропес" встановлено зростання вмісту Т-лімфоцитів, Т-хелперів та активних Т-лімфоцитів; у той же час вміст В-клітин і природних кілерів дещо знижувався, що свідчить про активацію протівірусної ланки імунітету у відповідь на активацію вірусної інфекції. Вперше встановлено, що включення препарату Галавіт до комплексної терапії герпесвірусних ураження нервової системи сприяє позитивній динаміці клінічних та нормалізації імунологічних показників. Доведена терапевтична ефективність препарату Фосфоглів при медикаментозних уражень печінки у хворих на герпесвірусні нейроінфекції. При встановленні етіології стійких до лікування невритів зорового нерву виявлена їх Лайм-бореліозна природа в поєднанні з герпесвірусною інфекцією або на її тлі. Зміни КЕЕГ при Лайм-бореліозі характеризують включення в патологічний процес окремих відділів мозку. Лікування хворих на Лайм-бореліоз з включенням препарату поліоксидонію є ефективний, що віддзеркалюється позитивними зрушеннями системи імунітету. Вперше удосконалено діагностику та лікування рецидивуючого обструктивного бронхіту на фоні герпесвірусної інфекції у дітей. За результатами роботи зроблено 5 нововведень, 5 впроваджень, 37 доповідей на науково-практичних конференціях, опубліковано 9 статей, 19 тез.

76.05.18.0828/0217U001428

Розробка інформаційної технології ідентифікації системних адаптаційних можливостей підлітків з серцевою патологією: Заключний звіт /Харківський національний університет радіоелектроніки; Керівник Висоцька Олена Володимирівна. – ДР 0115U002437.

УДК 61:007; 61:658.011.57; 681.5.001.5; 681.5.001.57;681.5.:51-7; 681.5:007.

70 с.

Для визначення адаптаційних реакцій серцево-судинної системи підлітків під час фізичного навантаження з урахуванням ознак, які відіграють важливу роль у процесі формування адаптивного балансу, був використаний метод багатовимірного статистичного аналізу даних. Під час розробки інформаційної технології для ідентифікації системної динаміки були використані нові методи визначення адаптаційних реакцій серцево-судинної системи підлітків та класифікації стану біологічної системи, що базуються на застосуванням методів еволюційної стратегії, градієнтного спуску та графів тощо. Це дозволило перевірити і підтвердити робочі гіпотези, що розглядають адаптаційні механізми людського організму з урахуванням імовірнісного характеру поведінки його динамічних систем.

76.13 Медична техніка

76.05.18.0829/0417U000652

Тимкович Максим Юрійович. Методи та

засоби комп'ютерного планування нейрохірургічних втручань: Дис... к.т.н. /Харківський національний університет радіоелектроніки. – Захищена 01.03.2017.

УДК 615.47+617.51+004.932.

148 с.: 8 табл., 90 іл. – Бібліогр.: 132 назви.

Дисертація присвячена актуальній науково-технічній задачі - розробці нових та вдосконаленню існуючих методів і засобів комп'ютерного планування нейрохірургічних втручань. В роботі проаналізовано складові операційного ризику. Виходячи з чого, розроблено метод траекторного хірургічного планування, у якому запропоновано шкалу індексів ризику пошкодження анатомо-функціональних структур, за рахунок якої, а також з використанням інтегральної функції інвазивності забезпечується розрахунок травматичності хірургічного доступу, що дозволяє визначити найменш травматичну траекторію. Набув подальшого розвитку метод візуалізації внутрішньомозкових орієнтирів. Вдосконалено метод нейронавігації, у якому координати локалізації області оперативного втручання прив'язуються до кісткових орієнтирів черепа. Запропонований метод і засіб комп'ютерного планування нейрохірургічних втручань дозволяють виконувати досконаліші хірургічні операції на мозку людини.

76.05.18.0830/0417U000653

Хушам Фарук Ісмаїл Саєд. Методи та засоби діагностики функціональних порушень носового дихання: Дис... к.т.н. /Харківський національний університет радіоелектроніки. – Захищена 01.03.2017.

УДК 615.47: 616-072.7.

130 с.: 6 табл., 30 іл. – Бібліогр.: 154 назви.

Дисертаційну роботу присвячено вирішенню актуальної науково-технічної задачі - розробці нових і удосконаленню існуючих методів і засобів для діагностики функціональних порушень носового дихання. Удосконалено метод визначення аеродинамічних характеристик носової порожнини, який заснований на врахуванні найбільш значущих локальних опорів, що дозволяє повною мірою враховувати вплив зміни конфігурації верхніх дихальних шляхів при плануванні ринохірургічних втручань. Набув подальшого розвитку метод аналізу даних задньої активної риноманометрії під час форсованого дихання, який заснований на аналізі амплітудних величин перепаду тиску і витрати повітря під час дихання та їхніх граничних значень при переході до області квадратичного аеродинамічного опору, що дозволяє підвищити достовірність діагностики функціональних порушень носового дихання. Розроблено метод визначення мікронерівностей поверхні слизової оболонки верхніх дихальних шляхів за комп'ютерно-томографічними даними на субвоксельному рівні, який дозволяє за критерієм відносної шорсткості визначати режим течії повітря в носовій порожнині. Запропоновані методи та засоби діагностики в ринології виявилися ефективними в ході тестування функціональних порушень носового дихання.

76.05.18.0831/0217U000936

Розробка лазерного діагностичного комплексу для експрес аналізу захворювань крові людини: Заключний звіт /Національний технічний університет України "Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського"; Керівник Богомолів Микола Федорович. – ДР 0115U004121. УДК 629.7.064.56.546.28.001.891.

40 с.

В роботі представлено результати розробки та удосконалення лабораторного стенду для зняття різних характеристик біологічних об'єктів. Запропонована і розроблена

оптична схема вимірювання пульсових характеристик людини безконтактним методом. Прилад зазнав змін в масогабаритних характеристиках в меншу сторону, порівняно з його базовою конструкцією, завдяки новій елементній базі. А також підвищилась надійність приладу шляхом використання сучасних прицевійних крокових двигунів для зміщення біологічних проб. Розроблений прилад дозволяє вимірювати статистичні розподіли нормальних та патологічних станів крові людини з одночасною фіксацією пульсової хвилі.

76.05.18.0832/0217U002129

Використання телекомунікаційно-інформаційної технології скринінгового обстеження населення для своєчасного виявлення, ефективного лікування та профілактики меланоми і раку шкіри: Заключний звіт /Тернопільський державний медичний університет ім. І.Я. Горбачевського; Керівник Галайчук Ігор Йосифович. – ДР 0113U001612. УДК 616.5-006.6/.81-079:004.78.056.

49 с.

Звіт про НДР: 49 с., 15 табл., 22 рис., 43 джерел посилань. Об'єкт дослідження - меланома шкіри, меланомонебезпечні невуси, рак шкіри. Мета дослідження. Покращити діагностику меланоми і меланомонебезпечних невусів шляхом застосування нового методу діагностики - спектрофотометрії цифрових зображень пігментних пухлин шкіри. Методи дослідження: клінічні, спектрофотометричні (СФМ), дерматоскопічні, ультразвукові, морфологічні, комп'ютеризована обробка цифрових зображень, математичні, статистичні. У дослідження включено 209 пацієнтів, у 45 з них було діагностовано меланому шкіри, в 44 - пігментні диспластичні невуси, у 91 - звичайні невуси, у 19 - базальноклітинний рак шкіри, у 6 - пігментний дискератоз, у 4 - гемангіоми. Вік пацієнтів: від 18 до 75 років. У результаті науково-дослідної роботи розроблено та обґрунтовано новий підхід до диференційної діагностики меланоми та меланомонебезпечних невусів шкіри, який оснований на телемедичній діагностиці з використанням дистанційної спектрофотометрії цифрових зображень пігментних пухлин шкіри. Розроблено комп'ютеризований алгоритм обробки цифрових зображень пігментних новоутворень шкіри з використанням спеціального програмного забезпечення (ImageJ). Встановлені СФМ критерії диференційної діагностики для меланоми шкіри: Іпоч? 18,5 од., Імакс? 115,5 од., AUC128 ? 5442,1; меланомонебезпечних невусів: Іпоч > 18,5 од., Імакс > 115,5 од., AUC128 < 5442,1 та звичайних пігментних невусів: Іпоч ? 56,5 од., Імакс ? 125,5 од., AUC128 ? 3706,8. Адекватність СФМ діагностики необхідно контролювати гістологічним дослідженням видаленої пігментної пухлини шкіри. Дистанційну діагностику можуть використовувати лікарі загальної практики, косметологи, дерматологи, онкологи, що дозволить оптимізувати диференційну діагностику пігментних пухлин шкіри і виявляти ранні форми меланоми шкіри.

76.29 Клінічна медицина

76.05.18.0833/0517U000617

Савельєва Наталія Миколаївна. Особливості клініки, діагностики, лікування і профілактики генералізованого пародонтиту у хворих з паразитарною інвазією: Дис... д.мед.н. /Державна установа "Інститут стоматології та щелепнолицевої хірургії НАМН України". – Захищена 11.09.2017.

УДК [616.314.17-008.1-002.2: 616.99]-036-07-08-039.71.

390 с.: 101 табл., 38 іл. – Бібліогр.: 614 назви.

Показано, що при паразитарній інвазії перебіг генералізованого пародонтиту значно важчий, ніж за її відсутності,

про що свідчать показники пародонтальних індексів, глибини пародонтальних кишень, висоти рецесії ясен, рівня втрати епітеліального прикріплення. Виявлено, що при цьому має місце достовірно підвищений вміст у ротовому секреті загального білка, позаклітинної пероксидазної активності, вміст в пародонтальних кишнях клітинних елементів і великий відсоток серед них зруйнованих і пошкоджених нейтрофільних гранулоцитів і епітеліальних клітин, достовірно підвищений вміст у сироватці крові прозапальних цитокінів, зниження місцевого й системного імунітету, інфільтрація тканини пародонта еозинофілами й лімфоцитами, підвищення у популяції Th-лімфоцитів частки Th2-клітин й порушення співвідношення Th1/Th2, достовірно знижена продукція IL-2. При цьому мікроби, які колонізують тканини пародонта, виступають чинником аутоімунізації організму. Виявлено, що у розвитку запалення пародонта при паразитозах провідну роль відіграють аутоантитіла до тканин пародонта, активніше перебігають процеси пероксидації. Показано, що під впливом розробленої терапії різко знижувалися пародонтальні індекси, відновлювався нормальний біоценоз ротової порожнини, нормалізувалися місцевий і системний імунітет, цитокіновий профіль, вміст лізоциму sIgA у ротовому секреті.

76.05.18.0834/0517U000618

Почтар Вікторія Миколаївна. Патогенетичні аспекти лікування хворих з багатоформною ексудативною еритемою слизової оболонки порожнини рота: Дис... д.мед.н. /Державна установа "Інститут стоматології та щелепно-лицевої хірургії НАМН України". – Захищена 11.09.2017.

УДК 616.31-039.71:616.31-002.

331 с.: 71 табл., 32 іл. – Бібліогр.: 355 назв.

Регіональні епідеміологічні дослідження в 2006-2016 роках показали, що в 48,94% спостережень БЕЕ є герпесасоційованою, а в 51,06% - носить токсико-алергічний характер. Показано, що при гіперреактивності слід використовувати інтерферон в комбінації з солкосерилом, а при гіперреактивності - преднізолон в комбінації солкосерилом. Використання експериментальних моделей дозволило поглибити уявлення про патогенетичні механізми імунно-запальних і токсико-алергічних реакцій. Розроблена диференційована патогенетично обґрунтована схема лікування, з використанням базової терапії і імуномодуючого комплексу дозволила у хворих з БЕЕ скоротити терміни загоєння СОПР, нормалізувати показники стоматологічного статусу пацієнтів, біохімічні та біофізичні показники ротової рідини, бар'єрну проникність ясен, зарядовий стан клітин букального епітелію.

76.05.18.0835/0517U000830

Луїр Андрій Вікторович. Патогенетичне обґрунтування застосування бактеріальної аутовакцини у протирецидивному лікуванні хворих на поліпозний риносинусит: Дис... д.мед.н. /Державна установа "Інститут отоларингології ім. проф. О.С.Коломійченка АМН України". – Захищена 08.12.2017.

УДК УДК: 616.216-002.2-006.5-031.81-092-085.371.

362 с.: 50 табл., 44 іл. – Бібліогр.: 381 назва.

Дисертація присвячена патогенетичному обґрунтуванню застосування бактеріальної аутовакцини як нового наукового напрямку оптимізації протирецидивного лікування поліпозного риносинуситу. У роботі проаналізовано сучасні тенденції розвитку наукових досліджень у напрямку вивчення існуючих підходів, способів і прийомів лікування хворих на поліпозний риносинусит та доведено необхідність розробки й впровадження нових форм протирецидивного лікуван-

ня при риносинуситах. Проведено клініко-експериментальне дослідження особливостей перебігу поліпозного риносинуситу у пацієнтів з інфекційно-запальним варіантом захворювання. За допомогою імуноморфохімічного та мікробіологічного досліджень встановлено провідну роль мікробних асоціацій в патогенезі поліпозного риносинуситу при формуванні імунного запалення і визначено їх вплив на слизову оболонку порожнини носу та на показники місцевого та загального імунітету. У порівнянні з існуючими методиками лікування визначено ефективність використання бактеріальної аутовакцини та доведено значимість видового складу мікрофлори порожнини носу в розвитку продуктивного хронічного процесу при поліпозному риносинуситі. Також доведено гіпосенсибілізуючу дію аутовакцини в відношенні мікробних алергенів (зниження рівнів антитіл та специфічного IgE, кількості еозинофілів). За результатами дослідження розроблено оригінальну авторську методику комбінованого лікування хворих на поліпозний риносинусит із застосуванням бактеріальної аутовакцини з доведенням її ефективності у порівнянні зі стандартною терапією та лікуванням топічним кортикостероїдним препаратом у відповідності з комплексною оцінкою клінічних, фізіологічних, інструментальних, мікробіологічних, імунологічних показників і відсутністю рецидивів в катанезі. Доведено ефективність запропонованого методу лікування на процес перебігу поліпозного риносинуситу у вперше виявлених хворих. Розроблений прогностичний протокол дозволяє здійснити прогнозування ефективності застосування бактеріальної аутовакцини. Таким чином, робота містить теоретичні основи, що спрямовані на вирішення проблеми підвищення ефективності лікування хворих на поліпозний риносинусит шляхом обґрунтування нового перспективного методу протирецидивного лікування.

76.05.18.0836/0517U000839

Ніколаєва Ганна Володимирівна. Диференційований підхід до профілактики та лікування хронічного генералізованого пародонтиту у жінок репродуктивного та предклімактеричного віку на тлі гіпо- та гіперестрогенії (експериментально-клінічне дослідження): Дис... д.мед.н. /Вищий державний навчальний заклад України "Українська медична стоматологічна академія". – Захищена 28.11.2017.

УДК 616.31417-008.1-084+616-08:591.147.8+618.173.

359 с.: 125 табл., 7 іл. – Бібліогр.: 558 назв.

Розроблено концепцію, яка обґрунтовує доцільність диференційованого підходу до лікування та профілактики хронічного ГП початкового - I ступеню тяжкості у жінок за умов порушення секреції естрогенів з врахуванням особливостей клінічного перебігу і обов'язкової консультативної участі лікаря-гінеколога, адже частота виявлення жінок з дисбалансом статевих гормонів сягає 39,5%. Вивчено особливості перебігу ГП у жінок з порушенням секреції естрогенів та показано, що у жінок з гіпоестрогенією превалюють деструктивні процеси альвеолярної кістки, у жінок з гіперестрогенією - запальні реакції пародонта. Досліджено у порівняльному аспекті маркери запалення, показники системи ПОЛ-АОС, антимікробного захисту та дисбіозу ротової порожнини, а також оцінено стан імунологічної реактивності організму жінок з ГП початкового - I ступеня, що перебігає на тлі гіпо- чи гіперестрогенії. Визначено механізми деструктивної дії на тканини пародонта існуючих і запропонованих власних експериментальних моделей, які відтворюються за допомогою перорального введення лідази, варфарину, колагенази та купренілу. В умовах експериментальних моделей пародонтиту встановлено виражені пародонтопротекторні властивості поліфенолів звіробою звичайного (зни-

ження ступеня атрофії на 20-26 %), хвоща польового (на 11 %), горця пташиного (на 19 %). Встановлено різну ефективність рослинних поліфенолів звіробієм звичайним, хвоща польового, горця пташиного у жінок репродуктивного та предклімактеричного віку з гіпо- та гіперестрогенією, що обумовлює диференційний підхід до їх призначення. Встановлено високу пародонтопротекторну ефективність диференційованих комплексів лікувально-профілактичних заходів у жінок з ГП початкового - I ступеню з порушенням секреції естрогену, механізм дії яких заснований на проти-запальній, імуномодуючій й остеопротекторній дії, а також за рахунок зниження процесів деградації компонентів сполучно-тканинного матриксу пародонта, що підтверджується стійкою ремісією ГП протягом року у 95 % жінок з гіпоестрогенією і у 92 % жінок з гіперестрогенією.

76.05.18.0837/0517U000845

Сафроненкова Ірина Олексіївна. Злоякісні епітеліальні новоутворення шкіри повік Т2-3а стадії (епідеміологія, комплексна діагностика, радіокріохірургічне лікування, прогнозування рецидивів): Дис... д.мед.н. /Державна установа "Інститут очних хвороб і тканинної терапії ім.В.П.Філатова НАМН України". – Захищена 01.12.2017.

УДК 617.77-006.5/.6:616-036.22-073-08-039.35-001.18.
285 с.: 32 табл., 47 іл. – Бібліогр.: 258 назв.

Об'єкт - злоякісні епітеліальні новоутворення (ЗЕН) шкіри повік Т2-3а стадії. Мета: підвищити ефективність лікування ЗЕН шкіри повік Т2-3а стадії на основі методу радіокріохірургії і комплексного вивчення клініко-морфологічних, комп'ютерно-томографічних, імуногістохімічних та імунологічних особливостей пухлини, що дозволяють визначати характер перебігу пухлинного процесу і прогнозувати розвиток рецидивів. Методи: візометрія, пальпація, біомікроскопія, офтальмоскопія, комп'ютерна томографія, фотореєстрація, гістоморфологічні, ультраструктурні, імуногістохімічні, імунологічні, статистичні; мікроскоп "Janarued 2", спіральний комп'ютерний томограф "Asteion Super-4". Встановлено значущі клінічні, комп'ютерно-томографічні, імунологічні, імуногістохімічні ознаки ЗЕН шкіри повік Т2-3а стадії, які дозволяють прогнозувати розвиток рецидивів. Встановлено можливість індивідуального прогнозу рецидивів з сумарною скоринговою оцінкою показників експресії p53, bcl-2, CD95 і IPO-38 в тканинах пухлини. Величина їх суми вище порогової (>76,2 %) визначає ймовірність ризику рецидиву в 97,1 % випадків при специфічності - 85,0 %. Розроблено спосіб лікування ЗЕН шкіри повік Т2-3а стадії з використанням редукованих доз променевої терапії і кріодеструкції, що дозволяє знизити сумарну дозу опромінювання в 1,5-2 рази і підвищити ефективність лікування хворих на первинні пухлини до 94,6 % і на ятрогенні - до 90,5 %. Результати роботи впроваджено у відділенні офтальмоонкології ДУ "Інститут очних хвороб і тканинної терапії ім. В.П. Філатова НАМН України". Сфера використання - медицина, офтальмологія.

76.05.18.0838/0417U000515

Марущак Олена Василівна. Моніторинг, диференційна діагностика та лікування порушень серцевого ритму у плода: Дис... к.мед.н. /Національна медична академія післядипломної освіти ім. П.Л. Шупика. – Захищена 03.03.2017.

УДК 618.146-007.17-02:618.177]-07-08.
163 с.: 37 табл., 12 іл. – Бібліогр.: 191 назва.

Наукова робота присвячена профілактика перинатальної захворюваності та смертності при порушеннях ритму серця у плодів, на підставі вивчення особливостей та закономірностей порушень ритму, даних апаратних та лаборатор-

них методів досліджень. Досліджено поширеність порушень ритму серця у плодів, фактори ризику їх розвитку, кардіологічна та доплерометрична картина у плодів з порушенням ритму серця. Встановлено, що факторами ризику порушень серцевого ритму у плода є: паління тютюну, ГРВІ, прийом медикаментозних препаратів, таких як НПЗП, антигіпертензивні, антибіотики та антидепресанти в I-му триместрі, фактори, що призводять до змін водно-електролітного балансу, психо-емоційне перевантаження, гіпотермія та гіпертермія та професійні шкідливості. Розроблені та впроваджені індивідуальні алгоритми моніторингу та лікування жінок з порушеннями серцевого ритму у плодів на основі взаємодоповнюючих методів дослідження стану плода: ехоКГ плода, КТГ і доплерометрії та контролю стану жінки за допомогою ЕКГ показали свою високу ефективність. Застосування запропонованої нами терапії та терміні її прийому забезпечують не лише позитивний ефект у плода, допомагають у пролонгуванні вагітності до термінів гестації, які не потребують додаткових методик для виходження таких немовлят та дозволяють проводити подальший догляд за новонародженими.

76.05.18.0839/0417U000516

Пузій Олександр Миколайович. Діагностика, хірургічне лікування та реабілітація репродуктивної функції при доброякісних захворюваннях геніталій у жінок: Дис... к.мед.н. /Національна медична академія післядипломної освіти ім. П.Л. Шупика. – Захищена 23.02.2017.

УДК 618.1-006.03-07-089:612.6-036.83.

136 с.: 26 табл., 7 іл. – Бібліогр.: 209 назв.

Дисертація присвячена питанням діагностики, хірургічного лікування і реабілітації репродуктивної функції у пацієнток з доброякісними утвореннями яєчників. У роботі з'ясовано клініко-гормональні особливості перебігу доброякісних захворювань яєчників у пацієнток репродуктивного віку, досліджено генетичні маркери тромбозів у жінок з групи ризику для профілактики тромботичних ускладнень в періопераційному періоді, оцінено стан оваріального резерву до та після оперативного втручання. Визначена діагностична інформативність клінічних і лабораторних показників в оцінці доброякісної патології яєчників для підвищення якості передопераційної верифікації діагнозу. Запропонована удосконалена трьохетапна модель лікувальної тактики у хворих з різними гістоструктурними формами доброякісної патології яєчників, спрямована на відновлення репродуктивного здоров'я жінки.

76.05.18.0840/0417U000526

Буженко Алла Іванівна. Коморбідність у хворих на артеріальну гіпертензію чоловіків мобілізаційного віку і військовослужбовців: поширеність та перебіг: Дис... к.мед.н. /Державний вищий навчальний заклад "Ужгородський національний університет". – Захищена 02.03.2017.

УДК 616.12-008.331.1-055.1-06:[355.24+355.11].

158 с.: 22 табл., 13 іл. – Бібліогр.: 205 назв.

Встановлена важлива роль артеріальної гіпертензії у втраті професійної працездатності військовослужбовців різних категорій на сучасному етапі. Визначено характерні відмінності поширеності коморбідних станів у військовослужбовців - учасників антитерористичної операції, хворих на артеріальну гіпертензію. Обґрунтовано можливість використання показників вмісту в сироватці крові лептину, С-реактивного протеїну, фібриногену, речовин низької і середньої молекулярної маси для комплексної оцінки хворих на артеріальну гіпертензію з метаболічним синдромом. Додано дані про особливості клінічного перебігу ішемічної хво-

роби серця у чоловіків мобілізаційного віку, хворих на артеріальну гіпертензію. Встановлено, що розвиток ендотоксемії у хворих на артеріальну гіпертензію з метаболічним синдромом пов'язаний з накопиченням у крові великої кількості проміжних і кінцевих продуктів метаболізму. Запропоновано використання коефіцієнту ендогенного навантаження для визначення вираженості ендотоксемії. Обґрунтована оптимізація комплексної оцінки придатності до військової служби військовослужбовців та чоловіків мобілізаційного віку, хворих на артеріальну гіпертензію.

76.05.18.0841/0417U000532

Кінаш Ігор Омелянович. Клініко-експериментальне обґрунтування ортопедичних методів лікування у разі відсутності коронкової частини опорних зубів: Дис... к.мед.н. /Державний вищий навчальний заклад "Івано-Франківський національний медичний університет". – Захищена 21.02.2017.

УДК 616.314-089.28+616-003.96.001.6.

169 с.: 8 табл., 38 іл. – Бібліогр.: 217 назв.

Дисертація присвячена підвищенню ефективності ортопедичного лікування 112 пацієнтів у разі повного руйнування коронкової частини зуба, де з метою підготовки та формуванню рельєфу ясен навколо збереженого кореня проводили гінгівоектомію з допомогою скальпеля, електрокоагулятора та діодного лазера і робили коренево-куксову вкладку, яка покриває корінь зуба. Ефективність запропонованої методики лікування визначалася на основі результатів експериментального дослідження на 28 щурах, аналізу мікробіологічних показників та пародонтальних індексів. Галузь - медицина.

76.05.18.0842/0417U000553

Беш Олеся Михайлівна. Ефективність алерген-специфічної імунотерапії у лікуванні хворих на бронхіальну астму: Дис... к.мед.н. /ДУ "Національний інститут фізіатрії і пульмонології ім. Ф.Г. Яновського НАМН України". – Захищена 27.02.2017.

УДК 616.248-056.3-085.37-036.8.

158 с.: 28 табл., 12 іл. – Бібліогр.: 211 назв.

Об'єкт дослідження: бронхіальна астма (інтермітуюча, перистуюча легкою та середньої важкості) у дорослих; мета - підвищити ефективність лікування хворих на бронхіальну астму (БА) на підставі вивчення доцільності введення в терапевтичний комплекс алерген-специфічної імунотерапії (АСІТ) алергенами домашнього порошку і оптимізації контролю за перебігом захворювання; методи дослідження - клініко-анамnestичні, лабораторні, функціональні, алергологічні, імунологічні, акарологічні, анкетне тестування для оцінки контролю астми, якості життя пацієнтів і їх прихильності до лікування, статистичні; новизна - вперше встановлена акарофауна у зразках домашнього порошку осель жителів м. Львова, хворих на БА; імунологічне тестування із застосуванням молекулярної діагностики алергії підтвердило провідну роль алергенів *Dermatophagoides pteronyssinus* у розвитку кліщової алергії у хворих на БА; обґрунтовано доцільність застосування АСІТ у хворих на БА на підставі істотного зростання показників контрольованості БА, якості життя, швидкісних параметрів функції зовнішнього дихання та зменшення обсягу базисного лікування; доведено, що показники прихильності до лікування є найвищими серед пацієнтів, які отримують АСІТ сублінгвальним методом; вперше встановлено, що імунологічним критерієм ефективності АСІТ є динаміка рівня специфічних IgG4 до компонентів алергенів кліщів домашнього порошку *Dermatophagoides pteronyssinus*. Галузь застосування - медицина.

76.05.18.0843/0417U000554

Манів Леся Ярославівна. Ефективність і переносимість антимікобактеріальної хіміотерапії у хворих із новими випадками ко-інфекції туберкульоз/ВІЛ із супутнім вірусним гепатитом В та С: Дис... к.мед.н. /ДУ "Національний інститут фізіатрії і пульмонології ім. Ф.Г. Яновського НАМН України". – Захищена 27.02.2017.

УДК 616.24-002.5-085.2/3:616.36-002:616.986.988.001.5.

149 с.: 24 табл., 5 іл. – Бібліогр.: 178 назв.

Об'єкт дослідження: нові випадки ко-інфекції туберкульоз/ВІЛ із супутнім вірусним гепатитом В та С; мета - підвищення ефективності лікування хворих із новими випадками ко-інфекції туберкульоз/ВІЛ із супутнім вірусним гепатитом В та С шляхом удосконалення схем антимікобактеріальної терапії залежно від клініко-лабораторних та інструментальних показників стану печінки для попередження тяжких гепатотоксичних реакцій; методи дослідження: клінічні, біохімічні, інструментальні (УЗД печінки), рентгенологічні, мікробіологічні, імунологічні, статистичні; новизна: вперше встановлено, що побічні реакції від стандартної протитуберкульозної хіміотерапії у хворих з ко-інфекцією туберкульоз/ВІЛ виникають як на фоні, так і без антиретровірусної терапії майже у однаковій кількості хворих. Визначені розширені фактори ризику виникнення гепатотоксичних побічних реакцій: підвищення аланінамінотрансферази більш ніж у 2 рази; підвищення загального білірубину більш ніж 20 мкмоль/л; одночасне підвищення аланінамінотрансферази і загального білірубину незалежно від рівня показників; зниження рівня альбуміну крові нижче 3,5 г/л; візуалізація ультразвукових ознак ураження печінки у вигляді зміни ехогенності її паренхіми. Розроблений спосіб лікування хворих з новими випадками ко-інфекції туберкульоз/ВІЛ із супутніми вірусними гепатитами В та С. Уперше доведено, що включення моксифлоксацину в інтенсивну фазу хіміотерапії замість піразинаміду дозволяє підвищити ефективність лікування і покращити її переносимість. Галузь застосування - медицина.

76.05.18.0844/0417U000574

Болотських Ганна Володимирівна. Роль фіброзно-запальних та генетичних предикторів перебігу хронічної серцевої недостатності у хворих на цукровий діабет 2 типу: Дис... к.мед.н. /Харківський національний медичний університет. – Захищена 27.01.2017.

УДК 616.12-008.46-036.12-092-036:616.379-008.64:575.174.015.3.

192 с.: 41 табл., 19 іл. – Бібліогр.: 212 назв.

Робота присвячена підвищенню ефективності діагностики та прогнозування несприятливого перебігу ХСНзбФВ у хворих із ЦД2т та без нього на основі дослідження фіброзно-запальних та генетичних предикторів, параметрів кардіогемодинаміки та їх зв'язків. Оцінені особливості клінічного перебігу, характер структурно-функціональних змін серця, фіброзно-запальні фактори у хворих із ХСНзбФВ та супутнім ЦД2т. Виявлено, що у хворих із ХСНзбФВ без ЦД в анамнезі має місце висока розповсюдженість ІР, яка складає 70,4%. Продемонстровано, що підвищення рівнів галектину-3, ФНП-?, інсуліну у сироватці крові є залежними від стану чутливості тканин до інсуліну та супутнього ЦД2т. Виявлена достовірна асоціація ІР, рівнів ФНП-?, галектину-3 і ехокардіографічних параметрів серця у пацієнтів із ХСНзбФВ без супутнього ЦД2т. Підвищення рівня галектину-3 має позитивний кореляційний зв'язок із ступенем порушення ДФ ЛПШ а рівнем САТ. Встановлено прямий зв'язок між сироватковими рівнями ФНП-? та галектина-3. Сила цього зв'язку зростає при прогресуванні порушень вуглеводного обміну. Сироватковий рівень галектина-3 більш ніж 3,68 нг/мл

має самостійне прогностичне значення для оцінювання індивідуального ризику розвитку серцево-судинних ускладнень у хворих ХСНзбФВ, що протікає на тлі ЦД2т та/або ІР. Продемонстровано, що розподіл поліморфних варіантів - 308 G/A поліморфізму гена ФНП-? істотно не відрізняється у пацієнтів з ХСНзбФВ і ЦД2т та без нього. Доведено модулюючий вплив - 308 G / A поліморфізму гена ФНП-? на гемодинамічні параметри, а також асоціації носійства А алеля і частоти спільної зустрічальності факторів ризику розвитку і прогресування ДДЛШ у пацієнтів з коморбідною патологією. Висока прогностична цінність носійства А алеля, дозволяє залучити цей параметр до складу моделі прогнозу прогресування ступеня ДДЛШ для клінічного застосування. У роботі надано результати підвищення ефективності прогнозування перебігу ХСНзбФВ та ЦД2т у разі їх коморбідності. Визначені найбільш інформативні прогностичні чинники гіршого клінічного перебігу ХСНзбФВ з ЦД2типу та розроблені способи розрахунку ризику розвитку несприятливих подій впродовж 30 місяців у цієї категорії хворих.

76.05.18.0845/0417U000582

Махницький Денис Миколайович. Профілактика і лікування вторинних зубощелепних деформацій у дітей, зумовлених ранньою втратою зубів: Дис... к.мед.н. /Державна установа "Інститут стоматології та щелепно-лицевої хірургії НАМН України". – Захищена 13.03.2017.

УДК 616.314+616.716.8 -007.24-053.2-084-08.

158 с.: 11 табл., 44 іл. – Бібліогр.: 140 назв.

Дисертаційна робота присвячена підвищенню ефективності профілактики і лікування вторинних зубощелепних деформацій у дітей, зумовлених ранньою втратою зубів, за допомогою запропонованих конструкцій дитячих зубних протезів: знімного пластинчатого протеза з КПЕМ та мостоподібного зубного протеза з опорою на вкладках з отворами. В клініці доведено, що запропоновані дитячі зубні протези мають істотні переваги відносно традиційних. Запропонований частковий знімний протез з КПЕМ власної конструкції може використовуватися у дітей в різні періоди становлення прикусу. Його фіксація на протезному ложе більш надійна, ніж у акрилових часткових знімних протезів. Крім того, він відрізняється простотою виготовлення, що дозволяє пацієнтам отримати протез в перше відвідування. Удосконалена конструкція мостоподібного протеза на вкладках з конусоподібними отворами для відновлення ДЗР у фронтальній ділянці може застосовуватися у дітей старшого віку в постійному періоді прикусу. Особливості конструкції протеза дозволяють здійснити його надійну фіксацію і, за необхідності, зняття без пошкодження твердих тканин опорних зубів. Проведені імунологічні дослідження свідчать про відсутність негативного впливу часткових пластинчатих зубних протезів з КПЕМ на основні клітинні та гуморальні фактори місцевого імунітету порожнини рота у дітей з дефектами зубних рядів, а кількість асоціацій мікроорганізмів, що виділені з поверхні протеза при мікробіологічних дослідженнях, зменшилася, в порівнянні з зубними протезами з акрилової пластмаси. Виконана робота дає змогу підвищити ефективність профілактики та лікування вторинних зубощелепних деформацій у дітей, зумовлених ранньою втратою зубів.

76.05.18.0846/0417U000583

Зомбор Катерина Володимирівна. Патогенетичне обґрунтування диференційної профілактики карієсу зубів у дітей при різному мінеральному складі питної води: Дис... к.мед.н. /Державна установа "Інститут стоматології та щелепно-лицевої хірургії НАМН України". – Захищена 27.02.2017.

УДК 616.31-08-039.71:0.53.2/6.

190 с.: 53 табл., 34 іл. – Бібліогр.: 299 назв.

Показано, що у дітей 6-7 років м. Ужгород в постійному прикусі при використанні ними води із артезіанської свердловини, з підвищеною концентрацією нітратів, стронцію і хлоридів, каріозні ураження зубів перевищують за інтенсивністю в 2,8 рази, а за поширеністю в 2,12 рази аналогічні показники у дітей, що використовують воду р. Уж. Експериментально на щурах при питній воді з джерел м. Ужгород було обґрунтовано диференційоване застосування лікувально-профілактичного комплексу. За два роки спостереження у дітей відповідно до джерела артезіанської свердловини і р. Уж отримано карієс-профілактичний ефект в 41,1% і 48,5%, зниження в ротовій рідині індексу РМА% в 1,31 раз і в 1,37 рази, підвищення рівню кальцію на 100% та 34%, нормалізацію активності каталази, лізоциму, уреаз, зменшення ступіню дисбіозу в порожнині рота. Крім того в основних групах дітей в 2 рази зменшились коливання рН ротової рідини, наблизилося до середньостатистичної норми відношення амплітуд електрофоретичного зміщення плазмолем і ядер клітин букального епітелію, підвищилась кислоторезистентність емалі зубів та ефективність роботи захисної лінії гіалуронова кислота - гіалуронідаза ясен.

76.05.18.0847/0417U000584

Демид Олександр Іванович. Оптимізація методів хірургічного відновлення твердого і м'якого піднебіння у дітей з вродженими розщілинами: Дис... к.мед.н. /Державна установа "Інститут стоматології та щелепно-лицевої хірургії НАМН України". – Захищена 27.02.2017.

УДК 616.315-007.254.001.8.004-69.

138 с.: 24 табл., 31 іл. – Бібліогр.: 132 назви.

Дисертаційна робота присвячена підвищенню ефективності лікування хворих з вродженою розщільною піднебіння шляхом удосконалення хірургічних методів одно- і двоетапного усунення дефекту й обґрунтування термінів їх застосування. Показано, що найбільш частими ускладненнями хірургічного лікування дітей з вродженими розщілинами піднебіння є утворення дефектів останнього. Виявлені значні зміни стану ЛОР-органів у дітей старше 5 років, які викликають порушення біоценозу ротової порожнини і значно ускладнюють проведення оперативних втручань, збільшуючи ризик післяопераційних ускладнень. Доведена пряма залежність змін біохімічних показників ротової рідини дітей з вродженою розщільною піднебіння від складності вродженої патології, а також встановлено значні зміни печінкових маркерів в сироватці крові, що обумовлює включення в комплексне лікування гепатопротекторів. Доповнені наукові уявлення про мікробіоценоз порожнини рота у дітей з вродженою патологією та показано його найбільше порушення у хворих з комбінованою двосторонньою розщільною піднебіння. Використання удосконалених методик відновлення піднебіння у дітей з вродженими розщілинами дає можливість скоротити терміни відновлення піднебіння, приводить до кращої реабілітації пацієнта в післяопераційному періоді, пришвидшує адаптацію пацієнта в соціумі.

76.05.18.0848/0417U000600

Сафронова Олена Валеріївна. Променева терапія з модуляцією інтенсивності дози з різними режимами фракціонування при лікуванні раку простати: Дис... к.мед.н. /Національна медична академія післядипломної освіти імені П. Л. Шупика МОЗ України. – Захищена 21.03.2017.

УДК 616-006+ 616-08-039.76.

191 с.: 48 табл., 45 іл. – Бібліогр.: 194 назви.

Дисертаційна робота присвячена можливостям підвищення ефективності променевого лікування та способам зни-

ження проявів місцевої токсичності у пацієнтів хворих на рак передміхурової залози. Розроблено протокол підготовки та проведення дистанційної променевої терапії із використанням методики IMRT з різними режимами фракціонування: передпроменева підготовка, контурінг основних структур, індивідуальне планування та лікування пацієнтів під контролем зображення. Доведено, що впровадження даного протоколу із використанням методики IMRT знижувало променеве навантаження на сечовий міхур на 10,3 Гр при використанні класичного режиму фракціонування та на 10,8 Гр - при застосуванні гіпофракціонування порівняно із методикою 3D-КПТ. Аналогічно використання методики IMRT знижувало променеве навантаження на пряму кишку на 9,2 Гр при використанні класичного режиму фракціонування та на 10,1 Гр - при застосуванні гіпофракціонування порівняно із методикою 3D-КПТ. Запропоновані критерії відбору пацієнтів для застосування гіпофракціонування залежно від наявності супутньої доброякісної гіперплазії. Доведено, що реалізація променевої терапії під контролем зображення із запровадженням комп'ютерної томографії конусним пучком перед кожним сеансом опромінення дозволяє зменшити відступ безпеки з 1,2 см до 0,8 см. На підставі клініко-лабораторних та інструментальних методів досліджень встановлено, що застосування методики IMRT вірогідно знижувало явища гострої та хронічної місцевої токсичності. Вироблено тактику динамічного спостереження за хворими з метою ранньої діагностики локального чи системного рецидиву, що сприяє підвищенню показників безрецидивної виживаності пацієнтів в середньому на 23,82 %.

76.05.18.0849/0417U000654

Гуменюк Марія Ярославівна. Підвищення ефективності лікування хворих на остеоартроз у поєднанні з абдомінальним ожирінням на підставі вивчення їх патогенетичних ланок розвитку та обґрунтування фармакологічної корекції: Дис... к.мед.н. /Державний вищий навчальний заклад "Івано-Франківський національний медичний університет". – Захищена 03.03.2017.

УДК 616-08+616.72-002+616-056.52.

166 с.: 18 табл., 23 іл. – Бібліогр.: 211 назв.

Обстежено 140 пацієнтів. З них 100 хворих з поєднаною патологією, 20 хворих на остеоартроз (ОА) без абдомінального ожиріння. Контроль - 20 пацієнтів. Сформульовані нові рекомендації щодо підвищення ефективності діагностики та лікування хворих з поєднаною патологією. Комплексна терапія поєднаної патології полягала в тому, що разом з базовою терапією хворі отримували кверцетин та L-аргініну гідрохлорид, що сприяло зменшенню активності системного запалення, покращенню показників ліпідного обміну, зниженню рівнів маркерів ОА, зменшенню клінічних проявів захворювання та суглобового синдрому, покращенню якості життя пацієнтів. Галузь - медицина.

76.05.18.0850/0417U000879

Садигов Юрій Мехдійович. Прогнозування та профілактика завмерлої вагітності у пізні терміни у жінок з вірусними інфекціями: Дис... к.мед.н. /Національна медична академія післядипломної освіти ім. П.Л. Шупика. – Захищена 07.04.2017.

УДК 618.333-036.1-022:578.7]-084.

181 с.: 79 табл., 32 іл. – Бібліогр.: 278 назв.

Наукова робота присвячена зниженню частоти перинатальної патології у жінок носій вірусної інфекції (герпесу та цитомегаловірусу) на підставі вивчення клініко-ехографічних, імунологічних, мікробіологічних та вірусологічних особливостей, а також розробки та впровадження комплексу лікувально-профілактичних та прогностичних

заходів. Показані нові аспекти патогенезу розвитку плацентарної дисфункції та перинатальної патології у жінок носій вірусної інфекції на підставі встановлених взаємозв'язків між ехографічними, доплерометричними, ендокринологічними та імунологічними змінами. Розроблена та впроваджена методика прогнозування завмирання вагітності в пізні терміни у вагітних носій вірусної інфекції, що дозволяє адекватно оцінити наявний ступінь ризику та виробити конкретний план планування наступної вагітності. Науково обґрунтовано роль прегравідарної підготовки, корекції імунологічного стану та мікробіоценозу статевих шляхів під час вагітності у профілактиці акушерських та перинатальних ускладнень у жінок, що є носіями простого герпесу та цитомегаловірусу, встановлена ефективність основних клінічних та лабораторних показників в плані прогнозування завмирання вагітності. Розроблено та впроваджено новий метод прогнозування плодкових втрат на підставі бальної оцінки основних клінічних і лабораторно-функціональних показників. Розроблено та впроваджено практичні рекомендації щодо зниження частоти перинатальної патології у жінок носій вірусної інфекції на підставі використання методики прогнозування, прегравідарної підготовки та лікувально-профілактичних заходів під час вагітності.

76.05.18.0851/0417U000903

Ладик-Бризгалова Аліса Костянтинівна. Посттравматичні психічні розлади в учасників антитерористичної операції: діагностика, клініка, терапія: Дис... к.мед.н. /Український науково-дослідний інститут соціальної та судової психіатрії. – Захищена 12.04.2017.

УДК [616.89:616.45-001.1/.3]-092-07-085:355.292.3(477.6). 145 с.: 22 табл., 32 іл. – Бібліогр.: 165 назв.

Було проведено два етапи дослідження посттравматичних психічних розладів в учасників антитерористичної операції: у відділенні неврологічного профілю та відділенні медико-психологічної реабілітації. У дослідженні взяли участь 30 пацієнтів на першому етапі та 124 - на другому. Встановлено, що посттравматичні психічні розлади в учасників антитерористичної операції характеризуються значним рівнем коморбідності з посткомоційним синдромом і соматичними захворюваннями; больовим синдромом; високими показниками гетероагресивної та суїцидальної поведінки; хронічним або відстроченим типом перебігу а також значними труднощами адаптації поза межами зони бойових дій. Виявлено, що для учасників антитерористичної операції з посттравматичним стресовим розладом характерно загострення розладу протягом першого місяця після виходу із зони антитерористичної операції, пов'язане з неадекватною сімейною підтримкою та проблемами соціального характеру. Виявлено, що для учасників антитерористичної операції з посттравматичним стресовим розладом більш характерною є гетероагресивна поведінка, в той час як суїцидальна поведінка зустрічається частіше при розладах адаптації. Встановлено, що вживання психоактивних речовин значно підвищує ризик суїцидальної поведінки а також завершеного суїциду в учасників антитерористичної операції. Отримані результати дозволили запропонувати принципи та алгоритм надання медико-соціальної допомоги учасникам антитерористичної операції з посттравматичними психічними розладами.

76.05.18.0852/0417U000906

Повханич-Грицяк Тетяна Мирославівна. Обґрунтування індивідуального підходу до терапії хворих на псоріаз на підставі визначення молекулярно-генетичних показників (поліморфізму генів TNF-альфа та MTHFR):

Дис... к.мед.н. /Національна медична академія післядипломної освіти ім. П.Л. Шупика. – Захищена 28.04.2017.

УДК 616.517-056.7-02-08-035-07:575.191:577.21.

173 с.: 25 табл., 8 іл. – Бібліогр.: 205 назв.

Дисертація присвячена проблемі дослідження поліморфізму генів TNF-альфа, MTHFR, які контролюють основні імунологічні та метаболічні процеси, у хворих на псоріаз. Досліджено розподіл генотипів SNP-308 гена TNF-альфа та SNP-677 гена MTHFR, рівень цитокіну TNF-альфа, сімейний анамнез у хворих на псоріаз. Ідентифіковано окремі варіанти алелів та генотипів, комбінацій генотипів генів TNF-альфа та MTHFR, асоційовані з характерними фенотипічними особливостями. Приведено теоретичне обґрунтування та нове рішення наукової задачі, яка полягає в підвищенні ефективності лікування хворих на псоріаз шляхом індивідуального підходу на підставі визначення поліморфних варіантів генів TNF-альфа і MTHFR тарівня цитокіну TNF-альфа.

76.05.18.0853/0417U000914

Фофанова Олена Володимирівна. Патогенетичне обґрунтування диференційованої корекції метаболічних та імунологічних порушень у дітей, хворих на бронхіальну астму: Дис... к.мед.н. /Національний медичний університет ім.О.О.Богомольця МОЗ України. – Захищена 04.05.2017.

УДК 616-092-056.45+616-079.4+616-08-053.2/5+616.248.

189 с.: 31 табл., 26 іл. – Бібліогр.: 384 назви.

Дисертація присвячена покращенню діагностики, лікування та контролю бронхіальної астми (БА) у дітей на підставі застосування новітніх методів алергодіагностики, визначення метаболічних показників та імунологічного статусу шляхом проведення алергенспецифічної імунотерапії (АСІТ), корекції метаболічних порушень та енергодефіциту. Доведена доцільність визначення широкого спектру алергенів із застосуванням молекулярної алергодіагностики та множинного хемілюмінесцентного алерготесту для визначення алергічного профілю дітей з БА та індивідуалізованого відбору пацієнтів для АСІТ. Отримано дані щодо надмірної активації перекисного окислення ліпідів і окисної модифікації білків та зниження показників антиоксидантного захисту при БА у дітей. Встановлені порушення біоенергетичних процесів у дітей з БА залежно від тяжкості перебігу хвороби. Доведена ефективність застосування L-карнітинвмісного препарату та рекомбінантного ?-2? інтерферону, які застосовували з метою корекції імунологічних порушень і енергодефіциту у поєднанні з базисною терапією. Визначена ефективність та безпека застосування сублінгвальної АСІТ у дітей з бронхіальною астмою, ознаками якої є покращення контролю хвороби, досягнення тривалої ремісії.

76.05.18.0854/0417U000940

Барзилович Владислава Дмитрівна. Обґрунтування диференційованого підходу до лікування та профілактики харчової алергії у дітей раннього віку: Дис... к.мед.н. /Національний медичний університет ім.О.О.Богомольця МОЗ України. – Захищена 05.05.2017.

УДК [616-056.43:613.26/.29]-053.3/.4-084-085.

184 с.: 50 табл., 14 іл. – Бібліогр.: 204 назви.

Дисертація присвячена питанням підвищення ефективності профілактичних і лікувальних заходів у дітей раннього віку з проявами харчової алергії шляхом удосконалення методів діагностики та диференціювання підходу до терапевтичної практики. Доведена роль впливу обтяженої спадковості на розвиток алергічних захворювань у дітей. Обґрунтована доцільність раннього введення прикормів (4-6

місяців) з дотриманням принципів ротації та ранньою презентацією потенційно значущих алергенів дітям з групи ризику розвитку алергічних захворювань з метою формування харчової толерантності. Продемонстровано, що зміна спектру сенсibiliзації з віком (зі зменшенням долі харчових та збільшенням ролі аероалергенів) є підґрунтям для реалізації дермато-респіраторного синдрому у дітей. Визначено доцільність використання еозинофільно катіонного протеїну як маркера гостроти та важкості алергічного стану у дітей зі шкірними та гастроінтестинальними проявами алергічних захворювань. Доведено, що метод оральної імунотерапії достовірно сприяє формуванню харчової толерантності до коров'ячого молока., однак, через ризики ускладнень під час проведення терапії, він має проводитись у відділенні інтенсивної терапії. Дітям, з проявами атопічного дерматиту та сенсibiliзацією до кліщів домашнього пилу обґрунтовано доцільність доповнення базисної терапії сублінгвальною імунотерапією до DerP та DerF як з метою лікування атопічного дерматиту, так і з метою профілактики розвитку дермато-респіраторного синдрому.

76.05.18.0855/0417U000941

Єгоров Михайло Юрійович. Критерії диференціальної діагностики та обґрунтування патогенетичного лікування хворих з доброякісними і пограничними епітеліальними пухлинами яєчників: Дис... к.мед.н. /Національна медична академія післядипломної освіти ім. П.Л. Шупика. – Захищена 21.04.2017.

УДК 611.91+611.92: 572.544+572.545.

155 с.: 35 табл., 36 іл. – Бібліогр.: 269 назв.

Наукова робота присвячена дослідженню критеріїв диференціальної діагностики доброякісних і пограничних епітеліальних пухлин яєчників (ЕПЯ) на підставі вивчення клініко-анамнестичних особливостей, даних ультрасонографії та доплерографії, інтродіагностичного цитологічного дослідження та використання панелі молекулярних імуногістохімічних (ІГХ) маркерів p53, Ki-67, ER, CD34 та E-кадгерину. Представлено наукове обґрунтування патогенетичного медикаментозного лікування хворих з доброякісними і пограничними ЕПЯ з урахуванням ступеня ризику рецидиву і малігнізації за сукупними даними молекулярного ІГХ профілю та гістологічного типу пухлини. Показано, що застосування комплексної медикаментозної терапії впродовж шести місяців після виконання органозберігаючих операцій дозволило достовірно знизити рецидиви доброякісних і пограничних ЕПЯ з 13,5 % до 3,3 % та з 29,6 % до 10 % відповідно.

76.05.18.0856/0417U000942

Загородня Яна Михайлівна. Особливості стану здоров'я і реабілітації дітей раннього віку, які перенесли затяжну жовтяницю в неонатальному періоді: Дис... к.мед.н. /Національний медичний університет ім.О.О.Богомольця МОЗ України. – Захищена 05.05.2017.

УДК 616.36-008.5-053.31-036.17-036.82.

149 с.: 35 табл., 9 іл. – Бібліогр.: 187 назв.

В дисертаційній роботі представлено теоретичне обґрунтування та запропоноване нове вирішення наукового завдання стосовно лікування дітей з пролонгованою жовтяницею, шляхом корекції у них виявлених метаболічних порушень на основі вивчення показників перекисного окислення ліпідів та антиоксидантної системи крові. Проведено аналіз даних акушерського анамнезу матерів дітей з пролонгованою жовтяницею, оцінено стан метаболічних процесів, гепатобілярної системи та фізичний розвиток дітей, оцінений у віковій динаміці. Розроблено прогностичні критерії ризику розви-

тку пролонгованої жовтяниці у дітей, створено рекомендації щодо медичного спостереження дітей з пролонгованою жовтяницею, запропоновано спосіб лікування пролонгованої жовтяниці, на підставі результатів досліджень побудована лінійна регресійна модель, яка дозволяє вирахувати тривалість днів лікування у дітей з пролонгованою жовтяницею, залежно від виду лікування.

76.05.18.0857/0417U000943

Ювіца Тетяна Володимирівна. Клініко-інструментальна характеристика та оптимізація корекції транзиторної лактазної недостатності у дітей грудного віку: Дис... к.мед.н. /Національний медичний університет ім.О.О.Богомольця МОЗ України. – Захищена 05.05.2017.

УДК 616-008.64:577.152:547.458.22.73.4]-036.16-053.3-07-085.

132 с.: 38 табл., 7 іл. – Бібліогр.: 214 назв.

Дисертація присвячена вивченню клініко-паклінічних особливостей перебігу транзиторної лактазної недостатності, удосконаленню діагностики та оптимізації її корекції у дітей грудного віку, що знаходяться на грудному вигодовуванні. Наведено результати клінічного, лабораторного, інструментального обстеження 302 дітей з функціональними гастро-інтестинальними розладами, з них 241 пацієнт з ТЛН та 61 дитина з функціональними гастро-інтестинальними розладами, не пов'язаними з лактозною мальабсорбцією. Для оцінки стану лактозної непереносимості дітям проводився водневий дихальний тест з навантаженням харчовою лактозою. З урахуванням особливостей клінічної симптоматики, кислотності калу, вуглеводів у калі, стану мікробіоти кишечника, рівня екскреції водню у видихуване повітря, було визначено три ступеня тяжкості перебігу ТЛН у дітей грудного віку, що знаходилися на грудному вигодовуванні. На основі обчислених діагностичних коефіцієнтів та інформативності клініко-лабораторних показників при ТЛН у дітей грудного віку була складена діагностична таблиця, яка дає змогу у 96% випадків встановити попередній діагноз лактазної недостатності. Була оптимізована корекція ТЛН шляхом підбору оптимальних стартових доз ферменту лактази відповідно до визначеного ступеня тяжкості перебігу ТЛН, а призначення ферменту лактази у рекомендованих стартових дозах надало змогу усунути клінічні прояви ТЛН протягом 3-х діб у 100% дітей з легким та середнім ступенем тяжкості перебігу та 94,4% пацієнтів із важкими проявами ТЛН.

76.05.18.0858/0417U000947

Пекарь Анжела Юрійівна. Профілактика та прогнозування акушерських ускладнень у жінок, інфікованих вірусом Епштейна-Барр: Дис... к.мед.н. /Національна медична академія післядипломної освіти ім. П.Л. Шупика. – Захищена 21.04.2017.

УДК 618.3-06:616.98:578.825.13]-039.71-037 (043.5).

170 с.: 43 табл., 24 іл. – Бібліогр.: 223 назв.

Наукова робота присвячена вирішенню актуального наукового питання сучасного акушерства та гінекології - зниження частоти акушерських та перинатальних ускладнень у вагітних, інфікованих вірусом Епштейна-Барр та впровадження науково обґрунтованого алгоритму прогностично-профілактичних заходів. Встановлено основні фактори ризику акушерських та перинатальних ускладнень, особливості клінічних, ультразвукових, ендокринологічних та імунологічних показників у вагітних, інфікованих вірусом Епштейна-Барр. Доведено, що перебіг вагітності у жінок із вірусною Епштейна-Барр інфекцією ускладнюється порушенням формування та функціонування фетоплацентар-

ного комплексу. З наукової точки зору, вперше проаналізовано зміни концентрації антитіл IgG та IgM до антигенів вірусу Епштейна-Барр у вагітних. Вперше проведено математичний розрахунок та визначено 10 діагностичних ознак для прогнозування перебігу вагітності. Розроблено алгоритм лікувально-профілактичного комплексу та методику прогнозування ймовірності виникнення акушерських ускладнень у вагітних із вірусною Епштейна-Барр інфекцією. Запропоновано методи контролю функціонального та гормонального стану фетоплацентарного комплексу, імунологічного обстеження у досліджуваних вагітних. Запропонована лікувально-профілактична методика профілактики акушерських та перинатальних ускладнень у вагітних із вірусною Епштейна-Барр інфекцією дозволила достовірно знизити частоту акушерських та перинатальних ускладнень.

76.05.18.0859/0417U000948

Фетеску Світлана Анатоліївна. Удосконалення діагностики і прогнозування перебігу гіперпластичних процесів ендометрія у жінок репродуктивного віку: Дис... к.мед.н. /Національна медична академія післядипломної освіти ім. П.Л. Шупика. – Захищена 20.04.2017.

УДК 618.14-002-007.6-037:618.17/.5-07.

127 с.: 9 табл., 18 іл. – Бібліогр.: 145 назв.

Дисертаційна робота присвячена актуальній науковій проблемі удосконалення діагностики і прогнозування перебігу гіперпластичних процесів ендометрія у жінок репродуктивного віку шляхом оцінки імунної відповіді та проліферативного потенціалу. За даними ретроспективного дослідження, ефективність періопераційної діагностики у пацієнток з гіперпластичними процесами ендометрія становила 90,6 %. Досліджено кореляційні взаємовідносини вмісту натуральних кілерів NK (CD56+) та рівнів естрогенів, лютеїнізуючого гормону та маркерів апоптозу в залежності від клінічної форми гіперпластичних процесів ендометрія. Проведена оцінка діагностичної цінності визначення субпопуляцій дендритних клітин та маркерів апоптозу (bcl-2 та BAX) у пацієнток з гіперпластичними процесами ендометрія. Впровадження розробленого діагностичного алгоритму у практику дозволило знизити відносний ризик виникнення рецидивів ГПЕ на 0,17 у порівнянні з ретроспективним етапом (ЗВР=0,17 ДІ 95 % 0,04-0,73), що дозволило уникнути рецидивування у кожній шостій хворій - кількість хворих, що потребують лікування (NNT), становила 5,89.

76.05.18.0860/0417U000949

Ціома Віктор Анатолійович. Прогнозування тяжкої інтубації трахеї і тактика анестезіологічного забезпечення кесаревого розтину:

Дис... к.мед.н. /Національна медична академія післядипломної освіти ім. П.Л. Шупика. – Захищена 20.04.2017.

УДК 618.5-089.888.61-06:616.231-089.819.3]-089.5-036.

141 с.: 43 табл., 10 іл. – Бібліогр.: 200 назв.

Дисертаційна робота присвячена вирішенню актуальної наукової задачі, а саме, підвищенню безпеки та ефективності анестезіологічного забезпечення кесарева розтину шляхом удосконалення прогнозування і тактики при тяжкій інтубації та екстубації трахеї. В роботі проведено аналіз 100 історій пологів. В дисертаційній роботі вперше обґрунтовано ефективність ультразвукового дослідження гортані для прогнозування тяжкої інтубації трахеї у вагітних. Встановлені прогностичні фактори тяжкої і невдалої інтубації трахеї, а також вентиляції через лицьову маску у вагітних перед кесаревим розтином. Вперше доведена ефективність відеоларингоскопу Flaplight у вагітних. Розроблений алгоритм дій анестезіолога при "складних дихальних шляхах" у вагітних при анестезіологічному забезпеченні кесаревого роз-

тину дозволив знизити частоту складних і невдалих інтубацій трахеї у вагітних з 26,0% і 40,0% до 4,0% відповідно (?2=42,24; p<0,001), і тяжких ускладнень з 12% до 0% (?2=6,38; p=0,01).

76.05.18.0861/0417U000961

Стародуб Галина Сергіївна. Прогностичний потенціал маркерів диференціації CD34, CD117, CD33 та внутрішньоядерного маркера проліферативної активності Ki-67 у хворих на мієлодиспластичний синдром: Дис... к.мед.н. /Державна установа "Інститут гематології та трансфузіології НАМН України". – Захищена 16.05.2017.

УДК 616-006.4+612.119+616.419.

183 с.: 27 табл., 49 іл. – Бібліогр.: 134 назви.

Об'єкт: МДС РАНБ I та РАНБ II. Мета: Встановити критерії прогнозування прогресії МДС та ефективності терапії на підставі визначення предикативної інтенсивності експресії CD34, CD33, CD117, Ki-67 субстратними клітинами ПК та КМ. Доведено, що прогностичним критерієм відсутності відповіді на терапію і прогресії МДС є вміст Ki-67-позитивних клітин у ПК та КМ. Дискримінаційно значущими щодо прогнозування прогресії МДС РАНБ I в РАНБ II на терапії цитостатичними засобами є відсотки CD34+ та CD34+/117+ клітин > 14,6 % та > 18,9 % відповідно, а CD33+ клітин < 19,2 %. Дискримінаційно значущими щодо прогнозування трансформації МДС РАНБ II у ГМЛ на терапії цитостатичними препаратами є відсотки CD34+ клітин > 33,2 % та CD34+/117+ клітин > 46,5 %, а CD33+ клітин < 29,9 %. Медицина.

76.05.18.0862/0417U000971

Яровенко Володимир Володимирович. Удосконалення методу екстракорпорального кровообігу при операціях на відкритому серці: Дис... к.мед.н. /ДЗ "Дніпропетровська медична академія МОЗ України". – Захищена 25.04.2017.

УДК 612.887:612.13.:615.47:615.451.1.

240 с.: 72 табл., 27 іл. – Бібліогр.: 277 назв.

Дисертацію присвячено обґрунтуванню, дослідженню та впровадженню в клініку оптимальних варіантів перфузійного забезпечення операцій при корекції набутих вад серця, що засновані на змінах колоїдної складової перфузату у вигляді розчину желатину або ГЕКу 130/0,4 та наявності або відсутності під час ШК ультрафільтрації крові. Робота ґрунтується на дослідженні 117 хворих. Встановлено, що гемодилуція та охолодження, незалежно від складу перфузату, знижує рівні DO₂, VO₂, O₂ER, кількість лейкоцитів та гранулоцитів. Після припинення ШК завдяки корекції набутої вади серця вони подібно збільшуються. Встановлено, що вираженість запальної відповіді залежить від якісного складу перфузату та наявності або відсутності УФ. На тлі желатину її активність не зменшувалася. Включення до складу перфузату розчину ГЕКу 130/0,4 забезпечувало незначне зменшення запальної відповіді, тоді як приєднання до ШК УФ забезпечувало протизапальну дію внаслідок достовірного зниження рівня ІЛ 6 та зростання ІЛ 10. УФ на тлі ГЕКу 130/0,4 забезпечувала максимальне зниження запальної відповіді. Клінічно це проявлялося зменшенням тривалості ШВЛ, кількості хворих, які потребують інотропної підтримки, зниженням тривалості лікування у ВАІТ на 18,4% та середньої тривалості лікування у стаціонарі - на 28,3%.

76.05.18.0863/0417U000997

Грубяк Ліліана Мирославівна. Модифікуючий вплив інгібіторів ренін-ангіотензин-альдостеронової системи (периндопри-

лу, лозартану, аліскірену) на клініко-гемодинамічний стан хворих на артеріальну гіпертензію, які перенесли ішемічний інсульт: Дис... к.мед.н. /Національна медична академія післядипломної освіти ім. П.Л. Шупика. – Захищена 26.04.2017.

УДК 616.12-008.331.1-071.1:616.831-005.4]-036.1-073.178-073.43-085.225.2.

202 с.: 46 табл., 17 іл. – Бібліогр.: 296 назв.

У дисертації досліджено анамнестичні чинники розвитку ішемічного інсульту у хворих на артеріальну гіпертензію. На підставі комплексного вивчення клінічних проявів, інструментальних та лабораторних показників функції серцево-судинної системи та їх взаємозв'язку, визначено вираженість антигіпертензивного ефекту при призначенні прямого інгібітора реніну, БРАП та ІАПФ на фоні базової терапії у хворих на артеріальну гіпертензію, які перенесли ішемічний інсульт. Проведено порівняльне дослідження впливу прямого інгібітора реніну, БРАП, ІАПФ на морфофункціональні параметри серця та екстракраніальних артерій, показники центральної і периферичної гемодинаміки у досліджуваної групи хворих впродовж року. Визначено прогностичне значення інгібіторів ренін-ангіотензин-альдостеронової системи у хворих на артеріальну гіпертензію, які перенесли ішемічний інсульт.

76.05.18.0864/0417U001015

Дзись Іван Євгенович. Клініко-лабораторні чинники ризику тромбозів та їх прогностичне значення у хворих на лімфоїдні новоутворення: Дис... к.мед.н. /Державна установа "Інститут гематології та трансфузіології АМН України". – Захищена 27.12.2016.

УДК 616-005.6:616-006.441-071-036.

211 с.: 45 табл., 15 іл. – Бібліогр.: 275 назв.

Мета: встановлення клінічних, коагулологічних, прозапальних і метаболічних чинників ризику розвитку тромботичних ускладнень у хворих на В-зрілоклітинні лімфоїдні новоутворення. Визначено характер тромботичних ускладнень у хворих на лімфоїдні новоутворення. Встановлено клініко-лабораторні чинники, які сприяють тромбоутворенню. Неприятливими прогностичними чинниками щодо виживання хворих на НГЛ/ХЛЛ визначено тромботичні ускладнення, гіперкоагуляцію, лабораторні ознаки системного запалення, знижений рівень ХС-ЛПВГ, анемію. Медицина.

76.05.18.0865/0417U001016

Лозинський Ростислав Юрійович. Діагностичне та прогностичне значення хромосомних аномалій і мутації JAK2V617F при мієлофіброзі: Дис... к.мед.н. /Державна установа "Інститут гематології та трансфузіології НАМН України". – Захищена 27.12.2016.

УДК 616.155.392.8-616.155.392-036.11:612.

158 с.: 13 табл., 33 іл. – Бібліогр.: 214 назви.

Мета: оптимізація діагностичних процедур та моніторингу перебігу МФ у хворих шляхом визначення аномалій каріотипу та мутацій JAK2V617F. Серед аномалій окремих хромосом при мієлофіброзі найчастіше спостерігали моносомію хромосоми 7 та трисомію хромосоми 8. Встановлено, що хромосомні аномалії достовірно частіше траплялися у поєднанні з поліплоїдними наборами хромосом, ніж без поліплоїдії. Виявлено достовірно вищу частоту прогностично несприятливих за DIPSS-Plus цитогенетичних аномалій у хворих із мутацією JAK2V617F. Медицина.

76.05.18.0866/0417U001017

Салах А А Абушанаб. Особливості перебігу лімфом з урахуванням поліморфізму генів Trp53, L-мус, CYP2D6, CYP2C19: Дис... к.мед.н. /Державна установа "Інститут гематології та трансфузіології НАМН України". – Захищена 28.12.2016.

УДК 616.155-006.441-097:575.113.

139 с.: 33 табл., 7 іл. – Бібліогр.: 213 назви.

Мета: Підвищення ефективності прогнозування перебігу і лікування Д-В-ККЛ, ЛМЛ. Виявлено достовірний вплив генотипів 1934 GA і 1934 AA на виникнення ризику токсичних ускладнень, а наявність генотипу 1934 GG - зменшувала даний ризик. Установлено, що генотип 1934 GA збільшував ризик виникнення гематологічної токсичності майже в чотири рази, а генотип 1934 GG - зменшував ризик розвитку гематологічної токсичності. На підставі аналізу ген-генної і ген-факторної взаємодії побудовані прогностичні моделі ризику розвитку токсичних ускладнень. Медицина.

76.05.18.0867/0417U001025

Левик Олена Миколаївна. Оптимізація лікування хворих на рак шлунка з урахуванням молекулярного профілю пухлини:

Дис... к.мед.н. /Національний інститут раку. – Захищена 28.12.2016.

УДК 616.33-006.6.-07:577.112]-08-035.

148 с.: 15 табл., 34 іл. – Бібліогр.: 214 назви.

Дисертаційна робота присвячена актуальній проблемі онкології - поліпшенню результатів лікування хворих на ректальний рак шлунка шляхом індивідуалізації призначення ад'ювантної хіміотерапії з урахуванням молекулярного профілю пухлини.

76.05.18.0868/0417U001027

Борис Орест Ярославич. Удосконалення діагностики та хірургічного лікування некротичного ентероколіту у новонароджених: Дис... к.мед.н. /Національний медичний університет імені О.О. Богомольця. – Захищена 15.12.2016.

УДК 616.348-002.4-053.31-07-089.

139 с.: 18 табл., 25 іл. – Бібліогр.: 215 назв.

Дисертаційне дослідження присвячене удосконаленню діагностики та оптимізації хірургічного лікування новонароджених з некротичним ентероколітом. Робота ґрунтується на аналізі результатів діагностики та лікування 111 новонароджених з некротичним ентероколітом, з яких 79 (71,2%) з них оперовані, а 32 (28,8%) отримували консервативну терапію. Післяопераційна летальність була 22,8%. Визначена прогностична цінність результатів клінічних, лабораторних та інструментальних методів досліджень щодо тяжкості ураження при некротичному ентероколіті. Доведена комплексна значущість результатів обстежень у діагностиці важкості захворювання. Стверджено високу інформативність рівнів медіаторів запалення та УСГ з доплерографією, як неінвазивних методів діагностики. Використання доплерографії до операції дозволяє виявити порушення циркуляції крові у стінці кишки ще до виникнення перфорації, що дозволяє провести операцію у найбільш оптимальні терміни і запобігти розвитку перитоніту. Запропоновано включити у комплекс консервативної терапії середники із антицитокіновими властивостями, що дозволить зменшити негативний вплив медіаторів запальної відповіді і, відповідно, покращить клінічний перебіг захворювання. Використання інтра-операційної доплерографії дозволяє чітко визначити межі здорової та ураженої кишки, що створює можливості для накладання первинного анастомозу та уникнення формування стоми.

76.05.18.0869/0417U001042

Пухлік Олена Сергіївна. Клініко-експериментальне обґрунтування застосування високочастотного електрозварювання біологічних тканин при енуклеації очного яблука з приводу увеальної меланоми:

Дис... к.мед.н. /Державна установа "Інститут очних хвороб і тканинної терапії ім.В.П.Філатова НАМН України". – Захищена 16.12.2016.

УДК 617.723-006.81.04-089.87:621.791.7.

132 с.: 6 табл., 33 іл. – Бібліогр.: 167 назв.

Об'єкт: увеальна меланома. Мета: підвищити ефективність лікування хворих на увеальну меланому шляхом використання високочастотного електрозварювання біологічних тканин при енуклеації очного яблука для зниження ризику розвитку інтра- та післяопераційних ускладнень з урахуванням клініко-морфологічних змін тканин орбіти. Методи: візометрія, біомікроскопія, офтальмоскопія, визначення поля зору, УЗ-сканування, гістоморфологічні та електронно-мікроскопічні дослідження тканин кон'юнктиви і зорового нерва, статистичні; щільна лампа; мікроскоп, апарат ЕК300М1. Доповнені наукові дані про те, що при енуклеації очного яблука безпосередньо після впливу електрозварювання в режимі з'єднання - напруга 40-60 В, сила струму - до 0,3 А, експозиція - до 3 секунд і частоті 66 кГц, в м'язовій тканині утворюється детрит і войлокоподібні структури з денатурованого білка, які є субстратом, що закляє поверхню, створюючи цим умови для регенерації. Доповнені наукові дані про те, що при енуклеації очного яблука в режимі розрізання при напрузі 200 В, силі струму 1,5 А, експозиції до 3 секунд, потужності 350 Вт і частоті 66 кГц безпосередньо в місці впливу зварювання при перетині зорового нерва і окорухуючих м'язів відбувається сублімація тканин і утворення сухого некрозу. Результати роботи впроваджено в ДУ "Інститут очних хвороб та тканинної терапії ім.В.П.Філатова НАМН України". Сфера застосування - медицина, офтальмологія.

76.05.18.0870/0417U001053

Махмудов Дмитро Ельдарович. Вдосконалення комбінованого лікування хворих на рак ободової кишки шляхом застосування мультимода-льної програми швидкого відновлення: Дис... к.мед.н. /Національний інститут раку. – Захищена 28.12.2016.

УДК 616.348-006.6-089-085.28.

180 с.: 30 табл., 28 іл. – Бібліогр.: 207 назв.

У дисертації на основі клінічних досліджень представлено вирішення важливого завдання сучасної онкології – підвищення ефективності комбінованого лікування хворих на рак ободової кишки шляхом застосування мультимодальної програми швидкого відновлення.

76.05.18.0871/0217U000873

Розробити систему лікування, що дозволить підвищити ефективність органозберігаючої терапії у дітей з внутрішньоочною початковою та розвинутою ретинобластомою та абластичністю енуклеації в пізніх стадіях пухлинного процесу: Заключний звіт /Державна установа "Інститут очних хвороб і тканинної терапії ім.В.П.Філатова НАМН України"; Керівник Боброва Надія Федорівна. – ДР 0114U002510. УДК 617.735-006.487-036.17-053.2-089.87.168.

114 с.

Об'єкт дослідження: 14 кролів породи шиншила(21 око), 31 дитина (33ока) з ускладненою увеальною катарактою, 99

дітей з ретинобластою, у яких на 91 оці виконувалась органозберігаюча терапія, 32 ока були первинно енуклеювані. Мета роботи: розробити систему лікування, що дозволить підвищити ефективність органозберігаючої терапії у дітей з внутрішньоочною початковою та розвинутою ретинобластомою та абластичність енуклеації в пізніх стадіях пухлинного процесу. Методи дослідження та апаратура: загальноофтальмологічні, світлова та електронна мікроскопія. Результати та новизна. Розроблено новий метод поєднаної поліхіміотерапії (Патент України 55690 U від 27.12.2010. Бюл. №24, 2010р) внутрішньоочної ретинобластоми на основі локальної хіміотерапії (інтравітреального введення алкілуючого цитостатика мелфалану в дозі 10мкг) та системної хеморедуктації (VEC - протокол) та визначені показання до його призначення. Проведено гістопатологічне дослідження очей, енуклеюваних після спроби органозберігаючого лікування із залученням інтравітреального введення цитостатику, підтвердило безпеку та ефективність розробленого методу. Розроблено систему органозберігаючого лікування при внутрішньоочній ретинобластомі на основі первинної поєднаної поліхіміотерапії в комбінації з локальними методами деструкції пухлини.

76.05.18.0872/0217U000874

Удосконалити та оптимізувати діагностику сенсомоторного апарату очей при горизонтальній співдружній косоокості: Заключний звіт /Державна установа "Інститут очних хвороб і тканинної терапії ім.В.П.Філатова НАМН України"; Керівник Бойчук Ірина Михайлівна. – ДР 0114U002511. УДК 617.758.1:612.843.3/.846.1-073.

62 с.

За допомогою загальних офтальмологічних та розроблених методів - поверхневої електроміографії горизонтальних прямих м'язів (ПЕМГ) на апараті M-TEST-2; способу діагностики хворих косоокістю шляхом автоматизованого аналізу двовимірних зображень очних яблук (ААДЗО) в 12 позиціях погляду; пузілографії зіничних реакцій на апараті ОК -2 отримані нові дані про стан біопотенціалів ПЕМГ поверхневої електроміографії горизонтальних прямих м'язів, зіничних реакцій та мінімальної експозиції розпізнавальної здатності (МЕРЗ) ока у здорових і дітей з різними видами косоокості, які дозволили уточнити діагностику різних форм косоокості (в цілому в 97% випадків) та оптимізувати характер призначеного лікування з урахуванням виявлених змін (змінити режим електростимуляції прямих м'язів ока, залучити процедури, що нормалізують стан вегетативної нервової системи, уточнити об'єм хірургічного втручання при виправленні косоокості, прогнозувати вірогідний результат за МЕРЗ)

76.05.18.0873/0217U000875

Розробити оптимальні методи використання трансплантації криоконсервованої амніотичної оболонки і аlogenних лімбальних стовбурових клітин рогівки на підставі вивчення механізмів їх впливу на особливості перебігу запального процесу і регенерації рогівки в лікуванні патології рогівки і визначення їх ефективності: Заключний звіт /Державна установа "Інститут очних хвороб і тканинної терапії ім.В.П.Філатова НАМН України"; Керівник Дрожжина Галина Іванівна. – ДР 0114U002512. УДК 617.713-002-003.93-089.843.168.

135 с.

При використанні пошарової техніки трансплантації амніотичної мембрани, криоконсервованої за новою технологією при лікуванні експериментального бактеріального ке-

ратиту спостерігається більш виражена в порівнянні з біологічним покриттям запальна реакція, що супроводжується формуванням запальних гранул навколо швів рогівки і вираженою експресією імуногістохімічних маркерів Ki-67, CD 68 і MMP - 9 в обох групах тварин. Найбільшу кількість віментин-експресуючих клітин визначається на початкових етапах регенерації рогівки і зберігається в окремих кератоцитах при повній диференціації епітелію рогівки. При однаковій глибині поразки рогівки бактеріальним інфекційним процесом технікою вибору слід вважати біологічне покриття амніотичної оболонкою. На моделі нейротрофічного кератиту встановлено, що субкон'юнктивальне введення суспензії аlogenної культури епітеліальних лімбальних клітин рогівки людини, що має в своєму складі 1% стовбурових клітин, прискорює процеси регенерації рогівки. На моделі нейротрофічного кератиту показано хорошу переносимість трансплантації моношару аlogenних криоконсервованих лімбальних стовбурових клітин рогівки людини на підкладці з амніотичної оболонки, відсутність реакції несумісності, місцевої подразнюючої дії на тканини поверхні ока.

76.05.18.0874/0217U000876

Вивчити ефективність нейропротекторної, протизапальної, протишемічної терапії в комплексному лікуванні хворих з посттравматичними пошкодженнями структур очного дна: Заключний звіт /Державна установа "Інститут очних хвороб і тканинної терапії ім.В.П.Філатова НАМН України"; Керівник Красновид Тетяна Андріївна. – ДР 0114U002513. УДК 617.735+617.723+617.731]-001.4-085-036.8-084.

58 с.

Об'єкт дослідження: контузія очного яблука. Методи дослідження: електронно-мікроскопічні, візометрія, спектральна оптична когерентна томографія, реоофтальмографія, електроретинографія, зорові викликані потенціали. Електронно-мікроскопічні дослідження зорового нерва та сітківки проведені на 26 кролях. За допомогою СОКТ у 43 пацієнтів з контузією ока вивчені морфологічні та морфометричні зміни сітківки, у 20 - морфометричні особливості хоріоїдеї та кровонаповнення увеального тракту; та у 20 хворих - особливості електроретинографії та зорові викликані потенціали. Електронно-мікроскопічними дослідженнями встановлено, що при легкому ступені контузії ока зміни в структурах зорового нерва в терміни 1 тиждень, 1 і 2 місяці первинно стосуються ультраструктурних пошкоджень нейротрубочок і нейрофіламентів, мітохондрій в аксонах нервових волокон, розволокнення мієлінової оболонки. Внутрішньом'язове введення цераксону зменшує явища набряку в цих структурах. У хворих в ранній період після контузії ока тяжкого ступеня спостерігається зниження показників товщини судинної оболонки у всіх секторах заднього полюсу та кровонаповнення увеального тракту за даними РОГ на 36,9% в порівнянні з парним оком. Гострота зору у віддалений період після контузії ока залежить від морфологічного стану зовнішніх шарів сітківки зони фовеа, встановлених в ранній постконтузійний період. Для визначення ступеня важкості постконтузійних структурних змін фовеа більш значимою є оцінка морфологічного стану зовнішньої суміжної мембрани і еліпсоїду внутрішніх сегментів фоторецепторів, ніж морфометричного показника-товщини сітківки в центральному секторі. При важкому ступені структурних змін фовеа існує прямий кореляційний зв'язок між товщиною сітківки в центральному секторі і товщиною хоріоїдеї в темпоральному сегменті. Розроблено діагностичний алгоритм класифікації ступеня тяжкості структурних змін фовеа за даними СОКТ при контузії ока на основі оцінки морфологічних змін шарів сітківки в зоні фовеа. Виявлені

при електронно-мікроскопічних та електрофізіологічних дослідженнях патологічні зміни у фоторецепторному та шарі біполярних і мюллерівських клітин є підставою для призначення нейропротекторної та протишемічної терапії.

76.05.18.0875/0217U000877

Експериментально та клінічно обґрунтувати застосування височастотного електрозварювання біологічних тканин в орбітальній і вітреоретинальній хірургії: Заключний звіт /Державна установа "Інститут очних хвороб і тканинної терапії ім.В.П.Філатова НАМН України"; Керівник Науменко Володимир Олександрович. – ДР 0114U002514. УДК 617.76+617.35 - 089:621-791.7-092.9.

149 с.

Розроблений спосіб енуклеації з використанням височастотного електричного струму мінімізує кровотечу при перетині екстрабульбарних м'язів і зорового нерва в режимі розрізання (напруга 200 В, сила струму 0,3 А, експозиція до 3 секунд, потужність 350 Вт і частота 66 кГц), що виключає процедуру тампонади орбіти і скорочує час оперативного втручання в середньому на 6,6 хвилини (18,4 + 3,1 в досліджуваній і 25,0 + 2,0 хвилини в контрольній групі; $P < 0,00001$). Встановлено, що застосування для ретінопексії височастотного електрозварювання біологічних тканин дозволяє виключити ендотампонаду вітреальної порожнини газоповітряною сумішшю в 30% випадків після вітректомії у хворих на регматогенне відшарування сітківки, що відповідно дозволяє скоротити частоту виконання факоемульсифікації на 20% (патент України № 69528), в результаті чого гострота зору через 2 місяці після вітректомії з застосуванням височастотного електрозварювання біологічних тканин у хворих на регматогенне відшарування сітківки підвищується більшою мірою - в середньому до 0,29, ніж при використанні діючої ЛК - в середньому до 0,21. Встановлено, що застосування височастотного електрозварювання біологічних тканин (параметри: напруга 24-30 В, сила струму - до 0,3 А, частота - 66,0 кГц, експозиція - до 1,0 сек) під час резекції ангиоматозних вузлів при синдромі Гиппель-Ліндау дозволяє уникнути кровотечі з призводящих судин у всіх випадках за рахунок облітерації просвіту судин в місцях прикладання зварювального зонда і прилягання сітківки у всіх пацієнтів, що супроводжувалося підвищенням гостроти зору в 40% випадків (патент України №97579). Розроблено спосіб ендовітреальної резекції меланоми хоріоїдеї із застосуванням для гемостазу методу височастотного електрозварювання біологічних тканин, що дозволяє досягти інтраопераційного гемостазу у всіх випадках і органозберігаючий ефект в 90,5% випадків в терміні більше 2 років (Патент України №73907). На моделі внутрішньоочної кровотечі встановлено, що проведення височастотного електрозварювання біологічних тканин монополярним зондом параметрами: напруга -18-20 В, сила струму до 0,1 А, експозиція - 1-2 сек, частота 66 кГц, дозволяє зупинити кровотечу в 67% випадків і забезпечує надійний гемостаз - тривалість кровотечі в середньому (1,8 + 1,7) с при перетині магістральних судин сітківки кролика, тоді як після діатермокоагуляції тривалість кровотечі склала (13,6 + 2,4) с. Використання височастотного електрозварювання біологічних тканин (модифікований генератор ЕК-300М1) параметрами електричного струму: напруга - 18-20 В, сила струму до 0,1 А, експозиція 1-2 сек, частота 66 кГц викликає коагуляцію магістральних судин сітківки і облітерація їх просвіту з явищами коагуляційного некрозу сітківки в області впливу, при цьому його ступінь значно менше ніж при діатермокоагуляції параметрами електричного струму: потужність - 10 Вт, частота 365 кГц, експозиція 1-2 сек. В експерименті встановлено, що проведення ВЕБТ параметра-

ми: напруга 14-16 В, сила струму до 0,1 А, експозиція - 1-2 сек, частота 66 кГц забезпечує підвищення хоріоретинальної адгезії безпосередньо після впливу електричного струму більш ніж 2 рази в порівнянні з контрольною групою - зусилля на відрив сітківки склало

76.05.18.0876/0217U000878

Розробити нові аналоги донорської рогівки людини на основі рекомбінантного людського колагену та кріоліофілізованої рогівки свині та вивчити можливості їх застосування в якості матеріалу для кератопластики при виразках та помутніннях рогівки опікової та іншої етіології: Заключний звіт /Державна установа "Інститут очних хвороб і тканинної терапії ім.В.П.Філатова НАМН України"; Керівник Якименко Станіслав Андрійович. – ДР 0114U002515. УДК 577.1:542.9+617.7:616.08.

51 с.

Експериментальними дослідженнями *in vitro* та *in vivo* доведена можливість створення та безпечність замінників донорської рогівки людини (ЗДРЛ) на основі колагену та кріоліофілізованої рогівки свині. Клінічні дослідження вперше показали перспективність застосування створених ЗДРЛ в якості матеріалу для кератопластики у хворих з важкою патологією рогівки. Встановлено, що причиною синдрому сухого ока у хворих з наслідками опіків очей є рубцювання слъзовідвідних протоків слъзових залоз і додаткових слъзових залоз кон'юнктиви склери та повік, та вперше виявлені порушення біохімічного складу слъзової рідини у цих хворих.

76.05.18.0877/0217U000879

Розробити термоелектричний пристрій та спосіб реєстрації внутрішньоочної температури та вивчити розподіл температури в різних відділах ока кроля в експерименті: Заключний звіт /Державна установа "Інститут очних хвороб і тканинної терапії ім.В.П.Філатова НАМН України"; Керівник Задорожний Олег Сергійович. – ДР 0116U002691. УДК 617.7-073.7:002.54/56.

21 с.

Розроблено пристрій для вимірювання температури в різних відділах ока (зовнішня поверхня рогівки, передня камера, передній, середній і задній відділи склоподібного тіла, сітківка, судинна оболонка, субтеноновий простір) з використанням неметалевих мікрозондів на основі термопар з можливістю реєстрації температури в режимі реального часу. Розроблено спосіб вимірювання температури в режимі реального часу в різних відділах ока кролика (зовнішня поверхня рогівки, передня камера, передній, середній і задній відділи склоподібного тіла, сітківка, судинна оболонка, субтеноновий простір).

76.05.18.0878/0217U000964

Дослідження протекторної дії мінеральних вод бювет 7 в умовах розвитку експериментального хронічного гастриту: Заклучний звіт /Державна установа "Український науково-дослідний інститут медичної реабілітації та курортології МОЗ України"; Керівник Насібуллін Борис Абдуллаєвич. – ДР 0116U007872. УДК 615.327.03:616.33-002.2-092.9.

45 с.

Проведено експериментальні дослідження МВ "Бювет 7". Встановлено наявність коригуючої дії МВ "Бювет 7" при їх внутрішньому застосуванні у щурів з експериментальним гастритом. МВ "Бювет 7" рекомендовано для проведення клінічних випробувань.

76.05.18.0879/0217U000965

Медико-біологічна оцінка якості та цінності екстракту хвойного натурального на підставі доклінічних досліджень та клінічних випробувань (2-й етап): Заключний звіт /Державна установа "Український науково-дослідний інститут медичної реабілітації та курортології МОЗ України"; Керівник Насібуллін Борис Абдуллаєвич. – ДР 0116U005839. УДК 615.322.076.9.

22 с.

Проведено дослідження екстракту хвойного натурального на фоні розвитку експериментального артрозу та хронічного емоційно-іммобілізаційного стресу у щурів. Встановлено наявність коригуючої дії. Надано рекомендації до проведення клінічних випробувань.

76.05.18.0880/0217U001202

Реконструкція доз опромінення щитоподібної залози для жителів усіх населених пунктів України з урахуванням різних джерел невизначеності: Заключний звіт /Державна установа "Національний науковий центр радіаційної медицини Національної академії медичних наук України"; Керівник Ліхтарьов Ілля Аронович. – ДР 0114U002845. УДК 613.648:616.441:615.849.5:616-001.28.

89 с.

Об'єкт: система еколого-дозиметричних моделей реконструкції доз внутрішнього опромінення щитоподібної залози. Мета: реконструкція доз опромінення щитоподібної залози та їх похибок для жителів усіх населених пунктів України постраждалих внаслідок Чорнобильської катастрофи. Методи: математичного моделювання, алгоритмічного та комп'ютерного програмування, стохастичного імітаційного моделювання. Результати: Створено комплексну систему реконструкції середньогрупових доз у щитоподібній залозі мешканців усіх 30 353 населених пунктів України; для кожного населеного пункту розраховано дозові розподіли внутрішнього опромінення щитоподібної залози для представників 38 статевих-вікових груп, що проживали на території України з 26 квітня по 30 червня 1986 р.

76.05.18.0881/0217U001345

Вивчення питань психодіагностики, етіопатогенезу, клінічних особливостей, перебігу, профілактики та лікування коморбідних психічних та поведінкових розладів: Заключний звіт /Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна; Керівник Пономарьов Володимир Іванович. – ДР 0113U001081. УДК 616.89-008.47-07-02-084.

91 с.

В регіональній вибірці жінок з розладами статевої поведінки, залежних від алкоголю (F64.9, F10.21 за критеріями МКХ-10), проведено дослідження їх статевої функціонування. Психодіагностичними критеріями трансформації статевої поведінки у жінок, залежних від алкоголю визначені: однорідно-високі значення поведінкової, соціальної і біогенної маскуліності; висока деструктивність гуман-функції сексуальності "Я"; неадекватно-підвищений рівень самооцінки; низький рівень розвитку емпатії; несинтонна міжособистісна система поведінки в якій переважають егоцентричний і владно-лідуючий типи поведінки; високий рівень макіавеллізму особистості. Психодіагностичними критеріями гіперрольової поведінки у жінок, залежних від алкоголю визначені: однорідно-низькі значення поведінкової, соціальної і біогенної маскуліності; підвищена дефіцитарність гуман-функції сексуальності "Я"; неадекватно-знижений рівень самооцінки; високий рівень розвитку емпатії з тенденцією до дуже високого; несинтонна

міжособистісна система поведінки, в якій переважають субмісивний та залежно-слухняний типи поведінки; низький рівень макіавеллізму

особистості

76.05.18.0882/0217U001346

Морфо-функціональна, імунофенотипова та молекулярно-генетична характеристика популяції лімфоїдних клітин при лімфопроліферативних процесах і солідних новоутвореннях: Заключний звіт /Інститут експериментальної патології, онкології і радіобіології ім. Р.Є. Кавецького НАНУ; Керівник Глузман Данило Фішелевич. – ДР 0112U002192. УДК 616-006.04: 616.155.392.

64 с.

Проведено комплексні дослідження хворих на В-ХЛЛ із застосуванням цитоморфології, цитохімії, імунофенотипування та молекулярно-біологічних методів та визначено ознаки, що дозволяють проводити диференційну діагностику В-ХЛЛ із волосатоклітинною лейкемією, неходжкінськими лімфомами селезінки та пролімфоцитарною лейкемією. Показана зворотна кореляція між чутливістю злоякісних лімфоїдних клітин при В-ХЛЛ до фотодинамічного впливу в тесті з амінолевуліновою кислотою та вмістом пошкоджених клітин в мазках крові хворих на В-ХЛЛ. Продемонстровано збільшення рівнів експресії апоптоз-асоційованих генів BCL-2, BAX, MYC, FAS-1, P38MAPK, P53 в злоякісних лімфоїдних клітинах хворих. Встановлені порушення функціонування системи місматч-репарації ДНК у пухлинах хворих на рак ендометрію з сімейною історією раку, які асоціюється зі зниженням роботи репараційних систем у лімфоцитах периферичної крові цих хворих

76.05.18.0883/0217U001403

Пригнічення злоякісного фенотипу пухлинних клітин шляхом модифікації програми епітеліально-мезенхімального переходу біологічно активними чинниками: Заключний звіт /Інститут експериментальної патології, онкології і радіобіології ім. Р.Є. Кавецького НАНУ; Керівник Кудрявець Юрій Йосипович. – ДР 0113U008332. УДК 616-006.04:571.21.

89 с.

Встановлена закономірність, що пухлинні клітини людини з різним ЕМП-статусом відрізняються різною чутливістю до протипухлинних препаратів: мезенхімальні клітини більш чутливі до ХП з антиметаболічною активністю, тоді як до препаратів з алкілюючою та ДНК пошкоджуючою активністю більш чутливі клітини з епітеліальним фенотипом. Показано, що низькі дози ХП при тривалій дії на клітини пригнічують експресію ЕМП маркерів в клітинах раку кишечника та їх злоякісні характеристики. Вперше встановлено новий механізм протипухлинної дії бісфосфонатів - протидія процесу ЕМП. Показана синергічна дія ФНП з ІФН в клітинах РМЗ, яка стимулює загибель клітин та цитогенетичні пошкодження. Трансдукція пухлинних клітин меланоми та карциноми миші рекомбінантним бакуловірусом з геном ІФН-бета значно пригнічує в них експресію маркерів ЕМП, проліферацію, туморогенність, цитогенетичну стабільність, метастазування in vivo та підвищує чутливість до хіміопрепаратів. Терапевтичне застосування ксеногенних пухлинних клітин людини, трансдукованих рБВ/ІФН, пригнічує ріст сингенних пухлин у мишей з карциномою Льюїса та стимулює гіперплазію тимусу. Вперше встановлено, що ІФН та субтоксичні дози ХП мають індукційну та селективну активність щодо популяції пухлинних клітин; це супроводжується зміною їх імунофенотипових характеристик у бік більш зрілого епітеліального фенотипу та значною втратою ознак малігналізації.

76.05.18.0884/0217U001404

Дослідити особливості гормонально-рецепторного статусу та елементів мікрооточення для оцінки агресивності пухлинного процесу:

Заключний звіт /Інститут експериментальної патології, онкології і радіобіології ім. Р.Є. Кавецького НАНУ; Керівник Бучинська Любов Георгіївна. – ДР 0113U008329. УДК 616-006.04:577.171.6:616.89-008.444.9.

81 с.

У хворих на рак тіла матки показано значення гормонального дисбалансу, а саме високої концентрації естрадіолу з неадекватним вмістом прогестерону у сироватці периферичної крові, високої чутливості ДНК лімфоцитів периферичної крові до генотоксичної дії метаболіту естрогенів - 4-гідроксистероїду та фенотипових особливостей пухлин і елементів пухлинного мікрооточення у прогресії неопластичного процесу в ендометрії. Вперше у хворих на рак ендометрію встановлено зв'язок між високою кількістю інтраутеринних FOXP3+-лімфоцитів, низьким вмістом пухлинних клітин з експресією рецепторів стероїдних гормонів і білка FOXP3 з такими показниками агресивності пухлин як висока проліферативна активність, низький ступінь диференціювання і глибока інвазія пухлини у міометрій. Показано, що ендометріодні карциноми хворих з тривалістю менопаузи більше 10 років, на відміну від хворих зі збереженою менструальною функцією, характеризуються зниженням кількості пухлинних клітин з експресією рецепторів стероїдних гормонів і FOXP3 та зростанням кількості інтраутеринних FOXP3+-лімфоцитів, пухлинасоційованих макрофагів II типу та щільністю мікросудин. Встановлено, що високий проліферативний потенціал, велика кількість інтраутеринних FOXP3+-лімфоцитів, низька кількість FOXP3+-пухлинних клітин і збільшення концентрації естрадіолу у сироватці периферичної крові є факторами, які визначають глибоку інвазію пухлини у міометрій. Отримані дані відображають взаємодію в системі "пухлина-організм" та є фундаментальним підґрунтям для оцінки індивідуального прогнозу раку ендометрію.

76.05.18.0885/0217U001421

Удосконалення інтенсивної терапії хворих з бактерійними та вірусними мікст-нейроінфекціями:

Заключний звіт /ДУ "Інститут епідеміології та інфекційних хвороб ім. Л.В. Громашевського НАМН України"; Керівник Матяш Віктор Іванович. – ДР 0114U000385. УДК 616.085.001.76:616.98.616.83.579.578.

140 с.

Заклучний звіт про НДР викладено на 121с, ілюстровано 35-ю таблицями, 3-а рисунками, 4-а фото, 3-а клінічними випадками. Перелік використаних джерел - 101. Мета роботи: Удосконалення інтенсивної терапії хворих з бактерійними та вірусними мікст-нейроінфекціями на основі визначених етіотропно-патогенетичних та клінічних особливостей, розроблених інноваційних методологій лікування. Об'єкт дослідження: патологічний процес у хворих на інфекційні ураження нервової системи. Методи досліджень: клінічний (неврологічні, терапевтичні), епідеміологічний, імунологічний, вірусологічний, серологічний, бактеріологічний, молекулярно-генетичний, експериментальний, інструментальний (хроматографія, МРТ та інші), електро-мієоенцефалографічний), статистичний. Клінічні дослідження проведено у 976 хворих на інфекційні ураження нервової системи, експериментальні - у 30 тварин (білі щури). Найбільш вагомими результатами НДР: 1. Вперше в Україні ґрунтовно досліджено етіопатогенетичні та клінічні особливості вірусних, бактерійних, мікозних, протозойних мікст-нейроінфекцій, напрацьовано більш якісний рівень медичної допомоги. 2. Вперше в світі проведено експериментальне до-

слідження біологічного впливу та безпечності антибактерійних препаратів (кліндаміцин, меропенем, левофлоксацин, рифаміцин) на тваринах з доцільністю застосування в клініці. 3. Вперше в світі проведено клінічні дослідження концентрації препаратів (кліндаміцин, меропенем, левофлоксацин) в лікворі, терапевтичної ефективності та безпечності препаратів у хворих на бактерійні моно та мікст-нейроінфекції. 4. Вперше в світі при тяжких та середньо-тяжких формах перебігу нейроінфекцій визначені технології інтратекальної патогенетично-етіотропної терапії здатні суттєво підвищити ефективність етіопатогенетичної терапії, зменшити летальність. 5. Вперше в світі створено проект уніфікованого локального клінічного протоколу з надання медичної допомоги на базі новітніх технологій хворим на інфекційні ураження нервової системи. В процесі виконання роботи отримано: 10 нових технологій; 4 патенти на корисну модель; локальний протокол; проведено наукових семінарів - 6, доповідей - 21; опубліковано 74 роботи (статей - 44, тез - 30, в т.ч. - 15 за кордоном), навчальний національний посібник - 2-й том).

76.05.18.0886/0217U001463

Морфофункціональна оцінка пулу стовбурових клітин при хронічній мієлоїдній лейкемії в культурі клітин in vitro:

Заклучний звіт /Національний університет "Києво-Могилянська академія"; Керівник Білько Денис Іванович. – ДР 0114U001804. УДК 57.085.23+616.71-018.46-006.

64 с.

Об'єкт дослідження - клітини кісткового мозку пацієнтів з хронічною мієлоїдною лейкемією. Предмет дослідження - морфофункціональна характеристика клітин гранулоцитомакрофагальної та еритроїдної ланки кровотворення при хронічній мієлоїдній лейкемії. Мета дослідження - визначити особливості функціонування клітин-попередників у нормі та при хронічній мієлоїдній лейкемії у первинній культурі клітин in vitro. Результати дослідження - Встановлено, що з набуттям стійкості до інгібіторів тирозинкінази (ІТК) клітини лейкемічного клону характеризуються підвищеною проліферативною активністю. Виявлено, що попередня терапія хіміотерапевтичними препаратами негативно впливає на подальшу відповідь клітин лейкемічного клону на ІТК, ймовірно за рахунок накопичення додаткових генетичних аномалій, що сприяють нечутливості до препаратів. Достовірно підтверджено прогностичне значення функціональної активності клітин кісткового мозку пацієнта при її порівнянні з визнаним прогностичним фактором - індексом Сокала. Робота передається за кордон за договірною ціною.

76.05.18.0887/0217U001531

Наукове обґрунтування методичних підходів та принципів визначення внеску канцерогенних речовин повітряного середовища у формування онкологічної захворюваності:

Заклучний звіт /Державна установа "Інститут гігієни та медичної екології ім. О.М. Марзеева Національної академії медичних наук України"; Керівник Черниченко Ігор Олексійович. – ДР 0114U001371. УДК 616.006:614.7:615.277.4.

141 с.

Об'єкт дослідження: вплив канцерогенних сполук атмосферного повітря на захворюваність населення на злоякісні новоутворення. Мета: визначення внеску хімічних канцерогенів у формування онкозахворювань різних локалізацій. Методи дослідження - фізико-хімічні, гігієнічні, аналітичної епідеміології, санітарно-статистичні, математичні. Результати: на прикладі міст Києва, Черкас та Кременчука показано стабільне забруднення атмосферного повітря канцерогенами; за показниками неканцерогенного ризику виділено ряд сполук, які чинять найбільший негативний вплив на здо-

ров'я; показано, що рівень сумарного канцерогенного ризику для населення досліджуваних міст є високим і потребує заходів до зниження; встановлено, що досліджувані 8 канцерогенів зумовлюють ризик появи 2-3 нових випадків онкозахворювань на 100 тисяч населення щорічно; виявлено зв'язок між рівнем забруднення повітря хімічними канцерогенами і характером онкологічної захворюваності населення, визначено терміни можливого прояву онкогенного ефекту їх дії; виявлено вплив територіальних особливостей забруднення атмосфери міста канцерогенами на захворюваність населення на рак щитоподібної залози; визначено сполуки, які найбільш негативно впливають на розвиток цієї онкопатології, проаналізовано механізми їх впливу; сформульовано концептуальну схему визначення внеску хімічних канцерогенів у формування онкозахворюваності населення, яка дасть змогу розширити спектр досліджуваних канцерогенів.

76.05.18.0888/0217U001673

Вивчення поточного стану індивідуального дозиметричного контролю в Україні та оцінка компетентності для функціонування у складі Єдиної системи контролю та обліку індивідуальних доз професійного опромінення: Заключний звіт /Державна установа "Національний науковий центр радіаційної медицини Національної академії медичних наук України"; Керівник Чумак Вадим Віталійович. – ДР 0115U005387. УДК 621.3.038.616:539.1.074:53.088(477).

271 с.

Мета НДР - зібрати і узагальнити найактуальнішу інформацію про поточний стан дозиметричного контролю зовнішнього професійного опромінення в Україні, розробити план створення Єдиної системи моніторингу та реєстрації індивідуальних доз професійного опромінення і оцінити ресурси, необхідні для його реалізації. Всього були отримані дані від 38 лабораторій та служб ІДК, що здійснюють моніторинг 40 254 осіб, які зазнають професійного опромінення. ІДК здійснюється переважно за допомогою пасивних ТЛД дозиметрів (96,6 % персоналу категорії А). Переважна кількість служб спроможна контролювати лише дози зовнішнього фотонного випромінювання, більше одного виду доз можуть контролювати лише 37 % служб ІДК. 15 лабораторій-учасниць опитування забезпечені достатньою кількістю індивідуальних дозиметрів (>2 на особу), ще у 6 служб є значний резерв для розширення обсягів ІДК. Сучасні дозиметри ALNOR/RADOS та Harshaw становлять 68 % від загального парку дозиметрів. В цілому, показники функціонування служб ІДК свідчать про готовність нині діючих служб і лабораторій до інтеграції у Єдину систему контролю та обліку індивідуальних доз. Незважаючи на окремі недоліки, існують усі передумови для швидкого та ефективного створення Системи та наповнення національного дозового реєстру достовірною інформацією про індивідуальні дози персоналу категорії А.

76.05.18.0889/0217U001695

Новітні технології медикаментозної та хірургічної профілактики інсульту та серцево-судинних ускладнень в хворих на артеріальну гіпертензію та з атеросклеротичними ураженнями різних судинних басейнів: Заключний звіт /Національний медичний університет ім. О.О. Богомольця; Керівник Амосова Катерина Миколаївна, Мішалов Володимир Григорович. – ДР 0114U000509. УДК 616.12-008.331.1+616.13/.14-004]-06:[616.831-005+616.1]-084-085.

93 с.

Шляхом застосування покровоного алгоритму лікування досягнуто цільового рівню офісного АТ в 80,5% осіб із

ожирінням та 83,7% - із надмірною вагою, в 88,4% жінок та в 73,6% чоловіків та в 73,1% пацієнтів з вихідною ймовірно резистентною до лікування АГ. Застосування покровоного алгоритму лікування на основі фіксованої комбінації периндоприлу та амлодіпіну в хворих старших за 55 років з неускладненою неконтрольованою АГ дозволяє знизити середній ризик розвитку інсульту впродовж наступних 10 років за Фремінгемською шкалою в пацієнтів з ймовірно резистентною до лікування неконтрольованою АГ на 39,1%, а частку хворих з високим рівнем ризику на 32,5%. Хворі з компресійним синдромом хребтової артерії потребують оцінки неврологічного статусу за шкалою Hofferberth та визначення стадії хронічної недостатності мозкового кровообігу за класифікацію вертебробазиллярної недостатності НЦССХ імені О.М. Бакулева; визначення типу ураження, цереброваскулярного резерву та нестабільності кровотоку методом доплерографії; візуалізації та локалізації уражень хребтової артерії методом вдосконаленої магнітно-резонансної ангіографії. Використання розроблених алгоритмів діагностики і лікування та нових способів ревазуляризації дозволяють достовірно покращити результати лікування хворих з компресійним синдромом хребтової артерії; так, за результатами порівняльного річного дослідження безпосередні позитивні результати покращені до 92,6 % (проти 52,0 % - в групі порівняння), віддалені позитивні результати до 84,0 % (проти 48,7 % - в групі порівняння), $p < 0,05$ для всіх періодів спостереження.

76.05.18.0890/0217U001999

Розробка принципів інноваційної діагностики, індивідуалізованої профілактики та персоналізованого комплексного лікування солідних пухлин та передпухлинних захворювань: Заключний звіт /ДЗ "Дніпропетровська медична академія МОЗ України"; Керівник Бондаренко Ігор Миколайович. – ДР 0114U000931. УДК 616-006.6-08-059.

222 с.

Поліпшення безпосередніх та віддалених результатів лікування хворих за рахунок розробки та впровадження способів інноваційних технологій індивідуалізації комплексної терапії, результатів дослідження дозволили створити прогностичну модель, в основі якої знаходиться кореляційна залежність. Дана модель дозволяє з високою вірогідністю прогнозувати побічні ефекти на фоні хіміотерапії рака молочної залози.

76.05.18.0891/0217U002118

Вісцero-васкулярний континуум як динамічна складова соматичної, інфекційної та ендокринної патології у дітей та підлітків: Заключний звіт /Державний вищий навчальний заклад "Ужгородський національний університет"; Керівник Горленко Олеся Михайлівна. – ДР 0115U001108. УДК 616-053.2-08.

87 с.

Розглянуті основні патогенетичні механізми з дослідженням різних ланок гомеостазу. Фактором ризику при дослідженні фізичного розвитку дівчат (221 дівчат-підлітків віком від 11 до 16 років, які постійно проживають у гірській місцевості) є ендемічна зона по йоддефіциту. Розроблені реабілітаційні заходи. Включення до лікувального комплексу дітям з первинною артеріальною гіпертензією та ендотеліальною дисфункцією препарату есенціальних фосфоліпідів (лецитину) сприяє покращенню ліпідного обміну, зниженню показників гіперпродукції запальних чинників в організмі (CRP, ФНП-?, ?-1 антитриспину, ІЛ-4, С3, С4), покращенню функції антиоксидантного захисту на клітинному рівні, рівні індексу жорсткості аорти.

76.05.18.0892/0217U002128

Оптимізація діагностики і профілактики захворювань репродуктивної системи жінок та розробка патогенетично-обґрунтованих методів їх корекції: Заключний звіт /Тернопільська

державна медична академія ім. І. Я. Горбачевського; Керівник Бойчук Алла Володимирівна. – ДР 0113U001801. УДК 618.17-07/-08.

35 с.

Мета дослідження полягала у розробці нових патогенетично-обґрунтованих методів діагностики та лікування патологічних процесів шийки матки у жінок із гормональними порушеннями для підвищення ефективності їх лікування і зниження частоти рецидивів захворювання. Виявлено, що у жінок із захворюваннями шийки матки спостерігається високий відсоток гіперандрогенії (у 46,25 %) та недостатності лютеїнової фази (у 32,5 %), рідше - гіперестрогенемія (у 11,25 %). Разом із тим доведено відсутність залежності розвитку і прогресування патологічних процесів шийки матки від рівня антимюллерівому гормону. Встановлено, що серед етіологічних факторів розвитку захворювань шийки матки провідне місце належить вірусам, видовий спектр яких складають переважно асоціації родини герпес-вірусів (вірус простого герпесу ? типу - 41,25 %, цитомегаловірус - 38,75 %, вірус Епштейн-Барр - 25,00 %), а також вірус папіломи людини - 38,75 % та інфекції, що передаються статевим шляхом (*Chlamydia trachomatis* - 12,5 %, *Ureaplasma spp* - 58,75 %, *Mycoplasma genitalium* - 2,5 %). Оцінка показників апоптозу у пацієнток із патологічними процесами шийки матки і ендокринними порушеннями дозволила встановити низький рівень індексу апоптозу і високий рівень індексу некрозу у таких пацієнток. Так, індекс апоптозу - нижче 19,28 %, а індекс некрозу вище 2,38 % можуть бути прогностичним фактором маніфестації глибоких деструктивних процесів шийки матки і мати несприятливий прогноз щодо епітелізації шийки матки. Тому дані виявлення даних порогових значень вимагають термінового проведення активних лікувальних заходів. Доведено, що розроблений нами комплекс лікування елімінує збудник захворювання у 90,0 %, нормалізує локальний імунітет у 75,0 %, підвищує індекс апоптозу - на 41,47 % та знижує індекс некрозу на 51,07 %, відновлює овуляторний менструальний цикл у 50,0 % жінок, сприяє процесам епітелізації шийки матки у 90,0 %, а також попереджує рецидив захворювання у 97,5 %.

76.05.18.0893/0217U002168

Розробити підходи до лікування дітей із супутньою інфективністю вірусами групи герпесу чи гепатиту В, хворих на гломерулонефрит: Заключний звіт /Державна установа" Інститут нефрології АМН України"; Керівник Багдасарова І.В. – ДР 0114U002011. УДК 616.611-002-008.6-053.2:616-039.36.

84 с.

Визначено, що діти, хворі на гломерулонефрит, мають високу частоту прихованого інфікування окремими вірусами групи герпес (72.3%) з домінуванням вірусу Епштейн-Барр (52.7%) і мікст-варіанту (39.2%), та вірусом гепатиту В(53.0%). Встановлено, що у дітей, хворих на гломерулонефрит з супутнім інфікуванням вірусами підвищені антитіла до С1q-компонента комплекменту, збільшені рівні МСР-1 і SLPI сечі, зменшений sIgA в сечі. Запропоновано модифікований діагностичний тест по дослідженню вірусів в ПЛР сечового осаду, який збільшує виявляемість ДНК вірусів. Доведена доцільність дослідження ензимурії в якості прогностичного маркера реактивації вірусної інфекції з прихованим переходом персистуючої форми хронічного гепатиту В в прогресуючу (реплікативну) форму. Розроблено мо-

дель терапевтичних заходів для дітей, хворих на гломерулонефрит, з активацією герпес-вірусної інфекції, яка включає пролонговане призначення нуклеозидних аналогів та імуноорієнтованих препаратів з диференціацією щодо клінічного синдрому гломерулонефриту та інфекційного статусу.

76.05.18.0894/0217U002169

Визначити предиктори прогресування та розробити заходи медикаментозної профілактики хронічного вторинного пієлонефриту у дітей: Заключний звіт /Державна установа" Інститут нефрології АМН України"; Керівник Багдасарова І.В. – ДР 0114U002012. УДК 616.61-002.3:616-08-039.71]-053.2.

66 с.

Визначено причини рецидивування пієлонефриту у дітей різних вікових груп. Встановлено, що у дітей, з рецидивуючим перебігом вторинного пієлонефриту формується вторинний імунодефіцит зі збільшенням CD3, CD8-лімфоцитів, В-лімфоцитів у крові та рівнів Ig G, A, M, зменшенням CD4 і відповідно збільшенням ІЛ-17 і зменшенням ІЛ-4. Показана доцільність застосування Нуклеінату натрію та Імупрету для зниження ІЛ-17 та підвищення ІЛ-4, індукуванню продукції інтерферону, стимуляції лейкопоезу та активності факторів неспецифічної резистентності, що запобігло рецидивуванню пієлонефриту у дітей з частими ГРВІ та вживання пробіотиків з лактобактеріями для нормалізації мікробіоценозу кишківника. Доведена доцільність дослідження ензимурії для визначення активності персистуючої форми хронічного пієлонефриту і вибору тактики лікування. Розроблено алгоритм діагностики та диференційовані підходи до лікування для дітей, хворих на вторинний хронічний пієлонефрит з призначенням ІАПФ, пробіотиків та імуноорієнтованих препаратів з диференціацією щодо тригер-факторів загострень, віку хворого, даних комплексного обстеження.

76.31 Клінічна фармакологія. Фармація

76.05.18.0895/0417U000519

Піняжко Ореста Богданівна. Фармакоеконімічні дослідження лікарських засобів для лікування гінекологічних захворювань: Дис...

к.фарм.н. /Львівський національний медичний університет імені Данила Галицького. – Захищена 03.03.2017.

УДК 614.27: [615.21/.28 : 618.1].

208 с.: 23 табл., 22 іл. – Бібліогр.: 292 назви.

Об'єкт - організаційна, медична і фармацевтична складові збереження репродуктивного здоров'я жінок та фармакоеконімічна складова фармацевтичної допомоги у гінекології; мета - обґрунтування сучасних методичних підходів оцінки технологій охорони здоров'я, нових методик фармакоеконімічного аналізу при поширених гінекологічних захворюваннях, опрацювання методології мультикритеріального аналізу рішень для раціонального відбору лікарських засобів; методи - системний, контент-аналіз, маркетингові, ретроспективний, інтегрований частотний/ABC/VEN-аналіз, фармакоеконімічні, моделювання, статистичні, опитування; новизна - уперше обґрунтовано методологію мультикритеріального аналізу рішень та видано інформаційний лист, запропоновано алгоритм Базової моделі з оцінки технологій охорони здоров'я для вибору економічно ефективних лікарських засобів до регуляторних переліків, програм реімбурсації та медичного страхування; результати - обґрунтовано методичні підходи до оцінки технологій охорони здоров'я з урахуванням європейських вимог, які апробовані при поширених гінекологічних захворюваннях в Україні, опрацювано та апробовано методики фармакоеконімічного аналізу лікарських засобів - "мінімізація вартості", "вартість захворювання" при ендометріозі, "вартість

користь", "розподіл ризику" - лейоміомі, підготовлено систему навчально-методичного забезпечення провізорів та лікарів з тематики оцінки технологій охорони здоров'я; впроваджено - у практичну діяльність профільних організацій системи охорони здоров'я та у навчальний процес і наукову діяльність кафедр вищих навчальних медичних закладів; галузь - фармація.

76.05.18.0896/0417U000520

Лелюх Мар'ян Іванович. Синтез та біологічна активність похідних тiazолідину з тіа(окса)діазольними фрагментами у молекулах: Дис... к.фарм.н. /Львівський національний медичний університет імені Данила Галицького. – Захищена 03.03.2017.

УДК 615.012.1:547.789/.793.

242 с.: 57 табл., 54 іл. – Бібліогр.: 260 назв.

Об'єкт - реакції оксидаційної циклізації, ацилювання, N- та S-алкілювання, формілювання, [2+3]-циклоконденсації, Кньюенагеля; мета - синтез неконденсованих похідних 4-тіазолідинону та 2,3-дигідротіазолу з 1,3,4-тіа(окса)діазольними або імідазо[2,1-b]-1,3,4-тіадіазольними фрагментами для пошуку високоактивних та малотоксичних сполук як потенційних лікарських засобів; методи - органічний синтез, спектроскопія ЯМР, хромато-мас-спектрометрія, елементний аналіз, рентгеноструктурний аналіз, фармакологічний скринінг, COMPARE аналіз, молекулярний докінг; результати - циклізацією 2-хлоро-N-(1,3,4-тіа(окса)діазол-2-іл)ацетамідів під дією амоній тіоціанату синтезовано групу нових 2-імінотіазолідин-4-онів та їх 5-іліденпохідних; у реакціях ацилювання та N-алкілювання одержано ряд неописаних раніше амідів моно- та дикарбонових кислот 2,4-діоксотіазолідинового ряду з тіа(окса)діазольними фрагментами в молекулах; конденсацією 2-(2,3-діоксо-1,3-дигідроіндол-1-іл)-N-(5-арил-1,3,4-оксадіазол-2-іл)ацета- мідів з 4-тіазолідиноами синтезовано ряд нових ізатиніліденопохідних; уперше отримано серії 2-гідразонопохідних 4-тіазолідинону та 2,3-дигідротіазолу з імідазо[2,1-b]-тіадіазольним фрагментом у молекулах; проведено спрямований синтез 165 нових сполук, серед яких за результатами фармакологічного скринінгу ідентифіковано низькотоксичні та високоактивні протиухлинні, антитрипаносомні, противірусні та антифіброзні агенти; впроваджено - в навчальний та науковий процеси кафедр фармацевтичного спрямування; галузь - фармація.

76.05.18.0897/0417U000643

Шастун Наталя Петрівна. Аналіз механізмів співвідношення протисудомної активності та побічної дії антиконвульсантів різних груп:

Дис... к.мед.н. /ДУ "Інститут фармакології та токсикології НАМН України". – Захищена 15.03.2017.

УДК 616.8-009.24:615.214:615.065.

153 с.: 19 табл., 22 іл. – Бібліогр.: 244 назви.

Дисертаційна робота присвячена експериментальному вирішенню проблеми безпечності та ефективності протисудомної терапії. Встановлено співвідношення протисудомної активності антиконвульсантів (топірамат, карбамазепін, габапентин, вальпроат натрію, ламотриджин) з ГАМК- та глутаматергічною дією та їх побічних ефектів. На підставі досліджень доведено, що антиконвульсанти з глутаматергічною дією мають менш виражені побічні ефекти по відношенню до когнітивних функцій, що на молекулярно - біохімічному рівні підтверджено підвищенням рівня відновлених еквівалентів тіол-дисульфідної системи, інгібуванням нітрозуючого стресу та антиапоптичною дією. Встановлена залежність індексу нітротирозин/глутатіон відновлений при корозоловому кіндлінгу та дії антиконвульсантів на когнітивні

процеси - чим вищий індекс, тим більш негативний вплив мають антиконвульсанти на когнітивні функції. Встановлені нейрогістоморфологічні аспекти дії антиконвульсантів з різним механізмом дії з використанням імуногістохімічних методик. Узагальнення результатів досліджень на білих щурах дозволило виявити найбільш ефективні та безпечні протисудомні засоби.

76.05.18.0898/0417U000772

Богдан Наталя Степанівна. Створення та вивчення препарату противиражкової дії на основі продуктів бджільництва: Дис... к.фарм.н. /Запорізький державний медичний університет. – Захищена 31.03.2017.

УДК 615.453.3:615.243:638.16:638.135.

203 с.: 36 табл., 28 іл. – Бібліогр.: 160 назв.

Дисертація присвячена теоретичному обґрунтуванню складу та експериментальній розробці технології твердої лікарської форми – гранул на основі стандартизованих субстанцій продуктів бджільництва – меду порошкоподібного і фенольного гідрофобного препарату прополісу та субстанції "Плантаглюцид" для комплексного лікування захворювань виразкової хвороби шлунку та дванадцятипалої кишки. Доведено, що розроблені методики кількісного визначення досліджуваних лікарських речовин є валідними відповідно до вимог ДФУ.

76.05.18.0899/0417U000889

Чикалова Світлана Олегівна. Забезпечення якості результатів фармакопейних випробувань методами титрування та випробування "Втрата в масі при висушуванні": Дис... к.фарм.н. /Національний фармацевтичний університет. – Захищена 05.04.2017.

УДК 615.074:615.11.

168 с.: 48 табл. – Бібліогр.: 124 назви.

В роботі наведені узагальнені наукові дослідження з проблеми забезпечення якості результатів фармакопейних випробувань методами титрування та випробування "Втрата в масі при висушуванні". Наукова задача вирішена на основі оцінки та порівняння складових невизначеності результатів випробувань. Розроблені науково обґрунтовані критерії прийнятності та рекомендації щодо схеми та контролю якості результатів фармакопейних випробувань субстанцій методами титрування та випробування "Втрата в масі при висушуванні".

76.05.18.0900/0417U000910

Продан Ольга Вячеславівна. Синтез, будова, фізико-хімічні властивості і біологічна активність "онієвих" гексафторосилікатів:

Дис... к.фарм.н. /Львівський національний медичний університет імені Данила Галицького. – Захищена 21.04.2017.

УДК 615.011:546.284'161-32:547-3.

139 с.: 24 табл., 26 іл. – Бібліогр.: 168 назв.

Дисертацію присвячено систематичному вивченню гексафторосилікатів з органічними "онієвими" катіонами, які володіють біологічною активністю, у контексті їх використання у якості нових ефективних карієспротекторних агентів. Запропоновані способи синтезу гексафторосилікатів піридинію, дипіридинію і полігуанідинію, які призводять до утворення цільових продуктів з практично кількісним виходом. Комплекси охарактеризовані методами елементного аналізу, ¹H, ¹⁹F ЯМР, ІЧ-спектроскопії, мас-спектрометрії, потенціометрії, термогравиметрії, кристалічна структура 5 гексафторосилікатів встановлена методом РСА. В структурах солей основну структуроорганізуючу і стабілізує функцію виконують системи Н-зв'язків NH F і OH??F. Розчинність

гексафторосилікатів у воді антибатно корелює з числом Н-донорів у структурі катіона. У розбавлених водних розчинах солі піддаються практично кількісному гідролізу з утворенням фторид-іонів і розчинної форми діоксиду кремнію, яка каталізує процес утворення осаду фосфату кальцію із слини. Виявлена висока карієспрофілактична ефективність усіх вивчених гексафторосилікатів (до 80 %), застосування яких одночасно забезпечує істотне поліпшення біохімічних показників пульпи зубів. впроваджено - в навчальний та науковий процеси кафедр фармацевтичного спрямування; галузь - фармація.

76.05.18.0901/0417U000993

Лукіна Ірина Андріївна. Фармакогностичне вивчення *Polygonum hydroper L.* і *Polygonum persicaria L.* флори України:

Дис... к.фарм.н. /Запорізький державний медичний університет. – Захищена 11.05.2017.

УДК 615.322:582.657.24:581.9(477).

190 с.: 34 табл., 17 іл. – Бібліогр.: 194 назви.

Дисертаційна робота присвячена комплексному фармакогностичному вивченню гірчака перцевого (*Polygonum hydroper L.*) і гірчака почечуйного (*Polygonum persicaria L.*). Розроблено технологію одержання та параметри стандартизації ліофілізованих екстрактів з трави рослин. Розроблено проекти МКЯ на траву г. перцевого "Трава гірчаку перцевого" (*Herba Polygonum hydroper L.*) та на ліофілізований екстракт "Трава гірчаку перцевого екстракт ліофілізований" (*Herbae Polygoni hydroperieriae L. extractum liophilisum*). Проведено фармакологічні дослідження ЛЕГ, ЛЕП на біологічну активність, що довели гепатопротекторну, антиоксидантну, гемостатичну та гастропротекторну активність.

76.05.18.0902/0217U000957

Фармакологічна модуляція електричної активності гангліозних клітин сітківки в нормі та при моделюванні патологічних станів:

Заключний звіт /Міжнародний Центр молекулярної фізіології Національної Академії Наук України; Керівник Федулова Світлана Анатоліївна. – ДР 0114U000908. УДК 615.217.4:612.84.

37 с.

На ізольованому препараті сітківки ока щура у дослідках з фіксацією потенціалу в конфігурації "ціла клітина" досліджено електрофізіологічні та фармакологічні властивості гангліозних клітин сітківки (ГКС) в нормі та при експериментально викликаному діабеті. Визначено характеристики потенціал-залежного струму Kv3.1/Kv3.2 типу. Показано, що у частини ГКС (60%) бензогексоній пригнічує спонтанні постсинаптичні струми відносно високої амплітуди (40-100 пА). Встановлено, що при експериментально викликаному ЦД у ГКС щурів зменшуються потенціал спокою, амплітуда та частота спонтанних постсинаптичних струмів. Ключові слова: гангліозні клітини сітківки, потенціал-залежний струм, фонова активність, нікотинові холінорецептори, експериментально викликаний діабет.

76.33 Гігієна й епідеміологія

76.05.18.0903/0417U000951

Пашинська Світлана Леонідівна. Наукове обґрунтування методичних підходів до інтегрального оцінювання стану навколишнього середовища та здоров'я населення:

Дис... к.б.н. /Державна установа "Інститут громадського здоров'я імені О.М. Марзеева НАМН України". – Захищена 28.04.2017.

УДК 613.955:681.3:371.25.

163 с.: 30 табл., 25 іл. – Бібліогр.: 198 назв.

Дисертаційна робота присвячена розробленню методики інтегрального оцінювання стану навколишнього середовища та здоров'я населення. Визначено структуру первинного аналізу масиву еколого-гігієнічних даних. Запропоновано спосіб формування інтегральних оцінок стану об'єкту, який базується на комбінованому агрегуванні показників. Побудовано алгоритм виявлення потенційно небезпечних чинників шляхом зіставлення комбінованих інтегральних оцінок стану об'єктів (розв'язання оберненої задачі інтегрування). Створено програмний засіб "Експрес-аналіз", який забезпечує автоматизацію розробленої методики інтегрального оцінювання стану довкілля та рівня здоров'я населення. Запропонована методика інтегрального оцінювання якості навколишнього середовища та здоров'я населення дозволяє оперативно сформулювати упорядкований масив даних еколого-гігієнічних досліджень, одержати узагальнений висновок про якість навколишнього середовища та здоров'я населення, виявити потенційно небезпечні фактори серед досліджуваних характеристик об'єкту.

76.05.18.0904/0417U000952

Ковалів Марія Омелянівна. Фізіолого-гігієнічна оцінка морфофункціонального стану, харчового статусу й адаптації студентів-медиків:

Дис... к.мед.н. /Державна установа "Інститут громадського здоров'я імені О.М. Марзеева НАМН України". – Захищена 28.04.2017.

УДК 613.955:616-053.5-003.96:612.821.3.

171 с.: 33 табл., 3 іл. – Бібліогр.: 134 назви.

У дисертаційній роботі, що присвячена фізіолого-гігієнічній оцінці морфофункціонального стану та харчового статусу 16-18-річних вступників медичного університету, їх подальшого розвитку й адаптації в динаміці першого року навчання за традиційною семестрово-заліковою та кредитно-модульною системами, встановлено особливості перебігу адаптації першокурсників, зв'язки фізичного й інтелектуального розвитку, функціонального стану серцево-судинної системи, розумової працездатності вступників і студентів різних систем навчання з їх харчовим і хімічним статусом, доведено переваги традиційної семестрово-залікової системи навчання при формуванні адаптації студентів, обґрунтовано комплекс медико-профілактичних заходів, спрямованих на покращання адаптації першокурсників з відхиленнями морфофункціонального розвитку.

76.05.18.0905/0417U001090

Липовецька Олена Борисівна. Вплив довготривалого споживання некондиційної за мінеральним складом питної води на формування неінфекційної захворюваності населення та розробка профілактичних заходів:

Дис... к.мед.н. /Державна установа "Інститут гігієни та медичної екології ім. О.М. Марзеева Національної академії медичних наук України". – Захищена 29.12.2016.

УДК 614.777:628.1.033:616-056.

177 с.: 18 табл., 23 іл. – Бібліогр.: 174 назви.

Дисертація присвячена вивченню впливу довготривалого споживання некондиційної, з надлишком мінеральних солей, питної води на теплокровний організм та здоров'я населення та обґрунтуванню профілактичних заходів. У дисертаційній роботі на основі комплексних еколого-гігієнічних, соціологічних, експериментальних та епідеміологічних досліджень встановлено особливості та основні залежності хронічної дії на теплокровний організм та здоров'я населення комбінації нестандартних мінеральних речовин (сухий залишок, загальна жорсткість, сульфати, хлориди) питної

води, показано вплив такої води на розвиток окремих неінфекційних захворювань (ішемічна хвороба серця, гіпертонічна хвороба, виразкова хвороба шлунку, гастрит, сечокам'яна хвороба, пієлонефрит). Науково обґрунтовано гігієнічні рекомендації по локальному доочищенню питної води безпосередньо в місцях її споживання на побутових та колективних водоочисниках, як надійному заходу покращення її якості і профілактики неінфекційних захворювань.

76.05.18.0906/0417U001111

Герман Ольга. Наукове обґрунтування протирадонових заходів для будівель, розташованих на радононебезпечних територіях України: Дис... к.б.н. /Державна установа "Інститут громадського здоров'я імені О.М. Марзеева НАМН України". – Захищена 29.12.2016.

УДК 613.648.4:614.876.

160 с.: 38 табл., 21 іл. – Бібліогр.: 115 назв.

Дисертація присвячена науковому обґрунтуванню вибору санітарно-гігієнічних протирадонових заходів для типових сільських будинків з метою зменшення радіаційних ризиків населення України від радону-222 в повітрі приміщень. На прикладі комплексних досліджень житлових будинків та приміщень дитячих закладів щодо вмісту радону і природних радіонуклідів у ґрунтах в роботі проведено комплексний аналіз впливу цих факторів на формування активностей радону в повітрі сільських будівель. Встановлені стійкі залежності рівнів радону від типу будинку, конструкції фундаменту, типу вентиляції, геоморфології ґрунтів. За результатами складені карти радонового потенціалу. На базі отриманих закономірностей були обрані протирадонові заходи, проведена оцінка їх ефективності, оцінені відповідні радіаційні ризики для здоров'я дітей, розроблені рекомендації щодо протирадонових заходів для типових сільських будинків.

76.05.18.0907/0217U001534

Гігієнічна оцінка токсичних галогеноцтових кислот, що утворюються при хлорванні питної води, та ризики для здоров'я населення: Заключний звіт /Державна установа "Інститут гігієни та медичної екології ім. О.М. Марзеева Національної академії медичних наук України"; Керівник Прокопов В'ячеслав Олександрович. – ДР 0114U001369. УДК 614.777:628.166:546.12/13.

126 с.

Мета НДР: наукове обґрунтування гігієнічної значущості та небезпеки ГОК та ТГМ як побічних продуктів хлорування води та розробка профілактичних заходів. Об'єкт досліджень: вміст нелетких (ГОК) та летких (ТГМ) ХОС у воді річкових водопроводів; вплив на вміст цих ХОС у воді природних та технологічних чинників; біологічна дія ХОС питної води на організм тварин; оцінка ризиків для здоров'я хлорованої питної води. Методи дослідження: літературно-пошуковий, експериментального моделювання, гігієнічної оцінки, фізико-хімічні, токсикологічні, медико-статистичні, математичні. Отримано нові наукові дані щодо забруднення хлорованої питної води річкових водопроводів ХОС: з 9 досліджуваних ГОК виявлено 1 або 2 речовини (МХОК та ТХОК), а з 7 ТГМ - 2 або 4 речовини (ХФ, ДХБМ, ДБХМ та ЧХВ). Визначено на річкових водопроводах мм. Києва, Запоріжжя, Світловодська та у водорозподільних мережах особливості утворення ХОС. Встановлено в експериментальних дослідженнях, що за усіх хлорагентів зростання рівнів ТГМ та ГОК відбувається в природній воді з підвищенням їх дози та часу дії, а також температури води. Зсув рН в лужний бік збільшує утворення ТГМ, а в кислий - ГОК. Рівні у воді ГОК в десятки разів є нижчими за вміст хло-

роформу та встановлених для них нормативів. На водопровідних водоочисних спорудах ТГМ та ГОК не видаляються та транзитом надходять до мереж питної води. З'ясовано характер ізольованої та комбінованої дії на теплокровний організм хлороформу та монохлороцтової кислота в концентраціях у воді вищих за ГДК. Обидві речовини виявляють загально-токсичну дію на організм тварин, прояв токсичної дії ХОС посилюється при сумісному їх надходженні до організму тварин, що в більшій мірі обумовлено дією хлороформу. Визначено ризик для здоров'я людей від споживання забрудненої ХОС питної води. Обґрунтовано напрямки подальшого розвитку в Україні проблеми летких та нелетких ХОС в хлорованій воді.

76.05.18.0908/0217U001638

Вивчення резервних функціональних можливостей організму підлітків, які опановують робочі професії в професійно-технічних навчальних закладах, розробка заходів для удосконалення медичного контролю за станом їх здоров'я: Заключний звіт /Державна установа Інститут медицини праці Національної академії медичних наук України; Керівник Кундієв Юрій Ілліч. – ДР 0114U002407. УДК [(613.96+377.7):377]:001.891.

116 с.

За результатами комплексних досліджень (фізіологічних, медико-статистичних, соціологічних) вивчено стан здоров'я 15-18-річних юнаків та дівчат - учнів професійно-технічних навчальних закладів (ПТНЗ); визначено його вікові та гендерні особливості, насамперед, досліджено закономірності формування функціональних можливостей організму підлітків різного віку та статі; виявлено причинно-наслідкові зв'язки між рівнем функціонального резерву організму та факторами ризику з числа складових способу життя. Встановлено, що більше половини учнів ПТНЗ страждають на хронічні захворювання, в структурі яких переважають хвороби кістково-м'язової системи та сполучної тканини, хвороби органів травлення. За останні 5 років суттєво зросла поширеність хвороб нервової системи та органів дихання. У дівчат поширеність хвороб залишається достовірно вищою, ніж у юнаків (відповідно 61,9+1,49 та 52,0+1,47 випадків на 100 оглянутих). Виявлено гендерні та вікові особливості морфофункціонального розвитку учнів, які відображають гетероморфність, гетерохронність його показників, а також половий диморфізм та процеси акселерації. Встановлено, що 43-21% (в залежності від віку) юнаків та 48-29% дівчат обстеженої когорти мають дисгармонійний фізичний розвиток, що перевищує ці показники серед школярів відповідного віку в 1,1-1,7 разів. Виявлено зниження силових можливостей та функції зовнішнього дихання (в середньому на 10%), особливо у дівчат, в порівнянні з їх однолітками попередніх десятиліть. Встановлено, що 43% дівчат та 32% юнаків мають нижчий за середній та низький рівень функціональних можливостей серцево-судинної системи (ССС). Зі зростанням їх віку з 15 до 18 років функціональні резервні можливості СССР зростають, зростає також і узгодженість в роботі СССР та дихальної системи. За результатами дослідження запропоновано систему оцінки функціонального стану організму підлітків різного віку та статі для виявлення ранніх морфофункціональних порушень з метою удосконалення медичного контролю за станом здоров'я учнівської молоді, що відображено у 2 інформаційних листах. Робота передається за кордон за договірною ціною.

76.05.18.0909/0217U001639

Морфофункціональна оцінка органотропності та таканинного розподілу наночастинок

металів у залежності від їх дисперсності та шляхів надходження в організм: Заключний звіт /Державна установа Інститут медицини праці Національної академії медичних наук України; Керівник Кундієв Юрій Ілл'яч. – ДР 0114U002409. УДК 616-092.4+669.018.674. 203 с.

Об'єкти дослідження: наночастинки (НЧ) сульфиду свинцю (PbS) та оксиду заліза (Fe₂O₃), розміром 12,5 нм і 100 нм та, 19 нм і 75 нм, відповідно, отримані методом хімічного синтезу; лабораторні статевозрілі щурини-самці, лінії Вістар які зазнавали тривалої дії НЧ при їх однократному введенні в трахею, в черевну порожнину та внутрішньом'язово, а також при їх тривалому (1 міс) введення в черевну порожнину та при нанесенні на непошкоджену шкіру тварин у продовж 3-х міс. Використані в експерименті колоїди НЧ стандартизували за показником концентрації хімічних речовин (0,01 М). Мета роботи: Морфо-функціональна оцінка органотропної дії та тканинного розподілу наночастинок металів у залежності від їх дисперсності та шляхів надходження в організм експериментальних щурів. Методи дослідження: токсикологічні, біохімічні, хіміко-аналітичні, фізичні (визначення надслабких магнітних полів в печінці, що є органом-мішенню для Pb s Fe), цитологічні, гістологічні, гістохімічні, електронно-мікроскопічні (растрова та трансмісійна електронна мікроскопія разом із рентгеноструктурним мікроаналізом), морфометричні та статистичні. Результати та їх новизна: вперше на підставі проведення комплексних експериментальних токсикологічних досліджень на моделі гострої, підгострої та хронічної інтоксикації щурів НЧ PbS і Fe₂O₃ встановлено особливості та закономірності їх розподілення в печінці, нирках і міокарді у залежності від розміру, питомої площі поверхні НЧ і способів їх введення в організм. Встановлено, що на процеси всмоктування, транспортування, накопичення та розподілення НЧ металів в органах-мішенях так само, як і на розвиток токсичного ефекту значною мірою впливають не стільки концентрація хімічної речовин, скільки концентрація, розмір і спосіб введення НЧ в живий організм. Виявлено, що зазвичай малотоксичні сполуки заліза у вигляді НЧ (Fe₂O₃) здатні так само, як і НЧ токсичного металу свинцю (НЧ PbS) проникати через гемато-тканинні бар'єри, потрапляти у кров, вступати в взаємодію з білками та клітинами крові, що забезпечує їх транспортування до органів-мішеней, їх розподіл і кумуляцію в різних структурах стромы та паренхіми органів. Показано, що більші за розміром НЧ здатні проникати в клітини, зокрема, PEC шляхом фагоцитозу, а дрібного розміру - в клітини паренхіми органів шляхом ендцитозу, що може визначати особливості механізмів токсичної дії різного розміру НЧ PbS і Fe₂O₃ на клітинному та субклітинному рівнях.

76.05.18.0910/0217U001640

Використання базових сольватаційних гібридних рівнянь в предикативних моделях оцінки ризику проникнення пестицидів крізь шкіру: Заключний звіт /Державна установа Інститут медицини праці Національної академії медичних наук України; Керівник Кундієв Юрій Ілл'яч. – ДР 0114U002408. УДК 615.9:632.95+612.791:001.5. 59 с.

На підставі аналізу даних літератури відносно базового сольватаційного рівняння Абрахама зроблено висновок про можливість і доцільність його використання з метою кількісної оцінки ризику крізь шкірної дії пестицидів. Коефіцієнти проникнення крізь шкіру, розраховані з використанням базового сольватаційного рівняння Абрахама знаходяться у тісній кореляційній залежності з аналогічними дифузійними коефіцієнтами, розрахованими за рівняннями законом

дифузії Фіка. Розроблено алгоритм кількісного визначення проникнення пестицидів крізь шкіру та подальше застосування його в моделях оцінки ризику. Розроблено альтернативний підхід до створення гігієнічного нормативу - граничного допустимого рівня вмісту пестицидів на поверхні тіла операторів, який дозволяє всебічне урахування умов застосування пестицидів та прийняття управлінських рішень. За результатами досліджень підготовлені методичні рекомендації, корисна модель, інформаційний лист, опубліковано 7 статей, подано до публікації 1 статтю. Робота передається за кордон за договірною ціною.

76.35 Інші галузі медицини й охорони здоров'я

76.05.18.0911/0417U000905

Федорова Олена Анатоліївна. Судово-медичне визначення давності настання смерті за кристалографією тканин трупа під час його гнильної трансформації: Дис... к.мед.н. /Національна медична академія післядипломної освіти ім. П.Л. Шупика. – Захищена 28.04.2017. УДК 340.624.6:818 "7":616-091.1-008. 219 с.: 26 табл., 35 іл. – Бібліогр.: 204 назви.

Досліджено кристаломорфологічні показники кристалограм з тканинних екстрактів внутрішніх органів і крові в випадках ненасильницької та насильницької смерті і виявлено статистично значущі візуальні зміни показників, притаманні 1-7 добам післясмертного періоду. Обґрунтовано новий підхід до визначення давності настання смерті під час гнильної трансформації трупа з урахуванням встановлених кристаломорфологічних діагностичних ознак.

76.05.18.0912/0417U000970

Павліченко Павло Петрович. Оптимізація методів контролю функціонального стану професійних футболістів: Дис... к.мед.н. /ДЗ "Дніпропетровська медична академія МОЗ України". – Захищена 25.04.2017. УДК 613.72/731:616.12-073.97-072.7:681.31:796.071:796.332. 195 с.: 46 табл., 17 іл. – Бібліогр.: 231 назва.

У роботі проведено аналіз динаміки функціонального стану футболістів в різні періоди підготовки та під дією різних чинників. Використано загальноклінічні, інструментальні методи дослідження, польові методи дослідження функціональної підготовленості з використанням методики газоаналізу, педагогічні методи тестування спеціальної підготовленості, а також експертна оцінка успішності змагальної діяльності. Виявлено зв'язок показників фазаграфії з показниками функціональної підготовленості, результатами спеціальної підготовленості, а також з оцінкою ігрової діяльності професійних футболістів, що дає можливість прогнозувати успішність гри футболіста за запропонованими моделями. Встановлено, що більш схильними до перевантаження є півзахисники і нападники. Запропоновано методику інтегральної оцінки функціонального стану, яка базується на сформованій інтегральній оцінці за ранжованими показниками (оцінка за 5-бальною шкалою) та дозволяє здійснювати контроль поточного стану для уникнення ризику розвитку передпатологічних станів і зриву адаптації, а також допомогти в прогнозуванні успішності змагальної діяльності.

76.05.18.0913/0217U001248

Розробка біоактивних наноматеріалів для спрямованого впливу на про- та антиоксидантні системи старіючого організму: Заключний звіт /Харківський національний університет імені

В.Н. Каразіна; Керівник Нікітченко Юрій Вікторович. – ДР 0116U002826. УДК 573.4::58.02.

72 с.

Об'єкти дослідження - фізико-хімічні властивості наночастинок ортованадатів та діоксиду церію, вплив наночастинок ортованадату гадолінію та діоксиду церію на стан прооксидантно-антиоксидантної системи, виживаність та фізіологічні показники старіючого організму за природного старіння. Методи дослідження: спектрофотометрія, флуориметрія, полярографія, метод динамічного світлорозсіювання, біохімічні, фізіологічні, статистичні. Основні результати та висновки: За умов *in vitro* досліджені наночастинок пригнічують та роз'єднують процеси дихання і окисного фосфорилування, деполаризують мембрани мітохондрій та знижують рівень АТФ у органелах. Уперше встановлено, що НЧ GdVO₄:Eu³⁺ виявляє активність, яка подібна глутатіонпероксидазній активності. Тривале (протягом 10-12 місяців) застосування НЧ GdVO₄:Eu³⁺, CeO₂ та метформіну щурам віком 22-23 міс. призводить до уповільнення зниження концентрації тироксину у крові та уповільнення накопичення продуктів вільнорадикального окислення ліпідів у крові та печінці піддослідних щурів, а також до нівелювання залежного від віку зниження глутатіонпероксидазної активності та активності глутаредоксинон. Виявлено, що медіана виживаності контрольних тварин і тварин, які отримували НЧ CeO₂, метформін та НЧ GdVO₄:Eu³⁺ спостерігалася на 910, 960, 990, 1010 день життя тварин, відповідно. Отримані дані дозволяють дійти висновку, що GdVO₄:Eu³⁺ може бути основою для розробки препаратів із геропротекторною дією або для засобів, здатних покращувати якість життя старіючого організму

76.05.18.0914/0217U001412

Альтернативні моделі для тестування клітинних препаратів на онкогенність. Третій рік виконання проекту: Заключний звіт /Відділення цільової підготовки Київського національного університету імені Тараса Шевченка при Національній академії наук України; Керівник Гарманчук Л.В., Лукаш Л.Л. – ДР 0116U005183. УДК 616-006,6-037:576.54.

74 с.

Розроблені багатокомпонентної системи із залученням суспензійних, первинних, органних культур пухлинних клітин *in vitro* та індукованих та перещеплених моделей *in vivo* для скринінгу на онкогенність біологічно-активних та клітинних препаратів, продуцентами яких є різні біологічні об'єкти.

76.05.18.0915/0217U001697

Розробка та впровадження діагностичної тест-системи для швидкої ідентифікації Pneumocystis jirovecii у клінічному матеріалі: Заключний звіт /Інститут молекулярної біології і генетики НАН України; Керівник Мошинець Олена Володимирівна. – ДР 0116U004327. УДК 616-093.

29 с.

Пневмоцистна пневмонія (ПЦП) - це важке інфекційне захворювання із високою летальністю, яке часто є причиною смерті у пацієнтів із набутим імунodefіцитом. Причиною ПЦП є опортуністична грибоквіа інфекція Pneumocystis jirovecii. Через те, що пневмоцисти та бактерії мають принципово різні спектри чутливості до антибіотиків та протимікробних препаратів, ПЦП може бути виліковна виключно специфічною терапією. Тому швидка діагностика та диференціювання ПЦП від класичної бактерійної пневмонії є обов'язковим етапом успішного лікування пацієнта. В Україні діагностика ПЦП є неефективною - виключно неспецифічною та представлена цитологічним аналізом зразку макро-

тиння, бронхоальвеолярної рідини, або біопсійного матеріалу. Розроблено та впроваджено діагностичну тест-систему для швидкої ідентифікації Pneumocystis jirovecii у клінічному матеріалі від пацієнтів.

76.05.18.0916/0217U001760

Регіональні особливості стану кишкової мікрофлори у дітей із соматичними та інфекційними захворюваннями захворюваннями: Заключний звіт /Сумський державний університет; Керівник Сміян Олександр Іванович. – ДР 0114U004466. УДК 616.34-008.87-06-036.21-053.2.

34 с.

Об'єкт дослідження - особливості кишкової мікрофлори у дітей хворих на гострі респіраторні вірусні інфекції на фоні аденоїдних вегетацій та хронічного аденоїдиту. Мета роботи - було вивчення змін складу мікрофлори товстої кишки в гострий період вірусної інфекції у дітей дошкільного віку, хворих на гострі респіраторні вірусні інфекції на фоні аденоїдних вегетацій та хронічного аденоїдиту. Метод дослідження - статистичний аналіз результатів клінічних, мікробіологічних досліджень випорожнень з визначенням видового складу та популяційного рівня мікрофлор за методикою Р.Б. Епштейн-Літвак (1977). Визначені особливості змін з боку мікробіологічного статусу кишківника у дітей дошкільного віку, хворих на гострі респіраторні вірусні інфекції на фоні аденоїдних вегетацій та хронічного аденоїдиту. Результати НДР впроваджені в практичну роботу лікарів-педіатрів Сумської області. Прогнозні припущення щодо розвитку об'єкта дослідження - пошук оптимальної схеми лікування дітей, хворих на гострі респіраторні вірусні інфекції на фоні аденоїдних вегетацій та хронічного аденоїдиту

76.75 Соціальна гігієна. Організація й управління охороною здоров'я

76.05.18.0917/0417U001092

Ван Доеверен Наталія Романівна. Медико-соціальне обґрунтування удосконалення структури обласної лікарні в умовах реформування галузі: Дис... к.мед.н. /Національна медична академія післядипломної освіти імені П. Л. Шупика МОЗ України. – Захищена 30.12.2016.

УДК 614.2:616-082:35.071.5.001.73.

200 с.: 46 табл., 10 іл. – Бібліогр.: 167 назв.

Дисертація присвячена науковому обґрунтуванню удосконалення структури обласної клінічної лікарні в умовах реформування галузі охорони здоров'я. Основою інноваційного розвитку обласної лікарні стала оптимізація її потужності, запровадження сучасної системи моніторингу та оцінки її діяльності, оптимізація взаємодії із закладами охорони здоров'я області та клініками державного рівня, впровадження ефективних медичних технологій діагностичного та лікувального процесів, які базуються на даних із доведеною ефективністю, підвищення професійного рівня медичного персоналу при забезпеченні сталого фінансового розвитку та оснащення сучасним обладнанням.

76.05.18.0918/0217U001535

Наукове обґрунтування удосконалення норм харчування військовослужбовців ЗС України відповідно до стандартів НАТО: Заключний звіт /Державна установа "Інститут гігієни та медичної екології ім. О.М. Марзеева Національної академії медичних наук України"; Керівник Гуліч Марія Павлівна. – ДР 0116U000757. УДК 614.31.

47 с.

Предмет дослідження: опитувальні анкети, стандарти НАТО, норма-10, енерговитрати, енергетична та харчова цінність раціонів. Мета роботи: Науково обґрунтувати корекцію індивідуального бойового раціону харчування військовослужбовців ЗС України, з урахуванням досвіду і стандартів НАТО. Методи досліджень: пошуково-інформаційний, анкетно-опитувальний, аналітичний, розрахунковий, статистичний. Результати досліджень: Здійснено аналіз та узагальнення організації та стану харчування військовослужбовців частин ЗС України, які приймають участь у проведенні антитерористичної операції на території Донецької та Луганської областей (зона АТО). Проведено середньодобовий хронометраж різних видів діяльності (в т.ч. бойової) та встановлено енергетичні витрати військовослужбовців частин ЗС України при виконанні завдань за призначенням. Науково-обґрунтовано необхідність внесення змін в організацію та стан харчування, а також енергетичну та харчову цінність індивідуального бойового пайка військовослужбовців для забезпечення оптимального функціонування організму військовослужбовців при виконанні ними завдань за призначенням. Здійснено наукове обґрунтування енергетичної та харчової цінності індивідуального бойового пайка військовослужбовців ЗС України, які приймають участь у бойових діях, з дотриманням основних принципів стандартів НАТО.

76.05.18.0919/0217U002131

Математичне моделювання процесів управління охороною здоров'я: Заключний звіт /Тернопільський державний медичний університет ім. І.Я. Горбачевського; Керівник Голяченко Олександр Макарович. – ДР 0114U000597. УДК 614.2:351.773:004.942.

41 с.

Звіт по НДР: 40 с., 12 рис., 3 табл., 35 джерел. Об'єкт дослідження - Система організації та управління медичною допомогою в Україні. Мета роботи - розробити математичні моделі для управління охороною здоров'я та надання медичної допомоги населенню на різних рівнях її організації з метою оптимізації системи охорони здоров'я. Методи дослідження - математичне моделювання, статистичні, економічні, системний аналіз. Засоби, що використовуються - комп'ютерні програми, статистичні облікові документи, експертні оцінки. Новизна дослідження - вперше запропоновані і обґрунтовані принципи і методика математичного моделювання на різних рівнях медичної допомоги та її медичного страхування. Очікувані результати та можлива область застосування - створення математичних моделей процесів управління охороною здоров'я дозволить об'єктивно оцінити роботу її різних ланок, оцінити якість та ефективність на всіх етапах її організації з виходом на конкретного лікаря і структурного підрозділу, дати можливість об'єктивно підійти до визначення коштів, що виділяються на медичне страхування. Форми впровадження - рекомендації щодо застосування математичних моделей в різних структурних підрозділах медичної допомоги, наукові статті, нововведення, методичні вказівки.

77 ФІЗИЧНА КУЛЬТУРА І СПОРТ

77.03 Теорія фізичної культури і спорту

77.05.18.0920/0417U000602

Ярмоленко Максим Анатолійович. Удосконалення навчально-тренувального процесу спортсменів Спеціальних Олімпіад (на матеріалі футболу): Дис... к.фіз.вих. /Національний університет фізичного виховання і спорту України. – Захищена 16.03.2017.

УДК 796.032.2 + 796.332.015.

251 с.: 15 табл., 48 іл. – Бібліогр.: 249 назв.

У дисертації визначено шляхи удосконалення навчально-тренувального процесу спортсменів Спеціальних Олімпіад (на матеріалі футболу), що реалізуються за основними напрямками: визначення проблемних моментів навчально-тренувальної діяльності спортсменів Спеціальних Олімпіад.

77.05.18.0921/0417U000764

Ткаченко Сергій Миколайович. Диференційований підхід на уроках фізичної культури з футболу з дівчатами середнього шкільного віку: Дис... к.фіз.вих. /Дніпропетровський державний інститут фізичної культури і спорту. – Захищена 16.03.2017.

УДК 796.37.091.214.

218 с.: 33 табл., 10 іл. – Бібліогр.: 266 назв.

У дисертації вперше досліджена динаміка внутрішньої реакції дівчат 13 років на фізичне навантаження при виконанні Гарвардського степ-тесту (4 хв) за показниками ЧСС при їх фіксації кожні 10 с. Це дало змогу виділити три групи учениць із низьким, середнім та високим рівнями адаптаційних реакцій і визначити взаємозв'язок між типами реакції ЧСС на стандартне фізичне навантаження та рівнем фізичного здоров'я дівчат 13-14 років, що стало підґрунтям для їх диференціювання на відносно однорідні групи при проведенні уроків фізичної культури та створення програми занять футболом для дівчат 7-х класів із різними рівнями фізичного здоров'я, яка відрізняється співвідношенням засобів, спрямованих на розвиток фізичних якостей, обсягом та інтенсивністю фізичних навантажень. Здобувачем розроблені орієнтовні нормативи в чотирьох рухових тестах (на гнучкість, швидкість, координацію та швидко-силові якості) для дівчат 14 років із безпечним рівнем фізичного здоров'я, що можуть бути вихідним матеріалом для створення належних норм фізичної підготовленості учениць цієї вікової групи.

77.05.18.0922/0417U000765

Ковальчук Андрій Андрійович. Формування елементів техніки гри у волейбол з використанням спеціальних тренажерних пристроїв у фізичному вихованні студенток: Дис... к.фіз.вих. /Дніпропетровський державний інститут фізичної культури і спорту. – Захищена 16.03.2017.

УДК 796.12.3.325.45.

202 с.: 25 табл., 32 іл. – Бібліогр.: 213 назви.

Дисертаційне дослідження присвячене проблемі формування елементів техніки гри у волейбол з використанням спеціальних тренажерних пристроїв у фізичному вихованні студенток з урахуванням диференційованого підходу на основі рівнів фізичної та технічної підготовленості волейболісток в умовах вищого навчального закладу. Обґрунтовано, розроблено та експериментально перевірено ефективність авторської методики формування елементів техніки гри у волейбол з використанням спеціальних тренажерних пристроїв у фізичному вихованні студенток, яка дала можливість значно підвищити рівень технічної і фізичної підготовленості, здійснюючи диференційований підхід. Розроблена структура розподілу обсягів і інтенсивності тренувальних навантажень для студенток, які займаються волейболом, з різним рівнем технічної підготовленості з метою удосконалення їх технічної підготовки. Розроблену методику формування елементів техніки гри в волейбол з використанням тренажерних пристроїв можна застосовувати у фізичному вихованні ВНЗ і рекомендувати для впровадження у підготовку студентських збірних команд з волейболу.

77.05.18.0923/0417U000891

Мельник Аліна Юріївна. Удосконалення змагальної діяльності кваліфікованих волейболістів на основі комп'ютерної системи оцінки ефективності виконання подач:

Дис... к.фіз.вих. /Харківська державна академія фізичної культури. – Захищена 11.04.2017.

УДК 796.325:796.012.575/004.415.2.

217 с.: 14 табл., 38 іл. – Бібліогр.: 210 назв.

Об'єкт дослідження: змагальна діяльність кваліфікованих волейболістів. Мета дослідження: удосконалити змагальну діяльність кваліфікованих волейболістів із застосуванням розробленої комп'ютерної системи оцінки показників ефективності та якості виконання подач. Методи дослідження: аналіз та узагальнення науково-методичної літератури, пошук та використання інформації в мережі Internet, педагогічне спостереження, педагогічний експеримент, метод відеозйомки, програмне комп'ютерне забезпечення методів математичної статистики. Наукова новизна: вперше: визначено показник якості подач, який виражається в термінах введених так званих а-факторів; вдосконалено методiku оцінки кількісних показників ефективності і якості силової подачі в стрибку та націленої подачі; розроблено на основі сучасних комп'ютерних технологій базу даних "ServeStat"; запропоновано методiku оцінки коефіцієнту напруженості гри; розраховано траєкторії польоту м'яча після виконання подачі та визначено їх характеристики; запропоновано та експериментально перевірено методiku визначення точності подачі. Основні результати дослідження впроваджено: в тренувальний процес кваліфікованих волейболістів МВК "Локомотив", у змагальну діяльність МВК "Локомотив", КП ВК "Дніпро", ВК "Вінниця" та ВСК "Юридична академія", в програму проведення практичних занять у ХДА-ФК та в тренувальний процес гравців пляжного волейболу Харківської обласної організації волейбольного клубу "Кенгуру". Галузь - освіта.

77.05.18.0924/0417U001118

Лебедев Сергій Ігорович. Удосконалення тренувального процесу юних футболістів 10-12 років з урахуванням ігрового амплуа:

Дис... к.фіз.вих. /Харківська державна академія фізичної культури. – Захищена 27.12.2016.

УДК 796.332:796.015.14-058.86.

260 с.: 60 табл., 33 іл. – Бібліогр.: 235 назв.

Об'єкт дослідження: навчально-тренувальний процес юних футболістів 10-12 років. Мета: розробити методичні основи побудови тренувального процесу юних футболістів 10-12 років з урахуванням змагальної діяльності гравців різних ігрових амплуа. Методи: теоретичний аналіз і узагальнення науково-методичної літератури; педагогічні методи спостереження; педагогічний експеримент; педагогічне тестування; медико-біологічні та психофізіологічні методи дослідження; методи математичної статистики. Наукова новизна: вперше: розроблено програми додаткових тренувальних завдань з фізичної та техніко-тактичної підготовки футболістів 11-12 років різних ігрових амплуа; визначено вплив тренувального процесу за програмою ДЮСШ та експериментальною програмою на показники загальної і спеціальної фізичної та технічної підготовленості, а також на психофізіологічні якості юних футболістів 10-12 років; встановлено кореляційний взаємозв'язок між показниками загальної, спеціальної фізичної і технічної підготовленості та психофізіологічних властивостей юних футболістів 10, 11 та 12 років; встановлено формування факторної структури підготовленості юних футболістів 11-12 років під впливом експериментальних програм. Результати дослідження впроваджено в навчальний процес Харківської державної акаде-

мії фізичної культури, практику навчально-тренувального процесу й змагальної діяльності юнацьких команд ДЮСШ "Арсенал", КЗДЮСШ 12, КЗДЮСШ 7 м. Харкова, Харківської обласної федерації футболу. Галузь - освіта.

77.05.18.0925/0417U001119

Тропін Юрій Миколайович. Вдосконалення спеціальної фізичної та техніко-тактичної підготовки кваліфікованих спортсменів в греко-римській боротьбі з урахуванням різних стилів протиборства:

Дис... к.фіз.вих. /Харківська державна академія фізичної культури. – Захищена 28.12.2016.

УДК 796.82:796.015.13/796.071.2.

262 с.: 35 табл., 14 іл. – Бібліогр.: 258 назв.

Об'єкт дослідження: тренувальний процес кваліфікованих спортсменів у греко-римській боротьбі. Мета: розробити й експериментально обґрунтувати програму підвищення рівня спеціальних фізичних якостей і техніко-тактичної підготовленості кваліфікованих спортсменів в греко-римській боротьбі з урахуванням різних стилів протиборства. Методи: теоретичний аналіз і узагальнення даних літературних джерел; анкетування, опитування; педагогічні спостереження; аналіз відеоматеріалів змагальної діяльності; хронометрування; педагогічне тестування; метод експертних оцінок; психофізіологічні методи дослідження; моделювання; педагогічний експеримент; математико-статистичні методи. Наукова новизна: вперше: проведено порівняльний аналіз особливостей змагальної діяльності висококваліфікованих борців греко-римського стилю до і після останніх змін правил змагань; охарактеризовано й систематизовано основні технічні дії, що застосовуються борцями різних стилів протиборства; на підставі виявлених тенденцій зміни змагальної діяльності висококваліфікованих борців греко-римського стилю, особливостей і моделей змагальної діяльності борців різних манер ведення поєдинку розроблено й експериментально апробовано методiku індивідуалізації тренувального процесу кваліфікованих борців. Результати дослідження впроваджено у навчально-тренувальний процес Харківської державної академії фізичної культури, в практику роботи КДЮСШ № 9 м. Харкова, збірної команди Харківської області з греко-римської боротьби, МОККДЮСШ № 1 м. Миколаєва, ДЮСШ м. Житомира. Галузь - освіта.

77.29 Методичні основи видів спорту

77.05.18.0926/0417U000601

Аксютін Віктор Володимирович. Вплив психофізіологічних характеристик боксерів на стиль ведення поєдинку:

Дис... к.фіз.вих. /Національний університет фізичного виховання і спорту України. – Захищена 16.03.2017.

УДК 796.83:159.91.

217 с.: 16 табл., 22 іл. – Бібліогр.: 204 назви.

Дисертацію присвячено обґрунтуванню використання психофізіологічних показників для визначення стилю ведення поєдинку у кваліфікованих боксерів. У результаті проведених досліджень визначено інформативні показники психофізіологічних функцій спортсменів при встановленні стилю ведення поєдинку. Досліджено особливості взаємозв'язку стилю ведення поєдинку з психофізіологічними характеристиками боксера.

77.05.18.0927/0417U000763

Деркач Віктор Миколайович. Управління тренувальним процесом легкоатлетів-паралімпійців у змагальному періоді:

к.фіз.вих. /Дніпропетровський державний інститут фізичної культури і спорту. – Захищена 17.03.2017.

УДК 796.42.032-056.26 (043.3).

244 с.: 23 табл., 8 іл. – Бібліогр.: 225 назв.

У дисертації вперше спроектовано й експериментально обґрунтовано модель управління тренувальним процесом легкоатлетів-паралімпійців із ПФОРА у змагальному періоді підготовки до основних змагань, яка враховує особливості, що зумовлені захворюванням, статтю та спеціалізацією в легкій атлетичі. Обґрунтовано програму психологічної підготовки, як складової експериментально перевіреної моделі управління навчально-тренувальним процесом легкоатлетів-паралімпійців під час безпосередньої підготовки до Паралімпійських ігор 2012 року. Розроблена програма психологічної підготовки досліджуваних спортсменів включала: мету і завдання; валідні й надійні для кожного напрямку методики; узгоджений зміст програми і складових спроектованої моделі. Одержано дані про особливості зміни показників спеціальної фізичної підготовленості, мотивації досягнення успіху та уникнення невдач, результативності змагальної діяльності паралімпійців із різною легкоатлетичною спеціалізацією при використанні запропонованої моделі управління тренувальним процесом, а також про залежність результатів від зміни досліджених показників. Запропонована модель управління тренувальним процесом у змагальному періоді дозволила покращити ефективність змагальної діяльності, з урахуванням взаємозв'язку між показниками спеціальної фізичної підготовленості й особливостями мотивації досягнення успіху та уникнення невдач. Отримані дані свідчать про високу ефективність програми психологічної підготовки, як складової експериментально перевіреної моделі управління навчально-тренувальним процесом та можуть бути рекомендовані для використання у системі підготовки легкоатлетів-паралімпійців.

77.05.18.0928/0417U001117

Галашко Максим Миколайович. Використання морфофункціональних показників для прогнозування успішності спортивної діяльності армрестлерів: Дис... к.фіз.вих. /Харківська державна академія фізичної культури. – Захищена 27.12.2016.

УДК 796.8.032.071(043.3).

191 с.: 18 табл., 8 іл. – Бібліогр.: 197 назв.

Об'єкт дослідження: процес прогнозування успішності в армспорті. Мета дослідження: розробити методику прогнозу успішності спортсменів армспорту на підставі визначення морфофункціональних показників. Методи дослідження: вивчення й аналіз літератури, педагогічне спостереження, дослідження фізичного розвитку, професіографічний та ергономічний аналіз, гоніометрія, визначення кистьової динамометрії та силової витривалості, дослідження сили м'язів передпліччя, тензодинамометрія пальців рук, треметрія, визначення точності зусилля, дослідження особливостей психологічного стану, математико-статистичний аналіз. Наукова новизна: вперше: проведено аналіз армспорту з професіографічних позицій, надано ергономічний аналіз сутички в армспорті; досліджено силу м'язів передпліччя та силу пальців спортсменів різного рівню майстерності як чинників, що забезпечують змагальну успішність; проведено гоніометричне дослідження амплітуди рухів у суглобах верхніх кінцівок спортсменів; вивчено динаміку особливостей психологічного стану спортсменів армспорту протягом змагань; розроблено методику прогнозування змагальної успішності спортсменів на підставі морфофункціональних показників. Результати дослідження впроваджено у практику федерації армреслінгу (м. Суми), федерації армспорту (м. Миколаїв), федерації армспорту "КЕНТАВР" (м.

Харків); у навчально-тренувальний процес Харківської державної академії фізичної культури та Харківського державного педагогічного університету імені Г.С. Сковороди. Га-лузь - освіта.

78 ВІЙСЬКОВА СПРАВА

78.09 Воєнна історія

78.05.18.0929/0417U000547

Лісов Олександр Сергійович. Новітня вітчизняна історіографія створення та діяльності розвідки і контррозвідки України у 1917-1991 роках: Дис... к.і.н. /Національний університет оборони України імені Івана Черняхівського. – Захищена 22.02.2017.

УДК 355.40"1917/1991":930(477)"1991/2016".

265 с. – Бібліогр.: 943 назви.

Розкрито особливості сучасного етапу національної історіографії створення та функціонування розвідки і контррозвідки України у 1917-1991 рр. Зокрема проаналізовані військово-історичні, історико-правові та джерелознавчі дослідження українських вчених, присвячені становленню і діяльності українських національних спецслужб 1917-1920 рр., структур розвідки та контррозвідки ДЦ УНР, спеціальних підрозділів ОУН і УПА, радянських органів державної безпеки в Україні. З'ясовано інституціональну основу та науково-організаційні механізми дослідження історії спецслужб в Україні. Класифіковано історіографічні джерела з історії діяльності розвідки та контррозвідки в Україні. Висвітлено провідні напрями дослідження історії розвідки та контррозвідки у загальному контексті студіювання військової історії України ХХ ст. На підставі поглибленого вивчення сучасних вітчизняних історичних праць запропоновано науково-обґрунтовані рекомендації щодо подальшого дослідження історії діяльності розвідки та контррозвідки України.

78.05.18.0930/0417U000686

Чірікалов Олексій Сергійович. Евакуація військ (сил) на Чорному морі у роки Другої світової війни: Дис... к.і.н. /Національний університет оборони України імені Івана Черняхівського. – Захищена 02.03.2017.

УДК 355.49:327.5"1941/1944".

277 с. – Бібліогр.: 458 назв.

У дисертації розкрито досвід евакуації військ (сил) СРСР, Німеччини та її союзників на Чорному морі у роки Другої світової війни. Встановлено стан наукової розробленості теми, охарактеризовано її джерельну базу. Розкрито умови та з'ясовано низку чинників, які впливали на підготовку і результати евакуації військ (сил) в означений період. Визначено характерні риси та особливості її підготовки і проведення. Запропоновано авторську класифікацію евакуації військ (сил) протиборчих сторін. З'ясовано, що вона здійснювалася у формі міжвидових операцій (дій), способом послідовного відводу військ із плацдармів, ділянок узбережжя, островів, ВМБ, портів, що оборонялися, з подальшим їх завантаженням на плавзасоби і перевезенням морем чи повітрям мінімально можливою кількістю рейсів. Визначено і теоретично обґрунтовано тенденції розвитку воєнно-морського мистецтва у контексті підготовки та проведення евакуації військ (сил) під час воєнних дій на Чорному морі (1941-1944 рр.). Сформульовано визначення термінів "операція з евакуації військ (сил) морем" та "дії з евакуації військ (сил) морем". Розроблені та обґрунтовані рекомендації щодо можливих напрямків використання вивченого досвіду в теорії воєнного мистецтва та в практиці підготовки Збройних Сил України. Ключові слова: міжвидові угру-

повання військ (сил), морські комунікації, воєнно-морське мистецтво, оборона військово-морських баз, евакуація (дії) військ (сил) морем, контрєвакуаційні дії, стратегічна операція, транспортна авіація.

78.05.18.0931/0417U001110

Хабчук Андрій Олексійович. Морально-психологічне забезпечення національних контингентів Збройних Сил України в міжнародних операціях з підтримання миру і безпеки (1992-2006 рр.): Дис... к.і.н. /Національний університет оборони України імені Івана Черняховського. – Захищена 28.12.2016.

УДК 355.48:355.13:159.9.075(477) "1992/2006"(043.3).

244 с. – Бібліогр.: 360 назв.

У дисертації на основі вивчення архівних джерел, законодавчих та нормативних документів України, аналізу наукової літератури, матеріалів періодичних видань узагальнено досвід морально-психологічного забезпечення національних контингентів ЗС України в міжнародних операціях з підтримання миру і безпеки (МПЗ МО ПМБ) у 1992-2006 рр. Автором досліджено умови, які впливали на організацію і проведення МПЗ МО ПМБ, розкрито сутність і зміст складових, форми і методи роботи з особовим складом, а також встановлені особливості та тенденції МПЗ національних контингентів ЗС України. На підставі отриманих результатів опрацьовано практичні рекомендації для використання набутого досвіду морально-психологічного забезпечення в сучасних умовах. Ключові слова: морально-психологічне забезпечення, морально-психологічний стан, психологічне забезпечення, міжнародні операції з підтримання миру і безпеки, національний контингент.

78.17 Воєнна політика. Воєнні доктрини

78.05.18.0932/0217U001284

Аналіз сучасного стану та обґрунтування нових напрямків особливого партнерства України з НАТО: Заключний звіт /Національний університет оборони України; Керівник Голопаяк Леонід Станіславович. – ДР 0115U001025. УДК 355.357; 327.56.

106 с.

Об'єкт дослідження - система співробітництва ЗС України з НАТО. Мета роботи - обґрунтувати напрямки партнерства Збройних Сил України і НАТО в нових воєнополітичних умовах. Методи досліджень - системний, порівняльний та ретроспективний аналізи. Основними результатами НДР на другому етапі є: "Положення про організацію міжнародного співробітництва у Міністерстві оборони України та Збройних Силах України" (проект); "Положення про порядок розробки та оцінки виконання річних програм Україна-НАТО" (проект); "Меморандум щодо приєднання до діяльності Центру передового досвіду НАТО" (проект); аналіз основних напрямків розвитку оперативних спроможностей Альянсу після Варшавського 2016 р. саміту (на східному оперативному напрямку); аналіз системи досліджень і впровадження нових воєнно-стратегічних і оперативних розробок Альянсу та пропозиції щодо взаємодії з Центрами передового досвіду; аналіз системи стандартизації та методичні рекомендації щодо класифікації, термінології та порядку впровадження; аналіз системи оборонного планування НАТО на основі спроможностей та визначення проблемних питань впровадження цієї системи. Галузь застосування - воєнна наука.

78.19 Воєнна наука

78.05.18.0933/0217U001396

Розробка методики оцінювання службової

діяльності військовослужбовців Збройних Сил України в особливий період: Заключний звіт /Науково-методичний центр кадрової політики Міністерства оборони України; Керівник Ветров Володимир Іванович. – ДР 0116U000634. УДК 355.255:359.07.

259 с.

Заключний звіт про НДР "Розробка методики оцінювання службової діяльності військовослужбовців Збройних Сил України в особливий період", шифр "Опора" виконано на: 259 с. з 3 рис., 7 табл., з двома додатками на 59 с., 49 джерел. На підставі багаторічного досвіду організації заходів щодо атестування військовослужбовців розглядається проблема оцінювання військовослужбовців та процесу атестування в умовах особливого періоду і при участі військовослужбовців у миротворчих операціях, на підставі вивчення досвіду провідних країн світу та практичної участі персоналу Збройних Сил України в антитерористичній операції. Мета роботи - науково-методичне обґрунтування змін до існуючої системи атестування військовослужбовців Збройних Сил України з метою урахування особливостей в оцінюванні їх службової діяльності в особливий період. З метою досягнення цілей дослідження визначені наступні завдання: проведення аналізу досвіду провідних країн світу щодо порядку та критеріїв оцінювання військовослужбовців, які приймають участь у локальних конфліктах, розглянути напрямки діяльності командирів (начальників), експертів при проведенні оцінювання підлеглих у кризових ситуаціях; визначення критеріїв оцінювання в особливий період або при участі в миротворчих операціях для різних категорій військовослужбовців; розробка змін до Методичних рекомендацій з порядку організації і проведення атестування військовослужбовців Збройних Сил України щодо оцінювання військовослужбовців в особливий період; розробка проекту змін до нормативно-правових документів, які регламентують порядок атестування військовослужбовців Збройних Сил України. Методологічну та теоретичну основу дослідження складають діалектичний та системний підходи, методи індукції та дедукції, експертних оцінок та інтерв'ю. У якості методів дослідження застосовані: теоретико-методологічний аналіз проблеми, наукове узагальнення, загально наукові методи логічного та порівняльного аналізу, експертне оцінювання, методи прикладної соціології і психології: тестування, анкетування, інтерв'ю, спостереження та опитування. У якості інформаційних джерел використовувалися офіційні документи та нормативно-правові акти, які визначають: функціональні (посадові) обов'язки командирів (начальників), кадрових органів при організації та проведенні атестування військовослужбовців; систему управління персоналом; систему оцінювання стану бойової (мобілізаційної) готовності військових підрозділів, частин, з'єднань, досвід організації та проведення миротворчих та антитерористичних операцій. Новиною роботи є визначення: підходів до розгляду змісту та зміни самого процесу оцінювання військовослужбовців у ході миротворчої та антитерористичної операції; пропозицій щодо врахування особливих вимог до заходів щодо оцінювання військовослужбовців у ході антитерористичної операції; пропозиції щодо удосконалення існуючої системи оцінювання з урахуванням досвіду участі військовослужбовців в антитерористичній операції; врахування змін до нормативно-правових документів щодо внесення коректив та урахувань у процесі оцінювання військовослужбовців та їх впливу на результативність бойових дій. В результаті досліджень були отримані наступні основні результати: проведений аналіз існуючої системи оцінювання військовослужбовців та її складових; сформовані пропозиції щодо удосконалення існуючої системи оцінювання з урахуванням досвіду участі військовослужбовців в антитерористичній операції; запропоновані критерії оцінювання військовослужбовців з урахуван-

ням досвіду участі військовослужбовців в антитерористичній операції; розроблено макет автоматизованого робочого місця з підтримки прийняття рішення керівного складу за напрямком комплексного оцінювання військовослужбовців ЗС України.

78.05.18.0934/0217U001439c

Розробка методики оцінювання службової діяльності військовослужбовців Збройних Сил України в особливий період: Заключний звіт /Національний університет оборони України імені Івана Черняхівського; Керівник Турейчук Андрій Миколайович. – ДР 0116U005537с. УДК 355.255:359.07.

113 с.

Об'єкт дослідження: система оцінювання військовослужбовців ЗС України. Мета роботи: розробка методики оцінювання службової діяльності військовослужбовців ЗС України в особливий період. Методи досліджень: системний аналіз, синтез, експертна оцінка, моделювання процесів управління. Основні результати роботи: проведений аналіз існуючої системи оцінювання військовослужбовців та її складових; сформовані пропозиції щодо удосконалення існуючої системи оцінювання з урахуванням досвіду участі військовослужбовців в антитерористичній операції; розроблено макет автоматизованого робочого місця з оцінювання службової діяльності військовослужбовців в особливий період. Отримані результати можуть бути використані при удосконаленні системи атестування військовослужбовців ЗС України та її автоматизації. Робота передається за кордон за договірною ціною.

78.05.18.0935/0217U002144

Експериментальне дослідження механізмів автоматизованої підтримки процесів управління життєвим циклом зразків озброєння і військової техніки з метою пошуку шляхів їх удосконалення у відповідності до стандартів НАТО: Заключний звіт /Національний університет оборони України імені Івана Черняхівського; Керівник Закалад Микола Анатолійович. – ДР 0116U003062. УДК 355.07.

146 с.

Об'єкт досліджень - життєвий цикл зразків озброєння і військової (спеціальної) техніки Збройних Сил України. Мета роботи - розробка пропозицій впровадження у діяльність Збройних Сил України механізмів автоматизованої підтримки управління життєвим циклом (ЖЦ) зразків озброєння і військової техніки (ОВТ) з врахуванням вимог стандартів НАТО. Методи досліджень - системний аналіз, теорія управління військами, методи комп'ютерного моделювання, теорія ефективності. За результатами роботи визначено, що інформаційні технології є основою розвитку Збройних Сил України. У роботі для оборонних відомств запропоновано комплексне застосування управлінських, інформаційних технологій, використання усіма суб'єктами управління єдиного інформаційного простору для підтримки ЖЦ систем та зразків ОВТ. Вперше у вітчизняній практиці супроводження життєвого циклу ОВТ запропоновано використання в оборонній галузі, зокрема Міноборони та ЗС України, поняття технологій "Інтегрованої логістичної підтримки озброєння та військової (спеціальної) техніки та обладнання". Інтегрована логістична підтримка ОВТ у ЗС України має здійснюватись з метою забезпечення високого рівня готовності систем та зразків ОВТ для їх застосування за призначенням при одночасному зниженні витрат, пов'язаних з їх експлуатацією і обслуговуванням. В результаті дослідження вперше для ЗС України розроблені обґрунтовані склад і функціональність систем інтегрованої логістичної підтримки, методичні рекомендації з вибору технічних та технологічних рі-

шень для створення інтегрованої автоматизованої системи управління життєвим циклом ОВТ. Робота передається за кордон за договірною ціною.

78.21 Воєнно-прикладні науки

78.05.18.0936/0417U000649

Хрупало Микола Миколайович. Формування професійної компетентності майбутніх офіцерів тилу засобами проектної діяльності: Дис... к.пед.н. /Хмельницька гуманітарно-педагогічна академія. – Захищена 02.03.2017.

УДК 378.14/.635.5:356.37.

332 с.: 12 табл., 4 іл. – Бібліогр.: 278 назв.

У дисертації здійснено теоретичний аналіз проблеми формування професійної компетентності майбутніх офіцерів тилу засобами проектної діяльності. Розроблено й обґрунтовано схему формування професійної компетентності майбутніх офіцерів тилу засобами проектної діяльності, яка реалізується за організаційно-педагогічних умов. Складниками схеми є: цільовий (мета, завдання, об'єкт, предмет), змістовий (науково-педагогічні підходи, функції, принципи), діяльнісний (методи і технології, форми, засоби, критерії, компоненти, рівні) блоки, організаційно-педагогічні умови і результат. Схема дієва за обраних організаційно-педагогічних умов.

78.05.18.0937/0417U000895

Шевченко Андрій Васильович. Формування фахової компетентності майбутніх офіцерів тилу в процесі професійної підготовки: Дис... к.пед.н. /Хмельницька гуманітарно-педагогічна академія. – Захищена 11.04.2017.

УДК 378.635.5:356.3-057.36.

276 с.: 14 табл., 7 іл. – Бібліогр.: 282 назви.

У дисертації висвітлено практичні вміння та професійно значущі особистісні якості, що впливають на формування фахової компетентності офіцерів тилу. У процесі дослідження визначено компоненти, критерії, показники, рівні фахової компетентності майбутніх офіцерів тилу. Теоретично обґрунтовано сукупність організаційно-педагогічних умов формування фахової компетентності та встановлено практичні механізми їхньої реалізації. Представлено характеристику цільового, змістового, технологічного, результативного блоків структурно-функціональної моделі формування фахової компетентності майбутніх офіцерів тилу.

78.75 Воєнна економіка

78.05.18.0938/0517U000663

Аванесова Ніна Едуардівна. Економічна безпека підприємств оборонної промисловості України в системі національної безпеки держави: Дис... д.е.н. /Харківський національний університет міського господарства імені О.М. Бекетова. – Захищена 15.09.2017.

УДК 65.012.8:658.114.45.

514 с.: 42 табл., 106 іл. – Бібліогр.: 422 назви.

Мета: розробка теоретичних, методологічних і методичних положень, наукових і практичних рекомендацій щодо визначення стратегічних орієнтирів підвищення рівня забезпечення економічної безпеки підприємств ОПК, що сприятиме задоволенню потреби ЗС, інших утворених відповідно до законів військових формувань у сучасному озброєнні та військовій техніці, а також збалансує розвиток цілісної системи ОПК відповідно до потреб внутрішнього та зовнішнього ринку (виходячи з національних інтересів України).

Об'єкт дослідження: процес забезпечення економічної безпеки підприємств ОПК України в системі національної безпеки держави. Предмет дослідження: сукупність теоретико-методологічних положень й практичних рекомендацій щодо визначення стратегічних пріоритетів забезпечення економічної безпеки підприємств ОПК України в системі національної безпеки держави. Методи дослідження: абстрактно-логічного узагальнення, групування, аналізу та синтезу, метод статистичного й техніко-економічного аналізу, графічний, порівняльний аналізу, економіко-математичні методи, методи стратегічного планування, експертної оцінки. Визначено методологічні засади процесу розробки системи індикаторів оцінки рівня економічної безпеки підприємств ОПК України. Обґрунтовано концепцію формування економічної безпеки підприємств оборонно-промислового комплексу України в умовах євроінтеграції. Розроблено методичний підхід до комплексної оцінки рівня економічної безпеки підприємств ОПК України на основі визначення інтегрального показника - рівня економічної безпеки підприємств ОПК. Сфера використання: ВНЗ, міністерство оборони України, підприємства ОПК.

80 ІНШІ ГАЛУЗІ НАРОДНОГО ГОСПОДАРСТВА

80.31 Виробництво художніх виробів

80.05.18.0939/0217U001802

Розробка рекомендацій з методів оформлення прилеглої території та вирощування декоративно-квіткової продукції: Заключний звіт /Харківський державний університет харчування та торгівлі; Керівник Акмен Вікторія Олександрівна. – ДР 0116U005780. УДК 745.9(083.13).

36 с.

З сьогоденнішим високотехнологічним і швидко змінюючимся способом життя, що чинить щоденний вплив на наше життя, експерти радять змінити спосіб життя так, щоб зменшити цю напругу. Будь-яку прилеглу територію прикрасить добре підібраний квітник чи клумба. Озеленення - це один з найприємніших і творчих етапів благоустрою території. Озеленення і благоустрою території або ділянки припускає штучне створення середовища, із застосуванням природних компонентів. Безумовно, багато що при складанні проекту озеленення і благоустрою залежить від ґрунту, рельєфу місцевості і клімату. Обов'язкова умова це поєднання використаного озеленення з іншими елементами ділянки - доріжками, альтанками, фонтанами, малими архітектурними формами. Проведено дослідження асортименту та значення квіткових аксесуарів у оформленні прилеглої території. Встановлені принципи формування якості квітників, класифікації та розташування квітково-декоративних рослин відкритого ґрунту та підбору рослин для клумби. Встановлено основні матеріали та принципи мощення. Розроблені рекомендації з формування схем декоративних квіткових композицій та мощення для оформлення прилеглої території. Робота передається за кордон за договірною ціною.

81 ЗАГАЛЬНІ Й КОМПЛЕКСНІ ПРОБЛЕМИ ТЕХНІЧНИХ І ПРИКЛАДНИХ НАУК ТА ГАЛУЗЕЙ ЕКОНОМІКИ

81.09 Матеріалознавство

81.05.18.0940/0417U001018

Коваль Ігор Володимирович. Вплив нанокарбідів вольфраму на мікроструктуру і властивості твердих сплавів на основі карбіду

титану: Дис... к.т.н. /Луцький національний технічний університет. – Захищена 09.12.2016.

УДК УДК 621.762.4:546.261.

116 с.: 15 табл., 43 іл. – Бібліогр.: 162 назви.

Дисертаційна робота присвячена встановленню закономірностей формування структури і властивостей твердих сплавів на полікарбідній основі з легуючою добавкою нанокарбідів вольфраму і нікель-хромовою зв'язкою з підвищеними фізико-механічними та експлуатаційними властивостями. Використання нано-WC, як легуючого карбідів в сплавах призводить до підвищення їх фізико-механічних властивостей. Проведені дослідження експлуатаційних властивостей сплавів показали, що використання нано-WC підвищує термостійкість у 1,2...2 рази порівняно зі сплавами з дрібнодисперсним карбідом вольфраму.

81.05.18.0941/0417U001078

Малець Вікторія Михайлівна. Розробка епоксикомпозитних покриттів, модифікованих високодисперсними складовими: Дис... к.т.н. /Луцький національний технічний університет. – Захищена 29.12.2016.

УДК 621.763:667.637.22.

147 с.: 5 табл., 59 іл. – Бібліогр.: 157 назв.

Дисертаційна робота присвячена дослідженню механізмів та розробці технології структурування епоксикомпозитних покриттів наповнених високодисперсними частинками за рахунок керованого впливу на композиції фізичних полів. Досліджено і обґрунтовано вплив обробки композицій в електромагнітному полі та ультразвуком на фізико-механічні характеристики епоксикомпозитів, що містять високодисперсні частинки феро-, пара- та діамантної природи. На основі проведених досліджень розроблено методи модифікації епоксидних композицій для формування двошарових захисних покриттів.

81.05.18.0942/0217U002161

Розроблення технології та організація промислового виробництва композиційних матеріалів, стійких в умовах дії високих температур та агресивних середовищ для авіаційної та космічної техніки: Заключний звіт /Запорізька державна інженерна академія; Керівник Скачков Віктор Олексійович. – ДР 0115U004839. УДК 620.22:666.7:629.7.

303 с.

Розроблено математичні методи і моделі по прогнозуванню фізико - механічних характеристик багатокомпонентних композиційних матеріалів, розроблено технології отримання поліуретанових пресформ, технологічні схеми і методи отримання керамічних композиційних матеріалів на основі самозв'язаних карбідів, кисневої і безкисневої кераміки. Розроблені дослідні зразки високотемпературних матеріалів показали достатні результати по жаро-термостійкості, стійкості в розплавах металів і сплавів, стійкості у високоенергетичних потоках газів при температурі 2200 К. Тиглі для плавки нікелевих сплавів для монокристалічних лопаток ГТД, сопла для безперервного розливання металу на основі семиструмкової МБЛЗ показали можливість їх застосування з урахуванням доопрацювання по фракційному і компонентному складу.

81.14 Проектування. Конструювання

81.05.18.0943/0417U000589

Хома Анна Володимирівна. Методи та засоби комп'ютерного опрацювання сигналів інтерферометрії білого світла: Дис... к.т.н. /На-

ціональний університет "Львівська політехніка". – Захищена 24.02.2017.

УДК 004.942:681.787.

133 с.: 8 табл., 72 іл. – Бібліогр.: 97 назв.

Дисертаційна робота присвячена вирішенню важливої науково-прикладної задачі у галузі комп'ютерних та інформаційно-вимірювальних систем - розробленню нових і вдосконаленню відомих методів реконструкції топології складних поверхонь із однієї інтерферограми білого світла. Імплементация розроблених методів на сучасні обчислювальні платформи забезпечує необхідну для інтерферометрії обчислювальну ефективність і точність реконструкції нелінійних поверхонь зі змінними параметрами, що знаходять застосування у багатьох сферах науки і технологій.

81.05.18.0944/0417U000629

Базілевич Ксенія Олексіївна. Інформаційна технологія моделювання фінансових потоків фонду особистого страхування в умовах стохастичної невизначеності: Дис... к.т.н. /Національний аерокосмічний університет ім. М.Є. Жуковського "Харківський авіаційний інститут". – Захищена 03.03.2017.

УДК 004.942:368.91.

204 с.: 10 табл., 55 іл. – Бібліогр.: 139 назв.

Об'єкт дослідження - процес формування фінансових потоків фонду особистого страхування; мета дослідження - підвищення ефективності прийняття рішень при оцінюванні стану фонду особистого страхування шляхом моделювання фінансових потоків фонду в умовах впливу факторів зовнішнього середовища, які мають стохастичну невизначеність; методи дослідження - актуарна математика, статистичний та фінансовий аналіз даних, теорія експерименту, числові методи; практичне значення - моделі й методи доведено до рівня програмних засобів, що дозволило створити прикладну інформаційну технологію, ефективність якої обґрунтовано теоретично й підтверджено практично; наукові положення є науково-методичною основою для розроблення алгоритмів, методик та засобів прикладної інформаційної технології моделювання фінансових потоків страхових фондів для вирішення завдань аналітичної діяльності; наукова новизна: вперше розроблено модель фінансових потоків фонду особистого страхування в умовах стохастичної невизначеності, яка дозволяє врахувати ймовірність платоспроможності страхувальників на основі аналізу контекстуальних характеристик, що підвищує точність при оцінюванні фінансового стану фонду; удосконалено модель колективних ризиків, що дає можливість оцінювати фінансовий стан фонду особистого страхування з урахуванням зміни вартості фінансових потоків із дискретним часом; дістала подальшого розвитку інформаційна технологія моделювання фінансових потоків фонду особистого страхування, що дозволяє проводити аналіз сценаріїв формування фінансових потоків, а також підвищувати оперативність оброблення інформації для прийняття рішень в умовах стохастичної невизначеності факторів зовнішнього середовища; результати дисертаційної роботи впроваджено: у СК "Українська страхова група" (акт впровадження від 17.02.2016 р.), у ПАТ "ПРОМСТРАХ" (акт впровадження від 05.05.2016 р.), у Національний аерокосмічний університет ім. М. Є. Жуковського "Харківський авіаційний інститут" (акт впровадження від 05.09.2016 р.); галузь використання - аналітична діяльність при проведенні особистого страхування.

81.05.18.0945/0217U001370

Методи та засоби автоматичної систематизації динамічного науково-освітнього ресурсу глобального електронного інформаційного простору: Заключний звіт /Національний техні-

чний університет України "Київський політехнічний інститут", факультет прикладної математики; Керівник Тарасенко Володимир Петрович. – ДР 0115U000324.

УДК 681.3.

173 с.

Об'єкт дослідження: процес доступу до вмісту динамічного інформаційного ресурсу в науково-освітній сфері. Предмет дослідження: основані на використанні теоретичного апарату інтелектуального аналізу даних програмні засоби для автоматичного упорядкування глобального інформаційного ресурсу та для наступного високоефективного пошуку інформації у ньому в ході науково-освітньої діяльності. Мета роботи полягає у створенні інформаційно-алгоритмічних засад автоматичної систематизації електронних інформаційних ресурсів науково-освітнього спрямування та розробці програмних засобів - прототипів розподіленої інформаційно-пошукової системи. Робота розповсюджується за договірною ціною.

81.05.18.0946/0217U001537

Використання Грід та напрацювань віртуальної організації CSLabGrid для високопропускнуго скринінгу інгібіторів тубуліну паразитичних грибів: Заключний звіт /Державна установа "Інститут харчової біотехнології та геноміки НАН України"; Керівник Блюм Ярослав Борисович. – ДР 0116U006100. УДК 004.75:004.942.

30 с.

За результатами високопропускнуго віртуального скринінгу більш ніж 7 млн речовин із використанням пакету UCSF Dock 6 (IFBG Cluster) було відібрано 200 перспективних речовин. На підставі аналізу оціночних функцій докінгу в CCDC Gold, а також візуальної оцінки побудованих комплексів, відібрано 30 найбільш перспективних сполук - потенційних інгібіторів тубулінів паразитичних грибів. Як найбільш перспективними для подальшого лабораторного дослідження in vitro, визначено 19 сполук синтезованих в Інституті органічної хімії НАН України. Робота передається за кордон за договірною ціною.

81.29 Вакуумна техніка

81.05.18.0947/0217U001222

Розробка обладнання та технологій реактивного іонного та іонно-плазмового синтезу складнокомпозиційних покриттів для машинобудування, ядерної енергетики, біомедицини: Заключний звіт /Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна; Керівник Лісовський Валерій Олександрович. – ДР 0115U000497. УДК 533.537.

105 с.

Об'єкт дослідження: багатофункціональна кластерна іонно-плазмова система з параметрами, що відповідають потребам промислової експлуатації. Мета роботи: дослідження процесів реактивного іонно-плазмового синтезу наноконпозиційних структур з комбінованих потоків заряджених та хімічно активних частинок та розробка на їх основі нової генерації технологій синтезу багаточастикових функціональних, в тому числі наноконпозиційних, покриттів та структур для потреб наноелектроніки, біомедицини, ядерної енергетики та машинобудування. Метод дослідження: вимірювання параметрів магнетронного та високовольтного ЕН розряду, вивчення структури поверхні та фізичних властивостей синтезованих покриттів. В звіті представлено результати розробки нових технологій синтезу складнокомпозиційних керамічних покриттів та структур за допомогою багатофункціональної кластерної іонно-плазмової системи. Зокрема, проведені дослідження нанесення двошарових покриттів

AlN/Al₂O₃ та складнокомпозиційних оксинітридних покриттів ZrON методом реактивного магнетронного синтезу. Також методом фізичного розпилювання складнокомпозиційних мішеней за допомогою джерела іонів типу "Радикал" було відпрацьовано технології синтезу плівок люмінесцентного матеріалу ZnWO₄ та біоактивного гідроксиапатиту Ca₁₀(PO₄)₆(OH)₂. На основі результатів проведених досліджень було виконано вдосконалення багатофункціональної кластерної іонно-плазмової технологічної системи та синтезовано високоякісні покриття ZrAlOx.

81.35 Зварювання

81.05.18.0948/0217U001134

Виготовлення для випробувань міцності макета багат шарового блоку на основі скляних дисків та оптично-прозорих УФ адгезивів для захисту оптичних приладів БТ:

Заключний звіт /Інститут фізики напівпровідників імені В.Є.Лашкарьова НАН України; Керівник Маслов Володимир Петрович. – ДР 0116U006957. УДК 621.792.

21 с.

Звіт про виконання НТР "Виготовлення для випробувань міцності макета багат шарового блоку на основі скляних дисків та оптично-прозорих УФ адгезивів для захисту оптичних приладів БТ": 21 с., 7 рис., 8 посилань. Підстави для виконання роботи - НТР "Виготовлення для випробувань міцності макета багат шарового блоку на основі скляних дисків та оптично-прозорих УФ адгезивів для захисту оптичних приладів БТ" виконується за договором від 08.08.2016 р. №1522.3-16. Мета роботи: розробка технічних рішень та виготовлення для випробувань міцності макета багат шарового блоку на основі скляних пластин та оптично-прозорих УФ адгезивів для захисту оптичних приладів БТ. Методи дослідження - загальнонаукові фізичні методи, методи спектрального аналізу, методи системного і порівняльного аналізу. 1. Виготовлені та передані Замовникові (акт №1) експериментальні зразки 5 шт. макетів оптичних вікон з різною кількістю та товщинами скляних пластин. З'єднання проводили за допомогою 2 різних клеїв 2. Перспективним матеріалом для захисних вікон в найближчому майбутньому може бути комбінація зовнішнього оптичного скла з полікарбонатом високої оптичної якості. Підґрунтям для цього є інформація міжнародної корпорації 3М, яка вже випускає та рекламує захисні окуляр із полікарбонатом оптичної якості першої категорії. Тому пошук шляхів клейового з'єднання оптичного скла з полікарбонатом вже сьогодні є важливою та актуальною технологічною задачею. 3. Виготовлено зразки оптичних захисних вікон з використанням оптичного скла К 108, прозорого полікарбонату, з'єднання зразків виконували оптично прозорим УФ-клеєм. Зразки передано для випробувань в умовах Замовника (акт №2). Загальна кількість переданих Замовнику зразків за актами №1, 2 складає 10 шт. 4. На основі аналізу інформаційних джерел та проведеного моделювання розроблено пропозиції щодо ударостійкого кріплення оптичних вікон, які рекомендовані Замовнику. 5. За результатами роботи підготовлено та зареєстровано 2 заявки на корисну модель та надані рекомендації щодо проведення випробувань захисних оптичних вікон.

81.83 Монтаж, експлуатація і ремонт промислового устаткування

81.05.18.0949/0217U001455

Дослідження та розробка методів управління економічними ризиками при реалізації інноваційних проектів: Заключний звіт /Придніпровський науковий центр НАН України і МОН України;

Керівник Блюсс Борис Олександрович. – ДР 0113U003992. УДК 658.589.001.5.

46 с.

Проведені дослідження впливу економічних параметрів інноваційного проекту на прийняття рішення щодо інвестування та розробки методики інтегральної оцінки ймовірності його реалізації. В процесі яких встановлено розподіл інвестицій та ризиків на етапах реалізації інноваційних проектів середньої та вищої інноваційних категорій; визначено особливості інноваційного проекту та проведено соціологічні анкетні опитування потенційних інвесторів, що дало можливість визначити готовність вкладати кошти при відповідних встановлених параметрах; розрахувати параметри емпіричних моделей для представників малого і середнього бізнесу. При цьому визначено відношення інвестора до інноваційного проекту, проведено аналіз та зроблено відповідні висновки та отримано методику інтегральної оцінки. Розроблені методи управління економічними ризиками при реалізації інноваційних проектів і наведено приклади розрахунків коефіцієнта можливості впровадження цих проектів з урахуванням їх категорій у формі нового виробництва. На сучасному етапі інноваційних відносин дуже важливим залишається питання охорони об'єктів інтелектуальної власності. Пропонується здійснювати подальшу правову охорону таких об'єктів, як наукові відкриття, раціоналізаторські пропозиції, бізнес-методи на базі розширення можливостей існуючого інституту патентування. Таким чином, вирішено наукове завдання щодо дослідження впливу економічних параметрів інноваційного проекту на прийняття рішення щодо інвестування та розробки методики інтегральної оцінки ймовірності його реалізації.

81.89 Складське господарство

81.05.18.0950/0217U000971

Управління конкурентоспроможністю підприємств сільськогосподарського машинобудування на засадах маркетингового підходу:

Заключний звіт /Кіровоградський національний технічний університет; Керівник Жовнович Руслана Іванівна. – ДР 0114U003728. УДК 658.8:631.

140 с.

У науковій роботі запропоновано удосконалення управління конкурентоспроможністю підприємств на засадах маркетингового підходу, виходячи з інтересів виробників та потреб і можливостей споживачів. В основі представлено методологічного підходу виокремлено три складові: клієнтоорієнтованість, продуктоорієнтованість, стратегічне маркетингове управління. Здійснено дослідження конкурентного середовища вітчизняних виробників сільськогосподарської техніки. Проведено оцінку конкурентоспроможності підприємств сільськогосподарського машинобудування. Представлено підхід до забезпечення необхідного рівня конкурентоспроможності підприємств сільськогосподарського машинобудування на основі прогнозування потреб та можливостей придбання посівної техніки споживачами з урахуванням стимулюючих та дестимулюючих. Робота розповсюджується за договірною ціною.

81.92 Пожежна безпека

81.05.18.0951/0417U001066

Гарасим'юк Олександр Іванович. Розвиток наукових аспектів комбінованого застосування вогнегасних аерозолів, газів та порошків:

Дис... к.т.н. /Львівський державний університет безпеки життєдіяльності. – Захищена 22.12.2016.

УДК 614.844:614.845.

130 с.: 18 табл., 20 іл. – Бібліогр.: 140 назв.

Об'єктом дослідження були процеси припинення горіння в замкнених та напівзамкнених технологічних об'ємах та приміщеннях у разі одночасного подавання тернарної суміші вогнегасного порошку, вогнегасного аерозолу та газової вогнегасної речовини-розріджувача. Предмет дослідження - вплив виду і співвідношення компонентів тернарної суміші вогнегасного порошку, вогнегасного аерозолу та газової вогнегасної речовини на ефективність процесу припинення горіння в замкнених та напівзамкнених об'ємах.

81.05.18.0952/0217U001490

Провести аналіз стану і проблем забезпечення техногенної та природної безпеки, ефективності діяльності єдиної державної системи цивільного захисту в Україні та розробити пропозиції щодо їх покращення ("Національна доповідь"): Заключний звіт /Український науково-дослідний інститут цивільного захисту; Керівник Коваленко Віталій Володимирович. – ДР 0114U002573. УДК 504.06; 504.064:001.8. 1631 с.

Об'єкт дослідження - стан техногенної та природної безпеки, ефективність діяльності єдиної державної системи цивільного захисту. Предмет дослідження - джерела надзвичайних ситуацій та їх уражальні чинники, загрози та ризики виникнення НС, результати моніторингу НС, впроваджені заходи запобігання виникненню НС та захисту населення і територій, дії органів виконавчої влади та сил цивільного захисту під час ліквідації НС та їх наслідків впродовж 2013 - 2015 років. Мета роботи - збір, узагальнення та системний аналіз інформації щодо стану техногенної та природної безпеки, а також ефективності діяльності Єдиної державної системи цивільного захисту у 2014 - 2016 роках. Розробка пропозицій щодо удосконалення системи забезпечення цивільного захисту в Україні. Метод дослідження - аналітичний. Результати та їх новизна - проведення системного аналізу стану техногенної та природної безпеки в Україні дозволяє визначити найважливіші проблеми, пов'язані із захистом населення і територій від надзвичайних ситуацій, що, в свою чергу, дозволяє запропонувати основні напрями до підвищення ефективності діяльності єдиної державної системи цивільного захисту. Розроблено Національні доповіді за 2013, 2014 роки та Аналітичний огляд стану техногенної та природної безпеки в Україні за 2015 рік, Інформаційні бюлетені про надзвичайні ситуації в Україні (Державний і регіональний рівні). Дії органів управління та сил цивільного захисту з ліквідації надзвичайних ситуацій № 8, 9, 10. Національні доповіді та Інформаційні бюлетені розповсюджені серед органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування, територіальних органів ДСНС, підрозділів Оперативно-рятувальної служби цивільного захисту, інших сил реагування на надзвичайні ситуації, навчальних закладів ДСНС з метою визначення пріоритетних напрямів їх розв'язання та розроблення пропозицій для удосконалення заходів, спрямованих на захист населення, територій, навколишнього природного середовища від надзвичайних ситуацій, запобігання таким ситуаціям та ліквідації їх наслідків в умовах зростаючої ризикованості виникнення надзвичайних ситуацій. Робота передається за кордон за договірною ціною.

81.95 Технічна естетика. Ергономіка

81.05.18.0953/0417U000531

Маєвський Олексій Вікторович. Інформаційні технології аналізу стохастично періодичних потоків: Дис... к.т.н. /Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя. – Захищена 22.02.2017.

УДК 004.942 + 519.876.5.

185 с.: 2 табл., 55 іл. – Бібліогр.: 116 назв.

Об'єкт: стохастично періодичні потоки подій в системах масового обслуговування. Мета: створення інформаційних технологій аналізу стохастично періодичних потоків пуассонівського і рекурентного типів. Практичне значення: для перевірки адекватності моделей та правильності алгоритмів і програмного забезпечення розроблено комп'ютерний експеримент; створене програмне забезпечення застосовано для дослідження потоку викликів у диспетчерську службу швидкої допомоги і графіків споживання електроенергії м. Тернополя. Методи: теорія випадкових процесів і математичної статистики, імітаційного моделювання, програмування та комп'ютерного експерименту.

82/90 ЗАГАЛЬНОГАЛУЗЕВІ І КОМПЛЕКСНІ ПРОБЛЕМИ (МІЖГАЛУЗЕВІ ПРОБЛЕМИ)

82 ОРГАНІЗАЦІЯ Й УПРАВЛІННЯ

82.05 Загальна теорія організації й управління

82.05.18.0954/0417U000644

Стадниченко Тетяна Олексіївна. Удосконалення нормотворчої діяльності органів влади в умовах модернізації публічного управління: Дис... к.держ.упр. /Дніпропетровський регіональний інститут державного управління Національної академії державного управління при Президентові України. – Захищена 17.03.2017.

УДК 35.07::340.132.23(477).

224 с.: 3 табл., 3 іл. – Бібліогр.: 234 назви.

Дисертація присвячена дослідженню засад удосконалення нормотворчої діяльності органів влади в умовах модернізації публічного управління. Обґрунтовано зміст інституціонального концепту модернізації публічного управління, що в організаційно-правовому та адміністративно-політичному розумінні являє собою зміст загальнообов'язкових правил, процедур та принципів правореалізації у сфері державного управління, актів правотворчості державних органів і органів місцевого самоврядування. Доведено, що важливим чинником модернізації публічного управління є комплекс норм, правил, процедур, що регламентують здійснення владних повноважень. Уточнено дефініції "орган влади", "нормотворча діяльність", "публічне управління" тощо. Удосконалено наукові підходи до визначення змісту нормотворчої діяльності. Запропоновано концепцію удосконалення нормотворчої діяльності органів влади в умовах модернізації публічного управління.

82.05.18.0955/0417U001089

Сухара Іван Васильович. Механізми державного управління формуванням професійної компетентності кадрів екологічної сфери України: Дис... к.держ.упр. /Інститут законодавства Верховної ради України. – Захищена 27.12.2016.

УДК 35.078.(477).

185 с. – Бібліогр.: 160 назв.

У дисертації вирішено актуальне завдання в галузі науки "Державне управління", яке полягає у дослідженні механізмів державного управління формуванням професійної компетентності кадрів екологічної сфери України та визначенні напрямів їх удосконалення.

82.13 Організація й управління державою. Адміністративне управління

82.05.18.0956/0417U000524

Завгородня Світлана Павлівна. Система державного управління у сфері економічної безпеки України: теоретичний аспект: Дис...

к.держ.упр. /Національна академія державного управління при Президентові України. – Захищена 21.02.2017.

УДК 35-027.21/.22:351.863:338.2](477).

267 с.: 5 іл. – Бібліогр.: 331 назва.

У дисертації з позицій системного підходу обґрунтовано теоретичні засади формування та функціонування системи державного управління у сфері економічної безпеки України. Зокрема, науково обґрунтовано доцільність розгляду вказаної системи як самостійного об'єкта наукових досліджень та доведено необхідність її формування як сукупності взаємозумовлених і взаємопов'язаних елементів із розподілом функцій та відповідальності між ними. Визначено принципи, дотриманням яких є обов'язковим у процесі формування та функціонування системи державного управління у сфері економічної безпеки, та з'ясовано особливості впливу об'єктивної та суб'єктивної глобалізації на систему.

82.05.18.0957/0417U000525

Пелих Анатолій Олександрович. Воєнно-політичні моделі держав в управлінні національною безпекою євроатлантичних і пострадянських країн: Дис... к.держ.упр. /Національна академія державного управління при Президентові України. – Захищена 21.02.2017.

УДК 35-027.21:351.86](477).

254 с.: 5 табл., 2 іл. – Бібліогр.: 295 назв.

Дисертацію присвячено компаративному аналізу досвіду євроатлантичних і пострадянських країн щодо управління національною безпекою у воєнно-політичній сфері в умовах глобалізації та обґрунтуванню й розробці теоретико-методологічних засад удосконалення воєнно-політичної моделі Української держави з урахуванням зарубіжного досвіду в цій сфері. Установлено ступінь наукової розробленості проблем компаративного аналізу досвіду державного управління національною безпекою у воєнно-політичній сфері у вітчизняній та зарубіжній науці.

82.05.18.0958/0417U000645

Янишевський Маркіян Мар'янович. Взаємовідносини між органами місцевого самоврядування в Німеччині (на прикладі землі Бранденбург): досвід для України: Дис... к.держ.упр. /Дніпропетровський регіональний інститут державного управління Національної академії державного управління при Президентові України. – Захищена 17.03.2017.

УДК 352.075(430)(477).

205 с.: 3 табл., 4 іл. – Бібліогр.: 168 назв.

Дисертація присвячена дослідженню територіальної організації влади та взаємовідносин між органами місцевого самоврядування у громадах федеральної землі Бранденбург. Розкрито теоретичні та нормативно-правові основи функціонування системи органів самоврядування громади. Детально розкрито правовий статус, особливості компетенції та внутрішньої структури ради. Досліджено взаємовідносини бургомистра з радою та головним комітетом в контексті моделі "рада - бургомістр з подвійним управлінським центром". Розкрито механізм залучення жителів громади до участі у вирішенні справ місцевого значення. Проаналізовано механізм управління округою громади та можливість його використання в об'єднаних громадах в Україні. Висвітлено перспективи спільного управління декількома громадами

в Україні. Запропоновано шляхи вирішення муніципальних спорів в Україні. Напрацьовано пропозиції щодо вдосконалення системи органів місцевого самоврядування та їх взаємовідносин на основі адаптації позитивного досвіду громад Бранденбургу.

82.05.18.0959/0417U000938

Дубок Ірина Петрівна. Державно-приватне партнерство як механізм формування та реалізації культурної політики в Україні: Дис...

к.держ.упр. /Національна академія державного управління при Президентові України. – Захищена 27.04.2017.

УДК УДК 351.85(477).

225 с.: 2 табл., 12 іл. – Бібліогр.: 269 назв.

У дисертації досліджено теоретичні засади сутності та особливостей механізму державно-приватного партнерства в процесі формування та реалізації культурної політики в Україні. Розглянуто стан нормативно-правового, інформаційно-комунікативного, фінансово-економічного забезпечення механізму державно-приватного партнерства у сфері культури.

82.05.18.0960/0417U000987

Безуглий Дмитро Георгійович. Проектно-орієнтоване управління стратегічним розвитком територіальних громад: Дис...

к.держ.упр. /Дніпропетровський регіональний інститут державного управління Національної академії державного управління при Президентові України. – Захищена 16.05.2017.

УДК 352.078(477)::338.26.001.13(477).

204 с.: 10 табл., 14 іл. – Бібліогр.: 208 назв.

У роботі опрацьований комплекс наукових положень із методологічного та координаційного забезпечення проектно-орієнтованого управління процесами стратегічного розвитку територіальних громад. Досліджено вплив децентралізації на результативність місцевого самоврядування й показано актуальність застосування такого результат-орієнтованого інструменту програмно-цільового управління, як проекти. Вивчено стан якості проектної діяльності перших об'єднаних територіальних громад та виявлено проблемні аспекти готовності ОМС до проектної діяльності. Запропоновано класифікаційні ознаки для впорядкування сукупності проектів МСВ та диференційовані підходи до обґрунтування життєздатності різних груп проектів МСВ. Структуровано зміст концепції проектів МСВ, удосконалено методико-технологічне забезпечення її розробки. Обґрунтовано чотирирівневу модель проектної зрілості органів місцевого самоврядування (вихідний рівень, базовий, рівень керіваних процесів, рівень удосконалення й розвитку), сформовано розгорнуту характеристику рівнів проектної зрілості ОМС. Рекомендовано організаційну форму створення регіонального проектного офісу та визначено його функції.

82.05.18.0961/0217U001487

Провести аналіз діяльності Єдиної державної системи цивільного захисту та розробити рекомендації щодо її функціонування в сучасних умовах: Заключний звіт /Український науково-дослідний інститут цивільного захисту; Керівник Гречанинов Віктор Федорович. – ДР 0115U000798.

УДК 342.51;355.58.001.

379 с.

Об'єкт досліджень функціонування єдиної державної системи цивільного захисту (далі - ЄДСЦЗ) в Україні та її складових (підсистеми та ланки) в умовах реформування системи державного управління в Україні. Предмет досліджень - вплив проведених заходів та тих, що планують

ться, з реформування органів виконавчої влади в Україні на функціонування ЄДСЦЗ. Метою роботи є розроблення та наукове обґрунтування рекомендацій щодо удосконалення функціонування ЄДСЦЗ в сучасних умовах з урахуванням змін повноважень органів виконавчої влади та місцевого самоврядування. Методи досліджень - аналітичний, складовими, якого є такі операції, як аналіз, синтез, аналогія, порівняння, узагальнення та ін. Під час проведення роботи: - проведено аналіз діяльності ЄДСЦЗ; вивчено міжнародний досвід функціонування систем ЦЗ; проаналізовано зміни обов'язків усфері ЦЗ у системі центральних та місцевих органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування; проведено порівняльний аналіз повноважень центральних та місцевих органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування до та після змін, як суб'єктів забезпечення ЄДСЦЗ; визначено шляхи удосконалення діяльності ЄДСЦЗ. В результаті роботи розроблено проект Рекомендацій щодо удосконалення функціонування ЄДСЦЗ та її складових в сучасних умовах. Модернізація ЄДСЦЗ передбачає: удосконалення організаційної структури ЄДСЦЗ шляхом відокремлення ДСНС як центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері ЦЗ; перехід до програмно-цільового управління та впровадження новітніх інформаційно-управлінських технологій - впровадження автоматизованої системи управління безпекою; вирішення управління у сфері ЦЗ на рівні об'єднаних територіальних громад, що створюються. Робота передається за кордон за договірною ціною.

82.05.18.0962/0217U001692

Функціональні та міжгалузеві зв'язки і політики цільового розвитку енергетики: Заключний звіт /Державна установа "Інститут економіки та прогнозування НАН України"; Керівник Подолець Роман Здиславович. – ДР 0116U005454. УДК 351:620.9.

209 с.

Розроблено методологічну базу для дослідження проблем взаємоузгодженості економічних, екологічних та технологічних імперативів розвитку енергетики України; обґрунтовано вибір суміжних напрямів державної політики, гармонізовані пріоритети та механізми реалізації (заходи) які мають скеровувати до досягнення цільового розвитку енергетики; розроблено перелік макроекономічних (фіскальних, монетарних) та галузевих заходів для формування сценаріїв функціональних політик для реалізації цільового розвитку енергетики.

82.15 Організація управління економікою

82.05.18.0963/0217U002103

Формування фінансово-економічного механізму управління територіальними природно-господарськими комплексами:

Заключний звіт /Державна установа "Інститут економіки природокористування та сталого розвитку Національної академії наук України"; Керівник Бистряков Ігор Костянтинович. – ДР 0114U000876. УДК 338.2:330.15.

546 с.

Розроблено методологічні засади формування фінансово-економічного механізму проектного управління природно-господарськими комплексами; визначено методи визначення цільових орієнтирів формування проектів територіальних природно-господарських комплексів у сучасних економічних умовах; запропоновано концептуальні засади гармонізації механізмів проектного фінансування та проектного управління територіальними природно-господарськими комплексами з принципами сучасної економіки сталого розвитку; визначено структуру формування механізму проектного управління територіальними

природно-господарськими комплексами; надано пропозиції щодо формування територіальних природно-ресурсних капіталів.

82.05.18.0964/0217U002184

Проблеми та перспективи розвитку промислових підприємств в Україні: Заключний звіт /Приватне акціонерне товариство "Вищий навчальний заклад "Міжрегіональна Академія управління персоналом"; Керівник Захожай Валерій Борисович. – ДР 0113U007697. УДК 338:24:622.3.

138 с.

Досліджено стан промисловості України, структурні зміни та розвиток промислових підприємств України в аспекті їх соціально-економічного, інформаційного, інвестиційного та інноваційного розвитку. Об'єкт дослідження - процеси управління розвитком промислових підприємств України. Мета роботи - вдосконалення та обґрунтування теоретичних положень, науково-методичних підходів і практичних рекомендацій з управління розвитком промислових підприємств в Україні. Методи дослідження. Теоретичною і методичною основою дослідження є наукові праці класиків економічної науки, праці і публікації провідних вчених і фахівців з організаційно-економічних питань оцінки потенціалу підприємства, держави, галузі. У роботі використано методи якісного аналізу і синтезу, методи кількісного аналізу і синтезу; методи фінансового планування; статистичних угруповань; метод експертних оцінок; вибіркового спостереження; методи економіко-математичного моделювання. Наукова новизна одержаних результатів полягає в розробці цілісної системи управління розвитком економічного потенціалу промислових підприємств, що представляє собою сукупність теоретичних, методичних і прикладних положень наукового забезпечення задачі підвищення ефективності управління промислових підприємств. Робота розповсюджується за договірною ціною.

82.05.18.0965/0217U002198

Формування системи адаптаційного управління підприємств торгівлі: Заключний звіт /Харківський державний університет харчування та торгівлі; Керівник Гросул Вікторія Анатоліївна. – ДР 0115U001117. УДК 658.310.8.

485 с.

Обґрунтовано методичний інструментарій оцінки адаптаційного потенціалу торговельного підприємства; розроблено методичний підхід до інтегрованої оцінки потенціалу конкурентоспроможності і фінансового потенціалу підприємства торгівлі; обґрунтовано логічну модель формування стратегії адаптації підприємства торгівлі; запропоновано методику вибору стратегії адаптації торговельного підприємства; обґрунтовано процедуру оцінки економічної ефективності реалізації стратегії адаптації підприємства торгівлі.

82.29 Прогнозування. Футурологія

82.05.18.0966/0217U002079

Розробка теоретико-методологічних засад, структури та програмного забезпечення інтерактивного електронного атласу великого міста (на прикладі міста Києва): Заключний звіт /Київський національний університет імені Тараса Шевченка; Керівник Бортник Сергій Юрійович. – ДР 0115U000262. УДК 911.52; 504.54.062.

207 с.

Розроблено теоретичні засади, методику та оригінальну програмну платформу для візуалізації і обробки геопросторової інформації. Сформовано геоінформаційну модель

образ міста Києва для зберігання і використання інформації про соціо-економічні, природні та техногенні утворення. Створено базу електронних карт цифрового атласу міста Києва. Електронний інтерактивний атлас міста Києва складається з сукупності баз даних, які зберігають усю необхідну інформацію про об'єкти і процеси, та оригінальної авторської програмної оболонки для надання доступу до інтерактивних цифрових карт Атласу в одній точці. Розкрито інтерактивні функції карт комплексного електронного атласу міста Києва в контексті розвитку способів картографічного зображення. Проаналізовано світовий досвід впровадження електронних атласів міст. Запропоновано концептуальні засади створення електронного атласу та формування його структури. Обґрунтовано переваги сервісу ArcGIS Online для створення інтерактивного цифрового атласу Києва. Створені та налаштовані інтерактивні картографічні веб-додатки у ArcGIS Online. Розроблено алгоритм врахування геопросторових даних, параметрів та характеристик компонентів і факторів природного та соціального середовища, який може бути використаний при підготовці та прийнятті важливих управлінських рішень. Створена база геопросторових даних дає можливість надавати інформаційну підтримку в рамках архітектурно-планувальної діяльності, а також при обліку та паспортизації інженерно-мережевих об'єктів міста тощо. Робота розповсюджується за договірною ціною.

84 СТАНДАРТИЗАЦІЯ

84.01 Загальні питання стандартизації

84.05.18.0967/0417U000919

Воробець Ольга Володимирівна. Нормативно-технічне забезпечення системи контролю органічного виробництва: Дис... к.т.н. /Національний університет "Львівська політехніка". – Захищена 28.04.2017.

УДК 006.015.5; 631:147.

172 с.: 27 табл., 52 іл. – Бібліогр.: 107 назв.

Дисертація присвячена розробленню науково-технічних засад вдосконалення системи контролю органічного виробництва. Запропоновано систему класифікаційних критеріїв та на їх основі класифікатори для об'єктів органічного виробництва, їх показників якості та методів їх визначення. Запропоновано схему оцінювання відповідності органічних господарств на національному рівні. Здійснено експериментальні дослідження еколого-токсикологічних показників органічних соків, за результатами яких встановлено відповідні значення їх екологічно-допустимої концентрації. З метою вдосконалення технічної складової функціонування системи контролю запропоновано метод адмітансного картографування земель, призначених для органічного виробництва. Розроблено математичні залежності фізико-хімічних та електричних властивостей різних типів ґрунтів. Сформульовано вимоги для створення електрохімічних пристроїв для оперативного моніторингу органічних земель. Запропоновано методику встановлення придатності земель для органічної сертифікації як за окремими показниками, так і за комплексним. Розроблено основні засади для створення системи збору інформації кіберфізичної системи контролю виробництва органічної зернової продукції.

84.15 Науково-методологічне забезпечення систем і служб стандартизації

84.05.18.0968/0417U000555

Гонтар Тетяна Борисівна. Розробка уніфікованої технології гарячого ремонту теплових агрегатів методом саморозповсюдження

ного високотемпературного синтезу: Дис... к.т.н. /Українська інженерно-педагогічна академія. – Захищена 23.02.2017.

УДК 666.76:658.516.2(043.3).

162 с.: 27 табл., 41 іл. – Бібліогр.: 153 назви.

Об'єкт дослідження - процес отримання захисних покриттів уніфікованою технологією гарячого ремонту теплових агрегатів методом СВС з використанням гранульованих екзотермічних СВС сумішей. Мета дослідження - підвищення якості покриття високотемпературних теплових агрегатів за рахунок розробленої уніфікованої технології гарячого ремонту методом саморозповсюджуваного високотемпературного синтезу із застосуванням уніфікованих гранульованих екзотермічних СВС сумішей. Наукова новизна: розроблена математична модель процесу прогрівання та переносу гранули екзотермічної суміші в струмені окислювача до поверхні футерівки для отримання захисних покриттів при ремонті високотемпературних теплових агрегатів, які вирішуються методом матричної прогонки; вперше розроблено математичні моделі процесу прогрівання гранули на поверхні футерівки та її спіканні для отримання захисних покриттів при ремонті високотемпературних теплових агрегатів, які вирішуються методом матричної прогонки і дозволяють скорегувати склад уніфікованої суміші; теоретично доказано та експериментально підтверджено можливість створення безвідходної технології виготовлення уніфікованої екзотермічної суміші для проведення гарячих ремонтів футерівок теплових агрегатів на основі оптимізації гранулометричного складу за допомогою симплекс - гратчастого методу планування експерименту; теоретично обґрунтовано і експериментально підтверджено вплив окислювача диоксиду вуглецю на технологічні параметри та безпеку отримання захисних покриттів за методом саморозповсюджуваного високотемпературного синтезу (СВС)

84.05.18.0969/0417U000556

Бабенко Ігор Анатолійович. Удосконалення та уніфікація методів забезпечення енергоефективних режимів роботи нагнітальних установок електростанцій: Дис... к.т.н. /Українська інженерно-педагогічна академія. – Захищена 24.02.2017.

УДК 621.316.728:006.074.

194 с.: 22 табл., 40 іл. – Бібліогр.: 139 назв.

Об'єкт дослідження - процеси забезпечення енергоефективних режимів роботи нагнітальних установок електричних станцій. Мета дослідження - полягає у розробці наукових методів і уніфікованих технічних рішень, спрямованих на зниження витрат енергії й паливних ресурсів на теплових і атомних електростанціях шляхом оптимізації режимів роботи нагнітальних установок. Наукова новизна: одержали подальший розвиток методи математичного моделювання та аналізу характеристик і режимів роботи нагнітальних установок електростанцій: вперше отримані аналітичні залежності між основними режимними параметрами роботи нагнітачів шляхом апроксимації їх експериментальних характеристик, а також аналітичних функцій, що встановлюють залежність втрат енергії в нагнітачах від основних параметрів регулювання, що дозволило забезпечити енергоефективні режими роботи нагнітачів; отримало подальшого розвитку розв'язання задачі оптимізації режимів роботи нагнітальних установок електростанцій за критерієм мінімуму енергетичних втрат з урахуванням характеристик гідравлічних і аеродинамічних мереж і технологічних обмежень, що дозволило синтезувати уніфіковані структури систем керування нагнітачами; вперше отримано універсальні аналітичні і графічні залежності втрат енергії від основних режимних параметрів нагнітальних установок, а також уніфіковані

безрозмірні залежності частоти обертання від подачі, що дозволило сформулювати відповідні нормативні рекомендації щодо забезпечення максимальних ККД нагнітачів.

84.05.18.0970/0417U000557

Бейнер Надія Валеріївна. Удосконалення методу прогнозування температури циркуляційної води на АЕС: Дис... к.т.н. /Українська інженерно-педагогічна академія. – Захищена 24.02.2017.

УДК 53.088: 621.175.

126 с.: 26 табл., 19 іл. – Бібліогр.: 124 назви.

Об'єкт дослідження - процес прогнозування температури циркуляційної води на АЕС. Мета дослідження - підвищення точності прогнозу температури циркуляційної води за рахунок вдосконалення методів прогнозування та вимірювань гідротермічних параметрів для збільшення виробництва електроенергії АЕС при сезонних обмеженнях по потужності. Наукова новизна: вперше науково обґрунтовано метод формування багатоступінчастої вибірки гідрометеорологічної інформації за рахунок зважування факторів і обчислення їх рейтингу для отримання рівняння регресії, яке оптимальним чином описує зміну температури води в контрольній точці гідротехнічних споруд при заданих початкових умовах; вперше розроблено метод виявлення неявних "викидів" даних, що враховує параметри вітрового впливу і попереднього стану гідротехнічних споруд, який дозволив зменшити похибку прогнозу; удосконалено метод прогнозування температури циркуляційної води у відкритих гідротехнічних спорудах, заснований на статистичних даних, що забезпечує заявлену точність прогнозу для комплексу гідротехнічних споруд будь-якої конфігурації та складності.

84.05.18.0971/0217U001491

Розроблення проектів національних нормативних документів, гармонізованих з міжнародними та європейськими ("Стандарт НС-2") згідно з Програмою робіт з національної стандартизації на 2016 рік, а саме: 273.2.1.1-2016(EN 61000-3-2:2014, IDT), 185.2.1.1-2016 (EN 61000-6-4:2007; EN 61000-6-4:2007/A1:2011, IDT): Заключний звіт /Національний технічний університет України "Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського"; Керівник Піліпський Володимир Володимирович. – ДР 0116U008652. УДК 006.01; 006.02(083.74).

84 с.

Національні стандарти України ДСТУ EN 61000-3-2 (EN 61000-3-2:2014, IDT) Електромагнітна сумісність (ЕМС). Частина 3-2. Норми. Норми на емісію гармонік струму (для сили вхідного струму обладнання не більше 16 А на фазу) та ДСТУ EN 61000-6-4 (EN 61000-6-4:2007; EN 61000-6-4:2007/A1:2011, IDT) Електромагнітна сумісність (ЕМС). Частина 6-4. Родові стандарти. Емісія завод у виробничих зонах встановлюють вимоги щодо емісії завод випромінювання та кондуктивних, гармонік струму, умов вимірювання та випробування, класифікацію обладнання в виробничих зонах, та таких, що підключені до електромережі змінного струму загальної призначеності Робота розповсюджується за договірною ціною.

84.05.18.0972/0217U001492

Розроблення проектів національних нормативних документів, гармонізованих з міжнародними та європейськими ("Стандарт НС-2") згідно з Програмою робіт з національної стандартизації на 2016 рік, а саме: 042.2.1.3-2016(EN 60974-10:2014;EN 60974-10:2014/A1:2015, IDT): Заключний звіт /Націо-

нальний технічний університет України "Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського"; Керівник Піліпський Володимир Володимирович. – ДР 0116U008653. УДК 006.01; 006.02(083.74).

59 с.

Національний стандарт України ДСТУ-EN 60974-10 (EN 60974-10:2014; EN 60974-10:2014/A1:2015, IDT) "Електрозварювальне обладнання. Частина 10. Вимоги до електромагнітної сумісності" встановлює вимоги щодо емісії завод випромінювання та кондуктивних, гармонік струму, умов вимірювання та випробування, класифікацію електрозварювального обладнання Робота розповсюджується за договірною ціною.

84.05.18.0973/0217U001493

Розроблення проектів національних нормативних документів, гармонізованих з міжнародними та європейськими ("Стандарт ЄС-4") згідно з Програмою робіт з національної стандартизації на 2016 рік, а саме: 053.2.1.1-2016 ДСТУ EN 62135-2 (EN 62135-2:2015, IDT): Заключний звіт /Національний технічний університет України "Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського"; Керівник Піліпський Володимир Володимирович. – ДР 0116U007367. УДК 006.01; 006.02(083.74).

51 с.

Національний стандарт України ДСТУ EN 62135-2 (EN 62135-2:2015, IDT) "Обладнання для контактного зварювання. Частина 2. Електромагнітна сумісність (ЕМС)" встановлює вимоги щодо емісії завод випромінювання та кондуктивних, гармонік струму, умов вимірювання та випробування, класифікацію обладнання для контактного зварювання Робота розповсюджується за договірною ціною.

84.05.18.0974/0217U001494

Розроблення проектів національних нормативних документів, гармонізованих з міжнародними та європейськими ("Стандарт ЄС-4") згідно з Програмою робіт з національної стандартизації на 2016 рік, а саме: 236.2.1.1-2016 ДСТУ EN 60947-5-6 (EN 60947-5-6:2000, IDT): Заклучний звіт /Національний технічний університет України "Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського"; Керівник Піліпський Володимир Володимирович. – ДР 0116U007370. УДК 006.01; 006.02(083.74).

25 с.

Національний стандарт України ДСТУ EN 60947-5-6 (EN 60947-5-6:2000, IDT) "Апаратура комутаційна низьковольтна та апаратура керування. Частина 5-6. Пристрої керування автоматичні та комутаційні елементи. Інтерфейс постійного струму для безконтактних давачів та комутаційних підсилювачів" встановлює вимоги щодо інтерфейсу постійного струму в автоматичній апаратурі керування та комутаційних елементах Робота розповсюджується за договірною ціною.

84.05.18.0975/0217U001495

Розроблення проектів національних нормативних документів, гармонізованих з міжнародними та європейськими ("Стандарт ЄС-4") згідно з Програмою робіт з національної стандартизації на 2016 рік, а саме: 042.2.1.3-2016 ДСТУ EN 50130-4 (EN 50130-4:2011; EN 50130-4:2011/A1:2014): Заклучний звіт /Національний технічний університет України "Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського"; Керівник Піліпський Володимир Володимирович. – ДР 0116U007369. УДК 006.01; 006.02(083.74).

Національний стандарт України ДСТУ EN 50130-4 (EN 50130-4:2011; EN 50130-4:2011/A1:2014, IDT) "Системи тривожної сигналізації. Частина 4. Електромагнітна сумісність. Стандарт на ряд продукції. Вимоги до несприйнятливості складників систем тривожної сигналізації про пожежу, проникнення, напад, суспільну небезпеку та систем теле (відео) спостереження і контролювання доступу" встановлює вимоги щодо несприйнятливості випромінювання та кондуктивних, гармонік струму, умов вимірювання та випробовування. Робота розповсюджується за договірною ціною.

84.05.18.0976/0217U001496

Розроблення проектів національних нормативних документів, гармонізованих з міжнародними та європейськими ("Стандарт ЄС-4") згідно з Програмою робіт з національної стандартизації на 2016 рік, а саме: :231.2.1.1-2016 ДСТУ EN 55032 (EN 55032:2015, IDT), 232.2.1.1-2016 ДСТУ EN 55022 (EN 55022:2010; EN 55022:2010/AC:2011, IDT), 233.2.1.1-2016 ДСТУ EN 55015 (EN 55015:2013; EN 55015:2013/A1:2015, IDT), 234.2.1.1-2016 ДСТУ EN 55011 (EN 55011:2009; EN 55011:2009/A1:2010, IDT), 235.2.1.1-2016 ДСТУ EN 55024 (EN 55024:2010; EN 55024:2010/A1:2015, IDT):

Заключний звіт /Національний технічний університет України "Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського"; Керівник Пілінський Володимир Володимирович. – ДР 0116U007368. УДК 006.01; 006.02(083.74).

668 с.

Національні стандарти України ДСТУ EN 55032 (EN 55032:2015, IDT) "Електромагнітна сумісність мультимедійного обладнання. Характеристики радіозавад. Вимоги до емісії" ДСТУ EN 55022 (EN 55022:2010; EN 55022:2010/AC:2011, IDT) "Обладнання інформаційних технологій. Характеристики радіозавад. Норми та методи вимірювання", ДСТУ EN 55015 (EN 55015:2013; EN 55015:2013/A1:2015, IDT) "Норми та методи вимірювання характеристик радіозавад освітлювального й аналогічного обладнання", 234.2.1.1-2016 ДСТУ EN 55011 (EN 55011:2009; EN 55011:2009/A1:2010, IDT), ДСТУ EN 55024 (EN 55024:2010; EN 55024:2010/A1:2015, IDT) Обладнання інформаційних технологій. Характеристики несприйнятливості. Норми та методи вимірювання встановлюють вимоги щодо емісії завад випромінювання та кондуктивних, гармонік струму, умов вимірювання та випробовування, класифікацію мультимедійного, промислового, наукового, медичного обладнання та обладнання інформаційних технологій. Робота розповсюджується за договірною ціною.

87 ОХОРОНА НАВКОЛИШНЬОГО СЕРЕДОВИЩА. ЕКОЛОГІЯ ЛЮДИНИ

87.01 Загальні питання охорони навколишнього середовища й екології людини

87.05.18.0977/0217U001703

Комплексний моніторинг екосистем Дунайського біосферного заповідника в умовах впливу антропогенних та природних чинників (Літопис природи): Заключний звіт /Дунайський біосферний заповідник Національної академії наук України; Керівник Волошкевич Олександр Миколайович. – ДР 0112U001307. УДК 502.7:504.064.3(498.81).

170 с.

Звіт про НДР: 170 с., 21 рис., 11 табл., 106 джерел. Об'єктом дослідження є природні комплекси на території Дунайського біосферного заповідника (далі ДБЗ). Метою роботи був моніторинг екосистем ДБЗ, збереження біологічного різноманіття заповідних територій в поєднанні з раціональним використанням природних ресурсів, підтримка традиційних видів господарської діяльності місцевого населення в інтересах сталого розвитку регіону дельти Дунаю. Вивчення флори та фауни здійснювалося згідно із загальноприйнятими методиками геоботанічних, гідробіологічних, іхтіологічних, герпетологічних, орнітологічних та теріологічних досліджень. Впродовж виконання роботи були отримані матеріали щодо впливу на територію Дунайського біосферного заповідника судноплавства, допустимих норм та умов використання очеретяних заростей, впливу регульованої гідро-, фітомеліорації та оптимізації рибного господарства, регульованого випасання худоби та рекреаційно-туристичного навантаження. Щорічно були підготовлені чергові томи "Літопису природи". Практичним результатом наукових досліджень стали обґрунтування з раціонального використання природних ресурсів та отримання лімітів на впровадження цих робіт. Отримані результати використовують у своїй діяльності природоохоронувачі, місцеві органи влади, вищі навчальні заклади, об'єкти природно-заповідного фонду України, інші науково-дослідницькі установи. ДУНАЙСЬКИЙ БІОСФЕРНИЙ ЗАПОВІДНИК, КОМПЛЕКСНИЙ МОНІТОРИНГ, ЕКОСИСТЕМА, ЛІТОПИС ПРИРОДИ.

87.03 Теорія і методи вивчення охорони навколишнього середовища, використання природних ресурсів і екології людини

87.05.18.0978/0417U000712

Крета Дмитро Леонідович. Оцінка стану складових довілля з використанням технологій дистанційного зондування Землі та геоінформаційних систем: Дис... к.т.н. /Київський національний університет будівництва і архітектури. – Захищена 29.03.2017.

УДК 504.064.528.8+528.004.

159 с.: 9 табл., 91 іл. – Бібліогр.: 118 назв.

Об'єкт дослідження - процеси забруднення складових довілля. Метою дослідження є удосконалення інформаційної системи екологічного моніторингу для оцінки впливу техногенного забруднення на складові довілля великих промислових міських агломерацій. Методи дослідження - методи математичного моделювання, методи теорії реляційних баз даних, інтерполяційні методи ГІС-технологій, методи комп'ютерного статистичного моделювання; для автоматизації формування запитів у базах даних - метод формалізації даних; у розробці програмного коду інформаційних систем - методи об'єктно-орієнтованого програмування, у створенні інформаційної моделі - методи геоінформаційних технологій, експертних оцінок, контактні та дистанційні методи екологічного моніторингу, цифрового моделювання, факторного аналізу, методи тематичного дешифрування космічних знімків. Теоретичні результати: розроблені моделі дають змогу підвищити екологічну безпеку регіонів, реалізувати сучасні інформаційні технології шляхом синтезування екологічних векторних та твердих копій карт і атласів, що дозволяє генерувати оперативні рішення в умовах надзвичайних ситуацій; розроблено рекомендації операторам-дешифрувальникам автоматизованого робочого місця станції прийому і обробки оперативних космічних знімків щодо роботи з отриманими картографічними моделями. Новизна: удосконалено модель оцінки розподілу техногенного забруднення атмосферного повітря шляхом переходу до колірної форми зображення Hue, Saturation, Value (HSV); дістала

подальшого розвитку геоінформаційна система оцінки просторового розподілу забруднення складових довкілля засобами інтеграції моделей та методів дешифрування, структуривання і аналізу даних у середовищі ArcGIS; обґрунтовано застосування інтерполяції забруднення атмосферного повітря для областей України з використанням спеціалізованого модуля ArcGIS Geostatistical Analyst; вперше розроблено еколого-картографічні моделі територій областей України з високим рівнем техногенного навантаження приземного шару атмосферного повітря для інформаційно-аналітичного забезпечення підтримки прийняття рішень у сфері екологічної безпеки за рахунок автоматизації процесу та візуалізації сукупного впливу забруднень на складові довкілля. Результати досліджень впроваджені: в Науково-дослідний установа "Український науково-дослідний інститут екологічних проблем"; у навчальному процесі Харківського національного університету радіоелектроніки "ХНУРЕ".

87.05.18.0979/0217U001140

Дослідження структурно-функціональної стійкості доміантних типів оселищ як основи збереження біотичного та ландшафтного різноманіття в умовах антропогенних змін середовища: Заключний звіт /Інститут екології Карпат НАН України; Керівник Козловський Микола Павлович. – ДР 0116U007018. УДК 580:502.75 (477).

43 с.

Проведені польові дослідження просторової диференціації доміантних типів оселищ модельних полігонів у західних регіонах України, підготовані картографічні основи для визначення просторової диференціації оселищного різноманіття в модельних регіонах на сітковій основі та на модельних полігонах - на топографічній. Складені анотовані переліки доміантних типів оселищ для модельних територій природно-заповідного фонду: НПП "Північне Поділля", "Дністровський каньйон", "Сколівські Бескиди", ПЗ "Медобори". Проведено аналіз оселищного різноманіття двох модельних полігонів: одного в Карпатах (НПП "Сколівські Бескиди") й другого на Поділлі (НПП "Північне Поділля"). Відповідно, визначено їх функціональне домінування щодо детермінування особливостей регіонального біорізноманіття. Проаналізовані природно-історичні передумови формування доміантних типів оселищ і притаманних їм угруповань за даними спорово-пилкового аналізу. Робота розповсюджується за договірною ціною.

87.05.18.0980/0217U001240

Дослідження ключових факторів функціонування сучасних екосистем як основа вдосконалення концепції мережі природно-заповідного фонду України: Заключний звіт /Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна; Керівник Токарський Віктор Арсенійович. – ДР 0115U000501. УДК 577.125.54:57.017.67.

123 с.

Об'єкти дослідження - аранеофауна, ентомофауна, орнітофауна та теріофауна; степові та лісові біогеоценози; природно-заповідний фонд України. Мета дослідження - виявлення ключових чинників, що забезпечують функціонування сучасних лісових, лісостепових і степових екосистем як підґрунтя для збереження біорізноманіття та розробка пропозицій щодо вдосконалення концепції охорони природних ландшафтів. Новизна роботи: а) уперше у східному лісостепу України проаналізовано вплив різних чинників на лучно-степові та лісові екосистеми; виділено ключові чинники формування цих екосистем згідно результатів досліджень різних груп тварин (пауки, клопи, довгоносики, птахи, ссавці) та рослин; б) розроблено методику визначення ключових чин-

ників підтримки сталого функціонування природних екосистем; в) уперше в Україні триває довгостроковий моніторинг аранео- та ентомофауни з метою вивчення впливу випасу ратичних на формування комплексу степових безхребетних; г) вперше досліджено орнітокомплекси природного байрачного лісу на різних стадіях резерватогенної сукцесії; д) отримано дані щодо особливостей структури населення птахів урбанізованих територій; е) з'ясовано динаміку чисельності деяких видів ссавців (звичайної лисиці, сліпака звичайного, бабака) і фактори, що впливають на неї; є) проаналізовано шляхи і закономірності генезису фауни на тлі природних та антропогенних змін у екосистемах; Одержані результати передано для створення Літописів природи Природного заповідника "Сланецький степ", НПП Дворічанський та Слобожанський, а також до Департаменту екології та природних ресурсів Харківської облдержадміністрації. За матеріалами досліджень складено проект розширення національного природного парку "Дворічанський".

87.05.18.0981/0217U001410

Моделювання стану компонентів довкілля для створення системи екологічного менеджменту територій різного функціонального призначення: Заключний звіт /Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна; Керівник Тищенко Ганна Валеріївна. – ДР 0115U000505. УДК 504.06.

306 с.

Мета роботи: створення системи екологічного менеджменту територій різного функціонального призначення на основі розробки моделей стану природних компонентів. Методи дослідження: польові (закладення репрезентативних екологічних полігонів), лабораторні (атомно-абсорбційної спектрофотометрії, біотестування та ін.), методи обробки та інтерпретації даних (ГІС, картографічні, статистичні) та математичного моделювання. Розроблено систему параметрів та критерії їх застосування для створення моделей просторово-функціональної структури урболандшафту, агроландшафту, аквального ландшафту та території природно-заповідного фонду для моделі системи екологічного менеджменту. Комплексна оцінку стану урболандшафтів, агроландшафтів, аквальних ландшафтів за обраними критеріями та параметрами, картографічні та математичні моделі дозволяють прогнозування масштабів та наслідків несприятливих природних і техногенних явищ, зокрема, підтоплення, інтенсивності водної ерозії на території Харкова та Харківської області; стану ґрунтового компоненту на підставі цифрової моделі рельєфу агроландшафтів, урболандшафтів та територій природно-заповідного фонду; визначати екологічний стан поверхневих водних об'єктів басейну Сіверського Дінця та визначати за методикою біотестування рівень токсичності зворотних вод на скидах у водні об'єкти; прогнозувати рибопродуктивність на Печенізькому водосховищі, лімітів вилову риби та регулювання рибальства. Впровадження результатів дослідження складається з результату оптимізації прийняття управлінських рішень для окремих проектів в межах певної території, зменшенні екологічного ризику для місцевого населення

87.05.18.0982/0217U001427

Розробка інформаційної технології виявлення системних ефектів, що демаскують порушення характеру динамічної рівноваги біопродукційних процесів: Заключний звіт /Харківський національний університет радіоелектроніки; Керівник Бих Анатолій Іванович. – ДР 0115U002436. УДК 504.009;504.064.

72 с.

Важливим аспектом є використання інформації про зміни, що виникають в наслідок впливу, що маскує продукційний процес біооб'єкта. Відповідно є потреба пошуку демаскуючих ефектів, що найвірніше будуть мати системний характер. Застосування нового класу математичних моделей створює базу для ефективного вирішення як фундаментальних так і прикладних аспектів цієї проблеми. В роботі створено початковий варіант математичної моделі ідентифікації системних ефектів, що демаскують зовнішній вплив на біологічні об'єкти в класі адитивних стохастичних моделей, структурну модель реляційної БД показників визначення системних ефектів, що демаскують зовнішній вплив на біологічні об'єкти. На базі створених моделей та структури БД розроблено структуру інформаційної технології реєстрації прихованих змін на місцевості.

87.05.18.0983/0217U002158

Структурно-літологічне моделювання перспективних геологічних об'єктів соленосних і розсіпних титано-цирконієвих та золотоносних формацій: Заключний звіт /Інститут геологічних наук Національної академії наук України; Керівник Хрушов Дмитро Павлович. – ДР 0112U002324. УДК 504.06:[552.122:552.143]:004.94]:(552.53.041+553.4.068.5.041).

349 с.

Розроблено методологію і методику цифрових структурно-літологічних моделей перспективних геологічних об'єктів розсіпів важких мінералів і соленосних формацій. Для комплексного дослідження розсіпів титано-цирконієвих руд, золота і каситериту розроблено серію прогностичних палеореконовативних ретроспективно-статичних моделей, що відображують геолого-генетичні і структурно-літологічні характеристики формаційно-речовинних систем розсіпоутворення, які являють собою основу для зонального і локального прогнозування перспективних об'єктів, а також крупномасштабного детального дослідження локальних об'єктів, спрямованого на їх промислове освоєння. Побудовано цифрові структурно-літологічні моделі ділянок Марково-Розсіллянської групи родовищ калійно-магнієвих солей, призначені для інформаційного забезпечення подальших робіт з освоєння об'єктів (детальної розвідки тощо). Розроблено основи еколого-гірничо-геологічної моделі Солотвинського соляного купола, призначеної для інформаційного забезпечення робіт щодо поводження з територією Надзвичайної ситуації і експлуатації соляних ресурсів об'єкту

87.25 Вплив антропогенних змін навколишнього середовища на здоров'я і соціально-трудова потенціал населення

87.05.18.0984/0217U002085

Розроблення методології оцінювання ризиків для населення та навколишнього середовища робіт, пов'язаних з розробкою покладів нетрадиційного газу: Заключний звіт /Івано-Франківський національний технічний університет нафти і газу; Керівник Карпаш Максим Олегович. – ДР 0115U002277. УДК 504.61:622.279.

200 с.

Об'єкт дослідження: технології оцінювання ризиків, пов'язаних з розробкою покладів нетрадиційного газу. Мета роботи: розроблення науково-обґрунтованої методології ідентифікації чинників впливу та оцінки ризиків для здоров'я населення та навколишнього середовища, пов'язаних із розробкою вуглеводневих покладів нетрадиційного походження та визначення шляхів та способів інформування гро-

мадськості про згадані ризики. У результаті роботи проведено аналіз стану розробок у галузі, а також вітчизняного і міжнародного законодавчого та нормативного забезпечення робіт з оцінки ризиків. Розроблено нову технологію оцінювання ризиків при розробці родовищ сланцевого газу, що враховує усі екологічні та технологічні аспекти. Запропоновано підхід до оцінки ризиків з врахуванням етапів розробки. Також у дослідженні пропонується використовувати підхід пріоритизації ризиків для забезпечення їх оцінювання. Величина потенційних загроз та очікувана частота появи чи імовірність загроз будуть розбиті на категорії на підставі експертних оцінок та аналізу гідророзриву в промислових умовах. Проведено дослідження способів ідентифікації та розрахунку індексу ризику окремих факторів на кожному етапі розробки родовищ. Розроблено номенклатуру показників поетапної оцінки ризиків розробки родовищ сланцевого газу.

87.27 Охорона рослинного і тваринного світу

87.05.18.0985/0217U002021

Еколого-ценотичні та популяційні основи охорони рідкісних видів рослин: Заключний звіт /Інститут ботаніки ім. М.Г. Холодного НАН України; Керівник Коротченко Ірина Андріївна. – ДР 0112U002209. УДК 502.172:502.211:58(477).

393 с.

Проведено дослідження територій перспективних для створення ІРА та створено їх картосхеми в GIS, узагальнено наявні дані щодо реакції популяцій рідкісних видів рослин на зовнішні впливи, підготовлено рекомендації щодо режиму охорони та відновлення окремих видів рідкісних рослин; розроблено Методику дослідження інвазійних видів на територіях ПЗФ загальнодержавного значення; проведено оцінку впливу інвазійних видів рослин на біорізноманіття на модельних територіях ПЗФ; здійснено аналіз Європейського досвіду адаптації критеріїв IUCN та підготовлено проект адаптації критеріїв та категорій IUCN та проведено їх апробацію, проведено аналіз представленості видів флори України у природоохоронних переліках різного рівня, видано 10 монографій та серія статей.

87.05.18.0986/0217U002170

Вивчення сучасного стану деяких таксономічних груп хребетних тварин в різних типах водно-болотних угідь України та оцінка їх ролі у збереженні цих видів: Заключний звіт /Інститут зоології ім. І.І. Шмальгаузена; Керівник Костюшин Василь Анатолійович. – ДР 0114U000095. УДК 502.74:597/599(477).

250 с.

Було отримано наступні результати: 1) Проведено оцінку стану орнітокомплексів приазовських водно-болотних угідь міжнародного значення; 2) З'ясовано значення різних типів угідь для збереження водно-болотних птахів; 3) Вивчено угруповання комахоїдних ссавців Українського Полісся 4) Вивчено сучасне поширення амфібій та рептилій в умовах української частини басейну Дніпра; 5) Проведено аналіз сучасного розповсюдження чужорідних видів прісноводних риб в Україні та побудовано карти їх ареалів. 6) Досліджено генетично-популяційні аспекти гніздових угруповань сірого журавля в Україні

87.29 Антропогенний вплив на краєвид. Охорона й оптимізація краєвида

87.05.18.0987/0217U001752

Основи функціонування та адаптації приро-

дних комплексів Чорноморського біосферного заповідника за умов дії біотичних і абіотичних факторів: Заключний звіт /Чорноморський біосферний заповідник; Керівник Селюніна Зоя Володимирівна. – ДР 0112U000467. УДК 504.54.05; 504.54.062.

223 с.

Вивчення адаптивних особливостей природних комплексів в їх природному стані є базовою основою для визначення шляхів й механізмів пристосування до умов існування екосистем під дією різноманітних природних абіотичних та антропогенних факторів, є підґрунтям для природоохоронної роботи та необхідною передумовою для раціонального природокористування в аспекті сталого розвитку. У природних комплексах Чорноморського біосферного заповідника адаптації на системному рівні виявлені в змінах видового складу, в т.ч. й сезонних угруповань, ценотичного біорізноманіття, раритетності структурних одиниць екосистем. Адаптивні реакції на дію природних абіотичних факторів також установлені в змінах фенології, життєвого циклу тварин та рослин. Адаптивні реакції та сукцесійні процеси в природних комплексах, що охороняються, до дії природних абіотичних факторів (в т.ч. й погодних) відрізняються стабільністю, завершеністю. На підставі аналізу багаторічних рядів даних моніторингу встановлено, що вплив природних абіотичних і біотичних факторів, що мають певну періодичність змін, до якої екосистема адаптувалася, не можуть привести до незворотних порушень екосистеми. Основну небезпеку для існування природних комплексів представляють саме антропогенні фактори. Їх швидкодія та трансформуючий характер практично не дають можливості екосистемам в цілому й окремих її компонентів адаптуватися до змін навколишнього середовища, що були обумовлені цими факторами. Важливе значення для розвитку екосистем має стійкість природних систем та ландшафтів, їх здатність зберігати під дією зовнішніх чинників набуту структуру і характер функціонування. Швидше адаптуються популяції видів, що мають широкий діапазон толерантності до дії різних факторів, в т.ч. й антропогенних. На прикладі Чорноморського біосферного заповідника встановлено, що природні комплекси, які знаходяться в природному стані, мають більшу стійкість до дії факторів та спроможність до відновлення в первісному вигляді, ніж порушені та трансформовані системи. Робота передається за кордон за договірною ціною.

87.35 Раціональне використання і відтворення природних ресурсів

87.05.18.0988/0417U001013

Язвинська Мирослава Вікторівна. Еколого-геохімічна оцінка об'єктів довкілля територій Іршанського та Стремигородського родовищ титану Волинського блоку Українського щита: Дис... к.геол.н. /Інститут геохімії, мінералогії та рудоутворення ім. М.П. Семененка. – Захищена 29.12.2016.

УДК [550.4:504]:553.494 (477.42).

158 с.: 36 табл., 42 іл. – Бібліогр.: 173 назви.

Дисертаційну роботу присвячено дослідженню геохімічних особливостей поверхневих та донних відкладів, рослинності, природних вод територій Іршанського та Стремигородського родовищ титану. Одержано нові дані щодо розподілу хімічних елементів (Mn, Cr, Ni, Zn, Pb, Ti та інш.), визначено їхній фоновий та аномальний вміст, виявлено геохімічні асоціації, розраховано геохімічні коефіцієнти та встановлено рівень забруднення. Визначено, що у "хвостах" збагачення метали мають найменшу частку рухомості, що пов'язане з наявністю тонкодисперсних часток, які слугують сорбційним бар'єром. За результатами біогеохімічних дослі-

джень листя берези, глици сосни та моху встановлено, що листя берези та глици сосни найбільш інтенсивно накопичують Mn, а мох поглинає Pb, Cu (у 6 разів більше, ніж інші рослини). Вперше, на основі комплексного аналізу геохімічного складу поверхневих та донних відкладів, рослинності, природних вод встановлено, що у районі Іршанського та Стремигородського родовищ титану показник забруднення знаходиться в межах допустимого та помірно небезпечного значення

89 КОСМІЧНІ ДОСЛІДЖЕННЯ

89.25 Космічна техніка і технологія

89.05.18.0989/0217U000942

Оцінка добротності земної кори на території Українського щита з метою підвищення токсичності визначення енергетичних параметрів землетрусів з району Кривого Рогу:

Заключний звіт /Головний центр спеціального контролю; Керівник Лящук Олександр Іванович. – ДР 0116U006324. УДК 550.33.

35 с.

Проведено розрахунок добротності земної кори для визначення розходження магнітудних оцінок (з використанням об'ємних хвиль) сейсмічних джерел природного походження та макросейсмічних спостережень сейсмічних подій в районі Кривого Рогу.. Робота передається за кордон за договірною ціною.

89.05.18.0990/0217U000943

Розроблення алгоритмів планування зйомки районів засадних точкою, ламаною лінією або багатокутником: Заключний звіт /Дніпропетровська філія "ДНІПРОКОСМОС" Національного центру управління та випробувань космічних засобів Державного космічного агентства України; Керівник Мамарев Віктор Миколайович. – ДР 0116U006327. УДК 629.78.

60 с.

Проведено аналіз ефективності застосування КА "Січ-2" за цільовим призначенням, обґрунтовано підходи до підвищення ефективності застосування КА за цільовим призначенням, сформовано пропозиції щодо способу опису об'єкту зйомки, розроблено алгоритм планування зйомки районів (заданих точкою, ламаною лінією, багатокутником). Розроблено рекомендації щодо застосування результатів НДР в українських космічних системах ДЗЗ. Робота передається за кордон за договірною ціною.

89.05.18.0991/0217U000944

Оцінка можливостей використання високоточної астрономічної установки: Заключний звіт /Західний центр радіотехнічного спостереження; Керівник Саваневич Володимир Євгенович. – ДР 0116U006328. УДК 629.78.

26 с.

Проведена оцінка можливостей використання високоточної астрономічної установки (ВАУ) у складі технічних засобів СКАКО. Оцінка технічного стану ВАУ та визначення напрямків її модернізації з метою забезпечення ефективного виконання задач СКАКО. Робота передається за кордон за договірною ціною.

89.05.18.0992/0217U000945

Розробка науково-технічних пропозицій з розвитку оптичних засобів СКАКО: Заключний звіт /Західний центр радіотехнічного спостереження; Керівник Саваневич Володимир Євгенович. – ДР 0116U006329. УДК 629.78.

75 с.

За результатами проведеного аналізу існуючих у світі та в Україні оптичних засобів спостереження за КО розглянуті можливості розширення складу оптичних засобів спостереження СКАКО, які зможуть стати основними джерелами інформації про просторове положення КО та їх функціональне призначення. Вироблені відповідні науково-технічні пропозиції з розвитку оптичних засобів спостереження. Робота передається за кордон за договірною ціною.

89.05.18.0993/0217U000946

Методика оптимального планування зйомки з урахуванням обмежень: Заключний звіт /Центр прийому в обробки спеціальної інформації та контролю навігаційного поля (філія); Керівник Стасюк Василь Михайлович. – ДР 0116U006330. УДК 629.78.

19 с.

Розроблена методика для створення програмного забезпечення автоматизації процесу роботи оператора служби планування в ході вирішення задачі оптимального планування зйомки з урахуванням заданих параметрів обмежень. Підвищення рівня автоматизації та вдосконалення організації роботи зйомки космічних апаратів дистанційного зондування Землі. Робота передається за кордон за договірною ціною.

89.05.18.0994/0217U000947

Методика оброблення радіолокаційних даних КА Sentinel-1 з метою оцінювання підтоплення суходолу: Заключний звіт /Центр прийому в обробки спеціальної інформації та контролю навігаційного поля (філія); Керівник Стасюк Василь Михайлович. – ДР 0116U006331. УДК 629.78.

24 с.

Розроблена методика космічного моніторингу за радіолокаційними даними територій, які постраждали від впливу рясних опадів або інтенсивного танення снігу. Особливістю роботи є використання радіолокаційних даних, які не залежать від хмарного покриву, а частота їх отримання визначається обраними космічними апаратами, які засовуються при проведенні моніторингу. Результат НДР - ситуаційні карти підтоплення, які відображають стан постраждалої зони під час впливу різних негативних природних факторів. Робота передається за кордон за договірною ціною.

89.57 Дослідження Землі з космосу

89.05.18.0995/0217U000958

Розробка нових методик космічного моніторингу земних покривів (рослинність, ґрунти, водні ресурси), біорізноманіття в умовах кліматичних змін з метою управління ризиками надзвичайних ситуацій: Заключний звіт /Державна установа "Науковий центр аерокосмічних досліджень Землі" Інституту геологічних наук Національної академії наук України; Керівник Лялько Вадим Іванович. – ДР 0112U000703. УДК (504.064.3.001.8:528.8):551.588.7.

526 с.

Розглянуто питання аналізу кліматичних змін на регіональному рівні за даними спостережень атмосферних концентрацій парникових газів супутниковими засобами, в тому числі у частині аналізу невизначеностей у відповідних задачах; описано роботи з підтримки національної мережі наземних калібрувальних - завіркових та вимірювальних полігонів; проаналізовано питання оцінювання різних параметрів біорізноманіття в умовах кліматичних змін; викладено питання методик кількісних оцінок довгострокових ризиків

надзвичайних ситуацій за даними космічних спостережень та польових вимірювань.

89.05.18.0996/0217U000959

Методи інформаційного інтегрування даних багатоспектрального аерокосмічного знімання, польової спектрометрії і геолого-геофізичних даних при вирішенні завдань дистанційного пошуку покладів корисних копалин на суходолі і морському шельфі: Заключний звіт /Державна установа "Науковий центр аерокосмічних досліджень Землі" Інституту геологічних наук Національної академії наук України; Керівник Лялько Вадим Іванович. – ДР 0112U000702. УДК 528.831.2:(550.814.012:550.832):553.

316 с.

Методи дослідження - геоінформаційний аналіз, цифрове оброблення багатоспектральних аерокосмічних зображень, спектральні вимірювання, польові дослідження, комп'ютерне і аналітичне моделювання, системний аналіз. Основні результати роботи: 1) розроблено теоретико-методичні основи інформаційного інтегрування даних багатоспектрального аерокосмічного знімання, польової спектрометрії і геолого-геофізичних даних при вирішенні завдань дистанційного пошуку покладів корисних копалин на суходолі і шельфі; 2) запропоновано нові методи дистанційного пошуку покладів вуглеводнів та виявлення родовищ рудної і нерудної сировини на суходолі і шельфі на основі інформаційного інтегрування даних багатоспектрального аерокосмічного знімання, польової спектрометрії і геолого-геофізичних даних. Розроблені методи дистанційного пошуку покладів корисних копалин на суходолі і шельфі можуть бути використані при обґрунтуванні заходів раціонального природокористування та прийняття управлінських рішень владними структурами України. Робота передається за кордон за договірною ціною.

89.05.18.0997/0217U001577

Дослідження екстремальних геодинамічних процесів та вдосконалення методів аналізу супутникової інформації для прогнозу небезпеки від сильних землетрусів: Заключний звіт /Державна установа "Науковий центр аерокосмічних досліджень Землі ІГН НАН України"; Керівник Лялько Вадим Іванович. – ДР 0113U002599. УДК 551.2:550.348.436):(550.814:528.8).

55 с.

Розроблено методику короткострокового прогнозу сильних землетрусів на основі програм регіонального і детального просторово-часового аналізу параметрів землетрусів, що містяться у сейсмологічних каталогах та супутникового моніторингу аномалій хмарності.

90 МЕТРОЛОГІЯ

90.01 Загальні питання метрології

90.05.18.0998/0417U000920

Дзіковська Юлія Миколаївна. Нормативно-технічне забезпечення вимірювань розподілу температури теплового поля об'єктів промисловості та медицини: Дис... к.т.н. /Національний університет "Львівська політехніка". – Захищена 28.04.2017.

УДК 006.91+536.5.

199 с.: 13 табл., 32 іл. – Бібліогр.: 153 назви.

Дисертація присвячена вдосконаленню нормативно-технічного забезпечення вимірювань температури та градієнта температури теплового поля об'єктів промисловості та

медицини. Розроблено методику оцінювання непевності вимірювання температури та градієнта температури поверхні об'єкта. Отримано аналітичні вирази коефіцієнтів чутливості від впливу факторів, що визначають значення вихідного сигналу в робочих умовах. Запропоновано двосмуговий метод вимірювання температури та градієнта температури за інфрачервоним випромінюванням і методику додаткового калібрування тепловізора в робочих умовах з використанням площинного сірого випромінювача. Сформовано вимоги до площинного сірого випромінювача та запропоновано варіанти його конструкції для різних об'єктів й умов проведення дослідження. Розроблено методику визначення тепловтрат за результатами тепловізійного дослідження та проект стандарту "Методика тепловізійних досліджень будівель". Сформовано рекомендації щодо проведення медичного тепловізійного дослідження. Запропоновано програму навчання персоналу в галузі неруйнівного контролю по тепловому методу.

90.03 Наукові і технічні основи метрології і метрологічного забезпечення

90.05.18.0999/0417U001096

Шмараєв Олександр Васильович. Метрологічне забезпечення системи управління якістю біметалевих виробів: Дис... к.т.н. /Одеський національний політехнічний університет. – Захищена 29.12.2016.

УДК 006.91:004.942.

169 с.: 11 табл., 41 іл. – Бібліогр.: 177 назв.

Дисертація присвячена підвищенню якості біметалевих виливків і ефективності ливарного виробництва шляхом вдосконалення управління процесом їхнього виготовлення за рахунок розробки і впровадження нового методу комплексного неруйнівного вимірювання теплових параметрів біметалевого лиття і попередження заливання ливарних форм в тому випадку, коли якість майбутніх виливків не гарантується.

АВТОРСЬКИЙ ПОКАЖЧИК

Аванесова Ніна Едуардівна	0938	Власенко Анна Олександрівна	0215
Адамів Світлана Євгенівна	0222	Власенко Олександр Григорович	0121
Аймен Сабах Рашад Ал-Обайді	0634	Войціх Інна Володимирівна	0221
Аксютін Віктор Володимирович	0926	Волошина Людмила Олександрівна	0157
Алахмад Алмоу Кутайба	0568	Волощенко Тетяна Олександрівна	0700
Ал-Ламі Хайдер Мухсін Абдулазіз	0091		0702
Александровська Валентина Миколаївна	0245	Воробець Ольга Володимирівна	0967
Алексенко Олег Володимирович	0337	Галаган Олександр Опанасович	0503
Алексеева Наталія Ігорівна	0074	Галашко Максим Миколайович	0928
Аль-Дандал Раед Салехович	0580	Галинкін Юрій Миколайович	0623
Аль-Маалі Галєб Аднанович	0451	Гальчак Тетяна Віталіївна	0200
Аль-Шуучі Юніс Туркі Махмуд	0418	Галян Євгенія Борисівна	0817
Антонець Ірина Валеріївна	0402	Гарасим'юк Олександр Іванович	0951
Антонюк Ростислав Володимирович	0821	Гарбуз Тетяна Олександрівна	0117
Арзуманян Каріна Каренівна	0249	Гаркуша Віталія Сергіївна	0571
Бабенко Ігор Анатолійови	0969	Гауряк Олена Дмитрівна	0194
Бабкова Надія Вікторівна	0318	Гембара Олена Юріївна	0139
Баганець Олексій Васильович	0164	Герман Ольга	0906
Базилевич Ксенія Олексіївна	0944	Гіщак Тетяна Ігорівна	0311
Барзилович Владислава Дмитрівна	0854	Глянєнко Катерина Андріївна	0219
Басем Ф А Абудавуд	0049	Гнап Богдан Арленович	0383
Бахов Іван Степанович	0213	Гнатюк Наталія Володимирівна	0481
Беденюк Олександр Анатолійович	0467	Гнилко Світлана Ритомирівна	0485
Безуглий Дмитро Георгійович	0960	Гнітько Інєса Валеріївна	0672
Бейнер Надія Валеріївна	0970	Гога Сергій Тарасович	0419
Бекесевич Анна Михайлівна	0465	Головань Вікторія Олегівна	0265
Беш Олеся Михайлівна	0842	Гонтар Тетяна Борисівна	0968
Биндас Олена Миколаївна	0225	Гордієнко Олександр Сергійович	0098
Бібікова Вікторія Миколаївна	0823	Горун Олег Павлович	0405
Білик Захар Валентинович	0652	Горюк Юлія Вікторівна	0767
Білик Олександра Олегівна	0144	Гоцанюк Олєсь Іванович	0145
Білошицька Анастасія Сергіївна	0240	Гребенюк Наталія Володимирівна	0130
Блізнюкова Ольга Юріївна	0573	Гребінь Наталія Валеріївна	0242
Богдан Наталія Степанівна	0898	Гринів Юрій Олексійович	0057
Болотських Ганна Володимирівна	0844	Грицюк Олеся Ярославівна	0292
Бондаренко Віктор Ярославович	0162	Громнюк Адріана Ігорівна	0705
Бондаренко Юлія Анатоліївна	0208	Груб'як Ліліана Мирославівна	0863
Бондарук Юлія Василівна	0089	Гулько Ганна Олександрівна	0241
Борис Орєст Ярославович	0868	Гуменюк Марія Ярославівна	0849
Борисов Олексій Олександрович	0257	Гуржій Ольга Борисівна	0668
Борисов Роман Ігорович	0033	Гусак Захар Тарасович	0395
Боровська Ірина Юріївна	0727	Гуцало Андрій Віталійович	0088
Будзинський Микола Петрович	0125	Гхаїт Сарі Омар Сулайман	0048
Буженко Алла Іванівна	0840	Даценко Світлана Максимівна	0740
Бушнов Валерій Васильович	0622	Демид Олександр Іванович	0847
Вавіленкова Анастасія Ігорівна	0322	Демцюра Юрій Васильович	0739
Ван Доеверен Наталія Романівна	0917	Денисов Андрій Ігорович	0141
Варламова Марія Леонідівна	0070	Деркач Віктор Миколайович	0927
Варнава Руслана Анастасіївна	0290	Джаліліан Фахіме	0685
Василевський Олег Вікторович	0617	Джегур Геннадій Васильович	0082
Ващук Людмила Миколаївна	0203	Дзіковська Юлія Миколаївна	0998
Вербицька Христина Іванівна	0295	Дзись Іван Євгенович	0864
Вербич Святослав Олексійович	0255	Дицьо Оксана Валеріївна	0730
Веретеннікова Наталія Вячеславівна	0183	Дібіров Расул Магомєдович	0757
Вишнякова Каріна Олександрівна	0456	Дмитрик Анастасія Богданівна	0156
Віткова Валентина Сергіївна	0107	Довгий Віктор Володимирович	0541
		Донських Ганна Ігорівна	0507

Дорожинський Володимир Володимирович	0555	Ковальова Калерія Леонтіївна	0264
Дрозденко Михайло Олександрович	0336	Ковальчук Андрій Андрійович	0922
Дубей Ольга Ярославівна	0579	Ковальчук Юлія Василівна	0006
Дубно Тетяна Вікторівна	0161	Козачок Ольга Богданівна	0016
Дубок Ірина Петрівна	0959	Козьяков Сергій Вікторович	0570
Дудок Ольга Василівна	0820	Колісниченко Анна Віталіївна	0284
Дудченко Тетяна Володимирівна	0748	Комарова Олена Володимирівна	0202
Дундюк Віра Олександрівна	0217	Кондрацька Наталія Миколаївна	0105
Духіна Наталія Григорівна	0742	Корецька Ольга Володимирівна	0090
Дьомочко Марта Сергіївна	0174	Корольова Валерія Володимирівна	0256
Дяченко Анастасія Леонідівна	0050	Корчак Тетяна Володимирівна	0146
Ейвас Лариса Феліксівна	0195	Кошура Андрій Вікторович	0196
Єгоров Михайло Юрійович	0855	Крахмальова Катерина Олексіївна	0124
Жанар Батсайхан	0629	Крета Дмитро Леонідович	0978
Журавльов Андрій Вікторович	0120	Кривошеєв Костянтин Валерійович	0548
Журавльов Олександр Юрійович	0771	Купіна Ірина Олександрівна	0263
Завгородня Світлана Павлівна	0956	Курило Володимир Олександрович	0133
Загородня Яна Михайлівна	0856	Кутовий Юрій Миколайович	0471
Зайцева Наталія Григорівна	0234	Кутузова Тетяна Юріївна	0706
Закутня Альона Олександрівна	0076	Кушніренко Катерина Олегівна	0250
Заліско Ольга Ігорівна	0053	Ладика Ольга Володимирівна	0278
Замула Аліна Юріївна	0169	Ладик-Бризгалова Аліса Костянтинівна	0851
Замуруєва Оксана Валеріївна	0358	Лазаренко-Черноусова Ірина Анатоліївна	0438
Запорожець Артур Олександрович	0565	Лазніков Олександр Михайлович	0574
Заслужена Алла Андріївна	0236	Ларіна Тетяна Вячеславівна	0209
Захарчук Ірина Олександрівна	0277	Лебедєв Сергій Ігорович	0924
Заярна Вікторія Сергіївна	0191	Левик Олена Миколаївна	0867
Зомбор Катерина Володимирівна	0846	Левчук Ростислав Дмитрович	0822
Зоря Павло Сергійович	0068	Лелюх Мар'ян Іванович	0896
Зубеня Наталія Володимирівна	0430	Липовецька Олена Борисівна	0905
Іванова Олена Анатоліївна	0251	Лихогруд Олександра Миколаївна	0065
Іващенко Ольга Андріївна	0446	Лісняк Владислав Ігорович	0134
Ільїн Олег Олександрович	0569	Лісов Олександр Сергійович	0929
Ільїн Юрій Павлович	0479	Лозинський Ростислав Юрійович	0865
Ільков Василь Васильович	0114	Лосич Тетяна Сергіївна	0158
Ільницький Володимир Олегович	0122	Лугова Ганна Арнольдівна	0454
Ільницький Михайло Петрович	0128	Лук'янова Олександра Віталіївна	0357
Іномістова Марія Володимирівна	0443	Лукіна Ірина Андріївна	0901
Іовіца Тетяна Володимирівна	0857	Луніна Вікторія Юріївна	0226
Іскакова Оксана Шаміліївна	0734	Лупина Борис Іванович	0392
Казак Ріната Алімівна	0103	Лупир Андрій Вікторович	0835
Калімбет Ігор Леонідович	0160	Маєвський Олексій Вікторович	0953
Калітинський Василь Михайлович	0101	Макарчук Марина Олександрівна	0729
Каліщук Діана Миколаївна	0271	Макляк Катерина Миколаївна	0728
Канак Андрій Ігорович	0420	Макогонюк Юлія Юріївна	0118
Каплюченко Тетяна Вікторівна	0170	Макурін Андрій Андрійович	0046
Качур Роксолана Петрівна	0168	Малець Вікторія Михайлівна	0941
Кессаєв Олександр Геннадійович	0535	Малиновський Остап Богданович	0182
Кінаш Ігор Омелянович	0841	Малишко Денис Вікторович	0119
Кіусак Володимир Анатолійович	0310	Маляренко Олександр Сергійович	0502
Клепікова Катерина Сергіївна	0356	Манів Леся Ярославівна	0843
Кліпкова Ганна Олексіївна	0173	Манідіна Євгенія Анатоліївна	0663
Кміта Олександр Вікторович	0099	Манойло Юлія Богданівна	0770
Ковалів Марія Омелянівна	0904	Марущак Олена Василівна	0838
Коваль Вікторія Олександрівна	0171	Масло Андрій Ігорович	0064
Коваль Ігор Володимирович	0940	Махмудов Дмитро Ельдарович	0870
Коваль Ірина Вікторівна	0769	Махницький Денис Миколайович	0845

Мельник Аліна Юріївна	0923	Повханич-Грицяк Тетяна Мирославівна	0852
Мельник Оксана Миколаївна	0185	Погребенник Андрій Іванович	0014
Мельничук Ольга Вікторівна	0011	Подаряща Оксана Іванівна	0296
Микитюк Юлія Володимирівна	0273	Подобна Євгенія Володимирівна	0297
Миронюк Тамара Миколаївна	0216	Поліщук Сергій Сергійович	0736
Михальова Марія Юріївна	0474	Полянська Катерина Валентинівна	0501
Михнян Олена Вікторівна	0606	Поплавська Аліна Вячеславівна	0178
Мікулін Денис Миколайович	0153	Потапова Олександра Миколаївна	0224
Мінаєва Катерина Володимирівна	0132	Почтар Вікторія Миколаївна	0834
Мінькова Ольга Григорівна	0716	Продан Ольга Вячеславівна	0900
Міршук Олексій Євгенович	0228	Процина Зіновій Павлович	0530
Міхно Павло Борисович	0475	Пудрик Наталя Сергіївна	0129
Мунтян Людмила Варіковна	0733	Пузій Олександр Миколайович	0839
Мусієнко Олександра Петрівна	0123	Пустовий Олександр Юрійович	0085
Мушик Богдана Василівна	0732	Пухлік Олена Сергіївна	0869
Назаренко Вікторія Миколаївна	0285	Рачинський Артур Юрійович	0404
Назарова Тетяна Юрьівна	0092	Ревіна Тетяна Володимирівна	0316
Наконечний Сергій Олександрович	0104	Ржеуський Антоній Валентинович	0184
Нгуєн Ван Кієм	0543	Рикуніч Юрій Миколайович	0600
Невестюк Сабіна Василівна	0149	Рісна Роксолана Романівна	0058
Нера Наталя Ярославівна	0274	Роженко Олександра Вікторівна	0086
Немцова Лілія Орестівна	0289	Ройко Ігор Михайлович	0077
Никитюк Юрій Андрійович	0061	Романенко Людмила Іванівна	0680
Никифоров Андрій Михайлович	0197	Романченко Павло Володимирович	0616
Нікітін Володимир Вікторович	0116	Руденко Євгенія Євгеніївна	0444
Ніколаєва Ганна Володимирівна	0836	Рудніцька Людмила Вікторівна	0715
Ніколенко Роман Сергійович	0618	Руцинська Тетяна Петрівна	0138
Новошицька Валерія Ігорівна	0137	Рябий Павло Анатолійович	0384
Носуля Анатолій Валентинович	0293	Рябокінь Тарас Михайлович	0731
Овсянко Олена Леонідівна	0270	Ряснянська Альона Миколаївна	0069
Огінок Соломія Василівна	0081	Савельєва Наталія Миколаївна	0833
Огородник Євгеній Іванович	0166	Савченко Віктор Анатолійович	0013
Одрехівський Роман Васильович	0179	Савченко Кирило Валентинович	0396
Онищенко Артур Миколайович	0795	Саєнко Андрій Іванович	0143
Онищенко Євгенія Олександрівна	0397	Садигов Юрій Мехдїйович	0850
Онищенко Світлана Володимирівна	0072	Салах А А Абушанаб	0866
Оранюк Божена Юріївна	0204	Самборська Марія Ігорівна	0664
Осадько Олександр Олексійович	0155	Самітова Вікторія Олександрівна	0323
Павлишенко Ольга Андріївна	0276	Самойленко Тетяна Федорівна	0436
Павліченко Павло Петрович	0912	Самусь Ганна Іванівна	0043
Пак Андрій Олегович	0693	Сандул Валентин Анатолійович	0172
Пальчиков Олег Олегович	0529	Санівський Олександр Михайлович	0193
Паляничко Ніна Іванівна	0060	Сафроненкова Ірина Олексіївна	0837
Парубок Наталія Василівна	0066	Сафронова Олена Валеріївна	0848
Пасісниченко Антон Вікторович	0031	Семенютіна Тетяна Вікторівна	0087
Пашинська Світлана Леонідівна	0903	Семибратьська Тамара Віталіївна	0741
Пекарь Анжела Юріївна	0858	Сербін Сергій Ігорович	0468
Пелих Анатолій Олександрович	0957	Симонян Асмїна Вазгенівна	0135
Переверзєв Микита Володимирович	0382	Сіра Наталія Миколаївна	0609
Петрасова Світлана Валентинівна	0299	Скакальський Юрій Сергійович	0093
Петренко Геннадій Валентинович	0201	Скоморович Ірина Георгіївна	0042
Петренко Наталя Олегівна	0136	Скринник Максим Михайлович	0432
Петренко Ольга Сергіївна	0035	Следнікова Олена Сергіївна	0610
Петрушка Аліна Іванівна	0294	Слободзяник Олена Зіновіївна	0260
Петько Станіслав Михайлович	0051	Слободян Олена Вікторівна	0259
Пеховський Андрій Юрійович	0127	Слободяник Ганна Валеріївна	0808
Піняжко Ореста Богданівна	0895	Слободяник Олександр Васильович	0227

Слободянюк Наталя Олександрівна	0041	Хрипун Дар'я Миколаївна	0192
Слободянюк Олена Михайлівна	0223	Хрупало Микола Миколайович	0936
Смілик Андрій Сергійович	0100	Хушам Фарук Ісмаїл Саєд	0830
Смоляр Олександр Андрійович	0106	Цимбала Ольга Стефанівна	0017
Соболь Лілія Ігорівна	0262	Ціома Віктор Анатолійович	0860
Соколюк Катерина Юріївна	0071	Чабаненко Сергій Миколайович	0165
Соловій Роман Павлович	0307	Червенець Володимир Володимирович	0545
Соломко Юлія Олександрівна	0825	Черевко Ольга Ігорівна	0073
Соснова Мирослава Андріївна	0218	Черевко Сергій Павлович	0151
Софронкова Надія Олександрівна	0150	Чернецька Світлана Григорівна	0738
Стадниченко Тетяна Олексіївна	0954	Чернін Олександр Якович	0045
Стародуб Галина Сергіївна	0861	Чернова Анастасія Олександрівна	0279
Степаненко Андрій Сергійович	0163	Чернова Наталія Сергіївна	0062
Степаненко Оксана Василівна	0159	Чернюх Богдан Васильович	0269
Стефанюк Уляна Федорівна	0063	Чжан Сянюн	0220
Стеценко Дмитро Олексійович	0567	Чикалова Світлана Олегівна	0899
Сторчак Юлія Георгіївна	0768	Чирчик Сергій Васильович	0210
Сухара Іван Васильович	0955	Чірікалов Олексій Сергійович	0930
Сухонос Роман Олександрович	0469	Чорна Вікторія Михайлівна	0737
Таран Дмитро Павлович	0109	Чувасова Наталія Олександрівна	0212
Тараненко Юрій Миколайович	0775	Чумакова Ксенія Олександрівна	0272
Тарнавський Роман Віталійович	0140	Чура Олександра Василівна	0015
Татарко Лариса Гаврилівна	0575	Шабрацький Сергій Володимирович	0661
Тимкович Максим Юрійович	0829	Шарай Ірина Вікторівна	0528
Тимошенко Ярослав Григорович	0615	Шастун Наталя Петрівна	0897
Ткач Дмитро Іванович	0214	Шаховалова Єлизавета Олегівна	0075
Ткаченко Сергій Миколайович	0921	Шевель Віталій Ігорович	0735
Ткачук Ірина Іванівна	0205	Шевченко Андрій Васильович	0937
Тодорова Олена Іванівна	0480	Шерстенников Юрій Всеволодович	0044
Толстушко Наталія Олександрівна	0630	Шинкаренко Євген Вікторович	0391
Томащук Юлія Олександрівна	0275	Шкапенко Вікторія Вікторівна	0486
Тригубенко Марина Володимирівна	0126	Шкарлута Тетяна Миколаївна	0286
Тропін Юрій Миколайович	0925	Школяр Лілія Володимирівна	0237
Трохимець Владлен Миколайович	0459	Шмараєв Олександр Васильович	0999
Туліна Ельбіс Євгенівна	0154	Шнайдер Вікторія Леонідівна	0772
Тупис Андрій Миколайович	0431	Шологон Лілія Іванівна	0028
Уварова Ірина Юріївна	0359	Шульга Наталія Вікторівна	0211
Улановська Анна Сергіївна	0190	Шульгач Андрій Сергійович	0504
Ульянова Тетяна Юріївна	0239	Ює Пен	0625
Фаловська Ірина Миколаївна	0108	Юнусов Володимир Юсуфович	0824
Фарина Наталія Григорівна	0261	Юрик Ігор Ігорович	0466
Феджага Ігор Павлович	0470	Юхимук Яніна Володимирівна	0288
Федорова Олена Анатоліївна	0911	Язвинська Мирослава Вікторівна	0988
Фетеску Світлана Анатоліївна	0859	Ян Вен'ян	0291
Філатова Ганна Євгенівна	0561	Янишевський Маркіян Мар'янович	0958
Фокіна Марія Олександрівна	0110	Ярмоленко Максим Анатолійович	0920
Фофанова Олена Володимирівна	0853	Ярова Богдана Миколаївна	0067
Франтійчук Володимир Володимирович	0453	Ясакова Наталія Юріївна	0258
Хабчук Андрій Олексійович	0931	Ястребов Микола Миколайович	0186
Хіменко Олексій Вікторович	0403	Яськів Богдан Андрійович	0131
Хміляр Олег Федорович	0238	Яценко Анастасія Дмитрівна	0505
Хобор Романа Богданівна	0152		
Хома Анна Володимирівна	0943		

ЗМІСТ

00/26 СУСПІЛЬНІ НАУКИ	3
02 ФІЛОСОФІЯ	3
02.11 Загальні проблеми сучасної філософії	3
02.15 Загальнофілософські проблеми	3
02.31 Філософія і методологія науки	4
02.41 Соціальна філософія	4
02.91 Історія філософії	4
03 ІСТОРІЯ. ІСТОРИЧНІ НАУКИ	4
03.01 Загальні питання історичних наук	4
03.09 Загальна історія	5
03.19 Історія окремих країн	5
03.29 Історія окремих процесів, сторін і явищ людської діяльності	8
03.81 Допоміжні історичні дисципліни	8
04 СОЦІОЛОГІЯ	9
04.11 Загальні проблеми сучасної соціології	9
04.21 Суспільство як система. Соціальні відносини і процеси	9
04.41 Соціальні класи, спільності і групи	9
04.51 Соціологія сфер соціального життя, соціальних явищ і інститутів	9
04.61 Соціологія особистості і поведінки	10
04.81 Прикладна соціологія	10
06 ЕКОНОМІКА. ЕКОНОМІЧНІ НАУКИ	11
06.01 Загальні питання економічних наук	11
06.03 Економічні теорії	11
06.35 Наука управління економікою. Обліково-економічні науки	11
06.51 Світова економіка. Міжнародні економічні відносини	12
06.52 Тенденції і проблеми економічного розвитку і зростання. Планування економіки. Економічні цикли і кризи	14
06.58 Відтворювальна структура економіки. Нагромадження і споживання. Добробут	14
06.61 Територіальна структура економіки. Просторова (регіональна) економіка	14
06.71 Галузева структура економіки. Галузеві і спеціальні економічні науки	15
06.73 Фінансова наука. Грошові та податкові теорії. Кредитно-фінансові інститути	18
06.75 Економічні проблеми організації і управління економікою країни	20
06.77 Економіка праці. Трудові ресурси	21
06.81 Економіка й організація підприємства. Управління підприємством	21
10 ДЕРЖАВА І ПРАВО. ЮРИДИЧНІ НАУКИ	24
10.01 Загальні питання	24
10.07 Загальна теорія держави і права	25
10.09 Історія держави і права	26
10.15 Державне (конституційне) право і управління	26
10.17 Адміністративне право	28
10.21 Фінансове право	31
10.23 Господарське право	31
10.27 Цивільне право	35
10.31 Цивільно-процесуальне право (цивільний процес)	36
10.47 Сімейне право	36
10.55 Земельне право	37
10.63 Трудове право	37
10.71 Правоохоронні органи	37
10.77 Кримінальне право	38
10.79 Кримінально-процесуальне право (кримінальний процес)	38
10.81 Криминологія	39
10.83 Виправно-трудове право. Пенітенціарія	39
10.85 Криміналістика	39
10.86 Судова статистика	39
10.87 Міжнародне право	40

11	ПОЛІТИКА. ПОЛІТИЧНІ НАУКИ	40
	11.15 Теорія політичних систем. Внутрішня політика	40
	11.25 Теорія міжнародних відносин. Зовнішня політика і дипломатія	40
12	НАУКОЗНАВСТВО	41
	12.41 Організація науки. Політика в галузі науки	41
	12.51 Методика і техніка дослідницької роботи	41
13	КУЛЬТУРА	42
	13.07 Теорія, методологія і філософія культури	42
	13.09 Історія культури. Історія вивчення культури	42
	13.31 Бібліотечна справа. Бібліотекознавство	43
14	НАРОДНА ОСВІТА. ПЕДАГОГІКА	44
	14.01 Загальні питання народної освіти і педагогіки	44
	14.07 Загальна педагогіка	45
	14.09 Історія народної освіти і педагогіки. Персоналія	45
	14.15 Система народної освіти	47
	14.23 Дошкільне виховання. Дошкільна педагогіка	47
	14.25 Загальноосвітня школа. Педагогіка загальноосвітньої школи	47
	14.29 Спеціальні школи. Дефектологія	49
	14.33 Середня фахова освіта. Педагогіка середньої фахової освіти	49
	14.35 Вища освіта. Педагогіка вищої школи	49
	14.43 Спеціалізовані галузі педагогіки	54
	14.85 Технічні засоби навчання і навчальне обладнання	54
	14.91 Народна освіта і педагогіка в окремих країнах	55
15	ПСИХОЛОГІЯ	55
	15.21 Загальна психологія	55
	15.31 Психологія розвитку. Вікова психологія	56
	15.41 Соціальна психологія	57
	15.81 Прикладна психологія	57
16	МОВОЗНАВСТВО	59
	16.01 Загальні питання мовознавства	59
	16.21 Загальне мовознавство	59
	16.41 Мови світу	62
17	ЛІТЕРАТУРА. ЛІТЕРАТУРОЗНАВСТВО. НАРОДНА ПОЕТИЧНА ТВОРЧІСТЬ	64
	17.01 Загальні питання літературознавства	64
	17.07 Теорія літератури	64
	17.09 Історія літератури	66
18	МИСТЕЦТВО. МИСТЕЦТВОЗНАВСТВО	66
	18.41 Музика. Музикознавство	66
19	МАСОВА КОМУНІКАЦІЯ. ЖУРНАЛІСТИКА. ЗАСОБИ МАСОВОЇ ІНФОРМАЦІЇ	67
	19.01 Загальні питання вивчення масової комунікації	67
	19.21 Масова комунікація	67
	19.41 Журналістика	67
20	ІНФОРМАТИКА	67
	20.01 Загальні питання інформатики	67
	20.15 Організація інформаційної діяльності	68
	20.23 Інформаційний пошук	68
	20.53 Технічні засоби забезпечення інформаційних процесів	69
21	РЕЛІГІЯ. АТЕЇЗМ	69
	21.15 Окремі релігії, церкви і культури	69
26	КОМПЛЕКСНІ ПРОБЛЕМИ СУСПІЛЬНИХ НАУК	69
	26.11 Глобальні проблеми	69
27/43	ПРИРОДНИЧІ І ТОЧНІ НАУКИ	70
27	МАТЕМАТИКА	70
	27.01 Загальні питання математики	70
	27.21 Геометрія	70
	27.25 Теорія функцій дійсних змінних	70
	27.31 Диференціальні рівняння з частинними похідними	70
	27.35 Математичні моделі природничих наук і технічних наук. Рівняння математичної фізики	71
	27.37 Варіаційне обчислення і математична теорія оптимального керування	71
	27.43 Теорія ймовірності й математичної статистики	71
	27.47 Математична кібернетика	71
28	КІБЕРНЕТИКА	72
	28.17 Теорія моделювання	72
	28.23 Штучний інтелект	72
	28.29 Системний аналіз	73
29	ФІЗИКА	74
	29.01 Загальні питання фізики	74
	29.03 Загальні проблеми фізичного експерименту	75

29.05	Фізика елементарних часток	76
29.15	Ядерна фізика	76
29.17	Фізика газів і рідин. Термодинаміка і статистична фізика	79
29.19	Фізика твердих тіл	80
29.27	Фізика плазми	84
29.29	Фізика атома і молекули	85
29.31	Оптика	86
29.33	Лазерна фізика	88
29.35	Радіофізика. Фізичні основи електроніки	89
29.37	Акустика	90
30	МЕХАНІКА	90
30.15	Загальна механіка	90
30.17	Механіка рідини і газу	91
30.19	Механіка деформованого твердого тіла	92
30.51	Комплексні і спеціальні розділи механіки	94
31	ХІМІЯ	95
31.15	Фізична хімія	95
31.17	Неорганічна хімія. Комплексні сполуки	97
31.19	Аналітична хімія	97
31.21	Органічна хімія	98
31.25	Хімія високомолекулярних сполук	98
31.27	Біологічна хімія	99
34	БІОЛОГІЯ	99
34.15	Молекулярна біологія	99
34.17	Біофізика	99
34.23	Генетика	100
34.25	Вірусологія	101
34.27	Мікробіологія	101
34.29	Ботаніка	102
34.31	Фізіологія рослин	103
34.33	Зоологія	103
34.35	Екологія	104
34.41	Морфологія людини і тварин	105
34.45	Фармакологія	107
34.51	Космічна біологія	107
36	ГЕОДЕЗІЯ. КАРТОГРАФІЯ	107
36.23	Прикладна геодезія. Прикладні застосування аерозйомки і фотограмметрії	107
37	ГЕОФІЗИКА	108
37.21	Метеорологія	108
37.23	Кліматологія	108
37.27	Гідрологія суші	108
37.29	Гляціологія	109
38	ГЕОЛОГІЯ	109
38.17	Тектоніка	109
38.31	Палеонтологія	109
38.33	Геохімія	109
38.35	Мінералогія	110
38.37	Петрографія	111
38.49	Геологія рудних корисних копалин	111
38.53	Геологія родовищ нафти, газу і конденсатів	112
38.57	Методи пошуку і розвідки родовищ корисних копалин	112
39	ГЕОГРАФІЯ	112
39.01	Загальні питання географії	112
39.03	Теоретична географія	113
39.19	Фізична географія	113
41	АСТРОНОМІЯ	114
41.01	Загальні питання астрономії	114
41.17	Астрофізика	114
41.51	Обсерваторії. Інструменти, прилади і методи астрономічних спостережень	115
44/81	ТЕХНІЧНІ І ПРИКЛАДНІ НАУКИ. ГАЛУЗІ ЕКОНОМІКИ	115
44	ЕНЕРГЕТИКА	115
44.01	Загальні питання енергетики	115
44.09	Енергоресурси. Енергетичний баланс	116
44.29	Електроенергетика	117
44.31	Теплоенергетика. Теплотехніка	118
44.35	Гідроенергетика	119
45	ЕЛЕКТРОТЕХНІКА	119
45.03	Теоретична електротехніка	119

45.29	Електричні машини	119
45.41	Електропривід	121
45.47	Проводи і кабелі	121
45.53	Електротехнічне устаткування спеціального призначення	122
47	ЕЛЕКТРОНІКА. РАДІОТЕХНІКА	122
47.01	Загальні питання електроніки і радіотехніки	122
47.09	Матеріали для електроніки і радіотехніки	122
47.14	Проектування і конструювання електронних приладів і радіоелектронної апаратури	122
47.33	Твердотільні прилади	123
47.49	Радіолокація. Радіонавігація. Радіокерування	123
47.51	Телевізійна техніка	123
47.53	Запис і відтворення сигналів	123
49	ЗВ'ЯЗОК	124
49.03	Теорія зв'язку	124
49.33	Мережі і вузли зв'язку	124
50	АВТОМАТИКА І ТЕЛЕМЕХАНІКА. ОБЧИСЛЮВАЛЬНА ТЕХНІКА	124
50.01	Загальні питання автоматичного й обчислювальної техніки	124
50.05	Теоретичні основи програмування	125
50.07	Теоретичні основи обчислювальної техніки	125
50.11	Запам'ятовуючі пристрої	126
50.33	Цифрові обчислювальні машини і обчислювальні комплекси	126
50.35	Аналого-цифрові (гібридні) обчислювальні машини і обчислювальні комплекси	126
50.37	Обчислювальні центри (ОЦ)	126
50.39	Обчислювальні мережі (ОМ)	127
50.41	Програмне забезпечення обчислювальних машин, комплексів і мереж	127
50.43	Системи автоматичного керування, регулювання і контролю	128
50.47	Автоматизовані системи керування технологічними процесами	129
50.49	Автоматизовані системи організаційного керування	129
52	ГІРНИЧА СПРАВА	129
52.01	Загальні питання гірничої справи	129
52.13	Техніка і технологія розробки родовищ твердих корисних копалин	130
52.35	Розробка родовищ вугілля і паливних сланців	131
52.47	Розробка нафтових і газових родовищ	132
53	МЕТАЛУРГІЯ	132
53.01	Загальні питання металургії	132
53.03	Теорія металургійних процесів	133
53.31	Виробництво чорних металів і сплавів	133
53.37	Виробництво кольорових металів і сплавів	133
53.39	Порошкова металургія	134
53.49	Металознавство	134
55	ТЕХНОЛОГІЯ. МАШИНОБУДУВАННЯ	135
55.01	Загальні питання машинобудування	135
55.03	Машинознавство і деталі машин	136
55.09	Машинобудівні матеріали	136
55.15	Ливарне виробництво	137
55.19	Різання матеріалів	138
55.22	Обробка поверхонь і нанесення покриттів	139
55.23	Виробництво виробів із порошкових матеріалів	139
55.31	Інструментальне виробництво	139
55.37	Турбобудування	140
55.39	Хімічне і нафтове машинобудування	141
55.42	Двигунобудування	141
55.47	Авіабудування	142
55.49	Космічна техніка і ракетобудування	142
55.51	Підйомно-транспортне машинобудування	142
55.53	Будівельне і дорожнє машинобудування	143
55.57	Тракторне і сільськогосподарське машинобудування	143
55.65	Машинобудування для торгівлі і громадського харчування	144
55.69	Інші галузі машинобудування	144
58	ЯДЕРНА ТЕХНІКА	144
58.01	Загальні питання ядерної техніки	144
58.31	Застосування ізотопів і іонізуючих випромінювань	145
58.91	Переробка ядерного палива і видалення відходів	146
59	ПРИЛАДОБУДУВАННЯ	146
59.01	Загальні питання приладобудування	146
59.03	Теоретичні основи приладобудування	147
59.13	Загальна технологія виробництва й устаткування в приладобудуванні	147
59.14	Проектування і конструювання приладів	147

59.29	Прилади для вимірювання електричних і магнітних величин	147
59.41	Прилади для вимірювання оптичних і світлотехнічних величин і характеристик	148
59.43	Прилади для вимірювання іонізуючих випромінювань	148
60	ПОЛІГРАФІЯ. РЕПРОГРАФІЯ. ФОТОКІНОТЕХНІКА	149
60.29	Поліграфія	149
61	ХІМІЧНА ТЕХНОЛОГІЯ. ХІМІЧНА ПРОМИСЛОВІСТЬ	149
61.01	Загальні питання хімічної технології і хімічної промисловості	149
61.13	Процеси й апарати хімічної технології	150
61.31	Технологія неорганічних речовин і продуктів	150
61.35	Технологія виробництва силікатних матеріалів	152
61.45	Технологія хіміко-фармацевтичних засобів	153
61.53	Технологія переробки твердих паливних копалин	153
61.61	Технологія пластмас	154
61.65	Технологія лакофарбових матеріалів і органічних покриттів	154
61.74	Технологія допоміжних матеріалів	155
62	БІОТЕХНОЛОГІЯ	155
62.35	Технологічна біоенергетика	155
62.37	Прикладна генетична інженерія	155
64	ЛЕГКА ПРОМИСЛОВІСТЬ	155
64.29	Текстильна промисловість	155
64.33	Швейна промисловість	156
65	ХАРЧОВА ПРОМИСЛОВІСТЬ	156
65.01	Загальні питання харчової промисловості	156
65.13	Процеси й апарати харчових виробництв	157
65.35	Кондитерська промисловість	158
65.39	Крахмало-патокова промисловість	158
65.53	Консервна, овочесушильна і харчоконцентратна промисловість	159
65.59	М'ясна і пахопереробна промисловість	159
65.63	Молочна промисловість	159
65.65	Олійно-жирова промисловість	159
67	БУДІВНИЦТВО. АРХІТЕКТУРА	160
67.01	Загальні питання будівництва	160
67.07	Архітектура	160
67.09	Будівельні матеріали і вироби	161
67.15	Технологія виробництва будівельних матеріалів і виробів	161
67.25	Районне планування. Містобудування	161
67.53	Інженерне забезпечення об'єктів будівництва	163
68	СІЛЬСЬКЕ І ЛІСОВЕ ГОСПОДАРСТВО	163
68.01	Загальні питання сільського господарства	163
68.03	Сільськогосподарська біологія	164
68.05	Ґрунтознавство	164
68.29	Землеробство	164
68.33	Агрохімія	165
68.35	Рослинництво	165
68.37	Захист сільськогосподарських рослин	171
68.39	Тваринництво	172
68.41	Ветеринарія	174
68.47	Лісове господарство	176
69	РИБНЕ ГОСПОДАРСТВО	176
69.01	Загальні питання рибного господарства	176
69.09	Біологічні ресурси Світового океану і внутрішніх водоймищ	176
70	ВОДНЕ ГОСПОДАРСТВО	177
70.01	Загальні питання водного господарства	177
70.25	Стічні води, їх очищення і використання	177
70.27	Якість води	177
70.85	Механізація й автоматизація у водному господарстві	178
71	ВНУТРІШНЯ ТОРГІВЛЯ. ТУРИСТСЬКО-ЕКСКУРСІЙНЕ ОБСЛУГОВУВАННЯ	178
71.31	Роздрібна торгівля	178
72	ЗОВНІШНЯ ТОРГІВЛЯ	178
72.25	Світові товарні ринки	178
72.75	Організація і управління зовнішньої торгівлі	178
73	ТРАНСПОРТ	178
73.01	Загальні питання транспорту	178
73.29	Залізничний транспорт	179
73.31	Автомобільний транспорт	180
73.37	Повітряний транспорт	181
73.43	Міський транспорт	182
75	ЖИТЛОВО-КОМУНАЛЬНЕ ГОСПОДАРСТВО. ДОМОВЕДЕННЯ. ПОВУТОВЕ ОБСЛУГОВУВАННЯ	182

75.31	Комунальне господарство	182
76	МЕДИЦИНА І ОХОРОНА ЗДОРОВ'Я	183
76.01	Загальні питання медицини й охорони здоров'я	183
76.03	Медико-біологічні дисципліни	184
76.13	Медична техніка	186
76.29	Клінічна медицина	186
76.31	Клінічна фармакологія. Фармація	201
76.33	Гігієна й епідеміологія	203
76.35	Інші галузі медицини й охорони здоров'я	205
76.75	Соціальна гігієна. Організація й управління охороною здоров'я	206
77	ФІЗИЧНА КУЛЬТУРА І СПОРТ	207
77.03	Теорія фізичної культури і спорту	207
77.29	Методичні основи видів спорту	208
78	ВІЙСЬКОВА СПРАВА	209
78.09	Воєнна історія	209
78.17	Воєнна політика. Воєнні доктрини	210
78.19	Воєнна наука	210
78.21	Воєнно-прикладні науки	211
78.75	Воєнна економіка	211
80	ІНШІ ГАЛУЗІ НАРОДНОГО ГОСПОДАРСТВА	212
80.31	Виробництво художніх виробів	212
81	ЗАГАЛЬНІ Й КОМПЛЕКСНІ ПРОБЛЕМИ ТЕХНІЧНИХ І ПРИКЛАДНИХ НАУК ТА ГАЛУЗЕЙ ЕКОНО-	
	МІКИ	212
81.09	Матеріалознавство	212
81.14	Проектування. Конструювання	212
81.29	Вакуумна техніка	213
81.35	Зварювання	214
81.83	Монтаж, експлуатація і ремонт промислового устаткування	214
81.89	Складське господарство	214
81.92	Пожежна безпека	214
81.95	Технічна естетика. Ергономіка	215
82/90	ЗАГАЛЬНОГАЛУЗЕВІ І КОМПЛЕКСНІ ПРОБЛЕМИ (МІЖГАЛУЗЕВІ ПРОБЛЕМИ)	215
82	ОРГАНІЗАЦІЯ Й УПРАВЛІННЯ	215
82.05	Загальна теорія організації й управління	215
82.13	Організація й управління державою. Адміністративне управління	216
82.15	Організація управління економікою	217
82.29	Прогнозування. Футурологія	217
84	СТАНДАРТИЗАЦІЯ	218
84.01	Загальні питання стандартизації	218
84.15	Науково-методологічне забезпечення систем і служб стандартизації	218
87	ОХОРОНА НАВКОЛИШНЬОГО СЕРЕДОВИЩА. ЕКОЛОГІЯ ЛЮДИНИ	220
87.01	Загальні питання охорони навколишнього середовища й екології людини	220
87.03	Теорія і методи вивчення охорони навколишнього середовища, використання природних ресурсів і екології людини	220
87.25	Вплив антропогенних змін навколишнього середовища на здоров'я і соціально-трудова потенціал населення	222
87.27	Охорона рослинного і тваринного світу	222
87.29	Антропогенний вплив на краєвид. Охорона й оптимізація краєвида	222
87.35	Рациональне використання і відтворення природних ресурсів	223
89	КОСМІЧНІ ДОСЛІДЖЕННЯ	223
89.25	Космічна техніка і технологія	223
89.57	Дослідження Землі з космосу	224
90	МЕТРОЛОГІЯ	224
90.01	Загальні питання метрології	224
90.03	Наукові і технічні основи метрології і метрологічного забезпечення	225
	АВТОРСЬКИЙ ПОКАЖЧИК	226